Shri Raghunatha Temple MSS. Library,
५६५८ JAMMU

No. ९५६३ क

Title सौरतन्त्रम्

Author

Extent ... पत्र Age

Subject तन्त्र

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

5959

F
Index → 1
S. matter → 304 → # 208 & 209 and 250 + 251 are doubled. combined.
120, 195, 245 are
Total 305 complete

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

व १ प्रातःकृत्यं
व ४ स्नानसंध्या
व ११ तर्पण
व १२ कालनित्या
व ३० कालचक्ररचना
व ३१ मार्तण्डभैरवपूजा
व ३४ पार्थिवपूजा
व ३५ द्वारपूजा
व ३७ आसनपूजा
व ३७ चक्रप्रतिष्ठा
व ४१ भूतशुद्धिं प्राण
व ४४ मातृकान्यासान्
व ५६ षोढान्यासं
व ६२ योगपीठन्यासं
व ६४ श्रीचक्रन्यासं
व ७१ करशुद्ध्यादिप्रासन
व ७२ कामकलापारंपर्यन्या
सान्चपरापश्यन्तीमध्यमावैख

व ७५ आयुधभूषण, का
मरति, त्रिपुरा, कामसोमवी
ल्यादिदारेवमाचतुष्पीठन्यासार
व ७८ महाशक्तिन्यासः
व ८२ महाषोढान्यासः
व ९१ बीजषो, मालिनीषो
व ९३ गुरुपारंपर्यन्यासः
व ९७ षत्तनरत्रिंशानशां
भयरश्मीन्यासः
व ११० ध्यानं
व ११२ अर्घ्यादिपात्रस्थापनं
व ११८ आत्मपूजा
व १२० पंचमयागविधिः
व १२४ तृतीयागप्रशंसा
व १२७ योगपीठपूजा
व १२८ पंचायतनीपीठपूजा
व १३० श्रीचक्रपूजा

व १३३ आवरणपूजानंतरं नित्यापूजा
व १३५ गुरुपंक्तिपूजा
व १३७ नवावरणपूजा
व १४३ पंचपंचविधापूजा
व १४५ चतुःसमय, योगिन्यादिपूजा
व १४६ आम्नायपूजा
व १४७ श्रीकामकलापूजा ऊर्ध्वाम्नायपूजा
व १५० षड्दर्शनादिइंद्रादयोपूजा
व १५१ नित्यहोमं
व १५४ कुरुकुल्लाबलिः
व १५६ वाराहीबलिः
व १५७ वटुकादिबलिः
व १५९ छागलादिबलिः
व १६० सामान्यविशेषार्घात्रिकविधि
व १६१ कुमारीपूजा
व १६२ जप...

व १६४ देवीस्तोत्रम् प्रार्थनास्तोत्रं च
व १६७ श्रीपादोत्थापनम्
व १६८ शान्तिस्तोत्रम्
व १७० नैमित्तिकपूजा दमनपूजादि
व १७७ काम्यपूजा षट्कर्माणि (द्वादशमासपूजा)
व १८० चैत्रादिमासपूजाविशेषः १२मासे
चैत्रादि१२मासेषु प्रतिमासरविवारेषु नित्या
पूजाते प्रतिमासरविशेषपूजा १८३ नव[illegible] नक्षत्र[illegible]
व १८४ दीक्षाविधिः
व १९८ अग्निस्थापनम् २१२ स्रुक्स्रुव
व २१६ गुरुभक्तिलक्षणं
व २२१ समयाचारः
व २२३ पुरश्चरणविधिः २३ पारायणम्
व २३२ सूर्यशशिग्रहणे अथर्वमंत्रसिद्धि उपायः
व २३४ आरुणपुरश्चरणं नक्षत्राशौचादि
दोषेऽपि न जपबाधः। काम्यहोम सोमेन
कौ[illegible]

व २४१ काम्यहोमद्रव्याणि। परिमाणि
व २४३ काम्यजपविधिः [illegible]
व २४५ श्रीचक्रसाधनविधिः ना[illegible]
तिलकादिवश्यप्रयोगः आकर्षणादि
व २४६ रत्नविद्याभेदानि
व २५० नक्षत्रचक्रादीनि
व २५४ दिननित्यापूजाविधिः २८
व २६१ डाकिन्यादिषट्स्थानदेवता
व २६१ पंचाशन्मिथुनपूजा
व २६४ आसनानि
व २६५ पारायणकर्ममायाकुंडलि
श्लोकेन सूचितः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नं. ६१

नमः श्रीगणनाथाय॥नमः श्रीपरमात्मने नमः श्रीगुरुनाथपादुकाभ्यः नमः श्रीवाग्देव्यै ॐ नमः श्रीभगवत्यै महात्रिपुरसुंदर्यै श्रेयसे
ॐकारंभेमरणेभंगेयन्मदस्यंदविंदवः कारणानिप्रपंचस्यतंवंदेवारणाननं सच्चिदानंदनाथांघ्रिसरोरुहयुगंभजे यत्कृपालक्षणेल्लोपा
श्रिवोहं पंचकृत्यकृत् प्रकाशरूपाप्रथमेप्रयाणेशक्तरूपिणी प्रतिप्रयाणेतामंतःपदस्यांचित्कलांभजे आलोक्यसर्वतंत्राणियामलादी
न्यशेषतः ज्ञात्वागुरुमुखात्तेषांरहस्यार्थांश्चतत्वतः सच्चिदानंदनाथांघ्रिसरोजद्वयषट्पदः श्रीविद्यानंदनाथोहंवीतरागोविविक्तधीः
विचरन्मेदिनीमेतांविद्वद्भिर्विमलात्मभिः प्रयोगप्रार्थितःप्रीत्यातेषांलोकहितायच पंचस्रोतःपयोगाधंतन्मंत्रमणिसंकुलं समस्तयो
गिनीचक्रचवाललतिकोज्वलं नित्यामंडलपूर्णेन्दुज्योत्स्नाजालविजृंभितं नवचक्रमहाद्वीपंन्यासजालतरंगकं श्रीनाथपादुकोप
तंचतुर्वर्गफलाश्रितं प्रकाशयामिसौभाग्यरत्नाकरमतिस्फुटं श्रीविद्यायाःसमभेदायानित्यनैमित्तिकार्चनं काम्यार्चनंचदीक्षांगश्चतांश्रा
च्यादिसाधनं दीक्षाभेदंपुरश्चर्यांतत्कर्मनियमादिकं काम्यहोमविधिश्चैवसौम्यक्रूरविभेदजः समस्तव्यस्तविद्यायाजपात्काम्य
सौ.र फलोदयः सदाचारादिकंचैवलिख्यतेरत्नवारिधौ तत्रश्रीमान्साधकोरजनीतुर्ययामेविबुद्ध्यावश्यकंकृत्वाहस्तपादौचप्र
१ क्षाल्यधौतेवाससीपरिधायाचम्यस्वासनेसमुपविश्यपश्चाच्चकृतनिर्माल्यमपाकृत्यप्रक्षाल्यपुरतःपीठादौसंस्थाप्यपूर्वदिनपूजा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वर्शिरःपुष्पपत्रादिभिर्मूलविद्यया त्रिःपुष्पांजलिनाभ्यर्च्य वक्ष्यमाणसमष्टिविद्यया च सकृत्पुष्पांजलिं दत्त्वा स्वशिरसि ब्रह्मरंध्रस्थश्वेतस
हस्रदलकमलकर्णिकायां सिंहासने समुपविष्टं वामांकगतया देव्या रक्तवस्त्रया रक्तवस्त्राभरणभूषितया वामकरधृतलीलाकमलया द
क्षिणभुजेनालिंगितं श्वेतवस्त्राभरणानुलेपनं मुक्तादामादिभूषितं चंद्रकांतनिभं त्रिनेत्रं ज्ञानमुद्रापुस्तकवराभयकरं प्रसन्नं शिव
रूपिणं श्रीगुरुं ध्यात्वा तच्चरणारविंदयुगलविगलदमृतधाराभिः स्वदेहोपरि प्लुतं विभाव्य प्रणवचित्तारमुच्चार्य वक्ष्य श्रीगुरुपादुकां ते श्री
गुरुकानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामीति मानसैरुपचारैः संपूज्य नमस्ते नाथ भगवन् शिवाय गुरुरूपिणे विद्यावतारसंसिद्ध्यै स्वीकृता
नेकविग्रह नवाय नवरूपाय परमार्थैकरूपिणे सर्वाज्ञानतमोभेदभानवे चिद्घनाय ते स्वतंत्राय दयाक्लृप्तविग्रहाय शिवात्मने
परतंत्राय भक्तानां भव्याय भव्यरूपिणे विवेकिनां विवेकाय विमर्शाय विमर्शिनां प्रकाशिनां प्रकाशाय ज्ञानिनां ज्ञानरूपिणे पुरस्ता
त्पार्श्वयोः पृष्ठे नमस्कुर्यादुपर्यधः सदा मच्चित्तरूपेण विधेहि भवदासनं इति प्रणम्य हृन्मंत्रेण स्वहृदि लयं भावयेत्। इति गुरुध्यानं
विधाय स्वमूलाधारं चतुरश्रवेष्टितं वादिसांतवर्णचतुष्टययुक्तं चतुर्दलपंकजं पीतवर्णं ध्यात्वा तत्कर्णिकायां सोमसूर्याग्निमयम
कथादित्रिरेखं कुलशृंगाटं त्रिकोणं विभाव्य तन्मध्ये सूर्यकोटिप्रतीकाशं चंद्रकोटिसुशीतलं तपाकुसुमसप्रभं सत्वरजस्तमोगुण

८

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्रांतं गुणाक्रांतं कामाख्यं बिंदुं विभाव्य तदूर्ध्वे कुंडलिनीशक्तिं चिद्रूपां महाशात्रिंशत्कलायुक्तां पंचाशद्वर्णविग्रहां विद्यारूपिणीं तडित्कोटिप्र
भादीप्तां बिसतंतुतनीयसीं प्रसुप्तभुजंगीमिव सार्धत्रिवलयेनास्थितां स्वच्छां रंजितां तां कृत्वा स्वात्मगुरूपदिष्टविधिना सुषुम्णामार्गेण मूला
धारस्वाधिष्ठानमणिपूरकानाहतविशुद्धाज्ञाख्यषट्चक्रभेदक्रमेण ब्रह्मरंध्रस्थितसहस्रदलकमलं प्रापय्य ततः स्रवदमृतधारयार
क्तवर्णयावर्णमय्या कुंडलिनीं तां संतर्प्य पुनः स्वात्मस्वरूपिणीमकुलामृतप्लवेन सुषुम्णांतर्गततत्तदाधारतत्तद्धातुतत्तद्गुणतत्तदधिदेव
ताः प्लावयंतीमाज्ञाविशुद्धादिक्रमेण मूलाधारं नीत्वा तथैव स्थापयेदित्यारोहावरोहक्रमेण परां शक्तिं कुंडलिनीं ध्यात्वा विद्याकूटत्र
यं ध्यायेत् तत्र मूलाधारे वह्निमंडलं दशकलात्मकं विभाव्य तत्र मूलविद्यायाः प्रथमकूटं वाग्भवाख्यं स्फुरत्तडिल्लताभास्वरमनाहतप
र्यंतं प्राप्तनादशिखं विभाव्यानाहते सूर्यमंडलं द्वादशकलात्मकं ध्यात्वा तन्मध्ये मूलविद्यायाः कामराजाख्यं द्वितीयं कूटं सुधादीधि
त्ससंकाशमाज्ञापर्यंतं प्राप्तनादशिखमेतदूर्ध्वप्रसृतरश्मिकं ध्यात्वा पुनराज्ञापर्यंते सोममंडलं षोडशकलात्मकं विभाव्य तन्मध्ये मू
सौ.र लविद्यायाः शक्तिकूटाख्यं तृतीयं खंडं शशिप्रभं ब्रह्मरंध्रांतगतबिंदूर्ध्वमंडलपर्यंतप्राप्तनादशिखं ध्यात्वा ततो मूलादिब्रह्मरंध्रांतम
२ ल[illegible]सूर्यवह्निनकरशतप्रभास्वरां तेजोमयीमखंडां ध्यात्वा तत्तेजसा व्याप्तं स्वदेहं परिचिंत्य ततस्तेजसा परिणतां श्रीपरदेवतां हृदयक

सहस्र

2

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मलेध्यात्वीमानसैरुपचारैः पूजयित्वा मूलविद्यया प्राणायामत्रयं मूलविद्यया वर्णन्यस्य मातृकान्यासादिकरषडंगन्यासांश्च कृत्वा मूलविद्यां
यथाशक्ति जपित्वा जपं समर्प्य प्रातर्नमामि जगतां जनन्याश्चरणांबुजं श्रीमत्त्रिपुरसुंदर्या नमिताया हरादिभिः प्रातस्त्रिपुरसुंदर्या नमा
मि चरणांबुजं हरिर्हरो विरिंचिश्च सृष्ट्यादीन्कुरुते यथा प्रातस्त्रिपुरसुंदर्या नमामि पदपंकजं यत्पादमंबु शिरसि भाति गंगा महेशितुः
प्रातः पाशांकुशशरचापहस्तां नमाम्यहं उद्यदादित्यसंकाशां श्रीमत्त्रिपुरसुंदरीं प्रातर्नमामि पादाब्जं ययेदं भासते जगत् तस्यास्त्रिपुर-
सुंदर्या यत्प्रसादान्निवर्तते यः श्लोकपंचकमिदं प्रातर्नित्यं पठेन्नरः तस्मै दद्यादात्मपदं श्रीमत्त्रिपुरसुंदरी इति स्तुत्वा प्रणम्यानीतं कृत्यं
समर्पयेत् प्रातःप्रभृति सायांतं सायादि प्रातरंततः यत्करोमि जगद्योने तदस्तु तव पूजनं इति समर्प्य स्वकर्मानुष्ठानार्थं देव्याज्ञां प्रार्थये
त् तद्यथा त्रैलोक्यचैतन्यमये सुरेशि श्रीसुंदरि त्वच्चरणाज्ञयैव प्रातः समुत्थाय तव प्रियार्थं संसारयात्रामनुवर्तयिष्ये संसारयात्राम
नुवर्तमानं त्वदाज्ञया श्रीत्रिपुरे परेशि स्पर्धातिरस्कारकलिप्रमादभयानि मामाभिभवंतु मातः जानामि धर्मं न च मे प्रवृत्तिर्जानाम्यधर्मं
न च मे निवृत्तिः त्वया हृषीकेशि हृदि स्थितया हं यथा नियुक्तोस्मि तथा करोमि इति देव्याज्ञां प्रार्थयित्वा गुरूपदेशज्ञानेन सहजसिद्धम
जपाजपं तन्नद्देव ताभ्यः समर्पयेत् अथ पूर्वेद्युरहोरात्राचरितसुच्छ्वासनिःश्वासात्मकं षट्शताधिकमेकविंशतिसहस्रसंख्याकमजं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दशदल

पाजपं मूहं करिष्ये इति कृतांजलिपुटः संकल्प्याजपामंत्रेण॥ लाधारस्वाधिष्ठानमणिपूरकानाहतविशुद्धाज्ञाब्रह्मरंध्रेषु चतुर्दलषट्दल दशद्वादशदलषोड
शदलद्विदलसहस्रदलेषु स्वर्णविद्रुमनीलपिंगलधूम्रविद्युत्कर्बुरवर्णेषु स्थितेभ्यो गणपतिब्रह्मविष्णुरुद्रजीवात्मपरमात्मश्रीगुरुपादुकाभ्यो
यथाभागशः समर्पयिष्यामि इति कृतांजलिः संकल्प्य समर्पयेत् तद्यथा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मूलाधारस्याय गणपतये अजपाजपानां षट्शतानि
समर्पयामि नमः स्वाधिष्ठानचक्रस्याय ब्रह्मणे अजपाजपानां षट्सहस्राणि समर्पयामि नमो मणिपूरचक्रस्याय विष्णवे अजपाजपानां ष
ट्सहस्राणि समर्पयामि नमः अनाहतचक्रस्याय रुद्राय अजपाजपानां षट्सहस्राणि समर्पयामि नमः विशुद्धचक्रस्याय जीवात्मने अजपा
जपानां सहस्रं समर्पयामि नमः आज्ञाचक्रस्याय परमात्मने अजपाजपानां सहस्रं समर्पयामि नमः सहस्रदलकमलकर्णिकामध्यस्था
सहस्रं यै श्रीगुरुपादुकायै समर्पयामि नमः इति समर्पयेत् एतावत्कर्तुमशक्तश्चेत् ॥ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मयाद्य पूर्वेद्युः अहोरात्राचरितेषु श्वासनिःश्वासात्म
कं षट्शताधिकमेकविंशतिसहस्रसंख्याकमजपाजपं ब्रह्मरंध्रस्थसहस्रदलकमलकर्णिकामध्यवर्तिन्यै श्रीगुरुपादुकायै समर्पयामि
सो. र नमः इति गुरवर्णव समर्पयेत् इत्यजपाजपं समर्प्य । ॐ अद्य सूर्योदयमारभ्याहोरात्रेण श्वासनिःश्वासात्मकं षट्शताधिकमेकविंशति
3 २ सहस्रसंख्याकमजपाजपमहं करिष्ये इति कृतांजलिपुटः संकल्प्य अजपामंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा स्वशिरसि ॐ हं सात्मने ऋषये नमः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मुखे ४ अव्यक्तायगायत्रीछंदसे नमः हृदये ४ परमहंसाय देवतायै नमः मूलाधारे ४ हंबीजाय नमः पादयोः सः शक्तये नमो नाभौ ४ सोहं की-
लकाय नमः हृदये ४ ॐकारतत्त्वाय नमः शिध्नि नमसे स्थानाय नमः सर्वांगे ४ हैमाय वर्णाय नमः कंठे ४ उदात्ताय स्वराय नमः इति विन्यस्य
मम मोक्षार्थे जपे विनियोगः इति कृतांजलिर्वदेत् ततः अंगुष्ठयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्सां सूर्यात्मने स्वाहा हृदयाय नमः तर्जन्योः ४ ह्सीं सोमात्म-
ने स्वाहा शिरसे स्वाहा मध्यमायोः ४ ह्सूं निरंजनात्मने स्वाहा शिखायै वौषट् अनामिकायोः ४ ह्सैं निराभासात्मने स्वाहा कवचाय हुं कनिष्ठ-
योः ह्सौं अनंततनुः सूक्ष्मे देवीप्रचोदये स्वाहा नेत्राय वौषट् करतलपृष्ठयोः ४ ह्सः अव्यक्तबोधात्मने स्वाहा अस्त्राय फट् इति करयो-
र्विन्यस्य हृदयादिष्वेतानेव मंत्रान्विन्यस्य ध्यानं कुर्यात् तद्यथा द्यां मूर्धानं यस्य विप्रा वदंति खं वै नाभिं चंद्रसूर्यौ च नेत्रे दिशः श्रोत्रं यस्य
पादौ क्षितिश्च ध्यातव्योऽसौ सर्वभूतांतरात्मा इति विराट्स्वरूपं स्वात्मानं ध्यात्वा तदनुसंधायी प्राणवायोर्निर्गमप्रवेशनात्मकमजपामंत्रं हं-
सः परं पंचविंशतिवारं जपित्वा समर्प्य गुरूपदिष्टमार्गेण नादानुसंधानपूर्वकं निरस्तसमस्तोपाधिना केनापि चिद्विलासेन प्रवर्तमानोऽस्मी-
ति विभाव्य स्वकार्यानुष्ठानाय ॐ समुद्रमेखले देवि पर्वतस्तनमंडले विष्णुपत्नि नमस्तुभ्यं पादस्पर्शं क्षमस्व मे इति भूमिं प्रार्थ्य श्वासानुसा-
रेण तस्यां पादं निधायोत्थाय पदेशे समुच्चरन्गृहाद्बहिर्निर्गत्य ग्रामाद्बहिर्नैरृत्यां याम्यां वा दिशि शरक्षेपमात्रं भुवमतीत्य मलमूत्रोत्सर्ग-

मूलं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शौचाचमनादिकंयथाविधिविधायानिषिद्धेषुदिनेषु विहितकाष्ठेन क्लींकामदेवायसर्वजनप्रियायनम इतिमंत्रेणदंतान्विशोध्यतिःकाष्ठमुत्सि श्री २
ष्यदंतकाष्ठंप्रक्षाल्यपुरतःशुद्धदेशेपरित्यज्यवक्ष्यमाणचतुलेक्ष्मीविद्यामित्रिःस्वंप्रक्षाल्याचम्यतिलकुशकुसुमगंधाक्षताःअभिमंत्रितं
ना शुचि, कुस्यानादुह्रतःसंहोमयथोतवस्त्राण्याधायनद्यादौगत्वाअस्त्राभिमंत्रितवारिणातोयं प्रक्षाल्यतत्रास्त्राभिमंत्रितंकुशादिकंनिधाय
हृतंजलेनतीर्थात्बहिःकटिशौचंमृत्तुगंधामलकादिद्रव्येनादिनामलापकर्षणंस्नानंसंहोमयादिभिःस्वशाखोक्तविधिनावैदिकस्नानं
चविधायनाभिमात्रेजलेस्थित्वाअद्येत्यादिश्रीपरदेवताप्रीत्यर्थंतांत्रिकविधिनास्नानमहंकरिष्येइतिसंकल्प्यमूलविद्ययाप्राणायाम
स्ना॰ त्रयंकृत्वामूलविद्ययाअष्ट्यादिकरषडंगन्यासंस्वपुरतोजलेहस्तमात्रंचतुरस्रंतीर्थंपरिकल्प्य ब्रह्मांडोदरतीर्थानिकरैःस्पृशानिते क्रोमित्यंकुशमुद्रया
रवे तेनसत्येनदेवेशतीर्थान्देहिदिवाकर इतिसूर्यमंडलात्तीर्थमाकृष्य[illegible]पुरःकल्पिततीर्थमंडलेसंयोज्यपुनःसूर्यमृडलादेव सूर्यमंडलंभित्त्वा गं
ऐंह्रींश्रींह्लांक्लींह्रूंहैंह्रौंह्रः सर्वानंदमयेतीर्थशक्तेएह्येहिइतितीर्थशक्तिमावाह्यतस्मिंस्तीर्थमंडलेतांध्यायेत् यथा सर्वानंदमयी गेत्यादिसूर्यमंडला
मशेषदुरितध्वंसांमृगांकप्रभांत्रसत्तीर्थाधिकरद्वयेनदधतींपाशांकुशौचक्रमात् दोर्भ्यांचाश्रितशरणंहेमकलशौत्रिशूलाक्षमालांवरांगं तीर्थमाकृष्य पुरःक
सौ॰र ४ गासिंधसरिद्वयादिसहितांश्रीतीर्थशक्तिंभजे इतिदत्त्वार्घ्यंस्वयोर्द्वयोरर्घमध्यमाभ्यांकलशौ[illegible]पधःस्वयोरंत्यइत्याद्युधश्चा ल्पिततीर्थेसंयोज्य ४

नमिति ध्यात्वा। ऐं नमो भगवति ऐं बे ऐं बालिके ऐं ब्रिके महामालिनि एह्येहि भगवत्यास्सोमतीर्थोल्लवाले ह्रीं श्रीं शिववक्त्राधिरूढे गं
गं गां बिके स्वाहेति मंत्रेण सन्निधाभिमंत्र्य क्रौंकारेण लोञ्छ अवमिति धेनुमुद्रयामृतीकृत्य मूलविद्यायाः प्रथमकूटमुच्चार्यात्मतत्त्वात्म
नेन मः ह्रीं द्वितीयकूटमुच्चार्य विद्यातत्त्वात्मनेन मः तृतीयकूटमुच्चार्य शिवतत्त्वात्मनेन मः इति तत्त्वत्रयं जले विन्यस्य तत्र श्रीचक्रं विभाव्य हृदयकमलाद्

कुंभमुद्रया मूलेन ४ दैवीमावाह्य षडङ्गन्यासेन सकलीकृत्य तां सावरणां स्नपयित्वा मूलविद्यया योनिमुद्रया तज्जलमष्टधाभिमंत्र्य तस्मिन्नभीष्टदेवतामंत्रस्मरणपूर्वकं भ्रूयणादि सन्निधि ...

त्रिर्निमज्ज्योन्मज्ज्य कुंभमुद्रया मूलविद्यया स्वशिरसि त्रिरभिषिच्य मूलविद्यया देवीं त्रिः संतर्प्य देवीं विसृज्य वस्त्रमार्जनप्रकारेण जलेनाच निरुद्धः

ऊर्ध्वे ६ म्य तीरमभ्यागम्य धौतेवाससी परिधायाचम्य तीर्थशक्तिकया ऊर्ध्वपुण्ड्रं विधाय चंदनादिना वा त्रिपुण्ड्रं विधाय वैदिकसंध्यां निवर्त्य तांत्रिकसंध्यां कुर्या
त्। सा च चतुर्विधा ज्ञेया बाला कौमारी यौवना प्रौढा चेति महादेवि संध्या चतुर्विधा स्मृता प्रातःकाले महादेवि विद्या वागीश्वरी मता कामेश्वरी
च मध्याह्ने सायाह्ने त्रिपुरभैरवी मध्यरात्रे महादेवि ज्ञेया त्रिपुरसुंदरी इति तत्र विधिवदाचम्य मूलविद्यया त्रिखंडां बद्ध्वा तथैव प्राणायामत्र
यं कृत्वा मूलविद्यया ऋष्यादिकरषडङ्गन्यासान्विधाय स्वपुरतो धेनुमुद्रया जलममृतीकृत्य मूलविद्ययाष्टवारमभिमंत्र्य तेन जलेन कुशै
रकारादिक्षकारांतैः सबिंदुभिर्मातृकाक्षरैः प्रत्यक्षरं स्वशिरः प्रोक्ष्य मूलविद्यया च त्रिः प्रोक्ष्य सूर्यमंडले देवीं यथोक्तरूपां ध्यात्वा दक्षिणह

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वामहस्तेनाकाय १

ऽणेन जलमादाय लं वं यं हूं इति पंचभौतिकैर्मंत्रैः सप्तवारमभिमंत्र्य मूलविद्यया त्रिरभिमंत्र्य तज्जलबिंदुभिर्वामांगुष्ठानामिकाभ्यां मूलविद्य
या स्वशिरसि त्रिः प्रोक्ष्यावशिष्टं जलं वामहस्तेन निधाय तेजोरूपं तज्जलं इडया कृष्य स्वदेहांतःस्थितं सकलकलुषं प्रक्षाल्य तज्जलं कृष्णवर्णं पिं
गलया बहिर्निर्गतमत्वा पुनर्दक्षिणहस्ते कृत्वा स्ववामभागे ज्वलद्वज्रशिलां ध्यात्वा ॐ ह्रीं पशु हूं फट् इति पाशुपतास्त्रमंत्रेण तस्यां शिलाया
मास्फाल्य हस्तौ प्रक्षाल्य मूलविद्यया जलमादाय प्रवहन्नासापुटहृत्स्वदलकमलगतपरमात्मनि तेनैकीभूतं विभाव्य त्रिर्गमय्य तेन जलेनाष्ट
तमालिनी स्वाहेति मंत्रेण कुर्वीत स्वशिरसि त्रिः प्रोक्ष्य ऐं ह्रीं श्रीं प्रथमकूटमुच्चार्यात्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा तृतीयकूटमुच्चार्य शिवतत्त्वं शोधयामि
स्वाहा पुनरेतद्वैपरीत्येन त्रिराचम्य समस्तविद्यामुच्चार्य सर्वतत्त्वं शोधयामि स्वाहा इति त्रिधा एवं नवजलप्राशनेन त्रिराचम्य जलमंजलिना
दायोत्थाय ऐं प्रथमकूटमुच्चार्य त्रिपुरदेवि विद्महे क्लीं द्वितीयकूटमुच्चार्य कामेश्वरि धीमहि सौः तृतीयकूटमुच्चार्य तन्नः क्लिन्ने प्रचो
दयात् श्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकायै एषोऽर्घः स्वाहा इति त्रिरर्घं दत्वा ह्रां ह्रीं सः श्रीसूर्याय एष तेऽर्घः स्वाहा इति सूर्याभिमुखमर्घांजलि
सौ० र त्रयं दत्वा मूलविद्यया देवीं त्रिः संतर्प्य ह्रां ह्रीं सः श्रीसूर्यं तर्पयामि नमः इति त्रिः संतर्प्य मूलाधारे प्रथमकूटं तडित्कोटिसमप्रभं मूलादिब्र
5 ॥ ह्मरंध्रांतं संचिंत्य तत्तेजः सुषुम्णावर्त्मना ब्रह्मरंध्रं नीत्वा वहन्नासाध्वनाकाशस्थवह्निमंडले समावाह्य तत्तेजसोद्भूतां वागीश्वरीं ध्या

ऐं द्वितीयकूटं विद्यातत्त्वं शोधयामि स्वाहा पं० ५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

येत् पीतां पीतांबरां पीतस्रग्विभूषानुलेपनां। तडित्कोटिसमाभासां बालामल्लस्रग्गुञ्ज्वलां पुस्तकाक्षकरां भोक्तां वह्निपीठनिषेदुषीं
वाग्भवीं वाग्भवोद्भूतां त्रीक्षणां सस्मितां स्मरेत् इति आकाशस्थवह्निमंडले ध्यात्वा ॥ प्रथमकूटमुच्चार्य त्रिपुरा वागीश्वरी श्रीपादुकां पूज
यामीति गंधपुष्पाक्षतैस्त्रिः संपूज्य पुनः ॥ वक्ष्यमाणवाग्भवगायत्रीमुच्चार्य त्रिपुरा वागीश्वरी श्रीपादुकायै पाद्यं कल्पयामि स्वाहेति त्रिरर्घ्यां
जलिमुत्क्षिप्य पुनस्तथैव ॥ प्रथमकूटमुच्चार्य त्रिपुरा वागीश्वरी श्रीपादुकां पूजयामि नम इति त्रिः संतर्प्य श्रीगुरुं प्रणम्य पूर्ववत्प्राणाया
मं कृत्वा ऋष्यादिकरषडंगन्यासान्विधाय मातृकान्यासस्थाने षु प्र ऐं त्रितार मूलविद्या नित्याविद्या हंसः ॐ नमः इत्यादि मातृकां विन्यस्य पू
र्वोक्त गायत्रीं यथाशक्ति जपित्वा वाग्भवकूटगायत्रीं जपेत् ततश्च प्रातर्मूलाधारगते कमले वह्निमंडले वाग्बीजरूपां नित्यां तां विद्युत्तरलभासुरां
पुष्पबाणेक्षुकोदंडपाशांकुशलसत्करां स्वेच्छागृहीतवपुषं युगनित्यात्मिकां घटिकाचरणोपेतां परितः प्रांजलीन् च ज्ञानमुद्राव
रकरान्वाग्भवोपास्तितत्परान् नवनार्ध्वस्मरे कुलपंकजे योनिमंडले दक्षाधःकरमारभ्य दक्षोर्ध्वकरपर्यंतमायुधध्यानं इत्थं संध्या चतुष्टये पि इति
ध्यात्वा मूलविद्या दिननित्याविद्या हंसः ऐं अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं ह्रीं श्रीं प्रकाशानंदनाथरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूजयामि मू
लविद्यामुच्चार्य प्रायद्दिननित्याविद्यां लृं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः ह्रीं श्रीं विमर्शानंदनाथ श्रीपादुकां पूजयामि मूलं दिननित्याविद्यामुच्चार्य कं ख

हंसः । नमः हंसः

सावित्र्या ऐं त्रिपुरादेवि विद्महे कामेश्वरि धीमहि तन्नः क्लिन्ने प्रचोदयात् इति काम्यव गायत्रीं यथाशक्ति जपेत् ततो मूल विद्यां सा नित्यं जपेत्

नमः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हंसः२ हंसः हंसः२

गं घं ङं क्लीं श्रीं आनंदानन्दनाथ श्रीपादुकां पूजयामि मूलं दिननित्याविद्यासुन्दर्यै चं छं जं झं ञं क्लीं श्रीं ज्ञानानंदनाथ श्रीपादुकां पूजयामि मूलं दिन

हंसः२ नित्याविद्यासुन्दर्यै टं ठं डं ढं णं क्लीं श्रीं सत्यानंदनाथ श्रीपादुकां पूजयामि मूलं दिननित्याविद्यासुन्दर्यै तं थं दं धं नं क्लीं श्रीं श्रीपूर्णानंदनाथस्व

रूपिणीं श्रीपादुकां पूजयामि मूलं दिननित्याविद्यासुन्दर्यै पं फं बं भं मं स्वभावानंदनाथस्वरूपिणीं श्रीपादुकां पूजयामि नमः यं प्रतिभानंदना। मूलं दिननित्याविद्यायै हंसः२

लंसः हंसः थस्वरूपिणीं श्रीपादुकां पूजयामि मूलं दिननित्याविद्यासुन्दर्यै शं षं सं हं क्लीं श्रीं सुभगानंदनाथस्वरूपिणीं श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी श्रीपादुकां पूज

नमः यामि इति नवनाथात्मकत्वेन मूलविद्यां जपित्वा घटिकापारायणेन षष्टिजपं कुर्यात्। तदुक्तं तंत्रराजे आरभ्यमाने उदयमेकशो घटि

कामात्रं एकैकं मातृकावर्णाः पंचाशत्परिवर्तिताः दिवसैः पंचभिस्तस्याः षडावृत्तिरुदीरिता तस्या मातृकाया अयमर्थः चतुर्ष्वपि

युगेषु युगारंभदिने अकारे सूर्य उदेति। एकैकघटिकापर्यंतमेकस्मिन्नेकस्मिन्नक्षरे विसर्गस्वररहितेषु पंचाशदक्षरेषु क्रमेण प्रत्यक्षरं पर्यं न्य

ळंकं पंचाशद्घटिकायां पुनरकारमागत्य क्रमेण वशिष्टघटिकादशके नलृकारांतं पर्येत्य द्वितीयदिनस्योदयकाले एकारमेत्योदे

सौर० ति एवमेव षकारात् लकारांतं पर्येत्य पुनरकारादिपंचदशस्वरान् ककारादिङकारांत्यं चवर्णान्पर्येत्य पुनस्तृतीयदिने चकारं प्राप्योदेति इत्ये

6 ६ वं युक्त्या पंचभिर्दिनैर्मातृकायाः षडावृत्तिर्भवति षष्ठे दिने पुनरकारं प्राप्य सूर्योदेत्य पुनः पुनरक्षरेषु पर्येतीति तत्प्रकारः प्रदर्श्यते। ततो

गौ२

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

अकारादिक्षांतां पंचाशद्वर्णा विसर्गरहितान्दशदशकृत्वा पंच वर्गाः अ एवं तत्पुनामानो भवंति ग्रहीत्वा जपः कार्यस्तत्प्रकारस्तु श्लं अं आ ई हं
सः अं अं श्लं अं आ ई हं सः अं एवं क्षांतान्पंचाशद्वर्णानावर्त्य पुनरादिवर्गमावर्त्तयेत् एवं षष्ठिरावर्त्तयोः श्लविद्यायाम्भवंति द्वितीयदिने ५श्
ऐं लं कं आ ई हं सः खं पुनस्तथा तृप्ता एवं क्षांतान्तु चतुरो वर्गानावर्त्य पुनराद्य द्वितीयवर्गानावर्त्तयेत् एवं षष्ठिरावर्त्तयः तृतीयदिने ५श्लं ख
आ ई हं सः गं एवं क्षांतां त्रीन्वर्गानावर्त्य पुनराद्यांस्त्रीनावर्त्तयेत् एवं षष्ठिरावर्त्तयोः श्लविद्यायाम्भवंति चतुर्थदिने ५श्लं ग आ ई हं सः घं एवं क्षांतौ
द्वौ वर्गावावर्त्य पुनराद्यांश्चतुरो वर्गानावर्त्तयेत् एवं द्वः पंचमदिने ५श्लं ब आ ई हं सः यं एवं क्षांतवर्गमुच्चार्य पुनरकाराद्याल्क्षांतान्पंचा-
शद्वर्णानावर्त्तयेत् एवं द्वः स्वं उकारादित्त्वाह्रं आ ई पल्लवितं कृत्वा घटिकापारायणं कुर्यात् एवं पंचकेपंचके क्रममूहनीयः अथवा श्ल
विद्यां तद्दिननित्याविद्यांते हं सः अं ५श्लविद्यां तद्दिननित्याविद्यांते हं सः अं इत्यादि श्रीगुरुपरिपाट्यैव घटिकापारायणं कुर्यात् इति घटिका
पारायणप्रकारः षष्टित्पर्यंत्राधकनावर्त्तमानसमये साधकैर्ज्योतिःशास्त्रोक्तप्रकारेण हरणेन या कलियुगस्य गतदिनानि ज्ञात्वा स्वकर्मारंभ
दिनपर्यंतं गणयित्वा पंचभिराहृत्यो वा तद्दिने नोदयाद्वारं ज्ञात्वा यस्मिन्दिने अकारोदयाद्वारंभवति तस्मिन्दिने आरभ्योक्तक्रमेण घटिकापारायणं
कार्यमिति ततस्तद्दिननित्याविद्यां यथाशक्ति जपेत् इति कालनित्याजपः ततो मूलादिविद्यारंभात एवं घटस्त्र्य सहस्रसमानप्रमाणं ध्यायन्मूल

२ [भिराहृत्तो वा रितद्दिने
नोदयाद्वारं ज्ञात्वा यस्मि
न्दिने अकारोदयाद्वारंभ
वति तस्मिन्दिने आरभ्यो
क्तक्रमेण घटिकापारायणं कार्यमिति]
२

गमहिः २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्रुविधाय २

विद्यामष्टोत्तरशतं जपित्वा बहिर् एकाग्रस्याग्निमंडले शर्वौ ऋरूपां वागीश्वरीं ध्यायन् वागीश्वरमष्टोत्तरशतं जपेत् ततः प्राणायाममंत्र यष्ट
ष्यादिकरषडंगन्यासं कृत्वा जपं देव्यै निवेद्य प्रणम्य स्तुत्वा सूर्यमंडलाद्वह्निमंडलाच्च स्वस्थले देवीं वागीश्वरीं च स्वहृदि स्थलाभारे च विसृज्य
श्रीगुरुं प्रणमेदिति प्रातःसंध्याविधिः ॥ रुद्रयामले दीक्षाकाले यथारूपं तत्स्यानुग्रहक्रमेण दृष्टं तु तेन भावेन ध्यायन्नाह्निकमाचरेदिति
गुरोरिति शेषः एतत्तु ध्यानं प्रातःस्मरणातिरिक्तस्थले बोद्धव्यं प्रातःसंध्येयमीशानि सर्वकर्मसु सर्वदा क तैव्या मंत्रिणा नित्यं मंत्रसि
द्धिसमृद्धये प्रातःसंध्यां परित्यज्य कर्म कुर्यात्तु योऽधमः प्रातःसंध्यां परित्यज्य देवतापूजनं चरेत् अशुद्धः स तु राचारः सर्वकर्मबहिष्कृतः
प्रातःसंध्यां परित्यज्य पितृकार्यं समाचरेत् मोहात्कृत्वा महेशानि नारकी जायते नरः प्रातःसंध्यां परित्यज्य होमं वा तर्पणं शिवे कुर्वन्
कारणं विद्वःत्यत्तनूष्माचोपजायते पिशाचो जायते देवि अपि वेदांतपारगः संध्यानामपि सर्वासां प्रातःसंध्या गरीयसी तस्मात्तां न त्यजेद्धि
मस्मात्ततन्नरकमाप्नुयात् इति त्रिपुरार्णववचनात् तस्मादियमवश्यं कर्त्तव्येति शिवशासनं अथ माध्यान्दिनसंध्या तत्र प्राणायामादिसूर्य
सौर· तर्पणं प्रातःसंध्यावदेव विधाय बीजसंध्यां कुर्यात् तद्यथा तत्र मध्याह्ने शून्याहतचक्रे स्थलविर्यया कामण जकूटं रक्तवर्णं ध्यायन्स्तत्ते
७ जःसुषुम्णामार्गेण बहिर्नासापुटाध्वनानिःसार्य सूर्यमंडले समावाह्य तदुद्भूतां कामेश्वरीं ध्यायेत् तद्यथा रक्तांशुरक्तांबरस्रग्वणा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दांपाशांकुशाभीतिवरान्दधानां शुचिस्मितास्तुन्दरयौवनाढ्यां कामेश्वरीं संस्मर तत्त्रिनेत्रां॥ इतिध्यात्वा कामराजकूटमुच्चार्य श्रीत्रिपु
राकामेश्वरीश्रीपादुकां पूजयामि इतित्रिः संपूज्य पुनः कामराजकं कामराजकूटगायत्रीमुच्चार्य श्रीत्रिपुराकामेश्वरीपादुकायै अर्घ्यं प
रिकल्पयामि स्वाहा इतित्रिरर्घ्यांजलिमुत्क्षिप्य पुनः कामराजकूटमुच्चार्य श्रीत्रिपुराश्रीकामेश्वरीश्रीपादुकां तर्पयामि नमः इतित्रिः संत
र्प्य प्राणायामादिपुरस्सरं पूर्ववन्मातृकां विन्यस्य पूर्ववत्तुरीयविद्यागायत्रीं जपित्वा कामकूटगायत्रीं जपेत् सा यथा ४ क्लीं त्रिपुरादे
वि विद्महे कामेश्वरि धीमहि तन्नः क्लिन्ने प्रचोदयात् इति कामकूटगायत्रीं यथाशक्ति जपित्वा षट्त्रिंशत्तत्वात्मकत्वेन मूलविद्यां जपेत् तद्य
था तत्र मध्ये हृदयांभोजकर्णिकां सूर्यमंडले कामराजात्मिकां देवीं मलक्तकसमारुणां प्रसूनबाणपुंड्रेक्षुचापपाशांकुशान्वितां
परितश्चात्मस्वरूपाभिः षट्त्रिंशत्तत्वशक्तिभिः रक्तमाल्याम्बरालेपभूषाभिः परिवारितां पुगनित्याक्षरमयीं घटिकाचरणं स्मरेत् पुष्पबा
णेक्षुकोदंडधराः पाशाणवपुर्धराः हृत्पंकजे वृताः कामराजोपास्तिपरायणाः इति देवीं ध्यात्वा ४ मूलविद्यादिनित्याविद्यां हंसः पदं चोच्चा
र्य श्रीशिवतत्त्वस्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः मूलं दिननित्याविद्यां हंसः पदं चोच्चार्य केशाकृतितत्त्वस्वरूपिणी श्रीम
हात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः मूलं दिननित्यां हंसः पदं चोच्चार्य सदाशिवतत्त्वस्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां पूज

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यामि नमः ४मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य गं ईश्वरतत्त्वरूपिणीं श्रीपादुकां पूजयामि नमः। ४मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य घं शुद्धविद्या
तत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरासुंदरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य ङं मायातत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्री
पादुकां पूजयामि नमः ४मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य चं कलातत्त्वरूपिणी श्रीमहा त्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः। ४मूलं
दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य छं विद्यातत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य जं रा
गतत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य झं कलातत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंद
री श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य ञं नियतितत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः
४मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य टं पुरुषतत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चा
र्य ठं प्रकृतितत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य डं अहंकारतत्त्वरूपिणी श्रीम
सौर हात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य ढं बुद्धितत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूजया
8 ८ मि नमः ४मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य णं मनस्तत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः मूलं दिननित्या हंसः परं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चोच्चार्य तं श्रोत्रतत्त्वरूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४मूलं दिननित्याहंसः पदं चोच्चार्य थं त्वक्तत्त्वरूपिणीश्री
महात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४मूलं दिननित्याहंसपदं चोच्चार्य दं चक्षुस्तत्त्वरूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपू
जयामिनमः ४मूलं दिननित्याहंसः पदं चोच्चार्य धं जिह्वातत्त्वरूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४मूलं दिननित्याहंसः
पदं चोच्चार्य नं घ्राणतत्त्वरूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४मूलं दिननित्याहंसः पदं चोच्चार्य पं वाक्तत्त्वरूपिणीश्री
महात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४मूलं दिननित्याहंसः पदं चोच्चार्य फं पाणितत्त्वरूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां
पूजयामिनमः ४मूलं दिननित्याहंसः पदं चोच्चार्य बं पादतत्त्वरूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४मूलं दिननित्या
हंसः पदं चोच्चार्य भं पायुतत्त्वरूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४मूलं दिननित्याहंसः पदं चोच्चार्य मं उपस्थतत्त्वरूपि
णीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४मूलं दिननित्याहंसः पदं चोच्चार्य यं शब्दतत्त्वरूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादु
कांपूजयामिनमः ४मूलं दिननित्याहंसः पदं चोच्चार्य रं स्पर्शतत्त्वरूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४मूलं दिननि
त्याहंसः पदं चोच्चार्य लं रूपतत्त्वरूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४मूलं दिननित्याहंसः पदं चोच्चार्य वं रसत

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य शं गंधतत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी श्रीपादुकां पू-
जयामि नमः ॐ मूलं दिननित्या विद्या हंसः परं चोच्चार्य यं आकाशतत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ मूलं दिननित्या
विद्या हंसः परं चोच्चार्य सं वायुतत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य हं तेजस्तत्त्वरू-
पिणी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य लं जलतत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी श्रीपादु-
कां पूजयामि नमः ॐ मूलं दिननित्या हंसः परं चोच्चार्य क्षं पृथिवीतत्त्वरूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति षड्त्रिं-
शत्तत्त्वयोगेन मूलविद्यां जपित्वा ध्याय मूलविद्यामष्टोत्तरशतवारं जपित्वा प्राय मूलविद्यामष्टोत्तरशतवारं जपित्वा हृदयकमले कामराजकूटं
बालार्ककोटिप्रभं हृदयादिब्रह्मरंध्रान्तं हृदयादिकलाधारान्तं च व्याप्तकदम्बकं ध्यायन् कामराजकूटमष्टोत्तरशतवारं जपित्वा प्राणायामादि कृत्वा ज-
पं समर्प्य स्तुत्वा प्रणम्य मूलं देवीं कामेश्वरीं च प्राग्वत् हृदये विसृज्येति दिनमध्याह्नसंध्याविधिः अथ सायंसंध्याविधिः प्राणायामादि सर्वं तर्प-
सौर. ९ णान्तं प्राग्वद्विधाय बीजसंध्यां कुर्यात् तद्यथा सायमाज्ञाचक्रे हंसाम्बुजे चन्द्रमंडले मूलविद्यायास्तृतीयं कूटं शुद्धस्फटिकसंकाशं ब्रह्म-
9 रंध्रस्य पूर्णेन्दुमंडलपर्यन्तं ध्यात्वा वहन्नासापुटेन आकाशस्य सोममंडले समावाह्य तदुद्भूतां देवीं हृदि ध्यायेत् ॐ क्लां ॐ क्लीं वरालेपस्त्व-

त्रिरेखाविभूषितां जराक्रान्तशरीरां नेत्रत्रयोज्ज्वलासितवस्त्रांबुजां ईषत्स्फुरितदंष्ट्रां च भैरवीरूपमास्थितां जरापलितसंकीर्णोलंबमानपयो-
धरां पाशांकुशोत्पलकं च स्फटिकाक्षस्रजं करैः दधानां शक्तिबीजोत्थां पूर्णेन्दोर्मंडलास्थितां ध्यायेद्यांपरां पूर्णशक्तिं शक्तिमद्भिर्निषेवितां
भोगमोक्षप्रदां शांतिमनंताममृतेश्वरीं [illegible]मायूर्ध्वयोराद्येतदाद्यधःस्थयोः स्मरेत्सायुधध्यानं इति ध्यात्वा मूलविद्यायास्तृतीयकूटमुच्चा-
र्य त्रिपुरामृतेश्वरीश्रीपादुकां पूजयामीति गंधादिभिस्त्रिः संपूज्य वक्ष्यमाणतार्तीयकूटगायत्रीमुच्चार्य त्रिपुरामृतेश्वरीश्रीपादुकायै अर्घ्यं क-
ल्पयामि स्वाहेति त्रिरर्घ्यं दत्वा पुनस्तार्तीयकूटमुच्चार्य त्रिपुरामृतेश्वरीश्रीपादुकां तर्पयामि नम इति त्रिः संतर्प्य प्राणायामादि शर्वकंठये विद्यया गा-
यत्रीं प्राग्वत्स्थापयित्वा शक्तिकूटगायत्रीं जपेत् सा यथा ऐं सौः त्रिपुरे देवि विद्महे क्लीं कामेश्वरि धीमहि । तन्नोमृते प्रचोदयात् इति शक्तिगायत्रीमष्टाविंश-
तिवारं जपित्वा सायाह्ने षोडशनित्यात्मकत्वेन मूलविद्यां जपेत् तद्यथा सायमाद्या मध्ये त्र्यस्य चंद्रे च इष्टसमयकृतिं शक्तिचौ बीजान्मिकं चापबाण-
पाशांकुशान्वितां युगानित्याह्वां देवीं घटिकावरणपरां चिंतयित्वा भगवतीं नित्याभिः परिवारितां पुस्तकं चाक्षसूत्रं च दधानां स्मेरवक्त्रकाः
नित्याः षोडश चाज्ञायां सायंकाले तु संस्मरेत् इति देवीं ध्यात्वा मूलं दिननित्याविद्यां चोच्चार्य हंसः पदं च श्रीकामेश्वरीनित्याविद्यां चोच्चार्य
श्रीकामेश्वरीनित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ मूलं दिननित्याविद्यां हंसः श्रीभगमालिनीविद्यामुच्चार्य श्रीभगमा-

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लिनीनित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ध्लंदिननित्याहंसः इंनित्यक्लिन्नाविद्यामुच्चार्य इंनित्यक्लिन्नानित्यारूपिणीश्री
महात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ध्लंदिननित्याहंसः ईं मेरुंडाविद्यामुच्चार्य ईं मेरुंडानित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादु
कांपूजयामिनमः ध्लंदिननित्याहंसः उं वह्निवासिनीविद्यामुच्चार्य उं वह्निवासिनीनित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः
ध्लंदिननित्याहंसः ऊं महावज्रेश्वरीविद्यामुच्चार्य ऊं वज्रेश्वरीनित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ध्लंदिननित्या
हंसः ऋं शिवदूतीविद्यामुच्चार्य ऋं शिवदूतीरूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ध्लंदिननित्याहंसः ॠं त्वरिताविद्या
मुच्चार्य ॠं त्वरितानित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ध्लंदिननित्याहंसः ऌं कुलसुंदरीनित्याविद्यामुच्चार्य ऌं
कुलसुंदरीनित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ध्लंदिननित्याहंसः ॡं नित्याविद्यामुच्चार्य ॡं नित्यारूपिणीश्री ॡंनित्या
महात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ध्लंदिननित्याहंसः एं नीलपताकाविद्यामुच्चार्य एं नीलपताकारूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरी नित्या२
सौर॰ श्रीपादुकांपूजयामिनमः ध्लंदिननित्याविद्यामुच्चार्य ऐं विजयाविद्यामुच्चार्य ऐं विजयानित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादु
10 १० कांपूजयामिनमः ध्लंदिननित्याविद्यामुच्चार्य ओं सर्वमंगलाविद्यामुच्चार्य ओं सर्वमंगलानित्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां

हंसः हंसः २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पूजयामि नमः मूलं दिननित्याहं सः ऐं ज्वालामालिनीविद्यासुस्वार्यै ऐं ज्वालामालिनी नित्यारूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूज-
यामि नमः ५ मूलं दिननित्याहं सः ऐं विचित्राविद्यासुस्वार्यै ऐं विचित्रानित्यारूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ मूलं दि-
ननित्याहं सः ऐं मूलं पंचदशीविद्यासुस्वार्यै ऐं ऐं श्रीमहात्रिपुरसुंदरी नित्यारूपिणी श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति षोडशनित्यात्मक-
त्वेन जपित्वा पूर्ववत् कालनित्याविद्यां मूलविद्यां च जपित्वा भ्रूमध्यादिब्रह्मरंध्रांतं तत्तृतीयकूटं शरच्चंद्रकोटिनिभं ध्यायन्नष्टोत्तरशतवारं तृ-
तीयकूटं जपेत् ततः प्राणायामपूर्वकं जपसमर्पणं कृत्वा देवीं प्रणम्य सूर्यमंडलाच्च मूलदेवीं मस्तके स्वांगीं हृदि भ्रूमध्ये च विसृजेदिति सा-
यंसंध्याविधिः ततो धरायां तुरीयसंध्यामुपासीत सा यथा अर्कमंडले देवीध्यानं विना प्राणायामाद्याचमनपर्यंतं पूर्ववद्विधाय सहस्रा-
रकमले तुरीयबीजं मूलविद्यां त्रयोदशार्णा उत्तप्तपद्मरागसमप्रभं ध्यात्वा ब्रह्मनासापुटेन तारकमंडलाद्बहिः परमाकाशे समावाह्य ततु-
द्भूतां भगवतीं तुरीयसंध्यारूपां ध्यायंस्तुरीयबीजसुस्वार्यै श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां पूजयामीति त्रिः संपूज्य पुनस्तुरीयगायत्र्या श्रीसुस्वार्यै
श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकायै अर्घ्यं कल्पयामि स्वाहेति त्रिरर्घं दत्वा पुनस्तुरीयबीजसुस्वार्यै श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकां तर्पया-
मीति त्रिः संतर्प्य प्राणायामादिपूर्वकं पूर्ववत्कृत्वा तुरीयगायत्रीं यथाशक्ति जपित्वा कालनित्याविद्यां मूलविद्यामष्टोत्तरशतवारं तुरीयबीजं

चंद्रमंडलात्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चाष्टोत्तरशतवारं जपित्वा प्राणायामादिपूर्वकं जपं समर्प्य देवीं स्तुत्वा प्रणम्य देवीं परमाकाशात्मसहस्रदलकमलकर्णिकायां शुद्धाप्यकामकला
रूपमात्मानं ध्यायेदिति तुरीयसंध्याविधिः ॥ एतत्संध्याचतुष्टयमेतद्विद्योपासकानामावश्यकं बाह्यशक्तौ ध्यानरूपमपि श्रेयस्करा च संध्यो
पासनं कार्यमिति ॥ अकृते द्वितीयदिने प्रायश्चित्तार्थमष्टोत्तरशतं मूलविद्यां जपित्वा पुनः कर्म कर्तुमधिकारी भवतीति शिवशासने
स्नानसंध्यार्चनालोपे जपेदष्टोत्तरशतमिति तंत्रराजवचनात् जपेन्मूलविद्यामिति शेषः ॥ अत्र संध्यालोपो न कर्तव्यः श्रीभैरवेनैव हि
दीक्षितः संध्याहीनो न दीक्षाफलमश्नुते इति वचनात् संध्याचतुष्टयं साधकैर्विधेयं कर्तव्यमिति संक्षेपः ॥ अत्र प्रमादाद्यदि संध्यालो
पो भवति तदा तत्संध्यासमये प्रोक्तप्रायश्चित्तपूर्वकं पूर्वसंध्याक्रियां विधाय तत्कालसंध्यां कुर्यात् उक्तं च त्रिपुरार्णवे संध्याहीनो
न संध्यायां पूर्वसंध्याक्रियामथ विधायोत्तरसंध्यायाः क्रियां कुर्यात्समाहितः ॥ श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौ
भाग्यरत्नाकरे तरंगः प्रथमोऽगमत् ॥ इति श्रीविद्यानंदनाथकृते सौभाग्यरत्नाकरे प्रथमस्तरंगः १ ॥ इति संध्यां विधाय
सौ र त्रकृते प्रातःसंध्यानंतरं पित्रादितर्पणं निवर्त्य तांत्रिकतर्पणं कुर्यात् तत्र प्राणायामपूर्वकं स्वपूर्वतो जलेपूर्ववत्तीर्थमावाहयामिति धे
११ नुमुद्रयामृतीकृत्य जलेनाष्टवारमभिमंत्र्य तत्र श्रीचक्रं विभाव्य तन्मध्ये वक्ष्यमाणप्रकारेण पीठपूजापुरस्सरं देवीमावाह्य षोडशधाय

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पञ्चारैर्देवीं संपूज्य वक्ष्यमाणविधिना अंगावरणदेवताः संपूज्य मूलविद्यागुर्वाद्यैः श्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां तर्पयामि नम इति
अष्टोत्तरशतं तदूर्ध्वं दशविंशतिवारं यथाशक्ति तत्तीर्थजले गुरुदेवतामुखकमले परमामृतबुद्ध्या संतर्प्यावरणांतां गुरुपंक्तित्रयसप्तदश
मेत्य विद्याभिः सहितां चतुरश्रवृत्तोपेतत्रिकोणमंडलमध्यस्थामायुधत्रिकोणावरणशक्तियुक्तां मूलदेवीं तर्पयेत् तत्राप्यशक्तः संस्कृतजले देवीं ध्या
त्वा संपूज्य तर्पयेदिति तर्पणविधिः अथैवं कृतप्रातःसंध्यावंदनादिक्रियः स्वगुरूपदिष्टविधिना षड्विंशदुत्तर सप्तशताधिकविंशतिसहस्र
संख्याभिः कालनित्याविद्याभिः सह मूलविद्यया पारायणजपं कुर्यात् कालनित्याविद्यास्तत्र तंत्रराजोक्ता उद्ध्रियंते तत्राकारादिक्षा
ताः षड्विंशत्तत्त्ववर्णाः षोडशनित्यात्मभिः षोडशस्वरैः प्रत्येकं संयोजिताः सप्तशतस्तूत्तरपंचशतसंख्याकाः शून्यमंडलाख्या वर्णा भवंति ए
ते वर्णाः कालनित्याविद्यानां प्रागुक्तसंख्यानामेकैको वर्णः षड्विंशत्षड्विंशद्द्विधा नामाकारेण कृतसंधिकाः पुनः पुनः कामराजा
ख्या द्वितीयवर्णा भवंति ईकारस्तु सर्वासां विद्यानां शक्तिकूटाख्यस्तृतीयो वर्णो भवति अथैता विद्याः क्रमेण पारायणजपपरिपा
ट्यैव प्रदर्श्यंते तत्रादौ साधको विविक्ते नद्यादितीरे एकांते स्वगृहे स्वासनमासीय ह्रीमाधारशक्तिकमलासनाय नम इति संपूज्य तत्र
प्राङ्मुखः स्वस्तिकाद्यासनेनोपविश्य गुरुगणपतिस्वेष्टदेवताः प्रणम्य प्राणायामत्रयपूर्वकं संक्षेपतो भूतशुद्धिं मातृकान्यासं च कृत्वा

[redacted]
रेण कृतसंधिकाः पुनः पु
नः क्रमेण कामराजाक्ष

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

समस्तदलस्तबाकुशलादिषट्त्रिंशत्स्थानेषु प्रतिस्थानं षोडशदलपद्मं विभाव्य तेषु ककारादिक्षकारान्तान्षट्त्रिंशत्तत्त्ववर्णान्प्रत्येकं षोडशस्वरसं
युक्तान्विभाव्य मध्ये तत्प्रथमाक्षरं विन्यस्य पूर्वादिदलेषु तत्तदक्षरविकृतषोडशवर्णस्तदादिकान्न्यसेदित्येवं पूर्णमंडलवर्णान्विन्यस्य पुन
स्तद्दिननित्याविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि दक्षिणमूर्तये ऋषये नमः हृदये कालविद्यारूपिणीश्रीमहात्रिपुरसुंदरीदेवतायै
नम इति ऋष्यादिकं विन्यस्य मम मोक्षार्थे नामपारायणजपे विनियोगः कृतांजलिः स्यात्तत्तद्दिननित्याविद्याक्षरैस्त्रिर्विभिर्द्विरावर्त्य,
या विधिकरषडंगन्यासं वक्ष्यमाणचतुरासनन्यासं चावाह्य देवतां कृत्वा संविधाय रक्तां रक्तांबरां रक्तस्रग्विभूषानुलेपनां पाशांकुशे,
क्षुकोदंडप्रसूनविशिखाः स्मरे दितिकालनित्यां ध्यात्वा वक्ष्यमाणविधिना हृदये श्रीचक्रं कालचक्रमध्यगतं विभाव्य तत्र देवीं साव
रणां कालनित्यामिश्रपरिवृतां ध्यात्वा मानसैरुपचारैः संपूज्य पारायणजपमारभेत् तत्रादावंगविद्याजपः तत्र मूलं तद्दिननित्याविद्या
अं ह्सौः हंसः मूलं तद्दिननित्याविद्या आं ह्सौः हंसः एवं ह्सौः हंसः इत्यंतमेकपंचाशद्विद्याभिः सह मूलविद्यां जपित्वा तत्र मूलं आं ला हंसा
सौर. ईं हंसः मूलं ईं ला हंसा ईं हंसः मूलं उं ला हंसा ईं हंसः मूलं ऋं ला हंसा ईं हंसः मूलं लृं घा हंसा ईं हंसः मूलं ऐं शा हंसा ईं हंसः मूलं औं ला
१२ हंसा ईं हंसः मूलं अं ला हंसा ईं हंसः ॥ पुनर्मूलं ईं ला [illegible] ईं हंसः मूलं उं ला ईं हंसः [illegible] मूलं ऊं हा ईं [illegible] हंसः ॥ मूलं ऋं सा ईं हंसः ईं हंसः मूलं
१८ ततः केवलमूलविद्यां त्रिर्जपित्वा ऐं वद वद वाग्वादिनि ऐं क्लीं [illegible] क्लिन्ने क्लेदिनि क्लेदय महाक्षोभं कुरु कुरु क्लीं सौः मोक्षं कुरु कुरु सौः इति दीपिनीविद्यामेक
वारं जपित्वा ततो वक्ष्यमाणगुरुपादुकामप्येकवारं जपित्वा षट्त्रिंशद्विद्याभिः सह मूलविद्यां जपेत् ॥ २ ॥ मूलं ऊं हाईं ॥ ऊं सा ॥

मूलं आं लाईं हंसः
मूलं अं लाईं हंसः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्लं आ लाई हंसः २

३८

ला

ला। १

श्लं २

लृ ३

४ श्लं अः लाई हंसः

श्लं अ वाई हंसः ४

लृ पाई हंसः [illegible] श्लं लृ षाई हंसः श्लं ऐ ग्राई हंसः श्लं ए ग्राई हंसः श्लं औ वाई हंसः श्लं ओ वाई हंसः श्लं अं लाई हंसः श्लं
श्लं अः लाई हंसः इति षोडशमध्यजपित्वा पुनः श्लं अ काई हंसः श्लं इ चाई हंसः श्लं उ टाई हंसः श्लं ऋ ताई हंसः श्लं लृ पाई हंसः ए ओ
इ ऐ ग्राई अं लाई हंसः इत्यष्टधा अनेन श्लं आ ह्लाई हंसः एवं ई लाई हंसः ऊ हाई हंसः श्लं ऋ साई श्लं लृ षाई हंसः श्लं ऐ ग्राई हंसः श्लं औ
वाई हंसः क्लायें तत्र प्रथमादितिः श्लं विद्यामुच्चार्य श्लं अ आई हंसः श्लं अ काई हंसः श्लं अ गाई हंसः श्लं अ घाई हंसः श्लं अ ङाई हं
सः श्लं अ चाई हंसः श्लं अ छाई हंसः श्लं अ जाई हंसः श्लं अ झाई हंसः श्लं अ ञाई हंसः श्लं अ टाई हंसः श्लं अ ठाई हंसः श्लं
श्लं अ डाई हंसः श्लं अ ढाई हंसः श्लं अ णाई हंसः श्लं अ णाई हंसः श्लं अ ताई हंसः श्लं अ थाई हंसः श्लं अ दाई हंसः श्लं अ दाई
हंसः श्लं अ धाई हंसः श्लं अ नाई हंसः श्लं अ पाई हंसः श्लं अ फाई हंसः श्लं अ बाई हंसः श्लं अ भाई हंसः श्लं अ माई हंसः श्लं अ
याई हंसः श्लं अ राई हंसः श्लं अ लाई हंसः श्लं अ वाई हंसः श्लं अ शाई हंसः श्लं अ षाई हंसः अ साई हंसः श्लं अ हाई हंसः श्लं
अ लाई हंसः श्लं अ क्षाई हंसः इति जपित्वा श्लं आ आई हंसः श्लं आ काई हंसः श्लं आ खाई हंसः श्लं आ गाई हंसः श्लं आ घाई हं
सः श्लं आ ङाई हंसः श्लं आ चाई हंसः श्लं आ छाई हंसः श्लं आ जाई हंसः श्लं आ झाई हंसः श्लं आ ञाई हंसः श्लं आ टाई हंसः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्लें श्रां ठाईहंसः श्लें श्रां डाईहंसः श्लें श्रां ढाईहंसः श्लें श्रां णाईहंसः श्लें श्रां ताईहंसः श्लें श्रां थाईहंसः श्लें श्रां दाईहंसः श्लें श्रां
धाईहंसः श्लें श्रां नाईहंसः श्लें श्रां पाईहंसः श्लें श्रां फाईहंसः श्लें श्रां बाईहंसः श्लें श्रां भाईहंसः श्लें श्रां माईहंसः श्लें श्रां याईहंसः
श्लें श्रां राई श्लें श्रां लाईहंसः श्लें श्रां वाईहंसः श्लें श्रां शाईहंसः श्लें श्रां षाईहंसः श्लें श्रां साईहंसः श्लें श्रां हाईहंसः श्लें ळाई
हंसः श्लें क्षाईहंसः इति जपित्वा पुनः इआईहंसः श्लें इ काईहंसः श्लें इ खाईहंसः श्लें इ गाईहंसः श्लें इ घाईहंसः श्लें इ ङाईहंसः श्लें इ
चाईहंसः श्लें इ छाईहंसः श्लें इ जाईहंसः श्लें इ झाईहंसः श्लें इ ञाईहंसः श्लें इ टाईहंसः श्लें इ ठाईहंसः श्लें इ डाईहंसः श्लें इ ढाई
हंसः श्लें इ णाईहंसः श्लें इ ताईहंसः श्लें इ थाईहंसः श्लें इ दाईहंसः श्लें इ धाईहंसः श्लें इ नाईहंसः श्लें इ पाईहंसः श्लें इ फा
ईहंसः श्लें इ बाईहंसः श्लें इ भाईहंसः श्लें इ माईहंसः श्लें इ याईहंसः श्लें इ राईहंसः श्लें इ लाईहंसः श्लें इ वाईहंसः श्लें इ शा
ईहंसः श्लें इ षाईहंसः श्लें इ साईहंसः श्लें इ हाईहंसः श्लें इ ळाईहंसः श्लें इ क्षाईहंसः इति जपित्वा पुनः श्लें ई आईहंसः इत्यादि श्लें
सौर· ई काईहंसः श्लें ई खाईहंसः श्लें ई गाईहंसः श्लें ई घाईहंसः श्लें ई ङाईहंसः श्लें ई चाईहंसः श्लें ई छाईहंसः श्लें ई जाईहंसः श्लें ई
13 १२ झाईहंसः श्लें ई ञाईहंसः श्लें ई टाईहंसः श्लें ई ठाईहंसः श्लें ई डाईहंसः श्लें ई ढाईहंसः श्लें ई णाईहंसः श्लें ई ताईहंसः श्लें ई थाई

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हंसः श्लंईदाईहंसः श्लंईधाईहंसः श्लंईनाईहंसः श्लंईपाईहंसः श्लंईफाईहंसः श्लंईबाईहंसः श्लंईभाईहंसः श्लंईमाईहंसः
श्लंईयाईहंसः श्लंईराईहंसः श्लंईलाईहंसः श्लंईवाईहंसः श्लंईशाईहंसः श्लंईषाईहंसः श्लंईसाईहंसः श्लंईहाईहंसः श्
लंईळाईहंसः श्लंईक्षाईहंसः इति तर्पिता ७नः श्लंउआईहंसः श्लंउकाईहंसः श्लंउखाईहंसः श्लंउगाईहंसः श्लंउघाईहंसः श्
लंउङाईहंसः श्लंउचाईहंसः श्लंउछाईहंसः श्लंउजाईहंसः श्लंउझाईहंसः श्लंउञाईहंसः श्लंउटाईहंसः श्लंउठाईहंसः श्लंउ
डाईहंसः श्लंउढाईहंसः श्लंउणाईहंसः श्लंउताईहंसः श्लंउथाईहंसः श्लंउदाईहंसः श्लंउधाईहंसः श्लंउनाईहंसः श्लंउपाई
हंसः श्लंउफाईहंसः श्लंउबाईहंसः श्लंउभाईहंसः श्लंउमाईहंसः श्लंउयाईहंसः श्लंउराईहंसः श्लंउलाईहंसः श्लंउवाईहंसः
श्लंउशाईहंसः श्लंउषाईहंसः श्लंउसाईहंसः श्लंउहाईहंसः श्लंउळाईहंसः श्लंउक्षाईहंसः इति तर्पिता श्लंऊआईहंसः श्
लंऊआईहंसः श्लंऊकाईहंसः श्लंऊखाईहंसः श्लंऊगाईहंसः श्लंऊघाईहंसः श्लंऊङाईहंसः श्लंऊचाईहंसः श्लंऊछाईहंसः
श्लंऊजाईहंसः श्लंऊझाईहंसः श्लंऊञाईहंसः श्लंऊजाईहंसः श्लंऊटाईहंसः श्लंऊठाईहंसः श्लंऊडाईहंसः श्लंऊढाईहंसः श्
लंऊणाईहंसः श्लंऊताईहंसः श्लंऊथाईहंसः श्लंऊदाईहंसः श्लंऊधाईहंसः श्लंऊनाईहंसः श्लंऊपाईहंसः श्लंऊफाईहंसः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्लंऊंवाईहंसः श्लंऊंभाईहंसः श्लंऊंमाईहंसः श्लंऊंयाईहंसः श्लंऊंराईहंसः श्लंऊंलाईहंसः श्लंऊंवाईहंसः श्लंऊंशाईहंसः
श्लंऊंषाईहंसः श्लंऊंसाईहंसः श्लंऊंहाईहंसः श्लंऊंळाईहंसः श्लंऊंक्षाईहंसः इत्यंतंजापित्वा श्लंक्षआईहंसः श्लंक्षकाईहंसः
श्लंक्षखाईहंसः श्लंक्षगाईहंसः श्लंक्षघाईहंसः श्लंक्षङाईहंसः श्लंक्षचाईहंसः श्लंक्षछाईहंसः श्लंक्षजाईहंसः श्लंक्षझाईहंसः श्लंक्ष
ञाईहंसः श्लंक्षटाईहंसः श्लंक्षठाईहंसः श्लंक्षडाईहंसः श्लंक्षढाईहंसः श्लंक्षणाईहंसः श्लंक्षताईहंसः श्लंक्षथाईहंसः श्लंक्षदा
ईहंसः श्लंक्षधाईहंसः श्लंक्षनाईहंसः श्लंक्षपाईहंसः श्लंक्षफाईहंसः श्लंक्षबाईहंसः श्लंक्षभाईहंसः श्लंक्षमाईहंसः श्लंक्ष
याईहंसः श्लंक्षराईहंसः श्लंक्षलाईहंसः श्लंक्षवाईहंसः श्लंक्षशाईहंसः श्लंक्षषाईहंसः श्लंक्षसाईहंसः श्लंक्षहाईहंसः श्लं
क्षळाईहंसः श्लंक्षक्षाईहंसः इत्यंतंजपित्वा पुनः श्लंक्षआईहंसः इत्यादि श्लंक्रकाईहंसः श्लंक्रखाईहंसः श्लंक्रगाईहंसः श्लंक्र
घाईहंसः श्लंङाईहंसः श्लंक्रचाईहंसः श्लंक्रछाईहंसः श्लंक्रजाईहंसः श्लंक्रझाईहंसः श्लंक्रञाईहंसः श्लंक्रटाईहंसः
सौर श्लंक्रठाईहंसः श्लंक्रडाईहंसः श्लंक्रढाईहंसः श्लंक्रणाईहंसः श्लंक्रताईहंसः श्लंक्रथाईहंसः श्लंक्रदाईहंसः श्लंक्रधा
१५ ईहंसः श्लंक्रनाईहंसः श्लंक्रपाईहंसः श्लंक्रफाईहंसः श्लंक्रबाईहंसः श्लंक्रभाईहंसः श्लंक्रमाईहंसः श्लंक्रयाईहंसः श्
15

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

॥ पुनः मूलं ॡं आईं हंसः मूलं ॡं खाईं हंसः इत्यादि मूलं ॡं ह्लाईं हंसः इत्यं तं जपित्वा ॥

मूलं ॠं राईं हंसः मूलं ॠं लाईं हंसः मूलं ॠं वाईं हंसः मूलं ॠं शाईं हंसः मूलं ॠं षाईं हंसः मूलं ॠं साईं हंसः मूलं ॠं हाईं हंसः मूलं ॠं
ळाईं हंसः मूलं ॠं क्षाईं हंसः इत्यं तं जपित्वा पुनः मूलं ऌं आईं हंसः इत्यादि मूलं ऌं काईं हंसः मूलं ऌं खाईं हंसः मूलं ऌं गाईं हंसः मूलं ऌं घा
ईं हंसः मूलं ऌं ङाईं हंसः मूलं ऌं चाईं हंसः मूलं ऌं छाईं हंसः मूलं ऌं जाईं हंसः मूलं ऌं झाईं हंसः मूलं ऌं ञाईं हंसः मूलं ऌं टाईं हंसः मूलं ऌं ठा
ईं हंसः मूलं ऌं डाईं हंसः मूलं ऌं ढाईं हंसः मूलं ऌं णाईं हंसः मूलं ऌं ताईं हंसः मूलं ऌं थाईं हंसः मूलं ऌं दाईं हंसः मूलं ऌं धाईं हंसः
मूलं ऌं नाईं हंसः मूलं ऌं पाईं हंसः मूलं ऌं फाईं हंसः मूलं ऌं बाईं हंसः मूलं ऌं भाईं हंसः मूलं ऌं माईं हंसः मूलं ऌं याईं हंसः मूलं ऌं रा
ईं हंसः मूलं ऌं लाईं हंसः मूलं ऌं वाईं हंसः मूलं ऌं शाईं हंसः मूलं ऌं षाईं हंसः मूलं ऌं साईं हंसः मूलं ऌं हाईं हंसः मूलं ऌं ळाईं हंसः मू
लं ऌं क्षाईं हंसः इत्यं तं जपित्वा पुनः मूलं एं आईं हंसः मूलं एं काईं हंसः मूलं एं खाईं हंसः मूलं एं गाईं हंसः मूलं एं घाईं हंसः मूलं एं ङाईं हं
सः मूलं एं चाईं हंसः मूलं एं छाईं हंसः मूलं एं जाईं हंसः मूलं एं झाईं हंसः मूलं एं ञाईं हंसः मूलं एं टाईं हंसः मूलं एं ठाईं हंसः मूलं एं डा
ईं हंसः मूलं एं ढाईं हंसः मूलं एं णाईं हंसः मूलं एं ताईं हंसः मूलं एं थाईं हंसः मूलं एं दाईं हंसः मूलं एं धाईं हंसः मूलं एं नाईं हंसः मूलं एं
पाईं हंसः मूलं एं फाईं हंसः मूलं एं बाईं हंसः मूलं एं भाईं हंसः मूलं एं माईं हंसः मूलं एं याईं हंसः मूलं एं राईं हंसः मूलं एं लाईं हंसः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्लंएलौईहंसः श्लंएशाईहंसः श्लंएषाईहंसः श्लंएसाईहंसः श्लंएहाईहंसः श्लंएलाईहंसः श्लंएक्षाईहंसः इत्यंतंजपित्वा पुनः श्लं
ऐआईहंसः इत्यादि श्लंऐकाईहंसः श्लंऐखाईहंसः श्लंऐगाईहंसः श्लंऐघाईहंसः श्लंऐङाईहंसः श्लंऐचाईहंसः श्लंऐछाईहंसः श्लं
ऐजाईहंसः श्लंऐझाईहंसः श्लंऐञाईहंसः श्लंऐटाईहंसः श्लंऐठाईहंसः श्लंऐडाईहंसः श्लंऐढाईहंसः श्लंऐणाईहंसः श्लंऐता
ईहंसः श्लंऐथाईहंसः श्लंऐदाईहंसः श्लंऐधाईनमः श्लंऐनाईनमः श्लंऐपाईहंसः श्लंऐफाईहंसः श्लंऐबाईहंसः श्लंऐभाई
हंसः श्लंऐमाईहंसः श्लंऐयाईहंसः श्लंऐराईहंसः श्लंऐलाईहंसः श्लंऐवाईहंसः श्लंऐशाईहंसः श्लंऐषाईहंसः श्लंऐसाईहंसः
श्लंऐहाईहंसः श्लंऐळाईहंसः श्लंऐक्षाईहंसः इत्यंतंजपित्वा पुनः श्लंओआईहंसः इत्यादि श्लंओकाईहंसः श्लंओखाईहंसः श्लं
ओगाईहंसः श्लंओघाईहंसः श्लंओङाईहंसः श्लंओचाईहंसः श्लंओछाईहंसः श्लंओजाईहंसः श्लंओझाईहंसः श्लंओञाईहंसः
श्लंओटाईहंसः श्लंओठाईहंसः श्लंओडाईहंसः श्लंओढाईहंसः श्लंओणाईहंसः श्लंओताईहंसः श्लंओथाईहंसः श्लंओदाई
सौर हंसः श्लंओधाईहंसः श्लंओनाईहंसः श्लंओपाईहंसः श्लंओफाईहंसः श्लंओबाईहंसः श्लंओभाईहंसः श्लंओमाईहंसः श्लं
15 १५ ओयाईहंसः श्लंओराईहंसः श्लंओलाईहंसः श्लंओवाईहंसः श्लंओशाईहंसः श्लंओषाईहंसः श्लंओसाईहंसः श्लंओहाईहंसः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मूलं जौ ळाई हंसः मूलं जौ क्षाई हंसः मूलं इत्यंतं जपित्वा पुनर्मूलं जौ आई हंसः इत्यादि मूलं जौ काई हंसः मूलं जौ खाई हंसः मूलं जौ खाई हंसः
मूलं जौ गाई हंसः मूलं जौ घाई हंसः मूलं जौ ङाई हंसः मूलं जौ चाई हंसः मूलं जौ छाई हंसः मूलं जौ जाई हंसः मूलं जौ झाई हं मूलं जौ ञाई हंसः
मूलं जौ टाई हंसः मूलं जौ ठाई हंसः मूलं जौ डाई हंसः मूलं जौ ढाई हंसः मूलं जौ णाई हंसः मूलं जौ ताई हंसः मूलं जौ थाई हंसः मूलं जौ दाई
हंसः मूलं जौ धाई हंसः मूलं जौ नाई हंसः मूलं जौ पाई पि हंसः मूलं जौ फाई हंसः मूलं जौ बाई हंसः मूलं जौ भाई हंसः मूलं जौ माई हंसः मूलं
याई हंसः मूलं जौ राई हंसः मूलं जौ लाई हंसः मूलं जौ वाई हंसः मूलं जौ शाई हंसः मूलं जौ षाई हंसः मूलं जौ साई हंसः मूलं जौ हाई हंसः मू
लं जौ ळाई हंसः मूलं जौ क्षाई हंसः इत्यंतं जपित्वा पुनर्मूलं ग्रं आई हंसः इत्यादि मूलं ग्रं काई हंसः मूलं ग्रं खाई हंसः मूलं गा ग्रं गाई हंसः
मूलं ग्रं गाई हंसः मूलं ग्रं घाई हंसः मूलं ग्रं ङाई हंसः मूलं ग्रं चाई हंसः मूलं ग्रं छाई हंसः मूलं ग्रं जाई हंसः मूलं ग्रं झाई हंसः मूलं ग्रं ञा
ई हंसः मूलं ग्रं टाई हंसः मूलं ग्रं ठाई हंसः मूलं ग्रं डाई हंसः मूलं ग्रं ढाई हंसः मूलं ग्रं णाई हंसः मूलं ग्रं ताई हंसः मूलं ग्रं थाई हंसः मू
लं ग्रं दाई हंसः मूलं ग्रं धाई हंसः मूलं ग्रं नाई हंसः मूलं ग्रं पाई हंसः मूलं ग्रं फाई हंसः मूलं ग्रं बाई हंसः मूलं ग्रं भाई हंसः मूलं ग्रं मा
ई हंसः मूलं ग्रं याई हंसः मूलं ग्रं राई हंसः मूलं ग्रं लाई हंसः मूलं ग्रं वाई हंसः मूलं ग्रं शाई हंसः मूलं ग्रं षाई हंसः मूलं ग्रं साई हंसः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्लंग्रः ह्याईहंसः श्लंग्रः लाईहंसः श्लंग्रः ह्लाईहंसः इत्यं जपित्वा पुनः श्लंग्रः आईहंसः इत्यादि श्लंग्रः काईहंसः श्लंग्रः खाईहंसः श्लं
ग्रः गाईहंसः श्लंग्रः घाईहंसः श्लंग्रः ङाईहंसः श्लंग्रः चाईहंसः श्लंग्रः छाईहंसः श्लंग्रः जाईहंसः श्लंग्रः झाईहंसः श्लंग्रः ञा
ईहंसः श्लंग्रः टाईहंसः श्लंग्रः ठाईहंसः श्लंग्रः डाईहंसः श्लंग्रः ढाईहंसः श्लंग्रः णाईहंसः श्लंग्रः ताईहंसः श्लंग्रः थाईहंसः
श्लंग्रः दाईहंसः श्लंग्रः धाईहंसः श्लंग्रः नाईहंसः श्लंग्रः पाईहंसः श्लंग्रः फाईहंसः श्लंग्रः बाईहंसः श्लंग्रः माईहंसः श्लंग्रः
याईहंसः श्लंग्रः राईहंसः श्लंग्रः लाईहंसः श्लंग्रः वाईहंसः श्लंग्रः शाईहंसः श्लंग्रः षाईहंसः श्लंग्रः साईहंसः श्लंग्रः हाईहं
सः श्लंग्रः ळाईहंसः श्लंग्रः क्षाईहंसः इति पर्यंतं जपेत् एवं षट्शतसहस्रोत्तरपंचाशत्तसंख्याको जपो भवति मूलविद्यायाश्चेषापारायणे
प्रथमं तद्दिनयुगाक्षराण्योडश स्वरभिन्नान्युत्पन्नषट्सप्तस्रुत्तरपंचशतविद्याभिः सह मूलविद्यां जपित्वा पश्चात्तद्दिनाक्षरजनितविद्याभि
स्तावत्संख्याभिः सह प्रोक्तक्रमेण जपेत् युगाक्षरादिनाक्षरेयुतं तद्दिननित्याविद्यायाः प्रथमाक्षरं द्वितीयाक्षरं वा ऊं वा विद्याक्षरोत्थ
सौर॰ विद्याजपे विशेषस्तु यस्मिन्युगे यत्स्वरयुतं युगाक्षरं भवति तत्स्वरमारभ्य प्रतिस्वरं षड्विंशात्क्रमेण तद्विसर्गान्ति(विद्या)पर्यंतं जपित्वा पुनस्तदक्षर
१८ स प्रथमस्वरमारभ्याकारं ब्रस्वरस्पर्शे स्वरांतविद्यावधि जपेत् तदा मूलविद्यायाः षट्शतसहस्रोत्तरपंचशतसंख्याको जपो भवति अत्र
16

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

र्युगस्तु षड्विंशद्भिर्नात्मको भवति प्राग्युक्तप्रमाणे मंडलवर्णैस्तु षट्सप्ततिस्तु नरपंचशतसंख्याकेष्वेकैकस्मात्स्वरस्यैकैकं युगं प्रति युगात्स्वरं तत्तं च भव
ति एतत्सर्वं गुरुस्तु स्वात्मस्यादि ह्वायपारायणे जपः कार्यः दिननित्याविद्याक्रमश्च गुरुरेव तु स्वादेवात्तगं ततथा इति एवं द्विपंचाशदुत्तरैका
दशशतसंख्याको जपो भवति मूलविद्याया अंगविद्याजपस्त्वेकैकवर्णद्वयादौ जपादष्टौ तु नरशतसंख्याको भवति केवलमूलविद्या
जपस्तु वर्गोद्यं तयोस्त्रिस्त्रिक्रमेण वर्गद्वयात्स्व तयोर्मिलिताद्द्वादंधा जपो भवति मूलविद्याया एवं संख्याषट्चत्वारिंशदुत्तरत्रिंशताधिक
महास्वरसंख्याको जपो भवति मूलविद्याया एवमुक्तसंख्या जपमुक्तो विधिना कृत्वा पुनः केवलां मूलविद्यां जपित्वा प्राग्युक्तदीपनीविद्यां
गुरुपादुकाविद्यां सकृज्जपित्वा ऐं ह्लीं क स ह हस कल ह्रीं सहकल ह्रीं ओं नमः इत्युत्तीर्णं विद्यां सकृज्जपित्वा मम सकलमनोरथान् साधय प्रसा
धय तुभ्यं नमः इति प्रार्थनीविद्यां सकृत्तां ज्ञालिं जपेत् इति वर्गद्वयस्याप्यंते बोढव्यमित्यपारायणं जपं कृत्वा इदं स्तोत्रं जपेत् स्वाभरनीएंस्वा
केंद्रुयषड्प्रायपुगस्त्रैः मातृभैरवां वंदे देवीं त्रिपुरभैरवीं कादिवर्गाष्टकाकारसमस्तावृत्तेश्च कविग्रहां कैरितस्वान्तरां वंदे देवीं त्रिपुरभै
रवीं स्वरषोडशकानां तु षड्विंशाद्भिः परापरैः षड्विंशत्तत्त्वगां वन्दे देवीं त्रिपुरभैरवीं ॥ येषां ताता तां वंदे देवीं त्रिपुरभैरवीं स्वरषोडशकानां तु ष
ड्विंशाद्भिः परापरैः षड्विंशत्तत्त्वगां षड्विंशत्तत्त्वसंख्यापाशिवचंद्रकलासपिं आद्यमायाद्वयोपाधिविचित्रेंदुकलावतीं सर्वात्मिकां परां वंदे दे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्लें कआई हंसः श्लें ककाई हंसः इत्यादि श्लें कक्षाई हंसः इत्यंतं जपेत् पुनः

वीत्रिपुरभैरवीं षडध्वपिंडयोनिस्थां मंडलत्रयकुंडली लिंगत्रयातिगां वंदे देवीं त्रिपुरभैरवीं स्वयंभुहृदयां बाणकामांतरस्थितेतरां प्राणस्वत्यंचि
तिं वंदे देवीं त्रिपुरभैरवीं अक्षरांतर्गतां तारां घनानामहत्पंक्तियां परां शक्तिं विश्वेश्वरीं वंदे देवीं त्रिपुरभैरवीं वर्गांते पठितव्यं स्यात्स्तोत्रमेतत्समाहितः इ
ति स्तुत्वा प्राणायामत्रयं कृत्वा दिननित्यायुक्तो श्लविद्यां तद्दिननित्याविद्यया प्रत्यक्षरषडंगन्यासं कृत्वा कृतं तत्पदं देव्यै समर्पयेदिति द्वि
तीयादिनिशाग्रदासनस्य ज्ञायंगविद्यां जपांते विधाय श्लें कआई हंसः श्लें काई हंसः श्लें खाई हंसः श्लें गाई हंसः श्लें घाई हंसः श्लें ङाई
हंसः श्लें चाई हंसः श्लें छाई हंसः श्लें जाई हंसः श्लें झाई हंसः श्लें ञाई हंसः श्लें टाई हंसः श्लें ठाई हंसः श्लें डाई हंसः श्लें ढाई हंसः
श्लें णाई हंसः श्लें ताई हंसः श्लें थाई हंसः श्लें घाई हंसः श्लें दाई हंसः श्लें धाई हंसः श्लें नाई हंसः श्लें पाई हंसः श्लें फाई हंसः श्
लें बाई हंसः श्लें भाई हंसः श्लें माई हंसः श्लें याई हंसः श्लें राई हंसः श्लें लाई हंसः श्लें वाई हंसः श्लें शाई हंसः श्लें षाई हंसः श्लें
साई हंसः श्लें हाई हंसः श्लें ळाई हंसः श्लें क्षाई हंसः इत्यंतं जपित्वा पुनः श्लें किआई हंसः श्लें किकाई हंसः श्लें किखाई हंसः श्
सौर. १७
लें किगाई हंसः श्लें किघाई हंसः श्लें किङाई हंसः श्लें किचाई हंसः श्लें किछाई हंसः श्लें किजाई हंसः श्लें किझाई हंसः श्
किञाई हंसः श्लें किटाई हंसः श्लें किठाई हंसः श्लें किडाई हंसः श्लें किढाई हंसः श्लें किणाई हंसः श्लें किताई हंसः श्लें

17

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

किथाई हंसः श्लं किदाई हंसः श्लं किधाई हंसः श्लं किनाई हंसः श्लं किपाई हंसः श्लं किफाई हंसः श्लं किबाई हंसः श्लं।
किभाई हंसः श्लं किमाई हंसः श्लं कियाई हंसः श्लं किराई हंसः श्लं किलाई हंसः श्लं किवाई हंसः श्लं किशाई हंसः श्लं कि
षाई हंसः श्लं किसाई हंसः श्लं किहाई हंसः श्लं किळाई हंसः श्लं किक्षाई हंसः इत्यंतं जपित्वा पुनरेवमेव श्लं कीआई हंसः श्लं
कीकाई हंसः श्लं कीखाई हंसः श्लं कीगाई हंसः इत्यादि श्लं कीक्षाई हंस इत्यंतं जपित्वा एवमेव पुनः श्लं कुआई हंसः श्लं कुका
ई हंसः श्लं कुखाई हंसः श्लं कुगाई हंसः श्लं कुघाई हंसः इत्यादि एवमेव श्लं कुक्षाई हंसः इत्यंतं जपित्वा पुनर्श्लं कूआई हंसः
श्लं कूकाई हंसः श्लं कूखाई हंसः श्लं कृगाई हंसः इत्यादि एवमेव श्लं कूक्षाई हंसः इत्यंतं जपित्वा पुनर्श्लं कृआई हंसः श्लं कृका
ई हंसः श्लं कृखाई हंसः श्लं कृगाई हंसः इत्यादि एवमेव श्लं कृक्षाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ पुनर्श्लं कॄआई हंसः श्लं कॄकाई हं-
सः श्लं कॄखाई हंसः श्लं कॄगाई हंसः इत्यादि एवमेव श्लं कॄक्षाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ पुनर्श्लं कॢआई हंसः श्लं कॢकाई हंसः
श्लं कॢखाई हंसः श्लं कॢगाई हंसः इत्यादि इत्यमेव श्लं कॢक्षाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ पुनर्श्लं कॣआई हंसः श्लं कॣकाई हंसः श्
लं कॣखाई हंसः श्लं कॣगाई हंसः इत्यादि इत्यमेव श्लं कॣक्षाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ पुनर्श्लं केआई हंसः श्लं केकाई हंसः श्लं के

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

खाईं हंसः मूलं केगाईं हंस इत्यादि इत्यमेवमूलं के ळ्ळाईं हंस इति पर्यंतं जपित्वा पुनर्मूलं कैआईं हंसः मूलं कैकाईं हंसः मूलं कैखाईं हंस मू
लं कैगाईं हंसः इत्यादि प्रायन्मूलं कै ळ्ळाईं हंस इत्यवधि जपित्वा पुनर्मूलं कोआईं हंसः मूलं कोकाईं हंसः मूलं कोखाईं हंसः मूलं कोगाईं हंसः
मूलं कोघाईं हंसः इत्यादि प्रायन्मूलं को ळ्ळाईं हंसः इत्यंतं जपित्वा पुनर्मूलं कौआईं हंसः मूलं कौकाईं हंसः मूलं कौखाईं हंसः मूलं कौगाईं हंसः
मूलं कौघाईं हंसः इत्यादि प्रायन्मूलं कौ ळ्ळाईं हंस इत्यंतं जपित्वा पुनर्मूलं कंआईं हंसः मूलं कंगाईं हंसः मूलं कंघाईं हंसः इत्यादि प्रायन्मूलं
कं ळ्ळाईं हंसः इत्यंतं जपित्वा मूलं कःआईं हंसः मूलं कःकाईं हंसः मूलं कःखाईं हंसः मूलं कःगाईं हंसः इत्यादि प्रायन्मूलं कः ळ्ळाईं हंस इत्यंतं ५२८ ने
जपित्वा प्रायन्मूलविद्यां जपित्वा दीपन्यादि स्तोत्रपाठं तं कृत्वा समापयेदिति ततस्तृतीयादि प्रायदासनपूजा भंगविद्यां तं विधाय मू
लं खआईं हंस इ मूलं खकाईं हंसः मूलं खगाईं हंसः मूलं खघाईं हंसः मूलं खङाईं हंसः इत्यादि मूलं ख ळ्ळाईं हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं
खाआईं हंसः मूलं खाकाईं हंस इत्यादि ळ्ळ पर्यंतं जपित्वा ३६ पुनर्मूलं खिआईं हंसः मूलं खिकाईं हंसः मूलं खिखाईं हंसः इत्यादि मूलं खि ळ्ळा
सौ॰ र॰ ईं हंस इति पर्यंतं जपित्वा ३६ मूलं खीआईं हंसः मूलं खीकाईं हंसः मूलं खीखाईं हंस इत्यादि मूलं खी ळ्ळाईं हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं खुआई
18 २८ हंसः मूलं खुकाईं हंसः इत्यादि ळ्ळ पर्यंतं जपित्वा ३६ पुनर्मूलं खूआईं हंसः मूलं खूकाईं हंस इत्यादि ळ्ळ पर्यंतं जपित्वा ३६ पुनर्मूलं खृआ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ईं हंसः मूलं खृं कां ईं हंसः इत्यादि मूलं खृं क्षां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ पुनर्मूलं खॄं आं ईं हंसः मूलं खॄं कां ईं हंसः इत्यादि मूलं खॄं क्षां ईं हंसः इति पर्यंतं जपि
त्वा ३६ पुनर्मूलं खॢं आं ईं हंसः मूलं खॢं कां ईं हंसः इत्यादि मूलं खॢं क्षां ईं हंसः इति पर्यंतं जपित्वा ३६ पुनर्मूलं खॣं आं ईं हंसः मूलं खॣं कां ईं हंसः इत्यादि मूलं
खॣं क्षां ईं हंसः इति पर्यंतं जपित्वा ३६ मूलं खें आं ईं हंसः मूलं खें कां ईं हंसः इत्यादि मूलं खें क्षां ईं हंसः इति पर्यंतं जपित्वा ३६ मूलं खैं आं ईं हंसः इत्यादि
मूलं खैं कां ईं हंसः इत्यादि खैं क्षां ईं हंसः इति पर्यंतं जपित्वा ३६ मूलं खों आं ईं हंसः इत्यादि मूलं खों क्षां ईं हंसः इति पर्यंतं जपित्वा ३६ पुनर्मूलं खौं आं
ईं हंसः मूलं खौं कां ईं हंसः इत्यादि मूलं खौं क्षां ईं हंसः इति पर्यंतं जपित्वा ३६ पुनर्मूलं खं आं ईं हंसः मूलं खं कां ईं हंसः इत्यादि मूलं खं क्षां ईं हं
सः इति पर्यंतं जपित्वा ३६ पुनर्मूलं खः आं ईं हंसः मूलं खः कां ईं हंसः इत्यादि मूलं खः क्षां ईं पर्यंतं जपित्वा प्रायश्चित्तं समापयेत् ततश्चतुर्थ
दिने प्रायश्चदासनपूजां भंगविघ्नांतं विधाय मूलं गं आं ईं हंसः इत्यादि मूलं गं क्षां ईं हंसः इति पर्यंतं जपित्वा ३६ मूलं गां आं ईं हंसः मूलं गां कां ईं हं
सः मूलं गां क्षां ईं हंसः इति पर्यंतं जपित्वा ३६ मूलं गिं आं ईं हंसः मूलं गिं कां ईं हंसः इत्यारभ्य मूलं गिं क्षां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं गीं आं ईं हं
सः मूलं गीं कां ईं हंसः मूलं गीं खां ईं हंसः इत्यादि मूलं गीं क्षां ईं हंसः इति पर्यंतं जपित्वा ३६ मूलं गुं आं ईं हंसः मूलं गुं कां ईं हंसः मूलं गुं खां ईं हंसः इत्यादि
मूलं गुं क्षां ईं हंसः इति पर्यंतं जपित्वा ३६ मूलं गूं आं ईं हंसः मूलं गूं कां ईं हंसः इत्यादि मूलं गूं क्षां ईं हंसः इति पर्यंतं जपित्वा २६ मूलं गृं आं ईं हंसः मृ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लंश्रकाई हंसः श्लंश्रखाई हंसः इत्यादि श्लंश्रह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ पुनः श्लंशृआई हंसः श्लंशृकाई हंसः श्लंशृखाई हंसः इत्यादि श्लंशृह्ला
ई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ पुनः श्लंलृआई हंसः श्लंलृकाई हंसः इत्यादि श्लंलृह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लंलॄआई हंसः श्लंलॄकाई हंसः इत्यादि
श्लंलॄह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ पुनः श्लंगेआई हंसः श्लंगेकाई हंसः इत्यादि श्लंगेह्लाई हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ पुनः श्लंगैआई हंसः श्लंगैका
ई हंस इत्यादि श्लंगैह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लंगोआई हंसः श्लंगोकाई हंसः श्लंगोखाई हंसः इत्यादि श्लंगोह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६
श्लंगौआई हंसः श्लंगौकाई हंसः इत्यादि श्लंगौह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ पुनः श्लंगंआई हंसः श्लंगंकाई हंसः इत्यादि श्लंगंह्लाई हंस इत्यं
तं जपित्वा ३६ श्लंगःआई हंसः श्लंगःकाई हंसः इत्यादि श्लंगःह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा प्राग्वच्छेषं समापयेत् ततः पंचमदिने पुनः श्लंघआई हंसः
श्लंघकाई हंस इत्यादि श्लंघह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लंघाआई हंसः श्लंघाकाई हंसः श्लंघाखाई हंस इत्यादि श्लंघाह्लाई हंस इत्यंतं जपि
त्वा ३६ श्लंघिआई हंसः श्लंघिकाई हंसः इत्यादि श्लंघिह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ पुनः श्लंघीआई हंसः श्लंघीकाई हंसः श्लंघीखाई हंस इ
सौर. त्यादि श्लंघीह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लंघुआई हंस इत्यादि श्लंघुह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लंघूआई हंसः श्लंघूकाई हंस इत्यादि
१९ श्लंघूह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लंघृआई हंस इत्यादि श्लंघृह्लाई हंस इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लंघॄआई हंसः श्लंघॄकाई हंस इत्या

19

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दिश्लंघ्रूंह्लांईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ श्लंघ्रूंआंईंहंसः। श्लंघ्रूंकांईंहंसः श्लंघ्रूंह्लांईंहंसइत्येतं पुनर्श्लंघ्रूंआंईंहंसः श्लंघ्रूंकांईंहंसः श्लं
लंघ्रूंखांईंहंसइत्यादिश्लंघ्रूंह्लांईंहंसइत्येतंजपेत् ३६ श्लंघेआंईंहंसः श्लंघेकांईंहंसः इत्यादिश्लंघेह्लांईंहंसइत्येतंजपेत् ३६
श्लंघैआंईंहंसः श्लंघैकांईंहंसः इत्यादिश्लंघैह्लांईंहंसइत्येतंजपेत् ३६ श्लंघोआंईंहंसः श्लंघोकांईंहंसः इत्यादिश्लंघोह्लांई
हंसइत्येतंजपेत् ३६ श्लंघौआंईंहंसः श्लंघौकांईंहंसः इत्यादिश्लंघौह्लांईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ श्लंघंआंईंहंसः श्लंघंकांईंहंसः
इत्यादिश्लंघंह्लांईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ श्लंघःआंईंहंसः श्लंघःकांईंहंसः इत्यादिश्लंघःह्लांईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ प्राग्वत्केसम
मापयेत्। पुनः षष्ठदिने श्लंङआंईंहंसइत्यादिश्लंङह्लांईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ श्लंङाआंईंहंसः श्लंङाकांईंहंसइत्यादिश्लंङाह्लांई
हंसइत्येतंजपित्वा ३६ श्लंङिआंईंहंसइत्यादिश्लंङिह्लांईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ श्लंङीआंईंहंसः इत्यादिश्लंङीह्लांईंहंसइत्येतंजपि
त्वा ३६ श्लंङुआंईंहंसः श्लंङुकांईंहंसइत्यादिश्लंङुह्लांईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ श्लंङूआंईंहंसः श्लंङूकांईंहंसइत्यादिश्लंङूह्लांई
हंसइत्येतंजपित्वा ३६ श्लंङृआंईंहंसः श्लंङृकांईंहंसइत्यादिश्लंङृह्लांईंहंसइत्येतंजपेत् ३६ श्लंङॄआंईंहंसः श्लंङॄकांईंहंसः इत्या
दिश्लंङॄह्लांईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ श्लंङ्लृआंईंहंसः श्लंङ्लृकांईंहंसः इत्यादिश्लंङ्लृह्लांईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ श्लंङ्लॄआंईंहं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सः मूलं ङूं कार्इहं सः इत्यादि मूलं ङूं ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा मूलं ङे आईहं सः मूलं ङे काईहं सः मूलं ङे खाईहं स इत्यादि मूलं ङे ह्लाईहं स इत्यंतं ज

पित्वा ३६ मूलं ङैं आईहं स इत्यादि मूलं ङैं ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं ङो आईहं स इत्यादि मूलं ङो ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा मूलं ङौ आ

ईहं सः मूलं ङौ ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा मूलं ङं आईहं स इत्यादि मूलं ङं ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं ङः आईहं सः मूलं ङः ह्लाईहं स इत्यंतं

जपित्वा षष्ठं दिनं समापयेत् **ततः सप्तमदिने** मूलं चं आईहं सः मूलं चं काईहं स इत्यादि मूलं चं ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं चा आईहं सः

मूलं चा काईहं स इत्यादि मूलं चा ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं चि आईहं सः मूलं चि काईहं सः इत्यादि मूलं चि ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा ३६

मूलं ची आईहं सः मूलं ची काईहं सः मूलं ची खाईहं स इत्यादि मूलं ची ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं चु आईहं सः मूलं चु काईहं सः इत्यादि

मूलं चु ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा मूलं चू आईहं सः मूलं चू काईहं स इत्यादि मूलं चू ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं चृ आईहं सः मूलं चृ काईहं

स इत्यादि मूलं चृ ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं चॄ आईहं सः मूलं चॄ काईहं सः इत्यादि मूलं चॄ ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं च्लृ आईहं

सौर· सः मूलं च्लृ काईहं सः इत्यादि मूलं च्लृ ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं च्लॄ आईहं सः मूलं च्लॄ काईहं सः मूलं च्लॄ खाईहं स इत्यादि मूलं च्लॄ ह्लाई

२० हं स इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं चे आईहं सः मूलं चे काईहं सः मूलं चे खाईहं स इत्यादि मूलं चे ह्लाईहं स इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं चै आईहं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सः श्लं चै का ई आ हं सः इत्यादि श्लं चै ला ई हं सः इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लं चो आ ई हं सः श्लं चो का ई हं स इत्यादि श्लं चो ला ई हं स इत्यंतं जपित्वा
३६ श्लं चौ आ ई हं सः श्लं चौ का ई हं स इत्यादि श्लं चौ ला ई हं स इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लं चं आ ई हं स इत्यादि श्लं चं ला ई हं स इत्यंतं जपित्वा ३६
श्लं चः आ ई हं सः श्लं चः का ई हं सः इत्यादि श्लं चः ला ई हं स इत्यंतं जपित्वा ३६ प्राग्वच्छेषं समापयेत् अथ मारिने श्लं छ आ ई हं सः श्लं छ का ई हं सः
इत्यादि श्लं छ ला ई हं स इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लं छा आ ई हं सः श्लं छा का ई हं सः इत्यादि श्लं छा ला ई हं स इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लं छि आ ई हं
सः श्लं छि का ई हं सः इत्यादि श्लं छि ला ई हं स इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लं छी आ ई हं सः इत्यादि श्लं छी ला ई हं सः इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लं छु
आ ई हं सः श्लं छु का ई हं स इत्यादि श्लं छु ला ई हं स इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लं छू आ ई हं सः श्लं छू का ई हं सः इत्यादि श्लं छू ला ई हं स इत्यंतं जपि
श्लं छृ आ ई हं सः श्लं छृ का ई हं सः श्लं छृ ला ई हं स इत्यादि श्लं छॄ ला ई हं स इत्यंतं जपेत् श्लं छॢ आ ई हं स इत्यादि श्लं छॢ ला ई हं सः इत्यंतं
जपित्वा ३६ श्लं छॣ आ ई हं सः श्लं छॣ का ई हं स इत्यादि श्लं छॣ ला ई हं स इत्यंतं जपित्वा श्लं छॣ आ ई हं स इत्यादि श्लं छॣ ला ई हं स इत्यंतं ज
पित्वा ३६ श्लं छे आ ई हं सः श्लं छे का ई हं स इत्यादि श्लं छे ला ई हं स इत्यंतं जपित्वा श्लं छै आ ई हं सः श्लं छै का ई हं स इत्यादि श्लं छै ला
ई हं स इत्यंतं जपित्वा ३६ श्लं छो आ ई हं स इत्यादि श्लं छो ला ई हं स इत्यंतं जपित्वा श्लं छौ आ ई हं सः श्लं छौ का ई हं स इत्यादि श्लं छौ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं क्रं आं ईं हंसः इत्यादि मूलं क्रं ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा मूलं क्रः आं ईं हंसः इत्यादि मूलं क्रः ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपि
त्वा प्राप्य क्रं षः समापयेत् पुनः नवमदिने मूलं ज आं ईं हंसः इत्यादि ज ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा मूलं जा आं ईं हंसः इत्यादि मूलं जा ह्रां ईं हंसः इत्यंतं
मूलं जि आं ईं हंसः मूलं जि क्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं जि ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा मूलं जी आं ईं हंसः मूलं जी क्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं जी ह्रां ईं हंसः इत्यं
जपित्वा मूलं जु आं ईं हंसः मूलं जु क्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं जु ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा मूलं जू आं ईं हंसः मूलं जू क्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं जू ह्रां ईं
हंसः इत्यंतं जपित्वा मूलं जृ आं ईं हंसः मूलं जृ क्रां ईं हंसः मूलं जृ त्वां ईं हंसः इत्यादि मूलं जृ ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं जॄ आं ईं हंसः इ
त्यादि मूलं जॄ ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं जॢ आं ईं हंसः इत्यादि मूलं जॢ ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं जॣ आं ईं हंसः इत्यादि मूलं जॣ
ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं जे आं ईं हंसः इत्यादि मूलं जे ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं जै आं ईं हंसः इत्यादि मूलं जै ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपि
त्वा ३६ मूलं जो आं ईं हंसः इत्यादि मूलं जो ह्रां ईं हंसः इति पर्यंतं जपित्वा ३६ मूलं जौ आं ईं हंसः इत्यादि मूलं जौ ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं
सौर. जं आं ईं हंसः मूलं जं क्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं जं ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं जः आं ईं हंसः इत्यादि मूलं जः क्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ प्राप्य
२१ जं षः समापयेत् पुनः दशमदिने मूलं झ आं ईं हंसः इत्यादि मूलं झ ह्रां ईं हंसः इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं झा आं ईं हंसः इत्यादि मूलं झा ह्रां ईं हंसः इत्यं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तंजपित्वा मूलंक्रिंश्राईहंसइत्यादिमूलंक्रिंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंक्रींश्राईहंसइत्यादिमूलंक्रींह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलं
कुंश्राईहंसइत्यादिमूलंकुंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा ३६ मूलंकूंश्राईहंसइत्यादिमूलंकूंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंकृंश्राईहंसइत्यादि
मूलंकृंह्लाईहंसइत्यंतं मूलंकॄंश्राईहंसइत्यादिमूलंकॄंह्लाईहंसइत्यंतं मूलंकॢंश्राईहंसइत्यादिमूलंकॢंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा ३६ मू
लंकॣंश्राईहंसइत्यादिमूलंकॣंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा ३६ मूलंकेंश्राईहंसइत्यादिमूलंकेंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा ३६ मूलंकैंश्राईहं
सइत्यादिमूलंकैंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा ३६ मूलंकोंश्राईहंसइत्यादिमूलंकोंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा ३६ मूलंकौंश्राईहंसइत्या
दिमूलंकौंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा ३६ मूलंकंश्राईहंसइत्यादिमूलंकंह्लाईहंसइत्यंतंयावत्तंजपित्वा ३६ मूलंकःश्राईहंसइत्यादिमूलं
कःह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा ३६ प्रायश्चित्तं समापयेत् एकादशदिने मूलंजश्राई हंसः मूलंजकाईहंसः इत्यादिमूलंजह्लाईहंसइ
त्यंतं मूलंजांश्राईहंसइत्यादिमूलंजांह्लाईहंसइत्यंतं मूलंजिंश्राईहंसइत्यादिमूलंजिंह्लाईहंसइत्यंतं मूलंजींश्राईहंसइत्यादिमूलं
जींह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंजुंश्राईहंसइत्यादिमूलंजुंकोईहंसः इत्यंतंजपित्वा मूलंजृंश्राईहंसइत्यादिमूलंजृंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा
मूलंजॄंश्राईहंसइत्यादिमूलंजॄंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंजॢंश्राईहंसः मूलंजॢंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंजेंश्राईहंसः इत्यादिमूलं

मूलंजॣंश्राई
हंसः

मूलंजूंश्राईहंसः इत्यादि २ पुनः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

जेह्ला ईह्मांतं हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं जै आ ईहंसः इत्यादि मूलं जै ह्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं जो आ ईहंस इत्यादि मूलं जो ह्ला ईहंस
इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं जौ आ ईहंस इत्यादि मूलं जौ ह्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं जं आ ईहंस इत्यादि मूलं जं ह्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा
मूलं जः आ ईहंसः मूलं जः ह्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा प्रायश्चित्तं समापयेत् द्वादशदिने मूलं ट आ ईहंसः मूलं ट ह्ला ईहंसः इत्यंतं जपित्वा ३६
मूलं टा आ ईहंसः मूलं टा क्ला ईहंसः इत्यादि मूलं टि आ ईहंसः मूलं टि क्ला ईहंसः इत्या दि मूलं टि ह्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा मूलं टी आ ईहंस
इत्यादि मूलं टी क्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा मूलं टु आ ईहंस इत्यादि मूलं टु ह्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा मूलं टू आ ईहंस इत्यादि मूलं टू ह्ला ईहंस इत्यं ह्लूं ५
ह्लूं ह्लूं ५ तं जपित्वा ३६ मूलं टृ आ ईहंस इत्यादि मूलं टृ ह्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा मूलं टे आ ईहंस इत्यादि मूलं टे क्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा मूलं टै आ ई
हंस इत्यादि मूलं टै ह्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं टो आ ईहंस इत्यादि मूलं टो ह्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा मूलं टौ आ ईहंस इत्यादि मूलं टौ ह्ला
ईहंस इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं टं आ ईहंसः मूलं टं क्ला ईहंस इत्यादि मूलं टं ह्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा ३६ मूलं टः आ ईहंसः मूलं टः क्ला ईहं
सोरः सः इत्यादि मूलं टः ह्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा प्रायश्चित्तं समापयेत् त्रयोदशदिने मूलं ठ आ ईहंसः मूलं ठ क्ला ईहंसः मूलं ठ ख्वा ईहंसः इत्या
२२ दि मूलं ठ ह्ला ईहंस इत्यंतं प्रायश्चित्तं समापयेत् मूलं ठा आ ईहंस इत्यादि मूलं ठा ह्ला ईहंस इत्यंतं जपित्वा मूलं ठि आ ईहंसः मूलं ठि क्ला ई

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हंसइत्यादिमूलंठिह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंठीआईहंसइत्यादिमूलंठीह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंठुआईहंसःमूलंठुकांईहंसइ
त्यादिमूलंठुह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंठूआईहंसइत्यादिमूलंठूह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंठृआईहंसइत्यादिमूलंठृह्लांईहंस
इत्युक्तंजपित्वा मूलंठॄआईहंसइत्यादिमूलंठॄकांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंठ्लृआईहंसइत्यादिमूलंठ्लृह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंठ्लॄ
आईहंसइत्यादिमूलंठ्लॄह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंठेआईहंसइत्यादिमूलंठेह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंठैआईहंसइत्यादिमूलंठै
ह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंठोआईहंसइत्यादिमूलंठोह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंठौआईहंसइत्यादिमूलंठौह्लांईहंसइत्युक्तंज
पित्वा मूलंठंआईहंसइत्यादिमूलंठंह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंठःआईहंसइत्यादिमूलंठःह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा प्रायश्चित्तंसम
र्पयेत् चतुर्दशदिने मूलंडआईहंसः मूलंडकांईहंसःइत्यादिमूलंडह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंडाआईहंसइत्यादिमूलंडाह्लांईहंसइ
त्युक्तंजपित्वा मूलंडिआईहंसःमूलंडिकांईहंसइत्यादिमूलंडिह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंडीआईहंसःमूलंडीकांईहंसइत्यादिमूलंडी
ह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंडुआईहंसइत्यादिमूलंडुह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंडूआईहंसइत्यादिमूलंडूह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलं
डृआईहंसइत्यादिमूलंडृह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंडॄआईहंसइत्यादिमूलंडॄह्लांईहंसइत्युक्तंजपित्वा मूलंड्लृआईहंसइत्यादिमूलं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॡ्ह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ मूलंॡश्राईंहंसइत्यादिमूलंॡह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ मूलंएश्राईंहंसइत्यादिमूलंएह्लाईंहंसइत्ये
तंजपित्वा ३६ मूलंऐश्राईंहंसइत्यादिमूलंऐह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ मूलंओश्राईंहंसइत्यादिमूलंओह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा
३६ मूलंऔश्राईंहंसइत्यादिमूलंऔह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ मूलंअंश्राईंहंसः इत्यादिमूलंअंह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा ३६ मूलं
अःश्राईंहंसइत्यादिमूलंअःह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वाप्राग्वत्केवलंसमर्पयेत् ३६ पंचदशादि तथैव पुनः मूलंटश्राईंहंसः मूलंटकाईंहंस
इत्यादिमूलंटह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा मूलंटाश्राईंहंसः मूलंटाकाईंहंसइत्यादिमूलंटाह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा मूलंटिश्राईंहंसइत्या
दिमूलंटिह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा मूलंटीश्राईंहंसइत्यादिमूलंटीह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा मूलंटुश्राईंहंसइत्यादिमूलंटुह्लाईंहंस
इत्येतंजपित्वा मूलंटूश्राईंहंसइत्यादिमूलंटूह्लाईंहंसइत्येतंप्राग्वज्जपित्वा मूलंटृश्राईंहंसइत्यादिमूलंटृह्लाईंहंसइत्येतंप्राग्वज्ज
पित्वा मूलंटॄश्राईंहंसइत्यादिमूलंटॄह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा मूलंटॢश्राईंहंसइत्यादिमूलंटॢह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा मूलंटॣश्राईंहंस
सौर इत्यादिमूलंटॣह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा मूलंटेश्राईंहंसइत्यादिमूलंटेह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा मूलंटैश्राईंहंसइत्यादिमूलंटैह्लाईंहं
२३ सइत्येतंजपित्वा मूलंटोश्राईंहंसइत्यादिमूलंटोह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा मूलंटौश्राईंहंसइत्यादिमूलंटौह्लाईंहंसइत्येतंजपित्वा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मूलं ङं आईं हंस इत्यादि मूलं ङं ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा ३६ मूलं ङः आईं हंस इत्यादि मूलं ङः ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा ३६ प्रायश्चित्तं समापयेत्
चोदशादिने मूलं ण आईं हंस इत्यादि मूलं ण ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा ३६ मूलं णा आईं हंस इत्यादि मूलं णा ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं णि
आईं हंस इत्यादि मूलं णि ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं णी आईं हंस इत्यादि मूलं णी ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं णु आईं हंस इत्यादि मूलं
णु ह्लाईं हंस इत्यंते ३६ मूलं णि आईं हंस इत्यादि मूलं णि ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं णी आईं हंस इत्यादि मूलं णी ह्लाईं हंस इत्यंते जपि
त्वा ३६ मूलं णु आईं हंस इत्यादि मूलं णु ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं णृ आईं हंस इत्यादि मूलं णृ ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं णॄ आईं
हंसः मूलं णॄ ह्लाईं हंस इत्यंते मूलं णॢ आईं हंस इत्यादि मूलं णॢ ह्लाईं हंस इत्यंते मूलं णॢ आईं हंस इत्यादि मूलं णॢ ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं णॣ आईं
हंस इत्यादि मूलं णॣ ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं णे आईं हंस इत्यादि मूलं णे ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं णै आईं हंस इत्यादि मूलं णै ह्लाईं हंस इ
त्यंते जपित्वा मूलं णो आईं हंस इत्यादि मूलं णो ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं णौ आईं हंस इत्यादि मूलं णौ ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं णं
आईं हंस इत्यादि मूलं णं ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं णः आईं हंस इत्यादि मूलं णः ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा प्रायश्चित्तं समापयेत् पंचदशा
दिने मूलं त आईं हंसः इत्यादि मूलं त ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं ता आईं हंस इत्यादि मूलं ता ह्लाईं हंस इत्यंते जपित्वा मूलं ति आईं हं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सइत्यादि मूलं ति ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं ती आं ई हं सइत्यादि मूलं ती ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं तु आं ई हं सइत्यादि मूलं तु ह्लां ई हं सइत्यं
तं तर्पित्वा मूलं तू आं ई हं सइत्यादि मूलं तू ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं तृ आं ई हं सइत्यादि मूलं तृ ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं तॄ आं
ई हं सइत्यादि मूलं तॄ ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं तॢ आं ई हं सइत्यादि मूलं तॢ ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं तॣ आं ई हं सइत्यादि मूलं
तॣ ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं ते आं ई हं सइत्यादि मूलं ते ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं तै आं ई हं सइत्यादि मूलं तै ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मू
लं तो आं ई हं सइत्यादि मूलं तो ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं तौ आं ई हं सइत्यादि मूलं तौ ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं तं आं ई हं सइत्यादि
मूलं तं ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं तः आं ई हं सइत्यादि मूलं तः ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा पायच्छेषसमापयेत् अथाद्यादिने मूलं थ आं
ई हं सः मूलं थ कां ई हं सः मूलं थ त्वां ई हं सइत्यादि मूलं थ ह्लां ई हं सइत्यंतिपर्यंतं आयस्तर्पित्वा मूलं था आं ई हं सः मूलं था कां ई हं सइत्या
सौर दि मूलं था ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं थि आं ई हं सः इत्यादि मूलं थि ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं थी आं ई हं सइत्यादि मूलं थी ह्लां ई हं
२५ सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं थु आं ई हं सइत्यादि मूलं थु ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं थू आं ई हं सइत्यादि मूलं थू ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा
24 मूलं थृ आं ई हं सइत्यादि मूलं थृ ह्लां ई हं सइत्यं त मूलं थॄ आं ई हं सइत्यादि मूलं थॄ ह्लां ई हं सइत्यं तं तर्पित्वा मूलं थॢ आं ई हं सः इत्यादि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मूलंझ्रूह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंञ्रूश्रांईहंसइत्यादिमूलंञ्रूह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंयेश्रांईहंसःमूलंयेह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलं
यैश्रांईहंसइत्यादिमूलंयैह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंयोश्रांईहंसइत्यादिमूलंयोह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंयौश्रांईहंसइत्यादिमूलं
यौह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंयंश्रांईहंसइत्यादिमूलंयंह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंयःश्रांईहंसइत्यादिमूलंयःह्लांईहंसइत्यन्तंजपि
त्वा प्राग्वत्संसमापयेत् एकोनविंशतितमदिने मूलंदश्रांईहंसइत्यादिमूलंदह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंदाश्रांश्रांईहंसःमूलंदाह्लांई
हंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंदिश्रांईहंसःमूलंदिह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंदीश्रांईहंसइत्यादिमूलंदीह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंदुश्रांई
हंसइत्यादिमूलंदुह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंदूश्रांईहंसइत्यादिमूलंदूह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंदृश्रांईहंसइत्यादिमूलंदृह्लांईहं
सइत्यन्तंजपित्वा मूलंदॄश्रांईहंसइत्यादिमूलंदॄह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंदॢश्रांईहंसइत्यादिमूलंदॢह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंदॣश्रां
ईहंसइत्यादिमूलंदॣह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंदेश्रांईहंसःइत्यादिमूलंदेह्लांईहंसइतिपर्यन्तंजपित्वा मूलंदैश्रांईहंसइत्यादिमूलं
दैह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंदोश्रांईहंसइत्यादिमूलंदोह्लांईहंसइत्यन्तं मूलंदौश्रांईहंसःइत्यादिमूलंदौह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलं
दंश्रांईहंसःमूलंदंह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंदःश्रांईहंसइत्यादिमूलंदःह्लांईहंसइत्यन्तंजपित्वा मूलंप्राग्वत्संसमापयेत् विंशतितमे मूलंध

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

आईहंसः मूलं धका ईहंस इत्यादि मूलं धक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धा आ ईहंसः मूलं धा का ईहंस इत्यादि मूलं धाक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मू
लं धि आ ईहंस इत्यादि मूलं धिक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धी आ ईहंस इत्यादि मूलं धीक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धु आ ईहंस इत्यादि मूलं धु
क्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धू आ ईहंस इत्यादि मूलं धूक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धृ आ ईहंस इत्यादि मूलं धृक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं
धॄ आ ईहंस इत्यादि मूलं धॄक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धॢ आ ईहंस इत्यादि मूलं धॢक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धॣ आ ईहंस इत्यादि मूलं धॣक्षा
ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धे आ ईहंस इत्यादि मूलं धेक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धै आ ईहंस इत्यादि मूलं धैक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धो
आ ईहंस इत्यादि मूलं धोक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धौ आ ईहंस इत्यादि मूलं धौक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धं आ ईहंस इत्यादि मूलं
धंक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं धः आ ईहंस इत्यादि मूलं धःक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा ग्राग्रच्छेदं समापयेत् ॥ मूलं न आ ईहंस इत्यादि मूलं न एकविंशतितमेदिने ४
क्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं ना आ ईहंस इत्यादि मूलं नाक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं नि आ ईहंस इत्यादि मूलं निक्षा ईहंस इत्यंत मूलं ४
सौर. नी आ ईहंस इत्यादि मूलं नीक्षा ईहंस इत्यंतं जपित्वा मूलं नु आ ईहंस इत्यादि मूलं नुक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा ॥ मूलं नू आ ईहंस इत्यादि मूलं नूक्षा
25 २५ ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मूलं नृ आ ईहंस इत्यादि मूलं नृक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा ॥ मूलं ने आ ईहंस इत्यादि मूलं नेक्षा ईहंस इत्यंतं तजपित्वा मू

लॄं ॡं नॄं २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लंनैध्याईहंसइत्यादिमूलंनैह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा। मूलंनोध्याईहंसइत्यादिमूलंनोह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंनौध्याईहंसइत्यादिमूलं
नौह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंनंध्याईहंसइत्यादिमूलंनंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंनःध्याईहंसइत्यादिमूलंनःह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा
प्रायवृक्षंसमापयेत् द्वाविंशतितमे मूलंपध्याईहंसइत्यादिमूलंपह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंपाध्याईहंसइत्यादिमूलंपाह्लाईहंसइत्यंतंजपि
त्वा मूलंपिध्याईहंसइत्यादिमूलंपिह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंपीध्याईहंसइत्यादिमूलंपीह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंपुध्याईहंसइत्या
५.पू.५ दिमूलंपुह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा; मूलंपूध्याईहंसइत्यादिमूलंपूह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंपृध्याईहंसः इत्यादिमूलंपृह्लाईहंसइत्यंतंज
पित्वा मूलंपॄध्याईहंसइत्यादिमूलंपॄह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंपॢध्याईहंसः मूलंपॢह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंपेध्याईहंसः इत्यादि
मूलंपेह्लाईहंसः इत्यंतंजपित्वा मूलंपैध्याईहंसइत्यादिमूलंपैह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंपोध्याईहंसइत्यादिमूलंपोह्लाईहंसइत्यंतंजपि
त्वा मूलंपौध्याईहंसइत्यादिमूलंपौह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंपंध्याईहंसइत्यादिमूलंपंह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा। मूलंपःध्याईहं
सइत्यादिमूलंपःह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंप्राग्वृक्षंसमर्पयेत् त्रयोविंशतितमे मूलंफध्याईहंसइत्यादिमूलंफह्लाईहंसइत्यं
तंजपित्वा मूलंफाध्याईहंसइत्यादिमूलंफाह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मूलंफिध्याईहंसइत्यादिमूलंफिह्लाईहंसइत्यंतंजपित्वा मू
© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मौ॰ १

लं फी श्रा ई हं स इत्यादि मूलं फी स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं फु श्रा ई हं स इत्यादि मूलं फु स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा ॥ मूलं फू श्रा ई हं स इत्यादि
मूलं फू स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं फृ श्रा ई हं स इत्यादि मूलं फृ स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं फॄ श्रा ई हं स इत्यादि मूलं फॄ स्वा ई हं स इत्यंतं ज
पित्वा मूलं फॢ श्रा ई हं स इत्यादि मूलं फॢ स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं फे श्रा ई हं स इत्यादि मूलं फेको स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं फै श्रा ई हं
स इत्यादि मूलं फै स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं फो श्रा ई हं स इत्यादि मूलं फो स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं फौ श्रा ई हं स इत्यादि मूलं फौ स्वा ई हं स
इत्यंतं जपित्वा मूलं फं श्रा ई हं सः इत्यादि मूलं फं स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं फः श्रा ई हं स इत्यादि मूलं फः स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा प्राय
कै धं समापयेत् चतुर्विंशतिदिने मूलं बं श्रा ई हं स इत्यादि मूलं बं स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं बा श्रा ई हं स इत्यादि मूलं बा स्वा ई हं सः
इत्यंतं जपित्वा मूलं बि श्रा ई हं स इत्यादि मूलं बि स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं बी श्रा ई हं स इत्यादि मूलं बी स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं बु
श्रा ई हं स इत्यादि मूलं बु स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं बू श्रा ई हं स इत्यादि मूलं बू स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं बृ श्रा ई हं स इत्यादि मूलं बृ
मौर॰ स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं बॄ श्रा ई हं स इत्यादि मूलं बॄ स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा ॥ मूलं बे श्रा ई हं स इत्यादि जपित्वा मूलं बे स्वा ई हं स इत्यंत
26 २६ जपित्वा मूलं बै श्रा ई हं स इत्यादि मूलं बै स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं बो श्रा ई हं स इत्यादि मूलं बो स्वा ई हं स इत्यंतं जपित्वा मूलं बौ श्रा ई हं

२ स्रैं स्रैं २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मः श्लं बौं ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं बं ग्राईंहं सइत्यादि श्लं बं ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं बः ग्राईंहं सइत्यादि श्लं बः ह्लाईंहं सइ
त्येतं जपित्वा प्रात्यक्षेषु समर्पयेत् पंचविंशतितमे दिने श्लं मं ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मं ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मा ग्राईंहं सइत्या
दि श्लं मा ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मि ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मि ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मी ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मी ह्लाईंहं स
४.मू.४ इत्येतं जपित्वा श्लं मु ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मु ह्लाईंहं सइत्यादि श्लं मू ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मू ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मृ ग्राईंहं
सइत्यादि श्लं मृ ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मॄ ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मॄ ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मॢ ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मॢ ह्ला
ईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मे ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मे ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मै ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मै ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा
श्लं मो ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मो ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मौ ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मौ ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मं ग्राईंहं स
इत्यादि श्लं मं ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मः ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मः ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा प्रात्यक्षेषु समर्पयेत् षड्विंशति
तमे दिने श्लं म ग्राईंहं सइत्यादि श्लं म ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मा ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मा ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मि ग्रा
ईंहं सइत्यादि श्लं मि ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं मी ग्राईंहं सइत्यादि श्लं मी ह्लाईंहं सइत्येतं जपित्वा श्लं उ ग्राईंहं सइत्यादि श्लं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मुह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा ॥ मूलं मृश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं मृह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं मॄश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं मॄह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मू
लं मॢश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं मॢह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं मॣश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं मॣह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं मेश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं मे
ह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं मैश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं मैह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं मोश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं मोह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मू
लं मौश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं मौह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं मंश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं मंह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं मःश्रा ईंहंसइत्यादि मू
लं मःह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा आयच्छेषं समापयेत् सप्तविंशतितमे दिने मूलं यश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं यह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं
याश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं याह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं यिश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं यिह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं युश्रा ईंहंसइत्यादि
मूलं युह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं यूश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं यूह्लाईंहंसइत्येतं ज
पित्वा मूलं यृश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं यृह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं यॄश्रा ई
सौर॰ हंसः मूलं यॄह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं यॢश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं यॢह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं येश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं येह्लाई
२७ हंसइत्येतं जपित्वा मूलं यैश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं यैह्लाईंहंसइत्येतं जपित्वा मूलं योश्रा ईंहंसइत्यादि मूलं योह्लाईंहंसइत्येतं ज

27

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पित्वा मूलं यैं ओं ईं हं स इत्यादि मूलं यैं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं यों ओं ईं हं स इत्यादि मूलं यों ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं यौं ओं ईं हं स इत्या
दि मूलं यौं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं यं ओं ईं हं स इत्यादि मूलं यं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं यः ओं ईं हं स इत्यादि मूलं यः ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपि
त्वा अष्टाविंशतितमेऽक्षरे मूलं रं ओं ईं हं सः इत्यादि मूलं रं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं रां ओं ईं हं स इत्यादि मूलं रां ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं रि
ओं ईं हं स इत्यादि मूलं रिं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं रीं ओं ईं हं स इत्यादि मूलं रीं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं रुं ओं ईं हं स इत्यादि मूलं रुं ह्लां

ओं श्रीः

ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं रूं ओं ईं हं स इत्यादि मूलं रूं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं ऋं ओं ईं हं स इत्यादि मूलं ऋं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मू
लं ॠं ओं ईं हं स इत्यादि मूलं ॠं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं रें ओं ईं हं स इत्यादि मूलं रें ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं रैं ओं ईं हं स इत्यादि
मूलं रैं ह्लां ईं हं स इत्यादि मूलं रों ओं ईं हं स इत्यादि मूलं रों ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं रौं ओं ईं हं स इत्यादि मूलं रौं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपि
त्वा मूलं रों ओं ईं हं स इत्यादि मूलं रं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं रः ओं ईं हं स इत्यादि मूलं रः ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा एकोनत्रिंशति
तमेऽक्षरे मूलं लं ओं ईं हं स इत्यादि मूलं लं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं लां ओं ईं हं स इत्यादि मूलं लां ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं लिं ओं ईं
हं स इत्यादि मूलं लिं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं लीं ओं ईं हं स इत्यादि मूलं लीं ह्लां ईं हं स इत्यन्तं जपित्वा मूलं लुं ओं ईं हं स इत्यादि मूलं लुं ह्लां

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ल्लृ ल्लृ २

ईं हंसः इत्यन्तं मूलं लं लृ ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं लं लृ ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं लं लॄ ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं लं लॄ ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं मूलं लं ऌ ग्रां ईं हंसः मूलं
ऌ ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा ॥ मूलं लं ले ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं लं ले ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं लं लै ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं लं लै ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपि
त्वा मूलं लं लो ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं लं लो ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं लं लौ ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं लं लौ ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं लं लं ग्रां ईं हंस
इत्यादि मूलं लं लं ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं लं लः ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं लं लः ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा प्रायश्चित्तं समापयेत् विंशाहे मूलं व
ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं वं ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं वा ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं वा ह्लां ईं हंसः इत्यादि मूलं वि ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं वि
ह्लां ईं हंसः इत्यादि मूलं वी ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं वी ह्लां ईं हंसः इत्यादि मूलं वु ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं वु ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं ॥ मूलं वू ग्रां ईं हं दू ५५
सः इत्यादि मूलं वू ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं वृ ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं वृ ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं वॄ ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं वॄ ह्लां
ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं वॢ ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं वॢ ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं वे ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं वे ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपि
सौर त्वा मूलं वै ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं वै ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं वो ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं वो ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं वौ ग्रां ईं हंस
78 २८ इत्यादि मूलं वौ ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं वं ग्रां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं वं ह्लां ईं हंसः इत्यन्तं जपित्वा मूलं वः ग्रां ईं हंसः इत्यादि मूलं वः ह्लां ईं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हंस इत्यंतं जपित्वा श्रायश्चैवं समापयेत् एकत्रिंशद्दिने मूलं श आ ई हंस इत्यादि मूलं श स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं शा आ ई हंस इत्या
दि मूलं शा स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं शि आ ई हंस इत्यादि मूलं शि स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं शी आ ई हंस इत्यादि मूलं शी स्वा ई हं
स इत्यंतं जपित्वा मूलं शु आ ई हंस इत्यादि मूलं शु स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं शू आ ई हंस इत्यादि मूलं शू स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मू
लं शृ आ ई हंस इत्यादि मूलं शृ स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं शॄ आ ई हंस इत्यादि मूलं शॄ स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं शॢ आ ई हंस इत्या
दि मूलं शॢ स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं शॣ आ ई हंस इत्यादि मूलं शॣ स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं शे आ ई हंस इत्यादि मूलं शे स्वा ई हंस इत्यं
तं जपित्वा मूलं शै आ ई हंस इत्यादि मूलं शै स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं शो आ ई हंस इत्यादि मूलं शो स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं शौ
आ ई हंस इत्यादि मूलं शौ स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं शं आ ई हंस इत्यादि मूलं शं स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं शः आ ई हंस इत्या
दि मूलं शः स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं श्रायश्चैवं समापयेत् द्वात्रिंशद्दिने मूलं ष आ ई हंस इत्यादि मूलं ष स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा
मूलं षा आ ई हंस इत्यादि मूलं षा स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं षि आ ई हंस इत्यादि मूलं षि स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं षी आ ई हंस
इत्यादि मूलं षी स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा मूलं षु आ ई हंस इत्यादि मूलं षु स्वा ई हंस इत्यंतं जपित्वा ॥ मूलं षू आ ई हंस इत्यादि मूलं षू स्वा

पु १

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ईं हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं षृ श्वाई हं स इत्यादि मूले षृ स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं ॠ श्वाई हं स इत्यादि मूलं ॠ स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं
ॡ श्वाई हं स इत्यादि मूलं ॡ स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं षे श्वाई हं स इत्यादि मूलं षे स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं षै श्वाई हं स इत्यादि
मूलं षै स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं षो श्वाई हं स इत्यादि मूलं षो स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा ॥ मूलं षः श्वाई हं स इत्यादि मूलं षः स्वाई हं २ षौ षं २
स इत्यं तं जपित्वा प्रायश्चित्तं समापयेत् अथ रसनादि ने मूलं स श्वाई हं स इत्यादि मूलं स स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं स श्वाई हं स इ
त्यादि मूलं स स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं सा श्वाई हं स इत्यादि मूलं सा स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं सि श्वाई हं स इत्यादि मूलं सि
स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं सी श्वाई हं स इत्यादि मूले मूलं सी स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं सु श्वाई हं स इत्यादि मूलं सु स्वाई हं
हं ४ हं स इत्यं तं जपित्वा ॥ मूलं सू श्वाई हं स इत्यादि मूलं सू स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं सृ श्वाई हं स इत्यादि मूलं सृ स्वाई इत्यं तं जपित्वा
मूलं सॢ श्वाई हं स इत्यादि मूलं सॢ स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं सॣ श्वाई हं स इत्यादि मूलं सॣ स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं से श्वाई
सौर हं स इत्यादि मूलं से स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं सै श्वाई हं स इत्यादि मूलं सै स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं सो श्वाई हं स इत्यादि मू
२८ लं सो स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं सौ श्वाई हं स इत्यादि मूलं सौ स्वाई हं स इत्यं तं जपित्वा मूलं सं श्वाई हं स इत्यादि मूलं सं स्वाई

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हंसः ह्रस्वं तं जपित्वा मूलं सः आ ईं हंसः इत्यादि मूलं सः ह्लाईं हंसः इत्यं तं जपित्वा चतुस्त्रिंशत्तमे दिने मूलं हं आ ईं हंसः इत्यादि मूलं हं ह्लाईं हंसः इत्यं तं
जपित्वा पंचत्रिंशत्तमे दिने मूलं लं आ ईं हंसः इत्यादि मूलं लं ह्लाईं हंसः इत्यं तं जपित्वा षट्त्रिंशत्तमे दिने मूलं सः आ ईं हंसः इत्यादि मूलं ह्लां
ह्लाईं हंसः इत्यं तं जपित्वा अत्र षट्त्रिंशत्तमे दिने षड्गुणं च प्रागुक्तपरिपाट्या प्रत्यहं द्विपंचाशदुत्तरैकादशशतसंख्यं यथा भवति तथा जपेत् कृत्वा
वर्गद्वयस्यापि प्रागुक्तविद्याजपतयोरंते स्तोत्रपाठं च कुर्यादिति अत्र पारायणपर्यायभेदः पंचधा भवति तत्रैकाचत्वराज्ञे दिनतो वारतः पञ्चा
न्मासात्षट्त्रिंशता दिनैः जप्यतो वारमेकं तु विद्यानित्याम्बिकास्तुताः आयुरारोग्यमैश्वर्यं विजयं वांछितं क्रमात् लभन्ते ललिता याभिः संप्र
दायवती भवेत् एकस्मिन् दिवसे द्वौ वा वारहन्नौ विधिस्त्वयं मध्याह्ने तु समारभ्य मध्यरात्रे समापयेत् वारेषु चैकदा जापे प्रथमे रविवारके
वशिन्याः प्रथमं वर्गे कामेश्वर्या द्वितीयकं जप्त्वा वर्गद्वयं मंत्री सोमवारादिष्वपि दिनेषु मदिनी वर्गादिकैकं प्रजपेत्सुधीः पक्षेपि चैकदा
जापे प्रथमादितिथिषु प [illegible] विद्यास्तु प्रजपेत्प्रतिवासरं पंचमीदशमीपंचदशीषु तिथिषु क्रमात् शुक्लासु प्रजपेद्विद्याश्चतुर्वर्गमवाप्नु
धीः रमासप्रतिदिनं विद्यानेकैकं यानि भवन्तु पूर्णास्तु विद्याविद्याः जपेत्सद्व्यापिताः क्रमात् षट्त्रिंशद्दिवसेष्वेवमेकैकं यानि भवन्तु जपेत्प्रति
दिनं विद्या नवपूर्णा भवंति ताः नैताभिः सदृशी कापि विद्या लोकेषु विद्यते तस्मादाभिरुपायैस्तैः साधयेत्सर्वमीप्सितं यद्यन्निजेप्सितं तत्तद्धु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

घारं स्तु करं भवेत् जपतर्पणहोमार्चासेकैः संतर्पयेत्स्थिरः पंचाशद्वारमावृत्त्या विद्या भक्तिसमन्वितः मुच्यते निगडैः क्रूरैर्वैरिरोधैः सुदारुणैः
शतवारं समावृत्त्या विद्याविविधवैभवा लभते तनयं वंध्याप्यसर्वगुणान्वितान् अयाधशतवारं तु विद्यावृत्त्या भक्तितः गुणरूपादि
संपन्नां भार्यां विन्दत्ययत्नतः तावदावृत्त्या कन्या चापतिं सर्वगुणान्वितं लभते उच्चपौत्राद्यैरेधते संपदान्विता द्विशततः समावृत्त्या दारिद्र्या
न्मुच्यते ध्रुवं त्रिशतैर्भूमिसम्पाप्त्यै चतुर्भिश्शतैर्धनी पंचभिश्शतैर्भूपो भवेत् षड्भिः शतैर्नृपः सप्तभिस्तु शतैर्लसन्नचुंबत्यन्वयं समा
अष्टभिस्तु शतैर्लक्ष्मीः सा नृपाः सर्वे स्युः किंकराः नवभिस्तु शतैरेव कंदर्पो वनिताजने एवं नवशतं जप्त्वा सर्वान्कामानवाप्नुयात् समस्तभजने
तासां गुरूणां सर्वाभीष्टसिद्धिदं इति अथ तेषां विषमपर्यन्याख्यादिनत इत्यादिमवेदित्यं तत्साधकं हृद्यश्लोकः स्पष्टार्थः एकवारं स्तुत्वा षड्भिः शतैस्तु त
रस्तु शताधिकविंशतिसहस्र संख्याभिः कालनित्याविद्याभिः सह मूलविद्यायास्तावत्संख्याजपे प्रोक्तविधिना पुरश्चरणे क्रियमाणे इत्यर्थः वा
रेष्वपि वारादिशाततवारांतेषु सप्तवश्यिन्यादीनां वर्गास्तैस्त्रयस्य प्रकरणे स्फुटीकरिष्यामः आपंक्तियोनिरिति पर्यायः सकः अभिषेकः स्थि
सौर. रः निश्चल भक्तिमान् पंचाशदित्यादिभिः श्लोकैः प्रपंचितः काम्य जपः केवल कालनित्याविद्यानामेव अन्येपि काम्यप्रयोगा बहवः संति ते
30 २ त्वत्र ग्रन्थगौरवभयान्नास्माभिर्लिखिताः गुरुतेन्यशास्त्रतश्चावबोद्धव्याः अथ कालचक्ररचनाप्रकारस्तत्र प्रथमः कश्चिद्विंदुरूपत्वात्तं परित

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

षडंगुलमानेन वृत्तं कृत्वा तद्बहिः एकैकांगुलान्तरमानतः षोडशवृत्तानीति प्रथमवृत्तवृत्तेन सह । सप्तदशवृत्तानि निष्पाद्य तानि वृत्तानि षो
डशधा देवताभिर्विभज्य षोडशषोडशकोष्ठयुक्ताः षड्विंशद्वीथीर्निष्पाद्य तासु प्रथमवीथ्यां सर्वबाह्यस्य कोष्ठमारभ्य प्रवेशनक्रमात् अ आ इ ई उ
ऊ ऋ ॠ ऌ ॡ ए ऐ ओ औ अं अः इति विलिख्य प्रादक्षिण्यक्रमशः द्वितीयवीथ्यां तत्रैव बाह्यकोष्ठमारभ्य क का कि की कु कू कृ कॄ कॢ कॣ के कै
को कौ कं कः तृतीयवीथ्यां ख खा खि खी खु खू खृ खॄ खॢ खॣ खे खै खो खौ खं खः चतुर्थवीथ्यां ग गा गि गी गु गू गृ गॄ गॢ गॣ गे गै गो गौ गं गः
पंचमवीथ्यां घ घा घि घी घु घू घृ घॄ घॢ घॣ घे घै घो घौ घं घः षष्ठवीथ्यां ङ ङा ङि ङी ङु ङू ङृ ङॄ ङॢ ङॣ ङे ङै ङो ङौ ङं ङः सप्तमवीथ्यां च चा चि ची
चु चू चृ चॄ चॢ चॣ चे चै चो चौ चं चः अष्टमवीथ्यां छ छा छि छी छु छू छृ छॄ छॢ छॣ छे छै छो छौ छं छः नवमवीथ्यां ज जा जि जी जु जू जृ जॄ जॢ
जॣ जे जै जो जौ जं जः दशमीवीथ्यां झ झा झि झी झु झू झृ झॄ झॢ झॣ झे झै झो झौ झं झः एकादशवीथ्यां ञ ञा ञि ञी ञु ञू ञृ ञॄ ञॢ ञॣ ञे ञै ञो ञौ ञं ञः
द्वादशवीथ्यां टकारः त्रयोदशवीथ्यां ठवर्गः चतुर्दशवीथ्यां डवर्गः पंचदशवीथ्यां ढवर्गः षोडशवीथ्यां णवर्गः सप्तदशवर्गः तवर्गः अ
ष्टादशवीथ्यां थवर्गः एकोनविंशद्वीथ्यां दवर्गः विंशतिवीथ्यां धवर्गः एकविंशतिवीथ्यां नवर्गः द्वाविंशतिवीथ्यां पवर्गः त्रयोविंशतिवीथ्यां
फवर्गः चतुर्विंशतिवीथ्यां बवर्गः पंचविंशतिवीथ्यां भवर्गः षड्विंशतिवीथ्यां मवर्गः सप्तविंशतिवीथ्यां यवर्गः अष्टाविंशतिवीथ्यां रवर्गः एको

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कोनत्रिंशद्वीथ्यां लवर्गः त्रिंशद्वीथ्यां ववर्गः एकत्रिंशद्वीथ्यां शवर्गः द्वात्रिंशद्वीथ्यां षवर्गः त्रयस्त्रिंशद्वीथ्यां सवर्गः चतुस्त्रिंशद्वीथ्यां हवर्गः
पंचत्रिंशद्वीथ्यां ळवर्गः षट्त्रिंशद्वीथ्यां क्षवर्गः एवं षट्त्रिंशद्वीथीषु षट्सप्तत्युत्तरपंचशतसंख्याकान्पूर्णमंडलवर्णानालिख्य कर्णिकायां श्री
ईं ह्सः इति वर्णचतुष्टयं विलिख्य सर्वं बाह्यहृत्पीठे हि हितं त्रयं निष्पाद्य सकेसरमष्टदलकमलं विभज्य तद्बहिश्चतुरस्रं च कुर्यात् अत्र वर्गो
द्धिन्यासे मध्यमस्यैव तत्राभिमुखाः सर्वे वर्गा यथा भवंति तथा लेख्याः तथा कालरचनाप्रकारः एतच्चैकैकस्य वर्णस्य पंचशतभेदाः संति त
त्सर्वं तत्र देव्याः पूजनप्रकारं तत्फलानि च गुरुतः शास्त्रतश्च बोद्धव्यं ग्रंथगौरवभयान्नात्रालिखितं एवं नामपारायणं जपं विधाय ततो गुरुरुदिक्याति
ग्रहान्मूलमंत्रेणास्य द्वारकपाटं पाणिमाधाय हृदि स्वेष्टदेवतां स्मरन्मूलमंत्रेण स्तोत्रवाक्यपन्मौनी स्वपदं मात्रदृष्टिः स्वगृहं गत्वा द्वारि स्थित्वा ज्ञाताज्ञा
तं स्वपापं स्मरन्मूलेणैव मुच्चार्य देवत्वं प्रकृत्या चित्ते पापाक्रांतमप्यत्र मम तन्निःसारय चित्तान्मे पापं फट् फट् फट् स्वाहा नमः हृयंस्तोमोयमःका
लो महाभूतानि पंच वा एतेषु मा शुभ स्येदु कर्मणो न च साक्षिणः इति पठित्वा हुं फडिति क्रोधदृष्ट्या पार्श्वद्वयमूर्ध्वमधस्ताच्चावलोकयन्मां
लाद्गृहांतः प्रविश्य हस्तौ पादौ प्रक्षाल्य गृहांगणेषु समे गोमयप्रलिप्ते तत्र देशे सिंदूरादिना कृतवृत्तमंडलांतः स्वासने मास्तीर्य कूर्ममाधारशक्ति
कमलासनाय नमः इत्यासनं संपूज्य तत्र प्राङ्मुखः उपविश्य वक्ष्यमाणमार्तंडभैरवमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ध्यदेवभागाय ऋषये

सौरः ३१
31

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नमः शुक्ले ४ देवीगायत्रीछंदसे नमः हृदये ४ श्रीमार्तंडभैरवायदेवतायै नमः इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्धये सूर्यार्घ्यदाने विनियोगः इति कृतां
जलिर्वदेत् ॐ घ्रीं इ घ्रां ह्रां हृदयाय नमः ४ घ्रीं ह्रीं शिरसे स्वाहा ४ घ्रूं ह्रूं शिखायै वौषट् । घ्रैं ह्रैं कवचाय हुं घ्रौं ह्रौं नेत्राय वौषट् घ्रः ह्रः अस्त्राय फट् इ
त्यंगमंत्रानंगुष्ठादितलांतकं रयोर्विन्यस्य हृदयादिषु विन्यसेत् ततो ध्यानं हेमांभोजप्रवालप्रतिमनिजरुचिं चारुखट्वांगपद्मौ चक्रं शक्तिं च पाशं सृ
णिमपि रुचिरामक्षमालां कपालं हस्तांभोजैर्दधानं त्रिनयनविलसद्वेदवक्त्राभिरामं मार्तंडं वल्लभांकं मणिमयमुकुटं हारदीप्तं भजामः इति र
क्ता पृथ्व्यां रायेप्तदायुधः स्थयोरत्यंतदायुधः स्थयोरपरेतदायुधः स्थयोरितरेयति स्वेकेन ध्यात्वा मनसा पूजयित्वा ताम्रादि पात्रे सिंदूररक्तकुंकुमादिना
त्रिकोणवृत्तकर्णिकं सकेसरमष्टदलं निर्माय तद्बहिर्वृत्तं तद्बहिश्चतुरस्रं च कृत्वा तद्बहिर्वृत्तत्रयं भ्रामयेदिति पूजामंडलं कृत्वा तस्य मध्ये मंत्रेण पुष्पं
दत्त्वा वक्ष्यमाणविधिना सामान्यार्घ्यं विधाय तस्य मंत्रेण दशधाभिमंत्रितेनोदकेन मंडलं स्वात्मानं पूजोपकरणानि चाभ्युक्ष्य तत्र मंडूकाय नमः ।
४ कालाग्निरुद्राय नमः ४ मूलप्रकृत्यै नमः ४ आधारशक्त्यै नमः ४ कूर्माय नमः ४ अनंताय नमः ४ वराहाय नमः ४ पृथिव्यै ४ क्षीरसमुद्राय ४ श्वेत
द्वीपाय नमः ४ मणिमंडपाय नमः ४ कल्पवृक्षेभ्यो नमः ४ रत्नवेदिकायै नमः ४ रत्नसिंहासनाय नमः ४ उपर्युपरि संपूज्य चतुरस्रे वा पूर्वादिचतुर्दिक्षु म
ध्ये च ४ प्रभूताय नमः ४ विमलाय नमः ४ साराय नमः ४ साराध्याय ४ परमसुखाय ४ ततः आग्नेयादिकोणेषु धर्माय नमः ४ ज्ञानाय नमः ४ वैराग्याय

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नमः ४ ऐश्वर्याय नमः ४ ततः प्रागादिचतुर्दिक्षु अधर्माय नमः ४ अज्ञानाय नमः ४ अवैराग्याय नमः ४ अनैश्वर्याय नमः ४ अनंताय ४ पद्माय ४ आ
नंदकंदाय ४ संविन्नालाय ४ प्रकृतिमयपत्रेभ्यो नमः ४ विकारमयकेसरेभ्यो नमः ४ पंचाशद्वर्णबीजाढ्यसर्वतत्त्वरूपायै कर्णिकायै ४ सं सत्त्वा
य नमः ४ रं रजसे नमः ४ तं तमसे नमः ४ आं आत्मने नमः ४ अं अंतरात्मने नमः ४ पं परमात्मने नमः ४ ह्रीं ज्ञानात्मने नमः ४ सं वह्निमंडलाय नमः ४
सों सोममंडलाय नमः ४ अं सूर्यमंडलाय नमः ४ ततो हृद्दलकेसरेषु मध्ये च ४ रां दीप्तायै नमः ४ रीं सूक्ष्मायै नमः ४ रूं जयायै नमः ४ रें भद्रायै नमः
४ रैं विभूत्यै नमः ४ रों विमलायै नमः ४ रौं अमोघायै नमः ४ रं विद्युतायै नमः ४ रः सर्वतोमुख्यै नमः इति पीठशक्तीः संपूज्य पूर्वे ब्रह्मविष्णुशिवा
त्मकाय सौराय योगपीठाय नमः इति पीठं संपूज्य तत्कर्णिकायां पूर्वादिषु चतुर्दिक्षु ४ उं उषायै नमः ४ प्रं प्रज्ञायै नमः ४ प्रं प्रभायै नमः ४ सं सं
ध्यायै नमः चतुः शक्तीः संपूज्य मध्ये मार्तंडभैरवमंत्रमुच्चार्य श्रीमार्तंडभैरवमूर्तिं कल्पयामीति मध्ये मूर्तिं परिकल्प्य उनमें मंत्रमुच्चार्य मार्तंडभैरव
मूर्तये नमः इति मूर्तिं संपूज्य करमुद्रया पुष्पांजलिमादाय हृदयकमले देवं तेजोरूपं ध्यात्वा सुषुम्णामार्गेण ब्रह्मरंध्रात् [illegible] तत्तेजः करस्थ
सौर पुष्पांजलिं चानीय मूलमंत्रमुच्चार्य भगवन्नत्रैहि आगच्छागच्छेति तस्मिन्सामर्त्त्यैः पुष्पांजलिस्थे [illegible] तत्तेजः समावाह्य यथोक्तरूपं देवं ध्यात्वा [illegible]
३२ गन्यासेन सकलीकृत्य प्राणप्रतिष्ठां विधाय विष्णुमुद्रे परिशोध्य मंत्रमुच्चार्य मार्तंडभैरवाय तत्तेजो अमनं नमो मार्तंडभैरवाय तेजो अर्घ्यं स्वाहा ५ तत्ते पा ।

32

पञ्च

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

धं नमः पाद्ययोरेतत्ते आचमनीयं स्वधेति स्वेत्येतत्ते मधुपर्कः स्वधेति स्वेत्येतत्ते आचमनीयं स्वधेति स्वेत्येवं स्नानं नमः आचमनीयं स्व
धा वासः सीनमस्तु नरा चमनीयं स्वधा उपवीतं नमः आचमनीयं स्वधा अलंकारे नमः गंधो नमः पुष्पाणि वौषट् इति षण्णांतानुपचारान्द
त्वा आवरणपूजां कुर्यात् तस्मा यथा कर्णिकायां पूर्वादि चतुर्दिक्षु ४ ह्रां सूर्याय नमः ह्रीं भास्कराय नमः ४ ह्रूं भानवे नमः ४ ह्रैं रवये नमः
४ ततः आग्नेयादि चतुर्दिक्षु ह्रां दिवाकराय नमः इति पंचपूर्णिंतीः संपूज्य अष्टदल केसरेषु आग्नेये ह्रां श्रां हृदयाय नमः ४ ह्रीं नैरृते श्रीं ह्रीं श्रीं
शिरसे नमः ४ वायव्ये ह्रूं स्रूं शिखायै नमः ईशान्यां ४ ह्रैं श्रैं श्रैं ४ कवचाय नमः देवाग्रे ४ ह्रौं श्रौं श्रौं नेत्राय नमः पूर्वादि चतुर्दिक्षु ह्रः ह्रः अस्त्राय
नमः ततो अष्टदलेषु देवाग्रदले मोरभ्य ४ सों सोमाय नमः मं मंगलाय नमः ४ बुं बुधाय नमः ४ बृं बृहस्पतये नमः ४ शुं शुक्राय नमः ४ शं शनैश्चराय
नमः ४ रं राहवे नमः ४ कें केतवे नमः ततो बहिर्दलाग्रेषु धाति चपूजयेत् ४ लं इन्द्राय नमः ४ रं अग्नये नमः ४ टं यमाय नमः ४ क्षं निरृतये नमः ४ वं वरुणा
य नमः ४ यं वायवे नमः ४ सं सोमाय नमः ४ हं ईशानाय नमः इं ईशानयोर्मध्ये निरृति वरुणयोर्मध्ये च चतुर्दिक्षु आं ब्रह्मणे नमः ह्रीं अनं
ताय नमः ततो दिक्पालानां पार्श्वेषु ४ वज्राय नमः ४ शक्त्यै नमः ४ दंडाय नमः ४ खड्गाय नमः ४ पाशाय नमः ४ अंकुशाय नमः ४ गदायै नमः ४
त्रिशूलाय नमः ४ पद्माय नमः ४ चक्राय नमः इत्यमावरणानि संपूज्य तस्मिन्ग्रहमंडलासने भगवतीं ध्यात्वा पूजयित्वा तादात्म्येनार्यंद

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

घात् तद्यथा मंडलात्मनो मध्ये वक्ष्यमाणविशेषार्घ्यं विधाय सूर्यषडंगमूलषडंगाभ्यां पूजयित्वा सूर्यमंत्रमूलविद्याभ्यामभिमंत्र्य सूर्यमं
डले श्रीचक्रं ध्यात्वा तत्र वक्ष्यमाणयोगपीठपूजापुरस्सरं देवीमावाह्यावाहनादिप्राणप्रतिष्ठांते संक्षोभनादिमुद्राः प्रदर्श्य मूलविद्यया पु
ष्पांजलित्रयेण देवीं संपूज्य विशेषार्घ्यबिंदुना परमामृततर्पणं कुर्यात् वक्ष्यमाणविधिना देवीं त्रिः संतर्प्य दिभिरुपचारैः संपूज्य पुनः पुष्पांजलिं
कृत्वा लयांगमेतेन षडंगानि देव्यंगे संपूज्य संतर्प्य मार्तंडभैरवाय देव्यै पुष्पांजलिं कुर्यात् तद्यथा ४ सूर्यमंत्रमूलविद्यां चोच्चार्य मार्तं
डभैरवश्रीभैरवप्रकाशशक्तिसहितसूर्यग्रहराशिनक्षत्रतिथिवारयोगकरणपरिवारसहितासनसंस्थितश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादु
कां पूजयामि इति पुष्पांजलित्रयं दत्वा तेनैव मंत्रेण तर्पयामीत्यतोन त्रिः संतर्प्य स्वपुरतो हृल्लाकारं मंडलं निर्माय ४ समार्तंडभैरवश्रीपादेवता
र्घमंडलाय नमः इति मंडलं संपूज्य तत्रस्थमात्रजलग्राहिताम्रार्घपात्रमस्त्रद्वयक्षालितपात्रमाधारे तन्निधाय सूर्यमंडलतेन ध्यायन्
सूर्यमंत्रमूलविद्यां चोच्चार्य विशेषार्घ्यबिंदुमिश्रितशुद्धोदकैः संपूर्य कुशतिलयवरक्तकुसुमाक्षततंदुलकुंकुमचंदनरोचनाकरवीरपु
ष्पादिकानि क्षिप्य कुशेनाच्छाद्य सूर्यमंत्रमूलविद्यां च प्रत्येकमष्टोत्तरशतवारं तत्पात्रे स्पृशन् जपित्वा देव्या भेदाबुद्ध्या मार्तंडभैरवमं
त्रमूलविद्यां चोच्चार्य मार्तंडभैरवाय प्रकाशशक्तिसहिताय द्वादशकलात्मने सग्रहराशिनक्षत्रतिथिवारयोगकरणपरिवाराया

मार्तंडभैरवं ध्यायन् जानु
भ्यामवनिं गत्वा कराभ्यां त
त्पात्रमामस्तकमुत्थाप्य

सौर
३२

33

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गकरणपरिवृतासनसंस्थिताय श्रीसूर्यायार्घ्यं कल्पयामि स्वाहेति मंत्रेणार्घ्यं दत्वा महाचामुण्डया सह हृत्पद्ममध्याद्यमार्तण्डभैरवस्वरूपिणीं
देवीं तदर्घ्यामृतपरिप्लुतां विभाव्य पूर्वोक्तमंत्रेण पुष्पांजलिं दत्वा प्राणायामादि पूर्वकं तत्पदमंत्रं मूलविद्यां च यथाशक्ति जप्त्वा प्राणायामादि
पूर्वकं जपं समर्प्य स्तुत्वा प्रणम्य हृत्पद्मे स्वतिष्ठितां मार्तण्डभैरवमंडलाद्देवीं संहृत्य देवीं विसर्ज्य मार्तण्डभैरवं च सपरिवारं तं विसर्ज्य ईशाने धृतेज
श्चंडाय नम इति निर्माल्यं क्षिपेत् इति सूर्यार्घ्यदानविधिः अयं तु उत्तमः कल्पः तत्राशक्तौ सूर्यमंडलस्थं व्योम्नि सावरणं मार्तण्डभैरवं तत्र पू
र्वस्वां देवताभेदेन ध्यायन् पूर्वोक्तविधिनार्घ्यं दद्यादिति मध्यमः कल्पः केवलं मंत्रमात्रेणार्घ्यदानं तु अधमः कल्पः एवं पूजायाः पूर्वं सूर्यार्घ्य
दानमावश्यकमिति ततः शिवपूजां कृत्वा मंडपद्वारपूजां कुर्वीत तत्र पार्थिवं सर्वसिद्धिमित्यागमोक्तेः पार्थिवलिंगपूजनं प्रशस्तं तत
त्पूजनप्रकारस्तु गोमयोपलिप्ते शुचौ देशे प्राक्तनयं पूजोक्तविधिना स्वासने संप्रविश्य तत्रोदङ्मुखः उपविश्य आचम्य त्यादि तिथ्युल्लेखनान्ते श्री
परदेवतार्चनाधिकारसिद्ध्यर्थं पार्थिवशिवलिंगपूजनमहं करिष्ये इति संकल्प्य हराय नम इति शुचिस्थानान्मृत्तिकां शुद्धमाधाय
संशोध्य महेश्वराय नम इति लिंगसंघटनं विधाय स्वपुरतः पीठादौ संस्थाप्य शिवपंचाक्षरमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि वामदेवऋ
षये नमः मुखे पंक्तिश्छंदसे नमः हृदये सदाशिवाय देवतायै नम इति विन्यस्य परदेवतार्चनाधिकारसिद्धये पार्थिवलिंगार्चने विनियोगः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कृतांजलिरीं ॐ हृदयाय नमः नं शिरसे स्वाहा मः शिखायै वौषट् शिं कवचाय हुं वां नेत्रत्रयाय वौषट् यं अस्त्राय फट् इति षडंगमंत्रानंगुष्ठादितलांत
करयोर्विन्यस्य हृदयादिषडंगेष्वपि विन्यस्य मृगटंकाभयवरं शूलं व्याघ्राजिनांबरं चंद्रचूडं त्रिनेत्रं च पंचवक्त्रं शिवं भजे इति ध्यात्वा मानसं पू
जयित्वा वक्ष्यमाणेन सामान्यार्घ्यविधिना शिवपंचाक्षरमंत्रेणार्घ्यपाद्यादिपात्राणि संस्थाप्य वक्ष्यमाणविधिना शैवोंऽवपीठं संप्रपूज्य पुष्पांजलिमा
दाय हृदि तेजोरूपं ध्यात्वा वहन्नासाभ्रमनाद्बहिर्निःसार्य करस्य पुष्पांजलौ तेजः संयोज्य पिनाकधृगिहागच्छागच्छेति तस्मिंल्लिंगे पुष्पांजलि
क्षेपेण वा हस्तशूलपाणे इहातिष्ठ तिष्ठेति संस्थाप्य प्राग्युक्तषडंगन्यासयोगेन सकलीकृत्य पशुपतये नमः इत्यर्घ्यादि वस्त्रांतानुपचारानु प
चर्य शिवाय नमः इति गंधपुष्पाणि निवेद्य वेद्यां वामावर्तेन स्वाग्रमारभ्य ॐ शर्वाय क्षितिमूर्तये नमः ॐ भवाय जलमूर्तये नमः ॐ रुद्राय अग्निमूर्ते
ये नमः ॐ उग्राय वायुमूर्तये नमः ॐ भीमाय आकाशमूर्तये नमः ॐ पशुपतये यजमानमूर्तये ॐ महादेवाय सोममूर्तये नमः ॐ ईशाना
य सोममूर्तये नमः इति संपूज्य प्रणालिकायां ॐ उमायै नमः इति प्रपूजयेत् ततः सांगाय सपरिवाराय श्रीशिवाय नमः इति त्रिः संपूज्य
सोर शिवाय नमः इति धूपादि तांबूलांतानुपचारान्दत्वा पंचाक्षरमंत्रं यथाशक्ति जपित्वा जपं समर्प्य ॐ सर्वज्ञ ज्ञानविज्ञानप्रदानैकमहात्मने
२४ नमस्ते देवदेवेश सर्वभूतहिते रत अनंतकीर्तिसंपन्न अनंतासनसंस्थित अनंतकांतिसंपन्न परमेश नमोऽस्तु ते परापरपरातीत उत्पत्तिस्थि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तिकारक सर्वार्थसाधनोपायविश्वेश्वर नमोऽस्तु ते स्वभावनिर्मलाभोगसर्वव्याधिविनाशन योगियोगिमहायोगियोगीश्वर नमोऽस्तु ते
कृत्वा लिंगप्रतिष्ठां तु स्तवमेनमुदीरयेत् लिंगस्तवं महापुण्यं यः शृणोति सदा नरः नोत्पद्यते च संसारे स्थानं प्राप्नोति शाश्वतं तस्मात्सर्व
प्रयत्नेन श्रोतव्यो लिंगसंस्तवं पापकंचुकनिर्मुक्तः प्राप्नोति परमं पदं इति स्तुत्वा सदेकाग्रमना मंत्रमिदं पठेत् अंगहीनं क्रियाहीनं विधि
हीनं महेश्वर पूजितोऽसि मया देव तत्क्षमस्व ममात्मकृत् यद्यप्युपहतैः पुष्पैरपास्तैर्भावदूषितैः केशकीटापविद्धैश्च पूजितोऽसि मया
प्रभो अन्यथासक्तचित्तेन क्रियाहीनेन वा प्रभो मनोवाक्कायदुष्टेन पूजितोऽसि त्रिलोचन यच्चापहृतमात्रेण कृतमर्घ्यादिकं मया ता
मसेन च भावेन तत्क्षमस्व मम प्रभो मंत्रेणाक्षरहीनेन पुष्पेण विकलेन च पूजितोऽसि महादेव तत्सर्वं क्षम्यतां मम यातु संपूर्णतां पौतुप
लं चाप्ययमस्तु ते इति पठित्वा प्रदक्षिणनमस्कारैः सम्यक्कारितो ह्यश्रीमहादेव क्षमस्वेति स्वात्मनि संहारमुद्रया विसृज्य निर्माल्यमादाय चं
डीश्वराय नम इति ईशाने केनाति क्षिप्ते लिंगानि माल्यपुष्पादिकं च जलमध्ये न या दोषो विसर्जनेत् अत्र पार्थिवलिंगपूजायां पार्थिवलिंगं यथाय
थाकृतया तथा कलवाकुलंयं प्रायया प्राप्तं तयातयाफलं स्वल्पं स्वल्पमपि फलं तत्र याहनेन कार्यमिति पार्थिवपूजनप्रकारः अथयज्ञ
रपूजा तत्र स्वर्णप्रकारस्य पूर्वद्वारेणांतः प्रविश्य साधकः प्रज्ञायेद्वीमिति क्रमस्तेनैव क्रमेण द्वारपूजनमिति यागमंडपस्य प्राकारा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तं मे वे मंडपस्य पूर्वद्वाराग्रतः तदसंभवे यागमंडपस्य पश्चिमद्वारि मंडपासंभवे गेहमध्ये पलिप्तायां यागस्थले पश्चिमभागे क्वापि स्थित्वा सामान्यार्घ्यविधा
येवं कल्पयित्वा [illegible] मेण पूजयेत् तद्यथा कोटिकोटियोजनविस्तीर्णसुधार्णवचतुष्टयात गतं कोटियोजनविस्तारं यावत् महाद्वीपं ततः रत्नमयं द्वीपं स
हस्रादित्यतेजसं तस्मिन् अंतर्नीयां [illegible] मरतो मारं तं नाम नानापुष्पलताकुलं कदंबकाननं तन्मध्ये नंदनोद्यानं तन्मध्यवर्तीयां [illegible] कोटिशतीकाशं ज्व
लत्सुवर्णप्राकारवेष्टितं नानासुरमिशाललितोरणद्वारं नानारत्नमंडितं परितः सेवायातैः इंद्रादिदेवगणैः समाकुलं माणिक्यमयं श्रीमंडपं ध्यात्वा सामा
न्यार्घोदकेनाभ्युक्ष्य वक्ष्यमाणक्रमेण पूजयेत् तद्यथा सुधार्णवचतुष्टयाय नमः श्रीं नवरत्नविराजिताय नवरत्नमयद्वीपाय ४ नंदनोद्या
नाय नमः ४ स्वर्णप्राकाराय नमः ४ तद्द्वारस्य दक्षिणोत्तरशाखयोः ४ रूपर्ययश्च ४ गं गणेशाय नमः ४ क्षं क्षेत्रपालाय नमः ४ द्वां द्वारश्रियै नमः ४
देहल्यै नमः इति संपूज्य प्राकारान्तः प्रविश्य दक्षिणदिक्क्रमेण इंद्रादिदिक्पालान् स्वस्वदिशि संपूज्य मणिमंडपस्य पश्चिमद्वारं गत्वा सामान्या
र्घ्यवक्ष्यमाणविधिना स्थापितेनोदकेनास्त्रमंत्रेण तोरणद्वारमभ्युक्ष्य सामान्यार्घ्यकलशगं [illegible] पात्रस्थं जलं मूलेनाष्टवारमभिमंत्र्य
श्रीर. धेनुमुद्रयामृतीकृत्य तेनोदकेन वाग्नोक्षयेत् ततः कदंबकाननाय नमः श्रीरत्नमंडपाय नमः इति संपूज्य तोरणद्वारस्य पश्चिमभागे द्वाराभि
35 ३५ मुखं समुपविश्य वारांही वक्ष्यमाणरूपां ध्यात्वा तद्द्वययासंपूज्य तद्द्वारमस्त्रेणाभ्युक्ष्य द्वारस्योर्ध्वशाखायां दक्षिणे महालक्ष्म्यै नमः वामे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ सां सरस्वत्यै नमः ॐ मध्ये दुं दुर्गायै नमः ॐ द्वां द्वारश्रियायै नमः ॐ द्वारस्य दक्षिणे वामशाखयोरधोधः क्रमेण ॐ चिं चित्राख्यै नमः ॐ गं गंगा-
यै नमः ॐ यं यमुनायै नमः ॐ धं धात्र्यै नमः ॐ विं विधात्र्यै नमः ॐ देहल्यै ॐ दें देहल्यै नमः ॐ द्वाराग्रे वं वरुणाय नमः पश्चिमद्वारं संपूज्य ततोत्तरद्वारं
गत्वा तथैवाभ्युक्ष्य तस्योर्ध्वशाखायां दक्षिणवामपार्श्वयोः प्राग्वन्महालक्ष्मीसरस्वत्यौ संपूज्य मध्ये ॐ वं वटुकाय नमः ॐ द्वां द्वारश्रियै नमः ॐ
पुनः पूर्ववत् खं खनिध्यादिदेहल्यन्तं संपूज्य द्वाराग्रे सं सोमाय नमः इति संपूज्य ततः पूर्वद्वारं गत्वा तथैवाभ्युक्ष्य तस्योर्ध्वशाखायां दक्षिणवा-
मपार्श्वयोः प्राग्वन्महालक्ष्मीसरस्वत्यौ संपूज्य क्षां क्षेत्रपालाय नमः द्वारश्रियै नमः पुनः प्राग्वत् खं खनिध्यादिदेहल्यन्तं संपूज्य द्वाराग्रे लं
इन्द्राय नमः ततो दक्षिणद्वारं गत्वा अर्घोदकेनाभ्युक्ष्य तदूर्ध्वशाखायां दक्षिणवामयोः प्राग्वन्महासरस्वत्यौ संपूज्य मध्ये ॐ ग्लौं गणनाथा-
य नमः ॐ द्वां द्वारश्रियै नमः इति संपूज्य प्राग्वत् खं खनिध्यादिदेहल्यन्तं संपूज्य द्वाराग्रे ॐ यं यमाय नमः ततः पुनः पश्चिमद्वारं गत्वा वामपादपुर-
स्सरं तत्तोरणं ततः प्रविश्य अररत्नसोपानपंक्त्यै नमः इति सोपानपंक्तिं संपूज्य तामारुह्य मंडपस्य पश्चिमद्वारादिचतुर्द्वारेषु मंचस्य देवताः पूज-
येत् तत्र प्रथमं ऐं नमो भगवति माहेश्वरि पशुजनमनश्चक्षुस्तिरस्करणं कुरु कुरु स्वाहा इति तिरस्करणदेवीश्रीतिरस्करिणीं ध्यात्वा पश्चिमद्वाराग्रे
किंचिद्दक्षिणतो द्वाराग्रेषु ॐ गौं गौरीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ग्लौं मेलोकधात्रीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ वां वागीश्वरीदे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वीं श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ततस्तत्रैव दिंदिं दिव्यौघश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सिंसिं सिद्धौघश्रीपादुकां पूजयामि नमः मांमां मानवौघश्रीपादुकां
पूजयामि नमः ततोऽन्तरद्वारं गत्वा तत्रैव वामसुखे ४ मांमां मायाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ दुंदुं दुर्गाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ततः पुनः पूर्ववद्द्वौ यादि
पूजनं ततः पूर्वद्वारदक्षिणवामभागयोः ४ भंभं भद्रकालीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ स्वंस्वं स्वस्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ततः पूर्ववद्द्वौ यौ ततो
दक्षिणद्वारं गत्वा तस्य दक्षिणवामभागयोः स्वांस्वां स्वाहाश्रीपादुकां पूजयामि नमः शुंशुं शुभंकरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ततः पूर्ववद्द्वौ यादि ततः
पश्चिमद्वारं गत्वा पालितं बहिरिद्धाद्यैः परमैश्वर्ययेणमितं प्रपद्ये पश्चिमद्वारं भवान्यामंदिरं महत् इति ध्यात्वा पश्चिमद्वाराय नमणिमंडपाय
नम इति मंडपं संस्मृत्य तालत्रयपूर्वकं तद्द्वारमुद्घाट्य नीलं तुरंगमधिरुह्य सुशोभमाना नीलांशुकाभरणमाल्यविभूषणाढ्या विद्यापदे तनुतु
वनानि तिरोदधाना खड्गायुधा भगवती परिपातु चास्मान् सिद्धार्थाक्षतकुसुमानि नाराचास्त्रप्रयोगेन ४ अपक्रामंतु भूतानि पिशाचाः प्रे
तगुह्यकाः ये चान्यनिवसंत्यन्ये देवता भुवि संस्थिताः अपसर्पंतु ते भूता ये भूता भुवि संस्थिताः ये भूता विघ्नकर्तारस्ते नश्यंतु शिवाज्ञया
सौर इत्यंतेनास्त्रमुच्चरन्मंडपांतः प्रक्षिप्य तस्मान्निर्गच्छंतां विघ्नसंघानां सर्वाभोगसंकोचेन मांगं दत्वा त्रिविधान्विघ्नानुत्सारयेत् तद्यथा पाषांड
36 ३६ कारिणो भूत्वा भूमौ ये चांतरिक्षगाः दिवि लोकस्थिता ये च ते नश्यंतु शिवाज्ञया इत्यंतेनास्त्रमुच्चार्य वामपार्ष्णिघातत्रयेण भौमान् तालत्रयेण

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

णं तरिक्षगांस्तीक्ष्णदृष्ट्यावलोकनेनादिव्यान्विघ्नानुत्सार्य वामपादस्पर्शमंडपांतः प्रविशेदिति द्वारपूजा अत्र प्रतिद्वारं गमनासंभवे
पश्चिमद्वार एव स्थित्वा तद्द्वाराणि कल्पयित्वा पूजयेत् ॥ इ श्रीविद्यानंदनाथेन शिष्ययोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाब्धौ तरंगोऽगा
द्द्वितीयकः २ इति श्रीसौभाग्यरत्नाकरे विद्यानंदनाथकृते द्वितीयस्तरंगः २ ततो मंडपांतः प्रविश्य वस्त्रेण द्वारमाच्छाद्य घं
टावादनपूर्वकं पंचगव्याभ्युक्षितो याम्यामस्त्रमंत्रेण मंडपांतः प्रोक्ष्य नानावर्णरत्नश्चित्रैः पुष्पमाल्यवितानाद्यैर्मंडपमलंकृत्य लाक्षासिंधूरा
दिभिर्भित्तिस्तंभादिकमरुणीकृत्य वेदीपरितश्चिरस्थायिनः प्रदीपान्प्रज्वाल्य कालागुर्वादिभिर्धूपयित्वा तत्रभावे तादृग्गंधमाला ततो मंडप
स्यनैरृतकोणे ४ वास्तुपुरुषाय नमः ४ वास्त्वधीशाय ब्रह्मणे नमः ४ ईशानभागे कुलनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ रक्तवर्णं दशशान्तिस
हितं श्रीदीपनाथश्रीपादुकां पूजयामीति दीपनाथं संपूज्य अग्निमूर्ते दीपनाथ निर्विघ्नसिद्धिहेतवे श्रीचक्रक्रमपूजार्थमनुज्ञां दीयतामि
यि इति दीनाथाज्ञां प्रार्थ्य ततः पश्चिमादिद्वारचतुष्टये मध्ये ४ इतर्यंबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सुंदर्यंबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः
सुमुख्यंबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ विरूपांबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ विमलांबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अतर्यंबाश्रीपादु
कां पूजयामि नमः ४ नन्दर्यंबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ पुरंदर्यंबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति द्वारस्य वामदक्षिणयोर्द्वयोः संपू

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

न्नमध्ये ४ पुष्पमर्हसि त्वं बा श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति पूजयेत् ततः तीक्ष्णदंष्ट्र महाकाय कल्पांतदहनोपम भैरवाय नमस्तुभ्यमनुज्ञां
दातुमर्हसि इति पठित्वा भैरवाज्ञामादाय फडिति पुष्पं तावेदं दत्त्वा शिरसि मेरुपृष्ठऋषये नमः सुतलं छंदसे नमो हृदये पृथिवीदेवता
यै नमः इति विन्यस्य पृथ्वीप्रार्थने विनियोगः इति कृतांजलिः कृत्वा पृथ्वि त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु
चासनं इति पृथ्वीं प्रार्थ्य तत्पश्चादासनं मूलमंत्रेण वीक्ष्य अस्त्रेण प्रोक्ष्य अस्त्रेण त्रिः संहारक्रमे कवचमंत्रेण अभ्युक्ष्य वक्ष्यमाणपीठपूजाक्रमेण
मंडूककालाग्निरुद्रादिवेदिकांतं संपूज्य तस्योपरि कूर्मं यथोक्तमासनं संस्थाप्य तस्यासनेऽस्य अधःसरीय तदस्त्रेण प्रोक्ष्य ह्रीं आधारशक्ति कमलासनाय न
मः इत्यासनं संपूज्य आसनस्याग्नेयादिकोणेषु ४ गं गणपतये नमः ४ दुं दुर्गायै नमः ४ सं सरस्वत्यै नमः ४ क्षं क्षेत्रपालाय नमः इति संपूज्य तत्र प्राङ्मु
खः पद्मासनेनोपविश्य परकृगंधांबरस्रगाभरणभूषितः तांबूलापूरितमुखः कर्पूरमृगनाभिसुवासितांगः प्रमुदितचित्तः शिवोऽहमिति भाव
यन् गुरूपदिष्टविधिना स्वपुरतः समभूतले निर्मितपीठादिस्थंडिले सिंधूरादिना वक्ष्यमाणश्रीचक्रराजमुद्धृत्य अथवा स्वर्णादिपट्टे निर्मितं वक्ष्य
सौर. माणविधिना प्रतिष्ठितं चंदनादिपीठं पुरतः संस्थाप्य वक्ष्यमाणसमष्टियोगिनीमंत्रेण पुष्पांजलिं क्षिपेत् ततः प्रतिष्ठाप्रकारस्तु श्रीतंत्रराजे ॥
37 ३० चक्रे देव्यां तथा शिष्ये प्रतिष्ठा त्रिविधोच्यते साच तत्त्वविदा कार्या संप्रदायानुरोधिना चक्रपूजा चक्रे देव्यां देवीमूर्तौ तत्त्वप्रतिष्ठाविधिज्ञेन ८

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पूर्णाभिषिक्तेन गुरुणा तत्राज्ञानुज्ञेन । तदुक्तं तंत्रराजे । गुर्वनुज्ञामृते मोहाल्लोभाद्वा कुरुते यदि । सत्वरदारुणं निधनं प्राप्नुयान्निरयं व्रजेत् । ततः पूर्णा
भिषिक्तेन प्राज्ञानुज्ञः समाचरेदिति । एवं विधेन क्रियमाणायां कालविशेषस्तत्रैव । स्थिरे शुभग्रहोपेते शुक्ले गुणशालिनि । मुहूर्ते कारये
द्धाक्षरिण्यां चाभ्युदये । अक्षरत्रय संपातदिने पूर्णादिनत्रये प्रोक्तेषु पंचस्वन्येषु सर्वदा चाभ्युदयेषु पूर्णायां पौर्णमास्यां मूलत्रय
संपातदिने एकस्यैवाक्षरस्य दिनात्पूर्वत्वेनोदयात्परत्वेन च स्थितिर्यस्मिन् दिने अन्येषु पंचसु पर्वसु गुरोर्जन्मदिने विद्याप्राप्तिदिने स्वजन्मदिने
दर्शे गुरुमरणदिने चेति पूर्णायां विशेषमाह । यदुक्तं पूर्वोक्तलक्षणासु तद्दिनासिद्धौ पूर्णायामेव स्वात्मनश्चैकस्य शुभोदये कुर्यादित्यर्थः
पक्षांतरमाह सर्वदा चाभ्युदये इति तत्र तत्र विदा कृतात्मा स्वात्मकारेण प्रोक्ततिथिवारादिकं सर्वमनवेक्ष्य स्वात्मनः स्वासाम्य शुभोदये इत्यर्थः
अयं पक्षः सिद्धविषयो नान्यस्य कुर्यात्प्रतिष्ठां सिद्धात्मा त्वन्यो ज्ञानगर्वितः इति तंत्रे चोक्तत्वात् । तत्रापि संप्रदायानुरोधिना विदितत्वेनापि नित्य
नैमित्तिकोपासितिनिरतेन तत्रादौ यंत्रकादिकरणं निश्रीरुद्रयामले । ततः कुंकुमसिंधूरैः कार्ये यंत्रं तु योगिना । सौवर्णे राजते ताम्रे स्फाटिके
वैद्रुमे तथा । चक्रं यथोक्तविधिना पूजयेद्वीनरात्रमेरिति तथा तंत्रराजे । रत्ने हेमनि रूप्ये वा ताम्रे भूर्जे पटे दिके क्रमात् । कृत्वा चक्रस्य निर्माणं
स्थापयेत्पूजयेदपि । लक्ष्मीकांतियशः पुत्रधनारोग्यादिसिद्धये । दृषदि गंडकीशिलायां गंडकीभवपाषाणे स्वर्णे राजते ताम्रे या रीतिर्दर्शि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

णशक्तिसंहितावचनात् अथयन्त्रविशेषेषुजपकालसंख्याविशेषमाह रत्नसागरे यावज्जीवंतुवर्णस्याद्रूप्येद्वाविंशतिः प्रिये ताम्रेद्वाद
शकंवर्षंतदर्धंभूर्जपत्रके इतिसारसंग्रहे तोये द्वादशकंवर्षं स्फाटिकादौतुसर्वदा तेषांमध्येस्फाटिकंतुसर्वसिद्धिप्रदंभवेत् श्रीचक्र
मिति अथाधिकरणविशेषफलविशेषमाह लक्षसागरे हैमौसिंधूरराजसाररचितंसुवर्णैःरचितंयंत्रं सर्वराजवशंकरं रजतेनकृ
तंयंत्रमायुरारोग्यकामदं ताम्रेतुरचितंयंत्रंसर्वैश्वर्यप्रदंमतं यंत्रंहिस्फाटिकंदेविमनोभिलषितप्रदं माणिक्यलिखितंयंत्रंराज्यदंसु
क्तिमुक्तिदं गोमेदरचितंयंत्रंसर्वैश्वर्यप्रदंमतं लक्ष्मीप्रदंमरकतेयंत्रंसर्वशत्रुविनाशकं लोहत्रयोद्भवंयंत्रंसर्वसिद्धिकरंमतं श्रीदे
व्युवाच लोहत्रयोद्भवंयंत्रंकथंकार्यंमहेश्वर तन्मेवदस्वरूपमयाययद्यहंतववल्लभा ईश्वरउवाच भागादशस्तुवर्णस्यरजतस्य
चषोडश ताम्रस्यरविभागेनपीठंकुर्यान्मनोहरं तस्मिन्पीठेतुनिर्माणंश्रीचक्रस्यतुकारयेत् शांतिदंपुष्टिदंप्रोक्तंसर्वशत्रुनि
षूदनं आयुरारोग्यजननंकांतिदंपुष्टिदंमतं इति अथचक्रस्यप्रस्तरभेदेनत्रैविध्यंच तत्रत्रैविध्यमस्तुचक्रस्यभूप्रस्तारोस्तारोर्ध्वमेरु
सैभ कं पातालवासिनांदेविप्रस्तारोनिम्नरेखकः ऊर्ध्वरेखंमहेशानिमर्त्यलोकनिवासिनां स्वर्गलोकाधिवासानांयंत्रराण्मेरुसंज्ञकः भू
38 २८ पुरंतुसमागम्यबैन्दवांतमहेश्वरि क्रमात्समुन्नतंसर्वंमेरुरूपंमयोदितं समाधरेखनवकमूर्ध्वरेखंप्रकीर्तितं निम्नरेखासमायोगा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ष्टप्रस्तारो मयोदितः यंत्रराजस्वरूपं ते मया स्नेहात्प्रकाशितं गोपनीयं त्वया भद्रे स्वगुह्यमिव संततम् इति अथैतत्प्रस्तारत्रयस्य फलानि प्रस्ता
रभेदस्तत्रादौ चतुरस्रं समारभ्य तन्नवचक्राण्यनुक्रमात् उन्नतानि तत्सामध्याद्दक्के स्यान्निधनं धनं त्रिस्त्रिः क्रमाद्भवेत्तत्र प्रस्तारं त्रियं लभेत् ए
कद्विचक्रमानामश्रियै कीर्त्यै च कल्पते नचातिसमरूपाणि सर्वाभीष्टार्थसिद्धये इति तथा कुलप्रलावतारे उच्छ्रितं क्रमशो देवि वित्तप्राप्तिः
तथा स्मृतिः पृष्ठकं षोडशारं चाप्यष्टारं समं भवेत् शेषं तु उन्नतमीशानि चाद्योप्य प्रज्ञं दं भवेत् चतुरस्रं समं देवि षोडशारादि बिंदुके मिथः
समुन्नतं देवि श्रियै कीर्त्यै च कल्प्यते चतुरस्रं समारभ्य बिंदुं तं समरेखकं तथा श्रीः कीर्तिः परो गमसमृता योपकल्पते अथ श्रीचक्रका
णि निर्विद्धधातवः तान्यानि निविद्धादिकरणानि चाह सीसकांस्यादि पुत्रः श्वेतोक्तविपरीतकृत् फलकायां परैर्भिन्नो स्थापयेत् कद
चन स्थापयेद्यदि मोहेन लोभेनाज्ञानतोपि वा कुलं वित्तमपत्यं च निर्मूलयति सर्वथा इति तथा लक्ष्मीसागरे वंगे च सीसके लोहे न कर्त
व्यं कदाचनेति श्रीचक्रस्य पीठमानं द्रव्यप्रमाणं च कुलप्रलावतारे अग्निरंगुलविस्तारं प्राक्प्रत्यग्दक्षिणोत्तरं फलप्रमाणं कर्तव्य
मर्चापीठमनोहरं यथाशक्त्या प्रकुर्वीत चतुरस्रं समं ततः तस्मिन्पीठे तु निर्माणं श्रीचक्रस्य तु कारयेत् सौदामनीतंत्रे मातुरेखामवे
लक्ष्मीश्चेकरे खो दरिद्रता अग्निरंगुलिविस्तारो यवाधेनाक्षितिर्भवेत् इति लक्ष्मीसागरे अग्निरंगुलिहेमस्य राजतस्य तथैव च

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ताम्रस्य पूर्वसंख्येयं मात्रिकाद्यैर्यथेच्छयेति अग्निरंगुलिविस्तारायामइत्यर्थः फलं विंशांगुलं त्रिंशांगुला परिमितं आदिपदेन पुष्प
नीलादयोरत्र विशेषाउच्यते अंगुलविस्तारस्तुमानांतरांगुलमानेनवेदिकापीठशिविकाप्यस्त्रादीनां विधिःपुनः मानांगुलांगुलेनैव भवेन्नान्येन
केनचिदिति महाकपिलपंचरात्रवचनात् श्रीचक्राधिकरणेसपीठपात्रवाचानां पीठस्य प्रतिपादकवचनानि प्रागेवालिखितानि मानांतरां
गुललक्षणं पंचरात्रेरव वितस्तेति यगष्टाभिर्यवैर्मानांतरांगुलं षण्णिभिर्वा अस्तु त्र्यस्तैस्त्रिभिर्मानांतरंभवेदिति अथैतत्प्रतिष्ठाप्रकारः त
त्रश्रीतंत्रराजे ह्सौ ह्रीं ऐं ऊं ऐः प्रथमं नारिकेलांभसा ततः अभिषिच्याथ तोयेन क्वथितेनाक्षरौषधैः आवास्याभ्यर्च्य तन्मन्त्रेण चक्रं संस्थाप्य
प्रपूजयेत् नित्यां तत्राग्निकालोक्तविधियाभ्यर्च्यतां क्रमात् स्पृशन्नुजपेत्कारात्रेण श्रीचक्रं प्रजपेदपि एवं दिनत्रयं कृत्वा ततो नित्यक्रमं भजेत्
दीपं गंधैः पुष्पैर्नैवेद्यैर्धूपैर्दीपैस्त्रिवारं प्रजपेद्देवी योगिनीयोगिभिः सह एवं देवीप्रतिष्ठायाः क्रमः संनिध्यकारकः अथैतत्प्रयोगः यथा
क्रमानानिर्मितं च चक्रं स्वर्णादिधातुनिर्मितं चेदम्लरसेन शुद्धं प्रक्षालितं वेदोक्तविधिना कृताभ्युत्तारणं क्वचित् पात्रे संस्थाप्य तत्राग्रे दीक्षाप्रकरणे
सौर वक्ष्यमाणशुभमासपक्षतिथिवारयोगकरणमुहूर्ते विशिष्टस्थिरलग्ने साधकः स्वयं कृतारात्रिकः शुभ्रोपलेदिवसे मयाज्ञप्तमुद्धृत्य नारिकेलजलैः
३९ पृथगभिषिच्य सुगंधिसलिलेनाभिषिच्य पंचामृतदक्षरौषधिक्वाथजलेनाभिषिच्य पुनः सुगंधिसलिलैः प्रक्षाल्य पूर्ववदारोप्य पूजादि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पीठप्रस्तान्तं कृत्वा तस्मिन्पीठे तच्चक्रं संस्थाप्य तथैव पीठमन्त्रान्तं योगपीठं संपूज्य तस्मिंश्चक्रे देवीमावाह्य आसनादिपुष्पोपचारान्ते तत्तद्दिन॰
नित्याविद्यया विद्याम् ७ त्रित्तृतीयकूटेन शुक्लविद्यया तत्र प्रत्येकं त्रिवारं समभ्यर्च्य यथोक्तविधिनांगावरणपूजां विधाय पश्चौक्तषड्विंशत्युत्तरसप्त
शताधिकविंशतिसहस्रसंख्याभिः कालनित्याविद्याभिश्चक्रं संस्पृश्य त्वामिमंत्र्य पुनः श्रीचक्रपूजाक्रमेण संपूज्य धूपदीपादिनैवेद्यान्तं विधिमोज्ञे देवी
संतर्प्य परितोषयेदेवं दिनत्रयं महोत्सवं कृत्वा चतुर्थदिने नित्यपूजानन्तरं देवीं विसृज्य शक्तिसामयिकांश्च तथैव संपूज्य प्रणम्य विसर्जयेत्
दिनत्रयं न विसर्जयेत् प्रत्यहं त्रिसंध्यं क्रमार्चनं च कुर्यात् इति प्रतिष्ठिते च चक्रे नित्यार्चनादि कुर्यादिति शक्तिमप्येष एवं विधिर्ज्ञेयः तस्मिन्न
स्थिरायां विसर्जनं नास्तीति विशेषः इति च कराण्डं समुद्धृत्य स्ववामाग्रे वक्ष्यमाणविधिना सर्वभूतबलिं दत्वा इति पठित्वा भूतानि विसर्जयेत् भूतानि
यानीह वसन्ति भूतले बलिं गृहीत्वा विधिवत्प्रयुक्तं अन्यत्र वासं परिकल्पयन्तु तुष्टमं च अन्यत्र नमोऽस्तु तेभ्य इति पठित्वा भूतानि विसृजेत् ब॰
लिस्थानाद्युत्तरतः अग्रपदं पश्चात् मूलराजाद्यङ्कुरं तारकं पक्षक्रूरं तेनांगसंगीकृतपद्मरागं चन्द्रस्फुटोल्लासिमुखारविन्दं स्मेराननं लेन्दुर्क
तिरोहितमानने त्रयोल्लसितपद्मरागं नीलाश्मदीप्ताखिलरोमसंघं शोणितांशुखण्डोज्ज्वलितोत्तमाङ्गं विद्याहिकंठबद्धोत्तमकपिशजटाभार
मंडितांगाभंगाक्रान्तोत्तमाङ्गक्रमगलितशशांकसंगताराभिरामं अर्धोर्ध्वाकारबन्धक्रमघटिततनुराग्रयपिंपंचाग्रलोचनस्तु स्वस्य यंपिबाहूज्ज्वल

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

भुजगप्रगोल्लासिमालाभिरामं करन्यासं बृद्धवैश्याहिपयुगललसच्चंडतीव्रां शुलीलाघंटारो पाकुलाशुगदृशा कपति कूलंवैरिसंघेककालं
पाशाकारांसलोलद्दृशलकुलमवाशीविषाधीशभोगं स्फूर्जत्स्फूत्कारघोरं रखुरमयूर निकरस्तुत्सर्वेसमहांतं मक्षयंतं पक्षिरूपं भक्तानावै
रिसंचयं शलभमवरूपं पंचधायेदेकाग्रमानसः इति शलभरूपं शबंध्यात्वा ॐ नमो भगवते शलभ शालुवाय पक्षिराजाय मम शत्रून्नाशय
ह्रींघघ हुंफट् स्वाहा श्रीशलभरूपश्रीपादुकां पूजयामि शलभस्य वामपार्श्वे शलभमस्ति श्रीमेव शलभीं ध्यात्वा ॐ नमो भगवति शलभि शालिव मम
शत्रून्नाशय हुंफट् स्वाहा श्रीशलभीदेवी श्रीपादुकां पूजयामीति शलभमिथुनं संपूज्य पूर्वे शिशि कल्पांतार्कप्रकाशं त्रिभुवनमखिलं तेजसा पूर
यंतं रक्ताक्षं पिंगकेशं रिपुकुलभयदं भीमदंष्ट्राट्टहासं चक्रंशंखं गदां च प्रथुतरमुसलं चापपाशांकुशाग्नीन् बिभ्राणं दोर्भिराद्यं मनसि सुररिपुंमा
नयेदुक्रसंज्ञं इति श्रीसुदर्शनं ध्यात्वा ॐ सहस्रार हुंफट् श्रीसुदर्शनाय नम इति संपूज्य दक्षिणस्यां दिशि सजलघनसमानं भीमदंष्ट्रं त्रिनेत्रं भु
जगधरमघोरं रक्तवस्त्रांगरागं परशुडमरुखड्गान्खेटकंबाणपाशौ त्रिशिखनरकपालं बिभ्रतं भावयामि दक्षाद्यूर्ध्वयोरागेते दाघधःस्थं
सौर. योरंस्येत दाघधःस्थयोरपरे तदाघधःस्थयोरिति रेहत्याघुधध्यानमित्यघोररूपं रुद्रं ध्यात्वा ह्रीं स्फुर स्फुर प्रस्फुर प्रस्फुर घोरघोरतर तनुरूप चट च
४१. टप्रचट प्रचट कह कह चमच मबंधबंधया तयघातय हुंफट् अघोररुद्राय नम इत्यघोररुद्रं संपूज्य पश्चिमे सौवर्णं भुजमध्यगां त्रिनयनां

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सौदामिनीसंनिभांगीं खड्गचक्रवराभयानि दधतीमिन्दोः कलां बिभ्रतीं ग्रैवेयांगदहारकुंडलधरामाखंडलाद्यैः स्तुतां ध्यायेद्विंध्यनिवासिनीं
शशिमुखीं पार्श्वस्थपंचाननां ॥ इति दुर्गां ध्यात्वा उत्तिष्ठ पुरुषि किं स्वपिषि भयं मे समुपस्थितं यदि शक्यमशक्यं ते वा तन्मे भगवति शमय स्वा
हा श्रीदुर्गायै नमः इति संपूज्य स्वदक्षिणभागे गंधपुष्पादिपूजोपकरणं निधाय ह्रां ह्रूं फट् इति मंत्रैः स्मरन्नाराचमुद्रया दिव्यदृष्ट्या च पुष्पादिकं वि
लोक्य वामभागस्थं जलकुंभपूर्णमिति आं मिति वामहस्तेन स्पृष्ट्वा ह्स्रौ मिति दक्षिणकराग्रेण कुंभस्थं जलं स्पृष्ट्वा रमिति दीपशिखां स्पृष्ट्वा ते
तेन करौ प्रक्षाल्य वामे ॥ ऐं गुरुभ्यो नमः दक्षिणे गं गणपतये नमः अग्रे ॥ श्रीपरदेवतायै नम इति कृतांजलिः प्रणम्य स्वमूर्ध्नि संघट्टमुद्रां विधाय ह्स्रां
सहक्षमलवयरां सहक्षमलवयरूं सहक्षमलवयरीं ह्स्रौं श्रीपरपावकसर्वाराध्य सर्वसमृद्धपुरनाथ सर्वगुरु स्वयंगुरु श्रीगुरुनाथ ह सह्क्ष
मलवयरूं ह्स्रौं सहक्षमलवयरीं सहक्षमलवयरूं सहक्षमलवयरां श्रीं ग्लूं गुरु ह्स्रौं सहक्षमलवयरूं श्रीअमुकानंदनाथ श्रीपादुकां
पूजयामीति स्वशिरसि श्रीपादुकां विन्यस्य पुनरनयैव विद्यया गंधाक्षतकुसुमैः संपूज्य गंधादि पंचमुद्राः प्रदर्श्य ॥ नमोस्तु गुरवे तस्मै इष्टदे
वस्वरूपिणे ॥ यस्य वागमृतं हंति विषं संसारसंज्ञकं मिति नमस्कारमुद्रया संप्रणम्य ॥ ऐं अं आं सौः इति करशुद्धिं विद्यया सुगंधद्रव्यमर्दनेन
करौ सुरभीकृत्य सुगंधपुष्पमामर्दयित्वा वामकरेण निर्दिश्य घ्राय ॥ ते सर्वे विलयं यांतु ये मां हिंसंतु हिंसकाः ॥ मृत्युरोगभयक्लेशाः पतंतु रि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पुमस्तके इतिपरित्यानाराचमुद्रयातत्सुहेस्तुत्तरसांदिशि क्षिपेत् ततः पुनः करशुद्धिविधया करावन्योन्यमर्दनेन संशोध्य मध्यमयोः ४ ओं
नमः अनामिकयोः ४ औं नमः कनिष्ठिकयोः ४ सौः नमः अंगुष्ठयोः ४ ओं नमः तर्जन्योः ४ औं नमः करतलपृष्ठयोः ४ सौः नम इति विन्यस्य ओं ह्रीं सौः नमश्चि
पुरसुंदरिमां रक्ष रक्षेति मंत्रेण मूर्धादिपादांतं त्रिर्व्यापकं विन्यस्य पुनरूर्ध्वाधोर्ध्वतालत्रयं तर्जन्यंगुष्ठश्लेषोत्थैः शब्दैः संधानं त्रिशूलकरयोर्व्यस्त।
योः करयोः स्वमूर्धानं परितः त्रिः भ्रमणेन वह्निप्राकारत्रयं च कृत्वा अष्टलविधया प्राणायामत्रयं कृत्वा भूतशुद्धिं कुर्यात् तद्यथा पादादिजानुपर्यंतं पृथि
वीस्थानं चतुरस्रं वज्रलांछितं पीतवर्णं ब्रह्मदैवतं निवृत्तिकलाधिष्ठितं लं बीजयुतं ध्यात्वा जान्वादि नाभिपर्यंतं अपां स्थानं शुक्लवर्णमर्धचंद्रा
पृ कारं शृंगद्वयेपि पद्मलांछितं विष्णुदैवतं प्रतिष्ठाकलाधिष्ठितं वं बीजयुतं ध्यात्वा नाभ्यादिकंठपर्यंतं वह्निमंडलं स्वस्तिकोपेतं त्रिकोणाकारं रक्तवर्णं
रुद्रदैवतं विद्याकलाधिष्ठितं रं बीजयुतं ध्यात्वा कंठादिभ्रूमध्यपर्यंतं वायुमंडलं षट्कोणाकारं षड्बिंदुलांछितं तरत्नोपेतं कृष्णवर्णमीश्वरदैवतं शांति
कलाधिष्ठितं यं बीजयुतं विचिंत्य भ्रूमध्यादि ब्रह्मरंध्रांतमाकाशस्थानं वृत्ताकारं ध्वजलांछितं धूम्रवर्णं सदाशिवदैवतं शांत्यतीतकलाधिष्ठितं
सौर हं बीजयुतं ध्यात्वा तत्र पंचभूतमये देहे धर्मकंदसमुद्भूतज्ञाननालकमैश्वर्याष्टदलोपेतं परवैराग्यकर्णिकं स्वहृदयारविंदं विभाव्य तत्कर्णि
५१ कायां जीवात्मानं मारागमात्रं प्रदीपकलिकाभास्वरमन्नादिमन्त्रासंछिन्नपराचिद्रूपं संचिंत्य प्राणुक्तरूपेण मूलाधारात् कुंडलिनीमुत्थाप्य सु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

षुम्णवर्त्मना मूलाधाराद्यनाहतांतःस्थवर्णाधिदेवताः संतीह हृदयकमलमानीय तत्र या केवलीकृतजीवात्मानं ध्याय सुषुम्णावर्त्मना विशुद्धा आदि
चक्रस्थवर्णाधिदेवताः संतीब्रह्मरंध्रं नीत्वा तत्र स्थितसहस्रदलकमलकर्णिकामध्यवर्त्तिनि परमात्मज्योतिषि सर्वाण्येव वर्णदेवताकरंबकं जीवा
त्मानं हंस इति मंत्रेण संयुज्य कुंडलिनी स्वस्वस्थानमानीय तत्त्वसंहारं कुर्यात् तत्र पृथिवीस्थाने पंचेंद्रियगमनक्रियागंतव्या गंधघ्राणपृथि
वी ब्रह्म निवृत्तिसमानवायुं संस्मृत्य ॐ क्रां ब्रह्मणे पृथिव्यधिपतये निवृत्तिकलात्मने हुं फट् स्वाहेति मंत्रेण तान् कुंडलिनीद्वारा अपां मध्ये सं
हरेत् ततोऽपां स्थाने हस्तादानेरातव्यरसरसनाजलविष्णुप्रतिष्ठोदानान् संचिंत्य ॐ क्रीं विष्णवे जलाधिपतये प्रतिष्ठाकलात्मने हुं फट् स्वाहा इ
ति तान् सर्वान् कुंडलिनीद्वारा वह्नितत्त्वे संहरेत् वह्निस्थाने ततः पायुविसर्गविसर्जनीयरूपचक्षुर्वह्निरुद्रविद्योदानान् संस्मृत्य ॐ क्रीं विष्णवे जलो
धिपतये प्रतिष्ठाकलात्मने ॐ क्रूं रुद्राय तेजोधिपतये विद्याकलात्मने हुं फट् स्वाहा इति मंत्रेण तान् सर्वान् वायुमंडले संहरेत् ततो वायुस्थाने उप
स्थानं रताद्विषयस्पर्शस्पृष्टव्यत्वग्वायुरीश्वरशांत्यपानान् संस्मृत्य ॐ क्रैं ईश्वराय वाय्वधिपतये शांतिकलात्मने हुं फट् स्वाहा इति तान् सर्वानाका
शस्थाने संहरेत् तत्राकाशस्थाने वाग्वचनवक्तव्यशब्दश्रोत्राकाशसदाशिवशांत्यतीतप्राणान् संस्मृत्य ॐ क्रौं सदाशिवायाकाशाधिपत
ये शांत्यतीतकलात्मने हुं फट् स्वाहा इति तान् सर्वान् कुंडलिन्या संहृत्य तान् बिंदुशक्तौ बिंदुशक्तिं नादशक्तौ नादशक्तिं परशक्तौ प्रणवेन सं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्फुरत्सं ऐं क्लीं हुं फट् स्वाहा इति तां परशक्तिं पूर्वोक्त परमात्मनि संयोज्य केवलशरीरे वामकुक्षौ पापपुरुषं विचिंतयेत् तद्यथा वामकुक्षि
स्थितं पापपुरुषं कज्जलप्रभं ब्रह्महत्याशिरःस्कंदं स्वर्णस्तेयभुजाद्वयं सुरापानहृदायुक्तं गुरुतल्पकटिद्वयं तत्संसर्गिपदद्वंद्वं संग
प्रत्यंगपातकं उपपातकरोमाणं रक्तश्मश्रुविलोचनं खड्गचर्मधरं क्रुद्धं पापं कुक्षौ विचिंतयेत् इति पापपुरुषं संचिंत्य वामनासारंध्रे
ण यं बीजेन सह वायुमापूर्य नाभिस्थषट्कोणाकारे वायुमंडले संयोज्य तत्र यमिति वायुबीजं धूम्रवर्णं संचिंत्य कुंभकेन यमिति वायुबी
जमावर्त्यं सल्लडुत्थितेन वायुना सह स्वपापपुरुषं स्वशरीरं संशोष्य तं वायुं दक्षिणनासया विरेच्य पुनर्दक्षिणनासया रं बीजेन सह वा
युमापूर्य मूलाधारे संयोज्य तत्रस्थ वह्निमंडले रमिति वह्निबीजं रक्तवर्णं विचिंत्य कुंभकेन रमिति बीजमावर्त्यं समुत्थितमहावह्निना सपापपु
रुषं स्वदेहस्थं संदह्य पापपुरुषं भस्मना सहितं वायुं वामनासया विरेच्य पुनर्वामनासया वां मे बीजेन सह वायुमापूर्य ब्रह्मरंध्रे संयोज्य
तत्रस्थचिंद्रमंडले वमित्यमृतबीजं शुक्लवर्णं विचिंत्य कुंभकेन वं बीजमावर्त्यं सल्लडुत्थितामृतधारया स्वदेहं भस्म विचिंत्य तं
भैर. वायुं दक्षिणनासया विरेच्य पुनर्दक्षिणनासया लं बीजेन वायुमापूर्य मूलाधारस्थपार्थिवमंडले संयोज्य तत्र लमिति पृथिवीबीजं पी
42 ४२ तवर्णं संचिंत्य कुंभकेन लं बीजमावर्त्यं सल्लडुद्भूतेन तेजसाष्टतप्लावितं भस्म घनीकृत्य तं वायुं वामनासया विरेच्य पुनर्वामनासया मा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

याबीजेन वायुमापूर्य मूलाधारस्थ विंदुमध्ये मायाबीजं स्फुरद्बालार्कवर्णं संचिंत्य कुंभकेन मायाबीजमावर्त्तयंस्तेन करचरणाद्यवयवसमेतं स्व
देहं निष्पन्नं विचिंत्य मायं तं वायुं दक्षिणनासया विरेचयेदिति स्थूलशरीरं निष्पाद्य सूक्ष्मशरीरं निष्पादयेत्॥ तद्यथा तत्र पूर्वोक्त सहस्रारकमल
स्थ परमात्मनः सकाशात्सकलजगत्सिसृक्षा विस्तरं मितपरब्रह्मस्वरूपिणीं परशक्तिं ॐ ह्रीं नम इति परमात्मनः सकाशात्स्वस्थानमानीय ततो नाद न्म २
शक्तिं ततो बिंदुशक्तिं प्रणवेन सृष्ट्वा बिंदुः शक्तेः सकाशात्सकलजगत्सृष्टिहेतुभूतां कुंडलिनीं प्रणवेन निःसार्य ततः ॐ हौं सदाशिवायाका
शाधिपतये शांत्यतीतकलात्मनेन मः प्राणशांत्यतीतसदाशिवाकाशश्रोत्रशब्दवक्तव्यवचनवागाकाशस्थाने स्थापयेत् तत आकाशमंडलात् ॐ
ह्रैं ईश्वराय वाय्वधिपतये शांतिकलात्मनेन म इति प्राणशांतीश्वरवायुस्पृष्टव्यस्पर्शे हृद्विषयानंदोपस्थानवायुस्थाने स्थापयेत्॥ ततः ॐ ह्रूं रुद्राय तेजो
धिपतये विद्याकलात्मनेन म इति मंत्रेण ध्यानविद्यारुद्रतेजश्चक्षुरूपविसर्जनीयविसर्गपायूनग्निस्थाने स्थापयेत् ततः ॐ ह्रीं विष्णवे जलाधिपतये
प्रतिष्ठाकलात्मनेन म इति मंत्रेणोदानप्रतिष्ठाविष्णुजलरसनारसदातव्यादानहस्तानपांस्थाने स्थापयेत्॥ ॐ ततः ॐ ह्रौं ब्रह्मणे पृथिव्याधिपत
ये निवृत्तिकलात्मनेन म इति मंत्रेण समाननिवृत्तिब्रह्मपृथिवीघ्राणगंधगंतव्यागमनक्रियापादेंद्रियाणि पृथिवीस्थाने स्थापयेत्॥ ततः प्रणवे
न कुंडलिनीं स्वस्थाने स्थापयित्वा नादशक्तिं बिंदुशक्तिं परशक्तिं चैनां प्रणवेन स्वदेहे व्याप्तिं विभाव्य सोहमिति मंत्रेण ब्रह्मरंध्रस्थं परमात्मनः सका

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शान्तं कुंडलिन्या जीवात्मानं संहृत्य वर्णैर्वर्णादिदेवतासहितमाज्ञादिचक्रेषु तत्तद्वर्णवर्णाधिदेवतास्स्थापयन् हृदयकमलमानीय हृदयकमले जीवा
त्मानं स्थापयित्वा कुंडलिनीं सुषुम्णामार्गेण मणिपूरकादिचक्रेषु तत्तद्वर्णवर्णाधिदेवतास्स्थापयन् मूलाधारं नीत्वा तत्र तत्र स्थापयेत् ततः शरी
रं निरस्तसकलकलुषं तेजोरूपं देवताराधनयोग्यं विभाव्य प्राणप्रतिष्ठां कुर्यात् शिरसि ब्रह्मविष्णुशिवेभ्यो ऋषिभ्यो नमः मुखे ऋग्यजुःसाम
भ्यः छंदोभ्यो नमः हृदये पराप्राणशक्त्यै देवतायै नमः गुह्ये आं बीजाय नमः पादयोः ह्रीं शक्तये नमः नाभौ क्रों कीलकाय नमः इति विन्यस्य मम प्रा
णप्रतिष्ठार्थे विनियोगः इति कृतांजलिर्वदेत् ततः ॐ आं ह्रीं क्रों अं कं खं गं घं ङं आकाशवाय्वग्निसलिलपृथिव्यात्मने आं हृदयाय नमः ॐ आं
ह्रीं क्रों इं चं छं जं झं ञं शब्दस्पर्शरूपरसगंधात्मने ईं शिरसे स्वाहा ॐ आं ह्रीं क्रों ॐ टं ठं डं ढं णं श्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणात्मने ऊं शिखायै वौष
ट् ॐ आं ह्रीं क्रों एं तं थं दं धं नं वाक्पाणिपादपायूपस्थात्मने ऐं कवचाय हुं ॐ आं ह्रीं क्रों ॐ ओं पं फं बं भं मं वचनादान मनोबुद्ध्यहंकारचित्तात्मने अः
अस्त्राय फट् इति मंत्रान् अंगुष्ठादितलांतं करयोर्विन्यस्य हृदयादिषडंगेष्वपि न्यसेत् ततो नाभ्यादिपादद्वयांतं आं नमः हृदयादिनाभ्यंतं ह्रीं नमः
सौर. मूर्धादिहृदयांतं क्रों नमः हृदयकमलमध्ये यं त्वगात्मने नमः पूर्वदले रं असृगात्मने नमः पश्चिमदले लं मांसात्मने नमः आग्नेयदले
४२ वं मेदात्मने नमः वायव्यदले शं अस्थ्यात्मने नमः ईशानदले षं मज्जात्मने नमः नैरृतदले सं शुक्रात्मने नमः उत्तरदले हं प्राणात्मने नमः दक्षि
५३ ४३

विसर्गगमनानंदात्मने
औं नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ
अं यं रं लं वं शं षं सं हं लं क्षं:

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ख्रिं

णद्लेलं ज्ञीवात्मने नमः ॥ पुनः कर्णिकयां हं परमात्मने नमः इति न्यसेत् ततो ध्यानं रक्ताम्भोधिपोतारुणपद्मसंस्थां पाशांकुशाविक्षुशरासबाणान्
शूलं कपालं दधती कराब्जै रक्तां त्रिनेत्रां प्रणमामि देवीं इति ध्यात्वा हृदि हस्तं निधाय ॐ आं ह्रीं क्रों यं रं लं वं शं षं सं हों हंसः सोहं मम प्राणा इह प्रा
णा आमित्यादि मम जीव इह स्थितः आमित्यादि मम सर्वेन्द्रियाणि आमित्यादि वाङ्मनश्चक्षुःश्रोत्रघ्राणप्राणा इहागत्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा
इति प्राणप्रतिष्ठामंत्रं त्रिर्जपित्वा नित्यवपुर्ज्योतिर्मयं ध्यायेदिति प्राणप्रतिष्ठाविधिः ॥ श्रीविद्यानंदनाथेन शिष्याणां प्रियसूनुना कृते सौ
भाग्यरत्नाब्धौ तरंगोगात् तृतीयकः ३ ॥ इति श्रीविद्यानंदनाथविरचिते सौभाग्यरत्नाकरे तृतीयस्तरंगः ३ अथ मातृकान्या
सः स चात्र विद्यायां शुद्धकलाप्रपंचयागभेदाच्चतुर्विधः शुद्धा यद्द्योपास्या विद्यायां त्रयोदशविधाः शुद्धो बिंदुयुतो विसर्गयुक्तो बिंदु
विसर्गयुक्तो हल्लेखाद्यो लक्ष्म्याद्यः कामबीजाद्यो मायाद्यः श्रीकामबीजाद्यो बाला संपुटितः श्रीविद्यान्वितः हंसान्वितः परमहंसादिकश्चेति कलायु
क्तो द्विविधः तारोस्य कलान्यासः तेन स्तुतीयास्य कलामातृकान्यासश्चेति मूर्तिन्यासोपि द्विविधः श्रीकंठादिभेदात् चतुर्थः प्रपंचयागः तत्रादौ
मातृकावर्णैः प्राणायामत्रयं कृत्वा न्यासमारभेत् तत्र स्वरैः पूरकः पंचवर्गैः कुंभकः यादिभिः रेचकः इति मातृकाप्राणायामः इत्थं प्राणायाम
त्रयं कृत्वा न्यासमारभेत् तत्र प्रथमं शुद्धमातृकान्यासः अस्य श्रीशुद्धमातृकान्यासस्य ब्रह्मा ऋषिः गायत्री छंदः श्रीमातृका सरस्वती देवता ह

सूर्त्रिः

केशवादि

चतुःपुटित ४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लोबीजानि स्वराः शक्तयः व्याप्तिः कीलकं मम श्रीविद्याप्तये न्यासे विनियोगः इति ऋष्यादिकं स्मृत्वा मूर्धादिषु विन्यस्य दक्षकरतले अं नमः वामे
आं नमः दक्षकरपृष्ठे इं नमः वामे ईं नमः दक्षकफले उं नमः वामे ऊं नमः दक्षांगुष्ठमारभ्य वामांगुष्ठावधि दशस्वंगुलिषु ऋकारादि दशस्वंगुलि
षु) अकारादि विसर्गान्तानां विसर्गान्विन्यस्य पुनर्दक्षिणांगुष्ठादितत्कनिष्ठान्तेषु पंचांगुलिषु अकाराद्येकारान्तान्पंच स्वरान्बिंदुविसर्गयुक्तान्विन्यस्य
पुनर्वामांगुष्ठादितत्कनिष्ठान्तेषु पंचांगुलिषु ऐकारादिविसर्गान्तान्पंच स्वरान्बिंदुविसर्गयुक्तान्विन्यस्य पुनर्दक्षिणांगुष्ठमूलपर्वारभ्य वामां
गुष्ठस्याग्रपर्वावधिषु त्रिंशत्स्थानेषु ककारादिक्षकारान्तान् त्रिंशद्वर्णान्प्रतिपर्वैकैकशो विन्यस्य वाशिष्ठ[illegible]कारादिक्षकारान्तान्पंच वर्णान्कर
द्वयस्यांगुष्ठादिकनिष्ठान्ते पंचांगुलिद्वये अंगुलिद्वये युगपदेकैकमक्षरं सबिंदुविसर्गं न्यसेदिति मातृकान्यासैः करशुद्धिं विधाय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं कं
खं गं घं ङं आं हृदयाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं चं छं जं झं ञं ईं शिरसे स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं टं ठं डं ढं णं ऊं शिखायै वौषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं तं थं दं धं नं ऐं कवचाय हुं ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं ओं पं फं बं भं मं औं नेत्राय वौषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं अः अस्त्राय फट् इति षडंगमंत्रानंगुष्ठादितलान्तं करयोर्विन्यस्य हृदयादिषडं
सौर. गेष्वपि न्यसेत् ततो ध्यानं तत्र प्रथमं स्वस्वरूपं ध्यात्वा तन्मातृकान्यसेत् तद्यथा व्योमेन्द्रौ रसनार्णकर्णिकपरद्वन्द्वैः स्फुरत्केसरं पत्रान्तर्गतपंच
44 ४४ वर्गं यशलार्णादित्रिवर्गक्रमात् आशास्वाश्रिषु लांतलांगलियुजा क्षोणीपुरे सं वृतं तं वर्णाब्जं शिरसि स्थितं विषगदप्रध्वंसि शस्तुऽमयं १ मूलाधा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रध्वनिं श्रुत्वा प्रबुद्धा शक्तिः कुंडली ज्वलत्पावकसंकाशा सूक्ष्मात्सूक्ष्मतरा स्वरूपिणी मूलाधाराच्छिरःपद्मं स्पृशन्ती विद्युदाकृतिं तया सह
शिरःपद्मादमृतौघस्वरूपिणः निर्गतान्मातृकावर्णान्सुषुम्णावर्त्मना तनुं व्यापयित्वा स्थितान्सर्वान्निबध्यात्वा शविन्यसेत् इति सूक्ष्म
रूपं ध्यात्वा न्यसेत् तत्र विशुद्धौ षोडशदलकमलमूर्ध्वमुखं ध्यात्वा तद्दलेषु प्रागादिप्रादक्षिण्येन ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आं नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ईं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऊं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऋं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॠं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऌं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॡं
नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं नमः एवं षोडशस्वरान्न्यसेत् ततो नाहृत्तच्चक्रं द्वादशदलकमलं ध्यात्वा तद्दलेषु ककारादिठकारान्तान्वर्णा
न्प्रागवत्रिता राज्ञमीतान्प्रादक्षिण्येन न्यसेत् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं घं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ङं नमः ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं चं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं छं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं जं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं झं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ञं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ठं नमः ततो नाभौ मणि
पूरकं चक्रं द्वादशदलकमलं ध्यात्वा ततो डकारादिफकारान्तान्दश वर्णान्पूर्ववन्न्यसेत् ततो भ्रूमध्ये आज्ञाचक्रं द्विदलकमलं ध्यात्वा तद्दलयोः
हक्षौ पूर्ववन्न्यसेत् इत्यन्तर्मातृकान्यासं कृत्वा बहिर्मातृकान्यासं कुर्यात् तत्र ध्यानं पंचाशद्वर्णभेदैर्विहितवदनदोःपादयुक्कुक्षिव
क्षोदेशां भास्वत्कपर्दाकलितशशिकलामिंदुकुंदावदातां अक्षस्रक्कुंभदंतालिखितवरकरां त्रीक्षणां पद्मसंस्थां अच्छाकल्पामतुच्छ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्तनजघनभरांभारतीं त्वां नमामि ॥ दक्षोर्ध्वकरमारभ्य दक्षाधःकरपर्यंतमायुधध्यानं चिंतालिखितं पुस्तकमिति वर्णारविंदे तत्रादौ हसौः अं
आमित्यादि समस्तमातृकामुच्चार्य हसौ नम इति मूर्धादिपादांतं विन्यसेत् ॐ ऐं ह्रीं श्रीमित्यादि सर्वत्र शिरसि अं नमः मुखवृत्ते ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आं
नमः दक्षनेत्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं नमः वामनेत्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ईं नमः दक्षकर्णे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऊं नमः वामकर्णे ऋं नमः दक्षनासायां। ॠं नमो वामनासायां
ऌं दक्षकपोले। ॡं वामकपोले। ॡं नमः <u>वामकपोले</u> उत्तरोष्ठे। एं नमः अधरोष्ठे। ऐं नमः ऊर्ध्वदंते। ओं नमः अधोदंते। औं नमः शिरसि। अं न
मः जिह्वायां। अः नमो दक्षबाहुमूले। कं नमो दक्षकपोले। खं नमः दक्षमणिबंधे। गं नमः दक्षांगुलिमूले। घं नमः दक्षांगुल्यग्रे। ङं नमः
वामबाहुमूले चं नमः वामकपोले छं नमः वाममणिबंधे जं नमः वामांगुलिमूले झं नमः वामांगुल्यग्रे ञं नमः ततः दक्षिणोरुमूले टं नमः द

सौर.
क्षजानौ ठं नमः दक्षगुल्फे डं नमः दक्षांगुलिमूले ढं नमः दक्षांगुल्यग्रे णं नमः ततो वामोरुमूले तं नमः वामजानौ थं नमः वामगुल्फे दं नमः
वामांगुलिमूले धं नमः वामांगुल्यग्रे नं नमः ततो दक्षवामपार्श्वपृष्ठनाभिजठरेषु पवर्गं न्यसेत् ततो हृदयदक्षांसककुद्वामांसेषु यवर्गं न्यसे
त् ततो हृदयादिपाणिद्वये हृदादिपाणिद्वये हृदादिनाभौ हृदादिब्रह्मरंध्रे शवर्गं न्यसेत् इति शुद्धमातृकान्यासः अत्र शुद्धत्वेपि बिंदु

४५
युक्तत्वं वर्णानां वीर्ययोजनार्थमिति संप्रदायः अथ बिंदुयुक्तमातृकान्यासः तत्र क्रमघ्नादिकं प्राग्वत् ध्यानं परं विशेषः तद्यथा अक्षस्रजं

45

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हरिणपोतमुद्रवरं कंविद्याकरैरविरतंदधतींत्रिनेत्रां अर्धेन्दुमौलिमरुणामरविन्दभासं वर्णेश्वरीप्रणमतस्तनभारनम्रां इत्यूर्ध्वाधःकरमारभ्यवा
माधःकरपर्यंतमायुधध्यानंविद्यापुस्तकंटंकमायुधविशेषः इतिवर्णेरविंदंध्यात्वान्यसेत् तद्यथा हृदयादिब्रह्मरंध्रांतं ॐनमःहृदयादिना
मंतं ॐनम इत्यादिशिरसि अंनम इत्यंतंसंहारक्रमेणतत्तत्स्थानेषुन्यसेत् इतिबिंदुमातृकान्यासः अथविसर्गमातृकान्यासः तत्रऋष्यादिध्या
नांतंशुद्धमातृकावदेवन्यासेवर्णेषुविसर्गान्वितत्वविशेषः तद्यथा सिंदूरकांतमसिताभरणांत्रिनेत्रंविद्याक्षसूत्रमृगपोतवरंदधानं पार्श्वस्थि
तांभगवतीमपिकांचनाभांध्यायेत्कराब्जधृतपुस्तकवर्णमालां वामाधःकरमारभ्यवामाधःकरपर्यंतमायुधध्यानंशिवस्यशक्तेस्तुवामादिरिति
ध्यात्वान्यसेत् तद्यथा दक्षिणगुल्फे ॐऐंह्रींश्रींहंनमः अंगुलिमूले ॐह्रींश्रींलंनमइत्यादिप्रणववर्जितानादिलंनमइत्यंतंशुद्धमातृकास्थानेष्वे
वविन्यसेत् अंनमइत्यादिहंनमइत्यंतंमूर्धादिदक्षिणान्तंशुद्धमातृकास्थानेष्वेवन्यसेदितिस्थितिरूपोबिंदुविसर्गमातृकान्यासः अ
थहल्लेखादिमातृकान्यासः तत्रशक्तिऋषिःगायत्रीछंदःहल्लेखारूपिणीसरस्वतीदेवताइतिऋष्यादिकंस्मृत्वाविन्यसेत् ॐऐंह्रींश्रींअंकं
खंगंघंङंआंहृदयायनमः ॐऐंह्रींश्रींइंचंछंजंझंञंईंशिरसेस्वाहा ॐऐंह्रींश्रींउंटंठंडंढंणंऊंशिखायैवषट् ॐऐंह्रींश्रींएंतंथंदंधंनंऐं
कवचायहुं ॐऐंह्रींश्रींओंपंफंबंभंमंऔंनेत्रत्रयायवौषट् ॐऐंह्रींश्रींअंयंरंलंवंलंशंषंसंहंक्षंअः अस्त्रायफट् इतिकरषडंगन्यासो

ॐअंनमः इत्यादिॐअः नमः मातृकास्थानेषु न्यसेदितिविसर्गमातृकान्यासः अथबिंदुविसर्गमातृकान्यासः तत्र ऋष्यादिकंसर्ववत् ध्या नंयथा ॐमृगबालचरं विद्यामदह्र.त्रंदधः क रैः मालाविद्यालसद्दक्ष वहन्ध्येयःशिवोगिरम् एवंध्यात्वाऽकारादिक्षान्तवर्णान् गेषुविन्यसेत् ६

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ह्रीं

सः ततो ध्यानं उद्यत्कोटिदिवाकरप्रतिभटां तुंगोरुपीनस्तनीबद्धार्धेन्दुकिरीटहाररसनामंजीरसंशोभिता बिभ्राणा करपंकजैर्जपवटीपाशांकु
शौ पुस्तकं दिश्यान्नो जगदीश्वरी त्रिनयना पद्मे निषण्णा सुखं दक्षाधःकरमारभ्य वामाधःकरपर्यंतमायुधध्यानमिति वर्णो रविं ध्यात्वा ॐ ऐं
ह्रीं ह्रीं श्रीं अं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं इं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं ईं नमः एवं क्षकारांतान्वर्णानुद्धृत्य मातृकास्थानेषु न्यसेदिति हृल्लेखामा
तृकान्यासः अथ बीजादिमातृकान्यासः तत्र भृगुऋषिः गायत्री छंदः मातृकामयी लक्ष्मीदेवता न्यासे विनियोगः इति ऋष्यादिकं स्मृत्वा यथा
विधि विन्यस्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं कं खं गं घं ङं आं श्रीं हृदयाय नमः इत्यादि षड्दीर्घयुक्तश्रीबीजांतैः षड्भिः करषडंगन्यासं विधाय विद्युद्दामसमप्र
भां हिमगिरिप्रख्यैश्चतुर्भिर्गजैः शुंडादंडसमुद्धृतामृतघटैरासिच्यमानामिमां बिभ्राणां करपंकजैर्जपवटीपद्मद्वयं पुस्तकं भास्वद्रत्नसमुज्ज्व
लांकुचनतां ध्यायेज्जगत्स्वामिनीं दक्षाधःकरमारभ्य वामाधःकरपर्यंतमायुधध्यानमिति ध्यात्वा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आमित्यादि न्य
सेत् अथ कामबीजादिमातृकान्यासः तत्र संमोहनऋषिः गायत्री छंदः मातृकामयी संमोहनी देवता न्यासे विनियोगः इति विन्यस्य षड्दी
सौर. र्घयुक्तकामबीजांतैः षड्भिः प्रायः करषडंगन्यासं विधाय बालार्ककोटिरुचिरां स्फटिकाक्षमालां कोदंडमिक्षुजनितं स्मरपंचबाणान्
४६ विद्यां च हस्तकमलैर्दधतीं त्रिनेत्रां ध्यायेत्समस्तजननीं नवचंद्रचूडां वामाधःकरमारभ्य करपर्यंतमायुधध्यानं च कारादक्षमालापु

46

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्तकयोर्व्यस्तयोर्बोद्धव्यः इति ध्यात्वा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं अं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं आं नमः इत्यादि न्यसेत् अथ त्रिबीजादिमातृकान्यासः तत्र महासं
मोहन ऋषिः गायत्री छंदः मातृकामयी महासंमोहनी देवता न्यासे विनियोगः इति विन्यस्य हृदि न त्रिबीजान्तैः षडङ्गैः सव्यस्तकरषडङ्गन्यासं विधाय
ध्यायेत् मत्तवलयेस्तु सारासपाशपरशुद्यांकुशधरा त्र्यंबुस्तकं च आविभ्रतीं निजकरैररुणांशुचां तां संमोहिनीं त्रिनयनां नवचंद्रचूडां ॥ वामा
धःकरमारभ्य दक्षाधःकरपर्यंतमायुधध्यानमत्रापि पूर्ववत् व्यस्तयोर्बोद्धव्यः इति ध्यात्वा ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं अं नमः अथ वा बालासंपुटितमातृका
न्यासः तत्र दक्षिणामूर्ति ऋषिः गायत्री छंदः बालारूपिणी मातृका सरस्वती देवता इति स्मृत्वा विन्यस्य अथ वा बालाकरांगन्यासं कुर्यात् तद्य
था ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं कं खं गं घं ङं आं ऐं हृदयाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं चं छं जं झं ञं ईं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं क्लीं शिरसे स्वाहा ॐ टं ठं डं ढं णं ॐ ऊं सौः शिखायै वषट् ॐ एं
तं थं दं धं नं ऐं सौः कवचाय हुं ॐ ओं पं फं बं भं मं ॐ औं क्लीं नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ अं यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षः अः ऐं अस्त्राय फट् इति करांगन्यासं विधाय ध्यानं कु
र्यात् मुक्ताकेशरक्तकुंडलागदमणिग्रैवेयहारोर्मिकाविद्योतत्कुलयादिकंकणकरी स्रग्दाम स्फुरन्नूपुरा माणिक्योदकबंधरत्नमगामिन्दोः कला
बिभ्रती पाशांकुशपुस्तकाक्षवलयान् हस्तैर्बाहुच्छादितैः पूर्णेन्दुप्रतिमप्रसन्नवदना नेत्रत्रयोद्भासिता मिन्दुक्षीरवलक्षगात्रविलसन्माल्यानु
लेपाम्बरां पंचाशल्लिपिकल्पिताखिलजगद्द्वारे वतां देवतां मूलाधारसमुद्गतां भगवतीं मूलांबुजे चिंतयेत् इति वर्णारविंदे ध्यात्वा न्यसेत् त

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यथा ॐऐंह्रींश्रींऐंक्लींसौःअंसौःक्लींऐंनमः ॐऐंह्रींश्रींऐंक्लींसौःआंसौःक्लींऐंनमः ॐऐंह्रींश्रींऐंक्लींसौःइंसौःक्लींऐंनमः ॐऐंह्रींश्रींऐंक्लींसौःईंसौःक्लींऐंनमः
ॐऐंह्रींश्रींऐंक्लींसौःउंसौःक्लींऐंनमः ॐऐंह्रींश्रींऐंक्लींसौःऊंसौःक्लींऐंनमः ॐऐंह्रींश्रींऐंक्लींसौःऋंसौःक्लींऐंनमः ॐऐंह्रींश्रींऐंक्लींसौःॠंसौःक्लींऐंनमः ॐ
ऐंह्रींश्रींऐंक्लींसौःलृंसौःक्लींऐंनमः एवंक्षकारांतान्वर्णान्बालसंपुटितान्शुद्धमातृकास्थानेषुन्यसेत् इतिबालासंपुटितमातृकान्यासः अथ
परासंपुटितमातृकान्यासः अस्यब्रह्माऋषिःगायत्रीछंदःपरारूपिणीमातृकासरस्वतीदेवतान्यासेविनियोगः अंकंखंगंघंङंआंसंहृदयाय
नमः इंचंछंजंझंञंईंसींशिरसेस्वाहा उंटंठंडंढंणंऊंसूंशिखायैवषट् ऋंतंथंदंधंनंॠंसैंकवचायहुं लृंपंफंबंभंमंलॄंसौंनेत्रत्रयायवौषट्
एंयंरंलंवंशंषंसंहंळंक्षंऐंसःअस्त्रायफट् एवंषडंगन्यासंकृत्वाध्यानंकुर्यात् अकलंकशशांकाभांत्र्यक्षांचंद्रकलावतीं मुद्रापुस्तकसद्बाहुं
प्रणमामिपरांकलां इतिवर्णविदेध्यात्वा तद्यथा ॐऐंह्रींश्रींसौःअंसौःनमः ॐऐंह्रींश्रींसौःआंसौःनमः ॐऐंह्रींश्रींसौःइंसौःनमः ॐऐंह्रींश्रींसौः
ईंसौःनमः ॐऐंह्रींश्रींसौःउंसौःनमः ॐऐंह्रींश्रींसौःऊंसौःनमः ॐऐंह्रींश्रींसौःऋंसौःनमः ॐऐंह्रींश्रींसौःॠंसौःनमः एवंमातृकास्थानेषुन्य
सौ॰ सेत् इतिपरासंपुटितमातृकान्यासः अथश्रीविद्यापुटमातृकान्यासः तत्रदक्षिणामूर्तिऋषिःगायत्रीछंदःश्रीमातृकासुंदरीदेवताइतिऋ
47 ४७ ष्यादिकंस्मृत्वाविन्यस्यकरांगन्यासंकुर्यात् ॐऐंह्रींश्रींअंकंखंगंघंङंप्रथमकूटमुख्याद्यंआंहृदयायनमः ॐऐंह्रींश्रींइंचंछंजंझंञंद्वितीयकूटस्व

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

च्चार्य ईं ईं शिरसे स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं टं ठं डं ढं णं तृतीयकूटमुच्चार्य ऊं शिखायै वौषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं तं थं दं धं नं ऐं प्रथमकूटमुच्चार्य कवचाय हुं ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं ओं पं फं बं भं मं औं द्वितीयकूटमुच्चार्य औं नेत्राय वौषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं यं रं लं वं शं षं सं हं लं क्षं अः तृतीयकूटमुच्चार्य अस्त्राय फट् ततो ध्यानं आर
क्ताभां त्रिनेत्रां मणिमुकुटवतीं रत्नताटङ्करम्यां हस्ताम्भोजैः सपाशाङ्कुशमदनधनुःसायकैर्विस्फुरन्तीं आपीनोत्तुङ्गवक्षोरुहतटविलुठत्तारहारोज्ज्वलाङ्गीं
ध्यायेदंभोरुहस्थामरुणिमवसनामीश्वरीमीश्वराणां। वामायूर्ध्वकरयोराद्ये तदाद्यधःस्थयोः क्रमात् इत्यायुधध्यानं इति वर्णारविंदे ध्यात्वा तद्यथा
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हसलवियामुच्चार्य अं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हसलं आं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हसलं इं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हसलं ईं नमः एवं प्रणवचिताः श्रीविद्यादिनमोन्तान्
ककारादिक्षकारान्तान् वर्णान्मातृकास्थानेषु न्यसेदिति श्रीविद्यामातृकान्यासः अथ हंसमातृकान्यासः तत्र ब्रह्मा ऋषिः गायत्री छन्दः हरगौरीस्वरू
पिणी मातृका सरस्वती देवता इति ऋष्यादिकं स्मृत्वा विन्यस्य करांगन्यासं कुर्यात् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं कं खं गं घं ङं आं हां सां हृदयाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं चं छं
जं झं ञं ईं हीं सीं शिरसे स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं टं ठं डं ढं णं ऊं हूं सूं शिखायै वषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं तं थं दं धं नं ऐं हैं सैं कवचाय हुं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओं पं फं बं भं मं औं हौं
सौं नेत्राय वषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं यं रं लं वं शं षं सं हं लं क्षं अः हः सः अस्त्राय फट् इति विन्यस्य ध्यायेत् तद्यथा उद्यद्भानुस्फुरिततडिदाकारमर्धाविकेशं
पाशाभीतीवरदपरशुं संदधानं कराब्जैः दिव्याकल्पैर्नवमणिमयैः शोभितं विश्वमूलं सौम्याग्नेयं वपुरवतु नश्चन्द्रचूडं त्रिनेत्रं वामोर्धादिदक्षोर्धकायं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तमात्मबुधध्यानमिति ध्यात्वा न्यसेत् ॐ ऐं क्लीं श्रीं हंसः अं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं हंसः आं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं हंसः इं नमः एवं क्षांतान्वर्णान्न्यसेत् इति हं

समातृकान्यासः अथ परमहंसमातृकान्यासः तत्र परमहंस ऋषिः गायत्री छंदः परमात्मस्वरूपिणी मातृका सरस्वती देवता इति ऋ

ष्यादिकं स्मृत्वा विन्यस्य करांगन्यासं कुर्यात् ॐ ऐं क्लीं श्रीं ॐ अं कं खं गं घं ङं आं हृदयाय नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं इं चं छं जं झं ञं ईं ॐ शिरसे स्वाहा ॐ ऐं

क्लीं श्रीं ॐ उं टं ठं डं ढं णं ऊं ॐ शिखायै वषट् ॐ ऐं क्लीं श्रीं ॐ एं तं थं दं धं नं ऐं ॐ कवचाय हुं ॐ ऐं क्लीं श्रीं ॐ ओं पं फं बं भं मं औं नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ ऐं क्लीं श्रीं

ॐ यं अं यं रं लं वं शं षं सं हं लं क्षं अः ॐ अस्त्राय फट् इति विन्यस्य ध्यानं कुर्यात् तद्यथा श्रीमत्परात्ममन्त्रं अमितवर्णरूपासानेरगम्यपदवीपरि

चीयमानां विद्याक्षसूत्रकलशान् दधतीं च मुद्रां ध्यायेत्समस्तजननीं विशदां त्रिनेत्रां वामाद्यधःकरयोरायेन्दयापूर्ध्वयोरंतस्तु इत्यायुधध्यानं

मुद्राज्ञानमुद्रा इति ध्यात्वा न्यसेत् ॐ ऐं क्लीं श्रीं सोहं क्षं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं सोहं लं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं सोहं हं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं सोहं सं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं

सोहं षं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं सोहं शं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं सोहं वं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं सोहं लं वं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं रं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं यं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं मं

सौर. नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं अं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं सोहं वं नमः एवं क्षकाराद्यकारांतान्वर्णाननुपूर्व्यान्संहाररीत्या न्यसेत् इति परमहंसमातृकान्यासः

48 ४८ इत्यनेन प्रकारेण त्रयोदशविधो मातृकान्यासः अथ प्रणवोस्य कलामातृकान्यासः तत्र प्रजापति ऋषिः गायत्री छंदः कलामयी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मातृका सरस्वती देवता इति ऋष्यादिकं स्मृत्वा विन्यस्य मम श्रीविद्यांगत्वेन न्यासे विनियोगः ततः करांगन्यासं कुर्यात् तद्यथा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
अं आं हृदयाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं ॐ ईं शिरसे स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं ॐ ऊं शिखायै वषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं ॐ ऐं कवचाय हुं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओं ॐ औं नेत्राय
वौषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं ॐ अः अस्त्राय फट् इति करांगन्यासः ततो ध्यानं हस्तैः पद्मं रथांगं गुणमथ हरिणं पुस्तकं वर्णमालां टंकं शूलं कपा
लं दरममृतलसद्धेमकुंभं वहंती मुक्ताविद्युत्पयोदस्फटिकनवजपाबंधुरैः पंचवक्त्रैस्त्र्यक्षैर्वक्षोजनम्रा सकलशशिनिभा शारदा तान्न
मामि वामाद्यधःकरयोरायेतदापूर्ध्वयोरायेतदापूर्ध्वयोरपरेतदापूर्ध्वयोरितरेतदापूर्ध्वयोरन्ये इत्यायुधध्यानं दरः शंखगुणः पाशः इति
वर्णारविंदं ध्यात्वा न्यसेत् तद्यथा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॐ अं निवृत्त्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॐ आं प्रतिष्ठायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॐ इं विद्यायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
ॐ ईं शान्त्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॐ उं इंधिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॐ ऊं दीपिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॐ ऋं रेचिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॐ ॠं मोचिकायै नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॐ लृं परायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॡं सूक्ष्मायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॐ एं सूक्ष्मामृतायै नमः ४ ॐ ऐं ज्ञानामृतायै नमः ४ ॐ ओं आप्यायिन्यै नमः
४ ॐ औं व्यापिन्यै नमः ४ ॐ अं व्योमरूपिण्यै नमः ४ ॐ अः अनन्तायै नमः ४ कं सृष्ट्यै नमः ४ ॐ खं ऋद्ध्यै नमः ४ ॐ गं स्मृत्यै नमः ४ ॐ घं मेधायै नमः ४
ॐ ङं कान्त्यै नमः ४ ॐ चं लक्ष्म्यै नमः ४ ॐ छं द्युत्यै नमः ४ ॐ जं स्थिरायै नमः ४ ॐ झं स्थित्यै नमः ४ ॐ ञं सिद्ध्यै नमः ४ ॐ टं जरायै नमः ४ ॐ ठं पालि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

न्यै नमः ॐ ऊं क्षान्त्यै नमः ॐ ऋं ऐश्वर्यायै नमः ॐ ॠं रत्यै नमः ॐ लृं कामिकायै नमः ॐ ॡं वरदायै नमः ॐ एं ह्लादिन्यै नमः ॐ ऐं प्रीत्यै नमः
ॐ ओं दीर्घायै नमः ॐ औं तीक्ष्णायै नमः ॐ अं रौद्र्यै नमः ॐ अः भयायै नमः ॐ कं निद्रायै नमः ॐ खं तन्द्रायै नमः ॐ गं क्षुधायै नमः ॐ घं
क्रोधिन्यै नमः ॐ ङं क्रियायै नमः ॐ चं उत्कार्यै नमः ॐ छं मृत्युरूपायै नमः ॐ जं पीतायै नमः ॐ झं श्वेतायै नमः ॐ ञं अरुणायै नमः
ॐ टं असितायै नमः ॐ ठं अनन्तायै नमः एवं षोडश मातृकास्थानेषु न्यसेत् इति कलामातृकान्यासः अथ नादात्मनः सदाशिवात्संभूताः
[श्यामाभयखड्गखेटहस्ता ध्येयाः] स्वरकलाः श्वेताः अक्षस्रक्पुस्तकपाशकपालकरा ध्येयाः कवर्गकला अकारादुत्पन्नाः पीता अक्षस्र
क्पंकजाभयकमण्डलुकरा ध्येयाः टतवर्गजा उकाराद्विसोरुत्पन्नाः श्यामाभयखड्गखेटहस्ता ध्येयाः पयवर्गजा मकाराद्रुद्रादुत्पन्नाः श
र्वेन्द्रनिभा अभयशूलकपालवरहस्ता ध्येयाः शादिपञ्चवर्णजा ईश्वराद्विन्दोरुत्पन्ना रक्ता अभयहरिणटङ्कवरहस्ता ध्येयाः इति तारोत्थ
कलामातृकान्यासः अथाष्टात्रिंशत्कलामातृकान्यासः तत्र सोमसूर्याग्नयो ऋषयः अनुष्टुब्गायत्रीत्रिष्टुप्पङ्क्तयः छन्दांसि अष्टात्रिंशत्क
सौर० लारूपिणी मातृकारूपिणी देवता करषडङ्गन्यासं विधाय न्यासं कुर्यात् तत्र ऐं ह्रीं श्रीं अं अमृतायै नमः ॐ आं मानदायै नमः ॐ इं पूषा
49 ५४ यै नमः ॐ ईं तुष्ट्यै नमः ॐ उं पुष्ट्यै नमः ॐ ऊं रत्यै नमः ॐ ऋं धृत्यै नमः ॐ ॠं शशिन्यै ॐ लृं चन्द्रिकायै नमः ॐ ॡं कान्त्यै नमः ॐ एं ज्योत्स्नायै न

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

भोगदायै:

मः ॐ ऐं श्रियै नमः ॐ ओं प्रीत्यै नमः ॐ औं [illegible] नमः ॐ अं [illegible] ॐ अः पूर्णामृतायै नमः इति षोडश कलाः षोडश स्वरस्थानेषु न्यसेत् ततः ॐ कं भं तपि
न्यै नमः ॐ खं बं तापिन्यै नमः ॐ गं फं धूम्रायै नमः ॐ घं पं मरीच्यै नमः ॐ ङं नं ज्वालिन्यै नमः ॐ चं धं रुच्यै नमः ॐ छं दं सुषुम्णायै नमः ॐ जं थं भोगदायै न
मः ॐ झं तं विश्वायै नमः ॐ ञं णं बोधिन्यै नमः ॐ टं ढं धारिण्यै नमः ॐ ठं डं क्षमायै नमः ॐ टं इति दक्षिणबाहुमूलादि दक्षिणजान्वन्तं मातृकास्थाने
षु न्यसेत् ततः ॐ यं धूम्रार्चिषे नमः ॐ रं ऊष्मायै नमः ॐ लं ज्वलिन्यै नमः ॐ वं ज्वालिन्यै नमः ॐ शं विस्फुलिङ्गिन्यै नमः ॐ षं सुश्रियै नमः ॐ सं सुरूपा
यै नमः ॐ हं कपिलायै नमः ॐ ळं हव्यवहायै नमः क्षं कव्यवहायै नमः इति दक्षिणगुल्फादि वामपादान्तं [illegible] सर्वाङ्गे च न्यसेत् एताः श्वेतपीतारु
णावराभयकराः सर्वाभरणभूषिता युवतयो ध्येयाः इत्यष्टात्रिंशत्कलामातृकान्यासः श्रीविद्यानन्दनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौ
भाग्यरत्नाब्धौ तरङ्गोगाच्चतुर्थकः इति श्रीसच्चिदानन्दनाथचरणारविन्दद्वन्द्वान्तेवासिना श्रीश्रीविद्यानन्दनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे
चतुर्थस्तरङ्गः ४ अथ मूर्तिमातृकान्यासः तत्रादौ केशवादिमातृकान्यासः तत्र साध्यनारायण ऋषिः गायत्री छन्दः श्रीलक्ष्मीनारायणो
देवता मम श्रीविद्याङ्गत्वेन न्यासे विनियोगः इति ऋष्यादिकं स्मृत्वा विन्यस्य कराङ्गन्यासं कुर्यात् तद्यथा ॐ श्रीं ॐ नमो नारायणाय हंसः सोहं
अं कं खं गं घं ङं आं श्रीं ह्रीं हंसः सोहं ॐ नमो नारायणाय क्रुद्धोल्काय स्वाहा आं देव्यै हृदयाय नमः ॐ ॐ श्रीं ॐ नमो नारायणाय हंसः सोहं इं चं छं जं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कं जं ईं ह्रीं हंसः सोहं ॐ नमो नारायणाय चक्रोद्योल्काय स्वाहा श्रीं पद्मिन्यै शिरसे स्वाहा ४ ॐ श्रीं ॐ नमो नारायणाय हंसः सोहं ॐ टं ठं डं ढं णं ॐ ह्रीं हंसः
सोहं ॐ नमो नारायणाय वीरोल्काय स्वाहा श्रूं विष्णुपत्न्यै शिखायै वषट् ४ ॐ श्रीं ॐ नमो नारायणाय हंसः सोहं ऐं तं थं दं धं नं ऐं ह्रीं हंसः सोहं ॐ न
मो नारायणाय विद्युदुल्काय स्वाहा श्रैं वरदायै कवचाय हुं ४ ॐ श्रीं ॐ नमो नारायणाय हंसः सोहं ॐ पं फं बं भं मं औं ह्रीं हंसः सोहं ॐ नमो नारायणा
य सहस्रोल्काय स्वाहा श्रौं कमलरूपायै नेत्रत्रयाय वौषट् ४ ॐ श्रीं ॐ नमो नारायणाय हंसः सोहं अं यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं अः ह्रीं सहंसः सोहं ॐ नमो
नारायणायानन्तोल्काय स्वाहा श्रः श्रिलिम्यै अस्त्राय फट् इति षडंगमंत्रान् न्यस्यादितः तत्करयोर्विन्यस्य हृदयादिषडंगेष्वपि न्यसेत् ततो ध्यानं वि
धारविंदसुकुराष्टतकुंभपद्मकौमोदकीवरसुदर्शनशोभिहस्तं सौदामिनीसुदिरकांतिविभातिलक्ष्मीनारायणात्मकमखंडितमात्ममूर्तेः
वपुरिति ध्येयः वामाधःकरनारभ्य दक्षाधःकरपर्यंतमायुधध्यानेषु क्रमेण इति ध्यात्वा न्यासत् तद्यथा ४ ह्रीं श्रीं क्लीं अं क्लीं श्रीं ह्रीं केशवा
य कीर्त्यै नमः ४ ह्रीं श्रीं क्लीं आं क्लीं श्रीं ह्रीं नारायणाय कान्त्यै नमः ४ ह्रीं श्रीं क्लीं इं क्लीं श्रीं ह्रीं माधवाय तुष्ट्यै नमः ४ ह्रीं श्रीं क्लीं ईं क्लीं श्रीं ह्रीं गोविं
सौर. दाय पुष्ट्यै नमः ४ ह्रीं श्रीं क्लीं उं क्लीं श्रीं ह्रीं विष्णवे धृत्यै नमः ४ ह्रीं श्रीं क्लीं ऊं क्लीं श्रीं ह्रीं मधुसूदनाय शान्त्यै नमः ४ ह्रीं श्रीं क्लीं ऋं क्लीं श्रीं ह्रीं त्रिविक्रमा
१०. य क्रियायै नमः ४ ह्रीं श्रीं क्लीं ॠं क्लीं श्रीं ह्रीं वामनाय दयायै नमः ४ ह्रीं श्रीं क्लीं लृं क्लीं श्रीं ह्रीं श्रीधराय मेधायै नमः ४ ह्रीं श्रीं क्लीं ॡं क्लीं श्रीं ह्रीं हृषीके

50

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शायहर्षायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं एं क्लीं श्रीं ह्रीं पद्मनाभाय श्रद्धायै ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ऐं क्लीं श्रीं ह्रीं दामोदराय लज्जायै ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ओं क्लीं श्रीं ह्रीं वासुदे
वाय लक्ष्म्यै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं औं क्लीं श्रीं ह्रीं संकर्षणाय सरस्वत्यै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं अं क्लीं श्रीं ह्रीं प्रद्युम्नाय प्रीत्यै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं अः क्लीं श्रीं
ह्रीं अनिरुद्धाय रत्यै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं कं क्लीं श्रीं ह्रीं चक्रिणे जयायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं खं क्लीं श्रीं ह्रीं गदिने दुर्गायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं गं क्लीं श्रीं ह्रीं
शार्ङ्गिणे प्रभायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं घं क्लीं श्रीं ह्रीं खड्गिने सत्यायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ङं क्लीं श्रीं ह्रीं शंखिने चण्डायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं चं क्लीं श्रीं ह्रीं हलिने
वाण्यै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं छं क्लीं श्रीं ह्रीं मुसलिने विलासिन्यै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं जं क्लीं श्रीं ह्रीं शूलिने विजयायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं झं क्लीं श्रीं ह्रीं पाशि
ने विरजायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ञं क्लीं श्रीं ह्रीं अंकुशिने विश्वायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं टं क्लीं श्रीं ह्रीं मुकुन्दाय विनदायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ठं क्लीं श्रीं ह्रीं नन्दजा
य सुनन्दायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं डं क्लीं श्रीं ह्रीं नन्दिने स्मृत्यै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ढं क्लीं श्रीं ह्रीं नराय ऋद्ध्यै नमः ह्रीं श्रीं क्लीं णं क्लीं श्रीं ह्रीं नरकजिते समृद्ध्यै न
मः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं तं क्लीं श्रीं ह्रीं हरये शुद्ध्यै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं थं क्लीं श्रीं ह्रीं कृष्णाय बुद्ध्यै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं दं क्लीं श्रीं ह्रीं सत्याय भुक्त्यै नमः ॐ ह्रीं श्रीं
क्लीं धं क्लीं श्रीं ह्रीं सात्वताय मत्यै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं नं क्लीं श्रीं ह्रीं शौरये क्षमायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं पं क्लीं श्रीं ह्रीं शूराय रमायै नमः ह्रीं श्रीं क्लीं फं क्लीं
श्रीं ह्रीं जनार्दनाय उमायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं बं क्लीं श्रीं ह्रीं विश्वमूर्तये क्लिन्नायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं भं क्लीं श्रीं ह्रीं भूधराय क्लेदिन्यै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं मं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

न्यासाः

श्रीं ह्रीं वैकुंठाय वसुधायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं यं क्लीं श्रीं ह्रीं त्वगात्मने पुरुषोत्तमाय नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं रं क्लीं श्रीं ह्रीं असृगात्मने बलिने परायै नमः ॐ ह्रीं
श्रीं क्लीं लं क्लीं श्रीं ह्रीं मांसात्मने बलानुजाय परायणायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं वं क्लीं श्रीं ह्रीं मेदात्मने बलाय सूक्ष्मायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं शं क्लीं श्रीं
ह्रीं अस्थ्यात्मने वृषघ्नाय संध्यायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं षं क्लीं श्रीं ह्रीं मज्जात्मने वृषाय प्रज्ञायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं सं क्लीं श्रीं ह्रीं शुक्रात्मने हंसाय प्र-
भायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं हं क्लीं श्रीं ह्रीं प्राणात्मने वराहाय निशायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं ळं क्लीं श्रीं ह्रीं शक्त्यात्मने विमलाय मेधायै नमः ॐ ह्रीं श्रीं
क्लीं क्षं क्लीं श्रीं ह्रीं परमात्मने नृसिंहाय विद्युतायै नमः एताः शक्तिशक्तयो मातृकास्थानेषु न्यस्तव्याः केशवाद्याश्च मेषपा मध्वक्षशारवलसत्क-
राः शक्तयस्तु प्रियांकेषु निषण्णाः सस्मिताननाः विद्युद्दामसमानांगपद्मकुञ्जामयबाहवः इति ध्येयाः इति केशवादिमातृकान्यासः
अथ श्रीकंठादिमातृकान्यासः तत्र दक्षिणामूर्त्तिऋषिः गायत्री छंदः श्रीअर्धनारीश्वरो देवता श्रीविद्यांगत्वेन न्यासे विनियोगः इति ऋष्या-
दिकं स्मृत्वा विन्यस्य करषडंगन्यासं कुर्यात् तद्यथा ॐ अंकंखंगंघंङं आं ह्रूं स्वाहा हृदयाय नमः ॐ इं चं छं जं झं ञं ईं ह्रूं स्वीं शिरसे स्वाहा ॐ उं टं ठं डं
सौर. ढं णं ऊं ह्रूं स्त्रूं शिखायै वषट् एं तं थं दं धं नं ऐं ह्स्त्रैं कवचाय हुं ओं पं फं बं भं मं औं ह्स्त्रौं नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ अं यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं अः ह्स्त्रः अस्त्राय
51 ५२ फट् इति षडंगमंत्रानंगुष्ठादितलांतं विन्यस्य हृदयादिष्वपि षडंगेषु विन्यसेत् ततो ध्यानं बंधूककांचननिभां रुचिराक्षमालां पाशांकुशौ च व-

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रंदंनिजबाहुदंडैः विभ्राणमिंदुधृतकलामरुणं त्रिनेत्रमर्धांबिकेशमनिशंच पराश्रयामः इत्याद्यः कमारभ्यदक्षोर्ध्वकपर्यंतमाघुधध्या
नमितिध्यात्वान्यसेत् तद्यथा ४ह्स्रौः अं श्रीकंठेशाय पूर्णोदर्यैनमः ४ह्स्रौः आं अनंतेशाय विरजायैनमः ४ह्स्रौः इं सूक्ष्मेशाय शाल्मल्यैनमः
४ह्स्रौः ईं त्रिमूर्तीशाय लोलाक्ष्यैनमः ४ह्स्रौः उं अमरेशाय वर्तुलाक्ष्यैनमः ४ह्स्रौः ऊं अर्घीशाय दीर्घघोणायैनमः ४ह्स्रौः ऋं भारभूतीशा
य दीर्घमुख्यैनमः ४ह्स्रौः ॠं तिथीशाय गोमुख्यैनमः ४ह्स्रौः लृं स्थाण्वीशाय दीर्घजिह्वायैनमः ४ह्स्रौः लॄं हरेशाय कुंडोदर्यैनमः ४ह्स्रौं
एं झिंटीशायोर्ध्वकेश्यैनमः ४ह्स्रौः ऐं भौतिकेशाय विकृतमुख्यैनमः ४ह्स्रौः ओं सद्योजातेशाय ज्वालामुख्यैनमः ४ह्स्रौः औं अनुग्रहेशाय उल्का
मुख्यैनमः ४ह्स्रौः अं अक्रूरेशाय श्रीमुख्यैनमः ४ह्स्रौः अः महासेनेशाय विद्यामुख्यैनमः ४ह्स्रौः कं क्रोधीशाय महाकाल्यैनमः ४ह्स्रौः खं
चंडेशाय सरस्वत्यैनमः ४ह्स्रौः गं पंचांतकेशाय सर्वसिद्धिगौर्यैनमः ४ह्स्रौः घं शिवोत्तमेशाय त्रैलोक्यविद्यायैनमः ४ह्स्रौः ङं एकरुद्रेशा
य मंत्रशक्त्यैनमः ४ह्स्रौः चं कूर्मेशायात्मशक्त्यैनमः ४ह्स्रौः छं एकनेत्रेशाय भूतमात्रेनमः ४ह्स्रौः जं चतुराननेशाय लंबोदर्यैनमः ४
ह्स्रौः झं अजेशाय द्राविण्यैनमः ४ह्स्रौः ञं सर्वेशाय नागर्यैनमः ४ह्स्रौः टं सोमेशाय खेचर्यैनमः ह्स्रौः ठं लांगलीशाय मंजर्यैनमः ४ह्स्रौः
डं दारुकेशाय रूपिण्यैनमः ४ह्स्रौः ढं अर्धनारीश्वराय वीरिण्यैनमः ४ह्स्रौः णं उमाकांतेशाय काकोदर्यैनमः ४ह्स्रौः तं आषाढेशाय

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पूतनायै नमः ॐ ह्स्रौः थं दंडीशाय भद्रकाल्यै नमः ॐ ह्स्रौः दं अत्रीशाय योगिन्यै नमः ॐ ह्स्रौः धं मीनेशाय योगिन्यै नमः ॐ ह्स्रौः नं मीनेशाय गतिन्यै
नमः ॐ ह्स्रौः पं लोहितीशाय कालरात्र्यै नमः ॐ ह्स्रौः फं शिखीशाय कुब्जिन्यै नमः ॐ ह्स्रौः बं छगलंडेशाय कपर्दिन्यै नमः ॐ ह्स्रौः भं द्विरंडेशाय वज्रा
यै नमः ॐ ह्स्रौः मं महाकालेशाय जयायै नमः ॐ ह्स्रौः यं त्वगात्मने बालीशाय सुमुख्यै नमः ॐ ह्स्रौः रं असृगात्मने भुजंगेशाय रेवत्यै नमः ॐ ह्स्रौः
लं मांसात्मने पिनाकेशाय माधव्यै नमः ॐ ह्स्रौः वं मेदात्मने खड्गीशाय वारुण्यै नमः ॐ ह्स्रौः शं अस्थ्यात्मने केशवाय वायव्यै नमः ॐ ह्स्रौः
षं मज्जात्मने श्वेतेशाय रक्षोविदारिण्यै नमः ॐ ह्स्रौः सं शुक्रात्मने भृग्वीशाय सहजायै नमः ॐ ह्स्रौः हं प्राणात्मने नकुलेशाय महाल
क्ष्म्यै नमः ॐ ह्स्रौः ळं शक्त्यात्मने शिवेशाय व्यापिन्यै नमः ॐ ह्स्रौः क्षं परमात्मने संवर्तेशाय महामायायै नमः इति मातृकास्थानेषु न्यसेत् । अ
थ रुद्राः स्मृतारक्ताः धृतशूलकपालकाः । शक्तयो रुद्रपीठस्थाः सिन्दूरारुणविग्रहाः । रक्तोत्पलकपालाभ्यामलंकृतकराम्बुजाः । इति श्रीत्रिश
क्तीनां ध्यानं इति श्रीकण्ठादिन्यासः अथ प्रपंचयागमातृकान्यासः तत्र प्रथमं महागणपतिमंत्रं ऋष्यादिकरषडंगन्यासपूर्वकं मूलध्यानं जपित्वा
सौ र ततो गणपतिबीजं तथैव न्यासध्यानपूर्वकं चतुश्चत्वारिंशद्वारं जपित्वा ततो गाणपत्यं च एकवारमावर्त्य पुनर्गणपतिमालामंत्रं चतुर्वारमा
52 ५२ वर्त्य ततो ऋष्यादिन्यासध्यानपूर्वकं पूर्वोक्तां शुद्धमातृकां त्रिवारं विन्यस्य ततः सप्तग्रहान् विन्यस्य ततः प्रपंचयागमंत्रस्य ऋष्यादिकरषडंगन्या

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सान्निध्यस्य ध्यानपूर्वकं प्रपंच यागमातृकां संहारस्तु इमा गणन्यासे इति क्रमः॥ तत्र महागणपतिमंत्रस्य गणक ऋषिः निचृद्गायत्री छंदः श्री
महागणपतिर्देवता प्रपंचयागांगत्वेन जपे विनियोगः इति ऋष्यादिं स्मृत्वा विन्यस्य करषडंगन्यासं कुर्यात् तद्यथा ॐ गां हृदयाय नमः ॐ श्री
गीं शिरसे स्वाहा ॐ क्रीं गूं शिखायै वौषट् ॐ क्लीं गैं कवचाय हुं ॐ ग्लौं गौं नेत्राय वौषट् ॐ गं गः अस्त्राय फट् इति मंत्रैः करांगन्यासं कृत्वा ध्यानं कु
र्यात् तद्यथा हस्तीन्द्राननमिंदुचूडमरुणच्छायं त्रिनेत्रं रसादाश्लिष्टं प्रियया सपद्मकरया स्वांकस्थया संततं बीजापूरगदाधनुस्त्रिशिखयुक्कूशं च
कोब्ज पाशोत्पलव्रीह्यग्रस्वविषाणरत्नकलशान्हस्तैर्वहंतं भजे गंडभित्तिगलद्दानपूरलोलसमानसानू द्विरेफोत्करणतालाम्पावारयंतं मु
हुर्मुहुः कराग्रधृतमाणिक्यकुंभवक्त्रविनिःसृतैः रत्नवर्षैः प्रीणयंतं साधकान्मदविह्वलं माणिक्यमुकुटोपेतं रत्नाभरणभूषितं युगपत्से
वितं देवैरसुरैश्च मुहुर्मुहुः वामाधःकरमारभ्य दक्षाधःकरपर्यंतमायुधध्यानं रत्नकलशं शंखं त्रिशिखं त्रिशूलमिति महागणपतिसां
गावरणं ध्यात्वा ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं गणपतये वर वरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा इति मंत्रमष्टधा जपित्वा गणपतिबीजस्य गणक ऋषिर्निचृच्छं
दः विघ्नेश्वरो देवता प्रपंचयागांगत्वेन बीजजपे विनियोगः इति ऋष्यादिकं स्मृत्वा विन्यस्य गां गीं इत्यादिना करषडंगन्यासं विधाय सिंदूराभं
त्रिनेत्रं पृथुतरजठरं हस्तपद्मैर्दधानं दंतं पाशांकुशेष्टान्युरुकरविलसद्बीजपूराभिरामं बालेंदुद्योतिमौलिं करिपतिवदनं दानपूरार्द्रगंडं भोगींद्रा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्लीं श्रीं ॐ गं नमः सर्वविघ्नाधिपाय सर्वार्थसिद्धिदाय सर्वदुःखप्रशमनाय एह्येहि भगवन् सर्वान्नुत्सादय २ स्तंभय २ क्लीं गां गं नमः स्वाहा श्रीं क्लीं इति
मालामंत्रं चतुरावृत्ति जपित्वा ॥ २ ॥

बहुरूपं भजत गणपतिं कुंडलसंगागरागं वामाधःकरमारभ्य दक्षाधःकरपर्यंतमायुधध्यानं इक्षोवरः उत्करः शुंडा दंड इति गणपतिबीजं चतु
श्चत्वारिंशद्वारं जपित्वा ॐ गणानां त्वा गणपतिं हवामहे कविं कवीनामुपमश्रवस्तमं ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पत आ नः शृण्वन्नूतिभिः सीद सादनं
दनं इति मंत्रमेकवारं जपित्वा ॥ ततः पूर्वोक्तां शुद्धमातृकां ऋष्यादिऋष्यादिकरषडंगध्यानन्यासपूर्वकं वारत्रयं विन्यस्य तु ते ४ अं आं इं
ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः आदित्याय नम इति दक्षिणबाहुमूलाद्यग्रांतं ४ यं रं सोमाय नमः वामबाहुमूलाद्यग्रांतं ४ कं खं गं घं ङं भौमाय न
मः दक्षिणोरुमूलादिपादाग्रांतं ४ चं छं जं झं ञं शुक्राय नमः वामोरुमूलादिपादाग्रांतं ४ टं ठं डं ढं णं बुधाय नमः जठरे ४ तं थं दं धं नं बृहस्पतये नमः ४
हृदये ४ पं फं बं भं मं शनैश्चराय नम इति सप्तग्रहान्विन्यस्य ततः प्रपंचयागमंत्रस्य ब्रह्मा ऋषिः गायत्री छंदः सकलपदार्थानुगतपरिशुद्धस्वप्रकाश
संविदानंदपरंज्योतिः परमात्मा देवता श्रीविद्यांगत्वेन प्रपंचयागमातृकान्यासे विनियोगः इति ऋष्यादिकं स्थित्वा विन्यस्य ४ ॐ ह्रीं हौं पं फं बं भं
मं हौं ॐ नेत्राय वौषट् ४ ॐ ह्रीं अं यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं अः हरिहरायैव अस्त्राय फट् इति करषडंगन्यासं विधाय ध्यानं कुर्यात् तद्यथा तारादि

ॐ ह्रीं श्रीं कं खं गं घं ङं हृ॰ ॐ ह्रीं इं ईं शि॰ ॐ ह्रीं उ ५ ॐ शिखा ॐ ह्रीं एं ५ पं ... कवचाय हुं फट्

सौर॰ पंचमनुभिः परिचीयमानं मानैरगम्यमनिशं जगदेककल्पं संवित्समस्तगमनन्यपरमच्युतं तत्तेजः परं भजत साद्रसुधाम्बुराशिं इति सकं
53 ५३ लप्रपंचातिरिक्तः सर्वसाक्षी निरतिशयानंदचिद्विलासो विनाश्रुतः परिपूर्णः संविदानंदोऽहमिति स्वात्मानं ध्यात्वा श्रीपरदेवता परमात्मनिध

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्लौं तत्स्थानयुक्तान्वर्णानुत्तु होमीति धियास्वास्मिन्वर्णानुत्तु कुर्यात् तद्यथा ऐं क्लीं क्षं हंसः सोहं स्वाहा एवं ४ ऐं क्लीं लं हंसः सोहं स्वाहा
क्लीं हं हंसः सोहं स्वाहा ऐं क्लीं सं हंसः सोहं स्वाहा ऐं क्लीं षं हंसः सोहं स्वाहा ऐं क्लीं शं हंसः सोहं स्वाहा इत्यादि ४ ऐं क्लीं अं हंसः सोहं स्वाहेत्यंतं मातृ
कास्थानेषु विन्यसेदिति त्रयं च यागमातृकान्यासः अथामृतलिपिन्यासः तत्र श्रीमृतलिपिमंत्रस्य दक्षिणामूर्तिऋषिः गायत्री छंदः लिपिसरस्व
तीदेवता श्रीविद्यागत्वेनामृतलिपिन्यासे विनियोगः इति ऋष्यादिकं स्मृत्वा विन्यस्य ४ ऐं यं रं लं वं लं हृदयाय नमः ४ ऐं कं खं गं घं ङं शिरसे स्वाहा ४
ऐं चं छं जं झं ञं शिखायै वषट् ४ ऐं टं ठं डं ढं णं कवचाय हुं ४ ऐं तं थं दं धं नं नेत्रत्रयाय वौषट् ४ ऐं पं फं बं भं मं अस्त्राय फडिति मंत्रैः करषडंगन्यासं विधाय चिद्वीजं
बिंदुनादाक्रांतं शिवं विश्वं नगात्मकैः शक्तिसहस्रैः सकलादिशास्त्रविस्तृतमिव सकलवर्णदलप्रतिनाच्छादितजगत्त्रयं कृशानुवर्णोंकुरैः सुसंदीप्तं सुर
मरुद्भिः रत्नांकुरैरिव वसुमयवनावलिशोभितैः कुसुमैर्दीपयंतं च स्वकीयतनुसक्तियं वियद्रसरसद्रूपैः फलैरनंतसुखमम सर्वश्रुताश्रयं नित्यपरा
सिंचंतं मृगमृदुदेवैः चरंतं परमेश्वरानंदं देवीवागीश्वरीश्रुतं निगमागमसंकीर्णसमुन्नतिसुशोभितं शिवशक्त्यात्मिकच्छायासमाश्रितजगत्त्रयं यमा
श्रित्यमुनीन्द्रा यांवांछितार्थान्प्रपेदिरे एवं स्मृतानवृक्षस्य स्थलेत्वक्षरपंकजे वागीश्वरीं स्मरेन्नित्यं सकलेष्टफलप्रदां कुंदाभा सास्ररुद्रकुच
घटाशोभि चंद्रार्धमौलिर्हस्तांभोजैर्वरजपवटीपुस्तकं तु कपालं बिभ्राणां तां मध्यमदलसद्विकलाब्जगमने त्रीं देवीं ध्यायेल्लिपिमयतनुयो

नमः ऐं क्लीं अं हंसः सोहं
स्वाहेत्यादि ऐं क्लीं
क्षं हंसः सोहं स्वाहा
इत्यंतं मातृकास्थाने
ष्वन्यसेत्

वनस्थापूषणोभां दक्षाधःकरमारभ्य वामाधःकरपर्यंतमात्मस्थध्यानमितिध्यात्वान्यसेत् तत्रप्रथमं संहारन्यासः तत्र गले ॐ ऐं क्लीं श्रीं लं नमः हृदि
ॐ ऐं क्लीं श्रीं क्षं नमः नाभौ ॐ ऐं क्लीं श्रीं ळं नमः स्वाधिष्ठाने ॐ ऐं क्लीं श्रीं हं नमः मूलाधारे ॐ ऐं क्लीं श्रीं सं नमः द्वादशांते ॐ ऐं क्लीं श्रीं षं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं शं नमः नादे शान्त्यासृन्नाहते
ॐ ऐं क्लीं श्रीं वं नमः बिंदौ ॐ ऐं क्लीं श्रीं एं नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं वारक्रूपे ॐ ऐं क्लीं श्रीं लं नमः वामकर्णे ॐ ऐं क्लीं श्रीं वं नमः दक्षकर्णे ॐ ऐं क्लीं श्रीं बं नमः मुखे ॐ ऐं क्लीं
श्रीं यं नमः शिखायां ॐ ऐं क्लीं श्रीं हं नमः दक्षमणिबंधे ॐ ऐं क्लीं श्रीं गं नमः अंगुलिमूले ॐ ऐं क्लीं श्रीं घं नमः कूर्परे ॐ ऐं क्लीं श्रीं खं नमः बाहुमूले ॐ ऐं क्लीं श्रीं कं
नमः अंगुल्यग्रे ॐ ऐं क्लीं श्रीं ङं नमः वाममणिबंधे ॐ ऐं क्लीं श्रीं जं नमः अंगुलिमूले ॐ ऐं क्लीं श्रीं झं नमः कूर्परे ॐ ऐं क्लीं श्रीं छं नमः वामबाहुमूले। ॐ ऐं क्लीं
श्रीं ॐ चं नमः अंगुल्यग्रे ॐ ऐं क्लीं श्रीं ञं नमः दक्षगुल्फे ॐ ऐं क्लीं श्रीं ङं नमः अंगुलिमूले ॐ ऐं क्लीं श्रीं तं नमः जानुनि ॐ ऐं क्लीं श्रीं ठं नमः ऊरुमूले ॐ ऐं क्लीं
श्रीं टं नमः अंगुल्यग्रे ॐ ऐं क्लीं श्रीं णं नमः वामगुल्फे ॐ ऐं क्लीं श्रीं दं नमः अंगुलिमूले ॐ ऐं क्लीं श्रीं धं नमः जानुनि ॐ ऐं क्लीं श्रीं थं नमः ऊरुमूले ॐ ऐं क्लीं श्रीं तं
नमः पादाग्रे ॐ ऐं क्लीं श्रीं नं नमः पृष्ठे ॐ ऐं क्लीं श्रीं बं नमः नाभौ ॐ ऐं क्लीं श्रीं भं नमः वामपार्श्वे ॐ ऐं क्लीं श्रीं फं नमः दक्षपार्श्वे ॐ ऐं क्लीं श्रीं पं नमः उदरे ॐ ऐं क्लीं श्रीं
सौर. मं नमः भ्रूमध्ये ॐ ऐं क्लीं श्रीं सं नमः हृदये ॐ ऐं क्लीं श्रीं षं नमः गुह्ये ॐ ऐं क्लीं श्रीं शं नमः अथ स्थितिन्यासः तत्र मूलाधारे ॐ ऐं क्लीं श्रीं अं नमः एवं ध्यात्वा स्वा
५४ धिष्ठाने ॐ ऐं क्लीं श्रीं इं नमः नाभौ ॐ ऐं क्लीं श्रीं उं नमः हृदि ॐ ऐं क्लीं श्रीं ऋं नमः गले ॐ ऐं क्लीं श्रीं ऌं नमः बिंदौ ॐ ऐं क्लीं श्रीं एं नमः नादे ॐ ऐं क्लीं श्रीं ऐं नमः। शांता

54

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओं नमः द्वादशान्ते। ॐ ऐं ह्रीं श्रीं औः नमः मूर्ध्नि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हः नमः मुखे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यः नमः दक्षकर्णे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रः नमः वामे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वः
नमः चूडाधः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लः नमो दक्षकराङ्गुल्यग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ङः नमो बाहुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कः नमः मध्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खः नमः अङ्गुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
घः नमः मणिबंधे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गः नमो वामकराङ्गुल्यग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ञः नमः बाहुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चः नमः मध्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं छः नमः अङ्गुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं झः नमः मणिबंधे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं जः नमः दक्षपादाग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं णः नमः ऊरुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टः नमः जानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ठः नमः अङ्गुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं ढः नमः गुल्फे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं डः नमः वामपादाग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं नः नमः ऊरुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तः नमः जानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं थः अङ्गुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
धः नमः गुल्फे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दः नमः उदरे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मः नमः दक्षपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पः नमः वामे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं फः नमः नाभौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं भः नमः पृष्ठे ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं बः गुह्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शः नमः हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं षः नमः भ्रूमध्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सः नमः इति संहारन्यासः॥ अथ स्थितिन्यासः तत्र मूलाधारे ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं अः नमः स्वाधिष्ठाने ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इः नमः हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऋः नमः गले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लृः नमः नाभौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उः नमः बिंदौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एः नमः नादे ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं ऐः नमः द्वादशान्ते ॐ ऐं ह्रीं श्रीं औः नमः घ्राणयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओः नमः ब्रह्मरंध्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हं नमः मुखे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं नमः वामकर्णे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वं नमः
चूडाधः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं नमः दक्षकर्णे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रं नमः दक्षिणाङ्गुल्यग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ङं नमः बाहुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं नमः अङ्गुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं घं नमः मणि

अथ स्थितिन्यासः उः नमः नाभौ, इं: स्वाधिष्ठाने, ऋं: हृदि, अं: मूलाधारे, लृं: गले, ओं: घ्राणयोः, ऐं: नादे, औं: द्वादशान्ते, एं: बिंदौ, रं: दक्षकर्णे, यं: मुखे, वं: वामकर्णे, हं: मूर्ध्नि
लं: चूडाधः, खं: कूर्परे, कं: दक्षबाहुमूले, घं: अंगुलिमूले, ङं: अंगुल्यग्रे, गं: मणिबंधे, छं: कूर्परे, चं: वामबाहुमूले, जं: अंगुलिमूले, ञं: अंगुल्यग्रे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ठं: दक्षजानुनि, ढं: दक्षोरुमूले, ढं: अंगुलिमूले, णं: अंगुल्यग्रे, डं: गुल्फे, थं: जानुनि, तं: वामोरुमूले, धं: अंगुलिमूले, नं: अंगुल्यग्रे

फं: वामपार्श्वे, पं: दक्षपार्श्वे, भं: नाभौ, मं: जठरे, वं: पृष्ठे, सं: भ्रूमध्ये, षं: हृदि, शं: गुह्ये इति स्थितिन्यासः अस्य न्यासस्य मूलं शारदातिलकम्

बंधे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गः नमः कूर्परे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खः नमः वामबाहुमूलाग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अः नमः वामबाहुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चः नमः अंगुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं

ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कः नमः मणिबंधे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ञः नमः कूर्परे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं झः नमः दक्षिणपादांगुल्यग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं णः नमः दक्षोरुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टः नमः अं

गुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ञः नमः गुल्फे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं डः नमः जानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ढः नमः वामपादांगुल्यग्रे नः नमो वामोरुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तः नमः अंगुलिमू

~~ले ॐ ऐं ह्रीं~~ श्रीं तः नमः अंगुलिमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं धः नमः गुल्फे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दः नमो जानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं थः नम उदरे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मः दक्षपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पः नमः

नाभौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं भः नमः पृष्ठे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं बः वामपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं फः नमो हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं षः भ्रूमध्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सः नमो गुह्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शः नमः

अस्य मूलं ग्रंथ इति स्थितिन्यासः अथ षड्विंशतत्त्वन्यासः तत्र जान्वादिपादपर्यंतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं पृथिवीतत्त्वात्मने नमः ॐ श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः नाभ्यादि

जान्वंतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वं रसतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कंठादिनाभ्यंतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हं तेजस्तत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः भ्रू

सं मध्यादिकंठांतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं स्पर्शतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः मूर्धादिभ्रूमध्यांतं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं नमः आवृततत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै

सौर गुह्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मं उपस्थतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः गुदे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पं वायुतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः पादयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं

५५ वं पादतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः पाण्योः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं फं पाणितत्त्वात्मने श्रीत्रिपुरसुंदर्यै नमः मुखे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पं नमः वाक्तत्त्वात्मने

55

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नमः नासिकयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं नं घ्राणतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः जिह्वायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं घं जिह्वातत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै न
मः चक्षुषोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दं चक्षुस्तत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः सर्वांगे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं थं त्वक्तत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः श्रोत्रयोः ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं तं श्रोत्रतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः मनसि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मं मनस्तत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं बं बुद्धितत्त्वात्मने श्री
महात्रिपुरसुंदर्यै नमः हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं अहंकारतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः सर्वांगे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तं प्रकृतितत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुर
सुंदर्यै नमः सर्वांगे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रं पुरुषतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः सर्वांगे ॐ अं नियतितत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः सर्वांगे ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं कं कालतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रं रागतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं विद्यात
त्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं कलतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं शुद्धविद्यालयातत्त्वात्मने श्रीमहा
त्रिपुरसुंदर्यै नमः हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गं ईश्वरतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खं सदाशिवतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै न
मः मूलाधारे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं शक्तितत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः ब्रह्मरंध्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं शिवतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः
इति षट्त्रिंशत्तत्त्वन्यासः श्रीविद्यानंदनाथेनाशिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाब्धौ तरंगः पंचमोगमत् इति श्रीसवि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दानंदकंदांते वासितनाथश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे पंचमस्तरंगः ५ अथ मूलमंत्रन्यासः स चास्यां विद्यायां त्रि-
विधः षोढा श्रीचक्रकरशुद्ध्यादिभेदात् षोढान्यासोपि द्विविधः पूर्वोत्तरभेदात् उत्तरोपि त्रिविधः महाषोढान्यासो बीजषोढान्यासो मौलि-
न्यादिषोढान्यासश्चेति तत्र पूर्वषोढान्यासः सर्वाम्नायविषयः उत्तरषोढान्यासस्तूर्ध्वाम्नायविषयः श्रीचक्रन्यासोपि त्रिविधः संहारसृष्टिस्थि-
तिभेदात् करशुद्ध्यादिन्यासस्तु बहुतरः रतिकामपंचबाणत्रिपुरादीनां न्यासविशेषाणां तत्रैवादिपदेन संगृहीतत्वात् तत्रादौ पूर्वषोढा-
न्यासः तत्र दक्षिणामूर्तिऋषिः पंक्तिश्छंदः श्रीमातृकात्रिपुरसुंदरी देवता श्रीविद्यांगत्वेन न्यासे विनियोगः इति ऋष्यादिकं स्मृत्वा विन्यस्य कु-
रखडंगन्यासं कुर्यात् तद्यथा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं कं खं गं घं ङं आं ऐं हृदयाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं चं छं जं झं ञं ईं क्लीं शिरसे स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं टं ठं डं ढं
णं ऊं सौः शिखायै वषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं तं थं दं धं नं ऐं कवचाय हुं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओं पं फं बं भं मं औं ह्रीं नेत्राय वौषट् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं यं रं लं वं शं षं सं हं क्षं
अः सौः अस्त्राय फट् इति मंत्रानंगषट्कादितलांतं करयोर्विन्यस्य हृदयादिषडंगेषु न्यसेत् ततो ध्यानं उद्यत्सूर्यसहस्राभां पीनोन्नतप-
सौ॰ योधरां रक्तमाल्यांबरालेपां रक्ताभरणभूषितां पाशांकुशधनुर्बाणभास्वत्पाणिचतुष्टयां लसन्नेत्रत्रयां स्वर्णमुकुटोड्डासिचंद्रिकां गणे-
५६ शग्रहनक्षत्रयोगिनीराशिरूपिणीं देवीं पीठमयीं ध्यायेन्मातृकां सुंदरीं परां वामांगुष्ठकरयोराद्यंतरादिधः स्वयोरंतोऽत्या सुधयाने

56

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

इति समष्टिरूपेण परमानंदघनां ध्यात्वा गणेशादिरूपां ध्यायन्न्यसेत् तद्यथा तरुणादित्यसंकाशान्गजवक्त्रांस्त्रिलोचनान् पाशांकुश-
वराभीतिकरान्पूर्णशक्तिसमन्वितान् तांस्तु सिंदूरवर्णाभान्सर्वालंकारशोभितां एकहस्तधृताम्भोजानितरालिंगितप्रदाः वामोर्ध्वकरमारभ्य वा-
माधःकरपर्यंतमायुधध्यानं शक्तीनां शक्तीनां तु केवामकरे कमलं दक्षकरेण प्रियालिंगिनमिति ध्यात्वा न्यसेत् तद्यथा ॐ विघ्नेश्वराय
श्रियै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं विघ्नराजाय ह्रियै नमः ॐ इं विनायकाय पुष्ट्यै नमः ॐ ईं शिवोत्तमाय शान्त्यै नमः ॐ उं विघ्नकृते तुष्ट्यै नमः ॐ ऊं
विघ्नहर्त्रे सरस्वत्यै नमः ॐ ऋं विघ्नराजे रत्यै नमः ॐ ॠं गणनायकाय मेधायै नमः ॐ ऌं एकदंताय कान्त्यै नमः ॐ ॡं द्विदंताय कामिन्यै
नमः ॐ एं गजवक्त्राय मोहिन्यै नमः ॐ ऐं निरंजनाय जटायै नमः ॐ ओं कपर्दिने तीव्रायै नमः ॐ औं दीर्घवक्त्राय ज्वालिन्यै नमः ॐ अं सुरव-
क्त्राय माद्यै नमः ॐ अः वृषध्वजाय वांत्यै नमः ॐ कं गणनाथाय रूपिण्यै नमः ॐ खं गजेंद्रायोग्रायै नमः ॐ गं शूर्पकर्णाय जयिन्यै नमः ॐ घं त्रिने-
त्राय समायै नमः ॐ ङं लंबोदराय विघ्नेश्यै नमः ॐ चं महानादाय सुरूपिण्यै नमः ॐ छं चतुर्मूर्तये कामदायै नमः ॐ जं सदाशिवाय मदवि-
ह्वलायै नमः ॐ झं आमोदाय विकटायै नमः ॐ ञं दुर्मुखाय घूर्णायै नमः ॐ टं सुमुखाय भूत्यै नमः ॐ ठं प्रमोदाय भूम्यै नमः ॐ डं एकपादाय
सत्यै नमः ॐ ढं द्विजिह्वाय रमायै नमः ॐ णं शूराय मानुष्यै नमः ॐ तं वीराय मकरध्वजायै नमः ॐ थं षण्मुखाय विकर्णायै नमः दं व-

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दाय भृकुट्यै नमः ४ धं वामदेवाय लम्बोष्ठ्यै नमः ४ नं चक्रतुण्डाय दीर्घघोणायै नमः ४ पं द्विरदाय धनुर्धरायै नमः ४ फं सेनान्यै यामिन्यै नमः ४
बं ग्रामण्यै रात्र्यै नमः ४ भं मत्ताय चन्द्रिकायै नमः ४ मं विमलाय शशिप्रभायै नमः ४ यं मत्तवाहनाय लोलायै नमः ४ रं जटिने चपलाक्ष्यै नमः ४
लं मुण्डिने ऋद्ध्यै नमः ४ वं खड्गिने दुर्भगायै नमः ४ शं वरेण्याय सुभगायै नमः ४ षं वृषकेतवे शिवायै नमः ४ सं भक्तप्रियाय दुर्गायै नमः ४ हं गणेश्वराय
नादाय कालिकायै नमः ४ लं गणपतये कालजिह्वायै नमः ४ क्षं गणेशाय सर्वविघ्नहारिण्यै नमः इति मातृकास्थानेषु न्यसेत् इति गणेश
न्यासः अथ ग्रहन्यासः तत्र ध्यानं रक्तं श्वेतं तथारक्तं श्यामं पीतं च पाण्डुरं धूम्रं कृष्णं च धूम्रं च धूम्रधूम्रं विचिन्तयेत् रविमुख्यान्क्रमाद्रूपा
न्सर्वाभरणभूषितान् भावोरुन्यस्तहस्तांश्च दक्षहस्तवरप्रदान् शक्तयोपि तथा ध्येया वराभयकरांबुजाः शक्तयोपि तथा ध्येया वराभ
यकरांबुजाः स्वस्वप्रियाकनिलयाः सर्वाभरणभूषिताः इति ध्यात्वा न्यसेत् हृदयाधस्तात् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं १५ सूर्याय रेणुकाम्बायै नमः भ्रू
मध्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं ३ चन्द्राय अमृताम्बायै नमः नेत्रत्रये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं खं गं घं ङं मंगलाय धात्र्यम्बायै नमः हृदयस्योपरि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चं छं
जं झं ञं बुधाय ज्ञानरूपाम्बायै नमः कण्ठे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं ठं डं ढं णं बृहस्पतये यशस्विन्यम्बायै नमः हृन्मध्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तं थं दं धं नं शुक्राय शाकं
भर्यम्बायै नमः नाभौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पं फं बं भं मं शनैश्चराय शान्ताम्बायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शं षं सं हं राहवे कृष्णाम्बायै नमः पादयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं क्षं केतवे

सौर. ५७

57

मुखे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वेधूम्रांबायै नमः इति ग्रहन्यासः अथ नक्षत्रन्यासः तत्र ध्यानं ज्वलत्कालानलसदृशा वरदाभयपाणयः नतिपराऽश्विनीमुख्याः सर्वाभ
रणभूषिताः दक्षाद्यधःकरयोर्वामयोरूर्ध्वयोर्नतिमुद्रे इत्यादि ध्यानं इति ध्यात्वा न्यसेत् ललाटे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं आं अश्विन्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं दक्षनेत्रे
श्रीं इं भरण्यै नमः वामनेत्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ईं उं ऊं कृत्तिकायै नमः दक्षकर्णे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऋं ॠं लृं ॡं रोहिण्यै नमः वामकर्णे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं मृगशिरसे
नमः दक्षनासायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं आर्द्रायै नमः वामनासायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओं औं पुनर्वसवे नमः कण्ठे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं [illegible] कं पुष्याय नमः दक्षस्कंधे
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खं गं आश्लेषायै नमः वामस्कंधे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं घं ङं मघायै नमः दक्षकर्णे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चं छं पूर्वफल्गुन्यै नमः वामे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं छं जं उ
त्तरफल्गुन्यै नमः दक्षमणिबंधे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं झं ञं हस्तायै नमः वामे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं ठं चित्रायै नमः दक्षस्तने ॐ ऐं ह्रीं श्रीं डं स्वात्यै नमः वामे ॐ ऐं ह्रीं
ॐ श्रीं ढं णं विशाखायै नमः नाभौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तं थं दं अनुराधायै नमः दक्षकट्यां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं धं ज्येष्ठायै नमः वामे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं नं पं फं मूलायै नमः
दक्षोरौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं बं पूर्वाषाढायै नमः वामे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं भं उत्तराषाढायै नमः दक्षजानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मं श्रवणायै नमः वामे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं
रं धनिष्ठायै नमः दक्षजंघायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं शतभिषायै नमः वामे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वं शं पूर्वभद्रपदायै नमः दक्षपादे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं षं सं हं उत्तरभद्र
पदायै नमः वामे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं क्षं अं अः रेवत्यै नमः अथ महायोगिनीन्यासः तत्र विशुद्धौ षोडशदलकमलकर्णिकायां त्वग्धातुदेवतां

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

डाकिनीं ध्यायेत् तद्यथा रक्तां रक्तत्रिनेत्रां पशुजनभयकृच्छूलखट्वांगहस्तां वामे खेटं दधानां चषकमपि सुरापूरितं चैकवक्त्रां अत्युग्रां सुप्रदं
ष्ट्रामरिकुलमथनीं पायसान्नैकसक्तां कंठस्थानेऽमृताद्यैः परिवृततनुं भावयेद् डाकिनीं तां रक्तोर्ध्वाधःशूलखट्वांगे वामोर्ध्वाधः खेटकचष
के इत्यायुधध्यानं इति ध्यात्वा न्यसेत् तद्यथा डां डीं डूं डैं डौं डः अमलवरयूं डाकिनी मां रक्ष रक्ष मम त्वचां त्वं तेरहस्सर्वसत्त्ववशंकरि देवि आ
गच्छ आगच्छ इमां पूजां गृह्ण गृह्ण ऐं घोरे देवि ह्रीं सः परमघोरे हूं घोररूपे एह्येहि नमश्चामुण्डे डरलकसहै श्रीमहात्रिपुरसुन्दरि देवि वरदे
विच्चे अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः विशुद्धपीठस्थे विशुद्धडाकिनि विशुद्धनाथदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः इत्यं गुह्यस्थानाभि
कामाकर्णिकायां विन्यस्य तस्यादि परितः तदावरणाक्षरशक्तीर्न्यसेत् तद्यथा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं अमृतायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आं आकर्ष
ण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं इन्द्राण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ईं ईशान्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं उमायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऊं ऊर्ध्वकेशिन्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऋं ऋद्धि
दायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॠं ॠषायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लृं लृकारायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॡं ॡषायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं एकपादायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं
सौर. ऐश्वर्यात्मिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओं ओंकारात्मिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं औं औषधात्मिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं अंबिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अः
५८ अक्षरात्मिकायै नमः इति षोडशदलेषु न्यसेत् एताः षोडश्यो डाकिन्यश्च ध्येयाः ततोऽनाहते द्वादशदलकमले रक्तवर्णं तु देवतां राकिणीं सा

58

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सावरणां ध्यात्वा न्यसेत् तद्यथा श्यामां शूलाब्जहस्तां अमरुकसहितं तीक्ष्णचक्रं च हस्तैर्ह्यास्यां रक्तत्रिनेत्रां भ्रुकुटिविलसद्दृष्टदंतप्रभा
भिः दीप्तास्यां देवदेवीं हृदयकमलगां रक्तवेवेकनाथांशुडांतेशुप्रसन्नां मधुमदमुदितां चिंतयेड्डाकिनीं तां इत्याधःकरमारभ्य द्वोर्ध्वक
रपर्यंतमायुधध्यानं इति ध्यात्वा तन्मंत्रं कर्णिकायां न्यसेत् तद्यथा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रां रीं रूं रैं रौं रः रमलवरयूं राकिनि मां रक्ष रक्ष मम रक्तधातुं रक्ष
रक्ष सर्वसत्त्ववशंकरि देवि आगच्छ आगच्छ इमां पूजां गृह्ण गृह्ण ऐं घोरे देवि ह्रीं सः परमघोरे हुं घोररूपे एह्येहि नम चामुंडे डरलकसहैं श्रीम
ॐ ऐं ह्रत्यादि हं हा भिरव स्वं द्युरिदेवि वरदे विच्चे फं अनाहतपीठस्थे अनाहत राकिनि अनाहतनाथ देव श्री पादुकां पूजयामि नम इति कर्णिकायां विन्य
स्य दलेषु परितस्तदावरणाष्टदेवतान्यसेत् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं कालरात्र्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खं खातीतायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गं गायत्र्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
घं घंटाधारिण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ङं ङार्णात्मिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चं चामुंडायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं छं छायायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं जं जयायै नमः ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं झं झंकारिण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ञं ञार्णात्मिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं टंकहस्तायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ठं ठंकारिण्यै नमः इति द्वादशदलेषु विन्य
स्तताः राकिनीं च ध्येयाः ततो मणिपूरे दशदलकमले मांसधातुदेवतां लाकिनीं सावरणां ध्यात्वा न्यसेत् तद्यथा रक्तां देवीं शिवं त्र्यक्षां त्रिनय
नलसितां दंष्ट्रिणीमुग्ररूपां वज्रं शक्तिं च दंडाभयवरदकरीं दिव्यचामेदधानां ध्यात्वा नाभिस्थपद्मे दशदलविलसत्कर्णिके लाकिनीं तां मांस

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

म

स्वांगेऽङ्गुन्नक्रोत्तु कहृदयवर्त्तीविन्यसेत्साधकेन्द्रः दत्ताद्यूर्ध्वयोरायेतदाद्यधःस्थयोरन्येतदाद्यधःस्थयोरपरे इत्यायुधध्यानं इतिध्यात्वान्यसे
त् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लां लीं लूं लें लौं लः लमलवरयूं लाकिनि मां रक्ष मांसधातुं रक्ष रक्ष सर्वसत्त्ववशंकरि देवि आगच्छ आगच्छ इमां पूजां गृहाण गृहाण ऐं घोरे
देवि ह्रीं सः परमघोरे हूं घोररूपे एह्येहि नमश्चामुण्डे डरलकसहैं श्रीमहात्रिपुरसुन्दरि देवि वरदे हुं इ ९ मणिपूरकपीठस्थे मणिपूरकलाकिनिमणि
पूरकनाथदेवश्रीपादुकां पूजयामि नम इति कर्णिकायां विन्यस्य परितस्तद्दलेषु देवतान्न्यसेत् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं डं डामर्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ढं ढंकारिण्यै नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं णं णकारिण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तं तामस्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं थं स्थाण्व्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दं दाक्षायिण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं धं धात्र्यै नमः ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं नं नारायण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पं पार्वत्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं फं फट्कारिण्यै नम इति न्यसेत् एतां लाकिनीं वध्यायात् ततः स्वाधिष्ठाने षड्दल
कमलकर्णिकायां काकिनीं सावरणां ध्यात्वा न्यसेत् तद्यथा स्वाधिष्ठानाख्यपद्मे रसदललसिते वेदवक्त्रां त्रिनेत्रां पीताभां धारयन्तीं त्रिशि
खशूलकपालाभयान्यात्तुगर्वां मेदोधातुप्रविष्टामलिमलमुदितां बंधिनीत्यादिवीतां दध्यन्नेसक्तचित्तामभिमतफलदां काकिनीमाचयेत्तां द
मोर. ह्नाद्यूर्ध्वकरमारभ्य दत्ताधः करपर्यन्तमायुधध्यानमिति ध्यात्वा न्यसेत् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कमलवरयूं काकिनि मां रक्ष रक्ष ममेदोधातुं रक्ष रक्ष
५९ सर्वसत्त्ववशंकरि देवि आगच्छागच्छ इमां पूजां गृहाण गृहाण ऐं घोरे देवि ह्रीं सः परमघोरे हूं घोररूपे एह्येहि नमश्चामुण्डे डरलकसहें श्रीम

59

कां कीं कूं कैं कौं कः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हात्रिपुरसुंदरि दिवि वरदे विच्चे वं भं मं यं रं लं स्वाधिष्ठानपीठस्थे स्वाधिष्ठानकाकिनि स्वाधिष्ठाननाथदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः उत्तिक
र्णिकायां विन्यस्य परितस्तद्दलेषु परिवारदेवतान्यसेत् ॐ ऐं क्लीं श्रीं वं वंधिन्यै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं भं भद्रकाल्यै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं मं महामाया
यै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं यं यशस्विन्यै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं रं रमायै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं लं लंबोदर्यै नमः इति ता विन्यस्य काकिनीं ध्यायेत् ततो मूला
धारे चतुर्दलकमलकर्णिकायां अस्थिधातुदेवतां शाकिनीं ध्यात्वा न्यसेत् तद्यथा देवीं ज्योतिःस्वरूपां त्रिनयनविलसत्पंचवक्त्रां सुरंध्रां हस्ताभो
जैश्च चापं सृणिमपि दधतीं पुस्तकं ज्ञानमुद्रां मूलाधारस्थयोनित्रिलयपशुजनोन्मादिनीमस्थिसंज्ञां स्यामुद्भावनपीतिमुक्तां मधुमदमुदितां वि
तये शाकिनीं तां वामाधूर्ध्वयोरायेत राद्यधःस्थयोरं तस्य इत्यास्तु यध्यानं अत्रे चेक्षुचापग्रहणे तत्रैव पुष्पबाणानपि ध्यायेत् धनुर्बाणयोरस्थाने साह
चर्यात् इति ध्यात्वा तत्कर्णिकायां न्यसेत् सां सीं सूं सैं सौं सः समलवरयूं ॐ ऐं क्लीं श्रीं समलवरयूं शाकिनि मांस्वहारय ममास्थिधातुं रक्ष रक्ष सर्वसत्त्व
वशंकरि देवि आगच्छ आगच्छ इमां पूजां गृह्ण गृह्ण ऐं घोरे देवि ह्रीं सः परमघोरे हुं घोररूपे एह्येहि नमश्चामुंडे डर लक्ष सहैं श्रीमहात्रिपुरसुंदरि दे
वि वरदे विच्चे वं शं षं सं मूलाधारपीठस्थे मूलाधारशाकिनि मूलाधारनाथदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति विन्यस्य तद्दलेषु तत्परिवारदेव
ताः परितो न्यसेत् वं वरदायै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं शं श्राशिन्यै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं षं षंडायै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं सं सरस्वत्यै नमः इति विन्यस्य तां शाकि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नीवरुआयाः ततोभ्रूमध्ये आज्ञाचक्रे मज्जाधातुदेवतां हाकिनीं ध्यात्वा न्यसेत् तद्यथा भ्रूमध्ये विंदुपद्मे द्विदलस्तु ललिते सुशुक्लवर्णां कमलासुवै
र्विभ्राणां ज्ञानमुद्रां डमरुकसहितां मक्षमालांकपालं खट्वांगं मज्जसंस्थां त्रिनयनलसितां हंसवक्त्रादियुक्तां हारिद्राभ्रप्रसक्तां सकलसुर
स्तुतां हाकिनीं भावयेत् दत्ता यूर्धयोरायेतदाद्यधःस्थयोरं तद्द्रुत्पाद्युधध्यानं इति ध्यात्वा न्यसेत् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हां हीं हूं हैं हौं हः हमलवरयूं
हाकिनि मां रक्ष रक्ष मम मज्जाधातुं रक्ष रक्ष सर्वसत्ववशंकरि देवि आगच्छ आगच्छ इमां पूजां गृह्ण गृह्ण ऐं घोरे देवि ह्रीं सः परमघोरे हूं घोर
रूपे एह्येहि नमश्चामुंडे डरलकसहैं श्रीमहात्रिपुरसुंदरि देवि वरदे विच्चे हूं हं आज्ञापीठस्थे आज्ञा हाकिनि आज्ञानाथदेव श्रीपादुकां पूजया
मि नमः इति विन्यस्य तद्दलयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हं हं सवत्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्षं क्षमावत्यै नमः इति विन्यस्य ततो हाकिनि वद्यायेत् ततो ब्रह्मरंध्रेस
हस्रदलकमलकर्णिकायां शुक्रधातुदेवतां सर्ववर्णां याकिनीं ध्यात्वा न्यसेत् मुंडव्योमस्थपद्मे सकलदलयुते याकिनी भैरवीतां यह्नि एषा
घां समस्तायुधललितकरां सर्ववर्णां च समस्तडिंडादीनां सर्ववक्त्रां सकलसुखकरीं सर्वधातुस्वरूपां सर्वाग्नेसक्तचित्तां परशिवरसिकां भावयेत् सर्वरूपा
मोर इति ध्यात्वा न्यसेत् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यां यीं यूं यैं यौं यः यमलवरयूं याकिनि मां रक्ष रक्ष मम शुक्रादि सर्वधातून् रक्ष रक्ष सर्वसत्ववशंकरि देवि आगच्छ इमां
६० 60 पूजां गृह्ण गृह्ण ऐं घोरे देवि ह्रीं सः परमघोरे हूं घोररूपे एह्येहि नमश्चामुंडे डरलकसहैं श्रीमहात्रिपुरसुंदरि देवि वरदे विच्चे आदिक्षां एं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तं ब्रह्मरंध्रपीठस्थे ब्रह्मरंध्रयाकिनि ब्रह्मरंध्रनाथदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति विन्यस्य परितः पंचाशद्वर्णदेवतान्यसेत् ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं अं अमृतायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आं आकर्षिण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं इंद्राण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ईं ईशान्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं उमायै नमः ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं ऊं ऊर्ध्वकेश्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऋं ऋद्धिदायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॠं ॠषायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लृं लृकारांतिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॡं ॡषायै नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं एकपादायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ऐश्वर्यात्मिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओं ओंकारात्मिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं औं औषधात्मिकायै नमः ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं अं अंबिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अः अक्षरात्मिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं कालरात्र्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खं खातीर्थायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गं
गायत्र्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं घं घंटाधारिण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ङं ङार्णात्मिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चं चामुंडायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं छं छायायै नमः ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं जं जयायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं झं झंकारिण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ञं ज्ञानात्मिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं टंकहस्तायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ठं ठंकारिण्यै नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं डं डामर्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ढं ढंकारिण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं णं णंकारिण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तं तामस्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं थं स्थानदेव्यै
नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दं दक्षायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं धं धात्र्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं नं नंदायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पं पार्वत्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं फं फट्कारिण्यै नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं बं बंधिन्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं भं भद्रकाल्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मं महामायायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं यशस्विन्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रं रमा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं लंबोष्ठ्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वं वरदायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शं शाकिन्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं षं षंडारायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सं सरस्वत्यै नमः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हं हंसवत्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्षं क्षमावत्यै नमः इति दिव्यस्य राशिन्यासं कुर्यात् तत्र ध्यानं रक्तश्वेतहरिद्रुवर्णपाण्डुचित्रसितस्मेरत्
पिशंगपिंगलौ कद्रुकर्बुरारुणधूसरान् इति ध्यात्वा न्यसेत् दक्षिणगुल्फे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं आं इं ईं मेषाय नमः दक्षजानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं ऊं वृष
भाय नमः दक्षवृषणे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऋं ॠं मिथुनाय नमः दक्षकुक्षौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं ऐं कर्कटाय नमः दक्षस्कंधे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओं औं सिंहाय नमः दक्षशिरो
भागे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं अः शं षं सं हं कन्याराशये नमः वामकुक्षौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं ठं डं ढं णं धनुषे नमः वामवृषणे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तं थं दं धं नं मकराय नमः
वामजानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पं फं बं भं मं कुंभाय नमः वामगुल्फे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं रं लं वं लं क्षं मीनाय नमः इति राशिन्यासः अथ पीठन्यासः तत्र
ध्यानं सितासितारुणधूम्रपीतश्यामहरित्पीतान्यनुक्रमात् पुनः पुनः क्रमादेवि पंचाशत्स्थानसंश्रये पीठानि संस्मरेद्विद्वान् सर्वकामार्थसिद्धये इ
ति ध्यात्वा न्यसेत् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं कामरूपपीठाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आं वाराणसीपीठाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं नेपालपीठाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पौंड्र ई
सौर वर्धनपीठाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं पुरःस्थिरपीठाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऊं कान्यकुब्जपीठाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऋं पूर्णगिरिपीठाय नमः ॐ ऐं ह्रीं
६१ श्रीं ॠं अर्बुदपीठाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लृं आम्रातकेश्वरपीठाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लॄं एकाम्रपीठाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं त्रिस्रोतःपीठाय नमः

वामशिरोभागे ॐ कं ... तुला यनमः वामस्कंधे ॐ चं ... वृश्चिकाय नमः

61

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं कामकोटपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आं कैलासपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं भृगुनगरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ईं केदारपीठायन
मः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अः चंद्रपुरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं श्रीपुरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खं ओंकारपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गं जालंधरपीठायनमः ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं घं मालवपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ङं कुलांतकपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चं देवीकोटपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं छं गोकर्णपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं जं मरुतेश्वरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं झं अट्टहासपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ञं विरजपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं राजगृहपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ठं
महागिरिपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं डं कोलगिरिपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ढं एलापुरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं णं कालेश्वरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
तं जयंतिकपीठायनमः थं उज्जयिनीपीठायनमः दं चरित्रपुरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं धं छोटिकापीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं नं हस्तिनापुरपीठाय
नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पं उड्डीशपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं फं प्रयागपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं बं षष्ठीशपुरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं भं मायापुरपीठायनमः ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं मं जलेश्वरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं मलयगिरिपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रं श्रीशैलपुरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं मेरुपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं वं गिरिवरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शं महेन्द्रपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं षं वामनपुरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सं हिरण्यपुरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं हं महालक्ष्मीपुरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ळं उड्यानपुरपीठायनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्षं छायाछत्रपीठायनमः इति पीठन्यासः शुद्धमातृका

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्थानेषुन्यसनीयः इतिशर्वषोढान्यासः ज्ञानार्णवे षोढान्यासस्स्वयंप्रोक्तः सर्वत्रैवापराजितः एवंयोन्यस्तगात्रस्तु सम्पूज्यः सर्वयोगिभिः नास्य
सदृशो लोके त्रुपितमातृमुतोजनः स एव पूज्यः सर्वेषां सस्वयं परमेश्वरः षोढान्यासविहीनं यं प्रणमेद्विघ्नपावति सोचिरान्मृत्युमाप्नोतिन
रकंचप्रपद्यते षोढान्यासे न्यस्तमंत्री यदि कुर्यान्नमास्तिकां अपरीहार्यतः मन्त्री पित्रादौ विरुद्धे ततो निजेष्टदेवता भ्रुणमानन्तु मातृषष्ठसुङ्गिनः कु
र्यात् भक्तानमेधं सोचिरान्मृत्युमवाप्नुयात्   श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाकर आवगात्रषष्ठस्तरंगकः
इति श्रीसच्चिदानंदहृत्रनाथचरणारविन्दद्वंद्वान्तेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथचरणारविंद विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे षष्ठस्तरंगः ६
अथ श्रीविद्यायाः प्राणायामत्रयं कृत्वा योगपीठन्यासं कुर्यात् तत्र प्राणायामविधिः विधिविहितयमासनो मूलाधारार्पितचित्तवृत्तिः
मूलविद्यां स्मरन्निडया वायुमापूर्य मूलाधारं प्रापय्यांगुष्ठानामिकाकनिष्ठाभिर्नासापुटौ निरुध्य संस्थितवायुं कुंभयित्वाष्टमकसमये देवी
स्मरन्मूलविद्यां यथाशक्तितं पित्वा पिंगलया शनैः सततवायुं रेचयेदित्येकः प्राणायामः पुनस्तथैव पिंगलया वायुमापूर्य तथैव कुंभ
यित्वा तथैवेडया रेचयेदित्यन्यः एवं वैपरीत्येन षोडशद्वात्रिंशच्चतुःषष्टिवारं यथाशक्त्या जपादौ तत्पांते च प्राणायामाः कार्याः अत्र सर्वत्र प्रा
णायामेन वै सर्वेषां कर्माधिकारः प्राणायामं विना यद्यत्कृतं कर्म निरर्थकं अतो यत्नेन कर्तव्याः प्राणायामाः शुभार्थिभिः इत्यकर

सौ र
६५

62

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ऽनिंदाश्रुतेराघवस्यकोपमिति प्राणायामविधिः इत्थं प्राणायामं विधाय मूलविद्याया ऋष्यादिन्यासान्कुर्यात् तद्यथा शिरसि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दक्षिणा
मूर्तये ऋषये नमः मुखे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पंक्तिछंदसे नमः हृदये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै देवतायै नमः गुह्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं बीजाय नमः पादयोः सौः
शक्तये नमः नाभौ क्लीं कीलकाय नमः इति विन्यस्य मम चतुर्विधपुरुषार्थसिद्धये न्यासादौ विनियोगः इति कृतांजलिर्वदेत् ततः अंगुष्ठयोः
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं हृदयाय नमः तर्जन्योः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं शिरसे स्वाहा मध्यमयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सौः शिखायै वषट् अनामिकयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं कवचाय
हुं कनिष्ठिकयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ ऐं ः करतलपृष्ठयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सौः अस्त्राय फट् इति षडंगमंत्रानंगुष्ठादितलांतं करयोर्विन्य॰
स्य हृदयादिष्वपि विन्यस्यास्त्रेण तालत्रयं दत्वा दशदिग्बंधनं च कुर्यात् इति ऋष्यादिन्यासः अथ योगपीठन्यासः तत्रांसद्वयोरुद्वयकल्पितपा
दचतुष्टयं मुखनाभिपार्श्वद्वयकल्पितगात्रचतुष्टयं योगपीठं निजदेहं ध्यात्वा तत्र योगपीठदेवतान्यसेत् तद्यथा मूलाधारे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मंडूका
य नमः स्वाधिष्ठाने ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कालाग्निरुद्राय नमः मणिपूरके ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मूलप्रकृत्यै नमः अनाहते ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आधारशक्त्यै नमः हृदये ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं कूर्माय नमः तत्रैव ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अनंताय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वराहाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दंष्ट्राग्रस्थपृथिव्यै नमः तत्र पश्चिमादि विलोमेन ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इ
क्षुरससमुद्राय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मदिरासमुद्राय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं घृतसमुद्राय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दुग्धसमुद्राय नमः तन्मध्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं त्योमितया

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रिक्तकारांतं तन्नवरत्नखंडविराजिताय नवरत्नमयद्वीपाय नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं तत्पश्चिमे अंआंइंईंउंऊंऋंॠं पुष्पररत्नाय नमः नैरृत्ये ॐ ऐं क्लीं श्रीं लृंॡंएंऐंओंऔं
अंअः नीलरत्नाय नमः दक्षिणे ॐ ऐं क्लीं श्रीं कंखंगंघंङं वैडूर्यरत्नाय नमः आग्नेये ॐ ऐं क्लीं श्रीं चंछंजंझंञं विद्रुमरत्नाय नमः पूर्वे ॐ ऐं क्लीं श्रीं टंठंडंढंणं मौ-
क्तिकरत्नाय नमः ईशाने तंथंदंधंनं मरकतरत्नाय नमः उत्तरे ॐ ऐं क्लीं श्रीं पंफंबंभंमं वज्ररत्नाय नमः वायव्ये ॐ ऐं क्लीं श्रीं यंरंलंवं गोमेदरत्नाय नमः म-
ध्यखंडे ॐ ऐं क्लीं श्रीं पद्मरागरत्नाय नमः तन्मध्यखंडमध्ये ॐ ऐं क्लीं श्रीं स्वर्णपर्वताय नमः तदुपरि ॐ ऐं क्लीं श्रीं नंदनोद्यानाय नमः तन्मध्ये ॐ ऐं क्लीं श्रीं क-
ल्पवृक्षेभ्यो नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं तन्मध्ये च संतानादिवृक्षेभ्यो नमः तत्पश्चिमे उद्भियाश्वेभ्यो नमः तत्पूर्वे ॐ ऐं क्लीं श्रीं इंद्रियार्थगजेभ्यो नमः तन्मध्ये ॐ ऐं क्लीं श्रीं
विचित्ररत्नभूमिकायै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं कालचक्रेश्वर्यै नमः नैरृत्ये ॐ ऐं क्लीं श्रीं मुद्राचक्रेश्वर्यै नमः दक्षिणे ॐ ऐं क्लीं श्रीं मातृकाचक्रेश्वर्यै नमः आ-
ग्नेये ॐ ऐं क्लीं श्रीं देशाचक्रेश्वर्यै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं पूर्वे रत्नचक्रेश्वर्यै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं ईशाने ॐ ऐं क्लीं श्रीं गुरुचक्रेश्वर्यै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं उत्तरे ॐ ऐं क्लीं श्रीं तत्त्वच-
क्रेश्वर्यै नमः वायव्ये ॐ ऐं क्लीं श्रीं ग्रहचक्रेश्वर्यै नमः मध्यमे ॐ ऐं क्लीं श्रीं मूर्तिचक्रेश्वर्यै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं करुणातोयपरिधये नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं स्वात्मप्रका-
सौरः शाय नमः तन्मध्ये ॐ ऐं क्लीं श्रीं मणिमंडपाय नमः तस्मिन्नैरृत्यादिचतुष्कोणेषु वामावर्ते ॐ ऐं क्लीं श्रीं कालरूपिणीशक्त्यै नमः देशरूपिणीशक्त्यै नमः ॐ आ-
६३ कारूपिणीशक्त्यै नमः ॐ शब्दरूपिणीशक्त्यै नमः मध्ये ॐ संगीतयोगिनीभ्यो नमः तन्मध्ये तत्रैव ॐ समस्तगुप्तयोगिनीचक्रेभ्यो नमः तन्मध्ये मणि-

63

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मयवेदिकायै नमः भूतच्छत्राय नमः तत्सारस्वतसिंहासनाय नमः इति हृदय एव विन्यस्य देहस्वर्वोक्तसिंहासनस्वरूपं भावयन् दक्षिणांसवामांस
वामोरुदक्षिणोरुसर्वांगेषु वक्ष्यमाणपंचप्रेतासनं विन्यस्य पुनर्दक्षिणांसे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं धर्माय नमः वामांसे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ज्ञानाय नमः वामोरौ ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं वैराग्याय नमः दक्षोरौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐश्वर्याय नमः मुखे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अधर्माय नमः वामपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अज्ञानाय नमः नाभौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अवै
राग्याय नमः दक्षपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अनैश्वर्याय नमः इति विन्यस्य पुनर्हृदये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मायायै नमः तत्रैव ४ विद्यायै नमः ४ अनन्ताय नमः ४ पद्मा
य नमः ४ आनन्दकन्दाय नमः ४ संविन्नालाय नमः ४ प्रकृतिमयपत्रेभ्यो नमः ४ विकृतिमयकेसरेभ्यो नमः ४ पंचाशद्वर्णबीजाढ्यसर्वतत्त्वरूपा
यै कर्णिकायै नमः ४ तस्यामेव अं अर्कमंडलाय नमः ॐ सोममंडलाय नमः मं वह्निमंडलाय नमः इति विन्यस्य कर्णिकायामेव सं प्रबोधात्मने
सत्त्वाय नमः ४ प्रकृत्यात्मने रजसे नमः ४ तमोहात्मने तमसे नमः ४ आं आत्मने नमः ४ अं अन्तरात्मने नमः ४ पं परमात्मने नमः ४ ह्रीं ज्ञानात्मने नमः
कर्णिकायां चतुर्दिक्षु मध्ये च ४ ज्ञानतत्त्वात्मने नमः ४ मायातत्त्वात्मने नमः ४ कलातत्त्वात्मने नमः ४ विद्यातत्त्वात्मने नमः ४ परतत्त्वात्मने नमः इति
पश्चिमादिप्रादक्षिण्येन विन्यस्य सर्वं शक्तिकमलासनाय नमः इति व्यापकं विन्यस्य तन्मध्ये श्रीचक्रं विभाव्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं समस्तचक्रकरगुप्त
गुप्ततरसंप्रदायकुलकौलनिगर्भरहस्यपरापररहस्यपराप्रातिरहस्ययोगिनीचक्रश्रीपादुकाभ्यो नमः इति सर्वांगे व्यापकं विन्यस्य ४ प्र

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

थमकूटस्वरूपायै शारीरात्मने नमः ४ द्वितीयकूटस्वरूपायै बुद्ध्यात्मने नमः ४ तृतीयकूटस्वरूपायै प्राणात्मने नमः इति व्यापकत्वेन सर्वांगे विन्यस्य हृ
दयत्रिकोणस्याग्रकोणे मूलविद्याद्यावाग्भवकूटस्वरूपायै कामरूपपीठाय नमः आग्नेयकोणे कामराजकूटस्वरूपायै जालंधरपीठाय नमः
ईशानकोणे तार्तीयकूटस्वरूपायै पूर्णगिरिपीठाय नमः ४ तन्मध्यस्य बिंदौ तुरीयविद्यास्वरूपायै महोड्यानपीठाय नमः इति पीठचतुष्टयं विन्यस्य
मध्यस्य बिंदुचक्रे हिरण्मयसहस्रदलकमलाय नमः इति विन्यस्य दक्षांसपृष्ठदक्षकर्णपृष्ठदक्षललाटभागदक्षनेत्रचिबुकदक्षभागाहृद
यत्रिकोणेषु वक्ष्यमाणषडासनानि विन्यस्य ॐ अं कं उं दं शिवशक्तिसदाशिवेश्वरशुद्धविद्यामायाकलाविद्यारागकालनियतिपुरुषप्रकृ
त्यहंकारबुद्धिमनःश्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणवाक्पाणिपादपायूपस्थशब्दस्पर्शरूपरसगंधप्रणवाद्यग्निसलिलपृथिव्यात्मने षट्त्रिंश
त्तत्त्वरूपाय श्रीमहात्रिपुरसुंदर्या योगपीठाय नमः इति सर्वांगे व्यापकं न्यसेदिति योगपीठन्यासः अथ श्रीचक्रन्यासः तत्र मूलविद्याया
एवकाराद्यादि करषडंगन्यासान्कृत्वा ध्यानं कुर्यात् तद्यथा शरीरं चिंतयेद्देवि नित्यं श्रीचक्ररूपिणं नवगाद्याकारनिर्मुक्तं ज्वलत्कोलाग्नि
सौर संनिभं इति स्वशरीरस्थी चक्ररूपं ध्यात्वा न्यसेत् तद्यथा दक्षपादांगुष्ठे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं इंद्राय नमः दक्षजानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रं अग्नये नमः द
६४ क्षिणपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं यमाय नमः दक्षिणांसे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्षं निर्ऋतये नमः ॐ ऐं वामांसे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वं वरुणाय नमः वामपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
64

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यैवाययेनमः वामजानुनि ४ सं सोमायनमः वामपादांगुष्ठे ४ हं ईशानायनमः ब्रह्मरंध्रे ४ ओं ब्रह्मणेनमः मूलाधारे ४ ड्रीं अनंतायनमः वा
मजानुनि ४ गं गणेशायनमः वामांसे ४ क्षं क्षेत्रपालायनमः दक्षजानुनि यं वटुकायनमः दक्षांसे यां योगिनीभ्योनमः ओं श्रां सौः त्रैलोक्य
मोहनचक्रायनमः इति सर्वांगे व्यापकं त्वेन विन्यस्य वामकचतुरस्ररेखायैनमः इति व्यापकं विन्यस्य दक्षिणांसपृष्ठे ४ अणिमासिद्ध्यैनमः दक्षि
णकराग्रे ४ लघिमासिद्ध्यैनमः दक्षिणस्फिजि महिमासिद्ध्यैनमः दक्षिणपादाग्रे ईशित्वसिद्ध्यैनमः वामपादाग्रे वशित्वसिद्ध्यैनमः वाम
स्थियस्फिजिप्राकाम्यासिद्ध्यैनमः वामकराग्रे भुक्तिसिद्ध्यैनमः वामांसपृष्ठे इच्छासिद्ध्यैनमः पृष्ठवंशे ४ प्राप्तिसिद्ध्यैनमः चूडाधः सर्वकामसिद्ध्यैन
मः इति दशसिद्धीर्विन्यस्य ४ चतुरस्रमध्यरेखायैनमः इति व्यापकं कृत्वा पादांगुष्ठद्वये ४ आं ब्राह्म्यैनमः दक्षपार्श्वे ४ ईं माहेश्वर्यैनमः मूर्ध्नि कुं ४
कौमार्यैनमः वामपार्श्वे ऋं ४ वैष्णव्यैनमः ४ वामजानुनि ४ लृं वाराह्यैनमः दक्षजानुनि ४ ऐं इन्द्राण्यैनमः दक्षिणांसे ४ औं चामुण्डायैनमः वामांसे
अः महालक्ष्म्यैनमः ततः अंतश्चतुरस्ररेखायैनमः इति व्यापकं कृत्वा पादांगुष्ठद्वये ४ द्रां सर्वसंक्षोभिण्यैमुद्रायैनमः दक्षपार्श्वे ४ द्रीं सर्वविद्रा
विद्राविण्यैनमः मूर्ध्नि ४ क्लीं सर्वाकर्षिण्यैनमः वामपार्श्वे ४ ब्लूं सर्ववशपायैनमः वामजानुनि ४ सः सर्वोन्मादिन्यैनमः दक्षजानुनि ४ क्रों सर्वम नि
हांकुशायैनमः दक्षांसे ४ ह्स्रैं ह्स्क्लीं ह्सौः त्रिखंडायैनमः वामांसे ऐं ह्सौं बीजमुद्रायैनमः मूर्ध्नि ४ ह्सखफ्रें खेचर्यैनमः ४ पादांगुष्ठद्वये ४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ऐं योनिमुद्रायै नमः इति विन्यस्य हृदये ४ अंआंसौः त्रिपुराचक्रेश्वर्यै नमः तस्माद्दक्षिणे ४ अणिमासिद्ध्यै नमः वामे ४ द्रां सर्वसंक्षोभिणीमुद्रायै नमः इ
ति विन्यस्य एताः प्रकटयोगिन्यस्त्रैलोक्यमोहने चक्रे समुद्राः ससिद्धयः सायुधाः सवाहनाः सपरिवाराः सर्वोपचारैः संपूजिताः संतु नमः इति व्या
पकं विन्यसेत् इति प्रथमावरणन्यासः ततः ४ ऐं क्लीं सौः सर्वाशापरिपूरकचक्राय नमः इति व्यापकं विन्यस्य दक्षिणकर्णपृष्ठे ४ अं कामाकर्षिणी
नित्याकलायै नमः दक्षिणांसे आं ४ बुद्ध्याकर्षिणीनित्याकलायै नमः दक्षिणकूर्परे इं ४ अहंकाराकर्षिणीनित्याकलायै नमः दक्षिणकरपृष्ठे
ईं ४ शब्दाकर्षिणीनित्याकलायै नमः दक्षिणोरौ उं ४ स्पर्शाकर्षिणीनित्याकलायै नमः दक्षिणजानुनि ऊं ४ रूपाकर्षिणीनित्याकलायै न
पादं नते मः दक्षगुल्फे ४ ऋं रसाकर्षिणीनित्याकलायै नमः दक्षपादाग्रे ॠं ४ गंधाकर्षिणीनित्याकलायै नमः वामपादाग्रे ऌं ४ चित्ताकर्षिणीनित्या
कलायै नमः वामगुल्फे ४ ॡं धैर्याकर्षिणीनित्याकलायै नमः वामजानुनि ४ एं स्मृत्याकर्षिणीनित्याकलायै वामोरौ ४ ऐं नामाकर्षिणीनित्या
कलायै नमः वामकरपृष्ठे ४ ओं बीजाकर्षिणीनित्याकलायै नमः वामकूर्परे ४ औं आत्माकर्षिणीनित्याकलायै नमः वामांसे ४ अं अमृताकर्षि
सौर णीनित्याकलायै नमः वामकर्णपृष्ठे ४ अः शरीराकर्षिणीनित्याकलायै नमः हृदये ४ ऐं क्लीं सौः त्रिपुरेश्वरीचक्राय नमः तस्माद्दक्षिणे ४ लघि
६५ मासिद्ध्यै नमः वामे ४ द्रीं सर्वविद्राविणीमुद्रायै नमः इति विन्यस्य एता गुप्तयोगिन्यः सर्वाशापूरके चक्रे समुद्राः ससिद्धयः सायुधाः सवाहनाः सपरि

र्णि

65

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

व्याप्ताः सर्वोपचारैः संपूजिताः संतु नमः इति व्यापकं विन्यसेत् इति द्वितीयावरणन्यासः ततः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं ह्सौः सर्वसंक्षोभणचक्राय नमः इ
ति व्यापकं विन्यस्य दक्षिणशंखे कं खं गं घं ङं अनंगकुसुमायै नमः दक्षजानुनि चं छं जं झं ञं अनंगमेखलायै नमः दक्षिणोरौ टं ठं डं ढं णं अनंगम
दनायै नमः दक्षगुल्फे तं थं दं धं नं अनंगमदनातुरायै नमः वामगुल्फे पं फं बं भं मं अनंगरेखायै नमः वामोरौ यं रं लं वं अनंगवेगिन्यै नमः वाम
जानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शं षं सं हं अनंगांकुशायै नमः वामशंखे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं लं क्षं अनंगमालिन्यै नमः इति विन्यस्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं ब्लूं सौः त्रिपुरसुंदरीच ६८
क्रेश्वर्यै नमः तस्याः दक्षिणे महिमासिद्ध्यै नमः वामे क्लीं आकर्षिणीमुद्रायै नमः इति विन्यस्य एताः गुप्ततरयोगिन्यः सर्वसंक्षोभणे चक्रे समुद्रा इत्या
दि व्यापकं कुर्यात् इति तृतीयावरणन्यासः ततः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हैं ह्क्लीं ह्सौः सर्वसंक्षोभ सौभाग्यदायकचक्राय नमः इति व्यापकं विन्यस्य ललाट
दक्षिणपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं सर्वसंक्षोभिणीशक्त्यै नमः दक्षकपोले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खं सर्वविद्राविणीशक्त्यै नमः दक्षिणांसे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गं सर्वाकर्षिणी
शक्त्यै नमः दक्षिणपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं घं सर्वाह्लादिनीशक्त्यै नमः दक्षोरौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ङं सर्वसंमोहिनीशक्त्यै नमः दक्षिणजंघायां चं सर्वस्तंभिनीश
क्त्यै नमः वामजंघायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं छं सर्वजृंभिणीशक्त्यै नमः वामोरौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं जं सर्ववशंकारिणीशक्त्यै नमः वामपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं झं सर्वरंज
नीशक्त्यै नमः वामांसे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ञं सर्वोन्मादनकारिणीशक्त्यै नमः वामकपोले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं सर्वार्थसाधनीशक्त्यै नमः ललाटवामपार्श्वे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ

ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सूं सर्वसंपत्पूरणी शक्त्यै नमः ललाटे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं डं सर्वमंत्रमयी शक्त्यै नमः चूडाधः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दं सर्वद्वंद्वक्षयंकरी शक्त्यै नमः इति विन्यस्य हृद-
ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रैं ह्स्क्लीं ह्सौः त्रिपुरवासिनी चक्रेश्वर्यै नमः तस्य दक्षिणे ईशित्वसिद्ध्यै नमः वामे ४ ह्लूं सर्ववशंकरमुद्रायै नमः इति विन्यस्य एताः सं-
प्रदाययोगिन्यः सर्वसौभाग्यदायके चक्रे समुद्राः इत्यादि व्यापकं विन्यसेत् इति चतुर्थावरणन्यासः ततः ह्सैं ह्स्क्लीं ह्सौः सर्वार्थसाधकच-
क्राय नमः इति व्यापकं विन्यस्य दक्षनेत्रे ४ णं सर्वसिद्धिप्रदादेव्यै नमः नासामूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तं सर्वसंपत्प्रदादेव्यै नमः वामनेत्रे ४ थं सर्वप्रियं-
करीदेव्यै नमः वामकुक्षेरुपरि दं सर्वमंगलकारिणीदेव्यै नमः वामकुक्षेरधः ४ धं सर्वकामप्रदादेव्यै नमः वामजानुनि ४ नं सर्वदुःखवि-
मोचनीदेव्यै नमः गुदे पं सर्वमृत्युप्रशमनीदेव्यै नमः दक्षजानुनि ४ फं सर्वविघ्नविनाशिनीदेव्यै नमः दक्षकुक्षेरधः ४ बं सर्वांगसुंदरीदेव्यै न-
मः दक्षकुक्षेरुपरि ४ भं सर्वसौभाग्यदायिनीदेव्यै नमः इति विन्यस्य हृदये ४ ह्सैं ह्स्क्लीं ह्सौः त्रिपुराश्रीचक्रेश्वर्यै नमः तस्य दक्षिणे ४ वशि-
त्वसिद्ध्यै नमः वामे ४ सर्वोन्मादिनीमुद्रायै नमः इति विन्यस्य ४ एताः कुलकौलयोगिन्यः सर्वार्थसाधके चक्रे समुद्राः इत्यादि व्यापकं
कुर्यात् इति पंचमावरणन्यासः ततः ४ ह्रीं क्लीं ब्लें सर्वरक्षाकरचक्राय नमः इति व्यापकं विन्यस्य दक्षिणनासापुटे ४ मं सर्वज्ञादेव्यै नमः
दक्षिणकक्षे ४ यं सर्वशक्तिदेव्यै नमः दक्षस्तने ४ रं सर्वैश्वर्यफलप्रदादेव्यै नमः दक्षिणमुष्के ४ लं सर्वज्ञानमयीदेव्यै नमः सेवन्यां ४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वं सर्वव्याधिविनाशिन्यै देव्यै नमः वामस्तने ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शं सर्वाधारस्वरूपायै देव्यै नमः वामस्तने ॐ षं सर्वमयमहाशादेव्यै नमः वामस्कुक्षि ॐ सं सर्वानंदा
मयीदेव्यै नमः वामनासापुटे हं सर्वरक्षास्वरूपिणीदेव्यै नमः नासाग्रे ॐ क्षं सर्वेप्सितफलप्रदादेव्यै नम इति विन्यस्य हृदये ॐ ह्रीं क्लीं ब्लें त्रिपुरमा
लिनीचक्रेश्वर्यै नमः तस्या दक्षिणे ॐ शाकाम्बासिद्धौ नमः वामे ॐ क्रों महांकुशामुद्रायै नमः इति विन्यस्य ॐ एता निगर्भयोगिन्यः सर्वरक्षाकरे चक्रे स
मुद्राद्या आदिव्यापकं कुर्यादिति षष्ठावरणन्यासः ततः ॐ ह्रीं श्रीं सौः सर्वरोगहरचक्राय नम इति व्यापकं विन्यस्य चिबुकदक्षिणपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः ब्लूं वशिनीवाग्देवतायै नमः कंठदक्षिणभागे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं खं गं घं ङं क्लीं कामेश्वरीवाग्देवतायै नमः हृदयद
क्षिणभागे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चं छं जं झं ञं ब्लीं मोदिनीवाग्देवतायै नमः नाभिदक्षिणपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं टं ठं डं ढं णं ह्लूं विमलावाग्देवतायै नमः नाभेर्वामपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं तं थं दं धं नं ज्म्रीं अरुणावाग्देवतायै नमः हृदयवामपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पं फं बं भं मं हसलवयूं जयिनीवाग्देवतायै नमः कंठवामपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यं र
लं वं श्म्र्यूं सर्वेश्वरीवाग्देवतायै नमः चिबुकवामपार्श्वे शं षं सं हं क्ष्म्रीं कौलिनीवाग्देवतायै नम इति विन्यस्य हृदये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं श्रीं सौः त्रिपु
रासिद्धाचक्रेश्वर्यै नमः तस्या दक्षिणे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं भुक्तिसिद्धौ नमः वामे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खेचरीमुद्रायै नम इति विन्यस्य एता रहस्ययोगिन्यः सर्वरोगह
रे चक्रे समुद्राद्या आदिव्यापकं कुर्यात् इति सप्तमावरणन्यासः ततः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रैं ह्स्क्लीं ह्स्सौः सर्वसिद्धिप्रदायचक्राय नम इति व्यापकं विन्यस्य

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कम यंयं

हृदयत्रिकोणस्य बहिर्दक्षवामदलेषु ॐ ऐं ह्रीं क्लीं द्रां द्रीं क्लीं ब्लूं सः यं रं लं वं शं षं सां तृं मनेभ्यः कामेश्वरकामेश्वरीबाणेभ्यो नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं धं थं मो
हनाभ्यां कामेश्वरकामेश्वरीचापाभ्यां नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आं ह्रीं वशीकरणाभ्यां कामेश्वरकामेश्वरीपाशाभ्यां नमः ॐ क्रों क्रों स्तंभनाभ्यां कामेश्वरकामेश्वर्यङ्कु
शाभ्यां नमः त्रिकोणस्याग्रकोणे ॐ प्रथमरेखायां अग्निचक्रे कामगिरिपीठे मित्रीशनाथात्मिके जाग्रद्दशाधिष्ठायके इच्छाशक्त्यात्मके रुद्रात्म
शक्तिश्रीकामेश्वरीदेव्यै नमः त्रिकोणस्य वामकोणस्य वामकोणे ॐ द्वितीयरेखायां सूर्यचक्रे जालंधरपीठे षष्ठीशनाथात्मके स्वप्नदशाधि
ष्ठायके ज्ञानशक्त्यात्मविष्ण्वात्मशक्तिश्रीवज्रेश्वरीदेव्यै नमः दक्षकोणे ॐ तृतीयरेखायां सोमचक्रे पूर्णगिरिपीठे ॐ उड्डीशनाथात्मके सुषुप्ति
सुषुप्तिदशाधिष्ठायके क्रियाशक्त्यात्मकब्रह्मात्मशक्तिश्रीभगमालिनीदेव्यै नमः इति विन्यस्य हृदये ॐ ह्सैं ह्स्क्लीं ह्सौः त्रिपुराम्बिकाचक्रेश्वर्यै
नमः तस्या दक्षिणे ॐ ऐं क्षां सिद्ध्यै नमः वामे ॐ ह्सौं बीजमुद्रायै नमः इति विन्यस्य एताः परापररहस्ययोगिन्यः सर्वसिद्धिप्रदचक्रे समुद्राः इत्यादि
व्यापकं कुर्यात् इत्यष्टमावरणन्यासः ततो मूलपञ्चदशाक्षरीमुच्चार्य सर्वानन्दमयचक्राय नमः इति व्यापकं विन्यस्य हृदयत्रिकोणस्य बिन्दु
सौर. मध्ये ॐ तुरीयविद्यामुच्चार्य ब्रह्मचक्रे उड्यानपीठे श्रीचर्यानाथात्मके तुरीयतुरीयातीतदशाधिष्ठायके परब्रह्मात्मशक्तिश्रीमहात्रिपुरसुन्दरी
६७ देव्यै नमः इत्थं हृदयानन्दबद्धिन्यस्य मूलपञ्चदशीमुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीचक्रेश्वर्यै नमः तस्या दक्षिणे ॐ प्राज्ञि सिद्ध्यै नमः वामे ॐ योनि

67

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मुद्रायै नमः इति विन्यस्य पुनः ॥ मूलमुच्चार्य समस्तचक्रेश्वरी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी देव्यै नमः तस्याः दक्षिणे ॐ ऐं क्लीं श्रीं सर्वकामसिद्ध्यै नमः वामे ॐ ऐं क्लीं श्रीं
ह्सौं स्क्लीं ह्स्रौः त्रिखण्डामुद्रायै नमः इति हृदये एव विन्यस्य ॥ एषा परापरा हि हृत्स्था योगिनी सर्वानन्दमये महाचक्रे परब्रह्मस्वरूपिणी परामृतशक्तिः
सर्वमन्त्रेश्वरी सर्वविद्येश्वरी सर्वपीठेश्वरी सर्वयोगेश्वरी सर्ववागीश्वरी सर्वसिद्धेश्वरी सकलजगदुत्पत्तिमातृका सचक्रा सदेवता समुद्रा सासिद्धिः
सायुधा सासना सवाहना सपरिवारा सालङ्कारा सर्वोपचारैः श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी परया अपरया परापरया च सपर्यया पूजिता अस्तु नमः इति व्यापकं वि
न्यस्य हृदयत्रिकोणे एव वाग्भवादि वामावर्तेन अग्रेण त्रितारादि चतुर्थीनमोन्ततो नित्यानामा तन्नित्याविद्यया नित्याः षोडशाङ्कं विन्यसेत् ॥ हृदयत्रि
कोणपृष्ठभागे रेखात्रयं विभाव्य तत्र वक्ष्यमाणगुरुपंक्तित्रयं न्यसेत् ॥ ततो हृदयत्रिकोणस्य षट्कोणस्यान्तराले पूर्वोक्तप्रक्रम
ेण वक्ष्यमाणप्रकारेण षडङ्गयुवतीर्विन्यस्य बिन्दुचक्रमध्ये वक्ष्यमाणप्रकारेण पञ्चपञ्चकदेवता विन्यस्य दक्षांसपृष्ठे तत्कोणपृष्ठतः ऽवतन्त्रा
लतदक्षिणांसापृष्ठचिबुककण्ठहृदयानाभिचषडङ्गदशदेवता विन्यस्य बिन्दुचक्रे एव वक्ष्यमाणप्रकारेण चतुःसमयदेवता विन्यस्य तुरीयविद्यया
व्या सर्वाङ्गे व्यापकं विन्यस्य ततो मूलविद्यामुच्चार्य महोद्यानपीठनिलयसर्वचक्रेश्वरी ध्यानपंचश्री पंचवेद्या पंचकल्पलता पंचकामदुघा पंचरत्ना
दृढमण्डितासनसंस्थितसर्वदर्शनसेवितषडङ्गयुवतीस्तुतचतुःसमयदेवतापूजितमहासौभाग्यजननमहामोक्षप्रदश्रीमाश्रमाविवर्जितशक्तिः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सच्चिदानंदपरब्रह्मश्रीमन्महात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकायै नम इति पादपर्यंतं त्रिव्यापकं न्यसेत् ततो ब्रह्मरंध्रे स्वगुरुपादुके विन्यस्य मूलाधारे स्वगुरु
रूपमात्मानं विन्यस्य तत्रैव महाकामकलाध्यानं कुर्यात् इति संहारश्रीचक्रन्यासः तत्र शिरसि त्रिकोणं विभाव्य ४ ऐं ह्रीं श्रीं मूलविद्यामुच्चार्य
सर्वानंदमयचक्राय नम इति व्यापकं विन्यस्य तच्छिरस्त्रिकोणस्य महाविदैवताः ४ तुरीयविद्यामुच्चार्य ब्रह्मचक्रे महोड्यानपीठे इत्यादि पूर्ववत्
ड्डिन्यरः भ्रूमध्ये प्राग्वत् तामेव चक्रेश्वरीं विन्यस्य तद्दक्षिणवामपार्श्वयोः प्राप्तिसिद्धिं सर्वकामसिद्धिं योनिमुद्रां त्रिखंडामुद्रां च प्राग्वद्विन्यस्य ४
ऐं ह्रीं श्रीं एपरापरातिरहस्ययोगिनीसर्वानंदमये महाचक्रे इत्यादि प्राग्व्यापकं विन्यसेत् इति बिंदुचक्रन्यासः ततः शिरस्त्रिकोणपृष्ठभागरेखा
त्रयं विभाव्य तत्र प्रकृताग्रकरणे वक्ष्यमाणगुरुपंक्तित्रयं न्यसेत् ततो मातृकायाः षोडशस्वरन्यासस्थानेषु प्रणवादितार्णादि चतुर्थीनमोंत
ताश्रित्यानामात्मनित्यादिचयानित्याषोडशकं विन्यस्य ४ ह्स्रैं ह्स्क्लीं ह्स्सौः सर्वसिद्धिप्रदचक्राय नम इति व्यापकं विन्यस्य त्रिकोणकोण
षु एणयोरंतराले नन्तुआद्यागुरुत्रयं अंबुयरदेवतान्यसेत् तद्यथा दक्षनेत्रे ४ द्रां द्रीं क्लीं ब्लूं सः जंभनेभ्यः कामेश्वरबाणेभ्यो नमः ४ वामनेत्रे यां रां लां वां
सौर. शां जंभनेभ्यः कामेश्वरीबाणेभ्यो नमः दक्षभ्रुवि ४ धं मोहनाय कामेश्वरचापाय नमः वामभ्रुवि ४ धं मोहनाय कामेश्वरीचापाय नमः दक्षकर्णे ४
६८ आं वशीकरणाय कामेश्वरपाशाय नमः वामकर्णे ४ ह्रीं वशीकरणाय कामेश्वरीपाशाय नमः दक्षनासायां ४ क्रों स्तंभनाय कामेश्वरी अंकु
68

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्षयनमः वामनासायां ४ क्लीं ऐं मनाय कामेश्वर्यै अंकुशाय नमः इत्यायुधदेवता विन्यस्य त्रिकोणस्य कोणत्रये पूर्वे क्लीं कामेश्वर्यादिदेवीत्रयं प्राग्वद्वि-
न्यस्य हृदये प्राग्वत् त्रिपुरां त्रिकोणचक्रेश्वरीं विन्यस्य तद्दक्षिणवामयो रिच्छासिद्धिबीजमुद्राञ्च विन्यस्य ४९ ता: परापररहस्ययोगिन्यः सर्वसिद्धिप्रदे चक्रे
समुद्रा इत्यादि व्यापकं कुर्यात् ततः ४ ह्रीं श्रीं सौः सर्वरोगहरचक्राय नमः इति व्यापकं विन्यस्य शिरः पुरोभागमारभ्य मुण्डमालाक्रमेण प्रादक्षिण्येन ता
हृत्स्थानेषु पूर्वे क्लीं वशिन्यादि वाग्देवताष्टकं विन्यस्य मणिपूरकचक्रे पूर्वे क्लीं त्रिपुरासिद्धां चक्रेश्वरीं विन्यस्य तद्दक्षिणवामयोरंकुशसिद्धिं खे-
चरीमुद्रां च विन्यस्य ४९ एता रहस्ययोगिन्यः सर्वरोगहरे चक्रे समुद्रा इत्यादि व्यापकं न्यसेत् ततः क्लीं ब्लिं ब्लैं सर्वरक्षाकरचक्राय नमः इति व्यापकं वि-
न्यस्य दक्षनेत्रमूलतः पादाग्रदक्षश्रो॰ चतनुदक्षचूडीकूपस्य दक्षपार्श्व वाम॰ पार्श्व वामश्रोत्र पृष्ठ वामश्रोत्र वामगण्ड वामनेत्रमूलेषु दशसु स्थाने-
षु प्रागुक्त सर्वज्ञादि दश शक्तीर्विन्यस्य स्वाधिष्ठानचक्रे पूर्वे क्लीं त्रिपुरमालिनीं चक्रेश्वरीं विन्यस्य तद्दक्षिणवामयोः प्राकाम्यसिद्धिं महांकुशमुद्रां
च प्राग्वद्विन्यस्य ४९ ता निगर्भयोगिन्यः सर्वरक्षाकरे चक्रे समुद्रा इत्यादि व्यापकं न्यसेत् ततः ह्स्रैं ह्स्क्लीं ह्सौः सर्वार्थसाधकचक्राय नमः इति व्या-
पकं विन्यस्य कण्ठे विशुद्धचक्रे षोडशदलेषु एकस्मिन्त्रयं पुनरेकस्मिन्पुनर्दलत्रये हृत्ये वं क्रमेण सप्तमी श्यान्ति पर्यन्तं विन्यस्य वशिन्यादि दलत्रये
शेषं शक्तित्रयं न्यसेदिति प्रादक्षिण्येन सर्वसिद्धिप्रदादि दश शक्तीर्विन्यस्य मूलाधारे त्रिपुराश्रीचक्रेश्वरीं प्राग्वद्विन्यस्य तद्दक्षिणवामयोर्वशित्व

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सिद्धिमुन्मादिनीमुद्रां च प्रागादिन्यस्य ४ एताः कुलकौलयोगिन्यः सर्वार्थसाधके चक्रे समुद्रा इत्यादिव्यापकं न्यसेत् ततः ऐं ह्रीं क्लीं ह्सौः सर्वसौ
भाग्यदायकचक्राय नम इति व्यापकं विन्यस्य हृदये अनाहतचक्रे द्वादशकमले द्वादशदलेषु सर्वसंक्षोभिण्यादिदश शक्तीर्विन्यस्यांतिमदलद्वये
प्रति द्वयं शक्तिद्वयं शक्तिद्वयमिति शिष्टशक्तिचतुष्टयं विन्यसेदिति चतुर्दशशक्तीर्विन्यस्य मध्ये पूर्ववत् क्रां त्रिपुरवासिनीं चक्रेश्वरीं प्रागादिन्य
स्य तद्दक्षिणवामयोः ईशित्वसिद्धिं वश्यमुद्रां च प्रागादिन्यस्य ४ एताः संप्रदाययोगिन्यः सर्वसौभाग्यदायके चक्रे समुद्रा इत्यादिव्यापकं न्यसेत्
ततः ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं सौः सर्वसंक्षोभणचक्राय नम इति व्यापकं विन्यस्य पृष्ठवंशवामपार्श्वोदरदक्षिणपार्श्वेषु इत्यष्टस्थानेषु पृष्ठवंशोत्था अनंग
कुसुमाद्याश्चतस्रः शक्तीर्विन्यस्य पृष्ठवंशवामपार्श्वयोर्मध्ये वामपार्श्वोदरयोर्मध्ये उदरदक्षिणपार्श्वयोर्मध्ये दक्षिणपार्श्वपृष्ठवंशयोर्मध्ये
व स्थानचतुष्टये अनंगरेखादिचतस्रः शक्तीर्विन्यस्य जानुद्वये पूर्ववत् क्रां त्रिपुरसुंदरीं चक्रेश्वरीं पूर्ववद्विन्यस्य तद्दक्षिणवामपार्श्वयोर्महिमा
सिद्धिमाकर्षिणीमुद्रां च विन्यस्य एता गुप्ततरयोगिन्यः सर्वसंक्षोभकरे चक्रे समुद्रा इत्यादिव्यापकं न्यसेत् ततः ४ ऐं क्लीं सौः सर्वाशापरिपूर
सौर. कचक्राय नम इति व्यापकं विन्यस्य सर्वसंक्षोभकरे चक्रे समुद्रा इत्यादिव्यापकं न्यसेत् ततः ४ ऐं क्लीं सौः सर्वाशापरिपूरकचक्राय नम इति
६१ व्यापकं विन्यस्य स्वाधिष्ठाने षड्दलकमले पूर्वादिप्रादक्षिण्येन पंचदलेषु प्रतिदलं शक्तिचतुष्टयं अंतिमदले एकां शक्तिमिति कामाकर्षिण्यादिषो

61

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ग्रंथक्लीं विन्यस्य जंघयोः पूर्वी क्लां त्रिपुरेश्वरीं विन्यसेत्तद्दक्षवामयोर्लघिमासिद्धिं द्राविणीमुद्रां च विन्यस्य एतास्तु गुप्ततरयोगिन्यः सर्वाशापू
रिके चक्रे समुद्रा इत्यादिव्यापकं न्यसेत् ततः ५ श्रीं ओं सौः त्रैलोक्यमोहनचक्राय नम इति व्यापकं विन्यस्य अत्र चतुरस्ररेखायै नम इत्या
दिव्यापकं न्यसेत् शूलाधारे चतुर्दलकमलस्य दलचतुष्टये तदंतरालचतुष्टये पूर्वदले ईशानांतरालयोर्मध्ये पश्चिमदले नैरृत्यांतरालयोर्म
ध्ये पूर्वां क्रमेण सर्वसंक्षोभिण्यादिमुद्रादशकं न्यसेत् ततः ५ चतुरस्रमध्यरेखायै नम इति व्यापकं विन्यस्य दक्षजंघायां दिग्विदिक्क्रमेण ब्रा
ह्म्याद्यष्टशक्तीः पादद्वितये न्यसेत् ततः श्रीं स चतुरस्ररेखायै नम इति व्यापकं विन्यस्य वामजंघायां दिग्विदिक्क्रमेणाणिमादिसि
द्ध्यष्टकं विन्यस्य पादद्वये प्राग्वत्त्रिपुरा चक्रेश्वरीं विन्यस्य तद्दक्षिणवामयोरणिमासिद्धिं सर्वसंक्षोभिणीमुद्रां विन्यस्य ५ एताः प्रकटयोगिन्यः
त्रैलोक्यमोहने चक्रे समुद्रा इत्यादिव्यापकं विन्यस्य सरश्मिकश्रीमहात्रिपुरसुंदरीमभेदेन स्वात्मानं ध्यायेदिति सृष्टिः इति श्रीचक्रन्यासः
अथ स्थितिश्रीचक्रन्यासः स च विद्याचक्रचक्रेश्वरीत्रयांगत्रयात्मकः तत्र प्रथमं संप्रदायात्पूर्वकं शुद्धिविद्यया करशुद्धिं विधाय तां त
थैव विन्यस्य तथैवात्मरक्षां कृत्वा न्यासमारभेत् तत्रादौ विद्यान्यासः स यथा मूर्ध्नि ५ प्रथमकूटं नमः वामे द्वितीयकूटं नमः हृदये तृतीयकू
टं नमः दक्षनेत्रे प्रथमकूटं नमः वामे ५ द्वितीयकूटं नमः भाले तृतीयकूटं नमः दक्षकर्णे ५ प्रथमकूटं नमः वामे द्वितीयकूटं नमः मुखे ५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

विन्यस्य तस्या

तृतीयकूटं नमः दक्षांसे ४ प्रथमकूटं नमः वामांसे ४ द्वितीयं नमः पृष्ठे ४ तृतीयं नमः दक्षजानुनि ४ प्रथमं नमः वामे ४ द्वितीयं नमः नाभौ
४ तृतीयं नमः पादयोः ४ अं आं सौः नमः जंघयोः ४ ऐं क्लीं सौः नमः जान्वोः ४ ह्रीं क्लीं सौः नमः ऊर्वोः ऐं क्लीं हसौः नमः स्फिजोः ४ ह्सौः स्क्लीं ह्सौः
नमः लिंगाग्रे ४ स्क्रों ल्क्रीं ह्लिं नमः मूलाधारे ४ क्रीं श्रीं सौः नमः इति श्री त्रिपुरविद्यां ह्स्रैं ह्स्क्लीं ह्स्रौः नमः इत्यावाहनी विद्या विन्यस्य सकलविद्यया
४ इति विद्यान्यासः अथ चक्रन्यासः मूर्धादिपादांतं पादादिहृदयांतं व्यापकं न्यसेत् ततो मूलाधाराधः स्थिते रक्तसहस्रदलकमलकर्णिकायां ४ अं आं सौः त्रैलोक्यमोहनचक्रा
य नमः मूलाधारे ४ ऐं क्लीं सौः सर्वार्थसाधक (शापूरक) चक्राय नमः [विशुद्धिचक्रे ह्रीं क्लीं ब्लें] स्वाधिष्ठाने ४ ह्रीं क्लीं सौः सर्वसंक्षोभणचक्राय नमः म
णिपूरके ४ हैं ह्क्लीं ह्सौः सर्वसौभाग्यदायकचक्राय नमः अनाहते ४ ह्सैं ह्स्क्लीं ह्सौः सर्वार्थसाधकचक्राय नमः विशुद्धिचक्रे ह्रीं क्लीं ब्लें
सर्वरक्षाकरचक्राय नमः लंबिकाग्रे ४ ह्रीं श्रीं सौः सर्वरोगहरचक्राय नमः आज्ञायां ४ ह्स्रैं ह्स्क्लीं ह्स्रौः सर्वसिद्धिप्रदचक्राय नमः शिरोम्बु
लपंचदशाक्षरीसुधार्थे सर्वानंदमयचक्राय नम इति नव चक्राणि विन्यस्य नव चक्रेश्वरीन्यासं कुर्यात् तत्र मूलाधाराधः त्रैलोक्यमोह इति चक्रन्यासः अथ चक्रेश्वरीन्यासः ४
सौर. नचक्रे ४ अं आं सौः त्रिपुराचक्रेश्वर्यै नमः मूलाधारस्य सर्वाशापरिपूरकचक्रे ४ ऐं क्लीं सौः त्रिपुरेश्वरीचक्रेश्वर्यै नमः स्वाधिष्ठाने स्थिते स
७० र्वसंक्षोभणचक्रे ४ ह्रीं क्लीं सौः त्रिपुरसुंदरीचक्रेश्वर्यै नमः मणिपूरस्थिते सर्वसौभाग्यदायके चक्रे ४ हैं ह्क्लीं ह्सौः त्रिपुरवासिनीचक्रेश्वर्यै

70

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नमः अंतारे तस्य सर्वार्थसाधके चक्रे ऐं ह्स्क्लीं ह्सौः त्रिपुराश्रीचक्रेश्वर्यै नमः विशुद्धिस्थिते सर्वरक्षाकरचक्रे ऐं क्लीं सौः त्रिपुरमालिनी
चक्रेश्वर्यै नमः लंपिकायां स्थसर्वरोगहरचक्रे ऐं श्रीं सौः त्रिपुरासिद्धा सर्वेश्वर्यै नमः आज्ञास्य सर्वसिद्धिप्रदचक्रे ऐं ह्स्रैं ह्स्क्लीं ह्स्रौः त्रिपुरांबिका
चक्रेश्वर्यै नमः महाबिंदुस्थाबिंदुचक्रे मूलपंचदशाक्षरी श्रीपूज्यायै महात्रिपुरसुंदरी महाचक्रेश्वरी श्रीपादुकायै नमः इति विन्यस्य तत्तच्चक्रं परस्प
रं संलग्नं तत्तच्चक्रेश्वर्यधिष्ठितं सम्यक् ध्यात्वा पुनः करशुद्धिं विधाय विन्यस्य वाग्भवं मूलाधारे कामराजं हृदये तृतीयं भ्रूमध्ये समस्तविद्यां ब्रह्म
रंध्रे च विन्यस्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं समस्तप्रकटगुप्तगुप्ततरसंप्रदायकुलकौलातिगर्भरहस्यपरापररहस्यपरापरातिरहस्यश्रीचक्रयोगिनीश्रीपादुका
भ्यो नमः इति स्वशरीरं श्रीचक्ररूपं ध्यायन्नात्मानं कुर्यात् इति स्थितिश्रीचक्रन्यासः अथ श्रीचक्रन्यासफलं तत्र रुद्रयामले एवं विन्यसे
द्देहे साधकः स्थिरमानसः विशुध्यमानुत्वं भावं स यः साक्षाच्छिवतां व्रजेत् त्रिकालं धारयेद्यस्तु तस्य सर्वांगसंगतं सततं भासते देवि समस्तं योगिनी
परं भूतप्रेतपिशाचाद्यैर्बाधितुं नैव शक्यते सिद्धवच्चरते लोके तापत्रयविवर्जितः यत्र योगीश्वरो न्यस्तस्तस्मादारभ्य सर्वशः धरणीं सेव
तां याति यावद्द्वादशयोजनं एतत्ते कथितं भद्रे न्यासं त्रैलोक्यदुर्लभं शिष्याय भक्तियुक्ताय साधकाय प्रकाशयेत् अष्टेभ्यः साधकेभ्यो वा बाध
केभ्यो न दर्शयेत् दत्तं चेत्सिद्धिहानिः स्यादित्याज्ञा परमेश्वरी मंत्राः परांमुखा यान्ति क्रुद्धा भवति सुंदरी अशुभं च भवेत्तस्य तस्माद्यत्नेन गोपयेत्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

इति त्रिविधश्रीचक्रन्यासः   श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाकरे तरंगः सप्तमोऽगमत्   इति श्रीसच्चि
दानंदचरणारविंदद्वन्द्वान्तेवासिनाथश्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे सप्तमस्तरंगः ७   अथ करस्थ आदिन्यासः त
त्र प्रथमं श्रीगुरुः प्रथमं चक्रेश्वरीविद्यया प्राप्य करयोः स्थितिक्रमेण मध्यमादितलान्तं विन्यस्यासनन्यासं कुर्यात् स चाष्टविधः चतुरासनन्
न्यासः षडासनन्यासश्चेति तत्रादौ चतुरासनन्यासः तद्यथा पादयोः ३ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं क्लीं सौः त्रिपुरसुन्दरीदेव्यात्मासनायनमः जंघयोः ३ ऐं
ह्रीं श्रीं हैं ह्क्लीं ह्सौः त्रिपुरवासिनी सर्वचक्रासनायनमः जान्वोः ३ ह्सैं ह्क्लीं ह्सौः त्रिपुराश्री सर्वमंत्रासनायनमः मूलाधारे ३ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं क्लीं ब्लें त्रि
पुरमालिनी साध्यसिद्धासनायनमः   अथ षडासनन्यासः तत्र पादयोः ३ ऐं ह्रीं श्रीं अं आं सौः त्रिपुरासुधार्णवासनम: जान्वोः ३ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं
क्लीं सौः त्रिपुरेश्वरीपोताम्बुजासनायनमः ऊर्वोः ३ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं क्लीं सौः त्रिपुरसुन्दरीदेव्यात्मासनायनमः जंघयोः ३ ऐं ह्रीं श्रीं हैं ह्क्लीं ह्सौः त्रिपुरवा   स्फिं सौः
सिनी सर्वचक्रासनायनमः गुदे ३ ह्सैं ह्क्लीं ह्सौः त्रिपुराश्री सर्वमंत्रासनायनमः मूलाधारे ३ ह्क्लीं ब्लें त्रिपुरमालिनी साध्यसिद्धासनायन
सौर   मः   अथ षडंगन्यासः स च त्रिविधः षडंगन्यासो मूलषडंगन्यासः षडंगयुवतीन्यासश्चेति तत्रादौ षडंगन्यासः यथा ३ ऐं क्लीं सौः नमः
७१   श्रीत्रिपुरसुन्दरीमांत्ररहस्याय नमः एवं षडंगेषु तत्तन्मुद्रया सह तत्तन्मंत्रेण न्यसेत्   अथ मूलषडंगन्यासः स च मूलाक्षरत्रयसाध्या

71

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हृन्नाभ्यंगस्थानेषु न्यासो ज्ञेयः षोडशार्णोपासकैस्तु आद्यबीजपंचकेन हृदयं तदुत्तरबीजत्रयेण शिरः तदूर्ध्वगतकूटत्रयेण शिखादि
नेत्रांतमंगत्रयमंतिमबीजपंचकेनास्त्रमिति शूलषडंगन्यासः कार्यः अथ षडंगयुवतीन्यासः स च द्विविधः बालाशूलयोर्योगभेदात् तत्रादौ बा
लायोगन्यासः तत्र ॐ ऐं सर्वज्ञायै हृदयाय नमः ॐ क्लीं नित्यतृप्तायै शिरसे स्वाहा ॐ सौः अनादिबोधायै शिखायै वषट् ॐ ऐं स्वतंत्रायै कवचाय हुं
ॐ क्लीं नित्यमलुप्तायै नेत्राय वषट् ॐ सौः अनंतायै अस्त्राय फट् अथ मूलषडंगयुवतीन्यासः तत्र ॐ प्रथमकूटं श्रीमहात्रिपुरसुंदरी सर्वज्ञता
शक्तिधाम्ने हृदयाय नमः ॐ द्वितीयकूटं श्रीमहात्रिपुरसुंदरी नित्यतृप्तिशक्तिधाम्ने शिरसे स्वाहा ॐ तृतीयकूटं श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यनादि
बोधशक्तिधाम्ने शिखायै वौषट् ॐ पुनराद्यं श्रीमहात्रिपुरसुंदरीस्वतंत्रशक्तिधाम्ने कवचाय हुं ॐ द्वितीयं श्रीमहात्रिपुरसुंदरी नित्यमलुप्तश
क्तिधाम्ने नेत्राय वौषट् ॐ तृतीयं श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यनंतशक्तिधाम्ने अस्त्राय फट् इति षडंगयुवतीन्यासः अथ कामकलापारंपर्यन्यासः
तत्र प्रथमं प्राग्वत् शिरसि गुरुपादुकां ध्यात्वा संपूज्य प्रणम्य दक्षिणांसे ऐं ह्रीं श्रीं हंसः प्रकाशचरणाम्बां नमः वामांसे ऐं ह्रीं श्रीं द्विती
यं सोहं विमर्शचरणाम्बां नमः हृदये तृतीयं हंसः सोहं प्रकाशविमर्शचरणाम्बां नमः मूर्ध्नि तु चतुर्थं विद्यागुर्वाद्यं हंसः शिवः सोहं सो
हं निर्वाणचरणाम्बां नमः इति कृतांजलिश्चरणचतुष्टयं प्रणम्य कामेश्वरऋषिः पंक्तिश्छंदः परसंवित्कला श्रीमहात्रिपुरसुंदरी देवता

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

प्रसादसिद्धये विनियोगः इति ऋष्यादिकं कृत्वा विन्यस्य ॐ आं ईमित्यादि षड्दीर्घस्वरैः करषडंगन्यासं कृत्वा प्रणवसंपुटितया कामकला
रूपया श्रीशूलविद्यया व्यापकं विन्यस्य ध्यानं कुर्यात् तद्यथा प्रकाशमध्यस्थितविश्वरूपां वराभये संदधतीं त्रिनेत्रां सिंदूरवर्णामति
कोमलांगीं मायामयीं तत्त्वमयीमुपासे इति ध्यात्वा मूलादिब्रह्मरंध्रान्तं श्रीशूलपंचदशाक्षरीं प्राणरूपां ध्यात्वा तस्या एकैकाक्षरबल
येन तु यत्स्वररूपामंतिमकलां ब्रह्मरंध्रगतामवशेषयेत् ततस्तामेव पंचदशाक्षरगर्भां स्वात्मानुभवरूपसच्चिदानंदरूपिणीं तुर्यस्वर
स्थानपरिणतां कामकलां नाभौ ध्यायन्न्यसेत् ततो नाभौ ॐ ऐं क्लीं श्रीं ईं नमः इत्यंगुष्ठतर्जनीमध्यमानामिकाभिर्न्यसेत् ततो नाभेर्वामपा
र्श्वे सच्चिदानंदपरमसंवित् ईं नमः नाभेर्दक्षिणे ॐ सच्चिदानंदपरमसंवित् ईं नमः इत्येतद्द्वयं मध्यमानामांगुष्ठैर्न्यसेत् ततश्चरणचतुष्टं न्या
सः तत्र शिरसि त्रिकोणस्याग्रकोणे ॐ ईं प्रथमे क्रूरं हंसः प्रकाशचरणाम्बां नमः वामकोणे ॐ ईं द्वितीयं सोहं विमर्शचरणाम्बां नमः दक्षको
णे ॐ तृतीयं सोहं हंसः सोहं प्रकाशविमर्शचरणाम्बां नमः मध्ये ॐ ईं तुरीयाविद्यां तुर्याय हंसः शिवः सौः सोहं निर्वाणाम्बां नमः इति चरणचतुष्टयं
सौरः शिवशक्त्यात्मकदक्षिणवामकरस्थितसंघट्टमुद्रया विन्यस्य ततस्त्रिकोणपूर्वरेखायां ॐ सकलानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ निष्क
७२ लानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ नवात्मानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ अक्रूरानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति गुरुचतु

72

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

छ्यं पंक्तिक्रमेण स्वरद्विगुणद्विवामांतं विन्यस्याग्निरस्त्रिकोणमध्ये ५ ईं परमसंवित्कलाश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः मुखमंडले
५ ईं सपरार्धकलानंदनाथोर्ध्वबिंदुवक्त्राय नमः स्तनद्वये ५ ईं सपरार्धकलानंदनाथबिंदुद्वयाय नमः इत्यंतद्वयमंगुष्ठमध्यमानामिकाभि
र्विन्यस्य योनिस्थाने ५ ईं सपरार्धकलानंदनाथव्यंजितरेखायोनये नमः इति योनिमुद्रया न्यसेत् ततः प्रागुक्तक्रमध्यादिन्यासान्षडंगकरन्यासादि
क्रमेण वैपरीत्येन विन्यस्य सर्वोक्तभगवतीरूपं स्वात्मानं ध्यात्वा यथाशक्ति कामकलाविद्यां जपेदिति कामकलापारंपर्यन्यासः अयं न्यासः पूर्णा
भिषिक्तैरेव कार्यो नान्यैरिति शिवशासनं अथातः कामकलान्यासः सच परा पश्यंती मध्यमा वैखरीभेदाच्चतुर्विधः तत्रादौ परान्यासः स्वस्य
ब्रह्मरंध्रे अरुणाधोमुखसहस्रदलकमलकर्णिकायामरुणपूर्णचंद्रमंडलं विभाव्य तन्मध्ये उद्यदादित्यसंकाशं खशिखाशलाग्रशृंगा
लं ध्यात्वा तदंतर्गतमकथादिक्रमेण समस्ताक्षरमयमकुलासनं वाग्भवं ध्यात्वा तन्मध्ये दक्षपार्श्वमादिवर्णकूटं वं कंठी प्रमवर्णरूपमनुत्तरमन
र्कतरहात्मकं विचिंत्य तन्मध्यादुद्यंतीं बिसतंतुनिभां सितां हार्द्धकलारूपिणीं महाकामकलारूपामष्टतत्कुंडलिनीं ध्यात्वा मूलाधारे चतुर्दलक
मलकर्णिकायामपि वह्निमंडले त्रिकोणस्याग्रकोणाग्रभूर्ध्ववत्तृ श्रृंगारं ध्यात्वा तदूर्ध्वे षड्दलमेव कुलासनं विभाव्य तत्र सर्वोक्तमनल[illegible]
तन्मध्यादुद्यंतीं सपरार्धकलामयीमग्निकुंडलिनीं कामकलां ज्वलदग्निनिभां मध्यमार्गे प्रविश्य ग्रंथिसंचयं भित्त्वा तदकुलपद्मवक्त्रोर्ध्वं प्राप्तां ध्या

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्वाग्रं कृत्वा चधिमध्यगतं रंडाकारं तारं दंडलिंगेन प्रवेशयित्वा तयोः स्फूर्त्तानलकुंडलिन्योर्योनिलिंगरूपयोर्मथनसंभवैर्निरंतरनिबिडस्वच्छदकण
श्रुतपूरैरात्मानं प्लावयित्वा तयोः सामरस्या रेकनादरूपिणीं परां शक्तिं भावयेदिति परान्यासः तदुक्तं तु भैरवयामले तारस्थं तारमध्यस्थं तारस्थं त
रमध्यगं तारं तारं च मध्यस्थं यो जानाति स कौलिकः शीर्षपाणिचरणैर्विवर्जितं हृत्पदं भवतु नापहं परं यस्य हृत्सु भगमुवर्त्तते तेन सृष्टमपि भस्मसा
त्कृतं बीजं चैव तथा ज्ञानं सामरस्यं तु मध्यमं कीर्त्तितं यदा कालेन दाततदुष्टं तु तेन शून्यात्यन्तमनु तत्र प्रसरोत्थमकालकं अकालानन्तमनु तत्र
क्लिं विश्वं यत्र संचरा स्थितं ध्यानस्थानविहीनो योरूपोच्चारविवर्जितः अनाहतेन दत्पत्तौ शिवान्तस्वपदे स्थितः धामत्रयादि रहितो योगी शीतांशुख
स्थितः सत्यं तु कथितं ताभिः स्वपदं तु च्युतं तेन सः शून्यादूर्ध्वं तु सततं शक्तिः शक्तेर्धामत्रयात्मकं प्रभवेत्तु ततः सर्वं नादिवर्णकदंबकं अतुत्तरं ते देवो ज्ञातं सदः
कोटिकसिद्धिदं तदुक्तं च तदेव साक्षाद्भास्करमध्यगं तकारः सोमधामस्याद्योरेफः स तु भास्करः दकारवह्निमतेव ह्निरेकी भूतं तदात्मकं इति अथप
रंपरान्यासः तत्राग्रे कुलपद्मे ब्रह्मरंध्रे ब्रह्मरसभरितमाद्यं वर्णकदंबकं ध्यात्वा तत्सामरस्यादेकादशरूपं परसंवित्तीरसभरितं स्मृत्वा न्यसेत् तत्र शिर
सि स्वामि उत्साग्रे त्रिकोणं विभाव्य तत्स्य वामरेखायां दक्षिणरेखाग्रपर्यंतं त्रिकं पंचकं त्रिकमिति क्रमेण वामायै एकादशकलान्यसेत् तद्यथा
सौर· वामायै नमः ४ ज्येष्ठायै नमः ४ रौद्र्यै नमः ४ इति वामरेखायां ४ अंबिकायै नमः ४ इच्छायै नमः ४ ज्ञानायै नमः ४ क्रियायै नमः ४ शांतायै नमः ४ इति द
७३
73

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रेखायां ॐ षकारात्मिकायै नमः ॐ हकारात्मिकायै नमः ॐ क्षहसात्मिकायै नमः इति दक्षिणरेखायां न्यसेदिति पञ्चपंक्तीन्यासः अथ मध्यमान्यासः
स च द्विविधः सूक्ष्मस्थूलभेदात् तत्र ब्रह्मरंध्रे ॐ ऐं क्लीं श्रीं अनन्तात्मने अविकृतनादाय नमः ललाटे ॐ अकारात्मने शून्यनादाय नमः भ्रूमध्ये
ॐ बिंदुध्यात्मने स्पर्शनादाय नमः लंबिकाग्रे ॐ पञ्चद्रोणात्मने नादाय नमः विशुद्धौ ॐ अर्धचंद्रात्मने ध्वनिनादाय नमः हृदये ॐ धृतात्मने बिं
दुनादाय नमः नाभौ ॐ एकारात्मने शक्तिनादाय नमः स्वाधिष्ठाने ॐ ईं ज्ञात्मने बीजनादाय नमः मूलाधारे ॐ हं सात्मने अक्षरनादात्मने नमः
शिरसि ॐ अं इं उं ऋं लृं नमः ललाटे ॐ एं ऐं ओं औं नमः भ्रूमध्ये ॐ हं यं रं वं लं नमः लंबिकाग्रे ॐ ङं ञं णं नं मं नमः विशुद्धौ ॐ कं खं चं टं तं पं नमः हृदि ॐ खं छं
ठं थं फं नमः नाभौ ॐ घं झं ढं धं भं नमः स्वाधिष्ठाने ॐ गं जं डं दं बं नमः मूलाधारे ॐ शं षं सं नमः इति मध्यमान्यासः अथ पूर्ववैखरीन्यासः तत्र षडा
धारं त्रिधा विभज्य त्रिबीजं संगतं कुर्यात् तद्यथा यथोक्तरूपाणि मूलाधारादीन्याज्ञान्तानि षट्चक्राणि ध्यात्वा तत्र वसुदलाम्बुजयोर्मूलविद्यायावा
मं विघ्नत्रयं विचिन्त्य तद्दलेषु सव्यादि प्रादक्षिण्येन तद्दलेन शिवशक्तिशक्तियोगेन न्यसेत् तद्यथा वहसैं नमः ॐ शहसैं नमः ॐ षहसैं नमः
सहसैं नमः इति मूलाधारे ततः ॐ वहसैं नमः ॐ भहसैं नमः ॐ महसैं नमः ॐ यहसैं नमः ॐ रहसैं नमः ॐ लहसैं नमः इति स्वाधिष्ठाने ततो डफक
त्रयोः कामराजकूटं रक्तवर्णं ध्यात्वा तद्दलेषु तद्वर्णान्पूर्ववन्न्यसेत् तद्यथा मणिपूरे दशदलेषु पूर्वादि प्रादक्षिण्येन ॐ डहक्लीं नमः ॐ ढहक्लीं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नमः ४णह्सींनमः ४तह्सींनमः ४थह्सींनमः ४दह्सींनमः ४धह्सींनमः ४नह्सींनमः ४पह्सींनमः ४फह्सींनमः ततोनाहतेषुद्वादशदलेषु
पूर्वादिक्षाद्दक्षिणेन कह्सींनमः ४खह्सींनमः ४गह्सींनमः ४घह्सींनमः ४ङह्सींनमः चह्सींनमः ४छह्सींनमः ४जह्सींनमः ४झह्सींनमः
४ञह्सींनमः ४टह्सींनमः ४ठह्सींनमः ततःश्रीसर्गहस्ताब्जयोस्तार्तीयकूटस्थुलावर्णोच्चात्वातद्दलेषुन्यसेत् तद्यथा ४अह्सौंनमः ४आह्सौं
नमः ४इह्सौंनमः ४ईह्सौंनमः ४उह्सौंनमः ४ऊह्सौंनमः ४ऋह्सौंनमः ४ॠह्सौंनमः ४ऌह्सौंनमः ४ॡह्सौंनमः ४ए
ह्सौंनमः ऐह्सौंनमः ४ओह्सौंनमः ४औह्सौंनमः ४अंह्सौंनमः ४अःह्सौंनमः ततोभ्रूमध्ये आज्ञाब्जस्य दक्षवामदलयोः ४हह्सौंन
मः४क्षह्सौंनमः४इतिभैरवीन्यासंविधायांतःसुधासिक्तंपद्मरागप्रभंवानकदंबकंध्यायेदितिभैरवीन्यासः ३ अथतःकामकलान्या
सः अथबहिःकामकलान्यासः तत्रकामकलाधृतस्यसबिंदुतुर्यस्वरस्यादिबिंदुदेवीरूपस्यात्मत्वःकेशान्तकर्णनेत्रनासिकाद्यवयव
वसमेतवक्त्रंपरिकल्प्यतस्याधोबिंदुद्वयंबाहूचस्तनद्वयाद्यवयवसमेतंस्तनद्वयंध्यात्वातस्यहार्धकलामादन्वयाद्यवयवसमेतांयोनिं
सौर. विचिंत्य ४वाग्भवकूटस्थुलायईकारस्याधोबिंद्वात्मनेश्रीमहात्रिपुरसुंदर्याःकेशाद्यवयवसहितवक्त्रायनमः कामकूटस्थुलायई
७४ कारस्यबिंदुद्वयात्मनेश्रीमहात्रिपुरसुंदर्याबाहूचस्तनद्वयाद्यवयवसहितस्तनद्वयायनमः४तार्तीयकूटस्थुलायईकारहार्धकलात्म
74

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नाभिपर्यंतं

नेश्रीमहात्रिपुरसुंदर्याः पादद्वयाद्यवयवसहितायै नमः इति मूर्धादिकं ठपर्यंतं कं गादिना भ्रादिपादद्वयाग्रपर्यंतं च व्यापकत्वेन विन्यस्य ४ मू
लविद्याखण्डत्रयात्मकसमस्तकामकलात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदरीसर्वावयवेभ्यो नमः इति व्यापकं विन्यस्य समष्टिकामकलाभूतपरमात्मरमयसर्वा
वयवसंपूर्णपरमसौंदर्यवतीं कामेश्वरांकनिलयां सर्वाभरणसंपन्नां देवीं स्वात्मानं ध्यायेत् इति बहिः कामकलान्यासः अथायुधन्यासः तत्र
दक्षिणाधःकरे द्रां द्रीं क्लीं ब्लूं सः यां रां लां वां सां जंभनेभ्यः कामेश्वरकामेश्वरीबाणेभ्यो नमः वामाधःकरे ४ थं धं मोहनाभ्यां कामेश्वरकामेश्वरीचा १५४
पाभ्यां नमः वामोर्ध्वहस्ते ४ आं ह्रीं क्रों श्रीकरणाभ्यां कामेश्वरकामेश्वरीपाशाभ्यां नमः दक्षोर्ध्वहस्ते ४ क्रों क्रों स्तंभनाभ्यां कामेश्वरकामेश्वर्यंकुशा
भ्यां नमः इत्ययं न्यासस्ततेतुद्वयाकार्यं इत्यायुधन्यासः अथ भूषणन्यासः तत्र तत्तदंगभूषणधिया मातृकावर्णान्वक्ष्यमाणेषु स्थानेषु न्यसेत्
तद्यथा ४ शिरसि ४ अं नमः ललाटे ४ आं नमः दक्षभ्रुवि ४ इं नमः वामभ्रुवि ४ ईं नमः दक्षकर्णे ४ उं नमः वामे ४ ऊं नमः दक्षनेत्रे ४ ऋं नमः वामे ४ ॠं
नमः नासायां ४ लृं नमः दक्षगंडे ४ दक्षगंडे लॄं नमः वामगंडे ४ एं नमः ओष्ठे ४ ऐं नमः अधरे ४ ओं नमः ऊर्ध्वदंते ४ औं नमः अधरदंते ४ अं नमः
जिह्वायां ४ अः नमः चिबुके ४ कं नमः गले ४ खं नमः कंठे ४ गं नमः दक्षपार्श्वे ४ घं नमः वामे ४ पार्श्वे ४ ङं नमः दक्षस्तने ४ चं नमः वामस्तने ४
छं नमः दक्षांसे ४ जं नमः वामांसे ४ झं नमः दक्षकूर्परे ४ ञं नमः वामकूर्परे ४ टं नमः करतलयोः ४ ठं नमः करपृष्ठयोः ४ डं नमः नाभौ ४ ढं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नमः लिंगे ॐ णं नमः दक्षोरौ ॐ तं नमः वामोरौ ॐ थं नमः दक्षजानुनि ॐ दं नमः वामजानुनि ॐ धं नमः दक्षजंघायां ॐ नं नमः वामजंघायां
ॐ पं नमः दक्षस्फिजि ॐ फं नमः वामस्फिजि ॐ बं नमः दक्षपादतले ॐ भं नमः वामपादतले ॐ मं नमः दक्षपादांगुष्ठे ॐ यं नमः वामपादांगु
ष्ठे ॐ रं नमः कट्यां ॐ वं नमः ग्रैवेयके ॐ लं नमः भ्रूवलये ॐ शं नमः हृदि ॐ षं नमः गुदे ॐ सं हं नमः दक्षकुंडले ॐ हं नमः वामकुंडले ॐ ळं नमः मुकु
टे ॐ क्षं नमः इति श्रवणन्यासः अथ कामरतिन्यासः तत्र ध्यानं अथ कामान् स्मरेद्देवि दाडिमीकुसुमोपमान् वामांकशक्तिसहितान् पुष्पबाणे
क्षुकार्मुकान् शक्तयः कुंकुमनिभाः सर्वाभरणभूषिताः नीलोत्पलकरा ध्येयास्त्रैलोक्याकर्षणक्षमाः इति ध्यात्वा न्यसेत् तद्यथा ॐ अं कामा
य रत्यै नमः ॐ आं कामदाय प्रीत्यै नमः ॐ इं कांताय कामिन्यै नमः ॐ ईं कांतिमते मोहिन्यै नमः ॐ उं कामगाय कमलायै नमः ॐ ऊं कामचाराय वि
लासिन्यै नमः ॐ ऋं कामिने कल्पलतायै नमः ॐ ॠं कामुकाय श्यामायै नमः ॐ ऌं कामवर्धनाय शुचिस्मितायै नमः ॐ ॡं कामाय विस्मितास्यै न
मः ॐ एं रामाय विश्राह्लालास्यै नमः ॐ ऐं रमणाय लेलिहानायै नमः ॐ ओं रतिनाथाय दिगंबरायै नमः ॐ औं रतिप्रियाय वामायै नमः ॐ अं रात्रि
 नाथाय कुब्जिकायै नमः ॐ अः रमाकांताय कांतायै नमः ॐ कं रममाणाय नित्यायै नमः ॐ खं निशाचराय कल्याण्यै नमः ॐ गं नंदकाय
 भोगिन्यै नमः ॐ घं नंदनाय कामदायै नमः ॐ ङं नंदिने सुलोचनायै नमः ॐ चं नंदयित्रे सुलापिन्यै नमः ॐ छं पंचबाणाय मर्दिन्यै नमः ॐ जं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ शं भीष्माय जटिन्यै ॐ डं आमलाय पालिन्यै ॐ ढं मन्मथाय
शिखिन्यै ॐ शं शांताय कुब्जाय
ॐ तं आमकाय रमायै नमः

रतिसखाय कलहप्रियायै नमः ॐ कं पुष्पधन्वने कराल्यै नमः ॐ खं महायनुबन्धुकुल्यै नमः ॐ टं भ्रामकाय रमायै नमः ॐ ठं ^ थं शृंगाय भ्रम
यै नमः ॐ दं भ्रांतचारायलोलायै नमः ॐ धं भ्रमावहाय चंचलायै नमः ॐ नं मोहनाय दीर्घजिह्वायै नमः ॐ पं मोहकाय रतिप्रियायै नमः ॐ फं मो
हाय लोलाक्ष्यै नमः ॐ बं मोहवर्धनाय श्रृंखिल्यै नमः ॐ भं मदनाय पाटलायै नमः ॐ मं मन्मथाय मदनायै नमः ॐ यं मातंगाय मालायै नमः ॐ रं
भृंगनायकाय हंसिन्यै नमः ॐ लं गायकाय विश्वतोमुख्यै नमः ॐ वं गीतिज्ञाय जगदानंदिन्यै ॐ शं नर्तकाय रमण्यै नमः ॐ षं खेलकाय कांत्यै
नमः ॐ सं उन्मत्ताय कलकंठायै नमः ॐ हं मत्तकाय कोटर्यै ॐ ळं विलासिने मेघश्यामायै नमः ॐ क्षं लोभवर्धनाय अक्षोभमायै नमः इत्ये
कपंचाशन्मिथुनानि शुद्धमातृकास्थानेषु न्यसेत् इति कामरतिन्यासः अथ पंचाशत्त्रिपुरान्यासः तत्र ॐ अं कामिनीत्रिपुरायै नमः ॐ आं मोदि
नीत्रिपुरायै नमः ईं मदनात्रिपुरायै नमः ॐ ईं उन्मादिनीत्रिपुरायै नमः ॐ उं द्राविणीत्रिपुरायै नमः ॐ ऊं खेचरीत्रिपुरायै नमः ॐ ऋं घंटिकात्रिपुरा
यै नमः ॐ ॠं कलावतीत्रिपुरायै नमः ॐ ऌं क्लेदिनीत्रिपुरायै नमः ॐ ॡं शिवदूतीत्रिपुरायै नमः ॐ एं सुभगात्रिपुरायै नमः ॐ ऐं भगात्रिपुरायै
नमः ॐ ओं विघ्नेश्वरीत्रिपुरायै नमः ॐ औं महालक्ष्मीत्रिपुरायै नमः ॐ अं कौलिनीत्रिपुरायै नमः ॐ अः सुरेश्वरीत्रिपुरायै नमः ॐ कं कुलमा
लिनीत्रिपुरायै नमः ॐ खं व्यापिनीत्रिपुरायै नमः ॐ गं भगानंदात्रिपुरायै नमः ॐ घं वागीश्वरीत्रिपुरायै नमः ॐ ङं वषट्कारीत्रिपुरायै नमः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

खंपिंगलात्रिपुरायैनमः ॐछंभगसर्पिणीत्रिपुरायैनमः ॐजंसुंदरीत्रिपुरायैनमः ॐझंनीलपताकात्रिपुरायैनमः ॐञंत्रिपुरात्रिपुरा
यैनमः ॐटंसिद्धेश्वरीत्रिपुरायैनमः ॐठंअमोघीत्रिपुरायैनमः ॐडंरत्नमालिनीत्रिपुरायैनमः ॐढंमंगलात्रिपुरायैनमः ॐणंमहामालिनी
त्रिपुरायैनमः ॐतंनित्यात्रिपुरायैनमः ॐथंरौद्रीत्रिपुरायैनमः ॐदंव्योमेश्वरीत्रिपुरायैनमः ॐधंअंबिकात्रिपुरायैनमः ॐनंअट्टहासा
त्रिपुरायैनमः ॐपंआप्यायिनीत्रिपुरायैनमः ॐफंवज्रेश्वरीत्रिपुरायैनमः ॐबंव्योमनीत्रिपुरायैनमः ॐभंशंभवीत्रिपुरायैनमः ॐमंस्तं
भनीत्रिपुरायैनमः ॐयंअनामात्रिपुरायैनमः ॐरंरक्तात्रिपुरायैनमः ॐलंशुक्लात्रिपुरायै ॐवंअपराजितात्रिपुरायैनमः ॐशंसंवर्त्तात्रि
पुरायैनमः ॐषंविमलात्रिपुरायैनमः ॐसंघोरात्रिपुरायैनमः ॐहंअघोरात्रिपुरायैनमः ॐलंबिंदुभैरवात्रिपुरायैनमः ॐक्षंसर्वाक
र्षणीत्रिपुरायैनमः इत्येतामातृकास्थानेषुन्यसेत्पश्चात् इतिपंचाशत्त्रिपुरान्यासः अथषोडशकामकलान्यासः अत्र दक्षिणपादे
ॐऐंह्रींश्रींअंश्रद्धाकलायैनमः दक्षजंघायां ॐआंप्रीतिकलायैनमः दक्षजानुनि ॐइंरतिकलायैनमः दक्षोरौ ॐईंधृतिकलायैनमः ६८
सौर दक्षवक्षसि ॐउंकांतिकलायैनमः दक्षबाहुमूले ॐऊंमनोरमायैनमः मुखदक्षिणे ॐऋंमनोहरीकलायैनमः दक्षमूर्ध्नि ॐॠंमनो
७६ भवायैनमः वामशिरोभागे ॐलृंमदनोन्मादिनीकलायैनमः मुखवामे ॐलॄंमोहिनीकलायैनमः वामबाहुमूले ॐएंदीपिनीक

76

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लायै नमः वामवक्षसि ४ ऐं शोषणीकलायै नमः वामोरौ ४ ओं वशंकरीकलायै नमः वामजानुनि ४ औं रञ्जिनीकलायै नमः वामजंघायां ४ अं
सुभगाकलायै नमः वामपादे ४ अः प्रियदर्शनीकलायै नमः इति विन्यस्य एताः शुक्लवर्णाः सोत्पलकराध्येयाः इति षोडश कामकलान्यासः
अथ सोमकलान्यासः तत्र पृष्ठदक्षिणभागे ४ अं पूषाकलायै नमः दक्षांसपृष्ठे ४ आं यशाकलायै नमः दक्षग्रीवापृष्ठे ४ इं सुमनाकलायै
नमः दक्षकर्णे ४ ईं रतिकलायै नमः दक्षनेत्रे ४ उं प्रीतिकलायै नमः दक्षनासायां ४ ऊं धृतिकलायै नमः दक्षललाटे ४ ऋं ऋद्धिकलायै नमः दक्षवृद्धि
ॠं सौभाग्यकलायै नमः वामे ४ लृं मरीचिकलायै नमः वामललाटे ४ ॡं अंशुमालिनीकलायै नमः वामनासायां ४ एं अंगिराकलायै नमः
वामनेत्रे ४ ऐं शशिनीकलायै नमः वामकर्णे ४ ओं छायाकलायै नमः वामग्रीवापृष्ठे ४ औं संपूर्णमंडलायै नमः वामांसपृष्ठे ४ अं तुष्टिकलायै
नमः वामपृष्ठे ४ अः अमृताकलायै नमः एताः शुभ्राः सोत्पलकराध्येयाः इति सोमकलान्यासः अथ वशिन्यादिवाग्देवतान्यासः तत्र
शिरसि ४ ऐं ह्रीं श्रीं अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः ह्लूं वशिनीवाग्देवतायै नमः ललाटे ४ कं खं गं घं ङं क्लीं ह्रीं कामेश्वरीवाग्देवतायै नमः भ्रूम कलह्रीं
ह्लूं ध्ये ४ चं छं जं झं ञं ब्लूं मोदिनीवाग्देवतायै नमः कंठे ४ टं ठं डं ढं णं ह्स्ल्व्र्यूं विमलावाग्देवतायै नमः हृदि ४ तं थं दं धं नं ज्म्रीं अरुणावाग्देवतायै नमः नाभौ ४ पं फं
बं भं मं ह्स्ल्व्र्यूं जयिनीवाग्देवतायै नमः मूलाधारे ४ यं रं लं वं शं षं सं क्ष्म्रीं सर्वेश्वरीवाग्देवतायै नमः मूलाधारादिपादांतं ४ क्षं ह्सं क्ष्म्रीं कौलिनीवाग्देवता
हसलवयूं षमरयूं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यै नमः इति वाग्देवतान्यासः अथ चतुःपीठन्यासः तत्र मूलाधारे ४ प्रथमकूटमुच्चार्य अग्निचक्रे कामगिरिपीठे मित्रेशनाथात्मके जाग्रद्दशा
धिष्ठायके इच्छाशक्त्यात्मक रुद्रात्मशक्ति श्रीकामेश्वरीदेव्यै नमः हृदये द्वितीयकूटमुच्चार्य सूर्यचक्रे जालंधरपीठे षष्ठीशनाथात्मके स्वप्न
दशाधिष्ठायके ज्ञानशक्त्यात्मक विष्ण्वात्मशक्ति श्रीवज्रेश्वरीदेव्यै नमः भ्रूमध्ये ४ तृतीयकूटमुच्चार्य सोमचक्रे पूर्णगिरिपीठे उड्डीशनाथा
त्मके सुषुप्तिदशाधिष्ठायके क्रियाशक्त्यात्मक ब्रह्मात्मशक्ति श्रीभगमालिनीदेव्यै नमः ब्रह्मरंध्रे ४ तुरीयविद्यामुच्चार्य ब्रह्मचक्रे उड्यानपीठे
श्रीचर्यानाथात्मके तुर्यतुर्यातीतदशाधिष्ठायके परब्रह्मात्मशक्ति श्रीमहात्रिपुरसुंदरीदेव्यै नमः इति चतुःपीठन्यासः अथ कामेश्वर्यादिन्या
सः तत्र वामपादांगुष्ठान्नाभिपर्यंतं ॐ ऐं प्रथमकूटं कामेश्वर्यै नमः नाभेः कंठपर्यंतं ॐ ऐं क्लीं श्रीं क्लीं द्वितीयकूटं वज्रेश्वर्यै नमः कंठाच्छिरः
पर्यंतं ॐ ऐं क्लीं श्रीं सौः तृतीयकूटं भगमालिन्यै नमः इति वामभागे विन्यस्य दक्षिणपादांगुष्ठान्नाभिपर्यंतं ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्सैं आत्मतत्त्वाधिपतये ब्र
ह्मणे नमः नाभेः कंठपर्यंतं ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्स्क्लीं विद्यातत्त्वाधिपतये विष्णवे नमः कंठादिशिरोंतं ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्सौः शिवतत्त्वाधिपतये रुद्राय नमः इति त
सौर॰ त्त्वाधिदेवतान्यासः अथ चतुस्तत्त्वन्यासः नाभ्यादिपादांतं प्रथमकूटमुच्चार्य आत्मतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः कंठादिनाभ्यंतं द्वि
७७ तीयकूटमुच्चार्य विद्यातत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः मूर्धादिकंठांतं ४ तृतीयकूटमुच्चार्य शिवतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः स

77

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

योगे तुरीयकूटस्य श्यामार्यसर्वतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः [शिर्षादिकंठांतं ४ तृतीयकूटस्य आर्यशिवतत्त्वात्मने श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः] इति च
तुरीयन्यासः अथ मूलाधारे ४ प्रथमकूटं नमः हृदि द्वितीयं भ्रूमध्ये तृतीयं ब्रह्मरंध्रे तुरीयविद्यात्रविन्यस्य समस्तविद्यां व्यापकत्वेन न्यसेत् इति मू
लविद्यान्यासः अथ नवयोनिन्यासः स च बालयैव कार्यः तद्यथा वामकर्णे ४ ऐं नमः दक्षकर्णे ४ क्लीं नमः चिबुके ४ सौः नमः एवं वामशंखे दक्षशंखे च द्वि मुखे
तीया योनिः वामदक्षनेत्रयोर्नासायां च तृतीया वामदक्षांसहृदयेषु चतुर्थी वामकूर्परनाभिषु पंचमी वामदक्षजानुलिंगेषु षष्ठी वामदक्षपादेषु सप्तमी गुह्ये
वामदक्षपार्श्वहृत्सु अष्टमी वामदक्षस्तनकंठेषु नवमी इति बहिर्नवयोनिन्यासः अथांतर्नवयोनिन्यासः तत्र मूलाधारादिषट्चक्रललाटसीमंतब्रह्मरं
ध्रेषु नवस्थानेषु चतुरश्रवेष्टिता नवयोनीः परिकल्पितासु स्वाग्रादिप्रादक्षिण्यक्रमेण प्रागुक्तबीजत्रयं मनसा ध्यायेत् तत्तदंगस्पर्शयोगेन प्राग्वन्न्यसे
त् इत्यंतर्नवयोनिन्यासः अथ शृंखलान्यासः स्वाग्रितायां प्रथमकूटं नमः एवं चिबुके द्वितीयं मुखे तृतीयं पुनर्मुखे प्रथमं कंठे द्वितीयं चिबुके तृती
यं पुनश्चिबुके प्रथमकूटं हृदये द्वितीयं कंठे तृतीयं पुनः कंठे प्रथमं नाभौ द्वितीयं हृदये तृतीयं पुनर्हृदये प्रथमं स्वाधिष्ठाने नाभौ तृतीयं पुन
र्नाभौ प्रथमं मूलाधारे द्वितीयं स्वाधिष्ठाने तृतीयं पुनः स्वाधिष्ठाने तृतीयं ऊर्वोर्द्वितीयं मूलाधारे तृतीयं पुनर्मूलाधारे प्रथमं जान्वोर्द्वितीयं
ऊर्वोः तृतीयं पुनः ऊर्वोः प्रथमं पादयोर्द्वितीयं जान्वोस्तृतीयं इति शृंखलान्यासः अथ षट्कारादिन्यासः तत्र मूलाधारे ४ ह्रीं श्रीं सौः त्रैलोक्यमोहन

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

अनाहते ह्रं सौं सौभाग्यदायकचक्रस्वाम्यः संप्रदाययोगिनीभ्यो नमः

चक्रस्वाम्यः त्रकरयोगिनीभ्यो नमः स्वाधिष्ठाने ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः सर्वाशापूरकचक्रस्वाम्यो गुप्तयोगिनीभ्यो नमः मणिपूरके ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं क्लौं सौः सर्व
गुप्ततर
संक्षोभणचक्रस्वाम्यः संप्रदाययोगिनीभ्यो नमः विशुद्धौ ह्सैं हस्क्लीं ह्सौः सर्वार्थसाधकचक्रस्वाम्यः कुलकौलयोगिनीभ्यो नमः आज्ञायां ह्रीं क्लीं
ब्लें सर्वरक्षाकरचक्रस्वाम्यो निगर्भयोगिनीभ्यो नमः ललाटे ह्रीं श्रीं सौः सर्वरोगहरचक्रस्वाम्यो रहस्ययोगिनीभ्यो नमः शिरसि ह्सैं ह्स्क्लीं ह्सौः सर्वसि
द्धिप्रदचक्रस्वाम्यः परापररहस्ययोगिनीभ्यो नमः शिरसि ब्रह्मरंध्रेश्वलपंचदक्षे श्रणल्हरीतुत्र्याये सर्वानंदमयचक्रस्वाम्यः परापरातिरहस्य
योगिनीभ्यो नमः इति विन्यस्य ध्यायमसंस्यशकूरेता दियोगिनीसमष्टिविद्यायाः सर्वांगव्यापकं विन्यसेदिति प्रकट्यादिन्यासः अथामडन्यासः
तत्र शिरसि ॐ सरस्वत्यै नमः ललाटे क्लीं पार्वत्यै नमः दक्षनेत्रे ऐं सावित्र्यै नमः वामे मं अनसूयै नमः मुखवृत्ते तं चंद्रमसे नमः जिह्वायां श्रीं श्रियै नमः
कपोलयोः स्वाहां दंतिने नमः उत्थडन्यासः अथैतस्य फलं त्रिकालं यस्त्रिवारं वा पंचवारं च सप्तधा कुर्याद् द्वादशधा वापि यः शृण्वेत् तस्य फलं शिवे
कांतिर्मेधा यशः सौख्यं तुल्यश्रीस्तस्य जायते श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाकरे तरंगोऽगमदष्टमः २
सौर. ति श्रीसच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वान्तेवासिना श्रीशिवविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे ऽष्टमस्तरंगः ८ अथ महाशक्तिन्यासः
७८ तत्र प्रथमं जगत्कृत्स्नाकारं निरालंबं ध्यात्वा हं पृथिव्यै नमः इति न्यासं नाधः पृथिवीसं प्रत्यस्यासमनेवामहस्तेन स्पृशन् भुवनेश्वरीबीजं सप्तवारं ज

78

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पिता ॐ जयायै नमः ॐ विजयायै नमः ॐ जयंत्यै नमः ॐ अपराजितायै ॐ संगमायै नमः ॐ रंभायै नमः इति न्यासेन संपन्न शक्तीः संपूज्य
शूलविधया प्राणायाम त्रयं कृत्वा अस्य श्रीमहाशक्तिन्यासस्य परमशिव ऋषिः अतिजगती छंदः श्रीपराशक्तिर्देवता ऐं बीजं श्रीं शक्तिः सौः की
लकं श्रीविद्यांगत्वेन महाशक्तिन्यासे विनियोगः इत्येतिऋष्यादिकं स्मृत्वा यथाविधि विन्यस्य विगतोर्द्धि राहृत्वा करषडंगन्यासं विधाय न्यासं कुर्यात्
तत्र योनौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं नमः नाभौ ॐ क्लीं क्लीं क्लीं कराग्रयोः ॐ क्लां क्लीं क्लूं नमः हृदये ॐ ह्लां ह्लीं ह्लूं नमः ललाटे ॐ सां सीं सूं नमः कर्णयोः ॐ क्रां क्रीं क्रूं न
मः ध्वजशूले ॐ ह्रां ह्रीं ह्रूं नमः चिबुकाग्रे सौः श्रीं सौः नमः ब्रह्मरंध्रे ऐं ह्रीं सौः अं नम इति विन्यस्य अकारादिक्षकारांतानां सर्वेषां मूलेन नमस्कारं सर्वेषु व
र्णेषु इत्यस्य सर्पिवेल्लरूपतास्थितं विभावयन् तन्मयान् न्यस्य वर्णोल्लक्ष्यमाणेषु स्थानेषु न्यसेत् तत्र तालुके ॐ ऐं ह्रीं सौः अं नमः नासाग्रे ॐ ऐं क्लीं
श्रीं ऐं ह्रीं सौः इं नमः पश्चिमलिंगे शिवनाम्नि मूलाधारगत ज्योतिर्लिंगे वा ॐ ऐं क्लीं श्रीं ऐं ह्रीं उं नमः गुदे ॐ ऐं क्लीं श्रीं ऐं ह्रीं सौः ऊं नमः पृष्ठमध्ये ॐ ऐं क्लीं श्रीं ऐं ह्रीं सौः
ऋं नमः कटिसंधौ ॐ ऐं क्लीं श्रीं ऐं ह्रीं सौः ॠं नमः दक्षकर्णांते ॐ ऐं क्लीं श्रीं ऐं ह्रीं सौः ऌं नमः पृष्ठमध्ये ॐ ऐं क्लीं श्रीं ऐं ह्रीं सौः ॡं नमः लंबिकास्थाने ॐ ऐं क्लीं श्रीं ऐं
ह्रीं सौः नमः सर्वांगे ॐ ऐं क्लीं श्रीं ऐं ह्रीं सौः एं नमः पुनर्बिन्दु परिगत त्रिरेखाया योनौ न्यासमारतया सर्वांगे ॐ ऐं क्लीं श्रीं ऐं ह्रीं सौः ऐं नमः इति विन्यस्य योनि
रित्युच्यते शक्तिरेषा ब्रह्मांडभेदिनी लयं चित्तालये देहो रेतो बिंदुरिति स्मृतः द्वासप्ततिसहस्रेषु नाडीभेदेषु पंजर मूर्ध्याप्यमानामहाशक्तिः

कामिनीनामृतुक्रमे नाडीचक्रागतं रक्तं योनिमार्गे निपातितं पृथ्वीभूते फलेषु च मासपक्षादिशुक्रमात् योनिश्रीचागतं बिंदुरक्तं जानीहि पंकजं महते
विभगाकारे ऐकारे संस्थितो बिंदुः ऐकारोपि स्वयं योनिर्नवचक्रायां विचारणा व्यक्तत्वाप्यत्र देवेशि त्रैलोक्यं सचराचरं इत्यनेन श्लोकसमुदायस्वरार्थं चि
तयन् महाकामकलायां ब्रह्मरंध्रस्थायां लयं भावयित्वा ब्रह्मरंध्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः ॐ नमः नादमध्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः ॐ नमः नादांते ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः नादांते ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः अं नमः कंठे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः अः हृदि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः कं नमः समस्तके ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः खं नमः
जंघयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः गं नमः स्तनयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः घं नमः नासिकांते ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः ङं नमः आज्ञायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः चं न
मः ॐ वामकुक्षौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः छं नमः दक्षकुक्षौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः जं नमः ऊरुस्थलयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः झं नमः दंतपंक्तौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः
ञं नमः जिह्वाग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः टं नमः मुखे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः ठं नमः कक्षयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः डं नमः अस्थिसंधिषु ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः
ढं नमः चित्ते ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः णं नमः नाभौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः तं नमः ललाटे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः थं नमः कर्णरंध्रयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः दं न
सौर. मः कपालस्थलयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः धं नमः नयनयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः नं नमः सहस्रदलकमले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः पं नमः लिंगगुह्यो
79 ७९ र्मध्ये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः रं नमः त्रिकायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः लं नमः सर्वांगे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः वं नमः वामादिदक्षिणशिरःपर्यंतमापादतलं वे
हृन्मध्ये ॐ ह्रीं फं नमः स्कंधयोः ॐ ह्रीं बं नमः हृदये ॐ ह्रीं भं नमः हनुस्थले ॐ ह्रीं मं नमः नाभिस्थले ॐ ऐं ईं सौः यं नमः २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

छनत्वेन श॥ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः शं नमः तालुमूले ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः षं नमः सर्वांगे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः सं नमः ब्रह्मरंध्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः हं नमः
हस्तपादयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः लं नमः सर्वांगुलिषु ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः क्षं नमः प्रागुक्तमूलाधारस्थितकुंडलिन्यां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः ॐ नमः इति
विन्यस्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः समस्तमातृकायुक्ताक्षरां तां कुंडलिनीं सुषुम्णावर्त्मना षट्चक्रभेदक्रमेण ब्रह्मरंध्रं नीत्वा तत्रस्थाकुलसहस्रदलक
मलकर्णिकामध्यस्थितपरमात्मनि शिवे विलीनां विभाव्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ईं सौः रक्ष रक्ष शूलिनि त्रैलोक्यानंददायिनि रक्ष मां त्रिपुरे देवि रक्ष मां
त्रिपुरेश्वरि रक्ष रक्ष महादेवि अस्मदीयमिदं वपुः ऐं ह्रीं श्रीं हसफ्रें ह्सौं ह्सौः हसक्फ्रें श्रीं ह्रीं ऐं श्रीं समयिनि मदिरानंदसुंदरि समस्तसुरासु
रवंदिते भुजंगकपालमौलिमालालंकृतचरणकमले विकटदंतघटाटोपनिवारिणि मदीयं शरीरं २ रक्ष २ हुं फट् स्वाहा ॐ भूः
स्वाहा ॐ भुवः स्वाहा ॐ स्वः स्वाहा ॐ भूर्भुवः स्वः स्वाहा नवांत्रमाला भरणा भूषिते महाकोटि त्रिशला ब्रह्मवादि
निमहाघवो [illegible] कारिणि महाभोगप्रदे अस्मदीयं शरीरं वज्रमयं कुरु २ ओं नमो नमः इष्ट महीपाला स्तंभय २
परचक्रं भंजय २ जयं कुरु गगनगामिनि त्रैलोक्यस्वामिनि यमलवरयूं रमलवरयूं समलवरयूं हमलवरयूं श्री
भैरवि प्रसीद स्वाहा २ बालाविद्या महाविद्यास मयावलवज्र रतिस मयविद्या

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

80

सौर
८

षोडशार्णां तारादिनमों नामं गुष्ठानामिकाभ्यां ब्रह्मरंध्रे विन्यस्य मणिबंधे हृदये ललाटे च न्यसेत् इति संमोहनन्यासः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

इति संमोहनन्यासः अथ श्रीषोडशार्णोवर्णैः संहारन्यासः तत्र पादयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं प्रथमबीजं नमः जंघयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं द्वितीयबीजं नमः जान्वोः
ॐ ऐं क्लीं श्रीं तृतीयबीजं नमः कट्यां ॐ ऐं क्लीं श्रीं चतुर्थबीजं नमः लिंगे ॐ ऐं क्लीं श्रीं पंचमबीजं नमः पृष्ठे ॐ ऐं क्लीं श्रीं षष्ठबीजं नमः नाभौ ॐ ऐं क्लीं श्रीं सप्तमबीजं
नमः पार्श्वयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं अष्टमं नमः स्तनयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं नवमबीजं नमः अंसयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं दशमबीजं नमः कर्णयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं एकादशबीजं न
मः ब्रह्मरंध्रे ॐ द्वादशबीजं नमः वदने त्रयोदशबीजं नमः चक्षुषोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं चतुर्दशबीजं नमः कर्णशष्कुल्योः समीपे ॐ ऐं क्लीं श्रीं पंचदशबी
जं नमः कर्णवेष्टनयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं षोडशंबीजं नमः इति षोडशार्णैः संहारन्यासः तत्र ब्रह्मरंध्रे ॐ ऐं क्लीं श्रीं प्रथमंबीजं नमः ललाटे ॐ ऐं क्लीं श्रीं द्वितीयबी
जं नः नेत्रयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं तृतीयंबीजं नमः कर्णयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं चतुर्थबीजं नमः घ्राणयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं पंचमबीजं नमः गंडयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं षष्ठबीजं नमः
दंतयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं सप्तमबीजं नमः ओष्ठयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं अष्टमंबीजं नमः जिह्वायां ॐ ऐं क्लीं श्रीं नवमबीजं नमः मुखांतः ॐ ऐं क्लीं श्रीं दशमबीजं नमः पृष्ठे
ॐ ऐं क्लीं श्रीं एकादशबीजं नमः सर्वांगे ॐ ऐं क्लीं श्रीं द्वादशबीजं नमः हृदये ॐ ऐं क्लीं श्रीं त्रयोदशबीजं नमः स्तनयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं चतुर्दशबीजं नमः कुक्षौ ॐ ऐं क्लीं
श्रीं पंचदशबीजं नमः लिंगे ॐ ऐं क्लीं श्रीं षोडशबीजं नमः चरणचक्रितारादिसर्वत्र इति वर्णान्विन्यस्य समस्तविषयाव्यापकं न्यसेत् इति सृष्टिन्यासः
अथ स्थितिन्यासः सद्बीजैः तत्र करद्वयांगुष्ठयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं प्रथमंबीजं नमः एवमेव तर्जन्योः ॐ ऐं क्लीं श्रीं द्वितीयं नमः मध्यमयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं तृतीयंबी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

८२

जं नमः अनामिकयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं चतुर्थबीजं नमः कनिष्ठिकयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं पंचमबीजं नमः ब्रह्मरंध्रे ॐ ऐं क्लीं श्रीं षष्ठं बीजं नमः मुखे ॐ ऐं क्लीं श्रीं सप्तमं बीजं
नमः हृदि ॐ ऐं क्लीं श्रीं अष्टमं बीजं नमः नाभ्यादिपादांतं ॐ ऐं क्लीं श्रीं नवमं बीजं नमः कंठादिनाभ्यंतं ॐ ऐं क्लीं श्रीं दशमं बीजं नमः ब्रह्मरंध्रादिकंठांतमेकादश
बीजं नमः पादांगुष्ठयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं द्वादशं बीजं नमः तर्जन्योः ॐ ऐं क्लीं श्रीं त्रयोदशं बीजं नमः तन्मध्यमयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं चतुर्दशं बीजं नमः तदनामयोः ॐ
ऐं क्लीं श्रीं पंचदशं बीजं नमः तत्कनिष्ठयोः ॐ ऐं क्लीं श्रीं षोडशं बीजं नमः इति स्थितिन्यासः अथ श्रीषोडशाक्षर्याः पंचविधवर्णन्यासः तत्रादौ शिरसि ५ प्र
थमं बीजं नमः एवं मुखे ५ द्वितीयं बीजं नमः दक्षनेत्रे ५ तृतीयं बीजं नमः वामे ५ चतुर्थं बीजं नमः दक्षकर्णे ५ पंचमं बीजं नमः वामे ५ षष्ठं बीजं
नमः दक्षनासायां सप्तमं बीजं नमः वामनासायां ५ अष्टमं बीजं नमः दक्षगंडे ५ नवमं बीजं नमः वामे ५ दशमं बीजं नमः ओष्ठे ५ एकादशं बीजं नमः
अधरे ५ द्वादशं बीजं नमः मुखाभ्यंतरे ५ त्रयोदशं बीजं नमः ऊर्ध्वदंते ५ चतुर्दशं बीजं नमः अधोदंते पंचदशं बीजं नमः वदने षोडशं बीजं न
मः इत्येकः प्रकारः ततः शिरसि ५ प्रथमं बीजं नमः सीमंते ५ द्वितीयं बीजं नमः ललाटे ५ तृतीयं बीजं नमः भ्रूमध्ये ५ चतुर्थं बीजं नमः नासा
सौ र. यां ५ पंचमं बीजं नमः वदने ५ षष्ठं बीजं नमः दक्षबाहुमूले सप्तमं बीजं नमः तन्मध्यसंधौ अष्टमं बीजं नमः तन्मणिबंधे नवमं बीजं नमः त
८२ दंगुलिमूले दशमं बीजं नमः तदग्रे एकादशं बीजं नमः वामबाहुमूले द्वादशं बीजं नमः तन्मध्ये त्रयोदशं बीजं नमः मणिबंधे चतुर्दशं बी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

जंनमः अंगुलिमूलेऽपंचदशंबीजंनमः तदग्रेऽषोडशंबीजंनमः इतिद्वितीयःप्रकारः ततःशिरसिऽप्रथमंबीजंनमः एवंललाटेऽद्वितीयंबीजंनमः
दक्षनेत्रेऽतृतीयंबीजंनमः वामेचतुर्थंबीजंनमः मुखेऽपंचमंबीजंनमः जिह्वाग्रेषष्ठंबीजंनमः दक्षोरुमूलेसप्तमंबीजंनमः जानुन्यष्टमंबीजंनमः गु
ल्फेऽनवमंबीजंनमः अंगुलिमूलेदशमंबीजंनमः अंगुल्यग्रेऽएकादशंबीजंनमः वामोरुमूलेद्वादशंबीजंनमः तज्जानुनिऽत्रयोदशंबीजंनमः
तद्गुल्फेचतुर्दशंबीजंनमः तदंगुलिमूलेऽपंचदशंबीजंनमः तदग्रेषोडशंबीजंनमः इतितृतीयःप्रकारः शिरसिऽप्रथमं मुखवृत्तेऽद्वितीयं
दक्षनेत्रेऽतृतीयं वामेऽचतुर्थं दक्षकर्णेपंचमं वामकर्णेऽषष्ठं दक्षघ्राणेऽसप्तमं वामघ्राणेऽअष्टमं दक्षगंडेनवमं वामगंडेदशमं
ओष्ठेऽएकादशं अधरेऽद्वादशं ऊर्ध्वदंतेत्रयोदशं अधोदंतेचतुर्दशं मूर्ध्निऽपंचदशं जिह्वायांषोडशं इतिचतुर्थःप्रकारः अथललाटेऽप्र
थमं एवंगलेद्वितीयं हृदिऽतृतीयं नाभौचतुर्थं मूलाधारेऽपंचमं ब्रह्मरंध्रेऽषष्ठं मुखेऽसप्तमं मूलाधारेऽअष्टमं पुनर्मूलाधारेनवमं हृ
दिऽदशमं ब्रह्मरंध्रेऽएकादशं दक्षकरेऽद्वादशं वामकरेऽत्रयोदशं दक्षपादेऽचतुर्दशं वामपादेऽपंचदशं हृदयेऽषोडशंबीजंनमः इ
तिपंचमःप्रकारः इतिइत्थंन्यासंविधायप्रणवसंपुटितांश्रीषोडशार्णां सर्वांगव्यापकत्वेनविन्यस्यपुनस्तांयथाविधांतांहृदयेविन्यसेत् एतन्न्यासाः
षोडशार्णोपासकैरेवकार्या नान्यैरितिगुरुशासनम् इतिकरशुद्ध्यादयोन्यासाः श्रीविद्यानंदनाथेनशिवयोःप्रियसूनुना कृतेसौभा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ग्परत्नाब्धौ तरंगो नवमो गमत्   इति श्रीसच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे नवम
स्तरंगः ९   अथोर्ध्वाम्नायन्यासः सचविविधः महाषोढान्यासः शांभुचरणादिषोडशमूलविद्याषडाधारविद्यान्यासश्चांगभवन्यासश्चेति त
त्र पराप्रासादेनोर्ध्वाम्नायदीक्षितानां महाषोढान्यासमात्रेऽधिकारः चरणादिविद्यादीक्षितानां तदादिन्यासेष्वेवाधिकारः ननु महाषोढान्यासेषड
न्वयशांभवदीक्षितानां तद्विषयकन्यासेऽधिकारः विधिदीक्षितानां सर्वत्रैवाधिकार इति तत्रादौ महाषोढान्यासः मंत्रस्य श्रीमहाषोढान्या
सस्य ब्रह्माऋषिः जगतीछंदः श्रीअर्धनारीश्वरो देवता श्रीविद्यांगत्वेन न्यासे विनियोगः इति ऋष्यादिकं स्मृत्वा मूर्धादिषु विन्यस्य अंगन्यासं कुर्या
त् अंगन्यासस्तु अंगुली देहवक्त्रात्मकः तत्रादावंगुलिन्यासः तत्रांगुष्ठयोः ऐंह्रीं श्रीं ह्सौं हसिंसः हौं ईशानाय नमः तर्जन्योः ऐंह्रीं श्रीं हसे
सहें तत्पुरुषाय नमः मध्यमयोः ऐंह्रीं श्रीं हसुंसहुं अघोराय नमः अनामिकयोः ऐंह्रीं श्रीं ह्सौं हसिंसहिं वामदेवाय नमः पादयोः ऐंह्रीं   कनिष्ठकयोः
श्रीं ह्सौं हसंसहं सद्योजाताय नमः मूर्ध्नि ऐंह्रीं श्रीं ह्सौं हसौंसहौं ईशानायोर्ध्ववक्त्राय नमः मुखे ऐंह्रीं श्रीं ह्सौं हसेसहें तत्पुरुषाय पूर्व
सौर वक्त्राय नमः दक्षिणकर्णे ऐंह्रीं श्रीं ह्सौं हसुंसहुं अघोराय दक्षिणवक्त्राय नमः वामकर्णे ऐंह्रीं श्रीं ह्सौं हसिंसहिं वामदेवायोत्तरवक्त्राय
८२ नमः चोरकूपे ऐंह्रीं श्रीं ह्सौं सद्योजाताय पश्चिमवक्त्राय नमः इत्यंगन्यासः अथ पंचवक्त्रन्यासः क्रमेणांगुष्ठादिपंचांगुलिनैकैकांगु

हसंसह
हृदये ऐं ह्सौं हसुंसहुं अघोराय नमः गुह्ये ऐं ह्सौं हसिंसहिं वामदेवाय नमः पादयोः ऐं ह्सौं हसंसहं सद्योजाताय नमः मूर्ध्नि ऐं ह्सौं हसौंसहौं ईशानाय ऊर्ध्ववक्त्राय नमः
मुखे ऐं ह्सौं हसेंसहें तत्पुरुषाय पूर्ववक्त्राय नमः

82

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लिने कैकवक्रे न्यसेत्ततः इति षडंगन्यासं विधाय ततो ह्सां ह्सीमित्यादिभिः करषडंगन्यासं कृत्वा देवं ध्यात्वा न्यसेत् तत्रादौ प्रपंचन्यासः तद्यथा ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः अं प्रपंचरूपायै श्रियै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः आं द्वीपरूपायै रमायै नमः एवं सर्वत्र ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः इं जलधिरूपायै कमलायै
नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ईं गिरिरूपायै विष्णुवल्लभायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः उं पत्तनरूपायै पद्मधारिण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ऊं पीठरूपायै स
मुद्रतनयायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ऋं क्षेत्रपालरूपायै लोकमात्रे नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ॠं वनरूपायै कमलवासिन्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः
स्हौः लृं आश्रमरूपायै इंदिरायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः लॄं गुहारूपायै मायायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः एं नदीरूपायै रमायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः
स्हौः ऐं चत्वररूपायै पद्मायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ओं उद्भिज्जरूपायै नारायणप्रियायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः औं स्वेदजरूपायै सिद्धलक्ष्म्यै
नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः अं अंडजरूपायै राजलक्ष्म्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः अः जरायुजरूपायै महालक्ष्म्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः
कं लवरूपायै आर्यायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः खं त्रुटिरूपायै उमायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः गं कलारूपायै राजलक्ष्म्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं ह्सौः स्हौः घं काष्ठारूपायै दुर्गायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ङं निमेषरूपायै शिवायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः चं श्वासरूपायै अप
र्णायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः छं घटिकारूपायै अंबिकायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः जं मुहूर्तरूपायै [illegible]शिन्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

अंग्रहरूपायै ऐश्वर्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः अं दिनरूपायै शांभव्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः इं संध्यारूपायै ईशान्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः
स्हौः उं रात्रिरूपायै पार्वत्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ऊं तिथिरूपायै मंगलायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ऋं वाररूपायै [नं] दुर्गायै नमः दाक्षा
यिण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ॠं नक्षत्ररूपायै हैमवत्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः लृं योगरूपायै महामायायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ॡं
करणरूपायै माहेश्वर्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः एं दिनरूपायै मृडान्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ऐं मासरूपायै रुद्राण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः
स्हौः ओं राशिरूपायै शर्वाण्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः औं ऋतुरूपायै परमेश्वर्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः अं अयनरूपायै काल्यै नमः ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः अः संवत्सररूपायै कात्यायन्यै नमः ६ कं युगरूपायै गौर्यै नमः ६ खं प्रलयरूपायै भवान्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः
गं पंचभूतरूपायै ब्राह्म्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः घं पंचतन्मात्रारूपायै वागीश्वर्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः लं सप्तधातुरूपायै भारत्यै न
मः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः चं पंचज्ञानेन्द्रियरूपायै सावित्र्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः छं पंचप्राणरूपायै सरस्वत्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः
सौर. जं गुणत्रयरूपायै गायत्र्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः झं अन्तःकरणचतुष्टयरूपायै वाग्भवदायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ञं अवस्थात्रयरू
८२ पायै शारदायै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः लं सप्तधातुरूपायै भारत्यै नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ठं दोषत्रयरूपायै विद्यात्मिकायै नमः डं एकपंचा

83

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शात शक्तीर्मातृकान्यासेनभुविन्यासः तत्तः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः अकारादिक्षकारांता मातृकामुच्चार्य सकलप्रपंचाधिदेवतायै श्रीपरांबादेव्यै
नमः स्हौः ह्स्रौः श्रीं ह्रीं ऐं ॐ इति सर्वांगे व्यापकं कुर्यादिति प्रपंचन्यासः अथ भुवनन्यासः तत्र पादयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः अकारादिक्षकारांतमा
तृकामुच्चार्य सकलप्रपंचाधिदेवतायै श्रीपरांबादेव्यै नमः ।। अं आं इं अतललोकनिलयशतकोटिगुह्याद्ययोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबा
देव्यै नमः गुल्फयोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः ईं उं ऊं वितललोकनिलयशतकोटिगुह्यतरानंतयोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यै नमः
जंघयोः ऋं ॠं लृं सुतललोकनिलयशतकोट्यतिगुह्याचिंत्ययोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यै नमः जान्वोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः ॡं एं ऐं
महातललोकनिलयशतकोटिमहागुह्यस्वतंत्रयोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यै नमः ऊर्वोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः ओं औं तलातल
लोकनिलयशतकोटिपरममहागुह्यकायोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यै नमः स्फिजोः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः अं अः रसातललोकनि
लयशतकोटिरहस्यज्ञानयोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यै नमः मूलाधारे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः कं खं गं घं ङं पाताललोकनिलयशतको
टिरहस्यतराक्रियायोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यै नमः स्वाधिष्ठाने ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः चं छं जं झं ञं भूर्लोकनिलयशतकोटिअ
तिरहस्यडाकिनीयोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यै नमः मणिपूरके ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः टं ठं डं ढं णं भुवर्लोकनिलयशतकोटिमह

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

२ आज्ञायां ॐह्रौं स्हौः यँ रँ लँ वँ जनलोकानिलयशतकोटिगुप्ततरशाकिनीयोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यैनमः

निलय

रहस्यराकिनीयोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यैनमः अनाहते ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः तं थं दं धं नं स्वर्लोकपरमरहस्यलाकिनीयोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यैनमः विशुद्धौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः पं फं बं भं मं महर्लोकपरमरहस्यलायुप्तकाकिनीयोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यैनमः ललाटे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः शं षं सं हं तपोलोकमहारहस्यअतिगुप्तहाकिनीयोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यैनमः ब्रह्मरंध्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः लं क्षं सत्यलोकमहागुप्तयाकिनीयोगिनीमूलदेवतायुताधारशक्त्यंबादेव्यैनमः इतिविन्यस्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः समस्तमातृकायुक्ताः ये सकलपराबा भुवनाधिपायै श्री पराबादेव्यैनमः स्हौः ह्सौः श्रीं ह्रीं ऐं ॐ इतिव्यापकं कुर्यात् इतिभुवनन्यासः अथमूर्तिन्यासः तत्रशिरसि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः अं केशवायाक्षरशक्त्यैनमः मुखे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः नारायणायाघशक्त्यैनमः दक्षिणांसे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः इं माधवायेश्वरायैनमः वामांसे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ईं गोविन्दाय प्राणायैनमः दक्षपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः उं विष्णवे उग्रायैनमः वामपार्श्वे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ऊं मधुसूदनायाध्वनायैनमः दक्षकट्यां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ऋं त्रिविक्रमायकाण्डैनमः वामकट्यां ॐ ऐं

सौर ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ॠं वामनायरूपिण्यैनमः दक्षोरौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः लृं श्रीधरायक्षुत्प्नायैनमः वामोरौ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः लॄं हृषीकेशायलृन्तदो

84 ८५ षायैनमः दक्षजानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः एं पद्मनाभायैकनायिकायैनमः वामजानुनि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः ऐं दामोदरायकारिण्यैनमः दक्षजंघायां

ॐह्सौः स्हौः ओं वासुदेवायसरस्वत्यैनमः वामजंघायां ॐह्सौः स्हौः औं संकर्षण[illegible]दीपिकायैनमः दक्षपादे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वामपादे

ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः अंप्रद्युम्नायांजनप्रभायैनमः ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः अः वामपादे अनिरुद्धायास्थिमालाधरायैनमः दक्षपादाग्राद्गुल्फस्थल
पर्यंतं ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः कंभवायकमण्डायैनमः वामपादाग्राद्गुल्फस्थलपर्यंतं ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः खंबंशर्वायखगबलायैनमः ॐऐंक्लींश्रीं दक्षपार्श्वे
ह्सौःस्हौः गंफंरुद्रायगरिमफलप्रदायैनमः वामपार्श्वे ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः यंपंपशुपतयेघोरपादायैनमः दक्षदोर्मूले ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः ङं
नंउग्रायपंक्तिनासायैनमः वामदोर्मूले ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः चंधंमहादेवायचंद्रार्धधारिण्यैनमः कंठे ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः छंदंभीमायछंदो
मय्यैनमः वामे ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः जंथंईशानायजगत्स्थानायैनमः दक्षकर्णे ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः झंतंतत्पुरुषायझंकृत्यैनमः वामकर्णे
ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः ञंणंअघोरायअज्ञानदायैनमः भाले ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः टंढंसद्योजातायटंकटंकधरायैनमः शिरसि ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः
ठंडंवामदेवायठंकृतिडामर्यैनमः मूलाधारे ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः यंब्रह्मणेऽप्यशिल्प्यैनमः स्वाधिष्ठाने ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः रंप्रजापतयेरंजि
न्यैनमः मणिपूरके ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः लंवेधसेलक्ष्म्यैनमः अनाहते ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः वंपरमेष्ठिनेवाज्रिन्यैनमः विशुद्धौ ॐऐंक्लींश्रीं
ह्सौःस्हौः शंप्रपितामहायशशिधरायैनमः आज्ञायां ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः षंविधात्रेषडाधारालंबायैनमः अर्धेन्दौ ॐऐंक्लींश्रींह्सौःस्हौः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ ह्स्रौः ह्स्रौः ह्रूं स्त्रं द्वे हमिताननायै नमः नादे ॐ ह्स्रौः ह्स्रौः लँ चतुराननाय ललितायै नमः नादांते ॐ ह्स्रौः ह्स्रौः चुँ हिरण्यगर्भाय ह्रमायै नमः इति विन्यस्य
शंकाशिन्यादिर्वा सकलचिन्मूर्त्यात्मिकायै श्रीपरांबादेव्यै नमः ह्स्रौः ह्स्रैं श्रीं क्रीं ऐं ॐ
संविदिंचये सर्वनायिकायै नमः रोधिन्यां ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः श्रीं क्रीं ऐं ॐ इति व्यापकं कुर्यात् इति शक्तिन्यासः ॥ तत्र मूलाधारे ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः अं आं अथ मंत्रन्यासः १
इं ए कलक्षकोटिभेदप्रणवाद्येकाक्षरात्मिकाखिलमंत्राधिदेवतायै सकलफलप्रदायै एककूटेश्वर्यै बादेव्यै नमः स्वाधिष्ठाने ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः
ईं उ ऊं द्विलक्षकोटिभेदहंसादिद्व्यक्षरात्मिकाखिलमंत्राधिदेवतायै सकलफलप्रदायै द्विकूटेश्वर्यै बादेव्यै नमः मणिपूरके ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः
ऋ ऌं त्रिलक्षकोटिभेदत्र्यक्षरादित्र्यक्षरात्मकाखिलमंत्राधिदेवतायै सकलफलप्रदायै त्रिकूटेश्वर्यै बादेव्यै नमः अनाहते ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः
ॡं ए ऐं चतुर्लक्षकोटिभेदचंद्रादिचतुराक्षरात्मकाखिलचतुःकूटेश्वर्यै बादेवतायै सकलफलप्रदायै चतुःकूटेश्वर्यै बादेव्यै नमः विशुद्धौ ॐ ऐं
क्लीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः ओं औं अं अः पंचलक्षकोटिभेदसूर्यादिपंचाक्षरात्मकाखिलपंचकूटेश्वर्यै बादेवतायै सकलफलप्रदायै पंचकूटेश्वर्यै बादेव्यै न
मः आज्ञायां ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः कं खं गं घं ङं षट्लक्षकोटिभेदस्कंदादिषडक्षरात्मकाखिलषट्कूटेश्वर्यै बादेवतायै सकलफलप्रदायै षट्कूटेश्वर्यै बा
देव्यै नमः बिंदौ ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः चं छं जं झं ञं सप्तलक्षकोटिभेदगाणपत्यादिसप्ताक्षरात्मकाखिलसप्तकूटेश्वर्यै बादेवतायै सकलफलप्रदायै
सौर. सप्तकूटेश्वर्यै बादेव्यै नमः अर्धेन्दौ ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः टं ठं डं ढं णं अष्टलक्षकोटिभेदवटुकाद्यष्टाक्षरात्मकाखिलअष्टकूटेश्वर्यै बादेवतायै स
८५ कलफलप्रदायै अष्टकूटेश्वर्यै बादेव्यै नमः रोधिन्यां ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः तं थं दं धं नं नवलक्षकोटिभेदब्रह्मादिनवाक्षरात्मकाखिलनवकूटे

85

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्वर्यंबादेवतायैसकलफलप्रदायैनवकूटेश्वर्यंबादेव्यैनमः नादे ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्सौः स्हौः उं दं णं दशालक्षकोटिमदविस्वादिदशाक्षरात्मकाखि

लदशकूटेश्वर्यंबादेवतायैसकलफलप्रदायैदशकूटेश्वर्यबादेव्यैनमः नादान्ते ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्सौः स्हौः तं थं दं एकादशालक्षकोटिमदरुद्राद्ये

कादशाक्षिलक्षकोटिमि] क्षरात्मकाखिलएकादशकूटेश्वर्यबादेव्यैसकफलप्रदायैएकादशकूटेश्वर्यंबादेव्यैनमः शक्तौ ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्सौः स्हौः

धं नं पं द्वादशालक्षकोटिमदवामादिद्वादशाक्षरात्मकाखिलद्वादशकूटेश्वर्यबादेवतायैसकलफलप्रदायैद्वादशकूटेश्वर्यबादेव्यैनमः

व्यापिकायां फं बं भं त्रयोदशालक्षकोटिमदलक्ष्म्यादित्रयोदशाक्षरात्मकाखिलत्रयोदशकूटेश्वर्यबादेवतायैसकलफलप्रदायैत्रयोदशकू

टेश्वर्यबादेव्यैनमः समनायां ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्सौः स्हौः मं यं रं चतुर्दशालकोटिमदगौर्यादिचतुर्दशाक्षरात्मकाखिलचतुर्दशकूटेश्वर्यंबादे

वतायैसकलफलप्रदायैचतुर्दशकूटेश्वर्यबादेव्यैनमः उन्मन्यां ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्सौः स्हौः लं वं शं पंचदशालक्षकोटिमददुर्गादिपंचदशाक्ष

रात्मकाखिलपंचदशकूटेश्वर्यबादेवतायैसकलफलप्रदायैपंचदशकूटेश्वर्यबादेव्यैनमः ध्रुवमंडले ॐ ऐं क्लीं श्रीं ह्सौः स्हौः षं सं हं लं क्षं षो

डशालक्षकोटिमदत्रिपुरादिषोडशाक्षरात्मकाखिलषोडशकूटेश्वर्यंबादेवतायैसकलफलप्रदायैषोडशकूटेश्वर्यबादेव्यैनमः ततः

श्रीं ऐं क्लीं श्रीं ह्सौः स्हौः सकलमातृकामुद्रायसकलमंत्राधिदेवतायैश्रीपराबादेव्यैनमः स्हौः ह्सौः श्रीं क्लीं ऐं ॐ इतिव्यापकंकुर्यात् इतिमंत्रना

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सः अथ देवतान्यासः तत्र दक्षपादे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः अं आं सहस्रकोटि अग्निकुलसेवितायै निवृत्त्यम्बादेव्यै नमः वामपादे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः
इं ईं सहस्रकोटियोगिकुलसेवितायै प्रतिष्ठाम्बादेव्यै नमः दक्षगुल्फे द उं ऊं सहस्रकोटितपस्विकुलसेवितायै विद्याम्बादेव्यै नमः वामगुल्फे द
रुचि ऋं ॠं सहस्रकोटिज्ञानितकुलसेवितायै शान्त्यम्बादेव्यै नमः दक्षजंघायां द लृं लॄं सहस्रकोटिमुनिकुलसेवितायै शान्त्यतीताम्बादेव्यै नमः वामजं
घायां द एं ऐं सहस्रकोटिदेवताकुलसेवितायै हृल्लेखाम्बादेव्यै नमः दक्षजानुनि द ओं औं सहस्रकोटिराक्षसकुलसेवितायै गगनाम्बादेव्यै नमः वा
मजानुनि द अं अः सहस्रकोटिविद्याधरकुलसेवितायै रक्ताम्बादेव्यै नमः दक्षोरौ द कं खं सहस्रकोटिसिद्धकुलसेवितायै महोच्छुष्माम्बादेव्यै नमः
वामोरौ द गं घं सहस्रकोटिसाध्यकुलसेवितायै करालिकाम्बादेव्यै नमः दक्षोरुमूले द ङं चं सहस्रकोटि अप्सरःकुलसेवितायै जयाम्बादेव्यै नमः
वामोरुमूले द छं जं सहस्रकोटिगन्धर्वकुलसेवितायै विजयाम्बादेव्यै नमः दक्षपार्श्वे झं ञं सहस्रकोटियक्षकुलसेवितायै अजिताम्बादेव्यै नमः
वामपार्श्वे टं ठं सहस्रकोटियक्षगुह्यककुलसेवितायै अपराजिताम्बादेव्यै नमः दक्षस्तने द डं ढं सहस्रकोटिकिन्नरकुलसेवितायै वामाम्बादेव्यै
सौर· नमः वामस्तने द णं तं सहस्रकोटिपन्नगकुलसेवितायै ज्येष्ठाम्बादेव्यै नमः दक्षदोर्मूले द थं दं सहस्रकोटिपितृकुलसेवितायै रौद्र्यम्बादे
८६ व्यै नमः वामदोर्मूले द धं नं सहस्रकोटिगणेश्वरकुलसेवितायै मायाम्बादेव्यै नमः दक्षभुजे द पं फं सहस्रकोटिभैरवकुलसेवितायै कुं[illegible]
86

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

बमं
लिंग्यंबादेव्यै नमः वामभुजे द् सहस्रकोटिवटुककुलसेवितायै कालंल्यंबादेव्यै नमः दक्षांसे द् मं यं सहस्रकोटिक्षेत्रेशकुलसेवितायै काल
रात्र्यंबादेव्यै नमः वामांसे द् रं लं सहस्रकोटिप्रमथकुलसेवितायै भगवत्यंबादेव्यै नमः दक्षकर्णे द् वं शं सहस्रकोटिब्रह्मकुलसेविता
यै सर्वैश्वर्यंबादेव्यै नमः वामकर्णे द् षं सं सहस्रकोटि सहस्रकोटि विष्णुकुलसेवितायै सर्वज्ञांबादेव्यै नमः भाले द् हं लं सहस्रकोटिरुद्रकुलसे
वितायै सर्वेकर्म्यंबादेव्यै नमः ब्रह्मरंध्रे द् क्षं सहस्रकोटिचराचरकुलसेवितायै कुलेशान्यंबादेव्यै नमः ततः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः सकलमातृका
मुद्रायै समस्तदेवताधिपायै श्रीपरांबादेव्यै नमः स्हौः ह्स्रौः श्रीं ह्रीं ऐं ॐ इति व्यापकं न्यसेत् इति देवतान्यासः अथ मातृन्यासः तत्र मू
लाधारे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौः स्हौः कं खं गं घं ङं अनंतकोटिभूचरीकुलसेवितायै आं ह्रां मंगलांबादेव्यै नमः आं ह्रां ब्राह्म्यंबादेव्यै नमः अनंतको
टिभूतकुलसहिताय अं ह्रं मंगलनाथाय अं ह्रं असितांगभैरवाय नमः स्वाधिष्ठाने ४ चं छं जं झं ञं अनंतकोटिखेचरीकुलसहितायै ईं लां चर्चिकांबादेव्यै ईं लां माहे
चर्चिकानाथाय ईं लं रुरुभैरवाय नमः मणिपूरके द् टं ठं डं ढं णं अनंतकोटिपातालगीकुलसहितायै ऊं ह्रां योगेश्वर्यंबादेव्यै ऊं ह्रां कौमार्यंबा श्वर्यंबादेव्यै अनंतकोटि
देव्यै अनंतकोटिपिशाचकुलसहिताय ऊं ह्रं योगेश्वरनाथाय ऊं ह्रं चंडभैरवाय नमः हृदि ४ तं ४ अनंतकोटिदिक्चरीकुलसहितायै वेतालकुलसहिताय ईं लं
ऋं सां हरसिद्धांबादेव्यै नमः ऋं सां वैष्णव्यंबादेव्यै नमः अनंतकोटिस्मरकुलसहिताय ऋं सं हरसिद्धनाथाय ऋं सं क्रोधभैरवायन

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पं

मः ल्रूं विशुद्धौ अनंतकोटिसहस्रचरीकुलसहितायै ल्रूं षां महितं बादेव्यै ल्रूं षो वाराहं बादेव्यै अनंतकोटिब्रह्मराक्षसकुलसहिताय ल्रूं षम

द्रनाथाय ल्रूं षउन्मत्तभैरवाय नमः आज्ञायां दयरलं अनंतकोटिगिरिचरीकुलसहितायै ऐं श्रां किलिकिलि लां बादेव्यै ऐं श्रां इंद्राणीं बादेव्यै अनंत।

कोटिचेटककुलसहिताय ऐं श्रां किलिकिलनाथाय ऐं कपालीभैरवाय नमः भालेंदुशं अनंतकोटिवनचरीकुलसहितायै अः लां

भीषणीं बादेव्यै अः लां महालक्ष्मीं बादेव्यै अनंतकोटिकूष्माण्डकुलसहितायै अः वां कालरात्रीं बादेव्यै अः वां चामुंडां बादेव्यै अनंतको

टिप्रेतकुलसहिताय अः वं कालरात्रिनाथाय अः वं भीषणभैरवाय नमः ब्रह्मरंध्रे दलं हंअनंतकोटिजलचरीकुलसहितायै अः लां भी

षणीं बादेव्यै अः लां महालक्ष्मीं बादेव्यै अनंतकोटिकूष्माण्डकुलसहिताय अः लं भीषणनाथाय अः लं भीषणनाथाय अः लं संहारभै

रवाय नमः ततः ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः समस्तमातृकामुद्रायै समस्तमातृभैरवाधिदेवतायै श्रीपरांबादेव्यै नमः ह्सौः स्हौः श्रीं ह्रीं ऐं अं इ

त्यापकं कुर्यादिति मातृकान्यासः इति महाषोढान्यासः ततः पूर्वोक्तकरषडंगन्यासं विधाय योनिलिंगधेनुकपालज्ञानत्रिशूलपु

सौर. स्तकवनमालानमस्कारमहामुद्रा इति दशमुद्राः चध्यात्वा देवीं ध्यायेत् यथा अमृतार्णवमध्योद्यत्स्वर्णद्वीपे मनोरमे कल्पवृक्षव

८७ नांतःस्थे नवमाणिक्यमंडपे नवरत्नमये श्रीमत्सिंहासनगतां भुजे त्रिकोणांतः समासीनां चंद्रसूर्यशतप्रभां अर्धांबिकासमायुक्तं

87

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

प्रविभक्तविभूषणं कोटिकंदर्पलावण्यं सदाषोडशवार्षिकं मंदस्मितमुखांभोजं त्रिनेत्रं चंद्रशेखरं दिव्यांबरस्रगालेपं दिव्याभरणभूषितं पान
पात्रं च चिन्मुद्रां त्रिशूलपुस्तकं करैः विद्यासंसृदि विभ्राणं सदानंदमुखेक्षणं महाषोढोदिताशेषदेवतागणसेवितं एवं चित्तांबुजे ध्यायेदथमा
रीश्वरं शिवं पुंरूपं वा स्मरेद्देवि स्त्रीरूपं वापि चिंतयेत् अथवा निष्कलं ध्यायेत्सच्चिदानंदलक्षणं सर्वतेजोमयं ध्यायेत्सचराचरविग्रहं इति
स्वासदने ध्यात्वा शिरसि श्रीगुरुं ध्यायेत् यथा सहस्रदलपंकजे सकलशीतरश्मिप्रभं वराभयकरांबुजं विमलगंधपुष्पांबरं प्रसन्नवदनेक्ष
णं सकलदेवतारूपिणं । स्मरेच्छिरसि संततं तदभिधानपूर्वं गुरुं इति श्रीगुरुं ध्यात्वा तदाद्धि यथा तत्पादुकां शिरसि विन्यस्य प्रणम्य तदात्मा
नमात्मानं ध्यायेत् अथ महाषोढान्यासफलं श्रीकुलार्णवे एवं न्यासे कृते देवि साक्षात्परशिवो भवेत् मंत्री न चात्र संदेहो निग्रहानुग्र
हक्षमः महाषोढाह्वयं न्यासं यः करोति दिने दिने देवाः सर्वे नमस्यंति तं नमामि न संशयः महाषोढाह्वयं न्यासं यत्र मंत्री न्यसेत्क्षमः दिव्य
क्षेत्रं स तु दिक्षु समंताद्दशयोजनं कृत्वान्यासमिमं देवि युग्मगच्छेति मानवः तत्र श्रीविजयो लाभः सम्मान्यः पुरुषः प्रिये महाषोढाकृत॰
न्यासस्तदह्नोयाभिवंदिते समासान्मृत्युमाप्नोति यदि शीघ्रं कृतः शिवः स्वयं वज्रपंजरनामानमेनं न्यासं करोति यः दिव्यांतरिक्षभूशैलज
लारण्यनिवासिनः कूष्मांडभूतवेतालदेवरक्षोग्रहादयः भयग्रस्ता नमनमाने द्दृष्ट्वा ते साधकं प्रिये महाषोढाह्वयं न्यासं ब्रह्मविष्णुशि॰

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वाद्यः देवाः सर्वेषु कुर्वन्ति अघयुक्ताः मुनीश्वराः बहुनोक्तेन किं देवि स्तुशिष्याय प्रकाशयेत् अत्यन्तं लभते सिद्धिं रहस्यन्यासमाचरेत् अस्मा
त्परतरः साक्षाद्देवताभावसिद्धिदः लोके नास्ति न संदेहः सत्यं सत्यं न संशयः ऊर्ध्वाम्नायप्रवेशश्च पराप्रासादचिंतनं महाषोढापरिन्यासं वा
न्यस्य नतपसः फलं अथ महाषोढान्यासं विधाय चरणादि दीक्षायुक्तश्चेत् तद्विषयकन्यासं कुर्यात् तत्रादौ विश्रांतिचरणन्यासः तत्र शिरसि
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हंसः शिवः ह्सौः सोहं तुर्यविद्यागुर्वार्यसच्चिदानंदरूपोऽतिरहं ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हंसः शिवः ह्सौः सोहं तुर्यविद्यागुर्वार्यसच्चिदानंदरूपोऽतिर
हमेव ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हंसः शिवः ह्सौः सोहं तुर्यविद्यागुर्वार्यसच्चिदानंदरूपोऽतिरहमेवास्मि इति चरणत्रयं संघट्टमुद्रया विन्यस्य लक्षणं विन्यस्य
श्रमपि शंभुचरणन्यासं कुर्यात् तत्र शिरसि ऐं ह्रीं श्रीं योऽहमस्मि अहमस्मि ब्रह्माहमस्मि स्वरूपप्रकाशपरिपूर्णपरापरा महाप्रकाशपरिपूर्णानंद
नाथश्रीपादुकां पूजयामि इति संघट्टमुद्रया विन्यस्य स्वात्मानं सकलप्रपंचोत्तीर्णं संविदेकस्वभावं सच्चिदानंदमयं विचिंत्य पंचांबान्यासं कुर्या
त् तत्र शिरसि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आदिनाथव्योमातीतांबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः अनादिनाथव्योमेश्वर्यंबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनाम
सौर. यनाथव्योमगांबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनंतनाथव्योमचारिण्यंबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ चिदाभासानंदनाथव्योमस्थांबाश्री
८८ पादुकां पूजयामि नमः ४ इति पंचांबान्यासः अथ नवाकाशौघन्यासः तत्र शिरसि ४ ह्रुं उन्मनाकाशानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः

88

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ सं समनाकाशानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ स्वं व्यापकाकाशानन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ मं शक्त्याकाशानंदनाथश्री
पादुकां पूजयामि नमः ॐ लं ध्वन्याकाशानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ वं ध्वनिमात्राकाशानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ अना
हताकाशानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ यं इंधीकाकाशानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ उं बिन्द्वाकाशानंदनाथश्रीपादुकां पूजया
मि नमः इति नवाकाशनाथन्यासः अथात्मानंदादि नवनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ लीलानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ सं
भ्रमानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ चिदानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ प्रसन्नविश्वानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ
अत्रोर्ध्वाम्नाये पंचावाहा दिव्यौघः नवाकाशानंदनाथाः सिद्धौघाः आत्मानंदादयो मानवौघाः इति गुरुपंक्तिन्यासः अथ स्वपारंपर्यन्यासः
तत्र ॐ ह्रीं श्रीं यज्ञेश्वरानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ सौः सच्चिदानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ह्रीं श्रीं स्वात्मानंदनाथश्री
पादुकां पूजयामि नमः सौः सच्चिदानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ह्रीं श्रीं पूर्णानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः सौः संविदानंद
अन्यादर्शे
नाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ततः स्वगुरुपादुकां प्राग्वन्न्यसेदिति स्वपारंपर्यन्यासः ततो मूलाधारे स्वगुरुकृतनामविन्यस्य षोडशमू
ॐ ह्रीं श्रीं यज्ञेश्वरा
लविद्यान्यासं कुर्यात् तत्र शिरसि ॐ स्वप्रकाशपरिपूर्णपरापरमहासिद्धविद्याकुलयोगिनी ह्रीं कुलयोगिनी मूलविद्या श्रीपादुकां
नंदनाथ सौः सच्चिदानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं चिदानंदनाथ सौः सच्चिदानंदनाथश्री ॐ ऐं प्रकाशानंदनाथ सौः सच्चिदानंदनाथश्री
ॐ ऐं पूर्णानंदनाथ सौः सच्चिदानंदनाथश्री ३

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रृंजयामिनमः ॥ ह्सौः स्वात्मानंबोधयबोधय ह्सौः प्रसादपरांबाश्रीमूलविद्याश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ ऐंब्लूं क्लिन्नेक्लेदिनिमहामदद्रवेक्लेदयक्लांक्लींमाह
यक्लौंनमःस्वाहाअतिरहस्ययोगिनीमूलविद्याश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ हंसःस्वच्छानंदपरमात्मनेस्वाहासहह्सौं शांभवीमूलविद्याश्रीपादुकां
पूजयामिनमः ॥ ह्रींनित्यस्फुरच्चैतन्यानंदमयिमहाबिंदुव्यापकमाहंसस्वरूपिणिऐंह्रींश्रींईचित्कलाम्बामूलविद्याश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ ऐंह्रींश्रीं
स्वरूपप्रकाशात्मिकेह्रींकुलमहामालिनिऐंकुलगमेमाहेकेह्रीऐंसमयविमलेश्रींसमयविमलामूलविद्याश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥
हंसःनित्यप्रकाशात्मिकेकुलकुंडलिनिआज्ञासिद्धिमहाभैरविआत्मानंबोधयबोधयअंभगवतिह्रींकुंपरबोधिनीमूलविद्याश्रीपादुकांपू
जयामिनमः ॥ ॐमोक्षंकुरुकुल्लेपंचाक्षरीमूलविद्याश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ लोपामुद्राख्यपंचदशाक्षरीमुख्यार्यचैतन्यत्रिपुरामूलवि
द्याश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ ऐंश्रुअखण्डमनिराकारनिर्विकल्पपरब्रह्मस्वरूपिणिह्रींपरानंदशक्तिसौःशांतवानंदनाथअंत्रकौलिनी
मूलविद्याश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ हंसःसोहंस्वच्छानंदपरमहंसपरमात्मनेस्वाहा अनुत्तरमविमर्शिनीमूलविद्याश्रीपादुकांपूजया
स्तो० र० मितपयामिनमः ॥ अनामाख्यव्योमातीतनाथपरापरव्योमातीतव्योमेश्वरीअंबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ अनामाख्यमूलविद्याश्री
७९ पादुकांपूजयामिनमः ॥ ऐंईईक्लेंसकलसाराम्बामूलविद्याश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ ह्रींभगवतिविश्वेश्वरिवाग्वादिनिक्लींमहाह्रींमहा

४९

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ऋरे महामातंगिनि ऐं क्लीं ब्लूं स्त्रीं अनुत्तरवाग्वादिनी मूलविद्याश्रीपादुकां पूजयामि नमः ह्सौः स्क्लीं ह्सौः अनुत्तरशंकरी मूलविद्याश्रीपादुकां
पूजयामि नमः ४ तुर्यविद्यामुद्रायै सर्वानंदमये महाचक्रे बैन्दवे परब्रह्मस्वरूपिणि पराशक्तिचक्रे सर्वमंत्रेश्वरी सर्वपीठेश्वरी सर्ववीरेश्वरी
सर्वयोगेश्वरी सर्ववागीश्वरी सर्वसिद्धेश्वरी सकलजगदुत्पत्तिमातृकासचक्रासदेवतासमुद्रासिद्धिसायुधासपरिवारासालंकारास
र्वोपचारैः संपूजितास्तु श्रीमहात्रिपुरसुंदरी मूलविद्याश्रीपादुकां पूजयामि इति चरणादिषोडशविद्यां तां संघट्टमुद्रया शिरसि विन्यसेत्
संघट्टमुद्रा अंगुष्ठा वशतपाल्म कर दक्षिणवामकरयोः पृथक् निष्ठारहितो तु लिंचतुष्टयाग्रयोग स्यापायुगपत्संयोगस्तु शिरसि निहिता भवति
अथ षडाधारविद्यान्यासः तत्र मूलाधारे ४ हंसः स्वानंदविग्रहात्मने स्वाहा मूलाधारविद्याश्रीपादुकां पूजयामि नमः स्वाधिष्ठाने ४ सोहं परम
हंस विभूत्यै स्वाहा स्वाधिष्ठानविद्याश्रीपादुकां पूजयामि ४ मणिपूरके ४ हंसः सोहं स्वच्छानंद परमहंस परमात्मने स्वाहा मणिपूरकविद्या विशुद्धौ
श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनाहते हंसः स्वात्मानंदबोधय परमानंदनाथ अनाहतविद्याश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सोहं परमात्मने बो
धय स्वात्मानंदनाथ विशुद्धविद्याश्रीपादुकां पूजयामि नमः आज्ञायां हंसः सोहं स्वच्छानंदनाथ चिन्मयकाशामृतहंसाय स्वाहा आज्ञाविद्या
श्रीपादुकां पूजयामि इति षडाधारमंत्रानंगुष्ठानामिकाभ्यां तत्तत्चक्रेषु लावनपानहाद्यप्रदेशे विन्यसेत् पुनः संघट्टमुद्रया शंभुचरणमात्रं वि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

न्यसेत्ततः स्वात्मानं शिवरूपं ध्यायेदिति चरणन्यासः श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृतो सौभाग्यरत्नाब्धौ तरंगो दशमोऽगमत् १०
अथ षडुत्तरयशुं भवदीक्षायुक्तः श्रेतत्र पंक्तिन्यासान्कुर्यात् यथा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रौं ह्सौः हसक्षमलवरयूं सहक्षमलवरयीं श्रीगुरुकानंदनाथ स्रौः
ह्सखफ्रें श्रीं ह्रीं ऐं ॐ श्रीपादुकां पूजयामीति शंभवं तेजोऽक्षयगुरुपादुकां शिरसि संघट्टमुद्रया विन्यस्य ध्यात्वा गंधादिभिः संपूज्य दक्षिणांसे ऐं ह्रीं श्रीं ह
सखफ्रें ह्स्रौः ग्लौं ह्सौः ह्सखफ्रें श्रीं ह्रीं ऐं ह्रूं बटुकाय नमः वामांसे ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रैं ह्सौः दुं दुर्गायै नमः दक्षोरौ ॐ वां वटुकभैरवाय नमः वामोरौ ॐ सं सरस्वत्यै
नमः हृदये ॐ ह्रीं हुं क्षं क्षेत्रपालाय नमः भुवनेश्वरीं ... ह्रूं ... स्वाहा ॐ क्षेत्रपालाय नमः मुखे ॐ पं परमात्मने नमः इति विन्यस्य पुर्जोपित्वा
ॐ नमो भगवति नीलवज्रासने मम शरीरं रक्ष रक्ष हुं फट् स्वाहा ॐ आत्मासनाय नमः इति स्वासनं संपूज्य दक्षवामहस्तौ शिवशक्त्यात्म
कौ ध्यात्वा सहस्रारः फट् अस्त्राय फडिति मंत्रेण तालत्रयं दत्त्वा दिग्बंधनं मंत्रित्रिकारत्रयं च कृत्वा कनिष्ठयोः ॐ ग्लूं गगनरत्नाय म्लूं ॐ नमः अना पंचरत्नन्यासः
मयोः स्लूं स्वर्गरत्नाय स्लूं ॐ नमः मध्यमयोः ॐ म्लूं मर्त्यरत्नाय म्लूं ॐ नमः तर्जन्योः ॐ प्लूं पातालरत्नाय नमः प्लूं ॐ नमः अंगुष्ठयोः ॐ न्लूं नागरत्ना
सौर. यन्लूं ॐ नमः करतलपृष्ठयोः ॐ ग्लूं स्लूं म्लूं प्लूं न्लूं पंचरत्नाय ॐ नमः इति पंचरत्नन्यासः ततः ॐ सहस्रौं ऐं फें इति परेश्वरपरेश्वरीति व्याप्ताकार
९. यो व्यापकं कृत्वा मूर्धादिपादांतं सर्वांगे व्यापकं कुर्यात् ततः ॐ सहस्रां फां ॐ हृदयाय नमः सहस्रीं फीं शिरसे स्वाहा ॐ सहस्रूं फूं शिखायै व

९०

षडङ्गन्यासः

© Dharmartha Trust, J&K. Digitized by eGangotri

वट् सहस्रैं फैं कवचाय हुं । सहस्रौं फौं नेत्रत्रयाय वौषट् । सहस्रः फः अस्त्राय फट् इति कनिष्ठादितलांतं करयोर्विन्यस्य हृदयादिषु विन्य
सेत् अथ वक्त्रन्यासः तत्र चूडोर्ध्वः । सहस्रां फां । पश्चिमवक्त्राय नमः शिरसि । सहस्रौं फौं । ऊर्ध्ववक्त्राय नमः ब्रह्मरंध्रे । सहस्रः फः । प्राग्व
क्त्राय नमः इति अंगन्यासः अथ बीजमातृकान्यासः तत्र चूलीमूले । सं अं । नमः ब्रह्मरंध्रे । हंं नमः भाले । रवटकसस्वरयूं । नमः दक्षश्रो
त्रे । सहक्षरयूं । नमः वामश्रोत्रे । हं श्रां । नमः दक्षश्रुवि । हसक्षें । नमः वामश्रुवि । स्क्रूं नमः मध्ये । स्त्रूं । नमः जिह्वायां । स्त्रीं । नमः तालुनि
। लरक्षूं । नमः दक्षकर्णे । फट् नमः वामकर्णे । स्तूं । नमः चौरकूपे । लसयहूं । नमः गले । फां उ । हस्त्रूं । नमः कंठगर्ते । रखूं नमः दक्षस्तनोपरि
ज्रेर्तुं ओं । नमः वामस्तनोपरि । अं नयूं नमः दक्षस्तनमंडले । ह्स्रौः । नमः वामस्तनमंडले । जंतं । नमः दक्षकर्णे । स्क्लीं । नमः वामकर्णे । ऐं नमः
नाभौ । ह्स्रौं । नमः दक्षपाणितले । फ्रः । नमः वामपाणितले । फ्रें । नमः लिंगाग्रे । स्क्लीं । नमः लिंगमूले । क्रौं । नमः मेदसि । ह्स्रौं । नमः द
क्षांसे । फ्रें । नमः वामांसे । सहक्षमलवरयूं । नमः ब्रह्मरंध्रे । हं । नमः गुदे दक्षिणे । सफक्लूं । नमः वामगुदे । हक्षरयूं । नमः पायुमार्गे । क्रौं । नमः दक्ष
जानुचक्रे । श्रां नमः वामजानुचक्रे । फ्रं नमः दक्षजंघायां । ऊं ऊं । नमः वामजंघायां । ह्लरयूं । नमः दक्षगुल्फे । ब्रूं । नमः वामगुल्फे । घूं । न
मः दक्षगुल्फाधः । क्लीं फट् । नमः वामगुल्फाधः । श्रं । नमः दक्षयमद्वारे । नफेंग्वरीं नमः वामयमद्वारे । ज्ञान ह्क्रौं । नमः दक्षपादतले ।

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

॥ ह्स्रं ॥ नमः वामपादतले ॥ ह्रस्फ्रं ॥ नमः पृष्ठवंशे ॥ लम ह्रीं नमः दक्षपार्श्वे ॥ नम ह्स्रजं ॥ नमः वामपार्श्वे ॥ लवरयह्स्रं नमः ॥ दक्षांसे ॥ ह्रस्फ्रें
॥ नमः वामांसे ॥ क्ष्मप ह्स्रं ॥ नमः दक्षचिबुके ॥ ह्रीं नमः वामचिबुके ॥ क्ष्मयह्रं ॥ नमः दक्षनेत्रे ॥ ह्रस्फ्रं ह्रीं ॥ नमः वाम नेत्रे ॥ क्ष्रां ह्रूं ॥ नमः ना
साग्रे ॥ ह्स्रूं ॥ नमः दक्षतर्जन्यंगुष्ठसंधौ ॥ ह्रौं नमः वामतर्जन्यंगुष्ठसंधौ ॥ हसकलह्रीं ॥ नमः दक्षनासिकायां ॥ ह्रीं ॥ नमः वामनासिकायां ॥ सकल
ह्रीं ॥ नम इति विन्यस्य समस्थादिपादांतं पादादिमूर्धांतं च व्यापकं तेन पंचप्रणवपुटितेन रकारादिक्षकारांतमातृकाक्षरैः सकलं न्यसेत् ॥ इति बीजषोढा
न्यासः ॥ अथ मालिन्यादिषोढान्यासः ॥ तत्र प्रथमे मालिनीन्यासः ॥ शिखायां ॥ नं नादिन्यै नमः पश्चिमास्ये ॥ ऋं निवृत्त्यै नमः उत्तरास्ये ॥ ऋं प्रतिष्ठायै ॥ नमः
दक्षिणास्ये ॥ लृं विद्यायै ॥ नमः पूर्वास्ये ॥ लॄं शांत्यै नमः ऊर्ध्वास्ये ॥ थं ग्रासिन्यै ॥ नमः नेत्रयोः ॥ चं प्रियदर्शिन्यै नमः ॥ नासायां ॥ ईं गुह्यशक्त्यै ॥ नमः
ऊर्ध्वनेत्रे ॥ चं चामुण्डायै नमः वदने ॥ वं वज्रिण्यै ॥ नमः दक्षोर्ध्वदंतपंक्तौ ॥ कं करालिन्यै ॥ नमः वामोर्ध्वदंतपंक्तौ ॥ खं कपालिन्यै नमः ऊर्ध्वशूले ॥ गं शिवायै ॥
अधःशूले ॥ घं घोरायै ॥ रं ह्रायां ॥ ङं वीरायै नमः ॥ जिह्वायां ॥ इं मायायै ॥ नमः वाचि ॥ अं वागीश्वर्यै ॥ नमः कण्ठयोः ॥ णं नारायण्यै ॥ नमः दक्षक
सौर. र्णे विले ॥ उं मोहिन्यै ॥ नमः वामकर्णे ॥ ऊं प्रज्ञायै ॥ कं ॥ धं शिखिवाहिन्यै ॥ नमः दक्षांसे ॥ सं भीषण्यै ॥ नमः वामांसे ॥ पं वायुवेगायै ॥ नमः दक्ष
९२ भुजे ॥ ङं भीमायै नमः ॥ वामभुजे ॥ कं विनायक्यै ॥ नमः दक्षपाणौ ॥ पूरण्यै ॥ नमः वामपाणौ ॥ लं शान्त्यै ॥ नमः दक्षकरांगुष्ठे ॥ रुं रुद्रकार्यै ॥ नमः

९१

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वामकरांगुष्ठे । जं क्रुं दिन्यै । नमः दक्षशूलदंडे । टं कालिकायै । नमः वामशूलदंडे । ढंक्षिण छागलै । नमः वामे । लं शतनायै । नमः दक्षस्त
नोपरि । अं आमोदायै । नमः वामे सं परमशक्त्यै नमः । प्राणे हं आचार्यै नमः । चित्ते अः उं छागण्डै । नितंबद्वय । मं महाकाल्यै । गुह्ये । शुं प्या
ह्लायै । ष्ठुं क्रः । श्रं स्वक्ष्मायै । नमः ऊरुद्वये । तं तारायै । दक्षजानुनि । एं ज्ञानशक्त्यै नमः । वामजानुनि । ऐं क्रियाशक्त्यै नमः । दक्षजंघायां । ऊं गाय
त्र्यै नमः । वामजंघायां । ओं सावित्र्यै नमः । दक्षपादे । दं दहन्यै नमः । वामपादे । कं फेट्कार्यै नम । ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्ख्फ्रें ह्सौः नंकां क्रां क्रीं मालिनीं सर्वांगे
षु प्रजयामि नमः सर्वांगे व्यापकं कुर्यात् इति मालिनीन्यासः अथ शक्तिन्यासः सतुषाग्र ऋश्रीकं ठादिन्यासश्च तत्र प्रोक्ततार्तीय

तत्र प्रोक्ततार्तीयबीज
मपहाय पंचप्रणव संपु
टितः कार्यः

बीजमपहाय प्रणव संपुटितः कार्यः तत्र ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्ख्फ्रें ह्सौः अं श्रीकंठेशाय पूर्णोदर्यै नमः ह्सौः ह्स्ख्फ्रें श्रीं ह्रीं ऐं नमः इत्यादि इति शक्त्य
ग्निन्यासः [सतुषाग्र] ऋश्रीकं ठादिन्यासश्च तत्र प्रोक्ततार्तीयबीजमपहाय प्रणव संपुटितं कार्यं तत्र ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्ख्फ्रें ह्सौः अथ त्रिविद्या
न्यासः नामौ ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्ख्फ्रें ह्सौः ऐं ह्रीं अघोरे ह्रीं सः ह्सौः ह्स्ख्फ्रें श्रीं ह्रीं ऐं नमः हृदये परमघोरे हुं घोररूपे ह्सौः घोरमुखि भीमभीषणे चमने वामपिबा
मि चहः हें हुं फट् क्रीं ह्रीं फें ह्सौः नमः भ्रूमध्ये । स्फ्रूं नमः इति त्रिविद्यान्यासः अथाघोरिकाष्टकन्यासः तत्र शिरसि । ऐं ह्रीं अघोरे ह्रीं सः घो
रायै नमः भाले । परमघोरे हुं परमघोरायै नमः भ्रूमध्ये । घोररूपे ह्सौः घोररूपायै नमः मुखे । घोरमुखि भीमः घोरमुख्यै नमः कंठे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

॥ भीं मेसः भीमायै नमः ॥ हृदये ॥ भीषणे मः भीषणायै ॥ नमः उदरे ॥ वमसः वमस्यै ॥ नमः नाभौ ॥ पिवसः पिवन्यै ॥ नमः ॥ इत्यघोरिकाष्टकन्यासः अथ दशा-
दशांगन्यासः तत्र पादयोः ॥ ह्लौः स्हैं शिवायै ॥ नमः कंठे स्कें सुमुखायै ॥ नमः मुखे ॥ स्क्रैं मालिन्यै नमः कर्णयोः ॥ स्कुं नंदायै नमः नेत्रयोः ॥ स्हैं रु-
द्रवेगायै नमः भाले ॥ महामुख्यै नमः शिरसि ॥ हैं विश्वग्रासायै नमः इति दशांगन्यासः अथ षडंगन्यासः तत्र हृदि ॥ क्लीं सर्वज्ञ ॥ हृदयाय नमः ॥
स्तं ह्रीं अश्व तृप्त ज्ञो मालिनि ॥ शिरसे स्वाहा स्कं वेदवेदिनि अनादिबोधायै ॥ शिखायै वषट् ॥ स्कैं वज्रिणि वज्रधराय स्वाहा स्वतंत्रे ॥ कवचाय हुं ॥ स्कों
नित्यमलुप्तशक्तये ॥ नेत्रत्रयाय वषट् ॥ स्कः अनंतशक्तियुक्ताय पाशुपतास्त्राय हुं फट् अस्त्राय फट् इति षडंगन्यासः इति मालिन्यादि षो-
ढा न्यासः अथ महारत्नन्यासः तत्र आज्ञाचक्रे ॥ ग्लूं गगनरत्न गगनपीठ गगनलोक गर्भगामिनी गगननाथ गगनांबा गगनेश्वरी चतुः-
षष्टि लक्ष कोटि योगिन्यंबा ग्लूं ॥ श्री पादुकां पूजयामि नमः ॥ स्लूं स्वर्गरत्न स्वर्गपीठ स्वर्गलोक गर्भगामिनी स्वर्गनाथ स्वर्गांबा स्वर्गेश्वरी द्वात्रिं-
शल्लक्ष कोटि योगिन्यंबा स्लूं ॥ श्री पादुकां पूजयामि नमः ॥ अनाहतचक्रे ॥ म्लूं मर्त्यरत्न मर्त्यलोक पीठ मर्त्यलोक गर्भगामिनी मर्त्यनाथ मर्त्यां-
सौर बा मर्त्येश्वरी षोडश लक्ष कोटि योगिन्यंबा म्लूं ॥ श्री पादुकां पूजयामि नमः ॥ मणिपूरकचक्रे ॥ प्लूं पातालरत्न पातालपीठ पाताललोक गर्भ-
९२ गामिनी पातालनाथ पातालांबा पातालेश्वरी अष्ट लक्ष कोटि योगिन्यंबा प्लूं ॥ श्री पादुकां पूजयामि नमः स्वाधिष्ठानचक्रे ॥ न्लूं नागरत्न

92

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रीपा

नागपीठनाथालोकगर्भगामिनीनागनाथनागांबानागेश्वरी चतुर्लक्षचतुर्लक्षकोटियोगिनीसंवात्रूं ॥ इति पंचमहारत्नन्यासः अथ परादित्रिवि-
धन्यासः तत्रांगुष्ठयोः ऐं परायै ऐं नमः तर्जन्योः ह्रूं उन्मन्यै ह्रूं नमः मध्यमयोः ऐं ज्ञानायै ऐं नमः अनामयोः श्रीं क्रियायै श्रीं नमः कनिष्ठ-
योः क्लीं कुंडलिन्यै क्लीं नमः करतलपृष्ठयोः फ्रें मातृकायै फ्रें नमः इति करन्यासः अथ हृदयादिषडंगेषु शिखवर्मनेत्रैः सज्जातिभिन्यसेत्
ततः पश्चिमवक्त्रे ऐं परायै ऐं नमः उत्तरवक्त्रे ह्रूं उन्मन्यै ह्रूं नमः दक्षिणवक्त्रे ऐं ज्ञानायै ऐं नमः पूर्ववक्त्रे श्रीं क्रियायै श्रीं नमः ऊर्ध्ववक्त्रे क्लीं कुं-
डलिन्यै क्लीं नमः परवक्त्रे फ्रें मातृकायै फ्रें नमः इति परादित्रिविधोन्यासः अथ गुरुपारंपर्यन्यासः तत्र शिरसि ह्स्ख्फ्रें हसक्षमलवरयूं सह-
क्षमलवरयीं श्री अमृतानंदनाथ श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संघट्टमुद्रया सद्गुरुपादुकां [illegible] ब्रह्मरंध्रे अं हं सः सोहं हंसः सौः
ज्योतिः परां वा निर्वाणानंदनाथ सौः ह्सौः अः सोहं हंसः आणनिर्वाण श्रीचरण श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संघट्टमुद्रयैव न्यसेत् ब्रह्मरंध्रे ह्स्ख्फ्रें
हसमलवयरूं श्रीपरप्रकाश श्रीपादुकां पूजयामि इति संघट्टमुद्रया न्यसेत् ततो वः ऐं क्लीं कामदुघे अमोघवरदे विच्चे स्फुर स्फुर श्रीं श्रीं श्रीं
कुलकामधेनु श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततस्तत्रैव दक्षमणे ह्सौः अकुलकविद्यामहापीठ श्रीकुल पुष्पमहापीठ श्रीकुल मंडलमहापीठ श्रीकुल चक्र
महापीठ श्रीकुल मंत्रमहापीठ श्रीकुल लीलादीपमहापीठ श्रीकुल मुद्रामहापीठ श्रीकुल नतिमहापीठ महापीठ काश्मीरानंदनाथ ह्स्त्रौः श्रीकुल चरण श्रीपा

दौ चरणत्रयन्यासः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

डुकां पूजयामि वाममध्ये स्हौं रक्तविद्यामहापीठ रक्तपुष्पमहापीठ रक्तमंडलमहापीठ रक्तचतुष्कमहापीठ रक्तमंत्रमहापीठ रक्तदीपमहापीठ

रक्तमुद्रामहापीठ रक्तनातिमहापीठ महाप्रकाशिनीपरांबा स्हैं रक्तचरणश्रीपादुकां पूजयामि नमः मध्ये स्हौः स्हौः मिश्रविद्यामहापीठ ह्रैं

मिश्रपुष्पमहापीठ मिश्र मिश्रमंडलमहा मिश्रचतुष्कमहापीठ मिश्रमंत्रमहापीठ मिश्रदीपमहापीठ महाप्रकाशिनीपरांबा स्हैं रक्तचरणश्री मिश्रमुद्रामहापीठ

पादुकां पूजयामि नमः मध्ये स्हौः स्हौः मिश्रविद्यामहापीठ मिश्रपुष्पमहापीठ मिश्रमंडलमहापीठ मिश्रचतुष्कमहापीठ मिश्रमंत्रमहापी मिश्रनातिमहापीठम

ठमहापीठ मिश्रदीपमहापीठ मिश्रमुद्रामहापीठ मिश्रनातिमहापीठ मिश्रनातिमहापीठ महाप्रकाश महाप्रकाशिनी सामरसानंद हाप्रकाश

नाथमिश्रपाद स्हौं ह्सौं मिश्रचरणश्रीपादुकां पूजयामि इति संघट्टमुद्रया न्यसेदिति चरणत्रयन्यासः ॥ अथ दिव्यौघादि गुरुपंक्तिन्यासः ॥

तत्र शिरसि ऍ लं ब्रह्म महाप्रेतपद्मासनाय नमः लं ब्रह्मश्रीपादुकां पूजयामि पूजयामि नमः तत्रैव वं विष्णु प्रेतपद्मासनाय नमः वं ऍ विष्णुश्रीपादुकां

पूजयामि नमः ऍ रं रुद्र महाप्रेतपद्मासनाय नमः रं ऍ रुद्रश्रीपादुकां पूजयामि नमः यं ईश्वर महाप्रेतपद्मासनाय नमः यं ऍ ईश्वरश्रीपादुकां पूजया

सौ० र० मि नमः ऍ हं सदाशिव महा श्रीपादुकां पूजयामि नमः हं सदाशिवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ऍ सं हंसगर्भ महा श्रीपादुकां पूजयामि नमः ऍ

९३ सं हंसगर्भश्रीपादुकां पूजयामि नमः ऍ ऐं परायै ऍ परांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः ऍ ह्रूं इच्छायै ह्रूं ऍ इच्छांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः ऍ

प्रेतपद्मासनाय नम प्रेतपद्मा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ऐं ज्ञानानाथ ऐं । ज्ञानांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः । श्रीं क्रियायै श्रीपादुकां पूजयामि नमः । क्रियांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः । क्लीं कुंडलिन्यै
क्लीं । कुंडलिन्यंबा श्रीपादुकां पूजयामि । क्रैं मातृकायै क्रैं । मातृकांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति दिव्यौघः अथ सिद्धौघः । ओं आदिनाथानं
दनाथ आदिनाथपरांबा ओं । श्रीपादुकां पूजयामि । ओं ओं चिंत्यानंदनाथ अचिंत्यापरांबा ओं । श्रीपादुकां पूजयामि नमः । ओं ओं अव्यक्तानंदनाथा-
व्यक्तापरांबा ओं । श्रीपादुकां पूजयामि नमः । कुं कुलेश्वरानंदनाथ कुलेश्वरीपरांबा कुं । श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति सिद्धौघः अथ मानवौ-
घः । चर्याचलीशानंदनाथ सिद्धापरांबा क्रिं रौपरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः । चिंचिणीमित्रानंदनाथ उड्डिकापरांबा । श्रीपादुकां पूजया-
मि नमः । गगनानंदनाथ बाकुलीलापरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः । चंद्रगर्भानंदनाथ वालिभागीपरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः ।
मुक्तानंदनाथ महिलापरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः । ललितानंदनाथ शांतपरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः करुणापरांबा श्रीपादुकां पू-
जयामि नमः । रत्नादेवीपरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः । श्रीरत्नानंदनाथ ज्ञानादेवीपरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः । ब्रह्मानंदनाथ नादिनीपरां-
बा श्रीपादुकां पूजयामि नमः । श्रीईशानानंदनाथ महिलापरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः प्रतिष्ठानंदनाथ सहजापरांबा श्रीपादुकां पूजयामिन
मः । शिवानंदनाथ प्रतिभायपरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः । शिवानंदनाथ सहजापरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः । श्रीकंठानंदना
चिदा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

याविद्याशक्तिपरांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ शिवानंदनाथसहजापरांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ सोमानंदनाथसहजापरांबाश्रीपादु
कांपूजयामिनमः ॥ शिवानंदनाथप्रतिभायपरांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ संविदानंदनाथआनंदापरांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ कामे
श्वरानंदनाथकामेश्वरीपरांबाश्रीपरांबा ॥ कमलानंदनाथसहजापरांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः इतिगुरुपंक्तित्रयंब्रह्मरंध्रे एवंसंपूज्य मु
द्रयाविन्यस्यपुनःधामवपुःकरणेगुरुपादुकाविद्ययास्वगुरुपादुकांविन्यस्यगुरुकृतस्वनाममूलाधारेस्मरेदितिगुरुक्रमन्यासः अथष
डन्वयमंत्रन्यासः आज्ञायां ॥ ह्स्क्षौं ऐं कं श्रीपरेश्वरानंदनाथपरेश्वरीपरांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॥ विशुद्धौ हस्क्ष्रूं ऐं कुब्जिके श्रीविद्येश्वरानं
दनाथविद्येश्वरीपरांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः अनाहते हसक्षें ऐं कुब्जिकायै ह्स्रैं विच्चे हसेश्वरानंदनाथहंसेश्वरीपरांबाश्रीपादुकांपूज
यामिनमः स्वाधिष्ठाने ॥ क्रां क्रूं क्रीं क्रः ह्स्रैं ह्स्रौं क्षौं ह्स्क्षौं किणि २ क्रां ह्स्रूं ह्स्क्षौं विच्चे क्रौं हसहसक्षों हसक्षमलवयरूं ह्स्क्षौं हसक्षमलवयरां हसक्ष
मलवयरूं हसक्षमलवयरीं ऐं ह्स्रीं ह्स्रौं ह्स्रां क्रीं क्रूं क्रीं ऐं नित्ये भगवति हस्क्रौं कुब्जिके श्वरि क्रां क्रूं क्रौं ल्र्हां ह्स्रीं क्रूं ह्स्रैं ह्स्रौं ङञणनमः स्त्रीं स्त्रें स्त्रः स्त्रें श्रीफ
सौ.र. ह्स्रौं फें अघोरमुखि छ्रां छ्रीं किलिकायै क्रों क्रूं क्रीं घोरे अघोरे यं रं लं वं हंसं किलि किलि महाकिलि विच्चे संवर्तेश्वरानंद संवर्तेश्वरी परांबाश्रीपादुकांपू
९५ जयामिनमः ॥ मणिपूरके ॥ हसफ्रें ऐं ङिगटि पिंगटि कं ठ सिविच्चे ढ्रीपेश्वरीनंदनाथढ्रीपेश्वरीपरांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः मूलाधारे ह्
नाथ

९५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सद्गुमलवयरसूं नमो भगवति ह्स्ख्फ्रें कुब्जिकायै ह्रां ह्रीं ह्रौं ङ ञ ण न मे अघोरमुखि छ्रां छ्रीं किणि किणि विच्चे नवात्मेश्वरीनंदनाथ नवात्मे
श्वरीपरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति षडन्वयमंत्रन्यासः ततः परेश्वरी सकलविद्यया व्यापकन्यासं कृत्वा देवीं ध्यायेत् तद्यथा सहस्रसूर्यसं
काशो महादीप्तिधरो गुरुः षडन्वयेश्वरः श्रीमान् परशंभुर्गुणोदयः षडाननस्फुरन्नेत्रयंत्राङ्कसमन्वितः द्वीपिचर्मकटिस्फारमुण्डमालाविभूषणः
नरास्थिरत्नपारिजातगुम्फमालासमावृतः ब्रह्ममायिनिं तीक्ष्णदंष्ट्राविकटतलापनः विचित्राभरणैर्युक्तः सर्वविसृष्टपाशाहतः शूलासीत्रुश
क्तिस्त्रशिखरधारि महातनुः कपालफलकचापारिपाशाभयकरांबुजः देवावृतः पितृवने क्रीडाकर्मा नमसोन्नरे एवं परेश्वरीं ध्यायेत् सानमार
विराजितां दक्षोर्ध्वकरमारभ्य दक्षाधःकरपर्यंतं वामोर्ध्वकरपर्यंतं मारभ्य वामाधःकरपर्यंतमायुधध्यानं इति ध्यात्वाभिसंपूज्य सकलविद्या
द्वयं पुनः समभ्यस्य समर्प्याथ चरणद्वितयं स्मरेदिति सैकेन ध्यात्वा मानसं पूजयित्वा यं च प्रणवसंपुटितपरेश्वरीबीजं यथाशक्ति जपित्वा
तथैव परेश्वरीमंत्रं च जपित्वा देवाय जपं समर्प्य षडन्वयशांभवाधिदेवतां ललितां स्वात्मानं ध्यायेत् ॥ श्रीविद्यानंदनाथेन शिष्ययोः प्रिय
स्तुना कृते सौभाग्यरत्नाख्ये तरंगो रुद्रसंख्यकः ११ इति श्रीसच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचि
ते सौभाग्यरत्नाकरे एकादशस्तरंगकः ११ इत्येवं संकृत्वा षडन्वयशांभवरश्मिस्मरणं कुर्यात् तत्र क्रमं मनसा परेश्वरक्रमः तत्र श्री

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ज्ञावके हिरण्यगर्भेवासनं स्वर्णवर्णज्ञायासनं ध्यात्वा तस्य नाभिपद्मकर्णिकायां सहस्त्रोमिति परमेश्वररूपं बालार्ककवर्णं ध्यात्वा तदुत्संगे ध्यामो
क्तरूपं परमेश्वरदेवतात्मानं ध्यात्वा तत्सर्वेतु स्वरूपं सभावासनं परमेश्वरं ब्रह्मरंध्रे संचिंत्य शलाधीरेवालवोक्ष्णा परमेश्वरी ध्यानोक्तरूपां पंच
दशफणफुक्ताहीं अस्य मध्यफणास्थितां ध्यात्वा ७ नस्तां तेजोरूपां ब्रह्मरंध्रपर्यंतं ध्यात्वा तेन तेजसा चयवीकृत्य परमेश्वरेण संयोज्य तया मोक्षैने
कीकृतेनमंत्रेण देवदेवीमानसोपचारैः पूजयेत् ततस्तं परितः शिरसि चक्रंणि विभाव्य तस्य कोणेषु ईशानादिवायव्यांतेषु चतुष्कादि वायव्या
येषु चतुष्का ॥ त्रिक्रमेण प्रादक्षिण्येन द्वात्रिंशद्भ्रमयामिथुनस्वरूपीस्त्यां तत्रैशानकोणे प्रथमं मिथुनचतुष्कं रक्तवर्णं ध्यात्वा ऐं क्लीं श्रीं ह्स्फ्रें ह्सौः ऐं
परानंदनाथ परापरांबा ऐं ह्सैः ह्स्फ्रें श्रीं क्लीं ऐं श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ ऐं भौं नंदनाथ भोपरांबा ऐं ॥ श्रीं ॥ ऐं चिदानंदनाथ चित्परांबा ऐं ॥ श्रीं ॥ ऐं
महामायानंदनाथ महामायापरांबा ऐं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति चतुष्कं अथ पूर्वकोणे मिथुनपंचकं शुक्लवर्णं ध्यात्वा ॥ ह्स्रें उन्मनानंदनाथ
उन्मनापरांबा क्रूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ क्रूं ह्स्रें स्वच्छानंदनाथ स्वच्छिपरांबा क्रूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ क्रूं स्थितानंदनाथ स्थितिपरांबा क्रूं ॥
सौ०र० श्रीपादुकां पूजयामि नमः दीप्तानंदनाथ दीप्तापरांबा ॥ क्रूं निरोधानंदनाथ निरोधापरांबा क्रूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ क्रूं मुक्तानंदनाथ
९५॥ मुक्तिपरांबा क्रूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः अथाग्नेयकोणे मिथुनचतुष्कं धूम्रवर्णं ध्यात्वा ऐं ज्ञानानंदनाथ ज्ञानापरांबा ऐं ॥ श्रीपादुकां पूजया

95

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ श्रीं आत्मवत्यानंदना
थ आत्मवती परांबा श्रीं
ॐ श्रीपा ॐ श्रीं इंद्रिया
नंदनाथ इंद्रिया परांबा
श्रीं ॐ श्रीपा २

मि नमः ॐ ऐं सत्यानंदनाथ सती परांबा ऐं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं असत्यानंदनाथ असती परांबा ऐं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं सदस
सानंदनाथ सदसती परांबा ऐं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः अथ निरृति कोणे मिथुन सप्तकं कृष्णवर्णं ध्यात्वा ॐ श्रीं क्रियानंदनाथ क्रिया परांबा श्रीं
पादुकां पूजयामि नमः ॐ श्रीं गोचरानंदनाथ श्रीं गोचरा परांबा श्रीं पादुकां पूजयामि नमः ॐ श्रीं लोकमुख्यानंदनाथ लोकमुख्या परांबा श्रीं पादु
कां पूजयामि नमः ॐ श्रीं वेदानंदनाथ वेदा परांबा श्रीं पादुकां पूजयामि नमः ॐ श्रीं संविदानंदनाथ संवित्परांबा श्रीं पादुकां पूजयामि नमः ततः
पश्चिम कोणे मिथुन चतुष्टयं पीतवर्णं ध्यात्वा ॐ क्लीं कुंडलिन्यानंदनाथ कुंडली परांबा क्लीं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः क्लीं ॐ क्लीं सुषुम्णानंदना
थ सुषुम्णा परांबा क्लीं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ क्लीं ॐ प्राणसूत्रानंदनाथ प्राणसूत्रा परांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ क्लीं ॐ स्पंदानंदनाथ स्पं
दा परांबा क्लीं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततो वायव्य कोणे मिथुनाष्टकं पीतवर्णं ध्यात्वा ॐ फ्रें मातृकानंदनाथ मातृका परांबा फ्रें ॐ श्रीपादुकां पू
जयामि नमः ॐ फ्रें शब्दानंदनाथ शब्दा परांबा फ्रें ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ फ्रें वर्णानंदनाथ वर्णा परांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ फ्रें स्वरोद्भवानं
दनाथ स्वरोद्भवा परांबा फ्रें ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ फ्रें ॐ वर्णज्ञानंदनाथ वर्णज्ञा परांबा फ्रें ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ फ्रें ॐ वर्गज्ञानंदना
थ वर्गज्ञा परांबा फ्रें ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ फ्रें संयोगानंदनाथ संयोगा परांबा फ्रें ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ फ्रें मंत्रविग्रहानंदनाथ मंत्र

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

विग्रहापरांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः इतिरश्मिक्रमंसंपूज्यविन्यस्यपुनर्देवदेव्यैश्चत्रयेऽदितिमानसपरेभ्यश्चक्रः अथनामसविद्येश्वरक्रमः त
त्रविशुद्धिचक्रेकल्पूइतिविद्येश्वरबीजंशुद्धस्फटिकसंकाशंध्यात्वातद्रूपंदेवमात्मानंशुद्धस्फटिकसंकाशंबद्धकुंडादशांगुष्ठिकं भैरवाभंशूल
चक्राकुशपाशशरोत्सरंचदक्षेचवामकेतद्वक्षेत्वच्छज्ञानमुद्रं चापालयेचविश्राणंतद्दुतीचकुलेश्वरी दक्षोर्ध्वेवामोर्ध्वेक्रमतश्चायुधक्रमः
इतिसदाशिवप्रेतासनस्थंविद्येश्वररूपमात्मानंध्यात्वा । ह्स्त्रांहृदयायनमः । ह्स्त्रींशिरसेस्वाहा एवंषड्दीर्घयुक्तबीजेनपंचप्रणवसंपुटि
तेनन्यासंषट्करषडंगचकृत्वासात्वकृत्वाविद्येश्वरीतिज्ञोकल्पादिलादिब्रह्मरंध्रांतंध्यात्वाविशुद्धौविश्राम्यपुनःसावयवांतांविद्येश्वरेणसं
योज्यदेवदेवीरूपमात्मानंध्यायन्तंचप्रणवसंपुटितबीजद्वयेनपुनःप्राग्वत्अंगन्यासंकृत्वापूर्वोक्तविधयादेवदेव्यौमानसोपचारैःसंपू
ज्यपुनर्ब्रह्मरंध्रेध्यात्वामानसंपूजयित्वादेवंपरितःषट्कोणंविभाव्यपूर्वादिईशानांतकोणेषुषट्क्रमेणवाह्निशाद्याश्चमिथुनानिन्यसेत्तू
त्रपूर्वकोणेमिथुनषट्कंशुक्लवर्णंध्यात्वा । हंहृदयानंदनाथकौलिनीपरांबामं । श्रीपादुकांपूजयामिनमः । मंमहानंदनाथब्रह्मधारा
सारमं । श्रीपादुकांपूजयामिनमः । संसर्वानंदनाथश्यामवीपरांबामों । श्रीपादुकांपूजयामिनमः अथाग्नेयकोणेद्वितीयषट्कंरक्तंध्यात्वा ।
इंपरानंदनाथकालिकापरांबाइं । श्रीपादुकांपूजयामिनमः । वंवसानंदनाथडुश्चंडालीपरांबावं । श्रीपादुकांपूजयामिनमः । मौंमोहानंद

१ मूलाधारेदेवीमंत्रस्था
निमंत्रेऽमितिबीजंशुद्ध
स्फटिकसंकाशांध्यात्वा
तद्रूपांदेवींविद्येश्वर
सहस्रींध्यात्वा षड्दीर्घ
युक्ताग्नामितिबीजेनपंच
प्रणवसंपुटितेन न्या
सं षट्करषडंगन्या
सान्कृत्वा ६

श्रीर
१९६

96

नाथघोरेश्वरीपरांबामें ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ मं मनोभवानंदनाथहेल्लापरांबामं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ सें सुंबुकानंदनाथमहाकक्षा
परांबासें ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ त्रां त्रानानंदनाथकुक्षिकापरांबा त्रां ॥ नैरृतिकोणे मिथुनषट्कं धूम्रवर्णं ध्यात्वा ॥ वें वेदानंदनाथडाकि खे
नीपरांबा खें ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ ज्वां ज्वालानादनंदनाथराकिनीपरांबा ज्वां ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ मं महाकुशानंदनाथलाकिनी
परांबा मं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ श्रिं श्रियैज्वालानंदनाथकाकिनीपरांबा श्रिं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ तें तेजोत्स्वानंदनाथशाकिनीपरांबा तें
श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ मूं मूर्धानंदनाथहाकिनीपरांबा मूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ मं महांकुशानंदनाथलाकिनीलाकिनीपरांबा मं ॥
श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ ततः पश्चिमकोणे धूम्रवर्णं मिथुनषट्कं ध्यात्वा ॥ वां वायुध्यानंदनाथपद्मापरांबा वां ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ कुं
कुलानंदनाथसिंहापरांबा कुं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ सं संहारानंदनाथकुलेश्वरीपरांबा सं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ विं विश्वभरणानंद
नाथक्षमापरांबा विं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ कुं कुटिलानंदनाथकूर्ममातापरांबा कुं ॥ श्रीपरांबा पूजयामि नमः ॥ गं गालवानंदनाथकालि
नीपरांबा गं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ ततो वायव्यकोणे मिथुनषट्कं मरुणं ध्यात्वा ॥ व्यों व्योमानंदनाथव्योमापरांबा व्यों ॥ श्रीपादुकां पू
जयामि नमः ॥ श्वं श्वसनानंदनाथमहिमापरांबा श्वं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ बां बाकुलानंदनाथमहिमापरांबा बां ॥ श्रीपादुकां पूजे
श्वं बा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यामि नमः । वां बाह्लानंदनाथ महामाया परांबा वां । श्रीपादुकां पूजयामि नमः । खं खेचरानंदनाथ महिमा परांबा खें । श्रीपादुकां पूजयामि नमः ।
ज्ञां ज्ञानानंदनाथ कुंडली परांबा ज्ञां । श्रीपादुकां पूजयामि नमः । विं विश्वानंदनाथ कुलेश्वरी परांबा विं । श्रीपादुकां पूजयामि नमः । ततः ईशानको
णे मिथुनषट्कं स्फटिकवर्णं ध्यात्वा । ओं ओंकारानंदनाथ सिद्धा परांबा ओं । श्रीपादुकां पूजयामि नमः । मं मदनानंदनाथ दीपिका परांबा मं । श्रीपा
दुकां पूजयामि नमः । यं यशानंदनाथ रेचिका परांबा यं । श्रीपादुकां पूजयामि नमः । शं शांतानंदनाथ मोचिका परांबा शं । श्रीपादुकां पूजया
मि नमः । पं पपरानंदनाथ परापरांबा पं । श्रीपादुकां पूजयामि नमः । वं वरानंदनाथ चिंतिपरांबा वं । श्रीपादुकां पूजयामि नमः । इति नाभस्त्रिविधेश्वर
क्रमः ॥ अथ वायव्ये हंसेश्वरक्रमः । तत्र श्रीबाहुतु चक्रे सुरक्तं इति हंसेश्वरबीजं धूम्रवर्णं विचिंत्य तत्र इंद्रवं देवं धूम्रवर्णं षण्मुखं विंशद्दशबाहुं क्रमशः
त्रिशूलचक्रांकुशबाणवराभय शंखध्वज सर्पकपालिस्याद्यामया नित्यं दक्षवामयोः स्वर्धं क्रमेण बिभ्राणं द्वादशापारं भैरवरूपमीश्वरप्रेतासन
स्थं हंसेश्वरं तन्मयमात्मानं च ध्यात्वा । स्फ्रें हंसाय नमः इत्यादिबीजं घमातृकाः हंसेश्वरबीजेन करषडंगं च कृत्वा सान्निधाय देवीमंत्रस्य
सौर.
स्फ्रें मितिपरं बीजं मूलाधारे धूम्रवर्णं ध्यात्वा तत्र इंद्रं वा धूम्रवर्णं हंसेश्वरीं हंसेश्वरसमानरूपां ध्यात्वा देवीविद्याषट्बीजेन षडंग
१८७
न्यासं विधाय हृदये देवेश्वरीं ध्यात्वा मानसैरुपचारैः पूजयित्वा शिरःपीठपूजार्थं चरणद्वयमध्यस्य ब्रह्मरंध्रे यथोक्तरूपां ध्यात्वा न

17

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

योरेकविषयासंपृक्तत्रिगसिषट्कोणं विभाव्य तस्य पूर्वे कोणे प्रथमं चतुष्कं पीतवर्णं ध्यात्वा लमरयूं खेगेश्वरानंदनाथ भद्रा परांबा लमरयूं
ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ल्म्रूं कूर्मानंदनाथ मल्लिका परांबा ल्म्रूं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ल्म्रूं मेघानंदनाथ कोधा परांबा डमरयूं
ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ लमरयूं मीनानंदनाथ मल्लिका परांबा लमरयूं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ क्ष्म्रूं महानंदनाथ निधाचारी परांबा क्ष्म्रूं
ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ क्ष्म्रूं तीव्रानंदनाथ लीला परांबा क्ष्म्रूं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ क्ष्म्रूं प्रियानंदनाथ कुमुदा परांबा क्ष्म्रूं ॐ श्रीपादुकां पू-
जयामि नमः ॐ क्ष्म्रूं कौलिकानंदनाथ मेनका परांबा क्ष्म्रूं श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ततो नैर्ऋत्यकोणे मिथुनषट्कं रक्तवर्णं ध्यात्वा ॐ रयूं डाम-
रानंदनाथ डाकिनी परांबा र्म्रूं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ र म्रूं रामरानंदनाथ राकिनी परांबा रमरयूं ॐ र म्रूं लामरानंदनाथ लाकिनी परांबा
र म्रूं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ र म्रूं कामरानंदनाथ काकिनी परांबा रमरयूं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ र [illegible] सामरानंदनाथ शाकिनी प-
रांबा र [illegible] ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नम ॐ र [illegible] हामरानंदनाथ हाकिनी परांबा र [illegible] श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततः पश्चिमकोणे तुरीयमिथुनच-
तुष्कं धूम्रवर्णं ध्यात्वा ॐ यम्रूं आधारेशानंदनाथ रक्ता परांबा यम्रूं ॐ यम्रूं चक्रेशानंदनाथ बिंदु परांबा यम्रूं श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ यम्रूं कुरं-
गेशानंदनाथ कुल्ला परांबा यम्रूं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः यम्रूं मदंग्रीशानंदनाथ कुब्जिका परांबा यम्रूं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः अथ वाय-

अथाग्नेये पंचकं श्याम
वर्णं ध्यात्वा ॐ वमरयूं
ज्ञानानंदनाथ विमला प
रांबा वमरयूं ॐ श्रीपा
दु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वायुकोणे मिथुनं द्विदलं रक्तवर्णं ध्यात्वा परमरहस्यपामरानंदनाथडाकिनीपरांबा पंचकं सुलक्षवर्णं ध्यात्वा ॥ ह्स्ख्फ्रूं हृदीशानंदनाथकमलापरांबा
ह्स्ख्फ्रूं श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ ह्स्ख्फ्रूं शिरेशानंदनाथकुल्लापरांबा दीपिकापरांबा ह्स्ख्फ्रूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ ह्स्ख्फ्रूं शिखीशानंद
नाथ वर्बरीपरांबा ह्स्ख्फ्रूं वर्मानंदनाथ बहुरूपापरांबा ह्स्ख्फ्रूं ॥ ह्स्ख्फ्रूं अस्त्रानंदनाथ महन्तरीपरांबा ह्स्ख्फ्रूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततईशानको
णे मिथुनद्वयं बालार्कवर्णं ध्यात्वा ॥ समरहस्यपरमगुर्वानंदनाथमंगलापरांबा ह्स्ख्फ्रूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ समरहस्यपराधिकारगुर्वानंद
नाथकौमालीपरांबा ह्स्ख्फ्रूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ह्स्ख्फ्रूं सर्वगुर्वानंदनाथसमानीपरांबा ह्स्ख्फ्रूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः इतिवायव्य
चक्रमरश्मीनित्यस्य पुंनरेकविंशत्या देवदेव्यो वित्यस्य संपूज्य स्वाधिष्ठाने तेजसक्रममारभेत् इतिवायव्यहंसेश्वरक्रमः ननु अहेनाहमे
चक्रे वायव्यहंसेश्वरक्रमनामाभिधाय च्छुजप स्वाधिष्ठाने ते जसक्रममारभेत् इतिवायव्यहंसेश्वरक्रमो क्रमप्राप्तमणिपूरचक्रं विहाय स्वाधि
सौर ष्ठाने चक्रे तेजससंवर्त्तेश्वररश्मिस्मरणं कुर्यादिति युक्तं तत्कथमुपपन्नमिति चेत् सत्यं अनाहतचक्रानंतरं मणिपूरकं चक्रमेव क्रमप्रा
प्तं भवति मह्यीमूलाधारे क्रमपि मणिपूरे हुतवहः स्थितं स्वाधिष्ठाने इति स्वाधिष्ठानचक्रमेव वह्निस्थानत्वेन प्रतिपाद्यान्यत्रापि तत्र स्वाधिष्ठा
९८ ने हुतवहमधिष्ठायानिरंतरं तमीडे संवर्त्तं जननिमहतीतां च समयां इति सौंदर्यलहर्यां श्रीशंकराचार्यैः षडन्वयशांभवक्रमकथनेऽपि समानात्

18

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तेत्वात् भूतक्रमेणच क्रमो वाधितइति अथतैजससंवर्त्तेश्वरक्रमः तत्रस्वाधिष्ठानचक्रेसंवर्त्तेश्वरमंत्रसमुच्चार्यामितिसप्तमंबीजंबालार्कनिभं
ध्यात्वातदुद्भवंमित्रांशं ज्ञानवयत्रमपंचदशाचरणं दृष्ट्वा भुजंशूलंचक्रंध्वजंवरंखड्गंकपालानिपारिजातपुष्पजपमालामुत्तकाभयटंकाश्च दक्षिणवा
मकरेषुदक्षोर्ध्ववामोर्ध्वक्रमतः दधानंदंष्ट्राकरालवेषविशेषावबद्धोर्ध्वकेशंषोडशवार्षीयंरत्नसर्पास्थिभूषणंसर्वालंकारशोभितंपंचवक्त्रेरु
ड्रैश्वेतासनेएकपादेनस्थितंतत्सर्ववह्निज्वालारूपानामिषपात्रापादांगुलीकंडुड्डमालाभूषंअथनिषडशावक्रसंघातरचितमेखलंदेवंस्वात्मंध्यात्वाक
रतलयोः ऐं व्योमानंदनाथरंजनीपरांबाहः श्रीपादुकांपूजयामिनमः करपृष्ठयोः ऐंहीं चिदानंदनाथरंजनीपरांबासं श्रीपादुकांपूजयामिनमः अं
गुष्ठयोः ल्रूं अर्हंकारानंदनाथक्रोधिनीपरांबालं श्रीपादुकांपूजयामिनमः तर्जन्योः वं अश्वत्तानंदनाथदेवदूतीपरांबावं श्रीपादुकांपूजयामिनमः
अनामिकयोः यं अचर्मानंदनाथाचलापरांबायं श्रीपादुकांपूजयामिनमः करतलयोः वं दीप्तानंदनाथज्वालिनीपरांबारं श्रीपादुकांपूजयामिन
मः करपृष्ठयोः ऊं प्रकृतीशानंदनाथप्रकृतिपरांबाऊं श्रीपादुकांपूजयामिनमः इतिकरन्यासः अथषडंगन्यासः तत्रहंसविशुद्धानंदनाथश
खिनीपरांबासं हृं हृदयायनमः ह्रांसंप्राणानंदनाथयोगेश्वरीपरांबासंदं शिरसेस्वाहा लंवेहानानंदनाथविंदुपरांबावंलं शिखायैवषट्
यं ध्यापकानंदनाथअधिकापरांबारंयं कवचायहुं अस्त्रायफट् इतिकरषडंगन्यासः अथवक्त्रन्यासः तत्रपश्चिमवक्त्रे हंसंकालवक्त्रा

ऊं हंसानंदनाथभीमवतीपरांबाऊं नेत्रत्र ऐं सं ध्योमानंदनाथअघोरेश्वरीपरांबाऐं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नंदनाथकालरात्रीपरांबासंहं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ उत्तरवक्त्रे ॥ ह्लूं मं रौद्रवक्त्रानंदनाथसंहारिणीपरांबा मंह्लूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः दक्षि
२ णवक्त्रे ॥ ह्लं विश्वग्रहानंदनाथदहनीपरांबा वंलं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ पूर्ववक्त्रे मं रं प्रकाशानंदनाथज्योतिः परांबा ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ,
ऊर्ध्ववक्त्रे ॥ ॐ ह्रूं ह्र्णीनंदनाथामृतवाहिनीपरांबा ह्रूं ॐ ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः परवक्त्रे ॥ ॐ अमृतानंदनाथचितिपरांबा ॐ ॥ श्री इति वक्त्रन्यासः इति षो
ढान्यासं विधाय पूर्णाङ्गन्यासं कुर्यात् मूलाधारस्य योनिमध्ये हंसक्षे मिति चतुर्थं पत्रं रक्तवर्णं विचिंत्य तत्र भामंडलसमुद्भूतां देवीं रक्तवर्णां हास्ययु
क्तषड्वक्त्रां द्वादशभुजां दशवक्त्रां विंशतिभुजां वा विंशतिवक्त्रां चत्वारिंशद्भुजां वा शतवक्त्रां द्विशतभुजां वा प्रतिवक्त्रं स्फुरदादित्यसंकाशलोचनत्रयभू
षितां शूलकपालबाणचापखड्गांकुशपाशघंटाचक्रगदारत्नखट्वांगडिंडिमडमरुवज्रधरां त्रिखंडशक्तिशल्यकृत्तसर्पजपमालाख्यान्यायुधानि
यथायथं धारयंतीं संवर्तेश्वरीं स्वाभेदेन ध्यात्वा कनिष्ठयोः ॥ ऐं नित्ये भगवति ह्स्कें कुलेश्वरि ॥ नमः नैऋ अनामयोः ॥ क्रां क्रीं क्रूं क्रैं क्रौं क्रः ॐ ज्रणनम ॥ न हलीं हक्रीं ह... ॥ ४
मः मध्यमयोः ॥ स्त्रां स्त्रीं स्त्रूं स्त्रैं स्त्रौं स्त्रः श्रीफट् म्लौः फें ॥ नमः तर्जन्योः ॥ अघोरसुविकृतत्रिकायै नमः अंगुष्ठयोः ॥ ज्रां ज्रीं ज्रूं ज्रैं ज्रौं ज्रः घोरघोरे ॥
सौर. नमः करतलपृष्ठयोः ॥ यं रं लं वं हं संक्षिणि २ महाक्षिणि विच्चे ॥ ऐं नमः इति करन्यासः अथैतैरेव षडंगन्यासमंत्रैः षडंगन्यासः पुनरेतैरेव मंत्रैः षडु
९९ पश्चिमादिवक्त्रन्यासः अथ षड्वक्त्रन्यासः तत्र पश्चिमवक्त्रे ॥ ऐं नित्ये भगवति ॥ नमः उत्तरवक्त्रे ॥ ह्स्कें कुलेश्वरि ॥ नमः दक्षिणे ॥ क्रीं क्रूं क्रीं ह्लीं

99

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ह्रीं क्रूं हैं ह्रौं । नमः पूर्ववक्त्रे । ॐ जगन्नमः । नमः वायव्ये । ह्रां ह्रूं ह्रीं ह्रः श्रीं फट् ह्रौं फें फें । नमः निरृतिवक्त्रे । अघोरमुखि कुब्जिकायै । नमः ईशानव
क्त्रे क्रां क्रूं क्रीं । नमः आग्नेये । घोरे अघोरे । नमः ऊर्ध्ववक्त्रे । यं रं लं वं हं सं नमः परवक्त्रे । किलि किलि महाकिलि विच्चे । नमः । अथ विंशतिवक्त्रन्यासः
अथ शतवक्त्रन्यासः । तत्र पश्चिमाद्यवक्त्रे । ऐं निसः नमः द्वितीयवक्त्रे । भगवति । नमः उत्तराद्यवक्त्रे । ह्स्फ्रें नमो द्वितीये । कुलेश्वरि । नमो दक्षिणाद्य
वक्त्रे ह्रीं क्रूं क्रीं । नमो द्वितीये । ह्रीं क्रूं ह्रीं हैं । नमः पूर्वाद्यवक्त्रे । ॐ जगन्नमः । द्वितीये । नमः । वायव्याद्यवक्त्रे । ह्रां ह्रूं ह्रीं ह्रः श्रीं । नमः द्वि
तीये । फट् ह्रौं फें । नमः नैरृत्याद्यवक्त्रे । अघोरमुखि नमः द्वितीये कुब्जिकायै नमः ईशानाद्यवक्त्रे । क्रीं ह्रं क्रां । नमः द्वितीये । क्रीं नमः ।
आग्नेयाद्यवक्त्रे । घोरे । नमः द्वितीये । अघोरे । नमः ऊर्ध्वाद्यवक्त्रे । यं रं लं । नमः द्वितीये । वं हं सं । नमः पराद्यवक्त्रे । किलि किलि नमः द्वितीये । म
हाकिलि विच्चे । नमः । इति विंशतिवक्त्रन्यासः । अथ शतवक्त्रन्यासः । तत्र दशवक्त्रन्यासोक्तपदान्येव दशवक्त्रन्यासस्थानेष्वेव दशकृत्वः पुनः पुनर्न्य
सेदिति शतवक्त्रन्यासः । अथ हृल्लासिविस्मरं ध्यात्वा तेजोरूपं सं वन्ते स्वं रोध्यात्वा पूर्ववद्देहे ह्सहसं योज्य शिरः पीठमानसोपचारैः संपूज्य ततस्तं परि
तः शिरसि षट्कोणं विभाव्य तत्सन्नैरृतकोणे रश्मिमिथुनपंचकं पीतवर्णं ध्यात्वा । स्हौं परापरानंदनाथ खेचरीपरांबा स्हौं । श्रीपादुकां पूजयामि
नमः । स्हौं परानंदनाथ कुब्जा परांबा स्हौं । श्रीपादुकां पूजयामि नमः । स्हौं परमानंदनाथ गुह्यकाली परांबा स्हौं । श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्ह्लूं अपरानंदनाथमनंतापरांबा स्ह्लूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः स्ह्लूं चिदानंदनाथ नीलकुब्जिका परांबा स्ह्लूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ ततः पश्चि
मकोणे मिथुन पंचकं कृष्णवर्णं ध्यात्वा ॥ स्ह्क्लीं अघोरानंदनाथ धाधा परांबा स्ह्क्लीं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ स्ह्क्लीं डामराघोरानंदनाथ रमा परांबा स
ह्क्लीं श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ सह्क्लीं ललितानंदनाथ रूपा परांबा स्ह्क्लीं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ स्ह्क्लीं स्वच्छानंदनाथ सर्वगा परांबा स्ह्क्लीं श्रीपादु
कां पूजयामि नमः ॥ स्ह्क्लीं भूतेश्वरानंदनाथ शंखा परांबा सह्क्लीं श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ ततो वायव्यकोणे मिथुन षट्कं कृष्णवर्णं ध्यात्वा ॥ स्ह्कूं आनं
दानंदनाथ कृष्णडाकिनी परांबा स्ह्कूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ सह्कूं अरण्यानंदनाथ रक्तडाकिनी परांबा सह्कूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥
सह्कूं प्रभानंदनाथ चक्रडाकिनी परांबा सह्कूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ स्ह्कूं योगानंदनाथ पद्मडाकिनी परांबा स्ह्कूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥
स्ह्कूं अतीतानंदनाथ कुब्जडाकिनी परांबा स्ह्कूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ स्ह्कूं पादानंदनाथ प्रचंडडाकिनी परांबा स्ह्कूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ऐशा
नकोणे मिथुन चतुष्कं रक्तवर्णं ध्यात्वा ॥ स्ह्रैं योगेश्वरानंदनाथ चंडाक्षी परांबा स्ह्रैं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ स्ह्रैं पीठेश्वरानंदनाथ कौलि
नी परांबा स्ह्रैं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः स्ह्रैं कुलकौलेश्वरानंदनाथ पावनी परांबा स्ह्रैं ॥ स्ह्रैं शंकरानंदनाथ ज्वाला परांबा स्ह्रैं ॥ श्रीपादुकां पू
जयामि नमः ॥ स्ह्रैं पिंगलानंदनाथ कराली परांबा स्ह्रैं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ स्ह्रैं सदानंदनाथ कुब्जिका परांबा स्ह्रैं ॥ श्रीपादुकां पूजं ।

सौ॰ र॰
१००

ततः सर्वकोणे ।

108

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यामि नमः अथ आग्नेयकोणे मिथुनषट्कं स्फटिकवर्णं ध्यात्वा स्कं: कालगुर्वानंदनाथपरापरांबा स्कं: श्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ स्कं: सिद्धगु
र्वानंदनाथशान्त्यतीतापरांबा स्कं: ५ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ स्कं: रत्नगुर्वानंदनाथशान्तिपरांबा स्कं: ५ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ स्कं: शिवगु
र्वानंदनाथविद्यापरांबा स्कं: ५ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ स्कं: मैनाकगुर्वानंदनाथप्रतिष्ठापरांबा स्कं: श्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ स्कं: समयगु
र्वानंदनाथनिवृत्तिपरांबा स्कं: ५ श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति षष्ठिक्रमविन्यस्य पुनर्देवदेव्यौ मध्ये तदेकविग्रहयासं ज्ञात्वा क्रमद्वीपेश्वरं स्मिस्मर

अथ यामलद्वीपेश्वरक्रमः ५ णं कुर्यात् तत्र मणिपूरकचक्रे हस्ख्फ्रें इति द्वीपेश्वरकूटं रक्तवर्णं ध्यात्वा तदूर्ध्वं देवं श्यामवर्णं द्वादशभुजं बाणचापशूलचक्रखड्गांकुशवरख
ट्वांगपरशुगदापाशाभयानि दक्षिणवामैर्बाहुभिर्दधानं बाहुद्वयेन गजचर्म बिभ्राणं विष्णुमहाप्रेतासनस्थं दंष्ट्राकरालं भयानकाम् अरुणं द्वीपे
श्वरं स्वाभेदेन ध्यात्वा आत्मन्यासं कुर्यात् अत्र बाणचापाव् एकहस्ते वरखड्गांकुशविशेषणं द्वादशभुजत्वादिति अथ अंगन्यासः तद्यथा कु
निष्ठयोः ५ हस्ख्फ्रें ह्रां हृदयाय नमः अनामिकयोः ५ हस्ख्फ्रें ह्रीं शिरसे शिरसे स्वाहा मध्यमयोः ५ हस्ख्फ्रें ह्रूं शिखायै वषट् तर्जन्योः ५ हस्ख्फ्रें ह्रैं कवचाय हुं अंगु
ष्ठयोः ५ हस्ख्फ्रें ह्रौं नेत्रत्रयाय वौषट् करतलपृष्ठयोः ५ हस्ख्फ्रें ह्रः अस्त्राय फट् इति करन्यासः अथ तैरेव मंत्रैः हृदयादिषडंगन्यासः पुनः पश्चिमचक्रे ५
हस्ख्फ्रें नम इत्यादिचक्रपदे पिण्डायन्यसेत् ततो मूलाधारे देवीमंत्रस्य चतुर्थमकारं ठिकारं शुक्लवर्णं विभाव्य तदूर्ध्वं तां देवीं श्यामवर्णां विष्णुशवासन

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्यां अग्रहस्तुजां शांखं ...कादा पद्म अक्षमाल पाश वराभयानि दधतीं द्वीपेश्वरीं स्वाभेदेन ध्यात्वा कनिष्ठया। ॐ रां ॐ हृदयाय नमः इत्यादि जलांतं प्रायत्य दीर्घयुक्त
रेकारेण करन्यासं कृत्वा हृदयादिषडंगेषु पिंटांदीमित्यादिभिः षड्भिः षडंगन्यासं विधाय तथैव वक्त्रन्यासं च कृत्वा मूलाधारादि ब्रह्मरंध्रांतं तेजोरूपां
देवीं ध्यात्वा तत्तेजो मणिपूरके स्थिरीकृत्य सा वयं देवेन सह संयोज्य देवदेवीरूपमात्मानं ध्यायन् पुष्पपात्रं ॐ ह्रीं ईं ॐ इत्यादि प्राय करषडंग वक्त्रन्या
सान् कृत्वा ब्रह्मरंध्रे गुरुं देवदेवीं आत्मनि संस्थितं परितः षट्कोणं विभाव्य तत्र सव्याग्रकोणे आग्नि मिथुनं चतुर्भुजं पीतवर्णं ध्यात्वा ॐ लं सत्यानंदनाथ निवृ
त्ति परांबा लं श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ लं वामानंदनाथ श्री परांबा लं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ लं अघोरानंदनाथ पद्मा परांबा लं ॐ श्रीपादुकां
पूजयामि नमः ॐ लं पुरुषानंदनाथ अम्बिका परांबा लं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततः पूर्वकोणे रक्षो मिथुनं चतुर्भुजं श्यामवर्णं ध्यात्वा ॐ वं अनंतानं
दनाथ निवृत्ति परांबा वं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ वं अनाथानंदनाथ प्रतिष्ठा परांबा वं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ वं अनाथाश्रितानंदनाथ
विद्या परांबा वं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः वं ॐ अचिंत्यानंदनाथ शांति परांबा वं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततः आग्नेयकोणे मिथुनं षड्भुजं रक्तवर्णं
सौभा ध्यात्वा ॐ रं खेचरानंदनाथ उमा परांबा रं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ रं तीव्रानंदनाथ गंगा परांबा रं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः रं मणिवाहानंदना
१०१ थ सरस्वती परांबा रं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ रं ज्वालेश्वरानंदनाथ यमुना परांबा रं ॐ श्रीपादुकां पूजयामि नमः रं अंबुवाहानंदनाथ कम

101

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लापरांबारं प श्रीपादुकां पूजयामि नमः प रं ततस्तेजानंदनाथ पार्वती परांबारं प श्रीपादुकां पूजयामि नमः प रं ततो नैरृतकोणे मिथुने चानुस्कं क्षाम सवर्णं ध्या
लाप यं विद्यावागीश्वरानंदनाथ चित्रा परांबायं प श्रीपादुकां पूजयामि नमः प यं चतुर्विधेश्वरानंदनाथ कमला परांबायं प श्रीपादुकां पूजयामि नमः प
यं उमा गंगेश्वरानंदनाथ मन्मथवेगा परांबायै नमः प श्रीपादुकां पूजयामि नमः प श्रं य श्रीकृष्णेश्वरानंदनाथ रमा परांबायं प श्रीपादुकां पूजयामिन
मः प ततः पश्चिमकोणे मिथुनं पंचकं शुक्लवर्णं ध्याला प हं श्रीकंठानंदनाथ लल्या परांबा हं प श्रीपादुकां पूजयामि नमः प अनंतानंदनाथ वसा परांबा हं प श्री
पादुकां पूजयामि नमः प हं श्रीकरानंदनाथ रत्नमेखला परांबा हं प श्रीपादुकां पूजयामि नमः प ततो वायव्यकोणे मिथुनं त्रयं रक्तवर्णं ध्याला प सं परदि
व्यौघानंदनाथ वामा परांबा सं प श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततो मध्ये देवदेवैरक विघया तोमा नमे रूपचारैः संपूज्य तन्मयं स्वात्मानं ध्यायेदिति पा
र्थिवेश्वरक्रमः अथ पार्थिवनवात्मेश्वरक्रमः तत्र मूलाधारे हंसहृत्कमल वरस्थं इति नवात्मेश्वरं कूटं रक्तवर्णं ध्यात्वा तदुक्तं वं देवं भिन्नं तनच
पद्मं अंगं पंचवक्त्रं प्रतिवक्त्रं त्रिनेत्रं दशाचरणं दशभुजं त्रिशूलचक्रध्वजं वरकपाला निपारितातधुष्यपद्म मालापुस्तकाभयं टंकाश्वदक्षवामभुजे
दीप्तानंदं सुधाकरालं वेषविहिं शवबद्धो [illegible] अंगापोडशपावापिकरत्नसर्पास्थिभूषणं ब्रह्मप्रेतासनस्थं नवात्मेश्वरं स्वाभेदेन ध्यात्वा हृदिनाहे
स्वांगन्यासं कुर्यात् तद्यथा करन्यासः प हृदयाय नमः अनामयोः प क्षं मः शिरसे स्वाहा मध्यमयोः प लं वं प शिखायै वषट् तर्जन्योः प रं प

हैं सं

प सं परदिव्यौघानंदनाथ ऊ प
हा परांबा सं प श्रीपा प सं
पीठौघानंदनाथ रौद्री परांबा
सं प श्रीपा प

प
प दं पिंगलानंदनाथ
यशोवती परांबा हं प श्री
प हं सदाख्यानंदनाथ
हंसा परांबा हं प श्रीपा प

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कवचाय हुं अंगुष्ठाभ्यां ५ हुं नेत्रत्रयाय वौषट् करतलपृष्ठाभ्यां ५ अस्त्राय फट् इति करन्यासः एतैरेव मंत्रैः षडंगन्यासं वक्त्रन्यासं कुर्यात् ततो दे
वीमंत्रस्य सप्तमबीजं ह्स्क्रैं मिति चतुर्थप्रणवात्मकं कूटं मूलाधारे रक्तवर्णं ध्यात्वा तदुद्भूतां देवीं नीलवर्णां कृष्णरूपां पश्चिमोत्तरदक्षिणपूर्वेशानो
र्ध्वा पीत शुक्ल कृष्ण धूम्र रक्त वर्णां षड्वक्त्रां षट्कोणां द्वादशभुजां शूलचक्रवज्रांकुशपाशचक्रत्रिशूलसंपंकजं नीलोत्पलं सेमुंडं खड्गं गृधं याम् अकं
कपालं वा दक्षवामेषु करेषु दधानां प्रतिमुखं दंष्ट्राकरालां सर्पास्थिरत्नभूषितां मुण्डमालाधरां रौद्ररूपां महाविंशतिवर्षीयां वद्धो धृकेशं
व्याघ्रचर्मपरीधानां सिंहचर्मोत्तरीयां दिव्याभरणभूषितां महाट्टहासां ब्रह्मप्रेतासनस्थां देवीं स्वाभेदेन ध्यात्वा कनिष्ठाभ्यां ५ ह्स्क्रैं नमो भगवति
कमलायै ह्सफ्रीं हृदयाय नमः अनामिकाभ्यां ५ ह्स्क्रौं कुब्जिकायै कुलदीपिकायै ह्स्क्रीं शिरसे स्वाहा मध्यमाभ्यां ५ ह्स्क्रूं क्रां क्रूं क्रीं वर्वरायै ह्स्क्रूं ५
शिखायै वषट् तर्जनीभ्यां ५ ह्स्क्रैं ऐं जगन्नमे अघोरमुखि बहुरूपायै ह्स्क्रैं कवचाय हुं अंगुष्ठाभ्यां ५ ह्स्क्रौं क्रौं क्रूं क्रीं महातारायै ह्स्फ्रौं ५ नेत्रत्रया
सौर य वौषट् करतलपृष्ठाभ्यां ह्स्क्रः किणि किणि विच्चे ह्स्क्रः अस्त्राय फट् एवं षड्यक्षडंगवक्त्रन्यासौ कृत्वा देवीं तेजोरूपां मूलादिब्रह्मरंध्रांतं ध्यात्वा दे
१०२ वेन संयोज्य परे वटे वीरूपमात्मानं ध्यायन् पंचप्रणवपुटितैः हसक्षमलवरयीं ह्स्क्रां इत्यादिषड्दीर्घयुक्तानि तैर्बीजैः हृदयस्य षडंगमंत्रैः करषडंगवक्त्र
न्यासान् विधाय मूलाधारे स्ववरे न्यां ध्यात्वाग्निरः पीठेश्वरणं हृदयमध्ये तर्दवे देव्यो ध्यात्वा तोपरि तं षट्कोणं विभाव्य तत्स्वचायच्चकोणे मिथुन

102

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चतुष्कं पीतवर्णं ध्यात्वा ॥ लमयरूं उड्याण महापीठ उड्डीश्वरानंदनाथ उड्डीश्वरीपरांबा लमयवं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ वमयरूं ॥ जालंधरम
हापीठ जालेश्वरानंदनाथ जालेश्वरीपरांबा वमयरूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ रमयरूं पूर्णगिरिमहापीठ पूर्णेश्वरानंदनाथ पूर्णेश्वरीपरांबा
रमयरूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ यमयरूं कामरूपमहापीठ कामेश्वरानंदनाथ स्वर्गापरांबा स्लूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ ह्लूं शंकरा
नंदनाथ मत्स्यापरांबा स्लूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ ल्लूं पिंगलानंदनाथ पातालपरांबा स्लूं श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ स्लूं मयोज्ञातानंदनाथ ना
गापरांबा स्लूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ अथ पूर्वकोणे मिथुनपंचकं रक्तवर्णं ध्यात्वा ॥ डमयरूं आनंदानंदनाथ डाकिनीपरांबा डमयरूं ॥
श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ रमयरूं आज्ञा रमयरूं आनंदनाथ लाकिनीपरांबा लमयरूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ कमयरूं योगेश्वरा
नंदनाथ काकिनीपरांबा कमयरूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ समयरूं अतीतानंदनाथ शाकिनीपरांबा समयरूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि न
मः ॥ हमयरूं पारानंदनाथ हाकिनीपरांबा हमयरूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ ततो अग्निकोणे मिथुनपंचकं रक्तवर्णं ध्यात्वा ॥ लं आधारेशानं
दनाथ रक्तापरांबा लं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ वं चक्रीशानंदनाथ चंडापरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ ततो नैरृत्ये रं रक्तांगीशानंदना
थ करालापरांबा रं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ यं चंडीशानंदनाथ महोच्छुष्मापरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ कोणे मिथुनपंचकं के

२
कामेश्वरीपरांबा यमयरूं
॥ श्रीपा० ततः ईशानकोणे
मिथुनपंचकं श्यामवर्णं ध्या
त्वा ॥ हं श्रीकंठानंदना
थ गगनापरांबा हं ॥ श्रीपा
॥ लृं अनंतानंदनाथ स्वर्गा
परांबा लृं ॥ श्रीप

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वंले ध्यात्वा ॥ गं विमलानंदनाथ मातंगीपरांबा गं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ सं सर्वज्ञ विमलानंदनाथ पुलिंदीपरांबा सं ॥ सं योगविमलानंद
नाथ शबरीपरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ यं सिद्धविमलानंदनाथ चण्डिकापरांबा यं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ नं समयविमलानं
दनाथ कुलालिकापरांबा नं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततः पश्चिमकोणे मिथुनचतुष्कं सूर्यप्रभं ध्यात्वा ॥ लमलमरुं मित्रानंद कुब्जिका
परांबा लमयरूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः वमयरूं उड्डीशानंदनाथ लघ्वीपरांबा वमयरूं ॥ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ रमयरूं षष्ठीशा
नंदनाथ कुलेश्वरीपरांबा रमयरूं श्रीपादुकां पूजयामि नमः यमयरूं चर्यानंदनाथ कुब्जेश्वरीपरांबा यमयरूं श्रीपादुकां पूजयामि नमः
इति षडुत्तरशांभवरश्मिक्रमः अत्र रश्मयः सर्वे वरामयकरा मदाघूर्णितलोचना ध्येयाः ततो मध्ये देवदेव्यौ रेकाविद्यायां तौ मानसैरु
पचारैः संपूज्य तदात्मानमात्मानं ध्यात्वा षडुत्तरशांभवाधिदेवता श्रीमहात्रिपुरसुंदरीरूपं नितांतं ज्योतिर्मयं ध्यायेदिति शांभवाख्यो
ध्यानन्यासः श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाब्धौ तत्तरंगोऽष्टादशोऽगमत् इति श्रीविद्यानंदना
सौर थविरचिते सौभाग्यरत्नाकरेऽष्टादशस्तरंगः ॥ १८ इत्थं षडुत्तरत्रिंशत्तत्त्वशांभवरश्मीन्विन्यस्य मूलाधाराद्याज्ञापर्यंतेषु पृथि
१०२ व्यादिमानसांतेषु षट्सु चक्रेषु शांभवादिमयः सारतरायाः श्रीविद्यायाः षडुत्तरत्रिंशत्तत्त्वरश्मीन्मनसा भावयन्नासीत तत्र मूलाधारे पार्थिव

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चैतन्यं मूलविद्यातेजोरूपां विभाव्य पुनर्मूलादिब्रह्मरंध्रांतं तथैव ध्यात्वा ब्रह्मरंध्रे चरणद्वयमध्ये लयं नीत्वा चरणद्वयसामरस्यरूपनिर्वाणच
रणे ह्सैंबीजेनैतेजोमयीं ध्यात्वा तद्रूपां श्रीमहात्रिपुरसुंदरीं ध्यात्वा आज्ञाचक्रं समानीय तत्र मानसदेवतापरेश्वरपरेश्वरीरूपत्वेन ध्यात्वा पंच
तारसंपुटितमूलविद्यासुधार्यपरेश्वरपरेश्वरीरूपश्रीमहात्रिपुरसुंदरीपादुकां पूजयामीति मंत्रेण मानसैरुपचारैः संपूज्य पुनस्तान्मिथुनमेव
मकामेश्वरश्रीमहात्रिपुरसुंदरीरूपेण ध्यात्वा केवलं मूलविद्यया संपूज्य पुनः कंठे विशुद्धचक्रं समानीय तत्र देवतात्मकत्वेन ध्यात्वा सर्वसंपू नद
ज्यानाहतचक्रं नीत्वा तत्रापि तद्देवतारूपेण ध्यात्वा मानसैरुपचारैः संपूज्य ततः स्वाधिष्ठानचक्रं नीत्वा तत्रापि तथैव ध्यात्वा संपूज्य पुनर्म
णिपूरकचक्रं नीत्वा तत्रापि तथैव ध्यात्वा संपूज्य ततो मूलाधारचक्रं नीत्वा तत्रापि तथैव ध्यात्वा संपूज्य पार्थिवचक्राधिदेवतायाः श्रीमहात्रिपु
रसुंदर्याः तनुसंभवाः षट्पंचाशद्देवताः पार्थिवचक्रे मनसा भावयन् समर्चयेत् तद्यथा मूलाधारे चतुरस्रं पीतवर्णं लंबीजयुक्तमष्टवज्रोपेतं पृथ्वी
मंडलं ध्यात्वा तत्र षट्पंचाशद्दलमंडितं सरोरुहं विचिंत्य तन्मध्ये देवीं ध्यायन् पूर्वदलादिप्रादक्षिण्येन नानामणिभूषितान् मूलदेवीवर्णाश्चतुर्भु
जास्त्रिपुरसुंदर्या दिव्ययोनाथांस्तान्षट्पंचाशद्देवीर्भावयन्समर्चयेत् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं त्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ त्रिपुरसुंदरश्रीपादुकां पू
जयामि नमः ४ हृदयदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ हृदयदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ शिरोदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ शिरोदेवश्री

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पादुकां पूजयामि नमः ५ शिवादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ शिवादेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ कवचे देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः
५ कवचे देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ नेत्रे देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ नेत्रे देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ अस्त्रे देवीश्रीपादुकां पूज-
यामि नमः ५ अस्त्रे देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ कामेश्वरी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ कामेश्वर देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ भ-
गमालिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ भगमालिनी देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ नित्यक्लिन्ना देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ नित्य-
क्लिन्ना देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ भेरुण्डा देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ भेरुण्ड देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ वह्निवासिनी देवीश्री-
पादुकां पूजयामि नमः ५ वह्निवास देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ महावज्रेश्वरी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ महावज्रेश्वर देवश्री-
पादुकां पूजयामि नमः ५ शिवदूती देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ शिवदूत देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ त्वरिता देवीश्रीपादुकां पूजया-
मि नमः ५ त्वरिता देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ कुलसुन्दरी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः कुलसुन्दर देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५
सौभा नित्या देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ नित्या देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ नीलपताका देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ नीलपताका दे-
१०५ वश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ विजया देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ विजया देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ सर्वमंगला देवीश्रीपा-

105

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दुकां पूजयामि नमः ४ सर्वमंगलदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ज्वालामालिनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ज्वालामालादेवश्रीपादुकां पू
जयामि नमः ४ चित्रादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ चित्रादेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ महानित्यादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ महानित्या
देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ परमेश्वरीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ परमेश्वरदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ मित्रेशमयीदेवीश्रीपादु
कां पूजयामि नमः ४ मित्रेशमयदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ षष्ठीशमयीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ षष्ठीशमयदेवश्रीपादुकां पूजयामि
नमः ४ उड्डीशमयीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ उड्डीशमयदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ चर्यानाथमयीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४
चर्यानाथमयदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ इति पार्थिवरश्मीन्मनसा विन्यस्य मणिपूरकचक्रे ज्वालामंडलं शुक्लवर्णं मध्ये चंद्राकारं वंबी
जयुक्तं पद्मलांछितं ध्यात्वा द्विपंचाशद्दलमंडितं पद्मं विभाव्य तत्कर्णिकायां श्रीमहात्रिपुरसुंदरीं ध्यायेत् जलचक्रेश्वर्यास्तस्या देहोद्भूतास्ताः समा
नरूपा ध्यातव्या लोपामुद्रामयाद्या माहेश्वर्यां द्विपंचाशद्वृत्ताः पूर्वदलादि दक्षिणेन मनसा न्यसेत् तद्यथा लोपामुद्रामयीश्रीपादुकां पूजयामि
नमः ४ लोपामुद्रामयश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अगस्त्यमयीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अगस्त्यमयदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ का
लतपनमयीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ कालतपनमयदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ धर्माचार्यमयीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि न

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

धर्माचार्यमयदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ मुक्तकेशेश्वरमयी देवीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ मुक्तकेशेश्वरमयदेवश्रीपादुकांपूजयामिन
मः ४ दीपकलानाथमयीदेवीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ दीपकलानाथमयदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ विष्णुदेवमयीदेवीश्रीपादुकांपूजया
मिनमः ४ विष्णुदेवमयश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ प्रभाकरदेवमयीदेवीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ प्रभाकरदेवमयदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः
तेजोदेवीमयीदेवीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ तेजोदेवमयदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ मनोजीदेवीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ मनोजीदे
वश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ कल्याणीदेवीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ कल्याणीदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ रत्नीदेवीश्रीपादुकांपूजया
मिनमः ४ रत्नदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ वासुदेवीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ वासुदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ रामानंदमयीदेवीश्री
पादुकांपूजयामिनमः ४ रामानंदमयदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ अणिमासिद्धिदेवमयीदेवीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ अणिमासिद्धि
देवमयश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ लघिमासिद्धिदेवीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ लघिमासिद्धिदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ महिमा
सोमा सिद्धिदेवीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ महिमासिद्धिदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ ईशित्वसिद्धिदेवीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ ईशित्वसि
१०५ द्धिदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ वशित्वसिद्धिदेवीश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ वशित्वसिद्धिदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ प्राकाम्यसि

105

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ प्राकाम्यासिद्धदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ भुक्तिसिद्धिदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ भुक्तिसिद्धदेवश्रीपादु
कां पूजयामि नमः ४ इच्छासिद्धिदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ इच्छासिद्ध श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ प्राप्तिसिद्धिदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः
४ प्राप्तिसिद्धिदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वकामसिद्धिदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वकामसिद्धिदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४
ब्राह्मीसिद्धिदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ब्राह्मसिद्धदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ माहेश्वरीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ माहेश्वर
देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ इति जलगर्भक्रमः अथ सौधिष्ठानचक्रे वह्निचक्रे त्रिकोणस्वस्तिकलाञ्छितं रबीजयुक्तं कालाग्निकोटिस
दृशं विभाव्य तन्मध्ये द्वादशदलमण्डितं सरोरुहं आलाव्य तत्कर्णिकायां यथोक्तरूपां देवीं विभाव्य तां परितः पूर्वादिप्रादक्षिण्येन दलेषु तद्दग
संभवाः कौमार्याद्या देवीः ज्ञाकर्षेण पर्यन्ताद्वादशदेवतान्यसेत् तद्यथा ४ कौमारीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ कौमारदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः
वैष्णवीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ वैष्णवदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ वाराहीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ वाराहदेवश्रीपादुकां पूज
यामि नमः ४ माहेन्द्रीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ माहेन्द्रदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ चामुण्डादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ चामुण्डदे
वश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ महालक्ष्मीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ महालक्ष्मदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसंक्षोभणीदेवीश्रीपा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

डुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसंक्षोभणदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वविद्राविणीदेवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वविद्रावणदेव श्रीपादुकां पू
जयामि नमः ४ सर्वाकर्षणीदेवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वाकर्षणदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्ववशीकरणीदेवी श्रीपादुकां पूजयामि
नमः ४ सर्ववशीकरणदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वोन्मादिनीदेवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वोन्मादनदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ स
र्वमहांकुशादेवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वमहांकुशदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वखेचरीदेवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वखेचरदेव श्री
पादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वबीजाकर्षणीदेवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वबीजाकर्षणदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वयोनिदेवी श्रीपादुकां
सर्वयोनिदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वत्रिखंडादेवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वत्रिखंडदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ त्रैलोक्यमोहन
चक्रस्वामिनीदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ त्रैलोक्यमोहनचक्रस्वामीदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ प्रकटयोगिनीदेवी श्रीपादुकां पूजयामिन
मः ४ प्रकटयोगीदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ कामाकर्षणीदेवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ कामाकर्षणदेवयौ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४
सौर बुद्ध्याकर्षणीदेवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ बुद्ध्याकर्षणदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ शब्दाकर्षणीदेवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ शब्दा
१०६ कर्षणदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ स्पर्शाकर्षणीदेवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ स्पर्शाकर्षणदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ रूपाकर्ष

106

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

णीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ रसाकर्षणदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ रसाकर्षणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ रसाकर्षणदेवश्रीपा
दुकां पूजयामि नमः ४ गंधाकर्षणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ गंधाकर्षणदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ चित्ताकर्षणीदेवीश्रीपादुकां पू
जयामि नमः ४ चित्ताकर्षणदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ धैर्याकर्षणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ धैर्याकर्षणदेवश्रीपादुकां पूजयामि
नमः ४ स्मृत्याकर्षणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ स्मृत्याकर्षणदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ नामाकर्षणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः
नामाकर्षणदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ बीजाकर्षिणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ बीजाकर्षणदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति वह्निचे
केद्वादशस्थिराश्मिक्रमन्यासः ततो नाहतवायुचक्रं कज्जलवर्णं षट्कोणाकारं यं बीजाधिष्ठितं ध्यात्वा तन्मध्ये चतुःपंचाशद्दलमंडितं कमलं विचिं
त्य तत्कर्णिकायां देवीं ध्यात्वा तत्परितः पूर्वादिशा दक्षिणेन रेवीसमीरूपा आत्माकर्षण्यादि सर्वसंपत्तिशरणपर्यंतं चतुःपंचाशद्देवतान्यसेत्
तद्यथा ४ आत्माकर्षणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ आत्माकर्षणदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अमृताकर्षणीदेवीश्रीपादुकां पूजया
मि नमः ४ अमृताकर्षणदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ शरीराकर्षणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ शरीराकर्षणदेवश्रीपादुकां पूजयामि
मि नमः ४ सर्वाशापरिपूरकचक्रस्वामिनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वाशापरिपूरकचक्रस्वामिदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ गुप्तयो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गिनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ उन्मत्तयोगिदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनंगकुसुमादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनंगकुसुमदेवश्रीपा
दुकां पूजयामि नमः ४ अनंगमेखलादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनंगमेखलदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनंगमदनादेवीश्रीपादुकां
पूजयामि नमः ४ अनंगमदनदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनंगमदनातुरादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनंगमदनातुरदेवश्रीपादुकां
पूजयामि नमः ४ अनंगरेखादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनंगरेखदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनंगवेगिनीदेवीश्रीपादुकां पूजया
मि नमः ४ अनंगवेगदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनंगांकुशादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनंगांकुशदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अ
नंगमालिनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अनंगमालीदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसंक्षोभिनीचक्रस्वामिनीदेवीश्रीपादुकां पूजया
मि नमः ४ सर्वसंक्षोभनचक्रस्वामिदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ उन्मत्तरयोगिनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ उन्मत्तरयोगिदेवश्रीपादु
कां पूजयामि नमः ४ सर्वसंक्षोभनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसंक्षोभनदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वविद्राविणीदेवीश्रीपादु
सौभा कां पूजयामि नमः ४ सर्वविद्रावणदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वाकर्षिणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वाकर्षणदेवश्रीपादुकां पूजया
१०८ मि नमः ४ सर्वोन्मादिनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वोन्मादिनदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वाह्लादिनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

107

नमः ४ सर्वाह्लादने देव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसंमोहिनी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसंमोहने देव श्रीपादुकां पूजयामि न
मः ४ सर्वस्तंभनी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वस्तंभने देव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वजृंभनी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्व
जृंभने देव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्ववशंकरी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्ववशंकर देव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वरंजनी देवी
श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वरंजने देव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वोन्मादिनी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वोन्मादने देव श्रीपादु
कां पूजयामि नमः ४ सर्वार्थसाधनी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वार्थसाधने देव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसंपत्तिपूरणी देवी श्रीपा
दुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसंपत्तिपूरणे देव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ इति बाह्यचक्रे चतुःपंचाशद्रश्मिन्यासः अथ विशुद्धिचक्रे कंठदेशे
षोडशाकारे स्वच्छं हं बीजाधिष्ठितमाकाशमंडलं विचिंत्य तन्मध्ये द्वासप्ततिदले कमलं विभाव्य तत्कर्णिकायां शायिदेवीं ध्यात्वा तद्दलेषु प्राणादिपरि
तः सर्वमंत्रमय्यादिकालिपर्यंता द्वासप्ततिदेवता मूलदेव्याकाराध्यायन्पूजयेत् तद्यथा सर्वमंत्रमयी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वमंत्रमय श्री
पादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वद्वंद्वक्षयकरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वद्वंद्वक्षयकर श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसौभाग्यप्रदायकचक्रस्वामिनी
देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसौभाग्यप्रदायकचक्रस्वामि देव श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ संप्रदाययोगिनी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सौभा
१०८
108

प्रायायोगीदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसिद्धिप्रदादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसिद्धिप्रददेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसंप
त्प्रदादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसंपत्प्रददेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वप्रियंकरीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वप्रियंकरदेवश्री
पादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वमंगलकारिणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वमंगलकारीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वकामप्रदादे
वीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वकामप्रददेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वदुःखविमोचनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वदुःखविमोचनदे
वश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वमृत्युप्रशमनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वमृत्युप्रशमनदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वविघ्ननिवा
रिणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वविघ्ननिवारणदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वांगसुंदरीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वांग
सुंदरदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसौभाग्यदायिनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसौभाग्यदायीदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ स
र्वार्थचक्रसाधकस्वामिनीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वार्थचक्रसाधकस्वामीदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ कुलोत्तीर्णयोगिनीदेवी
श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ कुलोत्तीर्णयोगदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वज्ञादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वज्ञदेवश्रीपादुकां
पूजयामि नमः ४ सर्वज्ञदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वज्ञदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वशक्तिदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सर्वशक्ते देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वैश्वर्यप्रदा देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वैश्वर्यप्रद देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वज्ञा
नमयी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वज्ञानमय देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वव्याधिविनाशिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः स
र्वव्याधिविनाशन देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वाधारस्वरूपा देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वाधारस्वरूप देवश्रीपादुकां पूजयामि
नमः ४ सर्वपापहरा देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वपापहर देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वानंदमयी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः
सर्वानंदमय देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वरक्षास्वरूपिणी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वरक्षास्वरूप देवश्रीपादुकां पूजया
मि नमः ४ सर्वेप्सितफलप्रदा देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वेप्सितफलप्रद देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वरक्षाकरचक्रस्वामिनी
देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वरक्षाकरचक्रस्वामी देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ निगर्भयोगिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४। नि
गर्भयोगी देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ वशिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ वशी देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ कामेश्वरी देवी
श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ कामेश्वर देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ मोदिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ मोदी देवश्रीपादुकां पूज
यामि नमः ४ विमला देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ विमल देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अरुणा देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रुण देवश्रीपा॰ कां पूजयामि नमः ४ जयिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ जयी देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वेश्वरी देवीश्रीपादुकां पूज-
यामि नमः ४ सर्वेश्वरदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ कौलिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ कौलदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ इत्या-
काशचक्रे द्वासप्ततिरश्मिन्यासः ततोऽग्रे मध्ये मानसं चक्रं बिन्दुरूपं नाडिकोटि समग्रं ध्यात्वा तत्र चतुःषष्टिदलमण्डितं कमलं ध्यात्वा तत्कर्णि-
कायां श्रीपरदेवतां परितः स्वदलेषु प्रागादि प्रादक्षिण्येन तत्तदंगसंभूताः स्वस्वमाकाराः सर्वरोगहरचक्रस्वामिन्यादि महामहाशयान्त चतुः-
षष्टिदेवतान्पूजयेत् तद्यथा ४ सर्वरोगहरचक्रस्वामिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वरोगहरचक्रस्वामी देवश्रीपादुकां पूजयामि न-
मः ४ रहस्ययोगिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ रहस्ययोगी देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ वाणिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ वाणी देवश्रीपादु-
कां पूजयामि नमः ४ चापिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ चापी देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ पाशिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ पाशी दे-
वश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अंकुशिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अंकुशी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ महाकामेश्वरी देवीश्रीपादु-
सौभा कां पूजयामि नमः ४ महाकामेश्वरदेवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ महावज्रेश्वरी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ महावज्रेश्वरदेवश्रीपादु-
१०८ कां पूजयामि नमः ४ महाभगमालिनी देवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ महाभगमाली देवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ महात्रिपुरसुन्दरी देवीश्री

109

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पादुकां पूजयामि नमः ४ महात्रिपुरसुंदरदेव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसिद्धिप्रदचक्रस्वामिनीदेवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वसि
द्धिप्रदचक्रस्वामीदेव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वरहस्ययोगिनीदेवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वरहस्ययोगीदेव श्री पादुकां पूजयामि
नमः ४ श्रीभट्टारिकादेवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ श्रीभट्टारकदेव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वानंदमयचक्रस्वामिनीदेवी श्री पादुकां पूजया
मि नमः ४ सर्वानंदमयचक्रस्वामीदेव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ परापररहस्ययोगिनीदेवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ परापररहस्ययोगीदेव श्री
पादुकां पूजयामि नमः ४ त्रिपुरादेवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ त्रिपुरदेव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ त्रिपुरमालिनीदेवी श्री पादुकां पूजयामि
नमः ४ त्रिपुरमालीदेव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ त्रिपुरासिद्धादेवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ त्रिपुरासिद्धदेव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ त्रिपु
राम्बादेवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ त्रिपुराम्बदेव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ महात्रिपुरसुंदरीदेवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ महात्रिपुरसुंद
रदेव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ महामाहेश्वरीदेवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ महामाहेश्वरदेव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ महाराज्ञीदेवी श्री
पादुकां पूजयामि नमः ४ महाराज्ञदेव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ महाशक्तिदेवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ महाशक्तदेव श्री पादुकां पूजयामि न
मः ४ महागुप्तादेवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ महागुप्तदेव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ महानंदादेवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ महानंददेव श्री पा

त्रिपुरेश्वरीदेवी त्रिपुरे
श्वरदेव त्रिपुरसुंदरीदेवी
त्रिपुरसुंदरदेव त्रिपुरवा
सिनीदेवी त्रिपुरवासीदे
व त्रिपुराश्रीदेवी त्रिपु
राश्रीदेव श्री

मह

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

महामहासांदृदीव महामहासांदृदेव

इति ब्रह्मरंध्रस्य दक्षिणभा
गे विन्यस्य वामभागे श्री
मन्महाश्रीचक्रनगरसाम्रा
ज्ञी पादुकां श्री पा ४

श१

दुकां पूजयामि नमः ४ महास्पंदा देवी श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ महास्पंद देव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ महाछाया देवी श्री पादुकां पूजयामि
नमः ४ महाशून्य देव श्री पादुकां पूजयामि नमः ४ इप पात्राणां चतुःषष्टिरग्निन्यासः इत्थं चतुष्पत्त्ररंध्रदेशान्तमनुसृत्य वत्तालंबि न्यसेत् तेषां सर्वेषा
मुपरि द्वादशांते चरणद्वयं न्यसेत् तत्र ब्रह्मरंध्रस्य सहस्रदलकमलकर्णिकायाः श्री परदेवतां ध्यात्वा तस्या मे व श्रीमन्महाश्रीचक्रनगरसा
म्राज्ञी रक्त श्री पादुकां पूजयामि नमः इति पादांबुजयुगं न्यसेत् इति श्री विद्यासंभव चतुष्पत्त्ररंध्रभूमिक न्यासः अत्र न्यासे समाप्ते यते
न मौनं तत्प्रमाणं सपूजायां तु श्रीमत्पञ्चदशाक्षरीमात्रमेव अत्र केचिन्न्यासे प्रोक्तरश्मीनां तत्तन्नाम चतुर्थ्यानमोंतैस्तैः कुः यथासं चतुर्मुद्राश्च बद्धा सर्वा
न्यथवभावेन कामकलारूपमात्मानं ध्यात्वा गत्युत्थापन मुद्रां बद्ध्वा प्रातःस्मरणप्रोक्तप्रकारेण मूलाधारात् कुंडलिनीं समुत्थाप्य तथैव षट्च
क्रभेदक्रमेण ध्यायं न्ते तयोगं विधाय तत्तेजसा परिणतां श्री परदेवतां हृदयकमलेन तस्मिंहासने श्रीचक्रान्ते कामेश्वरांकस्थां सर्वाभरणभु
षितां त्रिविधाशुद्धाशुद्धितकरां ध्यायेत् श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाढ्ये तरंगो गात्त्रयोदशः १३
सौर. इति श्री सौभाग्यरत्नाकरे विद्यानंदनाथविरचिते त्रयोदशस्तरंगः १३ ततो ध्यानं तत्र श्री वामकेश्वरतंत्रे उद्यच्चंद्रोदयश्चवरत्न
११० पीयूषवारिधेः मध्ये हेममयी भूमिः स्मरेन्माणिक्यमंडितां तन्मध्ये नन्दनोद्यानं मदनोन्मादनं महत् नित्यापुष्पितपर्णैस्तु मत्तालिलाताबि

गुरूपदेशं कार्यमिति
यवं रश्मिमत्रा मंतार्यतां
धको विजितेंद्रियः धन
धान्याष्टुरारोग्य भोगमो
क्षफलं लभेत् अथ करणा
दिकरषडंगन्यासात्रिधा
य शिवोहमिति भावय
न् वक्ष्यमाणसंहोभिरण
दिनवमुद्राः पाशादि २
कै

110

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रक्षितं स्मरासहवसंतेन कामदेवेन रक्षितं कदंबचूतपुन्नागनागकेसरचंपकैः बकुलैः पारिजातैश्च सर्वर्तुकुसुमोज्ज्वलैः झंकारमुखरैर्भृं-
गैः कूजद्भिः कोकिलैः शुकैः नानावर्णैस्तथान्यैश्च द्विजसंघैर्निषेवितं शिखिकारंडहंसाद्यैर्नानापक्षिभिरावृतं नानापुष्पलताकीर्णैः शोभितं
वृक्षषंडकैः पर्यंतदीर्घिकोत्फुल्लकमलोत्पलसंभवैः रजोभिर्धूसरैः सम्यक्सेवितं मलयानिलैः ध्यात्वैवं नंदनोद्यानं तदंतः प्रांगणं स्मरेत् शुद्ध-
कांचनसंकाशं वसुधाभिरलंकृतं प्रांगणं चिंतयित्वेत्थं सुरसिद्धनिषेवितं तन्मध्ये मंडपं ध्यायेदाप्तब्रह्मांडमंडलं सहस्रादित्यसंकाशं चतुर-
स्रं सुशोभनं रत्नतेजःप्रभापुंजपिंजरीकृतदिङ्मुखं मध्यस्तंभविनिर्मुक्तं कोणस्तंभसमन्वितं महामाणिक्यवैडूर्यरत्नकांचनभूषितं मुक्ता-
दामवितानाढ्यं रत्नसोपानमंडितं मंदवायुसमाक्रांतगंधधूपतरंगितं रत्नचामरघंटादिविमानैरुपशोभितं जातीचंपककुंदनागकेतकीमा-
ल्लिकादिभिः रक्तोत्पलसिताम्भोजमाधवीभिः सुपुष्पकैः बद्धाभिश्चित्रमालाभिः सर्वत्र समलंकृतं तिर्यगूर्ध्वलसद्रत्नपुत्तलीकोटिमंडितं नाना-
रत्नादिभिर्दिव्यैर्निर्मितं विश्वकर्मणा तन्मध्ये विपुलां ध्यायेद्वेदिकां शतयोजनां सहस्रादित्यसंकाशां कोटिमाणिक्यमंडितां चतुर्द्वारसमोपेतां
माणिक्यद्वारतोरणां प्रदीपैः पूर्णकुंभैश्च सर्वतः समलंकृतां हैमीभिः पालिकाभिश्च सत्कुंभाभिरलंकृतां रत्नपीठस्थितैर्दिव्यैरागमैः परिशोभि-
तां तरंतांतरप्रोद्यन्माणिदर्पणमंगलं मध्वरोदारविविधगंधर्वस्त्रीवृंहितां शृंगाररससंपन्नैर्नवयौवनलंपटैः अमरीनिकरैर्नानाम

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

णिभूषणभूषितैः वीणावेणुमृदंगादिवादनेनचनर्त्तकैः २ प्रीणयद्भिर्महादेवीं परीतां परितः सदा रत्नसिंहासनं तस्मिन्वेद्यामध्ये स्मरेत्सुधीः
विरिंचिविष्णुरुद्रेशाख्यपादचतुष्टयं सदाशिवमयं साक्षात्तस्मिन्परशिवात्मकं पुष्पपर्यंकमैश्वर्यं तत्र श्रीचक्रनायकं तन्मध्ये योनिमध्यस्थ
श्रीमदोड्यानपीठके पर्यंकबंधविलसत्स्वस्तिकासनशालिनः ध्यायेत्परशिवांकस्थां पद्ममध्योज्ज्वलाकृतिं ततोऽप्यानंदवल्लीमिति दर्शनं से
वनीयकं ततः पद्मनिभां देवीं बालार्ककिरणारुणां जपाकुसुमसंकाशां दाडिमीकुसुमोपमां पद्मरागप्रतीकाशां कुंकुमोदकसंनिभां
स्फुरन्मुकुटमाणिक्यकिंकिणीजालमंडितां कालालिकुलसंकाशकुटिलालकपल्लवां प्रत्यग्रारुणसंकाशवदनांभोजमंडलां किंचिद
र्धेन्दुकुटिलललाटमृदुपट्टिकां पिनाकधनुराकारभ्रूलतां परमेश्वरीं आनंदमुदितोल्लोललीलांदोलितलोचनां स्फुरन्मयूखसंघातविल
सद्धेमकुंडलां सुगंडमंडलाभोगजितेंद्वमृतमंडलां विश्वकर्मार्द्धनिर्माणसूत्रसुस्पष्टनासिकां ताम्रविद्रुमबिंबाभरक्तोष्ठीममृतोपमां
दाडिमीबीजवद्राजद्दंतपंक्तिविराजितां स्मितमाधुर्यविजितमाधुर्यरससागरां अनौपम्यगुणोपेतचिबुकोद्देशशोभितां रक्तोत्पलदलाका
सौभा रसुकुमारकरांबुजां करांबुजनखद्योतविमानितनभःस्थलां मुक्ताहारलतोपेतसमुन्नतपयोधरां त्रिवलीवलनायुक्तमध्यदेशसुशोभि
२२५ तां लावण्यसरिदावर्त्ताकारनाभिविभूषितां अनर्घरत्नघटितकांचीयुक्तकांचीयुक्तनितंबिनीं नितंबबिंबाद्विरदरोमराजीवराकुशां कद

कंबुग्रीवां महादेवीं मृणाल
ललितैर्भुजैः मणिकंकण
केयूरहारद्युतिविशोभितां २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कदलीललितस्तंभसुकुमारोरूमीश्वरीं लावण्यकदलीतुल्यजंघायुगलमंडितां गूढगुल्फपदद्वंद्वप्रपदाजितकच्छपां ब्रह्मविष्णुशिवोरत्ननिघृ
ष्टचरणांबुजां ततुदीर्घांगुलीभास्वन्नखचंद्रविराजितां श्रीतांशुशतसंकाशकांतिसंतानहासिनीं लोहित्यजितसिन्दूरजपादाडिमरागिणीं रक्त
वस्त्रपरीधानांपाशांकुशकरोद्यतां रक्तपुष्पानिविशिष्टचरक्ताभरणमंडितां चतुर्भुजांत्रिनेत्रांचपंचबाणधनुर्धरां कर्पूरशकलोन्मिश्रतांबूलापूरि
ताननां महामृगमदोद्दामकुंकुमारुणविग्रहां सर्वशृंगारवेशाढ्यां सर्वालंकारभूषितां जगदाह्लादजननीं जगद्रंजनकारिणीं जगदाकर्षणक
रीं जगत्कारणरूपिणीं सर्वमंत्रमयीं देवीं सर्वसौभाग्यसुंदरीं सर्वलक्ष्मीमयीं नित्यां परमानंदनंदितां एवं ध्यायेत्परेशानीं महात्रिपुरसुंदरीं इ
ति सैवेकेन ध्यात्वा स्वशक्तिविद्यया स्वाशिरसि पुष्पांजलिं दत्वा पुनर्हृदयकमले यथोक्तरूपां भगवतीं सांगां सावरणां ध्यात्वा वक्ष्यमाणप्रकारेण पीठ
पूजादिपूर्वकं सांगां सावरणां देवीं मानसैरुपचारैः संपूज्य नैवेद्यं दत्वा भोजनावसरे तद्वैश्वदेवं कुर्यात् तत्र मूलाधारे आत्मान्तरात्मपरमात्मज्ञाना
त्मनोपात्मा चतुष्टयसाचतुरश्रं कुंडल्याग्निसमुज्ज्वलं कुंडं ध्यात्वा तत्र श्रीपरदेवतां ध्यात्वा तन्मध्ये मूलविद्यां ते अहं तां जुहोमि स्वाहेत्यादिश्रीअहंता सत्य
पैशुन्यकामक्रोधलोभमोहमदमात्सर्याणि स्रुक्स्रुवमणाः स्रुग्मुक्तमनस्त्रुवेण प्रसेकं कृत्वा पुनर्हृदयकमले भुक्तवतीं देवीं ध्यात्वा उत्तरापोशनादिस
र्वोपचारैराराध्य मूलविद्यां यथाशक्ति जपित्वा प्राणायामादिपूर्वं वक्ष्यमाणविधिना जपं समर्प्य श्रीगुरुं प्रणम्य स्वदेहं गंधादिभिरलंकृत्याघ्यं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वि दपा
दिपात्रस्थापनं कुर्यात् तत्र स्ववामाग्रे वक्ष्यमाणविधिना ऽर्घ्यमण्डलवन्मण्डलं विरच्य तथैव संपूज्य तत्र वक्ष्यमाणविधिना प्रक्षालितमाधारं संस्था
प्य तथैव संपूज्य सुवर्णादिरचितं कलशं धूपवासितं हुं हुं ब्रह्माण्डखण्डकाय स्वाहा इति वामकूर्चेण प्रक्षालितं ऐं सं रीं पनि संदीपनि ज्वालामालिनि ह्रीं
इति संदीपनीविद्यया योनिमुद्रया संदीपितं कवचेनावगुण्ठितं ऐं नमः क्लीं नमः हुं नमः हं नमः इति विन्यस्य पंचमंत्रविन्यस्य ऐं ३ श्रीमहात्रिपुरसुं
दर्या महाकलशं स्थापयामीति तत्र कलशं संस्थाप्य तत्र वक्ष्यमाणविशेषार्घ्यपात्रवत् स्वयं कलानां संपूज्य तत्र वक्ष्यमाणविधिनैव कर्पूरादि
सुवासितापर्युषितपरिस्रुत् कुपयः समापूर्य तत्राक्षतादिकं निक्षिप्य वक्ष्यमाणविधिना सोमकलानां संपूज्य तत्र मध्ये विशेषार्घ्यं च वक्ष्यमाणमं
डलं विभाव्य चतुरस्रं परितः ऐं ३ ह्स्ख्फ्रें पार्थिकदेवताभ्यो हुं फट् स्वाहा नमः ऐं ३ ह्स्ख्फ्रें ग्रामचण्डालिनी हुं फट् स्वाहा नमः ऐं ३ ह्स्ख्फ्रें क्रो
धचण्डालिनि हुं फट् स्वाहा ऐं ३ ह्स्ख्फ्रें दृष्टिचण्डालिनी हुं फट् स्वाहा नमः ऐं ३ ह्स्ख्फ्रें स्पृष्टिचण्डालिनि हुं फट् स्वाहा ऐं ३ ह्स्ख्फ्रें घर्चण्डा
लिनि हुं फट् स्वाहा ऐं ३ ह्स्ख्फ्रें तपनवेधचण्डालिनी हुं फट् स्वाहा ऐं ३ ह्स्ख्फ्रें इंदीवरचण्डालिनि हुं फट् स्वाहा ऐं ३ ह्स्ख्फ्रें सर्वेजनदृष्टि
सौभा स्पर्शदोषचण्डालिनि हुं फट् स्वाहा ऐं ३ ह्स्ख्फ्रें पशुपाशचण्डालिनि हुं फट् स्वाहा इति स्वाग्रादिप्रादक्षिण्येन संपूजयेदिति दशदोषान्निर
१९२ स ऐं क्रां क्रीं क्रूं क्रैं क्रौं क्रः विकारक्षोभिणि निग्रस्माविकारान् हन हन स्वाहा इति मध्ये संपूज्य स्वादिष्टया दिशि पूर्वमृत्स्त्रिः पंचभिरायतः विमुर्योनि

142

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्रेयेणैव त्रिभिष्टूद्यादित्रयेणच ३ ममरतिचङ्वाम्भांतां मंदेनेकयातथा श्रोणमेकेतिचैकेन शुक्रग्रपंविमोचयेत् इतिश्रीकुलार्णववचनात्
उक्तपंचदशमंत्रैः सकृत्सकृदभिमंत्रयेत् मंत्रास्तु ऋग्वेदेयथा स्वादिष्ठयासर्वस्वसोमधारायाइंद्रायपातवेसुतः रक्षोहाविश्वचर्षणिर
भियोनिमयोहतां द्रोणसदस्थमासदत् २ वरिवोधातमोभव मंहिष्ठोवृत्रहंतमः पर्षिराधोमघोनां ३ अभ्यर्षमहानां देवानां वीतिमंधसा
अभिवाजमुतश्रवः ४ त्वामच्छाचरामसि तदिदर्थंदिवेदिवे इंदोत्वेनआशसः ५ ॐ विष्णुर्योनिं कल्पयतुत्वष्टारूपाणिपिंशतु आसिंचतुप्र
जापतिर्धाता गर्भं दधातुते गर्भं देहिसिनीवालिगर्भंधेहिसरस्वति गर्भंतेअश्विनौदेवावाधत्तांपुष्करस्रजा हिरण्ययीअरणीयंनिर्मंथतो अश्वि
ना तंतेगर्भंहवामहे दशमेमासिसूतवे ३ त्रिभिष्ट्वंदेवसवितर्वर्षिष्ठैः सोमधामभिः अग्नेदक्षैः पुनीहिनः पुनंतुमादेवजनाः पुनंतुवसवो
धिया विश्वेदेवाःपुनीतमाजातवेदःपुनीमहि आप्यायस्वप्रस्यंदस्वसोमविश्वेभिरंशुभिः देवेभ्यउत्तमंहविः ३ ॐ इमंमेगंगेयमुनेसरस्वतिशु
तुद्रिस्तोमंसचतापरुष्ण्या असिक्न्यामरुद्वृधेवितस्तयार्जीकीयेशृणुह्यासुषोमया सितासितेसरितेयत्रसंगमेतत्राप्लुतासोदिवमुत्पतंति
येवैतन्वांःनिसृजंतिधीरास्तेजनासोअमृतत्वंभजंते ३ ॐ नामदंसीनामनुयोद्रुणआदत्तैरपिसहवीरंचवस्वे कृतांतीर्थेषुप्रमाणंशुस्म।
तीस्थाणुंयथेष्टसुपद्गुमतिंहतं श्रोणमेकमुदकंगामवाजतिमासमेकः पिंशतिस्तनयाहनां आनिसुवेवःश्रृंकृदेकोअपामवर्तिकिंस्वित्सुत्रेभ्यः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ क्रीं ऊँ स्रः स्वाहा इति वि-
धियाष्टवारमभिमंत्र्य ४
सिद्धायै नमः २

पितरावपीमस्तु ततः ॐ ३ श्क्लां द्रीं क्लीं द्रूं द्रैं क्लौं द्रः अमृते अमृतोद्भवे अमृतवर्षिणि अमृतस्वरूपिणि अमृतं स्रावय २ शुक्रशापात् शुक्रं मोचय २ मोचिका
यै नमः ॐ ३ रक्तायै नमः ॐ ३ शुक्लायै नमः ३ ॐ ३ नीलायै नमः इति चतुर्दिक्षु पादद्विपे नमस्वाग्रा शितः संपूज्य तन्मध्ये त्रिकोणे विशेषार्घ्यं वक्ष्यमा
णरूपं विभाव्य ॐ ३ हसक्षमलवरयूं आनंदभैरवाय वौषट् आनंदभैरवश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ३ सहक्षमलवरयीं आनंदभै
रव्यै वौषट् आनंदभैरवीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ३ सुरानंदभैरवाय वषट् ॐ ३ सुरानंदभैरव्यै वषट् ॐ ३ अमृतानंदभैरवाय ॐ ३ अ
मृतानंदभैरव्यै ॐ ३ तरुणानंदभैरवाय ॐ ३ तरुणानंदभैरव्यै ॐ ३ उन्मनानंदभैरवाय ॐ ३ उन्मनानंदभैरव्यै वषट् ॐ ३ ज्ञानानंदभैरवाय ॐ ३ ज्ञा
नानंदभैरव्यै ॐ ३ सुज्ञानानंदभैरवाय ॐ ३ सुज्ञानानंदभैरव्यै ॐ ३ परमानंदभैरवाय ॐ ३ परमानंदभैरव्यै ॐ ३ कालभैरवाय ॐ ३ कालभैरव्यै इ
ति संभैरवमिथुनचक्रं मध्ये दिक्षु च संपूज्य संतर्पयेत् सलमुद्रया वीक्षणमुद्रया संवीक्ष्यास्त्रमंत्रेण प्रोक्ष्यास्त्रमंत्रेणवगुंठ्य शिवः संताड्य कवचमंत्रे
णामृत्युस्याघ्राय वामनासारंध्रेण प्राविश्य पद्मसरंध्रगत्वा तत्रस्य विश्वेंदुमंडलमध्यगतपरमामृतवारियोमिलित्वा तन्मयेन राजदंतविवरान्नेत्र
मार्गेण विनिर्गतं जलं विभाव्य संरोधनमुद्रया संरुध्य कवचमंत्रेणामृत्युस्याघ्राय वामनासारंध्रेण प्राविश्य पावयेत् अनमुद्रया वयुंमवमितिधे
नुमुद्रयामृतीकृत्य परमीकरणमुद्रया परमामृतीकृत्य तत्रे देवीं ध्यात्वा गंधपुष्पादिभिः संपूज्य मूलविद्ययाष्टवारमभिमंत्र्य ॐ ३ नमो भगव

सोमा
११३

113

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

अर्घमुद्दिपेत् ततः सूदनं पात्रान्तरेण छाद्योदकेन पात्रमादाय

तत्र

तिग्रामे स्वपिवारुणी जलमूर्त्तये ऊर्ध्वबिंदु आह्लिणि महालक्ष्मीश्वरि परमधाम्नि परमाकाश भासुरि सोमसूर्याग्नितक्षिणि आगच्छ भवित्तर
स्वभोगइ वंवं स्वाहा भूस्वाहा इति तत्कलशाद्दक्षिणे वामांगुष्ठनामिकाभ्यां पृ तद्द्वितीयखंडेनाराय ॐ अभ्रामाबायै नमः ॐ स्वल्पायै नमः ॐ आ
नंदायै ॐ शंतायै नमः इति वामकरस्थितास्मिन्पात्रे शक्तिचतुष्टयं संपूज्य कुंभस्याच्छादनपात्रं सोपरिस्थापयेदिति कलशस्थापनं विधा
य ततः कलशाद्दक्षिणभागे शुद्धोदकेन चतुरस्रवृत्तत्रिकोणात्मकं मंडलं चंदनालिप्तं शुभेऽवहन्नामाकरोधश्चरा अपाकरम्भा त्रिता रक्तचंदनं
निर्माय प्रणवत्रिताराद्दिनमो [illegible] यास्त्रलवियया त्रिकोणमध्यं संपूज्य फट् रचयेण त्रिषु कोणेषु संपूज्य चतुरस्रे अग्नीश निरृति वायुकोणेषु हृदया
यांग चतुष्टयं मध्ये नेत्रं प्रागादिचतुर्दिक्षु अस्त्रमिति षडंगमंत्रैः संपूज्य तत्र मूलेन रक्ताञ्चितमाधारं संस्थाप्य ॐ ऐं क्लीं श्रीं प्रथमकूटस्वच्छाये
न वह्निमंडलाय धर्मप्रदं दशकलात्मने श्रीपरदेवतायाः सामान्यार्घ्यपात्रायनमः इति संपूज्य तत्र वक्ष्यमाणप्रकारेण सूर्यस्य द्वादशकलाः
संपूज्य गंधादिभिर्वासितं शुद्धतोयेन प्रणवत्रितारमूलविद्यां तेविलोममातृकामुच्चरन्नु तत्पात्रमापूर्य तत्तीयकूटं ॐ सोममंडलाय का
मप्रदषोडशकलात्मने परदेवतायाः सामान्यार्घ्यामृताय नमः इति द्रव्यं संपूज्य तत्र वक्ष्यमाणप्रकारेण सोमस्य षोडशकलाः संपूज्य तत्र
शावसाविरतं [illegible] धर्मावाहा कलशादाहृतबिंदु तत्र मूलेन गंधपुष्पादिकं निक्षिप्य शावत्वडंगैः संपूज्य हंसः सोहं मलवरयूं सहलमलवर
ॐ [illegible] धारायनमः इति संपूज्य तत्र वक्ष्यमाणप्रकारेण वह्नेर्दशकलाः संपूज्य त्वा तत्रास्त्रेण क्षालितं शंखं निधाय ॐ द्वितीयकूटं स्वच्छायै अर्घमंडलायार्थप्रदद्वादशकलात्मने
ने श्रीपरदेवतायाः सामान्यार्घ्यप

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यीमितं तन्वालं कृमिथुनमंत्रेण त्रिरभिमंत्र्य ह्सौः वरुणाय स्वाहा वारुणीं दिव्यां नमः इति वरुणमिथुनमंत्रेण च त्रिरभिमंत्र्य मूलेनाष्टधाभिमंत्र्य धे
नुयोनिमुद्रे प्रदर्श्य परमामृतमयं ध्यात्वा हृदये दिति सामान्यार्घं विधाय तत्समीपे सामान्यार्घजलेन यक्षकर्दमादिगंधद्रव्यमिश्रितेन भूमिं विलि
प्य तत्र वहुक्कासार्धे पुटहस्तान्प्राच चतुरस्रवृत्तषट्कोणत्रिकोणात्मकं मंडलं विधाय तन्मंडलं शंखमुद्रामुद्रितवामकरेणावष्टभ्य तन्मध्ये त्रिको
णमध्ये तु ये स्वरस्त्वां कामकलां विलिख्य ४ ऐं क्लीं श्रीं श्रीमरदेवतायाः विशेषार्घाधारमंडलाय नमः इति मंडलं संपूज्य ४ नमोंऽत मूलेन त्रिकोण
मध्यं संपूज्य त्रिकोणात्मकोणे ४ प्रथमकूटं नमः वामे ४ द्वितीयकूटं नमः दक्षिणे ४ तृतीयकूटं नमः इति त्रिकोणं संपूज्य षट्कोणकोणे
षु प्रादक्षिण्येन स्वाग्रमारभ्य मूलकूटत्रयस्य द्विरावृत्त्या पूजयित्वा चतुरस्रे प्राच्यादि अंगानि संपूज्य चतुरस्रे स्वाग्रादि चतुर्दिक्षु मध्ये च ४ ग्लूं ग
गनरत्नाय नमः ४ स्लूं स्वर्गरत्नाय नमः ४ म्लूं मर्त्यरत्नाय नमः ४ प्लूं पातालरत्नाय नमः ४ न्लूं नागरत्नाय नमः इति पंचरत्नानि संपूज्य पुनः ष
ट्कोणेषु स्वाग्रादि प्रादक्षिण्येन न्यासोक्त षडासनानि संपूज्य चतुरस्रवृत्तषट्कोणत्रिकोणेषु ४ कामरूपपीठाय नमः ४ जालंधरपीठाय नमः
सौभा ४ पूर्णगिरिपीठाय नमः ४ उड्यानपीठाय नमः पीठचतुष्टयं संपूज्य पूर्णामवदीक्षायाश्च तत्र चतुरस्रे स्वाग्रादि चतुर्दिक्षु मध्ये च पंचप्रण
114 ११४ वपुटितैः प्रणवपंचकैः पूजयेत् तद्यथा ऐं क्लीं श्रीं ह्स्त्रैं ह्सौः ऐं ह्सौः ह्स्त्रैं श्रीं क्लीं ऐं नमः एवं ऐं क्लीं श्रीं ह्स्त्रैं ह्सौः क्लीं ह्सौः ह्स्त्रैं श्रीं क्लीं ऐं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मः ऐं क्लीं श्रीं स्हौं ह्सौः श्रीं ह्लीं हस्क्लें श्रीं क्लीं ऐं नमः ऐं क्लीं श्रीं स्हौं ह्सौः ह्सौः ह्सौः हस्क्लें श्रीं क्लीं ऐं नमः इति पूजयेत् ततः मूलं सर्वशक्तिपरदेवतायाः
पीं च तर्द्धं इति पुष्पाञ्जलिं तत्प्रक्षेपेण तदन्तरं धारां सो यो ऽहमिति धेनुमुद्रां प्रदर्श्य ॐ क्लीं हंसः सोहं स्वाहा इत्यात्ममात्राङ्कुरमन्त्रेण त्रिरभिमन्त्र्य
पुनरुच्चार्य आत्मशक्तिश्रीपादुकां पूजयामीति संपूज्य पुनः प्रणवेन त्रिरभिमन्त्र्य पुनः प्रणवमुच्चार्य परनिष्कलशाम्भवीश्री नमः इति संपू
ज्य हंसः इति मन्त्रेण त्रिरभिमन्त्र्य हंसः अजपाशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य मातृकया त्रिरभिमन्त्र्य पुनस्तामुच्चार्य मातृका।
सरस्वतीश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य मूलतृतीयकूटेन दशधाभिमन्त्र्य पुनस्तां तृतीयकूटमुच्चार्य त्रिपुराभैरवीश्रीपादुकां।
पूजयामि नमः इति हेतुमध्यसंपूज्य हसक्षमलवरयूं सहक्षमलवरयीं इत्यानन्दभैरवमिथुनविद्यया त्रिरभिमन्त्र्य हसक्षमलवरयूं आनन्द।
भैरवाय वौषट् आनन्दभैरवीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति त्रिः संपूज्य संतर्प्य सहक्षमलवरयीं सुधादेव्यै वौषट् सुधादेवी।
श्रीपादुकां पूजयामीति त्रिः संपूज्य संतर्प्य ह्सौः वरुणाय नमः स्हौः वारुणीदेव्यै नमः इति वरुणमिथुनविद्यया त्रिरभिमन्त्र्य ५ पुनः पृथगु।
च्चार्य वरुणश्रीपादुकां पूजयामि नमः वारुणीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य ५ ततः डां डीं डूं डैं डौं डः डमलवरयूं डाकिनीश्रीपा
दुकां पूजयामि नमः एवं ५ रां री रूं रैं रौं रः रमलवरयूं राकिनीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ५ लां लीं लूं लैं लौं लः लाकिनीश्रीपादुकां पूजयामि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नमः ४ कं कीं कूं कैं कौं कः कामिनी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सां सीं सूं सैं सौं सः साकिनी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ हां हीं हूं हैं हौं हः हाकि
नी श्रीपादुकां पूजयामि नम इति संपूज्य संतर्प्य ततो बालया वक्ष्यमाणेनोड्डा नित्यामन्त्रेण सकृत्सकृदभिमन्त्र्य उड्डीनान्नित्याविद्यया तन्निषि
नित्याविद्यया च पृथक् त्रिरभिमन्त्र्याप ऐं ग्लां सादुष्ट्रा सादपरामं त्राम्या ह्यर्ध्यां ग्लां यश्री क्लिन्ने श्रीं ह्लौं स्ह्रौं इति मन्त्राभ्यां त्रिरभिमन्त्र्य ततश्चरणादि
दीक्षितश्चेत् चरणे कुलयोगिनीविद्याभ्यां त्रिस्त्रिरभिमन्त्र्य ततः सौरित्यनुत्तरपराविद्यया दीक्षितश्चेत् त्रया त्रिरभिमन्त्र्य पूर्णाभिषिक्तश्चेत् क्रो
मकुलाविद्यया त्रिरभिमन्त्र्य षडुत्थयमां भगवतीं ध्यायन् कृष्णो तल्लिङ्गे नमस्कृत्यादि प्रागुक्तकलामातृकान्यासपूर्वकोर्णे कवर्गकलाः संपू
ज्य ॐ हंसः शुचिषद्वसुरन्तरिक्षसद्धोता वेदिषदतिथिर्दुरोणसत् नृषद्वरसदृतसद्व्योमसदब्जा गोजा ऋतजा अद्रिजा ऋतं बृहत् ॥ अ
ए ध्या नयार्चा सकृदभिमन्त्र्य संपूज्य तीक्ष्णादीनां प्राणप्रतिष्ठां विधाय पुनः तत्र चवर्गोत्थ ज्वालादिदशकलाः संपूज्य प्रतद्विष्णुस्तवते
वीर्येण मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठः यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेष्वधिक्षियन्ति भुवनानि विश्वा इत्यनयार्चा सकृदभिमन्त्र्य संपूज्य तीक्ष्णा
सौभा दीनां प्राणप्रतिष्ठां विधाय पुनः पकारादिक्षान्तपञ्चवर्णोत्थाः पीतादि पञ्चकलाः संपूज्य गायत्र्याभिमन्त्र्य संपूज्य पयवर्गोत्थं क
११५ लादशकं तीक्ष्णायाः संपूज्य त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनं उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् इत्यभिमन्त्र्य संपूज्य तीक्ष्णा

115

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दीनां प्राणप्रतिष्ठां विधाय पुनः प्रकारान्दक्षिणकोणान्तं तत्पंचवर्णैः स्याः पीतादिपंचकलाः संपूज्य गायत्र्यामिमंत्र्य संपूज्य पीतादीनां प्राणप्रतिष्ठां
विधाय ततः स्वरान्त्यानि हृन्नादिषोडशकलाः संपूज्य विष्णुर्योनिं कल्पयतु ॥ त्वष्टा रूपाणि पिंशतु आसिंचतु प्रजापतिः ॥ धाता गर्भं दधातु
ते इत्यभिमंत्र्य संपूज्य गायत्र्यामिमंत्र्य संपूज्य निवृत्त्यादीनां प्राणप्रतिष्ठां विधाय मातृकया हृद्गमिमंत्र्य मातृकासरस्वतीश्रीपादुकां पू
जयामि ॐ ऐं अखण्डैकरसानन्दकरे परसुधात्मनि स्वच्छन्दस्फुरणमत्र निधेह्यकुलरूपिणि ॥ इत्यनेन त्रिरभिमंत्र्य अकुलस्थामृता
कारे सिद्धिज्ञानकरे परे ॥ अमृतत्वं निधेह्यस्मिन् वस्तुनि क्लिन्नरूपिणि ॥ इति च त्रिरभिमृश्य आत्मकार्यं मण्डलाय नमः इति समस्तमण्ड
लं संपूज्य तत्र मूलेन प्रक्षालितमाधारं स्रीं ह्रीं त्वा ४ श्रीपरदेवताया विशेषार्घाधारं स्थापयामीति संस्थाप्य प्रथमं कृत्वा यं वह्निमण्ड
लाय धर्मप्रद दशकलात्मने श्रीपरदेवताया विशेषार्घपात्राधाराय नमः इत्याधारं संपूज्य तत्पुरतो दक्षिणेन वह्नेर्दश कलाः पूज
येत् तद्यथा यं धूम्रार्चिषे नमः ४ रं ऊष्मायै नमः ४ लं ज्वलिन्यै नमः ४ वं ज्वालिन्यै नमः ४ शं विस्फुलिंगिन्यै नमः ४ षं सुश्रियै नमः ४
सं सुरूपायै नमः ४ हं कपिलायै नमः ४ लं हव्यवहायै नमः ४ क्षं कव्यवहायै नमः इति संपूज्य तासां प्राणप्रतिष्ठां कुर्यात् तत्र पू
र्वोक्तप्राण[illegible]ष्ठामंत्रेण ममपदस्थाने धूम्रार्चिरादीनामिति पदं निक्षिप्य प्राणप्रतिष्ठामंत्रमाधारं स्पृष्ट्वा पठेदिति प्राणप्रतिष्ठा ।

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

विधाय स्व...रचितं पात्रमस्त्रेण प्रक्षाल्य ४ श्रीपरदेवताया विशेषार्घपात्रं संस्थापयामीति तत्र संस्थाप्य ४ द्वितीयकूटमुच्चार्य यं अग्नेर्
कमंडलायार्थप्रद दशकलात्मने श्रीपरदेवताया विशेषार्घपात्राय नमः इति संपूज्य तत्र पूर्वोक्तमंडले विभाव्य पूर्ववत्सुंचरत्नोत संपू
ज्य तथैव पंचप्रणवैः स्पृष्ट्वा तत्र वह्न्याकारेण स्वयमग्नेर्दशकलाः पूजयेत् तद्यथा ४ कं मं तपिन्यै नमः ४ खं बं तापिन्यै नमः ४ गं फं धू
म्रायै नमः ४ घं पं मरीच्यै नमः ४ ङं नं ज्वालिन्यै नमः ४ चं धं रुच्यै नमः ४ छं दं सुषुम्णायै नमः ४ जं थं भोगदायै नमः ४ झं तं विश्वायै नमः
ञं णं बोधिन्यै नमः ४ टं ढं धारिण्यै नमः ४ ठं डं क्षमायै नमः इति संपूज्य प्राग्वत् नाममंत्ररस्मरंतास्ताः प्राणप्रतिष्ठां विधाय कलशमस्त्रज
लेनाक्षतेरणे हृत्यहलविघाते विलोममातृकामुच्चरन् तत्पात्रं मापूर्य तत्र मित्यमुष्ठानामिकाभ्यामंगुष्ठेन तत्पात्रस्थं तत् जलमा
लोड्य तत्पुष्पं निरस्य लोमिति चंदनागुरुकर्पूरचौरकुंकुममरोचनाजटामांसीशिलारसात्मकगंधाष्टकपुष्पलोलितं पुष्पं नि पंक्
क्षिप्य सोऽरिति गालिनीमुद्रया निरीक्ष्य ४ तृतीयकूटं उं सोमम् मंडलाय कामप्रद षोडशकलात्मने श्रीपरदेवताया विशेषार्घामृताय
सौ मा नमः इति संपूज्य तत्र पूर्वोक्तमंडले विभाव्य पूर्ववत् रत्नोत संपूज्य पूर्णभवदीक्षायुक्तेश्चे तथैव पंचप्रणवैः पूजयेत् ततस्तत्र सोमस्य
११६ षोडशकलाचन्द्राकारेण स्वाद्यादिप्रादक्षिण्येन पूजयेत् तद्यथा अं अमृतायै नमः ४ आं आनंदायै नमः ४ इं पूषायै नमः ४ ईं पुष्ट्यै न

116

मः ४ उं पुष्ट्यै नमः ४ ऊं रत्यै नमः ४ ऋं धृत्यै नमः ४ ॠं शशिन्यै नमः ४ लृं चन्द्रिकायै नमः ४ ॡं कान्तायै नमः ४ एं ज्योत्स्नायै नमः ४ ऐं श्रियै न-
मः ४ ओं प्रीत्यै नमः ४ औं अंगदायै नमः ४ अं पूर्णायै नमः ४ अः पूर्णामृतायै नमः इति संपूज्य तामाघ्राय प्राणप्रतिष्ठां विधाय पूर्ववत्पूजितां तम-
उल्लं मकैध्य त्रिकोणमकथादिरेखं विभाव्य तत्कोणत्रये मूलविद्यायाः कूटत्रयं मध्यस्थबिन्दौ कामकलां तत्पार्श्वयोः सविन्दू हकारौ त-
दधो लकारं कलशपार्श्वयोः हंसः वर्णौ विभाव्य पुष्पाद्यैस्तं गर्भितां योनिमुद्रां बद्ध्वा गुरूपदिष्टप्रकारेण मूलाधारेण कुंडलिनीमुत्थाप्य षट्-
चक्रभेदक्रमेण सुषुम्णावर्त्मना ब्रह्मरंध्रस्थचिद्बिंदुमंडलं नीत्वा तत्र स्थितपरमशिवेन समयोज्य तयोः शिवशक्त्योः सामरस्यसुधावानुभ-
वगलितामृतधारां संचिंत्य तद्द्वारं तत्र विवरानयनवर्त्मना निःसृतां तां योनिमुद्रोल्लसितेन करेणानीय ४ मूलविद्यान्ते ब्रह्माण्डखण्डसंभूतम-
शेषरससंभृतमापूरितं महापात्रं पीयूषरससमावहं ऐं अमृते अमृतोद्भवे अमृतेश्वरि अमृतवर्षिणि अमृतं स्रावय स्रावय सः स्वाहा इति त-
स्मिन्पात्रे मन्त्रयित्वा तद्रूपेणैकरसत्वं दत्त्वा चैतत्स्वरूपिणीं कृत्वा परामृताकारामपि चिन्तयेत्कुलकुण्डे इति च त्रिरभिमंत्र्य ऐं ब्लूं ह्सौं जुं सः अमृतो-
द्भवे अमृतेश्वरि अमृतवर्षिणि अमृतं स्रावय स्रावय स्वाहा इत्यमृतेश्वरीविद्यया चतुर्वारमभिमंत्र्य पुनस्तामुच्चार्य अमृतेश्वरीश्रीपादुकां
पूजयामि नमः इति संपूज्य ततः ऐं वद वद वाग्वादिनि ऐं क्लीं क्लिन्ने क्लेदिनि क्लेदय महाक्षोभं कुरु कुरु क्लीं सौः मोक्षं कुरु कुरु ह्सौः स्हौः इति दीपनी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कुलगणपवटुकनाथगन
दहलभांबाश्रीपा २

विद्यायां पंचवारमभिमंत्र्य ततस्तत्र मूलविद्यामहं ध्यात्वा पित्वा तन्मध्ये चतुरश्रे पश्चिमद्वारं विचिंत्य तद्द्वारपार्श्वयोः कुलवटुकनाथ तत्क्षेत्रपाल भैरवाः श्री
पादुकां पूजयामि नमः इति दक्षिणवामयोः संपूज्य तदंतः प्राग्वत् षट्कोणेषु षडासनानि संपूज्य तन्मध्ये त्रिकोणमध्यस्थबिंदुमध्ये कामकला-
या वक्ष्यमाणप्रकारेण देवीमावाह्य ध्यात्वा षडंगन्यासयोगेन सफलीकृत्य सफलीकृतां धारिणिः संपूज्य वक्ष्यमाणविधिना देव्यंगेलयांगं संपूज्य
तिथिनित्याषोडशनित्याः गुरुपंक्तित्रयं सर्वाआवरणीश्च संपूज्य वक्ष्यमाणसमष्टियोगिनीमंत्रेण त्रिः संपूज्य पुष्पांजलिं दत्वा धूपदीपौ निवेद्य यो-
निषेनुमहायोनित्रिशिखापद्मसंक्षोभद्रावणाकर्षणवश्योन्मादनमहांकुशखेचरीबीजयोनिपाशांकुशधनुर्बाणाख्या अष्टादशमुद्राः प्र-
दर्श्यनमस्कारमुद्र्याप्रणमेत् अत्रैतावत्कर्तुमशक्तश्चेदात्माद्यालयपूजांतं कृत्वा आनंदभैरवमिथुनं संपूज्य सर्वस्यादिकलापूजामार-
भ्यशेषं प्राग्वत्समापयेदिति विशेषार्घ्यस्थापनविधिः ततस्तत्परितस्तेनैव विधिना श्रीपात्राण्यं पात्रांतरं स्थापयेत्तेन मूलदेव्यतिरिक्ता-
वरणदेवतास्तर्पयेत् पूजासमर्पणादिकं मूलदेव्यास्तर्पणं च विशेषार्घ्येणैव तत्रानंगकुसुमापर्यंतमावरणत्रयपूजासमर्पणमर्घ्यदानं
सौर च सामान्यार्घ्यजलैरेव कुर्यात् इति श्रीपात्रस्थापनविधिः ततस्तद्गुरुक्रमेणैव तदधःप्रकारेण पाद्याचमनीयमधुपर्कार्थं पात्र-
११० त्रयं सामान्यार्घ्यविधिनैव स्थापयेत् तद्दशकोणे त्रिकोणमंडलत्रये साधारं पात्रत्रयं निधाय तत्र पात्रद्वयं शुद्धजलेनापूर्य तृतीयं मधुप-

117

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कृद्रव्येणाभ्यर्थ्य तेषु विशेषार्घजलं किंचित्किंचिद्दत्वा सकलविघ्यापृथक्पृथगष्टवारमभिमंत्रयेत् मधुपर्ककांस्यपात्रं प्रक्षाल्य ताम्र
वर्जमन्यतरं वा पात्रं तारेणाच्छादितं कुर्यात् ततः सामान्यार्घ्यपात्रे गंधपुष्पाक्षतयवकुशाग्रतिलसर्षपदूर्वा निक्षिपेत् पाद्यपात्रे श्या
माकतंडुलदूर्वाकमलापराजितापुष्पाणि गोरोचनाख्यद्रव्यपंचकं निक्षिपेत् आचमनीयपात्रे जातीफललवंगकक्कोलकैला
नि निक्षिपेत् उक्तद्रव्यालाभे तत्तद्वस्तुभावनया तंडुलान्निक्षिपेत् मधुपर्कपात्रे दधिमधुघृतशर्करा निक्षिप्य विशेषार्घबिंदुना सं
स्कुर्यात् तदलाभे जलेनैव तद्भावनया पूरयेत् ततः स्वदक्षिणाग्रे अर्घ्यादिपात्रविधानेनैव पुनराचमनीयपात्रं प्रोक्षणीपात्रं च सं
स्थाप्य संस्कुर्यात् तत्राप्यशक्तौ पाद्याद्यत्रयमेकस्मिन्पात्रे स्यात् ततः स्वगुरुक्रमस्तोत्रोक्तवर्गतविनियोगविधौ पात्रचतुष्टयं सामान्यार्घविधि
ना प्रोक्षणीपात्रात्परतः स्थापयेत् तेषां नामानि गुरुपात्रं शक्तिपात्रं बटुकपात्रमात्मपात्रं चेति गुरुपादुकाविद्यया गुरुपात्रं बा
लाविद्यया शक्तिपात्रं बटुकपात्रं तन्मंत्रेणात्मपात्रमात्माष्टाक्षरमंत्रेण चेति तत्तन्मंत्रेण तत्तत्पात्रमष्टधाभिमंत्रयेत् ततः प्रोक्षणीपा
त्रोदकेन पात्राणि तारेण पूतेन ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं प्रथम[illegible]कूटस्वरूपायात्मतत्त्वात्मने नमः ॐ क्लीं द्वितीयविद्यातत्त्वात्मने नमः ॐ सौः तृतीयशिवतत्त्वा
[illegible] ॐ ऐं क्लीं सौः समस्तकूटमूलसुन्दर्यै सर्वतत्त्वात्मने नमः इति स्वात्मानं प्रोक्ष्य पुनर्मूलेन यागभूमिं स्वगोपकरणानि च प्रोक्ष्य

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

धा

सर्ववस्तुष्वेव मुद्रां दर्शयेत् ॥ इत्यर्घादिपात्रस्थापनविधिः ॥ अत्र श्रीपात्रस्थापनाशक्तौ विशेषार्घेणैव प्रोक्षणद्रव्यादिकं कुर्यादिति
श्रुत्यात्मपूजा ॥ तत्र स्वपुरतस्त्रिकोणमण्डले सद्धारं पात्रं संस्थाप्य कलशोदकेनापूर्य विशेषार्घबिन्दुं दत्वा स्वदेहे चन्दनादिरक्तोपचा
रैरलंकृत्य आत्मानमिष्टदेवतारूपं ध्यायन् गुरुगणपतिपरदेवताः प्रणम्य मूलाधारादिब्रह्मरन्ध्रान्तं बिसतन्तुतनीयसीं चन्द्रकोटि
प्रभां द्वादशांगुलीं कुण्डलिनीं मनोलयान्तं ध्यात्वा परमानन्दनिर्भरत्वदात्मकत्वेन मूलविद्यामपि मूलादिब्रह्मरन्ध्रान्तं तेजोमयीं विभाव्य तत्तेज
सा परिणतं स्वेष्टदेवतारूपं स्वदेहं भावयन्नात्मपूजां कुर्यात् ॥ तद्यथा ॥ तत्र योगपीठन्यासप्रकारेणोक्तप्रकारेण स्वदेहं सिंहासनत्वेन प
रिकल्प्य प्रथमं शिरसि पश्चिमत्रिकोणवर्त्तितारायां श्रीगुरुपादुकाविद्यामुच्चार्य श्रीगुरुकानन्दनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति
संपूज्य संतर्प्य मूलाधारे गणपतिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य प्राग्वत् योगपीठन्यासक्रमेण मण्डूकाद्यं मूला
धारादितत्त्वं रत्नस्थानेषु प्रणववर्त्तितारश्चतुर्थ्यन्ततत्तन्नामभिर्नमोन्तैः सिंहासनान्तं संपूज्य दक्षिणांसवामांसवामोरुदक्षिणोरुसर्वांगेषु
सौभा वक्ष्यमाणपञ्चप्रेतासनं संपूज्य पुनर्दक्षिणांसादिस्थानेषु धर्मादिचतुष्टयं मुखादिस्थानेष्वधर्मादिचतुष्टयं च तथैव संपूज्य पुनर्हृद
११८ यकमले रत्नमायाविधिं संपूज्य मध्ये पञ्चदशफणान्वितमनन्तं ध्यात्वा तन्मध्यफणाग्रे यामहृद्दलकमले कामेश्वरीपीठं ध्यात्वा

118

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

अनंतपद्मादिपरतत्वांतं संपूज्य तत्केसरे पूर्वाग्रादिशा दक्षिणेन ४ मोहिनीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ क्षोभिणीश्रीपादुकां पूजया
मि नमः ४ वज्रिणीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ स्तंभनीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ आकर्षणीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ द्राविणीश्रीपादु
कां पूजयामि नमः ४ आह्लादिनीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ क्लिन्नाश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य मध्ये ४ क्लेदिनीश्रीपादुकां पूज
यामीति संपूज्य ॐ सर्वशक्तिकमलासनाय नम इति योगपीठं तेन पुष्पांजलिना समभ्यर्च्य देहं संपूज्य तत्कर्णिकायां श्रीचक्रं विभाव्य समस्तप्र
केशवादियोगिनीसमष्टिविग्रहायाः स्वदेहं संपूज्य पादुकायोगपीठन्यासक्रमेण षडासनपर्यंतं प्राग्विन्यस्तस्थानेषु संपूज्य दक्षिणांस
पृष्ठदक्षांसं वं दक्षे ललाटदक्षनेत्रदक्षनासापुटदक्षचिबुककंठहृदयेषु ४ नादशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ बिंदुशक्तिश्रीपादुकां पूज
यामि नमः ४ कलाशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ज्येष्ठाशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ रौद्रीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ वामा
शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ विषघ्नीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ दूतरीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सर्वानंदाशक्तिश्रीपादुकां पूज
यामि नमः इति संपूज्य ॐ अकमित्यादि ४२ द्विभवशक्तिसदाशिवेत्यादिन्यासोक्तसमष्टिपीठमंत्रेण सर्वांगां संपूज्य हृदयकमले यथोक्तरू
पां भगवतीं ध्यायं स्ततेजसा व्याप्तं स्वदेहं श्रीभगवतीरूपं विचिंत्य गुर्वाचार्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति से

मूल

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शिरसि षडंगुष्ठांजलिना त्रिः संपूज्य पुरः स्थापितपात्रोदबिंदुभिः संतर्प्य पुनः प्राग्वन्मूलेन शिरो हृदयमूलपादरूपं सर्वांगे पुष्पांचपुष्पांजलिभिः सं
पूज्य संतर्प्य हृदये त्रिकोणे शिरसि त्रिकोणे वा वक्ष्यमाणप्रकारेण लयांगतिथिनित्याषोडश नित्यागुरुपंक्तित्रयषडंगयुवतीस्तन्नत्स्थानेषु वक्ष्यमा
णप्रकारेण संपूज्य संतर्प्य हृदये त्रिकोणपूजायां संहारश्रीचक्रोक्तन्यासप्रकारेण नवावरणशक्तीः पूजयेत् शिरसि त्रिकोणपूजा चेत् स
ष्टिश्रीचक्रन्यासक्रमेण नवावरणशक्तीश्चक्रेश्वरीश्च पूजयेत् तर्पयेत् एतावत्कर्तुमशक्तोऽयं षडंगयुवतीः पूजयेत् समस्तप्रकटत्वादिसमष्टि
विद्यया त्रिः संपूज्य चतुःसमयसद्योगिनीं च तुराम्नायसङ्केतनदेवताः वक्ष्यमाणश्रीचक्रपूजाक्रमेण पूजयेत् ऊर्ध्वाम्नायदीक्षितश्चेन्महा
षोढान्यासोक्तरूपं स्वात्मानं ध्यात्वा तद्विद्यया वक्ष्यमाणप्रकारेण त्रिः संपूज्य शक्तश्चेन्महाषोढोक्तदेवतास्तन्न्यासस्थानेषु एवं संपूज्य
संतर्प्य शिरसि परापरप्रासादस्य गुरुपंक्तित्रयं पूजयेत् ऊर्ध्वाम्नायदीक्षितश्चेन्महाषोढान्यासोक्तरूपं स्वात्मानं ध्यात्वा तद्विद्यया वक्ष्य
माणप्रकारेण त्रिः संपूज्य शक्तश्चेन्महाषोढोक्तदेवतास्तन्न्यासस्थानेष्वेव संपूज्य संतर्प्य शिरसि परापरप्रासादस्य गुरुपंक्तित्रयं पूजयेत् त
सौर तच्चरणादिदीक्षितश्चेत् प्रागुक्तचरणादिविद्याभिस्तन्न्यासस्थानेषु संपूज्य तर्पयेत् । अत्र सर्वत्रात्मपूजायां विस्तराशक्तौ तन्मूलदेवता
११९ स्तन्मूलमंत्रं च संपूज्य संतर्पयेदिति संक्षेपः ततः पूर्ववत् पुष्पांजलिपंचकं स्वदेहमस्तकादिषु प्रागुक्तस्थानेषु विधाय धूपदीपौ निवे
११९ ततः मूलमिश्रितेनार्घ्येन वक्ष्यमाणप्रकारेण शिरसि कामकलापारं पर्यैण संपूज्य संतर्प्य शांभवदीक्षायुक्तश्चेत् तन्मिथुनषट्कं तत्कुरुकुल्लामंत्रं च
प्रागुक्तन्यासस्थानेषु संपूज्य तर्पयेत् २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ध्यात्वैवं तर्पणं कुर्यात् तत्र मूलाधारे त्र्यस्रकुंडं विभाव्य तन्मध्यस्थकालाग्निमेव कामाग्निं वा स्वात्मरूपेण ज्ञात्वा ज्वलितं प्राणादिपंचवायुभिः
संधुक्षितं कुंडलिनीरूपपरदेवताधिष्ठितं चिदग्निमंडलं विभाव्य प्रणववत्रितारादिमूलविद्यांते धर्माधर्मे हविर्दीप्ते आत्माग्नौ मनसा
स्रुचा सुषुम्णावर्त्मना नित्यमक्षवृत्तीर्जुहोम्यहं इदं जुहोमि स्वाहा इति पुण्यपापकृत्याकृत्यसंकल्पविकल्पधर्माधर्मकं हविः
समस्तकं समाहृत्य जुहुयात् ततः प्रणववत्रितारादिमूलविद्यांते धर्माधर्मे हविर्दीप्ते प्रकाशामर्शहस्ताभ्याममवलंब्योन्मनीस्रुचं धर्माधर्म
कलास्नेहं पूर्णवह्नौ जुहोम्यहं अथ मे जुहोमि स्वाहा इति पूर्णाहुतिं कृत्वा निरस्तनिखिलप्रपंचो निष्कलब्रह्मस्वरूपः साधकः कि
यत्क्षणं तिष्ठेत् ततो देवीरूपमात्मानं ध्यात्वा श्रीगुरुपादुकां प्रणम्य शिरस्याब्जपूर्णं ध्यात्वा तन्मंत्रेण तां संपूज्य संतर्प्य पूजां वा विधाय तत्र
त्रस्थगुरुकं गुरुपादुकामूलविद्याभ्यां कुंडल्यां तन्मंत्रेण श्रीपरदेवतामुखे जुहोमीति विद्याद् द्वितीयखंडेन सहस्रपद्मस्थां श्रीपरदेवतारूपमात्मानं
ध्यायन् प्राणायामकरन्यासादिकं कृत्वा आत्मानं पूर्ववत् मूलविद्यामष्टोत्तरशतवारं जपित्वा पुनः प्राणायामं पूर्ववत् कृत्वा तं समर्प्य स्तुत्वा प्रण
मेदित्यात्मपूजा । श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाकरे तरंगो गतश्चतुर्दशः १४ इति
श्रीविद्यानंदनाथकृते सौभाग्यरत्नाकरे चतुर्दशस्तरंगः १४ अथ पंचमयागविधिः तत्र साधकः कृतात्मपूजनकि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यः स्वशिरसि श्रीगुरुपादुकां ध्यात्वा संपूज्य प्रणम्य पूज्यां वृद्धां गुर्वीं ज्ञामारायसर्वलक्षणसंपन्नां ब्रह्मविद्यादीक्षितां प्राप्तानि मंत्रितां सादरं स्व
यं गत्वा प्रणम्य सत्वां मामाहूय आनीय पूजास्थाने स्वहस्तासनेन समुपवेश्य तस्याः पादौ वृत्तजलेन प्रक्षाल्य सुखोपविष्टां प्रणम्य पूज्यां वृद्धां गुर्वीं ज्ञा
मारायाः कृताञ्जलिः स्वनु भगवति श्रीपरदेवतायजनार्थं त्वं मे दूतीभूत्वा मां कृतार्थं कुर्विति प्रार्थ्य देव्यग्रतः स्वासनेन समुपविश्य कृताञ्जलिः
अद्येत्यादि श्रीपरदेवताप्रीत्यर्थं दूतीयजनमहं करिष्य इति संकल्प्य मूलविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा ऋष्यादिकरषडंगन्यासान् विन्य
स्य स्ववामभागे दूतीं समुपविश्य मूलविद्यया सुगंधतैलेनाभ्यंगं कृत्वा सुगंधामलकाद्युद्वर्तनं विधाय उष्णोदकेन स्नापयित्वा वक्ष्यमाण
विधिना नीराजनं कृत्वा सूक्ष्मवस्त्रेणांगप्रोक्षणं विधाय रक्तपट्टवस्त्रयुगमारक्तकंचुकं च परिधाप्य नानाविधाभरणै रलंकृत्य केशान् वि
जटीकृत्य धूपयित्वा संयम्य सिंदूरकज्जलालक्तकादिभिः सीमंतनयनचरणादिरंजयित्वा वक्ष्यमाणरत्नेश्वरीविद्यया सकुंकुमचंदनं
त्रिपुंड्रं युक्तं ललाटे सिंदूरतिलकं कृत्वा सुगंधकुसुममालाभिः सुगंधानुलेपनेन चालंकृत्य स्ववामभागे स्वासनेन समुपवेश्य स्वासनं समु
सौभा पविष्टः प्राणायामत्रयं ऋष्यादिन्यासांश्च विधाय दूतीं देवीरूपां ध्यायन् स्थापितशक्तिपात्रवत् स्वपुरतः पात्रान्तरं कलशस्य हेतुनापू
१२ र्यं संस्कृत्य तदुद्धरणपात्रेणोद्धृत्य भोगपात्रेण कृत्वा सद्द्वितीयं भोगपात्रं तस्यै पुनः पुनर्निवेद्य तद्गृहीत्वा समस्तं ज्ञात्वा च कस्यो नर

120

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दूतीं

२ स्वपंक्तित्रयं संजपेत् ततश्चरणादि दीक्षांतस्य व्याप्युक्तचरणादि विद्याभिस्तन्न्यासस्थानेषु संपूज्य तर्पयेत् ततः स्वर्णाभिषिक्तश्वेतवस्त्रमाल्यप्रकारेण
धारिणिकामकलापारंपर्येण संपूज्य शांभवदीक्षायुक्तांश्चेतान्निष्पुनः षट्कं तत्कुलाकुलमंत्रं द्विकुलमंत्रं च प्रागुक्तन्यासस्थानेषु संपूज्य तर्पयेत् अ
त्र सर्वत्रात्मरूपायां विलासरश्मौ तत्तन्मूलदेवतास्तत्तत्कुलाकुलमंत्रं च संपूज्य संतर्पयेदिति संक्षेपः ततः सर्ववस्तुष्वांजलिपंचकं स्वदेहे म
लकादिषु प्रागुक्तस्थानेषु विधाय धूपदीपौ निवेद्यांतर्हवनं कुर्यात् तत्र मूलाधारे त्र्यस्रं कुंडं विभाव्य तन्मध्यस्य कामाग्निं वासनारूपे
धनप्रज्वालितं प्राणादिपंचवायुभिः संधुक्षितं कुंडलिनीरूपपरदेवताधिष्ठितं चिदग्निमंडलं विभाव्य प्रणवत्रितारादिमूलविद्यांते
धर्माधर्महविर्दीप्ते आत्माग्नौ मनसा स्रुचा सुषुम्णावर्त्मना नित्यमक्षवृत्तीर्जुहोम्यहं स्वाहा इत्यं जुहोमि स्वाहा इति पुण्यपापरूपात्मा
संकल्पविकल्पधर्मात्मकं हविः समर्प्य हुत्वा ततः प्रणवत्रितारादिमूलविद्यांते प्रकाशाकाशहस्ताभ्यामवलंब्योन्मनीस्रुचं
धर्माधर्मकलास्नेहपूर्णं वह्नौ जुहोम्यहं अधर्मीय जुहोमि स्वाहा इति पूर्णाहुतिं कृत्वा निरस्तनिखिलप्रपंचो निष्कलब्रह्मस्वरूपः साध
कः क्षणमात्रं तिष्ठेत् ततो देवीरूपमात्मानं ध्यात्वा श्रीगुरुपादुकां प्रणम्य शिरस्यंबुजस्थां ध्यात्वा तन्मंत्रेण तां संपूज्य संतर्प्य स्वजाव
शिष्टमात्रस्य मुद्दकं गुरुपादुकामूलविद्याभ्यां कुंडल्यात्मकश्रीपरदेवतायै जुहोमि इति मधुपामुद्रा द्वितीयखंडेन सहस्रप्राप्य

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रीपरदेवतारूपमात्मानं ध्यायन् प्राणायामऋष्यादिकरषडंगन्यासपूर्वकं मूलविद्यामष्टोत्तरशतवारं जपित्वा पुनः प्राणाया
मपूर्वकं जपं समर्प्य स्तुत्वा प्रणमेदित्यात्मपूजा ॥ श्रीविद्यानंदनाथेनशिवार्चा २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

र्भागे सुवर्णेन हस्तपादविस्तुमहं तादृशि निर्मितं मंचकं सुदृढं नवं पट्टसूत्ररचितं रक्तपट्टिकाभिर्गुम्फितं पर्यंकमास्तीर्य तदुपरि पट्टवस्त्ररचितां बहुत
तूलभारभरितां तूलिकामास्तीर्य तदुपर्युपर्युच्छीर्षकोपबर्हणादिकं निवेश्य तत्र सुगंधपुष्पाणि बहुधारासिक्तां सिचविकीर्य तत्र वक्ष्यमाणविधि
ना योगपीठं संपूज्य तदुपरि स्त्रीं च कृत्वा विभाव्य तथैव संपूज्य मंचकस्य पश्चिमे भागे योगिनीबलिं पूर्वे क्षेत्रपालबलिं दक्षिणे गणेशबलिमुत्तरे च
दद्यात् बलिं चेति बलिचतुष्टयं वक्ष्यमाणविधिना दत्वा पर्यंकोपरि स्त्रीं पश्चिमाभिमुखीं समुपवेश्य स्वयं पूर्वाभिमुख उपविश्य मूलविद्यया प्राण
यामादित्रयं षडंगन्यासादिन्यासांश्च कृत्वा स्त्रीदेहे प्रागुक्तविधिना मातृकां विन्यस्य ततः प्रागुक्तं वशिन्यष्टकं विन्यस्य ॐ ३ द्रां द्रावणबाणाय नमः
पादयोः ॐ ३ ह्रीं क्षोभणबाणाय नमः मुखे ॐ ३ क्लीं वशीकरणबाणाय नमः मुखे हूं ॐ ३ आकर्षणबाणाय नमः सं सं मोहनबाणाय नमः इति
पंचबाणान्विन्यस्य तस्याः ललाटे ॐ ३ क्लीं कामाय नमः गले ॐ ३ क्लीं मन्मथाय नमः हृदि ॐ ३ ऐं कन्दर्पाय नमः नाभौ ॐ मकरध्वजाय नमः मू
लाधारे ॐ ३ स्त्रीं मीनकेतवे नमः इति विन्यस्य तस्याः देहे पूर्वोक्ताः कामकलाः सोमकलाश्च विन्यस्य तस्याः शिरसि सुभगाय त्र्यक्षाय नमः मुखे गा
यत्रीछंदसे नमः हृदये भगमालिन्यै देवतायै नमः गुह्ये ह्रीं बीजाय नमः पादयोः स्त्रीं शक्तये नमः नाभौ ऐं कीलकाय नमः इति ऋष्यादिकं विन्यस्य व
क्ष्यमाणभगमालिनीविद्यया तस्याः मूर्धादिपादपर्यंतं त्रिर्व्यापकं विन्यस्य तस्याः शिरसि त्रिकोणं विभाव्य शिरस्त्रिकोणमध्ये वक्ष्यमाणविधिना वा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ध्यानातदृष्ट्याम्बुचार्यश्रीबालादेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः आग्नेयकोणे क्लीं कामेश्वरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः वामकोणे ऐं वागीश्वरी श्रीपादु
कां पूजयामि नमः दक्षकोणे कुलगणपति श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य तस्माद्दक्षिणस्तने क्लीं कामदेव श्रीपादुकां पूजयामि नमः
वामस्तने वसन्त श्री योनौ श्री रति देवी श्री नाभौ श्री प्रीति देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः पुनः शिरसि त्रिकोणे ॐ ह्रीं गं गणपतिनाथ श्रीपादुकां
पूजयामि नमः ॐ १ सिंहपाद श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ २ विजयापाद श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ३ भुजंगपाद श्रीपादुकां पूजयामि
नमः ॐ ३ चित्रपाद श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ४ कनकपाद श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ४ कनकाध्यक्ष श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ
२ इति संपूज्य परितः प्रादक्षिण्येन शिरसि त्रिकोणस्य वामकोणे ऐं श्रीं ह्रीं मां महालक्ष्म्यै नमः दक्षे ॐ २ सरस्वत्यै नमः तस्याग्रे मराज्ञि भु ॐ
३ नवरत्नायानाथ्यय इति संपूज्य हृत्पात् शिरसि त्रिकोणमध्ये नवयोन्यात्मक कर्णिकं सकेसरं अष्टदलकमलं दलाग्रेषु त्रिशूलयुक्तं त
द्बहिश्चतुरस्रं तद्बहिस्थ चतुर्द्वारयुक्तं चतुरस्रवेदिं विभाव्य तत्र वक्ष्यमाणविधिना मंडलं कृत्वा तं योगपीठं संपूज्य अष्टदलकमलकेसरे
सौर षु ॐ ३ वामायै नमः ॐ ३ ज्येष्ठायै नमः ॐ ३ रौद्र्यै नमः ॐ ३ अंबिकायै नमः ॐ ३ इच्छायै नमः ॐ ३ ज्ञानायै नमः ॐ ३ क्रियायै नमः ॐ ३ कु
१२२ ब्जिकायै नमः ॐ ३ ब्रह्म्यै नमः ॐ ३ विषघ्न्यै नमः ॐ ३ दूत्यै नमः ॐ ३ आनन्दायै नमः इति स्वाग्रादि प्रादक्षिण्येन संपूज्य मध्ये ह्रौं मयो

121

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शिवमहापद्मासनायनमः इतिसंपूज्य तत्र बालासमुच्चार्य श्रीबालामूर्त्तिं परिकल्पयामीति बालामूर्त्तिं परिकल्प्य करभ्यां पुष्पांजलिमादाय
हृदयकमले वर्त्तमानरूपां देवीं ध्यात्वा पुनस्तेजोरूपां तामासाद्य तत्तेजः सुषुम्णामार्गेण ब्रह्मरंध्रं नीत्वा वहन्नासापुटाध्वना बहिर्निःसार्य
करस्थपुष्पांजलौ संयोज्य ऐं क्लीं सौः श्रीभगवति इहागच्छागच्छेति इत्याः शिरसि पुष्पांजलिं निक्षिप्य आवाहन्यावाहनीमुद्रां प्रदर्श्य स्थापनादिपरमी
करणांतं तत्तन्मुद्रया विधाय प्राणप्रतिष्ठां कृत्वा वरदाभयपुस्तकाक्षमालापाशांकुशधनुर्बाणकपालकमलाख्या दशमुद्राः प्रदर्श्य भ्रमद्भ्र
मरनीलाभधम्मिलामलपुष्पिणीं ब्रह्मरंध्रस्फुरच्छिन्नमुक्तालेखाविराजितां सूर्यभास्वन्महारत्नकुंडलालंकृतां परां मुक्ताकारस्फुरन्मुक्ता
हारभूषणभूषितां ग्रैवेयांगदपत्रालीस्फुरत्कांतिविराजितां गंगातरंगकर्पूरस्फुर्द्धारविभूषितां श्रीखंडवल्लीसदृशबाहुवल्लीविराजितां कं
कणादिलसद्भूषामणिबंधलसत्प्रभां प्रवाललुलिताकारपाणिपल्लवशोभितां वज्रवैडूर्यमुक्तालीमेखलाविमलप्रभां रक्तोत्पलदलाकार
पादपल्लवशोभितां नक्षत्रमालासंकाशमुक्तामंजीरमंडितां वामेनपाणिनैकेन पुस्तकं चापरेण तु अभयं च प्रयच्छंतीं साधकाय वरानने
अक्षमालां च वरं दक्षपाणिद्वयेन तु दधतीं चिंतयेद्देवीं वश्यसौभाग्यवाक्प्रदां क्षीरकुंदेंदुधवलां प्रसन्नां संस्मरेत्प्रिये इतिध्यात्वा बालावि
द्यामुच्चार्य भगवति एतत्ते आसनं नमः एवं एतत्ते अर्घः स्वाहा एतत्ते पाद्यं नमः एतत्ते आचमनीयं स्वधा एतत्ते मधुपर्कः स्वधा एतत्ते स्नानं नमः पुन

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कं५३

राचमनीयं स्वधा एतत्ते वाससी नमः पुनराचमनीयं इमानि ते भूषणानि नमः एष ते गंधो नमः इमानि ते पुष्पाणि वौषट् इति पुष्पांतैरुपचारैः प्र
णानिमध्यधान्योंतराले ऐं अपरगुरुभ्यो नमः ऐं परगुरुभ्यो नमः ऐं परापरगुरुभ्यो नमः इति गुरुपंक्तित्रयं संपूज्य योनिमुद्रां बद्ध्वा हृदि मुखे भ्रूम
ध्ये ललाटे ब्रह्मरंध्रे संस्थाप्य दर्शयेत् ततस्त्रिकोणस्य वामकोणे ऐं रत्यै नमः दक्षिणे क्लीं प्रीत्यै नमः अग्रे सौः मनोभवायै नमः इति संपूज्य अष्टदलकेस
रेषु अग्नीशनिरृतिवायुकोणेषु गचतुष्टयं देव्यग्रे नैव तद्यादि चतुर्दिक्षु स्वमिति प्रादक्षिण्येन षडंगानि संपूज्य अष्टकोणत्रिकोणांतरालेषु देव्यग्र
मारभ्य चतुर्दिक्षु प्रादक्षिण्येन द्रां द्राविण्यै नमः द्रीं क्षोभिण्यै नमः क्लीं वशीकारिण्यै नमः ब्लूं आकर्षिण्यै नमः अग्रे सः संमोहिन्यै नमः एवं वस्थाने
षु क्लीं कामाय नमः क्लीं मन्मथाय नमः ऐं कन्दर्पाय नमः ब्लूं मकरध्वजाय नमः स्त्रीं मीनकेतवे नमः इति संपूज्य पूर्वाद्यष्टसु योनिषु ऐं क्लीं ब्लूं स्त्रीं
सः सुभगायै नमः एवं भगायै नमः भगमालिन्यै नमः भगसर्पिण्यै नमः अनंगमालिन्यै नमः ऐं अनंगायै नमः ऐं अनंगकुसुमायै नमः ऐं
अनंगमेखलायै नमः ऐं अनंगमदनायै नमः इति संपूज्य अष्टदलेषु अं असितांगभैरवाय नमः आं ब्राह्म्यै नमः इं रुरुभैरवाय नमः ई
सौर माहेश्वर्यै नमः उं चंडभैरवाय नमः ऊं कौमार्यै नमः ऋं क्रोधभैरवाय नमः ॠं वैष्णव्यै नमः लृं उन्मत्तभैरवाय नमः ॡं वाराह्यै नमः एं कपाली
१२२ भैरवाय नमः ऐं इंद्राण्यै नमः ओं भीषणभैरवाय नमः औं चामुंडायै नमः अं संहारभैरवाय नमः अः महालक्ष्म्यै नम इति संपूज्य अष्टदलांतरा

122

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लेखुकामायनमः ॐ उमलयायनमः ॐ कुलागिरयेनमः ॐ ह्रकुलांतकायनमः ॐ चौराहायनमः ॐ जालंधरायनमः उअनायनमः ॐ ह्रे
वीकोटायनमः इतिसंपूज्य बहिर्दिक्षु वेदव्याघ्रादिप्रादक्षिण्येनाष्टदिक्षु हेरुकायनमः ॐ ह्रत्रिपुरांतकायनमः ॐ ह्रवेतालायनमः ॐ ह्रअग्निजिह्वाय
नमः ॐ कालांतकायनमः कपालिनेनमः ॐ ह्रएकपादायनमः भीमरूपायनमः इंद्रेशानयोर्मध्ये तीरकेश्वरायनमः निरृतिवरुणयोर्मध्ये
मलयानमः इतिसंपूज्य तद्बहिर्दिक्षु इंद्रादीनायुधानिसंपूज्य धूपदीपनैवेद्यानिसमर्प्य तदमेदत्तुआ द्रव्यहेतुं समर्प्य स्वदेहे प्राप्य क्लीं कं
गादिमातृकाविन्यस्यसाधिवे ॐ क्लीं कंखंगंघंङं हृसः ४ शिवायनमः इतिदक्षिणे आग्नेय्यां विद्यासंपूज्य शिवाग्रे हृत् ईशानायनमः तत्पूर्वभागे क्लीं
तत्पुरुषायनमः दक्षिणे क्लीं अघोरायनमः वामे क्लीं सद्योजाताय नमः तत्पृष्ठे क्लीं वामदेवायनमः इति संपूज्य एतेषां वस्थानेषु निवृत्त्यै नमः
प्रतिष्ठायैनमः ॐ विद्यायैनमः ॐ शांत्यैनमः ॐ ह्रः शांत्यतीतायै नमः इति संपूज्य क्लीं क्लीमित्यादिना षडंगं विन्यस्य मुख्ययोर्मध्ये मूलविद्यामुच्चा
र्यनंदिकेश्वराय नमः इति संपूज्य तस्मै कारणं दत्वा तद्वक्षो घावसादनेन स्वयं तरुणोल्लासयुक्तस्ताः स्तनयोर्मध्ये ऐं क्लीं चपले चपलाक्षि
रेतो मुंच ... क्लीं ... ह्रः स्त्रीमिति ... विंशतिविद्यां वारत्रयं जपित्वा तस्या हृदये प्राप्तु ... शक्तिभिः परिवृतां कामेश्वरीं रक्तवर्णां रक्त
माल्यानुलेपनां वसनालंकृतामिक्षुदंडकोदंडपुष्पबाणधरां चंद्रशेखरां ध्यायन् क्लीं कामकलात्मिके रेतो मुंच मुंच स्वाहेति कामेश्वरीमंत्रं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्वाहृदि विन्यस्य पशुसंमोहने देवि सुमहानंददायिनि विंदुरूपे परानंदे रेतः शीघ्रं तु मोचय इति पठित्वा ऐं स्त्रीं ह्रूं तस्या हृदयं स्पृशन्निति योनिमुद्रां
बीजस्मरणेन तदीयमूलाधारदेशे शक्तिं सोमं चिंतयित्वा अनन्तां शक्तिं मूलाधारात् हृत्कमलं नीत्वा ऐं क्लीं स्त्रीं मिति सोमिनी विद्यां स्मरन् हृदये शक्तिं सो
मं विचिंत्य पुनस्तां शक्तिं भ्रूमध्ये नीत्वा तत्र ऐं ह्रूं ऐं क्लीं मिति द्राविणी विद्यां स्मरंस्तया लौहितचक्रभ्रमणकुशलया सकललोकमलकाननं विकलीकृतविं
तयन् पुनस्तां ब्रह्मरंध्रं नीत्वा परामृतकलास्रावपूरेण सहसा मूलाधारमानीय ऐं गुह्ये ३ ह्लीं श्रीं ऐं क्लीं श्रीं ह्लीं क्लीं क्लीं ह्रूं सर्वांगसुंदरी विद्यां तत्र स्मरन्
स्वयं परमानंदनिर्भरमना तल्लयो भूत्वा कियत्क्षणं न किंचिदपि चिंतयेत् इत्थं निरालंबमुद्रा ततस्तत्र स्मरके तेनापि चिंतनीया ततस्तस्याः शिर
सि वदने हृदये गुह्ये पादयोश्च ऌं ह्रूं ह्रूं ह्रूं ऌं इति पंच रत्नानि विन्यस्य तत्र ह्रां गां कुंकुं दक्षिणकराग्रेण धृत्वा वामकराग्रेण मूलविद्यया वाग्भवकूट
मुच्चरंस्तद्योनिपंकजं त्रिः स्पृष्ट्वा तत्पंकजं उद्यद्भानुसहस्रकांतिमतुलं शृंगारशुद्धांतलं व्याकोशारुणपद्मरागरुचिरं दृष्ट्वा वरांगं ततः कामि
नीघुसृणेंदुचंदनयुतं गोरोचनालेपितं ध्यात्वा तत्र परापरापरकलां तन्मध्यगां चिंतयेदिति तत्पंकजं तन्मध्ये परकलां च ध्यात्वा तत्र वाग्भवकूटम
सौर. चरोपरि श्रवरां स्पृतरेकामराजकूटं च विलिख्य गंधाक्षतरक्तकरवीरपुष्पैस्त्रिः संपूज्य वरांगस्य वामभागे वक्ष्यमाणं गुरुपंक्तित्रयमभ्यर्च्य
१२३ तस्या वामपादांगुष्ठे ध्रां भवे नमः दक्षिणपादांगुष्ठे श्रीं भवे नमः इति मूलविद्यया संपूज्य तस्या नाभिदेशे बलिनाथेभ्यो नमः इति बलिदेवताः

123

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

संपूज्य तां प्रणम्याथ तदाज्ञया स्वयमश्नुते। सन्नानाविधासनैः परिष्वंगकारकं तत्र लतादिभि विविधविचित्रलीलाविलासैर्विशेषैस्तां समाक्ररितो
षयं स्वलिंगं गर्ते सदनमथनं कृत्वा तदंगं निष्पीड्य तन्निर्गतं तत्त्वामृतं सुगंधकुसुमेनैकत्र सकलश्च विशेषार्घ्यश्रीपात्रेषु मूलविद्यया संयोज्यत
दवरंहेतुना प्रक्षाल्य तद्दं तु कलशे निक्षिप्य तं प्रणम्य भोजनं ताम्बूलवस्त्राभरणदक्षिणादानैः परितोष्य तां स्वात्मानं कृतकृत्यं मत्वा श्रीगुरुं
प्रणम्य पीठपूजामारभेत्॥ तत्रैतत्स्योत्तममध्यमत्वादि विशेषो देवीयामले कुंडोद्भवामृतं देवि उत्तमोत्तममेव च उत्तमं रजोवीर्याणि मध्यमं के
वलं रजः मध्यमं पौरुषं वीर्यं तथान्यच्चाधमाधमं॥ अथैतद्यागप्रशंसा देवीयामले ईश्वर उवाच दूतीयागविधिं वक्ष्ये कौलधर्मोत्तमोत्तमं
तस्यानुष्ठानमात्रेण स्वयं ब्रह्मत्वमाप्नुयात्॥ संति नानाविधा धर्मा ऐहिकामुष्मिकप्रदाः तत्सारं तु समालोक्य तथान्यमन्त्रसंगतं तन्मध्ये सारभू
तं च यद्यागः प्रत्ययकारकं न कस्यापि वरारोहे शाक्तं वा स्विद्दक्षो वापि दूतीयागकृते मंत्री सर्वज्ञो जायते ध्रुवं न तस्य तु नरा दृष्टिः कल्पकोटिशतैरपि
देवा यक्षाश्च गंधर्वा ऋषयश्च मुनीश्वराः ब्रह्मविष्णुमहेशाद्यास्तथान्येपि हि देवताः दूतीयागविधिं कृत्वा तत्तत्पदमवाप्नुयुः विधिवस्तु कृतीं कृत्वा दू
तीयागं तु पार्वति कृतकृत्यो न संदेहः सुंदरी तु प्रसीदति येषां वाप्यनुज्ञायेत दूतीयागं महेश्वरि तेथ न्याश्च महेशाद्यास्तथान्येपि हि देवताः दूतीया
गविधिं कृत्वा तत्तत्पदमवाप्नुयुः विधिवस्तु कृतीं कृत्वा दूतीयागं तु पार्वति कृतकृत्यो न संदेहः सुंदरी तु प्रसीदति॥ शुद्धार्थास्ते वत्सलाः सुहृदः सदा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कायेन मनसा वाचा सर्वेयानप्रकाशयेत् सुतं पत्नीं शिरो दद्यान्न देयमिदमुत्तमं कुर्यात्प्रयत्नतश्चैव दूतीकीर्त्तनं प्रिये यैः कृतं यत्नतो नंदूतंपा
हैतोरिणः कृतवोखिलाः सर्वतीर्थमयः प्रोक्तः सर्वदेवमयो भवेत् पुरश्चर्यादिसकलं कृतं तेन न संशयः अश्वमेधसहस्राणि वाजपेयशतानि च
आसमुद्रां च धरणीं दत्ता तेन महर्दक्षिणा मेरुमंदरतुल्यानि सुवर्णान्यर्पितानि वै गोकोटिदाना यत्पुण्यं तत्पुण्यं जायते प्रिये तस्मात्सर्वप्रयत्नेन
न दूतीयागं समाचरेत् पूजा संपूर्णं रंभदे सर्वारिष्टप्रकाशकं यदनुष्ठानमात्रेण सर्वं माचरितं भवेत् शक्तिपूजाप्रकर्त्तव्या विधिवद्भक्तिसं-
चैं युतैः अथ दूतीश्च वक्ष्यामि लक्षणानि च सुंदरि अचंचला सलज्जा च कुलजा शुद्धभाषिणी पटुः सुशीला प्रियवाग्गुरुशुश्रूषणे रता दयाध-
र्मरता शांता हृष्टा सदा सुखस्वरूपिणी रूपयौवनसंपन्ना निश्चला मंत्रतत्परा सदा तुष्टा सुपुष्टांगी सुंदरी मानिनी शुचिः नातिकृष्णा च दीर्घा
च चारुसर्वांगसंयुता दीर्घकेशी विशालाक्षी सुभ्रूश्च सुसमुन्ननासिका पूर्णगंडकपोला च रक्तोष्ठी च सुदंतिका वर्तुला नलगौरा च सुकंडुः
कंबुकंठिनी सुबाहुवल्लरी युक्ता स्थूलपीनपयोधरा कृशमध्या सुनाभिः स्याद्रुरुं सातिमांसला सरलांगुलिका युक्ता सर्वलक्षणसंयुता
स्तोर कायेन मनसा वाचा स्वार्थलौल्यविवर्जिता पूजनीया प्रयत्नेन पंचविंशतिवार्षिका अप्रसूता विशेषेण रूपा माचैवोन्नमामता अ-
१२५ तदूर्ध्वं न पूज्या स्यादित्याज्ञा पारमेश्वरी पूजितो चेद्धरारोहे तर्पणं निष्फलं भवेत् अर्चने पुष्पयोक्त्याः कामिन्यो भक्तिचेतसः सायदार

124

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ज्ञः संभूता ततः पूजा महाफला आत्मीया वा परा वापि पुष्पवंतीः प्रपूजयेत् तत्रैव खेचरो दासिद्धिं समवाप्नुयात् अथ पूजाफलं वक्ष्ये उत्तरोत्तरतोत्त
रं स्वभार्यायाश्च युतं पुण्यं परशक्तिप्रपूजने ततो वेश्याधिका ज्ञेया रजकी च ततोधिका रजक्यास्तुरकी श्रेष्ठा स्तुरक्याश्चर्मकारिणी ततोधिकतरा शोक्ता
हे तु नारी वरानने ततोधिकान्त्यसंभूता चंडाली च ततोधिका ततो मातंगिनी श्रेष्ठा मातंग्याः पुक्कसी तथा पुक्कसाश्रेष्ठता चैव ततोसिसुंदरी स्मृता सुं
दरी परतः प्रोक्ता प्रीतिवत्यनुरागिणी तत्परा परमेशानी अम्मता शुभलक्षणा समयाचारसंपन्ना मंत्रज्ञा भाववर्जिता विद्या च प्रस्तुता धैर्यस्वातंत्र्यसं
युता एवं गुणसमायुक्ताः पूजयेत् सर्वयोषितः आत्मीया वा परा वापि शक्तिमात्रं महेश्वरि मंत्राधिदेवतारूपाः सर्वोपचारकैः विविधैः फल
तांबूलवस्त्रालंकारहेमभिः संपूज्य विधिवद्भक्त्या खकुहेतुं प्रदापयेत् संभोगवर्जसंनाथत्वाद्यः कुर्याच्छक्तिपूजनं सदारिद्र्यमवाप्नोति नारकी च भवेद्ध्रुवं
परमानंदरूपेण तेन भावविवर्जिताः शक्तपायदुक्तं देवेशि तद्दुःचेष्टा भूर्वी स्वयं तदाज्ञानुप्रकर्तव्या ततो दाक्षिण्यः प्रवर्तते शक्तपाज्ञालयको मंत्री न पतेपानि
रर्थकं तैः कृते तत्रोपहास्यात् सिद्धिहानिर्भवति नान्यथा तस्मात् सर्वप्रयत्नेन तत्कार्यं तु समाचरेत् व्यंगांगी विकृतांगी च काणा स्त्री बधिरा तथा मुंडिनी वि
धवा मूका लापिन्यन्तहभाविनी श्वेतचित्ता भक्तिहीना गुरुसेवाविवर्जिता दूषकी समयभ्रष्टा चौराकिन्नविधारिणी वृद्धातुरा वक्रमुखी क्रोधदुर्गंध
कश्मला सदानिद्रालुशीली च अनाचारा च काकवाक्रू दीर्घदंता चलं बोध्री शुष्कस्तनी नितंबिनी कृष्णवर्णा तिमालिना कृष्णा विकलचेतना महाप्य

ह्रौ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लातिरोगार्त्ताप्रलंबितपयोधरा ईषन्नासिकनेत्रा च पुष्पांगीचोर्ध्वकेशिनी करिशाङ्कोद्दंता च सदा स्वार्थसमन्विता कुक्षीहीनांगिनी चैव पंथवत्सा
चालसा तथा श्वेतांगिनी रौद्रविवाद्यागयोनिः पिशाचिका मतिभ्रष्टातिविकलात्रतिदीर्घातिकुब्जिका एतल्लक्षणसंयुक्ता धर्मार्थीयत्नेन वर्ज
येत् विशेषतः प्रयत्नेन विधवाः परिवर्जयेत् शक्तिमात्रे न दातव्या विधवायै कदाचन अज्ञानाल्लोभतो मोहाद्दत्तं पूजा तु निष्फला तस्माद्दूती
प्रकर्त्तव्या लक्षणोक्तानुपार्वति तथा ब्रह्मयामले नारद उवाच सर्वज्ञ ज्ञातानाथ शाक्तं चेच्छ्रुतिचोदितं मातंगीपूजने तत्र कथं मुक्तिप्रदायके
अर्चने प्रथिता वेश्या वृषपा सा तु रजस्वला रजस्वला च मातंगी सा इती सर्वमंगला इति प्रोक्तं त्वया पूर्वमिदानीं तद्विपर्ययः न च वाक्यमभूद्ब्रह्म
न्नेतद्वद पितामह ब्रह्मोवाच मा कुरुष्वात्र संदेहं वेदोक्तं शास्त्रमुत्तमं अस्ति सर्वज्ञकल्पो सौ मातंगो मुनिपुंगव वर्णाश्रमयुते वत्स तप उग्रं चचा
रह तेन प्रोक्ता महादेवी देवानां हितकारिणी वरं वृणीष्व भगवन् दास्यामि तव वांछितं तच्छ्रुत्वा द्विजवर्यस्तां यथा च धर्मसाधनं ते देवि त्वद्गता मा
तः प्रीता चेद्यदि संप्रतं अपत्यतां समासाद्य मत्कुलालंबनं कुरु इत्याकर्ण्य मुनिश्रेष्ठः नयामास तां सुतां श्यामलां चारुवक्त्रां चीरांशुकसमन्वितां
सौर शारिकां ज्ञानसंपन्नां तपमालोकरांबुजैः धारयंती विशालाक्षीं पावतांडकशोभिनी सा बभूव महादेवी मतंगकुलनंदिनी मातंगीति तदा देवी विख्या
१२५ ता वरदायिनी तां विलोक्य पितरा शंभुरितीचके सुलक्षणं त्रिपुरानुज्ञे तु कामेन योनिपूजा तदा कृता पश्चाल्लीलास्थिता देवी प्रज्ञां स्वीकृत्य निश्चला

125

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तदा रूपधरो भूत्वा तां वै श्रीशंकरप्रियां तदा प्रभृति संज्ञातो तृतीया गोमनोहरः प्रणवेन तदा शंभुस्तया सार्धं रतिं गतः प्रणवान्तर्गतं मंत्रं
मातंग्यास्यविनिर्गतं सर्वसौभाग्यजननं मालामंत्रमभूत्तदा ऐसा वाप्तिपरं दिव्यमनिंद्यं लोकरंजनं मातंगीमंत्रमध्यंतं मन्मथप्रतिपादकं
श्रेयं तच्छृणु पार्वति देवि तस्मात्त्वा तां तदन्त्यजा मातंगी अन्त्यवर्णस्था तदा सा अन्त्यजा भवेत् अन्त्यजानां द्विजानां च चक्रे ऐक्यं प्रशस्यते सा देवी सर्वेव
र्णानां वरदा वानिरुत्तरं कृत्वा संकेतसमयं चक्रे मातंगमुत्तमं नदोषः सर्ववर्णानां वरदा नदोषस्तत्र विज्ञेयं भवेत्तः श्रुतिचोदितं अन्त्ययोगाभि
शिरं ज्ञेयं बहिर्योगं च वैदिकं मंत्रतंत्रसमाम्नायुक्तं तत्तुर्यं ब्रह्मबोधकं चक्रे संकेतसमयं सर्वं तुभ्यं प्रकाशितं गोपनीयं प्रयत्नेन न वाच्यं पशुसंनिधौ
त्वत्तोधिका महाभाग सत्यमेतन्मयोदितं मातंगीपूजनं श्रेष्ठं तृतीयागमनोहरे योनिपूजां विना पूजा कृतमप्यकृतं भवेत् स्मृत्वा केनापि सर्वज्ञः स
भवेद्विगतामयः आयुरारोग्यविभवान्निमितान् लभते नरः अनेनैव विधानेन नाविधाता तानि विद्याभवेत् पुत्रार्थी लभते पुत्रं धनार्थी लभते धनं मातंगी
शक्तिमभ्यर्च्य तया सार्कं समर्चयेत् मातंगी मन्मथोपेता सर्वकामार्थसिद्धये मत्प्रपा सार्कं सदा पूज्या मातंगीमंत्रदेवता सा देवी शक्तिहीना च न ददा
ति मनोरथं निःशंकां निर्मलां तन्वीं श्यामां चारुपयोधरां कौलिकान्वयसंभूतां दीक्षितां क्रोधवर्जितां दीक्षितां कौलिके यागे सुशीलां च दृढव्रतां त्रि
शत्संवत्सराधस्थां षोडशाब्दाधिकामपि पूजयेत् परया भक्त्या तस्या योनिं सुनिर्मलां योनिमध्यगतां देवीं कालरात्रिमनुस्मरेत् तत्र भोगं समासाद्य

देवी शुद्धिस्वपमोदार्थं
सर्वतद्दोषवर्जितं एत
त्प्रकाशमिदं दिव्यं न वा
च्यं श्रुतिचोदितम् ८

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

देवीं संतर्पयेत्सदा सकृज्जपेन संसिद्धिर्द्धिस्त्रिर्वा नात्र संशयः पशुस्त्रीसंगमे प्राप्ते शुद्धिश्चात्पशुबंधनं अथवा गृहिणी प्रज्ञा प्रताप्तुष्या वतीय
दि अर्चने कृत्यका श्रेष्ठा प्रमदा चैव हि शेषतः तासां भोगं प्रकर्त्तव्यमिति शास्त्रस्य निश्चयः शक्त्युल्लासकरं भोगमानंदमोल्लसउच्यते तृतस्यभ
गिनी पुत्री पौत्री नप्त्री तथा स्नुषा रजकी चर्मकारी च मातंगी शरहिल्लीवरा अर्चने प्रथिता वेश्या मंत्रयुक्ता मनोहरा मातंगीयादि चेद्वेश्या वेश्यो सापि
रजस्वला रजस्वला तदा चासीत्सर्वश्रेष्ठा इति स्मृता इत्यादि तथा कुलचूडामणौ तरुणोल्लाससंयुक्तां पर्यंके तु निवेशयेत् भयलज्जादि स
र्वाणि परित्यज्य प्रयदृतिका कंचुकं च परित्यज्य तथा वस्त्रं च पार्वति आचार्यो तु चरीरक्तामनसा सुखदायिनी देहभावं परित्यज्य संसक्तस्तु तकौ
प्रिये चुंबनालिंगने चैव नखदंतक्षतानि च बहुना च किमुक्तेन प्रणम्यैकं समाचरेत् तृतीयस्य तु संज्ञा तासफलं तस्या जीवितं वंशद्वयं समु
द्धृत्य लभते शाश्वतं पदं सर्वदा सुखमाप्नोति सर्वैश्वर्यं च लभ्यते न तस्य दुरितं किंचिन्न च मारीभयं भवेत् चुंबने परमैश्वर्यं नखदंतक्षतायुषः
संभोगे च सुखं यद्यत्तद्धिषाः परमं पदं न दद्याच्चुंबनं यस्तु दारिद्र्यो जायते ध्रुवं आलिंगनविना देवि कुष्ठी भवति पार्वति विना दंतक्षतं देवि लो
सौभा केभवति निन्दितः पंचमी तु सकृद्दत्वा सावित्री जायते सती द्वितीयेन तु लक्ष्मीः स्यात्तृतीयेन तु पार्वती ततो दद्यात्तु वाधिकां तस्याः पुण्यं न गण्
१२८ यते आलिंगने हरेद्रोगान्धनधान्यादि चुंबने नखदंतक्षतादौ च तदा मोक्षः प्रजायते सायुज्यं संगमेन स्यात्सत्यमेव न संशयः इति पंचम

128

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यागप्रशंसा अथयोगपीठपूजा तत्राद्यो हृदके नश्रीचक्रमध्ये समुल्लसत्स्ववामतः पीठोपरि ऐं ह्रीं श्रीं गुरुपादुकामुच्चार्य श्रीअमुकानंदनाथश्री
पादुकां पूजयामीति संपूज्य दक्षिणभागे गं गणपतिश्रीपादुकां पूजयामीति संपूज्य सर्वोर्ध्वस्तादारभ्योपर्युपरि मंडूकाय नमः एवं मंडूकादिपृ
थिव्यंतं संपूज्य पृथिव्यामिक्षुरसमदिराघृतदुग्धपूर्णसमुद्रचतुष्टयं पाश्चिमदक्षिणोत्तरपूर्वोत्तरदिक्षु ध्यात्वा इक्षुरससमुद्राय नमः मदिरासमु
द्राय नमः घृतसमुद्राय नमः दुग्धसमुद्राय नमः इति संपूज्य तेषां मध्ये रत्नद्वीपं प्राग्वत्संपूज्य तथैव स्वाग्रमारभ्य विलोमेन नवरत्नानि संपूज्य तत्र
प्राग्वत्स्वर्णपर्वतादि विचित्ररत्नभूम्यंतं संपूज्य तस्याः पश्चिमादिविलोमेन मध्यांतं पूर्वोक्तकालचक्रेश्वर्यादिनवचक्रेश्वरीर्नवस्थानेषु प्राग्वत्
संपूज्य ततस्तस्मिन्सिंहासनं पंचप्रेतमयं ध्यात्वा वायव्यादिकोणचतुष्टयगतपादचतुष्टयत्वेन स्थितान्ब्रह्मविष्णुरुद्रेश्वरान्सहस्रार्कप्रभान् चतुर्भु
जानुपविष्टांस्तेषां स्कंधे संलग्नमुत्तानशायिनमुदक्ग्रीवं सदाशिवमिंदुप्रभं च ध्यात्वा वायव्ये लं पृथिव्यधिपतये नमः ब्रह्मणे नमः ब्र
ह्मप्रेतासनश्रीपादुकां पूजयामि नमः ईशाने वं अपामधिपतये विष्णवे नमः विष्णुप्रेतासनश्रीपादुकां पूजयामि नमः आग्नेये रं तेजोधिपत
ये रुद्राय नमः रुद्रप्रेतासनश्रीपादुकां पूजयामि नमः नैरृत्ये यं वाय्वधिपतये ईश्वराय नमः ईश्वरप्रेतासनश्रीपादुकां पूजयामि नमः मध्ये हौं
वियदधिपतये सदाशिवाय नमः सदाशिवमहाप्रेतासनाय नमः सदाशिवमहाप्रेतासनं श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति पंचप्रेतासनं सं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पूज्य करणे तोयोपाधिस्वर्णप्राकारमंडलपंचप्राग्रत्नं संपूज्य मंडपं तन्निरृत्यादिकोणचतुष्टयमध्ये कालरूपिण्यादिशक्तिचतुष्टयं संगीतयोगिन्या
दिकं च श्रीमत्प्राद्दलयो संपूज्य तन्मध्ये रत्नवेदिकां तदुपरि श्रीतत्कं त्रं तदधो रत्नसिंहासनं च संपूज्य श्रीचक्राधारपीठरत्नसिंहासनत्वेन परिक ८
ल्प्य तस्य वाय्यादिकोणचतुष्टये धर्मादिचतुष्टयं तस्य पश्चिमादिदिक्षु अधर्मादिचतुष्टयं च प्रादक्षिण्येन संपूज्य तन्मध्ये मायाविद्ये संपूज्य
श्रीचक्राधारपीठं रत्नसिंहासनत्वेन परिकल्प्य तस्य वाय्यादिकोणचतुष्टये धर्मादिचतुष्टयं तस्य पश्चिमादिदिक्षु अधर्मादिचतुष्टयं च प्रादक्षिण्ये
न संपूज्य तन्मध्ये मायाविद्ये संपूज्य तदुपरि पंचदशफणविराजिताय रत्नायनमः इत्यनंतं संपूज्य तन्मध्ये मौलावष्टदलकमलं कामेश्वरीपीठमा
त्मपद्माय नमः इत्यादि परंतत्त्वांतं संपूज्याष्टदलकमले केसरमध्ये मोहिन्यादि सर्वशक्तीरात्मपूज्योक्ताः स्वाद्यादि प्रादक्षिण्येन संपूज्य तन्मध्य
मौलावष्टदलकमलं कामेश्वरीपीठमात्मपद्माय नम इत्यादिपरतत्त्वांतं संपूज्याष्टदलकमले केसरमध्ये मोहिन्यादि सर्वशक्तीरात्मपूजो
क्ताः स्वाद्याद्या प्रादक्षिण्येन संपूज्यन्यासोक्तपीठमंत्रेण समस्तपीठं संपूज्य तदुपरि श्रीचक्रं विभाव्य समस्तप्रकटेत्यादि समष्टियोगिनीमंत्रेण
सौभा समस्तचक्रं संपूज्य बिंदुचक्रे षोडशीविद्या ऐं ह्रीं क्लीं भगवति ज्ञूं नित्ये कामेश्वरि स्त्रीं सर्वजनवशंकरि त्रिपुरभैरवि ऐं विच्चे ह्रौं श्रीं महात्रिपुरसुंद
१२७ र्यंबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति पूर्णविद्यया त्रिः संपूज्य पुनर्मूलेन च त्रिः संपूज्य श्रीचक्रं पुरश्चर्यात्मकं ध्यात्वा चतुरस्रत्रयात्मकं ध्यात्वा।

127

रवि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

२ द्वितीयं कूटं शुद्धात्मने नमः अष्टारत्रिकोणबिंद्वात्मकोत्तरश्चक्रे ॐ तृतीयं प्राणात्मने नमः इति संहृत्य पुनर्बाह्यत्रितये बाह्यमध्याभ्यंतरे भेदेन प्रोक्तक्रमेण कूटत्रयेण संहृत्य तयामध्यचक्रत्रये अभ्यं
तरचक्रत्रये च प्राग्वत्कूटत्रयेण संहृत्यान् त्रिकोणे स्वाद्यादिकोणत्रये वामावर्त्तेन कूटत्रयेण अकारेण पुरत्रयं संहृत्य पुनस्त्रिकोणे चत्वारः कोणत्रये मध्ये च प्राग्वत्पीठचतुष्टयं योगपीठं न्यासोक्तं संहृ
त्य बिंदुचक्रे २

दशार २

चतुरस्रत्रयात्मकं ध्यात्वा चतुरस्रत्रये षोडशाष्टदलाष्टदलात्मके प्रथमचक्रे ४ प्रथमकूटमुच्चार्य शरीरात्मने नमः चतुर्दशारद्वयात्मके मध्य
चक्रे ४ मूलं होडुनपीठं हि एमयसहस्रदलकमलाय नमः इति सहस्रदलकमलं संपूज्य चतुरस्रपद्मद्वये चतुर्दशारदशारद्वयाष्टकोणसबिंदुत्रिको षोडशाष्टदलात्मके २
णात्मके षडुद्के षुपूर्वोक्तषडासनानि षादहृल्पेन संपूज्य चतुरस्रे ४ नादशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः षोडशदले ४ बिंदुशक्तिश्रीपादुकां पू
चतुर्दशारे जयामि नमः अष्टदले ४ कमलेशशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः त्रिकोणे ४ ज्येष्ठाशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः बाह्यदशारे रौद्रीशक्तिश्रीपादु
कां पूजयामि नमः ४ अंतर्दशारे वामाशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः अष्टकोणे ४ विषघ्नीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः त्रिकोणे इतरीशक्ति
श्रीपादुकां पूजयामि नमः बिंदौ ४ सर्वानंदशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति नवशक्तीः संपूज्य षट्त्रिंशत्तत्त्वात्मकं श्रीचक्रं ध्यात्वा ४ अं आं
इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः कं खं गं घं ङं चं छं जं झं ञं टं ठं डं ढं णं तं थं दं धं नं पं फं बं भं मं यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं शिवशक्तिसदाशिवेश्वरशु
द्धविद्यामायाकलाविद्यारागकालनियतिपुरुषप्रकृत्यहंकारबुद्धिमनःश्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणवाक्पाणिपादपायूपस्थशब्दस्पर्शरू
परसगंधाकाशवायुवह्निसलिलपृथिव्यात्मने श्रीमहात्रिपुरसुंदरीयोगपीठाय नमः समस्तपीठपुष्पांजलिना संपूज्य तेन तत्तदुपरिपरिस्तन

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तर्पलिकां कल्पयामीति मध्ये पुष्पेति क्षिप्य तदुपरि ऐं ह्रीं श्रीं सौः श्री महात्रिपुरसुन्दर्याः सकलचैतन्यानंदमयीं श्री कामेश्वरकामेश्वरी मूर्तिं कल्प
यामीति पुष्पादिप्रक्षेपेण ध्यानोक्तां मूर्तिं भावयन् धान्यपुष्पस्थापनमुद्रां प्रदर्श्य पञ्चलघुपचार्य परस्मै कामेश्वरकामेश्वर्यै ह्स्रैं इति कल्पितमूर्तिं पू
जयेदिति योगपीठपूजा अथ पंचायतनी चेच्छ्रीपरदेवतायोगपीठस्य ईशानादिकोणचतुष्टये गणेशादित्यहरौ देवान् श्रीपरदेवतायाः पौ
रुषस्वरूपविभूतिविग्रहान् स्वस्वपीठेषु तत्तत्कल्पोक्तविधिना तत्तदावरणैः सार्धं संपूज्य तत्तन्मंत्रजपादिभिः स्तोत्रैः प्रणामैश्च परितोष्य मध्ये देव्या
यतः श्रीपरदेवतायाः परब्रह्मस्वरूपायाः प्रकृतिभूतां श्रीपरमेश्वरीममात्यभूतां श्रीमातंगेश्वरीं तदंगभूतां बालामन्यांश्च शक्तिं वा तत्पीठ
पूजापूर्वकं तदंगावरणैः सहसंपूज्य तत्तन्मंत्रजपादिभिः परितोष्य श्रीपरदेवतापूजामारभेत अथ पंचायतनपूजायां तत्तत्कल्पोक्तविधिना
श्य चक्र ४ अर्घ्यादिना पात्राणि संस्थाप्य पूजयेत् इति पंचायतनपूजां विधाय श्रीचक्रपूजामारभेत् अथात्र गणेशसूर्यविष्णुशिवानां
सौर मन्यदेवताबाहुल्येपि तत्तत्पीठभेदाभावात्पीठपूजाविधिः प्रदर्श्यते तत्रादौ गणेशपीठस्य पूजाप्रकारः तत्र श्रीचक्रपीठपूजावदेव मं
१२८ डूकादि पृथिव्यंतं संपूज्यानंतरं इक्षुरससमुद्राय नमः रत्नद्वीपाय नमः नंदनोद्यानाय नमः स्वर्णप्राकाराय नमः कल्पवृक्षे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

भ्यो नमः मणिमंडपाय नमः स्वर्णवेदिकायै नमः रत्नसिंहासनाय नमः सिंहासनस्य पादचतुष्टये स्ववामाग्रपादमारभ्य ३ धर्माय नमः
ज्ञानाय नमः वैराग्याय नमः ऐश्वर्याय नमः स्वाग्न्यादिसिंहासनस्य दिक्षु चतुष्टये अधर्माय नमः अज्ञानाय नमः अवैराग्याय नमः
अनैश्वर्याय नमः महासिंहासनमध्ये मायायै नमः विद्यायै अनंताय नमः पद्माय नमः आनंदकंदाय संविन्नालाय नमः प्रकृतिम
यपत्रेभ्यो नमः विकृतिमयकेसरेभ्यो नमः इति सर्वत्र पंचाशद्वर्णबीजाद्यं सर्वतत्त्वस्वरूपायै कर्णिकायै नमः अं अर्कमंडलाय नमः उं सोमम
ंडलाय नमः वं वह्निमंडलाय नमः संप्रबोधात्मने नमः सत्त्वाय नमः रं प्रकृत्यात्मने रजसे नमः तं मोहात्मने तमसे नमः आं आत्मने नमः
अं अंतरात्मने नमः कलातत्त्वात्मने नमः विद्यातत्त्वात्मने नमः परतत्त्वात्मने नमः इति संपूज्याष्टदलकेसरेषु स्वाग्न्यादिप्रादक्षिण्येन ती
व्रायै ज्वालिन्यै नमः नंदनायै नमः भवनायै नमः कामरूपायै नमः उग्रायै नमः तेजोवत्यै नमः सत्यायै नमः विघ्ननाशिन्यै नमः ३
ति मध्यान्तं संपूज्य गं सर्वशक्तिकमलासनाय नम इति समस्तपीठं संपूज्य तत्र स्वोपास्यगणेश मंत्रेण मूर्त्तिं परिकल्प्यावाहनादि तत्कल्पोक्तविधि
ना तत्कल्पोक्तविधिना कुर्यादिति अथ सौरपीठपूजा सा तु प्रागेवार्घ्यदानप्रकरणे मार्तंडपूजायां निरूपिता तत्रापि मंडूकादितत्त्वारं नमः
अथ वैष्णवपीठपूजा तत्र मंडूकादि परतत्त्वांतं गणेशपीठपूजावद्देवस्य कुर्वस्तु रससमुद्रस्थाने क्षीरसमुद्रं रत्नद्वीपस्थाने श्वेतद्वीपं चेष्ट जयेदिति वि

यं परमात्मने ह्रीं ज्ञानात्मने स्वाग्न्यादिवत्तदिक्षु मध्ये च ज्ञानतत्त्वात्मने नमः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शेषः पीठशक्तयस्तु विमलायै नमः उत्कर्षिण्यै नमः ज्ञानायै नमः क्रियायै नमः योगायै नमः सत्यायै नमः ईशानायै नमः अनुग्रहायै नमः इ
ति केसरेषु स्वाग्रादि प्रादक्षिण्येन मध्यांतं संपूज्य ॐ नमो विष्णवे सर्वभूतात्मने वासुदेवाय नमः सर्वात्मसंयोगयोगपद्मपीठात्मने नमः इति समस्तं पी
ठं संपूज्य तत्र मूलेन मूर्त्तिकल्पनादि सर्वं कुर्यादिति अथ शैवपीठपूजा तत्रापि गणेशपीठवद्देवमंडूकादिपरतत्त्वांतं पूजयेत् इत्युरस
समुद्गस्थाने तु धर्मं वा पूजयेत् ततोऽष्टदलकेसरेषु ॐ वामायै नमः ज्येष्ठायै नमः रौद्र्यै नमः काल्यै नमः कलविकरिण्यै नमः बलविकरिण्यै
नमः बलप्रमथिन्यै नमः सर्वभूतदमन्यै नमः इति मध्यांतं प्रादक्षिण्येन संपूज्य ॐ नमो भगवति सकलगुणात्मशक्तियुक्तायानंताय योगपी
ठाय नमः इति समस्तपीठं संपूज्य मूर्त्तिकल्पनादिकं कुर्यादिति अथ शक्तिपीठपूजा तत्र शक्तीनां भेदबाहुल्यात् पीठभेदाश्च बहवः सं
ति तेषां तत्तत्कल्पेषु द्रष्टव्याः तेषामत्रानेकसाधारणत्वान्मूलप्रकृतेर्भुवनेश्वर्याः पीठपूजा लिख्यते तत्र मंडूकादिपरतत्त्वांतं शैवपीठवद्देवं संपूज्याष्ट
दलकेसरेषु स्वाग्रमारभ्य प्रादक्षिण्येन जयायै नमः विजयायै नमः अजितायै नमः अपराजितायै नमः नित्यायै नमः विलासिन्यै नमः दो
सौ० र ग्ध्र्यै नमः अघोरायै नमः मंगलायै नमः इति संपूज्य ह्रीं सर्वशक्तिकमलासनाय नमः इति समस्तं पीठं पूजयेत् मूर्त्तिकल्पनादि पूर्ववत् इति पंचा
१२९ यतनपूजाविधिः मातंगेश्वर्यास्तु पीठपाद्देवतच्छक्तयस्तु विभूतिरुन्नतिः कांतिः सृष्टिः कीर्त्तिश्च संनतिः व्युष्टिरुत्कृष्टिरृद्धिश्चेति ऐं २ ऐं ह्रीं

129

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ह्रीं सर्वशक्तीत्यादि प्रागुक्तमूलक्षमस्वेताएव बालायास्तुप्रयोगेवोक्ताः   श्रीचिद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाक्रौ
वंगसिथिसंख्यकः १५ इतिश्रीमच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे पंचदश
स्तरंगः   अथ श्रीचक्रपूजा तत्र प्रथमं प्रातः श्रीगुरुपादुकाविद्ययाशिरसि श्रीगुरुपादुकां संपूज्य नमोस्तु गुरवे इत्यादिना प्रणम्य
श्रीगुरो दक्षिणामूर्ते भक्तानुग्रहविग्रह अनुज्ञां देहि भगवन् श्रीचक्रयजनाय मे इति गुर्वाज्ञां प्रार्थ्य मूलेन प्राणायामत्रयं कृत्वा मूलविद्ययाक्रम्या
दिकरषडंगन्यासान्विधाय पादाग्रजंघाजानुमूलाधारेषु देव्यास्तत्स्थानानि सूक्ष्मसिद्धासनानि तानि च तुरासनानि विन्यस्य वाग्देवता इत्यत्र तुष्टी
ष्वन्तुरुतन्न्यासान्विधाय मूलविद्यया व्यापकं विन्यस्य करसंपुटमुखांजलिमादाय मातृकाभोजलेन कल्पयित्वा त्रिखंडमुद्रां बद्ध्वा हृदि
श्रीचक्राणोदेवीयद्योक्तरूपां सपरिवारां ध्यात्वा तेजोरूपामासाद्यां तन्मुद्राप्रयोगेन मूलाधारात्कुंडलिनीमुत्थाप्य तया सह षट्चक्रभेदक्र
मेण हृदयात्तःस्फुरंतीं तां तेजोमयीं सुषुम्नामार्गेण ब्रह्मरंध्रं नीत्वा गुरस्तेजः संगमेनाश्तमहांबुधौ लक्षणं विन्यस्य श्वासमपि शिरवशक्तिसाम
रस्यमनुभूय ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः नमामि महात्रिपुरसुंदरि महापद्मवनांतःस्थे कारणानंदविग्रहे सर्वभूतहिते मातरेह्येहि
परमेश्वरि एह्येहि देवदेवेशि त्रिपुरे देवपूजिते परामृतप्रिये शीघ्रं सांनिध्यं कुरु सिद्धिदे एवमपि भक्तिसुलभे मम सर्वाभरणसंवृते

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यावत्त्वां पूजयिष्यामि तावत्त्वं सुस्थिरा भव । इत्यावाहनमंत्रमुच्चार्य वहन्नासापुटाध्वना त्रिखंडामुद्रामुद्रितकरस्थपुष्पांजलौ तत्तेजः समा
नीय पीठं ततः कल्पितमूर्तेः शिरसि ब्रह्मरंध्रस्थाने संनिवेश्य कामेश्वरांकस्थायामावरणश्रीमहात्रिपुरसुंदर्याः सर्वावयवभावेन भावयेत्
मूलविद्यायास्तृतीयकूटमुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरि इहागच्छ इहागच्छ इति स्थापन्यामुद्रया संस्थाप्य तथैवोच्चार्य इह संनिधेहि इति संनिधापि
नीमुद्रया संनिधाप्य पुनरुच्चार्य संनिरुद्धस्वेति संनिरोधिन्या संनिरुध्य तथैव संमुखीभवेति संमुखीकरिण्या संमुखीकृत्य तथैवावगुंठिता
भवेति अवगुंठनमुद्रयावगुंठ्य देव्यंगेषु षडंगविन्यासेन सकलीकृत्य तथैव धेनुमुद्रयामृतधारया मिश्रित्वामृतीकृत्य महामुद्रया परमी
कुर्यादित्यावाहनादिनवमुद्राः प्रदर्श्य ततो मूलविद्यां पूर्वोक्तदीपनीविद्यां [illegible]कारांतं दिलकारांतं मातृकां चोच्चार्य सामान्यार्घ्यजलेन
देवीं त्रिः प्रोक्ष्य श्रीं ह्रीं क्लीं गणपतये कालिके सौः सकलह्रीं क्लीं ब्लीं द्रीं श्रीं इति जीवन्या सविद्यया देव्या हृदयकमले जीवं संस्थाप्य प्राणप्रतिष्ठां कु
र्यात् तत्र पूर्वोक्तप्राणप्रतिष्ठामंत्रे ममपदस्थाने श्रीमहात्रिपुरसुंदर्या इति पदप्रक्षेपेण देवीहृदयं स्पृष्ट्वा तं मंत्रं त्रिः सकृद्वा पठेत् इत्येवं
सौ॰भा॰ प्राणप्रतिष्ठां विधाय ततः संक्षोभद्रावणाकर्षवश्योन्मादमहांकुशाखेचरीबीजयोन्याख्या नवमुद्रा द्रां द्रीं क्लीं ब्लूं सः क्रों हस्खफ्रें ह्सौः
१२ ऐं इति एकबीजोच्चारणपूर्वकमेकैकां मुद्रां प्रदर्श्य आं ह्रीं क्रोमिति पाशमुद्रां क्रों क्रमिति अंकुशमुद्रां धं धमिति धनुर्मुद्रां द्रां द्रीं क्लीं ब्लूं सः यां

130

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ऐं लां वां सां इत्रिर्दशभि बीजैर्वा एमुद्रां च प्रदर्श्य ततः मूलविद्यामुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां पूजयामीति पुष्पांजलित्रयं एं देवीं सं
प्रदर्श्य पुनरुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति सूर्यहस्तानामिकांगुष्ठाभ्यां धृतार्घ्येन तरोद्धृतविशेषार्घ्योदकबिंदु
भिस्त्रिवारादन्यूनेन महोत्तरसहस्रावधि यथाशक्ति श्रीपरदेवतामुखकमले तर्पयित्वा आसनादिषोडशोपचारान्कुर्यात् । ततः मूलविद्यामुच्चा
र्य भगवति श्रीमहात्रिपुरसुंदरि तुभ्यमासनं कल्पयामीत्यासनं तां भवेति वाक्ष्यपोष्य चामवस्त्रैतेन सादान्यत्तममासनं कल्पयित्वा देव्यास्वा
म भागे निवेश्य सिंहासनमुद्रां पद्ममुद्रां च प्रदर्श्य ऐं हं ऊं ऊं दं ऊं ऊं दहहा एस्वाहा इति प्रार्थनीमुद्रया निवेद्य मूलमुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरि
श्रीपादुकां पूजयामीति पुष्पांजलिं क्षिपेत् । ततो मूलमुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरि स्वागतमिति कुशलप्रश्नं कृत्वा मूलमुच्चार्य प्रार्थ्य पुष्पांजलिं क्षिपे
त् । ततो मूलमुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरि श्रीपादुकायै अर्घ्यं कल्पयामि स्वाहेति देव्याः शिरसि सामान्यार्घ्यात्किंचिज्जलमुद्धृत्य दद्यात् । ततः प्र
वेशनिवेद्य पुष्पांजलिं कुर्यात् । ततः पाद्यपात्राज्जलमुद्धृत्य मूलं श्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकायै पाद्यं परिकल्पयामि नमः इति देव्याः पादयोः
पाद्यं दत्वा प्राग्वन्निवेद्य पुष्पांजलिं दद्यात् । एवमाचमनीयं परिकल्पयामि स्वधेति मुखे मधुपर्कं परिकल्पयामीति मुखे ततः शुद्धजलेन पूर्ववद
दाचमनीयं मुखे ततो रत्नपादुके उपनीय पादुके परिधाय स्वत्रिपुरे त्वं निर्मिते स्नानमंडपमायाति स्नानार्थं शाक्रदिग्गते इति प्रार्थ्य रत्नपादु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

केपरिधाप्य प्रथमंडपात्स्नानमंडपं नीत्वा स्नानवस्त्रं परिधाप्य कनककासने समुपवेश्य प्राग्दर्घ्यं पाद्याचमनीयानि दत्वा कर्पूरशकलैर्दंतधावनं कार
यित्वा सुगंधतैलैर्गंडूषं मुखप्रक्षालनं च कल्पयित्वा मूलमुच्चार्य श्री महात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकायै स्नानं कल्पयामि नम इति सुगंधतैलामलका
दिस्नानीयद्रव्याणि परिकल्प्य प्रायद्वाल्लिं निवेद्य महाराजोपचारवदभ्यंगोद्वर्त्तनकेशसाधनानि विधायोष्णोदकेन निर्मलस्नानं कारयित्वा वैदि
कपौराणिकमंत्रैः पंचगव्यैः पंचामृतेन च स्नापयित्वा पुनः शुद्धजलेन स्नापयित्वा पुनः तूलेनाभिषिच्य देवांगनाभिः सुवर्णादिघटैर्नानातीर्थाहृतस
लिलैः स्नापयित्वा प्राक् सुष्यांजलिमूलेन दत्वाचमनीयं कल्पयित्वा केशप्रमार्जनार्थं वस्त्रं दत्वा जलपुष्पवेणं कारयित्वा नानारत्नखचितर
त्नदुकूलद्वयं वमिति प्राप्य मूलविद्यामिमं बृहस्पतिदेवताभ्यां वासोभ्यां नम इति संपूज्य मूलमुच्चार्य श्री महात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकायै वा
ससी परिकल्पयामि नम इति परिधाप्य पुनराचमनीयं दत्वा प्रार्थ्य निवेद्य पुष्पांजलिना संपूज्य परस्ताद् मवस्वर्णादिरचितं च कंगसूत्रं विष्णुदे
वताय कं गसूत्राय नम इति पूजितं तद्देव्यै समर्प्य मूलमुच्चार्य श्री महात्रिपुरसुंदरी पादुके परिधायां वा त्रिपुरे रत्न निर्मिते आगच्छ निर्मितं यस्या
सौ॰भा मलंकारस्यमंडपमिति प्रार्थ्य अलंकारमंडपं नीत्वा सिंहासने समुपवेश्य अलंकारान्पुरतो निधाय वमिति प्राप्य मूलेनाभिमंत्र्य विष्णुदेव
१३१ ताभ्यां अलंकारेभ्यो नम इति संपूज्य मूलमुच्चार्य श्री महात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकायै मुकुटाद्यलंकरणानि परिकल्पयामि नम इति पा

131

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

माल्यउत्तरीयविशेषतो मुकुटं परिकल्पयामि नम इत्यादि मुकुटललाटाभरणकर्णपूरहारग्रैवेयकांगुलीयकप्रालंबिकारत्नसूत्राक्षरा
वलीकर्णोत्तंसपार्श्वभूषणनवरत्नखचितांगुलिच्छदनूपुरललंबाधहारमृदुभारललंतिकांगदकर्पूरवलयबाहुवेष्टनसीमंतिकगंडभूषणना
भिभूषणरत्नमालामणिमेखलाशृंगखलादंतरत्नकर्णकनीवीरत्नजानुभूषणपादांगुलीयकनूपुरतुलापादकटकहंसकक्षुद्रघंटिकासु
खपत्रकमिति चत्वारिंशदाभरणैश्चचूडारत्नताटंकवानाविधैरलंकरणैरलंकृत्य सर्वं विनिवेद्य पुष्पांजलिं कृत्वा रत्नपादुके उपनीय मूल
मुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरि पादुकायुगमारुह्य पंचवाद्यपुरस्सरं यागमंडपमायाति परिवारगणैः सह यागमंडपं नीत्वा कामेश्वरांके भगव
तीमुपवेश्य परिवारदेवताभिश्च यथास्थानं समुपवेशयेत् लोहितां ललितां चापबाणपाशसृणीन्करैः दधानां कामेश्वरांके यंत्रितां मुद्रि
तां स्मरेदिति श्रीपरदेवतां यथोक्तरूपां ध्यात्वा मूलेन पुष्पांजलित्रयं दत्वा चंदनागुरुकर्पूरकस्तूर्यादि गंधपंकचूर्णैर्वृच्छदा... संमर्द्दप्रा (न्त
प्रा २ प्णं गंधानामिति पंचविधगंधं तरन्तमंचश्चात्म्यप्रायाद्दिमु देवतायै गंधाय नम इति संपूज्य मूलं श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकायै गंधं
परिकल्पयामीति गंधं समर्प्य प्रायन्निवेद्य गंधमुद्रां प्रदर्श्य पुष्पांजलिं दत्वा मूलं श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकायै पुष्पं परिकल्पया
मि वौषडिति पुष्पाणि समर्प्य प्रायन्निवेद्य पुष्पमुद्रां प्रदर्श्य पुष्पांजलिं दत्वा धूपमथाहरेण्णा निर्धूमांगारेनादाय वमिति प्रोक्ष्य धेनुमुद्रया

इति प्रार्थ्य छत्रचामरा
दिनानुपकरणहस्ताभि
परिवारदेवताभिः सह

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मृतीकृत्य क्लीं क्लीं स्मरमिति तन्मे स्वाहेति मंत्रेण दशांगं धकर्पूराघृतमिश्रितं गुग्गुलुं वा निक्षिप्य गंधर्वदेवताय धूपायनम इति धूपं संपूज्य मूलं
वनस्पतिरसोत्पन्नो गंधाढ्यो गंध उत्तमः आघ्रेयः सर्वभूतानां धूपोऽयं प्रतिगृह्यतामिति श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकायै धूपं परिकल्प
यामि नम इति धूपमुत्सृज्य तद्धूपमुद्रां प्रदर्श्य देव्या वामभागे घंटां निधायास्त्रेण प्रोक्ष्य धेनुमुद्रयामृतीकृत्य पुनरस्त्रेण गंधादिभिः संपूज्य ॐ जग
द्ध्वनिमंत्रमातः स्वाहेति घंटां मंत्रेणाभिमंत्र्य तां वामहस्ते नवादयन् दक्षिणहस्तेन धूपपात्रं चालयन्नुच्चैर्धूपं निवेद्य तत्पात्रं देव्या वामभागे निधा
य दीपपात्रं गोघृतेनापूर्य तत्र कर्पूरगर्भिणीं वर्तिं निक्षिप्य ह्रीमिति प्रज्वाल्य धेनुमुद्रयामृतीकृत्य विष्णुदेवताय धूपायनम इति संपूज्य मूलमु
च्चार्य सुप्रकाशो महादीपः सर्वत्र तिमिरापहः सबाह्याभ्यन्तरं ज्योतिर्दीपोऽयं प्रतिगृह्यतां श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्रीपादुकायै दीपं परिक
ल्पयामि नम इति दीपमुत्सृज्य दीपमुद्रां प्रदर्श्य पूर्ववन्मनुना निवेद्य घंटावादनपूर्वकमुच्चैर्धूपं प्रदर्श्य तत्पात्रं देव्या दक्षिणभागे निवेश्य
देव्याग्रे चतुरस्रमंडले जलेनानिर्माय तत्र स्वर्णादिपात्रं नानाविधान्नव्यंजनभरितं षड्रसोपेतं पंचविधनैवेद्योपेतं तस्मिन्मंडले साधारं नि
सौभा धाय मूलेन निरीक्ष्यास्त्रेण प्रोक्ष्य तेनैव कुशैः संताड्य कवचेनाभ्युक्ष्य ॐ त्रं सर्वोपधिउत्पनेनतसप्ताभिमंत्रितेन जलेन पुनः प्रोक्ष्य चक्रमुद्रां
132 १३२ प्रदर्श्य यमिति वायुबीजमधोमुखं वामकरेण सप्तधा जपंस्तदुद्भूतदोषं संशोष्य रमिति वह्निबीजं सप्तवारं जपन्नधोमुखदक्षकरेण तत्कृत

मूलेन विशेषार्घ्यबिंदुभिः प्रोक्ष्य विष्णुदेवतायनैवेद्याय नमः इति संपूज्य अस्त्रेण हं रक्ष मूलेन सप्तवारमभिमंत्र्य ओं क्लीं कामधुघे मोघे वरदे विच्चे स्फुर स्फुर ऐं श्रीं ह्रीं श्रीं
इति कामधेनुमुद्रया विद्यया धेनुमुद्रया अमृतीकृत्य ॥
दोषान्संदह्याधोमुखवामकरेण वमिति बीजं सप्तवारमभिमंत्रणेन तदमृतीकृत्य मूलमुद्रया परमीकृत्य देव्यै प्राग्वत्पाद्यार्घ्याचमनीयं दत्वा मू
लविद्यया देवीं संपूज्य पात्रांतरजलममृतीकृत्य चुलुकेनादाय वामांगुष्ठेन नैवेद्यपात्रं स्पृशन्मूलमुच्चार्य सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वा
त्मिकायै भगवत्यै श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीपादुकायै नैवेद्यं कल्पयामि नमः इति नैवेद्योपरि चुलुकोदकं समर्पयेत् ततः कृतांजलिर्मूलमुच्चार्य
श्रीमहात्रिपुरसुंदरी होमपात्रगतं दिव्यं परमान्नं सुसंस्कृतं पंचधा षड्रसोपेतं गृहाण परमेश्वरि इति नैवेद्यं प्राग्वत्तं मंत्रेणा निवेद्य पात्रांतरजलम
मृतीकृत्य ऐं अमृतोपस्तरणमसि स्वाहेति वामकरेण ग्रासमुद्रां प्रदर्शयेत् दक्षिणहस्तेन प्राणादिपंचमुद्राः प्रदर्शयेत् तद्यथा ऐं ॐ प्राणा
य स्वाहा तर्जन्यंगुष्ठेन कनिष्ठानामिके स्पृशेत् ऐं क्लीं ऐं अपानाय स्वाहेति अंगुष्ठेन तर्जनीमध्यमे स्पृशेत् ऐं सौः व्यानाय स्वाहेति अंगुष्ठेन नामि
कामध्यमे स्पृशेत् ऐं क्लीं उदानाय स्वाहेत्यंगुष्ठेनानामिकामध्यमातर्जनीः स्पृशेत् ऐं क्लीं समानाय स्वाहेत्यंगुष्ठेन सर्वाः स्पृशेत् इति प्रा
णादिपंचमुद्राः प्रदर्श्य कृतांजलिर्मूलविद्यामुच्चार्य ऐं आत्मतत्वव्यापिका श्रीमहात्रिपुरसुंदरी तृप्यतु पुनः क्लीं विद्यातत्वमुच्चार्य मूलं व्यापिका
श्रीमहात्रिपुरसुंदरी तृप्यतु मूलं सौः शिवतत्वव्यापिका श्रीमहात्रिपुरसुंदरी तृप्यतु मूलं ऐं क्लीं सौः सर्वतत्वव्यापिका श्रीमहात्रिपुरसुंदरी तृप्य
तु इति तत्वैस्तामसचतुष्टयं ग्राहयित्वा नैवेद्यमुद्रां प्रदर्शयेत् ततः स्वर्णादिपात्रस्थं कर्पूरादिसुवासितं जलं धेनुमुद्रया अमृतीकृत्य ऐं मूलं श्रीम
मूलं श्रीमहात्रिपुरसुंदरि । चित्पात्रे सङ्कवि पीयूषं विविधानेकभक्ष्याणि निवेदयामि ते देवि स्वानुज्ञायै जुषाण ततः इत्यनेन मंत्रेण पुष्पांजलिं समर्प्य नैवेद्यजातं तादात्म्येन
सपरिवारायै देव्यै निवेदयेत् ॥

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हात्रिपुरसुंदरि नमस्ते देववंदे देवेशि सर्वतृप्तिकरं परं अन्नादि विविधं शुद्धं प्रकल्पितमिदं सुशीतलं अमृतानंदसंपूर्णं गृहाण जलमुत्तमं इति देव्यै जलं
निवेद्य अस्त्रमंत्रेण जवनिकया भोजनस्थलं संवेष्ट्य घंटां वादयन् भुंजानां परदेवतां ध्यायेत् यथा अलेशाद्यैः सरसममितः सूपविष्टैः समेतां छि
त्रस्ताल व्यंजनानि करैर्वीज्यमानां सखीभिः नर्मक्रीडाप्रहसनपरां पंक्तिभोक्तॄन्हसंतीं भुंक्ते पात्रे कनकघटिते षड्रसान्मिष्टि लासा इति ध्यात्वा मू
लविद्यां दशधा जपित्वा जपं समर्प्य मुक्तवतीं तु तत्पात्रां देवीं विभाव्य धेनुमुद्रया पात्रांतरस्थं जलममृतीकृत्य ओं अमृतापिधानमसि स्वाहेति देव्या हस्ते
उत्तरापोशानं दत्वा गतसारं नैवेद्यं समुद्धृत्य तस्मात् किंचिदुच्छिष्टमाणेश्वि उच्छिष्टमातंगीमंत्रमुच्चार्य उच्छिष्टचांडालिकायै निर्मलवासिन्यै इदमुच्छिष्टभोजनं परिक
ल्पयामि नमः इति ईशान्यां त्रिकोणमंडले निक्षिपेत् ततोऽस्त्रमंत्रेण स्थाने प्रोक्षणादिः संशोध्य हस्तमुखप्रक्षालनार्थं देव्यै जलं करोद्वर्तनार्थं सुगंध
चूर्णं च दत्वा गंडूषानि कारयित्वा कर्पूरशकलैर्दंतधावनं परिकल्प्य पुनर्गंडूषजलं दत्वा देव्या अरुणालालनं कृत्वा आचमनीयं निवेद्य कर्पूरादिना
नासुगंधमिश्रितं तांबूलमानीय प्राग्वच्छोध्य वनस्पतिदेवतायै तांबूलायन नमः इति संपूज्य मूलमुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकायै तांबूलं
सौभा कल्पयामि नमः इत्युक्त्वा पुनर्मूलमुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरि तमालदलकर्पूरपूगभागतरंगितं संशोधितं सुगंधतांबूलं प्रत्यग्रहल्लतामिते
१३२ ते ऐं ह्रं ३ ह्रं ३ गृहाण स्वाहेति देव्यै तांबूलं निवेद्य योनिमुद्रया प्रणम्य मूलमुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां पूजयामीति संपूज्य वस्त्रमा

133

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

णप्रकारेण प्रसन्नपूज्ञां विधाय क्लीमिति नमस्कारमुद्रां बद्ध्वा मूलेन प्रदर्श्य प्रणम्य कुमिति त्यजेत् । शक्त्यग्रे दक्षु लोमविलोमेन मूलवि
घया संपुटितैर्मातृकावर्णैर्मातृकान्यासस्थानेषु देव्या देहे सुगंधपुष्पाक्षतैः संपूजयेत् । यथा ॥ मूलं अं पुनर्मूलं पुनरेवं परीत्येन मू
लेन मन्त्रपादितत्तो देव्या हृदयादि षडंगस्थानेषु ऐं हृदयाय नमः एवं क्लीं शिरसे नमः सौः शिखायै नमः ऐं कवचाय नमः क्लीं नेत्राय नमः
सौः अस्त्राय नमः इति लयांगपूज्ञां विधाय प्रागुक्तसंक्षोभणादि नवयोन्दशमुद्राः प्रदर्श्य प्राग्वद्विशेषार्घ्यबिंदुभिस्त्रिर्वामहस्तेन संतर्प्य चरण
पूज्ञां कुर्यात् । तत्र कृताञ्जलिर्मूलमुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरि संविन्मये परे देवि परामृतचरुप्रिये । अनुज्ञां त्रिपुरे देवि परिवारार्चनाय मे
इत्यनुज्ञां प्रार्थ्य सच्चिदानंदलक्षणां श्रीमहात्रिपुरसुंदरीमेव श्रीचक्रदेवतारूपेण परिणतां ध्यात्वा तद्देवताः पूजयेत् । तत्रादौ बिंदुचक्रे ॥
अं मूलं पंचदशीमुच्चार्य अं महात्रिपुरसुंदरीनित्या श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति गंधादिभिस्त्रिः संपूज्य विशेषार्घ्यामृतबिंदु
भिः संतर्प्य मूलविद्यामेव तत्तिथिनित्याविद्यामुच्चार्य अमुकीं अमुकतिथिनित्यां संपूज्य नित्यामंडलं पूजयेत् । तत्र तिथिनित्याः पूज्यायां शु
क्लपक्षे प्रतिपदमारभ्य पौर्णमास्यंतं कामेश्वर्यादिचित्रांतासु पंचदशनित्यासु एकस्यां तिथावेकां नित्यां तिथिनित्यात्वेन प्रोक्तविधिना पूज
येत् । कृष्णपक्षे तु प्रतिपदमारभ्यामावास्यांतं चित्रादिकामेश्वर्यंताः पंचदशनित्या विलोमेन प्रोक्तप्रकारेण पूजयेत् । अत्र तिथिवृद्धौ
ज्ञां २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

एकानित्यादितद्वये, पूजायाश्च येत्वेकस्यां तिथौ नित्याद्वयं पूजयेत्। अत्र सूर्योदयकालवर्तिनी तिथिर्या वेवाहोरात्रव्यापिनी तिथिं तां त्रिकसिद्धांतः
इति नित्यापूजां विधायेत् त्रिकोणे वामावर्तेन दक्षिणरेखायां अं आं इं ईं उं ऊं इति पश्चिमपूर्वरेखायां: ऋं ॠं लृं ॡं इति पंच उत्तररेखायां: एं ऐं ओं औं
अंअः इति षट् च पूज्यं पंचदश स्वरान्नित्यस्थानेषु स्वरेषु कामेश्वर्यादि पंचदश नित्यास्तत्तद्विद्यया पूजयेत्। तद्यथा अं ऐं सकलह्रीं नित्यक्लिन्ने
मदद्रवे सौः अं श्रीकामेश्वरीनित्याश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः। आं ऐं भगभुगे भगिनि भगोदरि भगमाले भगावहे भगगुह्ये भगयोनि
भगनिपातिनि सर्वभगवशंकरि भगरूपे नित्यक्लिन्ने भगस्वरूपे सर्वाणि भगानि मे ह्यानय वरदे रेते सुरेते भगक्लिन्ने क्लिन्नद्रवे क्लेदय द्राव
य अमोघे भगविच्चे क्षुभ क्षोभय सर्वसत्त्वान् भगेश्वरि ऐं ब्लूं जं ब्लूं भें ब्लूं मों ब्लूं हें ब्लूं हें नित्यक्लिन्ने सर्वाणि भगानि मे वशमानय स्त्रीं हर ब्लें ह्रीं
आं भगमालिनी नित्याश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः। इं ह्रीं नित्यक्लिन्ने मदद्रवे स्वाहा ईं नित्यक्लिन्नेति नित्याश्रीपादुकां पूजयामि त
र्पयामि नमः। ईं उं क्रों भ्रों क्रौं झ्रौं छ्रौं ज्रौं स्वाहा ईं भेरुंडा नित्याश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः। ५ ऐं क्रों वह्निवासिन्यै नमः। ऐं वह्निवासिनी नि
सौभा त्याश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः। ५ ऊं ह्रीं क्लिन्ने ऐं क्रों नित्यमदद्रवे ह्रीं ऊं महावज्रेश्वरीनित्याश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः।
१२४ अत्र महाविद्येश्वरीति संप्रदायांतरे षष्ठी नित्या यथा नमः तदा तत्संप्रदायवादिनः ५ ऊं ऐं ह्रीं श्रीं नमः नित्यक्लिन्ने मदद्रवे स्वाहेति विद्यया षष्ठी नि

134

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्वाहा

स्वाहा ॐ ऐं क्लीं शिवदूत्यै नमः अं शिवदूती नित्या श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ क्रों ऐं क्लीं हूं खेचछे क्षः हें स्त्रीं हूं क्षें क्रों फट् त्व
रिता नित्या श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं क्लीं सौः ॐ कुलसुन्दरी नित्या श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ह्रीं हसकलर
ह्रैं हसकलरह्रीं हसकलरह्रौः ॐ नित्यानित्या श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ह्रीं फ्रें स्रूं क्रौं आं क्रों आं क्ष्लूं ऐं ॐ नित्यमदद्रवे हुं फ्रें ह्रीं
ऐं नीलपताका नित्या श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ भ मरयूं ऐं विजया नित्या श्री पादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ॐ स्वीं ॐ
सर्वमंगला नित्या श्री पादुकां पूजयामि नमः तर्पयामि नमः ॐ ॐ नमो भगवति ज्वालामालिनि देवदेवि सर्वभूतसंहारकारिके जातवेदसि
ज्वलन्ति ज्वल ज्वल प्रज्वल प्रज्वल ह्रीं ह्रूं र र र ज्वालामालिनि हुं फट् स्वाहा ॐ ज्वालामालिनी नित्या श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ च क्रों श्रीं चि
त्रा नित्या श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति पंचदशनित्या वामावर्तेन संपूज्य श्रीपात्रबिन्दुभिः संतर्प्य मध्ये बिन्दुचक्रे विसर्गस्वरं वि
भाव्य तदुपरि ॐ श्रः मूलं पंचदशीं तुर्यस्वं श्रः श्री महात्रिपुरसुन्दरी नित्या श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति पूजा पूर्वं र्थं कलातीतां नि
त्यां संपूज्य विशेषार्घ्यबिन्दुभिः संतर्प्य पुनः प्रागुक्तितिथिनित्यां संपूज्य तिथिनित्यायै गन्धपुष्पधूपदीपान् निवेद्य तत्तिथिनैवेद्यमपि निवेदयेत् तत्र प्र
तिपदि घृतं द्वितीयायां शर्करा तृतीयायां दुग्धं चतुर्थ्यां अपूपा पंचम्यां कदलीफलं षष्ठ्यां माक्षिकं सप्तम्यां गुडं अष्टम्यां नारिकेलफलं नवम्यां

ॐ श्रः तुर्यविद्यां तुर्यार्थं श्रः
श्री महाषोडशीकलातीता
नित्या श्री पा २ त

लाजाः दशम्यां तिलाः एकादश्यां दधि द्वादश्यां पृथुकाः त्रयोदश्यां शष्कुकाः चतुर्दश्यां चणकाः पंचदश्यां मुद्गान्नाः पायसं तिथिनैवेद्यं प्रकल्प्ये
पित्रेयमिति नित्यामंडलपूजां विधाय गुरुपंक्तित्रयं पूजयेत् ॥ श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाब्धौ तरंगः
षोडशो गतः ॥ इति श्रीसच्चिदानंदनाथचरणारविन्दद्वंद्वान्तेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे षोडशस्तरं
१६ अथ गुरुपंक्तिपूजा ॥ अथ प्रथमं श्रीमूलविद्यया श्रीमूलदेवीं संपूज्य सतर्प्य मध्यत्रिकोणस्य पूर्वरेखाया बहिः रूपण्ये विम १३२
लं तायिन्योर्मध्ये स्थितां तदग्रे दक्षिणोत्तरायतं रेखात्रयं विभाव्य तत्राधोधः क्रमेण दिव्यौघसिद्धौघमानवौघान्पूजयेत् ॥ तत्र प्रथमरेखायां
१०न्मो ४ ऐं दिव्यौघेभ्यः परात्मेभ्यो नम इति प्रथमतः समुदायेन पुष्पांजलिं दत्त्वा ऐं परप्रकाशानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ४ ऐं परमशि
वानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ४ ऐं कुलेश्वरानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं परशक्तिदेव्यंबाश्रीपादुकां पू
जयामि तर्पयामि नमः ४ ऐं कौलेश्वरानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ४ ऐं कामेश्वरीदेव्यंबाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि
सौभा. नमः ४ ऐं शुक्लादेव्यंबाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति दक्षिणोत्तरायतं पंक्तिक्रमेण संपूज्य द्वितीयरेखायां ४ ऐं सिद्धौघेभ्यः परा
१३५ परात्मेभ्यो गुरुभ्यो नम इति पुष्पांजलिं दत्त्वा ४ ऐं भोगानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ४ ऐं क्लिन्नानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामित

135

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

र्पयामि नमः ॐ ऐं समयानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं सहजानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति पंक्ति
क्रमेण प्राग्वत्संपूज्य तृतीयरेखायां ऐं मानवौघेभ्यः पराख्येभ्यो गुरुभ्यो नमः इति पुष्पांजलिं दत्वा ॐ ऐं गगनानंदनाथश्रीपादुकां पूजया
मि तर्पयामि नमः ॐ ऐं विश्वानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं विमलानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं
मदनानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं भुवनानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं लीलानंदनाथश्रीपादु
कां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं स्वात्मानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं प्रियानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
इति संपूज्य तत्रोक्तावेव गुरुरूपारेपयनिजगुरोः पूर्वैसवामगुरुमारभ्य ॐ ऐं श्रीगुरुकानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इत्यादि
नतेनु गुरुरूपेण सांकेतिकनामतिज्ज्ञगुरोर्गुरुत्वाद्विज्ञायते तत्तन्नाम श्रीसम्प्रदायस्य स्वगुरुपादुकां तत्पूजयेत् नवानां नामाज्ञाने परमेष्ठिगुर्वादि
गुरुत्रयं पूजयेत् तेषामपि विशेषनामाज्ञाने स्वगुरुपादुकामेव पूजयेत् इति दक्षिणामूर्तिसंप्रदाये कामराजविद्यासंप्रदाये गु
रुपंक्तिपूजा अथ लोपामुद्रागमस्य संप्रदायेन गुरुपंक्तिपूजा तत्रादिव्यौघः ऐं परमशिवानंदनाथ कामेश्वर्यादिदेव्यंबादिदिव्यौघानंदना
थ महौघानंदनाथ प्रज्ञादेव्यंबा प्रकाशानंदनाथ इति सिद्धौघः देव्यानंदनाथ चित्रानंदनाथ केवल्यादेव्यंबा महोदयानंदनाथ

दिव्यौघः अथ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

परमा

इतिसिद्धौघः तत्तच्छ्रिदानंदनाथविश्वधात्मपानंदनाथकमलापरांबास्वात्मानंदनाथप्रतिभानंदनाथइतिमानवौघः इत्थंप्रायगु
रुपंक्तित्रयंलोपामुद्रागस्त्यसंप्रदायिभिःपूज्यं अथैतद्विद्यात्रयातिरिक्तश्रीविद्याभेदोपासकानांगुरुक्रमोलिख्यते तद्यथा दा परप्र
काशानंदनाथपरविमर्शानंदकामेश्वरीदेव्यंबामोक्षानंदअश्वतानंदगुरुघानंदअघोरानंदनाथ इतिदिव्यौघः ऐंप्रकाशानंदना
थसदानंदनाथसिद्धौघानंदनाथउन्मानंदनाथ इतिसिद्धौघः उत्तरानंदनाथपरमानंदनाथसर्वज्ञानंदनाथसर्वानंदनाथसिद्धानंदनाथ
गोविन्दानंदनाथशंकरानंदनाथमानवौघानंदनाथ इतिमानवौघः एतदंतेस्वगुरुपारंपर्यंपूजयेत् इतिसंप्रदायांतरगुरुक्रमः अथा
ज्ञातगुरुपंक्तिस्तत्रस्वपारंपर्येणानुपासकानांसामान्यगुरुक्रमोलिख्यते यथा ४ ऐंगुरुभ्योनमः ऐंगुरुपादुकाभ्योनमः इतिदिव्यौ
परम घः ऐंगुरुभ्योनमः ४ ऐंपरमगुरुपादुकाभ्योनमः इतिसिद्धौघः ऐंआचार्येभ्योनमः ४ ऐंआचार्यपादुकाभ्योनमः ४ ऐंपूर्वश्रीसिद्धेभ्योनमः
४ ऐंपूर्वसिद्धपादुकाभ्योनमः इतिमानवौघः अत्रापिस्वपारंपर्यंपूजयेत् तत्रविशेषनामाज्ञानेपरमेष्ठिगुरुभ्योनमः ४ परमगुरुभ्योऽस्म
सौर द्गुरुभ्योनमइतिगुरुत्रयंपूजयेत् अत्रालिखितगुरुक्रमत्रयोरक्षिणामूर्तिपारंपर्यसंप्रदायवतामेव अन्येष्वानंदभैरवादयःसंप्रदायभेदा
१३६ बहवःसंतितत्रगुरुक्रमोपिबहुतरःस्वस्वगुरुमुखाज्ज्ञातव्यःकादिमतेगुरवःसंख्याप्रकरणेप्रागेवलिखितास्तत्संप्रदायिभिस्तएवात्रपूज्याः

136

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

इति गुरुपंक्तिपूजा अथ षडंगयुवतीपूजा तत्र मध्यत्रिकोणाद्बहिराग्नेये ४ ऐं ऐं सर्वज्ञाहृदयशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ऐशाने ४ नित्य
नित्यतृप्ताशिरःशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः नैरृत्ये सौः अनादिबोधाशिखाशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः वायव्ये ४ ऐं स्वतंत्रकवच
शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः देव्यग्रे त्रिकोणाद्बहिः ४ क्लीं नित्यमलुप्तानेत्रशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः पूर्वादिचतुर्दिक्षु प्रादक्षिण्ये
न सौः अनंतास्त्रशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति षडंगयुवतीपूजा अत्र श्रीगुरुमुखाद्वायव्यमध्ये दिक्ष्वंगपूजनमि
ति संहिताज्ञानार्णवयोर्वचनेन नित्यातंत्रसंकेतपरिपाट्या देव्यग्रस्य पश्चिमत्वे न यथोक्तमाग्नेयादिकं वदंति तत्र युक्तं न चैवावरणपूजा
सु प्रारंभे देवताग्रत इति तंत्रांतरवचनेन देव्यग्रमेवारभ्यावरणपूजने सुकरत्वात् गावरणेपि सामान्यागमोक्तरीत्या देव्यग्रस्य प्राचीं कल्पयित्वा
वायव्यकोणस्यैवाग्नेयत्वकल्पनं युक्तमिति यदारभ्योक्तक्रमेण पूजयेत् इति षडंगयुवतीपूजा अथ नवावरणपूजा तत्र मूलं
४ समस्तप्रकटगुप्तगुप्ततरसंप्रदायकुलकौलनिगर्भरहस्यपरापररहस्यपरापरातिरहस्ययोगिनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि न
मः इति श्रीचक्रे पुष्पांजलिं दत्वा मातृकाद्वारमंडितं शुक्लारुणपीतवर्णं विचित्ररत्नघटितं प्रमस्थलचतुरश्रत्रयं ध्यात्वा ४ अं आं सौः त्रैलो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

काममोहनचक्राय नमः इति चतुरश्रत्रयसमुदायेन तर्जन्यां ज्वालिना संपूज्य पुनश्चतुरश्राद्यरेखायै नमः इति तुर्य्यां ज्वालिना संपूज्य तत्स्यादेव्याग्नयादिद्वि
रचतुष्टये देवी दक्षिणाग्न्यादिकोणचतुष्टये इंद्रेशानयोर्मध्ये निरृतिवरुणयोर्मध्ये चाणिमादिदशसिद्धीः पाशांकुशपद्मद्वयकरा रक्तवर्णाः प्रापि
श्चवरानिधिवाहनस्थाः ध्यात्वा पूजयेत् तत्र पश्चिमादिद्वारचतुष्टयस्य दक्षिणभागे ४ अणिमासिद्धिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ लघि
मासिद्धिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ महिमासिद्धिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ईशित्वसिद्धिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ततो वायव्यादिको
णेषु वशित्वसिद्धिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ प्राकाम्यसिद्धिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ भुक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ इच्छासिद्धिश्रीपा
दुकां पूजयामि नमः निरृतिवरुणयोर्मध्ये ४ प्राप्तिसिद्धिश्रीपादुकां पूजयामि नमः इंद्रेशानयोर्मध्ये सर्वकामसिद्धिश्रीपादुकां पूजया
मि नमः ततः ४ चतुरश्रमध्यरेखायै नमः इति संपूज्य तत्र रक्तोत्पलकपालहस्ता नीलवस्त्राभरणा ब्राह्म्याद्यष्टमातॄर्ध्यात्वा द्वाराणां
वामभागे पुष्पाग्न्यादिकोणेषु चत्वारि च नीत्वा ब्राह्मीश्रीपादुकां पूजयामि नमः माहेश्वरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ कौमारीश्रीपादुकां पूज
सौ० १ यामि नमः ४ वैष्णवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ वाराहीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ इंद्राणीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ चामुंडेडीश्रीपा
137 १३८ दुकां पूजयामि नमः ४ महालक्ष्मीश्रीपादुकां पूजयामि नमः अ आ ह्रौं मातरो दीर्घस्वराद्या इति केचित् ततः अंतश्चतुरश्ररेखायै नमः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

इति संपूज्य पाशांकुशखड्गमुद्रांकितचतुर्भुजा रक्ताः सालंकारा दशमुद्रादेवीर्ध्यात्वा प्रथमरेखावत्प्रादक्षिण्येन पूजयेत् यथा ४ द्रां सर्वसं
क्षोभिणीमुद्राश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ द्रीं सर्वविद्राविणीमुद्राश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ क्लीं सर्वाकर्षणीमुद्राश्रीपादुकां पूजयामि नमः
ब्लूं सर्ववश्यामुद्राश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ सः सर्वोन्मादिनीमुद्राश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ क्रों महांकुशामुद्राश्रीपादुकां पूजयामि नमः
ह्स्रैं हसकलरीं ह्स्रौं त्रिखण्डामुद्राश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ह्स्रौः बीजमुद्राश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ हस्ख्फ्रें खेचरीमुद्राश्रीपादुकां पूज
यामि नमः ४ श्रधः ऐं योनिमुद्राश्रीपादुकां पूजयामि नमः चतुरश्रत्रये दिग्विदिक्क्रमेणाष्टाविंशतिदेवताः प्रादक्षिण्येन संपूज्याः अणिमा
सिद्धिमयभोगेषु पुरो कान्त्यस्त्रपद्मद्वयकरा स्फटिकाभा मुक्ताभरणा त्रिपुराचक्रेश्वरी ध्यात्वा ४ अं आं सौः त्रिपुराचक्रेश्वरी इति चक्रेश्वरीं
संपूज्य तस्या वामे द्रां सर्वसंक्षोभणीमुद्राश्रीपादुकां पूजयामि नमः तद्दक्षिणे अणिमासिद्धिश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य ४ द्रां इति स्थ
लदेवीं सर्वसंक्षोभिणीमुद्रां प्रदर्श्य गंधाक्षतकुसुमान्वितं सामान्यार्घ्योदकं गृहीत्वा ४ एताः प्रकटयोगिन्यस्त्रैलोक्यमोहने चक्रे समुद्राः
ससिद्धयः सायुधाः सवाहनाः सपरिवाराः सर्वोपचारैः पूजिताः तर्पिताः संतु नम इति चक्रेश्वर्या वामहस्ते तज्जलदानेन पूजां समर्प्य स्थलवि
द्यया स्थलदेवीं संपूज्य संतप्य पुष्पांजलिमादाय मूलमुच्चार्य देवीं संबोध्य अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सले भक्त्या समर्पये तुभ्यं प्रथ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मावरणार्चनं इति देव्याश्चरणयोः पुष्पांजलिं दत्वा ४ प्रकटयोगिनीमयूखायै श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नम इति योनिमुद्रया प्रणमेत् इति प्रथमाव
रणपूजा ततः षोडशदलपूर्णचंद्रानि ४ स्रवत्पीयूषं ध्यात्वा ४ ऐं क्लीं सौः सर्वाशापरिपूरकचक्राय नम इति पुष्पांजलिं निक्षिप्य तत्र पाशांकुश
धृतपूर्णस्फटिकघटवराङ्कितकराः शुक्लाः पीयूषवर्षिणीर्ध्यात्वा देव्यग्रदलमारभ्य वामावर्तेन षोडशनित्याकलाः पूजयेत् तद्यथा अं कामा
कर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ४ आं बुद्ध्याकर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ इं अहंकाराकर्षिणीनि
त्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ईं शब्दाकर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ उं स्पर्शाकर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि
नमः ४ ऊं रूपाकर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ऋं रसाकर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ॠं गंधाकर्षिणीनित्या
कलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ऌं चित्ताकर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ॡं धैर्याकर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः
एं स्मृत्याकर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ऐं नामाकर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ओं बीजाकर्षिणीनित्याकला
सौभा श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ औं आत्माकर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ अं अमृताकर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४
१२८ अः शरीराकर्षिणीनित्याकलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य कामाकर्षिणीपुरतः पाशांकुशवराभयहस्ताः शुभ्रा वराभरणा रत्नमुकु

138

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ढां त्रिपुरेश्वरीं ध्यात्वा ४ ऐं ह्लीं सौः त्रिपुरेश्वरीचक्रेश्वरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः तस्या वामे ४ ह्रीं सर्वविद्राविणीमुद्राश्रीपादुकां पूजयामि न
मः तद्दक्षिणे लघिमासिद्धिश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य श्रीपात्रबिन्दुभिः संतर्प्य द्रीं इति शृङ्खलदेव्यै सर्वविद्राविणीमुद्रां प्रदर्श्य सामान्या
र्घोदकं गृहीत्वा ४ एतास्तु गुप्तयोगिन्यः सर्वाशापरिपूरके चक्रे समुद्रा हृत्पादि पठित्वा सर्वोपचारैः पूजिताः संतर्पिताः सन्तु नमः इति चक्रेश्वर्या वामहस्ते
तदुत्तोलदाने न पूजां समर्प्य शृङ्खलदेवीं संपूज्य विशेषार्घ्योदकेन संतर्प्य पुष्पाञ्जलिमादाय शृङ्खलमुच्चार्य देवीं संबोधयामीष्टसिद्धिं मे देहि त्रिपुराश्रय
गतवत्सले भक्त्या समर्पये तुभ्यं द्वितीयावरणार्चनमिति देव्याश्चरणयोः पुष्पाञ्जलिं दत्वा ४ गुप्तयोगिनीमयूखायै श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः
इति योगिमुद्रया प्रणमेत् इति द्वितीयावरणपूजा ततोऽष्टदलकमलं जपाकुसुमसंनिभं ध्यात्वा ४ ह्रीं क्लीं सौः सर्वसंक्षोभनचक्राय नमः इत्यष्टद
लेषु पुष्पाञ्जलिं क्षिप्त्वा तत्र पाशाङ्कुशधरा नीलरत्ननीलोत्पलकेशरक्तवर्णा ध्यात्वा देव्याः पृष्ठभागस्थपूर्वदलमारभ्य पादिदलचतुष्टये प्रादक्षिण्येन ४
कं खं गं घं ङं अनङ्गकुसुमाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ चं छं जं झं ञं अनङ्गमेखलाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ टं ठं डं ढं णं अनङ्गमदनाश्रीपादुकां
पूजयामि नमः ४ तं थं दं धं नं अनङ्गमदनातुराश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ आग्नेये पं फं बं भं मं अनङ्गरेखाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ नैरृत्ये यं रं
लं वं अनङ्गवेगिनीश्रीपादुकां पूजयामि नमः वायव्यदले शं षं सं अनङ्गाङ्कुशाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ईशानदले हं क्षं अनङ्गमालिनीश्री

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ततश्चनंगमदनाये रक्तवर्णं सर्वालंकारभूषितां पुस्तकाक्षमालावराभयकरां त्रिपुरसुंदरीचक्रेश्वरीं ध्यात्वा ह्रैं ह्क्लीं ह्सौः त्रिपुरसुंदरीचक्रेश्वरीश्रीपा पू न इति त्रिपुरसुंदरीचक्रेश्वरीं
संपूज्य विशेषार्घ्यांबुना तेन संतर्प्य तस्या वामे क्लीं सर्वाकर्षिणीमुद्राश्रीपा पू न तद्दक्षे महिमासिद्धिश्रीपा पू न इति संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्प्य ।
पादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्प्य क्लीं इत्याकर्षिणीमुद्रां प्रदर्श्य एता गुप्ततरयोगिन्यः सर्वसंक्षोभकारके चक्रे समुद्रा
इत्यादिना सामान्यार्घ्योदकेन श्रीचक्रेश्वरीहस्ते दत्वा समर्पयेत् फलेन देवीं संपूज्य संतर्प्य पुष्पांजलिमादाय मूलविद्यां तेन देवीं संबोध्य अभीष्ट
सिद्धिमित्यादि तृतीयावरणार्चनं इति पुष्पांजलिं क्षिप्त्वा अं गुप्ततरयोगिनीमयचक्रस्वामिन्यै श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः इति योनिमुद्रया प्रणमेत्
इति तृतीयावरणपूजा ततो दाडिमीपुष्पमं चतुर्दशारचक्रं ध्यात्वा ह्रीं क्लीं ह्सौः सर्वसौभाग्यदायकचक्राय नमः इति चतुर्दशारचक्रे पुष्पां
जलिं दत्वा तत्र रक्तवर्णाः सर्वाभरणभूषिताः पाशांकुशदर्पणपानपात्रकराश्चतुर्दश शक्तीर्ध्यात्वा देव्यग्रकोणमारभ्य वामावर्तेन कं ४ सर्वसंक्षोभ
णी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ खं सर्वविद्राविणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ गं सर्वाकर्षिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ घं स
र्वाकर्षिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ घं सर्वाह्लादिनी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ङं सर्वरंजिनी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ संमोहिनी
चं सर्वस्तंभिनी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ छं सर्वजृंभिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ जं सर्ववशंकरी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि न
रंजनी सौर० मः ४ झं सर्वजनवशंकरी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ञं सर्वोन्मादिनी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ टं सर्वार्थसाधनी शक्तिश्रीपा
१३९ दुकां पूजयामि नमः ४ ठं सर्वसंपत्तिपूरणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ डं सर्वमंत्रमयी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ढं सर्वद्वंद्वक्षयंक

139

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

करीं ॐ मुक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्प्य सर्वसंक्षोभणीशक्त्याये रक्तवर्णाउत्पलकल्हमालावराभयकरां त्रिपुरवा
सिनीं ध्यात्वा ॐ ह्रैं ह्क्लीं ह्सौः त्रिपुरवासिनीचक्रेश्वरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ अस्या वामे द्रां वश्यमुद्रा श्रीपादुकां पूजयामि नमः दक्षिणे ॐ ईं ईशित्वसि
द्धिश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्प्य भूमिं त्रिवश्यमुद्रां प्रदर्श्य ॐ एताः संप्रदाययोगिन्यः सर्वसौभाग्यदायके चक्रे समु
द्राः इत्यादिना विशेषार्घ्यजलेन चक्रेश्वरी हस्ते चक्रपूजां समर्प्य मूलेन मूलदेवीं संपूज्य विशेषार्घ्येण संपूज्य पुष्पांजलिमादाय मूलं विद्यां ते देवी सं
बोध्य ॐ अभीष्टसिद्धिमित्यादि चतुर्थावरणपूजनमिति तदावरणपूजां देव्यै समर्प्य ॐ संप्रदाययोगिनीमयूखायै श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः इति योनि
मुद्रया देवीं श्रीललितां प्रणमेत् इति चतुर्थावरणपूजा ततो बाह्ये दशारं चक्रं सिंदूरवर्णं ध्यात्वा ॐ ह्सैं ह्स्क्लीं ह्सौः सर्वार्थसाधकचक्राय नमः इति पु
ष्पांजलिं निक्षिप्य तत्र जपाकुसुमवर्णा पाशांकुशकपालकारपेटीहस्ताः सर्वाभरणभूषिताः स्मेरवर्णा ध्यात्वा देव्यग्रकोणमारभ्य वामावर्तेन ॐ एं स
र्वसिद्धिप्रदायिनी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ धं सर्वसंपत्प्रदायिनी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ थं सर्वप्रियंकरी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ दं सर्व
मंगलकारिणी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ धं सर्वकामप्रदा देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ नं सर्वदुःखविमोचिनी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः
ॐ पं सर्वमृत्युप्रशमनी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ फं सर्वविघ्नविनाशिनी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ बं सर्वांगसुंदरी देवी श्रीपादुकां पूज

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यामि नमः ४ भं सर्वसौभाग्यदायिनी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति दशदेवीः संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्प्य सर्वसिद्धिप्रदाये उद्यद्भानुसहस्रकांतिं
सर्वालंकारभूषितां मदघूर्णनेत्रत्रयां पुस्तकाक्षमालावराभयकरां च क्रेश्वरीं ध्यात्वा ह्सैः ह्स्क्लीं ह्सौः त्रिपुराचक्रेश्वरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ तस्या
वामे ४ सः सर्वोन्मादिनी मुद्रा श्रीपादुकां पूजयामि नमः दक्षिणे ४ वशित्वसिद्धि श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्प्य ४ सर्वाज्ञे सर्वो
न्मादिनी मुद्रां प्रदर्श्य ४ एताः कुलकौलयोगिन्यः सर्वार्थसाधकचक्रे समुद्र इत्यादिना विशेषार्घ्यजलेन चक्रेश्वरीहस्ते चक्रपूजां समर्प्य मूलेन मूलदे
वीं संपूज्य संतर्प्य मूलेन मूलदेवीं संपूज्य संतर्प्य मूलविद्यां तेन देवीं संयोज्य अभीष्टसिद्धिं मित्यादिना पंचमावरणार्चनमिति दिव्यैः पुष्पांजलिं दत्वा कु
लकौलयोगिनीमयूखायै श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नम इति योनिमुद्रया प्रणमेत् इति पंचमावरणपूजा ततो दशारचक्रे तत्पाकुसुमवर्णे (?)
ध्यात्वा ४ ह्रीं क्लीं ब्लूं सर्वरक्षाकरचक्रायतनमः इति पुष्पांजलिं निक्षिप्य तत्र बालार्कवर्णपाशांकुशज्ञानमुद्रावरकरास्तु ताविभूषणा ध्यात्वा देव्यग्रकोण
मारभ्य वामावर्तेन ४ भं सर्वज्ञा देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ यं सर्वशक्तिः देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ रं सर्वैश्वर्यप्रदा देवी श्रीपादुकां पूजया
सौर मि नमः ४ लं सर्वज्ञानमयी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ वं सर्वव्याधिविनाशिनी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ शं सर्वाधारस्वरूपा देवी श्रीपा
१५० दुकां पूजयामि नमः ४ षं सर्वपापहरा देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः सं सर्वानंदमयी देवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ हं सर्वरक्षास्वरूपिणी देवी श्री

140

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दुकां पूजयामि नमः ॥४॥ ह्रं सर्वेप्सितफलादेवी श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्प्य सर्वज्ञायै रक्तवर्णा पाशांकुशकपा
लाभयधारिणी त्रिपुरमालिनी ध्यात्वा ह्रीं क्लीं ब्लूं त्रिपुरमालिनी चक्रेश्वरी श्रीपादुकां पूजयामि ॥४॥ तस्या वामे क्रों महांकुशमुद्रा श्री दक्षिणे प्राकाम्य
सिद्धि श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य संतर्प्य श्रीपात्रबिंदुभिः क्रोमिति महांकुशमुद्रां प्रदर्श्य ॥४॥ एतानि गर्भयोगिन्यः सर्वरक्षाकरे चक्रे समु
द्राद्यपादिनाचक्रेश्वरी हस्ते विशेषार्घोदकेन च कृपूजा समर्प्य मूलेन मूलदेवीं संपूज्य संतर्प्य शलविद्यांते संबोध्याभीष्टसिद्धिमित्यादि षष्ठावरणे
इति देव्यै पुष्पांजलिं दत्वा पूजां समर्प्य निगर्भयोगिनीमयचक्रायै महात्रिपुरसुन्दर्यै नमः इति योनिमुद्रया प्रणमेदिति षष्ठावरणपूजा ततोऽष्टारच
क्रं पश्च रागाग्र मं ध्यात्वा ॥४॥ ह्रीं श्रीं सौः सर्वरोगहराय चक्राय नमः इति पुष्पांजलिं दत्वा तत्र रक्तवर्णा रक्तवस्त्राभरणानुलेपनाः पंचबाणधनुःपुस्तकवर
करां ध्यात्वा देव्यग्रकोणमारभ्य वामावर्तेन अं आं ब्लूं वशिनी वाग्देवता श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥४॥ कं खं गं घं ङं कलह्रीं कामेश्वरी वाग्देवता श्रीपादु
कां पूजयामि नमः ॥४॥ चं छं जं झं ञं ह्स्लीं मोहिनी वाग्देवता श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥४॥ टं ठं डं ढं णं ह्स्र्व्यूं विमला वाग्देवता श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥४॥ तं थं
दं धं नं झ्स्मौं अरुणा वाग्देवता श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥४॥ पं फं बं भं मं ह्स्ल्व्यूं जयिनी वाग्देवता श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥४॥ यं रं लं वं झमरयूं सर्वेश्व
री वाग्देवता श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥४॥ शं षं सं हं क्ष्मीं कौलिनी वाग्देवता श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्प्य वशिन्याद्ये

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यां रां लां वां सां द्रां द्रीं क्लीं ब्लूं सः यां रां लां वां सां जृंभनकामे
श्वरबाणदेवताश्रीपा इ
द्रां द्रीं क्लीं ब्लूं सः यां रां लां वां
सां द्रां द्रीं क्लीं ब्लूं सः जृंभन
कामेश्वरीबाणदेवताश्री
पादु एवं

शुभ्रवर्णां पाशांकुशकपालाभयधारिणीं त्रिपुरासिद्धाचक्रेश्वरीं ध्यात्वा ४ श्रीं ह्रीं सौः त्रिपुरासिद्धाचक्रेश्वरी श्रीपादुकां पूजयामि नमः तस्या वामे हस्ख्फ्रें हसख्फ्रें
खेचरीमुद्रा श्रीपादुकां पूजयामि नमः दक्षिणे ४ भुक्तिसिद्धि श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्प्य हसंप्रोमिति खेचरीमु
द्रां प्रदर्श्य एता रहस्ययोगिन्यः सर्वरोगहरे चक्रे समुद्रा इत्यादिना चक्रेश्वरीहस्ते विशेषार्घ्योदकेन च पूजां समर्प्य मूलेन मूलदेवीं संतर्प्य मूल
विद्यांते देवीं संबोध्याभीष्टसिद्धिमित्यादि सप्तमावरणार्चनमिति रेखे पुष्पांजलिं दत्वा पूजां समर्प्य रहस्ययोगिनीमन्वाय्यै श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै न
मः इति योनिमुद्रया प्रणमेदिति सप्तमावरणपूजा ॥ ततोंतस्त्रिकोणबंधूककुसुमारुणं ध्यात्वा ऐं ह्सक्लीं ह्स्रौः सर्वसिद्धिप्रदचक्राय नमः इ
ति संपूज्य त्रिकोणाष्टकोणयोरंतराले वायव्यादीशानांतकोणचतुष्टये वामावर्तेन रक्तवर्णान् वराभयकरान् वरत्नविभूषणान् स्वायुधपूजितमस्तको
यो वनेन्मतविग्रहान् ध्यात्वा यां रां लां वां सां द्रां यां रां लां वां सां ह्स्रौः जृंभनकामेश्वरचापदेवताश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ द्रीं क्लीं ब्लूं सः थं द्रां मो द्रां
हनकामेश्वरीचापदेवताश्रीपादुकां पूजयामि नमः यां ऐं श्रां यां ४ वशीकरणकामेश्वरपाशदेवताश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ द्रां ऐं श्रीं द्रां ऐं वे
शीकरणकामेश्वरीपाशदेवताश्रीपादुकां पूजयामि नमः यां क्रों यां ऐं स्तंभनकामेश्वरांकुशदेवताश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ द्रां ऐं क्रों द्रां ऐं स्तंभ
नकामेश्वर्यंकुशदेवताश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इत्यायुधदेवताः संपूज्य संतर्प्य त्रिकोणे वामावर्तेन कामेश्वर्यादिदेवीत्रयं पूजयेत्
ह्रीं

सौर
१४१

141

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

१ रूपपीठे मित्रेशनाथात्मके
जाग्रद्दशाधिष्ठायके इच्छाश
क्त्यात्मकरुद्रात्मशक्ति श्री

४ उड्डीशनाथात्मके सुषु
प्तिदशाधिष्ठायके क्रिया
शक्त्यात्मकब्रह्मात्मशक्ति

तत्राग्रकोणे शुक्लां शुक्लांबराद्याभरणामिक्षुधनुःपुष्पबाणपुस्तकाक्षमालाधरां त्रिनेत्रां चंद्रचूडां कामेश्वरीं ध्यात्वा ४ मूलविद्यायाः प्रथमकूटस्तु
ग्वार्यां त्रिचक्रे कामरूपपीठे इत्यादि कामेश्वरीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि इति संपूज्य संतर्प्य त्रिकोणस्य वामकोणे नीलवर्णां रक्तवस्त्राभरणामिक्षुचाप
पुष्पबाणवराभयकरां त्रिनेत्रां वज्रेश्वरीं ध्यात्वा ४ द्वितीयकूटं सूर्यचक्रे जालंधरपीठे इत्यादि श्रीवज्रेश्वरीदेवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः दक्षिणको
णे शुभ्रां पाशांकुशजपमालापुस्तककरां त्रिनेत्रां चंद्रधवलां भगमालिनीं ध्यात्वा ४ तृतीयकूटं सोमचक्रे पूर्णगिरिपीठे इत्यादि श्रीभगमालिनीदेवीश्रीपा
दुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्प्य कामेश्वर्यग्रे   उद्यत्सूर्यसहस्राभां त्रिनेत्रां शशांककस्तुकुटां रक्तांबरां रक्तालंकारभूषितां पी
नोन्नतघनस्तनीं घूर्णितपंकिलमालाधरां पुस्तकाभयजपमालावरकरां ध्यात्वा ह्स्रैं ह्स्क्लीं ह्स्रौः त्रिपुरां परारहस्ययोगिन्यः सर्वसिद्धिप्रदचक्रे समु
द्रा इत्यादिना पूजां समर्प्य मूलेन मूलदेवीं संपूज्य मूलांते देवीं संबोध्य भीष्टसिद्धिमित्यादि श्लोकमावरणार्चनमिति पुष्पांजलिं निक्षिप्य तदाव
रणार्चनं समर्प्य ४ परापररहस्ययोगिनीमयस्तवायै श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः इति योनिमुद्रया प्रणमेदिति षष्ठमावरणपूजा   ततो बिंदुचक्रं परब्र
ह्मात्मकं ध्यात्वा ४ मूलं पंचदशाक्षरीं तुर्यां सर्वानंदमयचक्राय नमः इति पुष्पांजलिं क्षिप्त्वा तत्र महोद्यानपीठस्थापितसिंहासने स्वसमानाधिकार
कामेश्वरांके स्वस्तिकासनेनोपविष्टां हंसमुदितां श्रीललितां यथोक्तरूपां ध्यात्वा ४ तुरीयकूटं स्वचार्यब्रह्मचक्रे महोद्यानपीठे इत्यादि श्रीम

विद्या

: श्रीचर्यानाथात्मिके तुरीयतुरीयातीतदशाधिष्ठायके परब्रह्मात्मशक्ति १

षष्ठेशनाथात्मके
स्वप्नदशाधिष्ठायके
ज्ञानशक्त्यात्मकवि
ष्ण्वात्मशक्ति २

६ विकाचक्रेश्वरीश्रीप
ह्न न तमाकामे ह्लौंः बी
जं ह्रस्त्री नदक्षिणे ह्र
क्लासिद्धिश्री ह्र न ह्लौंः
क्तिमूलदेव्यो बीजमुद्रां
प्रदर्श्य यता:परा ५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ह्सैं ह्स्क्ल्रीं ह्सौः इति त्रि
खंडामुद्रां प्रदर्श्य मूले
न मूलदेवीं संपूज्य संतर्प्य

स्यत्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः इतिसंपूज्यविशेषार्घ्यामृतबिंदुभिः संतर्प्य पुनः पंचदशीमुद्रार्थश्रीमहात्रिपुरसुंदरीचक्रेश्वरी
श्रीपादुकांपूजयामिनमइतिसंपूज्यसंतर्प्य तस्यावामे ४ ऐंमहायोनिमुद्राश्रीपादुकांपूजयामिनमः ४ दक्षिणे ४ प्राप्तिसिद्धिश्रीपादुकांपूजयामिन
मः ४ तत्रऐमितियोनिमुद्रांप्रदर्शयेत् एताः परापरातिरहस्ययोगिन्यः सर्वानंदमयेमहाबैन्दवेचक्रेपरब्रह्मस्वरूपिणिमहाशक्तिः सर्वमंत्रेश्वरीस
र्वविद्येश्वरीसर्वपीठेश्वरीसर्ववीरेश्वरीसर्वयोगेश्वरीसर्ववागीश्वरीसर्वसिद्धेश्वरीसकलजगदुत्पत्तिमातृकासचक्रासदेवतासमुद्रासिसिद्धिःसा
युधासवासनासवाहनासपरिवारासालंकारासर्वोपचारैःश्रीमहात्रिपुरसुंदरीपरयाचापरयापरापरयाचसपर्ययापूजितातर्पितास्तुनमइतिवि
शेषार्घ्योदकंपुष्पाक्षतैर्नवमचक्रेश्वरीहस्तेचक्रमुद्रांसमर्प्यसंतर्प्यपुष्पांजलिमादायमूलांतेदेवींसंबोध्य। अभीष्टसिद्धिंमेदेहिशरणागतवत्सले
भक्त्यासमर्पयेतुभ्यंनवमावरणार्चनं इतिदेव्याश्चरणकमलेपुष्पांजलिंनिक्षिप्य ४ परापरातिरहस्ययोगिनीमयूखायैश्रीमहात्रिपुरसुंदरीपादुकायै
नमइतियोनिमुद्रयाप्रणमेदितिनवमावरणपूजा अथशक्तिना वरणदेवतानांचक्रेश्वरीणांप्रोक्तध्यानकरणाशक्तौकामेश्वरांकोपवेशनंवि
सौर नादेवीरूपध्यानमेवकार्यमत्रपूजिताः सर्वावरणदेवतामूलदेव्यामिमुखोपविष्टाज्ञातव्याइत्थंपूजयित्वानवचक्रमेकरूपंध्यात्वावृत्तसर्व
१४२ संक्षोभिण्यादिदशमुद्राःप्रागस्य दर्शयेविशेषार्घ्यामृतबिंदुभिःप्राग्वद्द्वौत्रिः संतर्प्ययोनिमुद्रयाप्रणमेदितिएतन्नवावरणार्चनंनित्यमावश्य

142

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सप्तदशः प्रागात्तरंगो रत्नवारिधेः ॥ १७ ॥ इति श्रीसच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वांते-
वासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे सप्तदशस्तरंगः ॥ १७ ॥ अथ पंचपंचिकाविद्याभिर्दीक्षितश्चेद्बिंदुचक्रे सिंहासनाकारेण
मध्यवायव्येशानाग्नेयनैरृत्येषु पंचश्रीपंचकोशेश्वरीः पंचकल्पलताः पंचकामदुघाः पंचरत्नदेवताश्च तत्तद्विद्यया वक्ष्यमाणविधिना प्रतर्पयेत्
तद्यथा मूलपंचदशीमुच्चार्य श्रीमहालक्ष्मीश्वरीहृद मंडितासनसंस्थिता सर्वसौभाग्यजननी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी श्रीविद्यालक्ष्म्यंबा श्रीपादुकां पू-
इति मध्ये जयामि तर्पयामि नमः । संप्रत्य विशेषार्घ्यबिंदुभिस्तर्पयेत् । ततो वायव्यकोणे लं ह्रीं तप्तकांचनकांतिं दक्षोर्ध्वादि धर्दध्योर्ध्व करैः पंचहृयकरांशुका-
म्बरपरीधानां स्तुत्यामेश्वरत्नुभिर्गतिः करधृतकनककलशच्युतनिर्गतामृतधाराभिरभिषिच्यमानां सर्वाभरणभूषितां ध्यात्वा श्रीश्रीमहालक्ष्मीश्वरीहृद-
मंडितासनसंस्थिता सर्वसौभाग्यजननी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी महालक्ष्मीलक्ष्म्यंबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः । ईशाने सिंदूरवर्णां त्रिनेत्रां वामाधःकरादि ध्यात्वा
दक्षाधःकरांतेषु रत्नपात्रहेमस्वर्णपद्मद्वयरत्नदर्पणधरांशुक्लाभ्रवस्त्रानुलेपनां सर्वाभरणभूषितां महालक्ष्मीं । ऐं श्रीं ह्रीं श्रीं कमले कमलालये प्रसीद
प्रसीद श्रीं ह्रीं श्रीं ऐं महालक्ष्म्यै नमः । महालक्ष्मीश्वरीकंदमंडितासनसंस्थिता सर्वसौभाग्यजननी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी महालक्ष्मीलक्ष्म्यंबा श्रीपादुकां पू-
जयामि नमः । ततः आग्नेये त्रिशक्तिलक्ष्मीं नवहेमवर्णां वामोर्ध्वादि दधःकरादि वामदक्षिणक्रमेण पद्मद्वयपाशांकुशधनुर्बाणधरां सर्वालंकार-

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

भूषितां ध्यात्वा ४ श्रीं ह्रीं क्लीं महालक्ष्मीश्वरी वृंदे त्वादिविशक्तिलक्ष्म्यंबा श्री पादुकां पूजयामि नमः ततो नैरृत्ये सर्वसाम्राज्यलक्ष्मी नीलवर्णां त्रिनेत्रां
शंखचक्रगदापद्मधराद्भुजां शंखवराभययुतां हस्तभुजां सर्वालंकारभूषितां ध्यात्वा ४ श्रीं सहकल ह्रीं श्रीं श्रीमहालक्ष्मीश्वरी वृंदे त्वादि साम्राज्यलक्ष्म्यं
बा श्री पादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य एतच्चतुष्टयं श्रीपात्रामृतेन तर्पयेत् ततः पुनर्मध्ये मूलपंचदशीमुच्चार्य महाकोशेश्वरी वृंदे त्वादि श्री
विद्याकोशांबा श्री पादुकां पूजयामि नमः इति देवीं ध्यात्वा संपूज्य विशेषार्घ्यबिंदुभिः संतर्प्य पुनर्वायव्यकोणे परंज्योतिर्विरक्तवर्णां तदा ययधः करैः पा | कामोर्ध
शांकुशधरवराभीतिधरां त्रिनेत्रां रक्तपुष्पांबरानुलेपाभरणां ध्यात्वा ऐं क्लीं हंसः सोऽहं स्वाहा महाकोशेश्वरी वृंदे त्वादि परंज्योतिः कोशांबा श्री पादुकां पूज
यामि नमः ततः ईशाने परनिष्कलदेवतां शुक्लां बरालेपाभरणां वामजानुन्यस्तवामकरां दक्षिणे ज्ञानमुद्रां दधतीं ध्यात्वा ऐं हंसः महाकोशेश्वरी वृंदे
त्वादि परनिष्कलकोशांबा श्री पादुकां पूजयामि नमः ततः आग्नेये अजपाकोशेश्वरी रक्तपीतवाम दक्षिणांगद्वयां वामोर्ध्वादि दक्षोर्ध्वांत करैः पाशा
भयवरपरशुधरामर्धनारीश्वरस्वरूपिणीं त्रिनेत्रां चंद्रचूडां सर्वाभरणभूषितां ध्यात्वा अं आं इत्यादि द्विवर्णैः श्रीमहाकोशेश्वरी वृंदे त्वादि अजपाकोशांबा
सौर श्री पादुकां पूजयामि नमः तत्रैव नैरृत्ये मातृकारूपां मातृकासरस्वतीं ध्यात्वा अं आं इत्यादि महाकोशेश्वरी वृंदे त्वादि श्री मातृकाकोशांबा श्रीपा
१४३ दुकां पूजयामि नमः इत्येतच्चतुष्टयं श्रीपात्रामृतेन तर्पयेत् अथ पंचकल्पलताः तत्र मध्ये मूलदेवीं ध्यात्वा मूलपंचदशीमुच्चार्य महाकाली

143

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लितेश्वरीहृदेत्यादिश्रीविद्याकल्पलतांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ततोवायव्यकोणे पंचकामेश्वरीं रक्तांरक्तांबरानुलेपमाल्याभरणां
तदायुध· वामायूर्ध्वयोस्तदायुधः स्थयोस्तदायुधः स्थयोश्च करयोः पाशांकुशधनुर्बाणपुस्तकमक्षमालावरंमयधरां ध्यात्वा ५ क्लीं श्रीं ऐं ब्लूं स्त्रीं महा
कल्पलतेश्वरीहृदेत्यादिपंचकामेश्वरीकल्पलतांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः अत्रपंचकामेश्वरीस्थाने त्वरितानित्यां तत्रोक्तरूपां ध्या
त्वाकल्पलतात्वेनपूजयेदितिकेचित् अत्रापिस्वगुरुमतमाचरणीयं ततईशानेपारिजातेश्वरीं शुभ्रांशुभ्रांबरगंधलेपाभरणांचंद्रचूडांधां वामा
धःकराद्दिदक्षाधःकरांतेषुपुस्तकवीणासुधाकुंभाक्षमालाधरां सर्वाभरणभूषितां ध्यात्वा ऐं क्लीं क्रां हसकलह्रीं ऐं सरस्वत्यैनमोमहाकल्प
लतेश्वरीहृदेत्यादिपारिजातेश्वरीकल्पलतांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ततःआग्नेयेकुमारींउद्यत्सूर्यसहस्रप्रभांवामायूर्ध्वयोस्तदायुधः
स्थयोःकरयोःइक्षुधनुःपुष्पबाणपुस्तकाक्षमालाभरांरक्तांमाल्याम्बरालेपनांरत्नमुकुटादिनानाभरणांध्यात्वा श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं क्लीं सौः म
हाकल्पलतेश्वरीहृदेत्यादिकुमारीकल्पलतांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः अत्रत्रिपुराकल्पलतेतिकेचित् तदाप्यागुरुः त्रिशक्तिमेवत्रिपुरात्वे
नध्यात्वा तद्विद्यामेवाध्यायतांतथैवपूजयेत् अत्रापिस्वगुरुमतंप्रमाणं ततोनैरृत्ये पंचबाणेश्वरीं बालार्कमंडलाकृतिं नानालंकारशोभि
तांरक्तमाल्याम्बरालेपनांवामादीक्षुकोदंडपुष्पपुष्पबाणांकितकरद्वयं ध्यात्वा ५ द्रां द्रीं क्लीं ब्लूं सः महाकल्पलतेश्वरीहृदेत्यादिपंचबाणेश्व

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रीकल्पलतांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः इति संपूज्य श्रीपात्रामृतबिंदुभिस्तर्पयेत् अथ पंचकामदुघाः तत्रमध्ये मूलदेवीं ध्यात्वा पंच
दशीसुन्दर्याचार्यमहाकामदुघेश्वरीं हृदेत्यादि श्रीविद्याकामदुघांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ततो वायव्ये अमृतपीठेश्वरीं कर्पूराभां स्फटिकाभूषां
ज्ञानमुद्रान्वितकरद्वयां शुक्लांबरमाल्यानुलेपाभरणां ध्यात्वा ॐ ह्रीं ज्रं हंसः संजीवनि जीवं प्राणग्रंथिस्थं कुरु कुरु स्वाहा महाकामदुघेश्वरीं हृ
देत्यादि अमृतपीठेश्वरीकामदुघाश्रीपादुकांपूजयामिनमः तत ईशाने सुधासूः कामदुघां शुक्लांबरालेपस्रग्भूषणां पुस्तकाक्षमालान्वि
तवामदक्षिणकरद्वयां कुमारिकां ध्यात्वा ऐं वद वद वाग्वादिनि ह्स्रौं क्लिन्ने क्लेदिनि महाक्षोभं कुरु कुरु सोहं स कल ह्रीं क्लीं ॐ मोक्षं कुरु कुरु ह्स्त्रैं
महाकामदुघेश्वरीं हृदेत्यादि सुधासूःकामदुघांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः आग्नेये अमृतेश्वरीं सुधासूरिव ध्यात्वा ऐं ब्लूं झ्रौं जूं सः
अमृते अमृतोद्भवे अमृतेश्वरि अमृतवर्षिणि अमृतं स्रावय स्रावय स्वाहा महाकामदुघेश्वरीं हृदेत्यादि अमृतेश्वरीकामदुघांबाश्रीपादुकांपूजया
त्रपूर्ण मिनमः नैरृत्ये अन्नपूर्णेश्वरीं रक्तवर्णां विचित्रवस्त्राभरणां स्वर्णदर्वीदुग्धान्नपूर्णरत्नपात्रदक्षवामकरद्वयां ध्यात्वा ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं नमो भगवति
सौर माहेश्वरि अन्नपूर्णे स्वाहा महाकामदुघेश्वरीं हृदेत्यादि अन्नपूर्णाकामदुघांबाश्रीपादुकांपूजयामिनमः इति संपूज्य श्रीपात्रामृतबिं
१४४ दुभिस्तर्पयेत् अथ पंचरत्नपूजा तत्रमध्ये मूलदेवीं ध्यात्वा पंचदशीसुन्दर्याचार्यमहारत्नेश्वरीं हृदेत्यादि श्रीविद्यारत्नांबाश्रीपादुकांपूजया

144

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मि नमः वायव्ये सिद्धलक्ष्मीं सुवर्णवर्णां मुक्तामाणिक्याभूषणां मातुलुंगवराङ्कितदक्षकरवामकरोद्भूयां ध्यात्वा ४ जूं स्रौं महाचंडीतेजःसंकर्षिणि का ८
लि मंथिनि हूः महारत्नेश्वरीहृदेव्यादि सिद्धलक्ष्मीरत्नांबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः वायव्ये सिद्धलक्ष्मीं सुवर्णवर्णां मुक्तामाणिक्यभूषणां मातुलुंगवरा
न्वितदक्षां ईशाने मातंगेश्वरीं द्विभुजां वीणावादनतत्परां कदंबपुष्पालंकृतवेणीबंधां शंखकुंडलधरां शुकश्यामलां रक्तांशुकां ध्यात्वा ऐं क्लीं सौः ऐं ह्रीं
श्रीं ॐ नमो भगवति श्रीमातंगेश्वरि सर्वजनमनोहारि सर्वमुखरंजनि क्लीं ह्रीं श्रीं सर्वराजवशंकरि सर्वस्त्रीपुरुषवशंकरि सर्वदुष्टमृगवशंकरि सर्ववश
त्त्ववशंकरि सर्वलोकवशंकरि अमुकं मे वशमानय स्वाहा श्रीं ह्रीं ऐं सौः क्लीं ॐ महारत्नेश्वरीहृदेव्यादि श्रीमातंगेश्वरीरत्नांबाश्रीपादुकां पूजयामि
नमः आग्नेये भुवनेश्वरीं सुद्यत्सूर्यसहस्राभां त्रिनेत्रां रक्तांबरानुलेपनमाल्याभरणां बालाध्यादिवामाधःकरेषु पाशांकुशवराभयधरां ध्यात्वा ४ ह्रीं म
हारत्नेश्वरीहृदेव्यादि भुवनेश्वरीरत्नांबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः नैरृत्ये वाराहीं नीलवर्णां दक्षोर्ध्वादितद्वामांतःकरेषु मुसलकपालमुसलवरधरां त्रि
नेत्रां मुण्डमालादिनानाभूषणां चंद्रशेखरां दंष्ट्रादंष्ट्राकरालकोलवदनां ध्यात्वा ऐं नमो भगवति वार्तालि वार्तालि वाराहि वाराहि वराहमुखि वराहमुखि अंधे
ध्ये अंधिन्यै नमः रुंधे रुंधिन्यै नमः जंभे जंभिन्यै नमः मोहे मोहिन्यै नमः स्तंभे स्तंभिन्यै नमः अमुकं तन्मय सर्वदुष्टप्रदुष्टानां सर्वेषां सर्ववाक्चित्तजिह्वास्तंभं कुरु २
श्रीं ग्रं कुरु २ ऐं ग्लौं ठः ठः हुं फट् स्वाहा महारत्नेश्वरीहृदेमंडितासनसंस्थिता सर्वसौभाग्यजननी श्रीमहात्रिपुरसुंदरी वाराहीरत्नांबाश्रीपादुकां पूज

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यामि तर्पयामि नमः ॥ इति संपूज्य श्रीपात्रामृतबिंदुभिस्तर्पयेत् ॥ इति पंचपंचिकात्मकपंचसिंहासनपूजा ॥ अथ चतुःसमयपूजा ॥ तत्र बिंदुचक्रे त्र
ह्लरेखाग्रे ४ ऐं क्लीं सौः ॐ नमः कामेश्वरि इच्छाकामफलप्रदे सर्वसत्त्ववशंकरि सर्वजगत्क्षोभंकरि हूं हूं द्रां द्रीं क्लीं ब्लूं सः सौः क्लीं ऐं कामेश्वरी समयदेव
ताश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ देव्या वामे ऐं ह्रीं सर्वकार्यार्थसाधिनि वज्रेश्वरि वज्रपदे वज्रपंजरमध्यगे ह्रीं क्लिन्ने ऐं क्रों नित्यमदद्रवे ह्रीं वज्रनित्या
यै वज्रेश्वरी समयदेवता श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ दक्षिणे पूर्वोक्तभगमालिनीविद्यामुच्चार्य भगमालिनी समयदेवताश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥
इत्येतत्त्रयं सकृत्सकृत्केवलमुख्यैः पूजयित्वा श्रीपात्रामृतबिंदुभिस्तर्पयित्वा मध्ये मूलं देव्यामेव ४ क्लीं भगवति नित्यक्लिन्ने नित्यकामेश्वरि ह्रीं सर्वसत्त्ववशंक
रि समस्तत्रिपुरभैरवि ऐं विच्चे क्लीं महात्रिपुरसुंदर्यै नमः श्रीमहात्रिपुरसुंदरी समयदेवताश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ इति सप्तवारं केवलमुख्यैः संपूज्य वि
शेषार्घ्यबिंदुभिः संतर्प्य क्लीं मिति योनिमुद्रया प्रणम्य उत्थापनमुद्रां बद्ध्वा सकलविद्यायाः प्रदर्श्य पूजामिति मुंचेत् ॥ इति चतुःसमयपूजा ॥ ८ ॥ अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं ततोऽष्टारचक्रपूजा
एं ऐं ओं औं अं अः कं खं गं घं ङं चं छं जं झं ञं टं ठं डं ढं णं तं थं दं धं नं पं फं बं भं मं यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं डां डीं डूं डैं डौं डः डमलवरयूं डाकिनी श्रीपादुकां पूज
सौभा यामि नमः ॥ तां परितः अं आं इति ताश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ आं आं कर्षणी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ एवं पूर्वोक्ताः षोडश ॥ पासोक्ताः षोडशा
१४५ क्तीः पूजयेत् ॥ तत्पश्चात् ततो दशारद्वये ततश्चतुर्दशारे कं खं गं घं ङं रां रीं रूं रैं रौं रः रमलवरयूं राकिनी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥ तां परितः कं
दशारद्वये चं छं जं झं ञं टं ठं

145

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

जादिपांतः नांलीं त्रंलैं लौं लः लमलवरयऊं लाकिनीश्रीपा तांपरितः डंडामरीश्री इत्यादि षोडान्यासोक्ताद्वादश
शक्तीः पूजयेत् तर्पयेत् ततश्चाष्टदले वादिलांतः

कालरात्रीश्रीपादुकां पूजयामि नमः इत्यादि षोडान्यासोक्तास्युः द्वादशशक्तीः पूजयेत् तर्पयेत् ततश्चतुर्दशारे ४ कं ४ कांकीं कूं कैं कौं कः कमलवरयूं का
किनीश्रीपादुकां पूजयामि नमः तां परितः वं बधिनीश्रीपादुकां पूजयामि नमः इत्यादि षट्शक्तीः पूजयेत् तर्पयेत् शं ४ शां शीं शूं शैं शौं शः शमलव
रयूं शाकिनीश्रीपादुकां पूजयामि नमः तां परितः वं वरदाश्रीपादुकां पूजयामि नमः इत्यादि चतस्रः पूजयेत् ४ हं हां हीं हूं हैं हौं हः हमलवरयूं
हाकिनीश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य ततः पार्श्वयोः हूं सवतीक्ष्मावंतीसंपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिस्तर्पयेत् एतासामावरणपूजा शक्तौ तार
वकेवलं पूजयेत् तत्र पश्चिमद्वारे ४ ऐं क्लीं श्रीं सर्वयोगिनीभ्यः सर्वभूतगणेभ्यः सर्वभूताधिपतिडाकिनीभ्यः शाकिनीभ्यः इमां पूजां बलिं गृह्णंतु स्वा
हा सर्वयोगिनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति नानावर्णासुधाकारवाहनाभरणाः स्त्रियो ध्यात्वा पूजयेत् ततः पूर्वद्वारे क्षां क्षेत्रपा
लाय नमः क्षेत्रपालश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति त्रिनेत्रं पिंगोर्ध्वकेशं नीलवर्णं गदाकपालधरं दिगंबरं सर्वाभरणभूषितं ध्यात्वा पू
जयेत् दक्षिणद्वारे महागणपतिं पंचयागन्यासोक्तरूपं ध्यात्वा ४ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा इति
महागणपतिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ततः उत्तरद्वारे वटुकभैरवं बालं स्फटिकनिर्मं दिव्यालंकारभूषितं त्रिनेत्रं दक्षवामकरयोः शूलदंडौ

ततः षोडशदले
षं वं शां वं सः २

चतुरस्रत्रये ३

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दधानं ध्यात्वा ४ फ्रीं वटुकाय आपदुद्धारणाय कुरु२ वटुकाय फ्रीं स्वाहा इति वटुकभैरवश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिस्तर्पयेत् इति
योगिन्यादिपूजा   अथाम्नायपूजा तत्र त्रैलोक्यमोहन सर्वाशापरिपूरक सर्वसंक्षोभकारकाख्ये स्वच्छिचक्रे पूर्वाम्नायदेवतां मुद्रां ज्ञात्वा तत्रच्छायाया
मुपविष्टां पद्मरागारुणां रक्ताभरणवस्त्रमाल्यानुलेपनां पाशांकुशवराभयधरां रत्नमुकुटार्पितचंद्रलेखां ध्यात्वा ४ ह्स्त्रीं स्फ्रीं पूर्वाम्नायदेवता उन्मनी दे
वी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततश्चतुर्दशारद्विदशारात्मके स्थितिचक्रे दक्षिणाम्नायदेवतामुद्यत्सूर्यसहस्रप्रभां नानालंकारभूषितां रक्तवस्त्रानु
लेपनां वामायूर्ध्वयोस्तदाधःस्थयोः करयोः पाशांकुशपुस्तकाक्षमालाधरां ध्यात्वा ४ ऐं क्लिन्ने क्लीं मदद्रवे कुले ह्सौः ह्सौः नमो भगवति ह्स्कें कु
ब्जिकायै ह्रां ह्रीं ह्रूं अघोरे घोरे अघोरमुखि छ्रीं छ्रीं किणि किणि विच्चे ह्स्रौः ह्स्कें ः पश्चिमाम्नायदेवता कुब्जिका श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततः सम
सौभा ष्टिश्रीचक्रे उत्तराम्नायदेवतां कालीं पंचमुंडासनां बंधूककुसुमारुणदेहवस्त्राभरणानुलेपनां चंद्रचूडां मुंडमालाधरां त्रिनेत्रां वामोर्ध्वादितदधोतं
पुस्तकाक्षमालावराभयकरां ध्यात्वा ४ ह्सख्फ्रें महाचंडयोगेश्वरि उत्तराम्नायाधिदेवता काली श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति चतुराम्नायदे
१५६ वता ततो मूलदेवीमेव प्रथमं मूलविद्यया संपूज्य संतर्प्य ततो रक्तवर्णां सुवर्णरदं वीरुद्यात्रभरितां स्वर्णपात्रं चंद्रधात्रीं त्रिनेत्रां चंद्रचूडां विचित्रव

146

हसखैं श्रीं ह्रीं

ह्सक्रौं ह्स्लौंः दक्षि
णाम्नायदेवता सम
यविद्या श्रीपा स न
न्तो द्वारत्रिकोणात्मके
संहारचक्रे

ह्सक्रौं   श्रैं ह्रौं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्वाभरणामन्नपूर्णारूपां ध्यात्वा ४ ह्रीं सौः श्रीं क्लीं ॐ नमो भगवत्यन्नपूर्णे ममान्नं मे देहि स्वाहा। अन्नपूर्णासुंदरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति त्रिः संपूज्य
विशेषार्घ्यामृतबिंदुभिः संतर्प्य पुनर्मूलेन मूलदेवीं संपूज्य संतर्प्य मूलदेवीमेवानुत्तराम्नायदेवतारूपामनेककोटिब्रह्माण्डैककोटिकलाप्रभामाज्ञानमुद्रा
पुस्तककरां त्रिनेत्रां चंद्रचूडां शुभ्रांबराभरणां वस्त्रमाल्यानुलेपनां ध्यात्वा ४ सौः अनुत्तराम्नायदेवतारूपांबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति सप्तविं
शतिवारं त्रिर्वा संपूज्य विशेषार्घ्यबिंदुभिः संतर्प्य पुनर्मूलदेवीं यथोक्तरूपां ध्यात्वा मूलेन संपूज्य तर्पयेदिति अनुत्तराम्नायदेवतापूजा ॥ अ
थ विद्यान्तररूपां श्रीकामकलां पूजयेत्। तत्र प्रथमं बिंदुचक्रमध्ये प्रणवादिनमोंतया मूलविद्यया मूलदेवीं षोडशवारं संपूज्य तामेव पंचदशा
क्षरीरूपेण परिणतां ध्यात्वा पुनस्तां पंचदशाक्षरीमेकैकाक्षरगलयेनांतिमतुर्यस्वरावशेषेण तद्रूपां कामकलां प्रकाशाशात्मकपरशिवां
तर्गतविश्वरूपां प्रकाशविमर्शात्मकत्वेन बहिः प्रकाशमानां सिंदूरवर्णां त्रिनेत्रां पीनोन्नतघनस्तनीं रक्तवस्त्राभरणां गगनाग्रमतिकोमलांगीं वृ
हन्मयां किंजरकरद्वयां ध्यात्वा ४ ईं परमसंवित्कलाश्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति त्रिः संपूज्य विशेषार्घ्यबिंदुभिस्त्रिः संतर्प्य
पुनस्तामेव मूलदेवीरूपां ध्यात्वा मूलेन षोडशवारं संपूज्य संतर्प्य बिंदुचक्रस्य वामाग्रवामदक्षमध्येषु ४ ईं बिंदुप्रथमकूटं हं सः प्रकाशचरणश्रीपादु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ईं द्वितीयचक्रे हंसः सोहं प्रकाशविमर्शचरणश्रीपा २

कां पूजयामि नमः ४ ईं द्वितीयचक्रे सोहं विमर्शचरणश्रीपादुकां पूजयामि नमः ईं तुर्यविद्यामुच्चार्य हंसः शिवः ह्सौः सोहं निर्वाणचरणश्रीपादुकां पू
जयामि नमः इति चरणचतुष्टयं संपूज्य विशेषार्घ्यबिंदुभिः संतर्प्य प्रागुक्तगुरुपंक्तिं पूजनस्थाने प्रथमरेखायां उत्तराग्रे ४ सकलानंदश्रीपादुकां पूज
यामि नमः द्वितीयरेखायां उत्तराग्रे निष्कलानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः तृतीयरेखायां उत्तराग्रे ४ नवात्मानंदनाथश्रीपादुकां पूजया
मि नमः ४ अकूलानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ इत्येतद्गुरुचतुष्टयं दिव्यौघसिद्धौघमानवौघत्वेन पूजयेत् इति गुरुपंक्तिं संपूज्य विशेषा
र्घ्यबिंदुभिः संतर्प्य ४ ईं परमसंवित्कला महात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति चत्रिः संतर्प्य तत्र मेवं ईं परार्धकलां ... बिंदुयुगलं
तद्द्वयश्रीपादुकां पूजयामि नमः ४ ईं परार्धकलानंदनाथयुग्मं रेखायोनिश्रीपादुकां पूजयामि नमः इत्यमशश्च तुष्टयमवयवत्रितयेन संपू
ज्य विशेषार्घ्यबिंदुभिः संतर्प्य पूर्वोक्तप्रकारेण कामकलापारंपर्यपूजा अथोर्ध्वाम्नायदीक्षातो बिंदुचक्रे स्थूलनस्थूलदेवीं त्रिः संपूज्य संतर्प्य ता

सौभा मेवोर्ध्वाम्नायदेवतारूपिणीं महाषोडशीं वैसानलिविततध्यानोक्तार्धनारीश्वररूपं वक्ष्यमाणषट्सरोरुहमध्यगतत्रिकोणमध्यस्थसिंहास ८
१४७ नोपविष्टां ध्यात्वा ४ ह्सौः स्हौः तुर्यविद्यामुच्चार्य श्रीमत्त्रिपुरसुंदरीपरांबाश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति त्रिः संपूज्य विशेषार्घ्यबिंदुभिः संत

श्रीपात्रबिंदुभिः संत
र्प्य पुनर्बिंदुमध्ये स्थूल
देवीं प्रागुक्तां कामकलां
ध्यात्वा ४ ईं सच्चिदानंद
नाथपरमसंविदंबाश्री
पा स्र न इति संपूज्य ४
नंदनाथोर्ध्वबिंदुचक्रश्रीपा
स्र न ईं परार्धकलानंद
नाथ ५

२ सुंदरीं संपूज्य विशेषार्घ्यबिंदुभिः संतर्प्य प्रागुक्तगुरुपूजास्थाने गुरुपादुकाविद्यया प्राग्वत्तर्पणं संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्पयेत् इति कामकला

147

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

र्घ्यप्रत्युक्तसकलस्यप्रयुक्तास्यानादर्घ्यबिन्दुभिर्युक्तप्रयुक्तास्याने नः ह्सौः ४ श्रीप्रसादपरापरांबाश्रीपादुकांपूजयामि नमः स्हौः ४ श्रीपराप्रासादपरांबाश्रीपा
दुकांपूजयामि नमः इति च संतर्प्य विशेषार्घ्यबिंदुभिः संतर्प्य बिंदुचक्रमेव प्रथमम् अष्टदलकमले लं तद्बहिः षड्वृत्तिदले तद्बहिः षोडशदले तद्बहिरष्ट
त्रिंशद्दले तद्बहिश्चतुर्दशदले तद्बहिरेकपंचाशद्दलमिति षट्स्वरोरुहात्मकं महाचक्रं ध्यात्वा सर्वबाह्यगते एकपंचाशद्दलकमले एकपंचाशद्द
लपद्मायनमः इति पुष्पांजलिं दद्यात् देवमग्रेऽपि तत्तत्स्थाने पूजयित्वा ततस्तदावरणं पूजयेदिति ततो देव्यग्रदलमारभ्य अं प्रपंचरूपश्रीपादुकांपूजया
मि नमः ४ आं ह्रीं पमायाश्रीपादुकांपूजयामि नमः एवं प्रपंचन्यासोक्तैकपंचाशद्देवतावामावर्त्तेन संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्प्य ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः
अं आं मित्यादिक्षं मित्यंतं समुच्चार्य समस्तप्रपंचरूपिणीश्रीपरांबादेवीश्रीपादुकांपूजयामि नमः इति मूलदेवीं संपूज्य विशेषार्घबिंदुभिः संतर्प्य पुष्पां
जलिमादाय ५ ऐं ह्रीं श्रीं ह्सौः स्हौः अभीष्टसिद्धिमित्यादिश्लोकं पठित्वा पंचमार्चनार्चनमिति पुष्पांजलिं दत्वा प्रपंचदेवतामय्यै रवायै परांबादेव्यै
नमः इति योनिमुद्रया प्रणमेत् इत्यष्टस्य व्यावरणं पूजितं ते महाषोढान्यासे तत्तन्न्यासावसानोक्तव्यापकमंत्रेणोक्तयुक्त्या मध्ये मूलदेवीं पुष्पांज
लिना संपूज्य संतर्प्योक्तयुक्त्यैव तत्तदावरणपूजां समर्प्य तथैव तत्तन्न्यासरूपाश्रीपरदेवतां योनिमुद्रया प्रणमेदिति तदनंतरं चतुर्दलकमलेषु दलेषु देवा
देव्याद्यादि ४ अनलोलोकनिलयेत्यादिदेवताधारशक्त्यंबादेवीश्रीपादुकांपूजयामि नमः इति भुवनन्यासोक्तचतुर्दशदेवतावामावर्त्तेन संपू

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

संतर्प्य पुष्पांजलिमादाय धं रं ग्रभेष्टेत्यादि पुष्पांजलिं दत्त्वा सकलभुवनादिदेवतामण्डलायै परांबादेव्यै नमः इति योनिमुद्रया प्रणमेत् इति

पूजितं तत्र द्वात्रिंशद्दलकमलेषु देव्यग्रदलमारभ्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं केशवाल्क्षराश्रीपादुकां पूजयामि नमः एवं द्वात्रिंशद्देवतावा
मावर्तेन षोडशदेवताः संपूज्य तदंतः षड्विंशद्दलकमले दलेषु देव्यग्रमारभ्य ॐ अं आं सहस्रकोटीत्यादि निवृत्त्यष्टदेवीश्री इति
षड्विंशद्देवतावामावर्तेन संपूज्य तदंतरष्टदलेषु देव्यग्रदलमारभ्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कं अनंतकोटीत्यादि असितांगभैरवश्रीपादुकां
पूजयामि नमः एवं वामावर्तेन व्याप्तोक्ताष्टभैरवदेवताः संपूज्य देवताग्रभागे ऊर्ध्वाम्नाय दिव्यसिद्धमानवौघक्रमेण प्रावल्यक्ति
त्रयेण त्रिकोणाष्टदलयोरंतराले पूजयेत् प्रथमरेखायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आदिनाथपरशिवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आदि
शक्तिपरशिवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सदाशिवपरशिवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सदाशिवपरशिवा
श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ईश्वरपरशिवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ईश्वरपरशिवाश्रीपादुकां पूजयामि
नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रुद्रपरशिवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रुद्राणीपरशिवाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं विष्णुश्री
सौर पादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वैष्णवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ब्रह्मश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ब्रह्मा
५५ णीश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति दिव्यौघः ततो द्वितीयरेखायां सनकसदाशिवश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं

148

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रीसनंदनश्रीपादुकांपूजयामि ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सनातनश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सनत्कुमारश्रीपादुकांपूजयामिन
मः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सनत्सुजातश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दत्तश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं दत्तात्रेयश्रीपादुकां
पूजयामिनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रैवतकश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वामदेवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं व्यासश्री
पादुकांपूजयामिनमः ॐ ऐं श्रीं ह्रीं शुकश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सदाशिवश्रीपादुकांपूजयामिनमः इति सिद्धौघः
ततस्तृतीयरेखायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं नृसिंहश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सदाशिवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं भा
स्करश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं महेंद्रश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं माधवश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं विष्णुसदाशिवश्रीपादुकांपूजयामिनमः इति मानवौघः इत्यष्टरूपंक्तित्रयं संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिः संतर्प्य पुनः पूर्वोक्त
रूपां स्वधाम्नायदेवतां ध्यात्वा पूर्ववत् ह्सौः स्हौः तुर्यविद्या इत्यादि श्रीपात्रे संसाद्य परां वा इत्यं तं संपूज्य संतर्प्य चरणादि दीक्षायु
क्तेष्वेतत्रैवर्णेषु चरणादि षडाधारविद्यांतन्यासोक्तप्रकारेण पूजयेत्तर्पयेत तत्र निष्कलमव्ययमात्मानामेयविवर्जितं शंभु
चरणं ध्यात्वा प्राग्युक्तविधया त्रिः संपूज्य संतर्प्य चरणे त्वन्त्यापंचांबान्यासोक्तदेवताः संपूज्य विशेषार्घ्यबिंदुभिः संतर्प्य पुष्पै

नकृत्वा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रणे विद्यया त्रिः संतर्प्य संपूज्य तद्देवमूलदेवीं ध्यात्वा मूलेन संपूज्य तर्पयेदित्यूर्ध्वाम्नायपूजा   श्रीविद्यानंदनाथेन शिव
योः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाद्यौ तरंगो द्वादशो गमत्   इति श्रीसच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्री
विद्यानंदनाथेन कृते सौभाग्यरत्नाकरे ऽष्टादशः   नमस्त्रिपुरसुंदर्यै   अथ षडन्वयशांभवाख्योर्ध्वाम्नायेन दीक्षायु
क्तश्चेत् तेषां क्रमानमादिक्रमषट्कं पूजयेत् तद्यथा   तत्र बिंदुचक्रं षड्वन्ने न्यस्य वा यथाप्र वाग्नेयपश्चिमेशानेषु षट्सु षट्कोणष
ट्कं विभाज्य तेषु षट्सु षट्कोणेषु न्यासोक्तं परमेश्वरादिमिथुनषट्कं सरश्मिकं पूजयेत्   तत्र प्रथमं मध्ये मूलदेवीं सकामे
श्वरीं ध्यात्वा मूलेन त्रिः संपूज्य संतर्प्य पुनस्तामेव षडन्वयशांभवादिदेवतामर्धनारीश्वररूपां प्रागुक्तस्वरूपैकरक्तमिश्रचरणे ध्यात्वा
विद्याभिस्त्रिस्त्रिः संपूज्य प्रतिचरणं विशेषार्घबिंदुभिः संतर्प्य नेत्रत्रयादिगतमष्टकोणमध्ये तामेव सकामेश्वरीं भगवंतीं प्रागुक्त
परमेश्वरपरमेश्वरीरूपेण परिणतां ध्यात्वा ऐं ह्रीं श्रीं ह्स्रैं ह्स्क्ष्रौंः सहस्रौः ऐं श्रीपरमेश्वरानंदनाथपरमेश्वरपरमेश्वरीपरांबा
सौर ह्सौः ह्स्ख्फ्रें श्रीं ह्रीं ऐं श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य विशेषबिंदुभिः संतर्प्य षट्सु कोणेषु ईशानादिवायव्यांतेषु
१४९ प्रागुक्तमानसक्रमगतद्वात्रिंशद्रश्मिमिथुनं प्राक्व्याक्रमं व्याविभागेन संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिस्तर्पयेत् ततः पश्चिमषट्कोणे

149

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मध्ये मूलदेवीमेव नामसक्रमाधिदैवत विश्वेश्वरविश्वेश्वरीरूपां तत्तत्रोक्तध्यानोक्तस्वरूपां ध्यात्वा ऐं क्लीं श्रीं ह्स्रें ह्स्रौः ह्सौं ऐं कुब्जिके
विश्वेश्वरानंद विश्वेश्वरीपरांबा ह्स्रौः ह्स्रें श्रीं क्लीं ऐं श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ततः पूर्वादीशानान्तेषु कोणेषु न्यासे क्रः
क्रमेण षट्त्रिंशद्रश्मिमिथुनं संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिस्तर्पयेत् ततः आग्नेयषट्कोणमध्ये पार्थिवचक्रे माधिदैवत नवात्मेश्वर नवात्मे
श्वरीरूपां श्रीपरदेवतां ध्यायन् ध्यात्वा हसक्षमलवरयऊं नमो भगवति ह्स्रूं कुब्जिकायै ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्सं स्हौं ङञणनमे अघोरमुखि ५५८
छ्रां छ्रीं किणि किणि विच्चे नवात्मेश्वरानंदनाथ नवात्मेश्वरीपरांबा श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य विशेषबिं
दुभिः संतर्प्य तस्य पश्चिमादिनैरृत्यांतेषु कोणेषु प्रागुक्तक्रमेण द्वाविंशति रश्मिमिथुनं संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिस्तर्पयेत् प्राग्वन्मध्येव
रणत्रयेण त्रिः संतर्प्य संपूज्य पुनर्यथोक्तरूपां भगवतीं श्रीललितां ध्यात्वा मूलेन त्रिः संपूज्य विशेषबिंदुभिस्तर्पयेत् अत्र महावरणश
ङाशकोशे क्रमाणि मिथुनेन वयोक्तस्थानेषु यो क्रमेण पूजयेत् तत्र मध्ये श्रीकौसकामेश्वरीं भगवतीमेव परमेश्वरपरमेश्वरीरू
पेण ध्यात्वा तद्विधया पूजयेत् इति श्रीमन्नवात्म्याधाम्नायपूजा इत्थमाम्नायपूजां विधाय षड्दर्शनानि पूजयेत् तत्र त्रैलोक्यमो
हनचक्रे चतुरश्रत्रयात्मके बौद्धदर्शनसमयदेवतां तारां देवीं श्यामवर्णां द्विनेत्रां द्विभुजां दक्षवामकरयोर्वरपंकजे दधानां नाना

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

७

धनिवक्त्रं

वामोर्ध्वाश्रित दर्यां तेषु
करेषु पाशांकुशवरा
भीतिदं त्रिनेत्रं चंद्र
चूडं भग्नितुंगस्तनभु
जं [illegible] सद्रूपं
ध्यात्वा ॐ ह्रीं हूं सः हं
यें देवताधिष्ठित सौ
र दर्शन श्रीपा दु न
ततो द्वादशदले वैष्ण
व दर्शनाधिदैवतं विष्णु
भालार्क कोटि सौर टिम
मयम्भं वामो ११. हीद

भरणभूषितां रत्नपादुकन्यस्तपादद्वयां ध्यात्वा ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा तारादेव्याधिष्ठित बौद्धदर्शन श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि
नमः ततः षोडशदले वैदिकदर्शनाधिदैवतं ब्रह्माणं चतुर्वक्त्रं त्रिलोचनं रक्तवर्णं रक्तवस्त्राद्यलंकारं रक्तपद्मासनस्थं दक्षाधःकरादित
ऊर्ध्वांतैः करैर्वराभयकमंडलुअक्षमालाधरं ध्यात्वा श्रीब्रह्मणे नमः ब्रह्मदेवताधिष्ठितवैदिकदर्शन श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततो
ष्टदले चक्रे पाशुपतदर्शनाधिदैवतं रुद्रं रक्तवर्णं त्रिनेत्रं रक्तवर्णया देव्या रक्तोत्पलयुक्तवामकरया वक्षोरुहद्वंद्वोपरिन्यस्तवामा
धोहस्तेन तया दक्षभुजेनाश्लिष्टं वामोर्ध्वहस्ते मृगं दक्षिणोर्ध्वे परशुं दक्षिणाधोहस्ते वरं च दधानं चंद्रचूडं नानाभरणभूषितं ध्यात्वा
ॐ ह्रौं शिवाय ह्रौं नमः रुद्रदर्शनाधिष्ठित शैवदर्शन श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततश्चतुर्दशारे सौरदर्शनाधिदैवतं भास्करं रक्तव
र्णं रक्तवस्त्राभरणादिना नानाभरणभूषितं कौस्तुभश्रीवत्सशोभितवक्षसं पीतदुकूलपरिधानं ध्यात्वा ॐ ऐं क्लीं श्रीं ॐ नमो नारायणाय वि
ष्णुदेवताधिष्ठितवैष्णवदर्शन श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततो नवयोनिचक्रे शाक्तदर्शनाधिदेवतां श्रीभुवनेश्वरी बालार्ककोटिकां
तिं दक्षाद्यधस्तादारभ्य तदूर्ध्वांतं वराभयपाशांकुशालंकृतचतुर्भुजां चंद्रोत्तंसितरक्तकुंकुमांबराधरां पीनोत्तुंगघनस्तनीं रक्तांबरमा
ल्यानुलेपनाभरणां त्रिनेत्रां सस्मितमुखीं ध्यात्वा ॐ ऐं क्लीं श्रीं क्लीं भुवनेश्वरीदेवताधिष्ठित शाक्तदर्शन श्रीपादुकां पूजयामि नमः
दोर्ध्वांतकरेषु शंखचक्रगदापद्मधरं श्रीमहीभ्यां शोभितवामदक्षिणपार्श्वद्वयं नानाभरणभूषितं ४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

150

कौला

इतिदर्शनानि संपूज्य श्रीपात्रबिंदुभिस्तर्पयेत् इति षड्दर्शनपूजा ततः ॐ ऐं ह्रौं श्रीं मूलविद्यांते समस्तप्रकटगुप्तगुप्ततरसं
प्रदायकुलनिगर्भरहस्यपरापररहस्यपरापरातिरहस्ययोगिनीवृंदसंस्थितश्रीचक्रगतसमस्तदेवताश्रीपादुकां पूजया-
मि तर्पयामि नमः इति पुष्पांजलिं निक्षिप्य पुनः ॐ ऐं ह्रौं श्रीं मूलं प्रकटरेत्यादिसमस्तदेवताः सर्वोपचारैः संपूजितास्तर्पितास्तु-
ष्टाः संतु नमः इति पुष्पांजलिं निक्षिप्य श्रीचक्राद्बहिरिंद्रादयो वनितारूपाः पूज्याः यथा लं इंद्रशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पया-
मि नमः ॐ ऐं ह्रौं श्रीं रं अग्निशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रौं श्रीं दं यमशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रौं श्रीं क्षं नि-
ऋतिशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ह्रौं श्रीं वं वरुणशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रौं श्रीं यं वायुशक्ति-
श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ह्रौं श्रीं सं सोमशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रौं श्रीं हं ईशानशक्तिश्रीपादुकां
पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रौं श्रीं इंद्रेशानयोर्मध्ये आं ब्रह्मशक्तिं निरृतिवरुणयोर्मध्ये ॐ ऐं ह्रौं श्रीं ह्रीं अनंतशक्तिश्रीपादुकां पूजया-
मि तर्पयामि नमः इति दशदिक्षु संपूज्य तद्बहिरिंद्रादीनां समीपे वं वज्रशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ह्रौं
श्रीं शक्तिशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रौं श्रीं दं दंडशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ह्रौं श्रीं खं खड्गशक्तिश्री

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पाशशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अंकुशशक्ति श्रीपादुकां पू-
जयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गदाशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं त्रिशूलशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि
तर्पयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पद्मशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चक्रशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
इति श्रीपात्राबिंदुभिस्तर्पयेत् पुनर्मूलेन मूलदेवीं संपूज्य संतर्प्य पुनर्गंधादिदीपांतैरुपचारैरुपचर्य प्राग्वन्नैवेद्यं निवेद्य वक्ष्य-
ध्यात्वा माणप्रकारेण कामकलारूपमात्मानं मूलविद्यां दशधा जपित्वा समर्प्य योनिमुद्रया देवीं प्रणम्य नित्यहोमं कुर्यात् अत्र पू-
र्वा मंडलस्यैशानभागे गोमयोपलिप्तायां भूमौ सलक्षणं कुंडं वा अर्धपर्वोर्ध्वांगुलमात्रोच्चं हस्तमात्रविस्तारायामं वालुकाभिः
स्थंडिलं गौरमृत्तिकाभिर्वैदिकं वा चतुरस्रं परितश्शृण्मयीं लोहमयीं ताम्रमयीं शाकटीं वा बद्धीं वा यथासंभवं होमस्थानं विधाय त-
त्र प्राङ्मुखः स्वासने समुपविश्य स्रुक्स्रुवावेव संस्थाप्यार्घ्यपात्रं संतनं कुशानां त्रितत्त्वं शुक्लं चंदनं धूपदीपादिकमाज्यादिकं
सौर च यथोचितं यज्ञद्रव्यं कुशाच्छादितमुदकमारितं भांडं वाससा वामे यथायथं कुंडादिसंनिधौ स्थापयेत् ततो गुर्वादिवंदन-
१११ पूर्वकं मूलेन प्राणायामत्रयं कृत्वा मूलविद्यया ऋष्यादिकरषडंगन्यासं सर्वं कृत्वा रक्षोघ्नं चतुरासनषडंगयुवती वागृहेवता-

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

151

मूलेनाभिमंत्र्य धेनुमुद्रयामृतीकृत्य तज्जलेन दक्षिणहस्तप्रोक्षणीयपात्रे निक्षिप्य तज्जलेन अस्त्रैः ॐ अग्निकं शोध्य ॐ जातवेदो मूलविद्यादिननित्याविद्यांचोच्चार्य आग्नेय्यां उद्धृत्य
त्वतिस्रोरेखाऽथा मूलेनाभिलिख्य २

त्वासान्निधायदेवींध्यात्वामानसंपूजयित्वामूलविद्ययाकुशोदकेनकुशास्तरणेअधोमुखानिपात्राणिएकस्मिन्वामभागेसा
धारंजलपात्रंनिधायमूलेनाभिविलिख्यपुनस्तथैवप्रोक्ष्यकांस्यादिपात्रेवह्निमानीय ऐंक्लींश्रींक्रव्यादेभ्योहुंफडितिमंत्रेणक्रव्या
दांशमेकमंगारंनैरृत्यांपरित्यज्यवह्निंहृदेवांध्यात्वापुरतोनिधायमूलेनाभिमंत्र्यधेनुमुद्रयामृतीकृत्यजानुभ्यामवनींगतस्त
त्वाचकराभ्यामादाय ॐ जातवेदः पुरिप्रदक्षिणंत्रिःपरिभ्राम्यतन्मध्यकोष्ठेतंवह्निंनिक्षिपेत् ततस्तदुपरिकुशान्मुष्टिकाष्ठा
निनिक्षिप्यमूलंदिननित्याविद्यांचोच्चार्यमुखफूत्कारैर्वह्निंप्रज्वालयेत् ततोऽग्न्यादिनातमनलंफट्कृत्य ऐंक्लींश्रीं अग्निं
प्रज्वालितंवंदेजातवेदोहुताशनं सुवर्णवर्णमंडलंसमिद्धंसर्वतोमुखं इत्यनेनप्रणमेत् ततःसप्तजिह्वामुद्रांबद्ध्वा ऐंक्लींश्रींस
कलजगत्कारणवह्नेर्गर्भाधानादिकाःक्रियाःसंपद्यतामितिसप्तजिह्वामुद्रांदर्शयेत् ततःपात्राण्युत्तानीकृत्यप्रोक्ष्यप्रणी
तपात्रंप्रक्षाल्यअस्त्रायफडितिकुशोदकेनापूर्यतत्राक्षतान्पवित्रमेकंचनिक्षिप्यउत्तानहस्तद्वयानामिकाङ्गुष्ठाभ्यांतत्प
वित्राग्रमूलेविधृत्यसोऽसिस्वमंत्रेणपवित्रमध्येतज्जलबिंदुमिश्रेषोनिक्षिपेत् ततस्तत्रोद्धृतबिंदुमिर्निक्षिप्यस्ववामा
ग्रेकुंडसमीपेकुशेषुस्थापयेत् इतिप्रणीतपात्रप्रणयनंकृत्वाप्रोक्षणीयपात्रंप्रक्षाल्योदकेनापूर्यतत्रकिंचित्प्रणीततो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

- यं निक्षिप्य तेनोदकेन सर्वाण्युपकरणानि प्रोक्षयेत् ॥ ततस्तत्पात्रं त्रिभागजलापूर्णं प्रणीतादिपूर्वकुण्डादिसमीपे संपा
तान्यधारणार्थं कुशेषु स्थापयेत् ॥ ततोऽष्टलविषयादिनित्याविधयाच वह्निं त्रिः परिषिच्य दर्भैरीशानादीशानपर्यन्तं परि
स्तीर्य स्वदक्षिणे ब्रह्मासनमास्तीर्यामुकहोमकर्माणि कृताकृतावेक्षकत्वेन त्वं ब्रह्मा भवेति ब्रह्माणमुपवेश्य तदभावे कु
शबटुकां स्वपुरतो निधाय प्रपूजयेत् ॥ ततो वह्निं हेमवर्णं ध्यात्वा पूर्वयोस्तदाद्यधः करयोः अक्षशक्तिस्वस्तिकवराभयान्वितं हे
मभूषितं मूलदेवीरूपं ध्यात्वा अग्ने त्वमिहागच्छेत्यावाहनादिपरमीकरणान्तं ॐ ऐं क्लीं श्रीं अग्निश्रीपादुकां पूजयामीति
पुष्पाञ्जलिना त्रिः संपूज्य एवमग्नये आसनं कल्पयामि नमः अर्घ्यं कल्पयामि स्वाहा पाद्यं कल्पयामि आचमनीयं कल्पयामि
यामि स्वधा पुनराचमनीयं स्वधा स्नानादिनैवेद्यान्तानुपचारान्मन्त्रेणैव कल्पयेत् ॥ ततः पूर्वादिसप्तकोष्ठेषु प्रादक्षिण्येन
वह्नेः सप्तजिह्वाः प्रपूजयेत् ॥ तद्यथा ऐं क्लीं श्रीं हिरण्यापादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं कनकाश्रीपादुकां पूजयामि
सौर नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं रक्ताश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं कृष्णाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं सुप्रभाश्रीपादुकां पू
१५२ जयामि नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं अतिरक्ताश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं बहुरूपाश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति जिह्वा.

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

152

त्रि:

संपूज्यास्त्रक्षालितायामाज्यस्थाल्यां पवित्रमेकं माज्यं च मूलेनाभिमंत्र्य धेनुमुद्रयामृतीकृत्य दक्षिणकरे पवित्रं वामे कु
शमुष्टिं च धृत्वा दक्षिणेन स्रुवमादाय जुहुयात् ॐ ऐं ह्रीं अग्नये स्वाहा अग्नये इदं न मः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सोमाय स्वाहा सोमाय इदं न
मः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अग्नीषोमाभ्यां स्वधा अग्नीषोमाभ्यामिदं न मः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अग्नये स्विष्टकृते स्वाहा अग्नये स्विष्टकृते इदं न मः
इति वह्नेर्दक्षनेत्रे वामनेत्रे ललाटनेत्रे मुखे चैकैकामाज्याहुतिं हुत्वा स्रुवसंलग्नं हविःशेषं संपाताज्यधारणपात्रे निक्षिपेत्
ततः ॐ भूः स्वाहा अग्नये इदं न मम ॐ भुवः स्वाहा वायवे इदं न मम ॐ स्वः स्वाहा सूर्याय इदं न मम ॐ भूर्भुवः स्वाहा प्रजापतये इ
दं न मम इत्येकैकामाज्याहुतिं हुत्वा यथाक्रमं सप्तजिह्वास्वाहुतिं जुहुयात् तद्यथा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं हिरण्यायै स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कन
कायै स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रक्तायै स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं कृष्णायै स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सुप्रभायै स्वाहा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अतिरक्तायै स्वाहा
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं बहुरूपायै स्वाहा एवं प्रत्येकमेकैकामाहुतिं जुहुयात् ततस्तत्र श्रीचक्रं विभाव्य तत्पीठपूजावरस्मरं देवी
मावाह्य प्राग्वदावाहनादिसर्वोपचारैः संपूज्यावरणदेवताश्च प्राग्वदभ्यर्च्य वह्निदेवतयोरैक्यं विभावयन्नेकैकीकर
णार्थं पंचविंशत्याज्याहुतीर्नाभीसंधानार्थमेकादशाहुतीर्मूलविद्यया हुत्वा ततः स्रुवमादाय स्रुवेण तत्र चतुर्वारमाज्यं नि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्षिप्यात्पुष्पं दत्वार्घ्यं मुखं स्रुवेण तन्मुखं पिधाय तिष्ठेत् ॐ ऐं क्लीं श्रीं मूलमुच्चार्य वौषट् इत्येकामाहुतिं दद्यात् इति संक्षेपतोग्नि
मुखं अथ पायसहोमे त्वस्मिन्नेव समये संस्कृताग्नौ चरुं पचेत् अथाकस्माद्यथासंभवं पक्वमोदनमानीय तस्मिन्संस्कृतेग्नौ
नित्यहोमं कुर्यात् तत्र नित्यहोमद्रव्याणि घृतान्नपायसाः तिलतंडुलतंडुमयरक्तपुष्पसुगंधपुष्पाणि चेति नित्यहोमद्रव्याणि
तत्र प्रथमं पंचायतनी चेन्मूलेनाष्टसप्तये विष्णुशिवेभ्यस्तत्तन्मंत्रेण प्रत्येकमाहुतित्रयं हुत्वा घृतादिना मूलेन मूलदेव्यै षोडशाहुती
र्हुत्वा पूजाक्रमेणांगदेवताषोडशनित्यागुरुपंक्तिचतुष्षष्ठ्युगपूर्ववतीनवावरणशक्तीनामन्यासामपि देवतानां च तुष्ट्यै तत्तन्ना
म्ना स्वाहांतेनैकैकामाहुतिं हुत्वा न्यूनातिरिक्तप्रायश्चित्तार्थं महाव्याहृतिहोमं कुर्यात् भूरग्नये च पृथिव्यै च महते च स्वाहा
अग्नय इदं न मम ॐ भुवो वायवे चांतरिक्षाय च महते स्वाहा प्रजापतय इदमिति महाव्याहृतिहोमः ततः ॐ ऐं क्लीं श्रीं इतः पूर्वं प्रा
णबुद्धिदेहधर्माधिकारतो जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यवस्थासु मनसा वाचा कर्मणा हस्ताभ्यां पद्भ्यामुदरेण शिश्ना यत्स्मृतं यदुक्तं यत्कृ
सौर तं तत्सर्वं ब्रह्मार्पणं भवतु स्वाहा इत्याहुतीरष्टावेकां वा जुहुयात् ततः पूर्णाहुतिं दद्यात् तत्र ॐ ऐं क्लीं श्रीं मूलविद्याया अग्नये
११३ नम इत्याग्निं संपूज्य ॐ ऐं क्लीं श्रीं न्यूनातिरिक्तसिद्ध्यर्थं मे घृतात्ति लंसांगां कुरु कुरु स्वाहा तत्राज्यमिश्रैस्तिलैरेकामाहुति

त

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

जुहुयात् ततः सहस्रार्चिर्महातेजा नमस्ते बहुरूपधृक् सर्वाग्निने सर्वगाय पावकाय नमोस्तु ते त्वं रौद्र घोरकर्मा च घो
रहन्तो नमामि ते विष्णुस्त्वं लोकपालोसि शान्तिमत्र प्रयच्छ मे इत्यग्निं प्रार्थ्य घृतेन स्रुचमापूर्य तेन परिस्रुपादन्ता स्रधोमुखं स्रु
वं निधाय शङ्खवत्संपुटाम्भोरुहस्तु वै मकरमध्ये हीनं त्रोत्थाय तयोर्मूलं नाभौ निधाय प्रणवादिवषडन्तया सकलविद्यया जुहुतित्र
यं जुहुयात् इति पूर्णाहुतिः ततो देवीं संपूज्य स्तुत्वा प्रणम्य वह्नेः सकाशाद् हृद्धंचेके विसृज्याग्निं संपूज्य भो भो वह्ने महाश
क्ते सर्वकर्मप्रसाधक कर्मान्तरेपि संप्राप्ते संनिधिं कुरु सांप्रतं इति वह्निं प्रार्थ्य संहारमुद्रया स्वात्मन्युद्वासयेत् ततो विभू
तिधारणं कृत्वा प्रणीतपात्रजलेन स्वशिरसि मार्जनं विधाय पूजास्थानं गत्वा सासनेन सम्पुपविश्य बलिदानं कुर्यात् एतावत्क
र्मसमर्थश्चेद् नाधाधानादिकं कर्म नित्यहोमे न विधीयते इति वसिष्ठसंहितावचनाल्लौकिकाग्निमेव सकलविद्यां नित्या दिन
विद्यां वा मम स्वात्मसि मं त्वं देवीरूपं ध्यात्वाभिविश्य वह्निदेवतयोरैक्यं विभाव्य प्रणवत्रितारसकलविद्यान्ते स्वाहा ययोः श्रीमहात्रि
पुरसुन्दर्ये नम इति सम्पूज्याज्यादिकमानीय वामितिधेनुमुद्रयामृतीकृत्य सकलविद्यया त्रिराममन्त्र तेन हविषा सकल
विद्यया स्वाहान्तया षोडश कृत्वः समस्तप्रकटत्वादिसमष्टिमन्त्रेण स्वाहान्तेनैकाहुतिं जुहुयात् तिथिनित्याषोडशा,

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नित्यान्तु कुर्यात् अत्राप्यशक्तौ षडंगयुवतीहोमानंतरं समस्तप्रकरेत्यादि समाहितमंत्रेणाहुतित्रयं दत्वा प्रायश्चित्तं समापयेत्
इति नित्यहोमविधिः अथ देव्याः पोषदेव्याः श्रीकुरुकुल्लादिभ्यो बलिं दद्यात् तत्रादौ कुरुकुल्लाबलिः तत्र देव्यग्रे कि
चित्स्ववामे भूमौ चंदनादिना त्रिकोणं वा नवयोन्यात्मकं षट्कोणं कमष्टदलकमलं कृत्वा तद्बहिः प्राकारत्रिमद्वारवृत्तयुक्तं चतु
रश्रद्वयमिति बलिमंडलं निधाय कुरुकुल्लाविद्यया प्राणायाममात्रं कृत्वा अस्या विद्याया दक्षिणामूर्तिः ऋषिः पंक्तिः छंदः
श्रीकुरुकुल्लादेवता बलिदाने विनियोग इति ऋष्यादिकं स्मृत्वा सर्वांगेषु विन्यस्य बालाबीजत्रयेण मूलविद्यावत्करषडं
गन्यासान्कृत्वा कुरुकुल्लाविद्यया व्यापकं कृत्वा विकीर्णकुंतलां नग्नां रक्तामानंदविग्रहां दधानां चिंतयेद्बाणपाशाङ्कु चाप
णीन्करैः नानामानायुधाकारवर्णा देव्यास्तु बाह्यगाः अनुस्यातास्फुरद्योन्यः सदानंदारुणेक्षणाः दक्षाधःकरमारभ्य द
क्षोर्ध्वकरपर्यंतमायुधध्यानमिति स्वैक्येन ध्यात्वा मानसं पूजयित्वा श्रीचक्रिणीपार्श्वे [illegible] अष्टदलेनाभ्यर्च्य तत्र विशे
सोर षार्घ्यबिंदुं दत्वा षडंगेन संपूज्य कुरुकुल्लाविद्यया [illegible] वारमभिमंत्र्य तेनोदकेन मंडलमभ्युक्ष्य तत्र मंडूकादिपृथिव्यंतं श्री
१५४ चक्रपीठपूजावदभ्यर्च्य तत्पीठोपरि श्रीमादि विलोमेन इच्छां मदिरां घृतं दुग्धां श्री संपूज्य इक्षुरससागरतीरद्वीपस्थानेन र

154

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्कोणे ॐ ऐं क्लीं श्रीं वाराही विद्यासंप्रदायार्थं श्रीवाराहीदेवीश्रीपादुकां पूजयामीति मूलदेव्याभिमुखे त्रिकोणे पविशांवाराहीं संपूज्य
ततो वाराह्यनुज्ञया ॐ ऐं क्लीं श्रीं रत्नपोताय नम इति रत्नपोतं संपूज्य तदुपरि रत्नसिंहासनादि मनोन्मनी शक्त्यन्तं श्रीचक्रपी
ठपूजाक्रमेण संपूज्य ततः रत्नमध्ये प्रणवान्वितां ऐं क्लीं बलिचक्राय नम इति बलिचक्रं संपूज्य तन्मध्ये सप्तदामाय नम इति
देव्या मन्त्रे भूतशुद्धसंपूज्य तत्र पञ्चविंशत्यक्षरां कुरुकुल्लां विद्यां चित्रे स्वदेहस्थयां चतां समावाह्य क्लीं इति स्थापनादि
परमीकरणं तस्याः प्राणप्रतिष्ठां विधाय पाद्यादिचतुष्टयं दत्वा धूपदीपं हकारः सकारो मातरिश्वा ककारो
व्योमाकाशो हकार इन्द्रो लकारः पुनर्गुहा भुवनेश्वरीति द्वितीयं कूटं तथा सकलाने कारः कामो योनिः कमला वज्रपाणिर्गु
हा हंसा मातरिश्वाभ्रमिन्द्रः पुनर्गुहा सकला मायया चतुरक्षरैषा विश्वमातादि विद्या कामः ककारः योनिः एकारः क
मला ईकारः वज्रपाणिः लकारः गुहा भुवनेश्वरी बीजमिति प्रथमकूटं तथा हसौ हकारः सकारो मातरिश्वा ककारः अभ्रं
अभ्राकाशो हकारः इन्द्रो लकारः पुनर्गुहा भुवनेश्वरीति द्वितीयं कूटं तथा सकला ककारः लकारो माया भुवनेश्वरी इति तृ
तीयं कूटमिति पुरस्तु त्रिपुरेशि तस्यार्थः आसनादि पुष्पान्तैरुपचारैः संपूज्य श्रीकुरुकुल्लापरिवारपूजार्थं मनुज्ञां देहीति प्रार्थ्य

सकार २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तदनुज्ञया साधकः स्वयं रत्नपोतमारुह्य रत्नपोतस्य पूर्वपश्चिमकोणयोः ह्रीं श्रामणी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं द्रावि
णी श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य पश्चिमद्वारस्य दक्षिणशाखामारभ्य नवशक्तीः प्रादक्षिण्येन पूजयेत् तद्यथा पश्चिम
द्वारदक्षिणशाखायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं सूर्यरूपिणी शक्ति श्रीपादुकां पूजयामि नमः वायव्यकोणे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सोमरूपिणी शक्ति
श्रीपादुकां पूजयामि नमः उत्तरे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तिथिरूपिणी शक्ति श्रीपादुकां पूजयामि नमः ईशाने ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वाररूपिणी शक्ति श्रीपादुकां पू
जयामि नमः पूर्वद्वारस्य उत्तरशाखायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं योगरूपिणी शक्ति श्रीपादुकां पूजयामि नमः दक्षशाखायां ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं नक्ष
रूपिणी शक्ति श्रीपादुकां पूजयामि नमः आग्नेये ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं करणरूपिणी शक्ति श्रीपादुकां पूजयामि नमः दक्षिणे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
यक्षिणीरूपिणी शक्ति श्रीपादुकां पूजयामि नमः नैऋते ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं तारारूपिणी शक्ति श्रीपादुकां पूजयामि नमः ततोऽष्टदलेषु
देव्यग्रादि प्रादक्षिण्येन ॐ ऐं ह्रीं श्रीं व्योमरूपिणी शब्दशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं वायुरूपिणी स्पर्शशक्ति
सौर श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं अग्निरूपिणी रूपशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं तोयरूपिणी रसशक्ति
१५५ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं क्ष्मारूपिणी गंधशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं प्राणरूपिणी शक्ति श्रीपा

155

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

डुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं बुद्धिरूपिणी शक्ति श्री पादुकां पूजयामि नमः ॐ ह्रीं श्रीं शान्तिरूपिणी शक्ति श्री पादुकां पूज
यामि नमः संपूज्योत्तराष्ट्र योगिनीवृन्दमग्न्यादि प्रादक्षिण्येन श्रा गुह्यत्वे शिन्यादि वाष्टवताष्टकं संपूज्य ततस्तद्योनि बहिर्देव्या दक्षिण
भुजाग्रमारभ्य वामावर्तेन दक्षिणध्वभुजाग्रपर्यन्तेषु चतुःस्थानेषु ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं बाणरूपिणी शक्ति श्री पादुकां पूजयामि
नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चापरूपिणी शक्ति श्री पादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं पाशरूपिणी शक्ति श्री पादुकां पूजयामि नमः ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं चांकुशरूपिणी शक्ति श्री पादुकां पूजयामि नमः ततो मध्ययोनौ देव्या आदि प्रादक्षिण्येन ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं इच्छा
रूपिणी शक्ति श्री पादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं ज्ञानरूपिणी शक्ति श्री पादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं क्रिया
रूपिणी शक्ति श्री पादुकां पूजयामि नमः ततो प्रावरणं विदासनं संपूज्य तस्मिन् कुरुकुल्लां प्राग्रूपां ध्यात्वा पंचविंशार्णमूल
विद्यया गंधादिभिः पुनः संपूज्य धूपदीपौ निवेद्य तदग्रे पात्रत्रयं साध्यं साधयेत् यं जलेन तलपूर्णे सुगंधपुष्पाद्य चतुरस्रवृत्तत्रि
कोणमंडले संस्थाप्य तत्र विशेषार्घ्यबिंदु दत्वा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं श्रीं कुरुकुल्ला देव्या बलिद्रव्याय नमः इति संपूज्य स्ववामादि क्रमे
ण ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॐ कुरुकुल्ले स्वाहा श्रीं कुरुकुल्ले एष ते बलिर्नमः इति विशेषार्घ्योदकसहितेन जलधारां वामकरांगुलिभिः प्रथ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्रीं: पाकौर

मपात्रे दद्यात् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं कुरुकुल्लायाः ऐं कुरुकुल्ले स्वाहा इति द्वितीयपात्रे तथैव विशेषार्घधारां दद्यात् ततः कुरुकुल्लायां
ऐं कुरुकुल्ले ह्रीं मम सर्वजनं वशमानय स्वाहा इति तथैव तृतीयमात्रे विशेषार्घधारां दद्यात् इति बलिदानं कृत्वा नाराचमुद्रां
या बलिं ग्राहयित्वा पंचविंशार्णमूलविद्यया पुष्पांजलिं वा दद्यात् प्रणमेत् अत्र सावरणपूजा प्राग्वत् मंडले देवीमेव पंचविं
शार्णमूलविद्यया गंधादिदीपान्तैरुपचारैर्गंधपुष्पाक्षतैर्वा पूजयित्वोक्तविधिना बलित्रयं दद्यात् इति कुरुकुल्लाबलिः अ
त्र देव्यंगत्वे बलिदाने पूजायां देवीसमुखत्वेन पूर्वाभिमुखत्वमुपविष्टाया अपि कुरुकुल्लायाः पश्चिमाभिमुखत्वं तदग्रस्यैव प
श्चिमत्वं बोद्धव्यं स्वतंत्रपूजायां तु कुरुकुल्लायाः पश्चिमाभिमुखत्वं तदग्रस्यैव पश्चिमत्वं चेति अथ वाराही बलिः तत्र
देव्यग्रे किंचित् दक्षिणे त्रिकोणषट्कोणवृत्तचतुरस्रात्मकं मंडलं निर्माय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वाराही बलिमंडलाय नमः इ
ति संपूज्य ऐं ग्लौं लूं वाराहीयोगपीठाय नमः इति योगपीठमाधारशक्त्यादिज्ञानात्मार्चितं संपूज्य तत्र वाराहीं तद्विद्यया समावाह्या
सौर वाहनादिपरमीकरणं तत्तत्तन्मुद्रया विधाय तस्याः प्राणप्रतिष्ठां विधाय वाराहीं तुष्टां योनिमुद्रां च प्रदर्श्य वाराहीविद्यया
१५८ सनादिपुष्पांतैरुपचारैर्गंधादिपुष्पांतैर्वा संपूज्यावरणानि पूजयेत् तद्यथा त्रिकोणस्य वामकोणे ॐ क्रोधिन्यै नमः दक्षे

158

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ऐं स्तामित्यै नमः अग्रे ॐ चंडोग्रचंडायै नमः ततः षट्कोणकोणेषु देक्ष्यया दिग्वाद्दक्षिणे ॐ आं ब्राह्म्यै नमः ॐ ईं माहेश्वर्यै नमः
ॐ ऊं कौमार्यै नमः ॐ ॠं वैष्णव्यै नमः ॐ ऐं रुद्राण्यै नमः ॐ औं चामुण्डायै नमः इति संपूज्य बहिर्वृत्तद्वये ॐ अः महाल
क्ष्म्यै नमः इति द्वयं प्रपूजयेत् ततश्चतुरस्रे इंद्रादींस्तद्बहिर्वज्रादींश्च संपूज्य पुनर्मध्ये वाराहीं तद्विद्यया संपूज्य तदग्रे बलि
पात्रं निधाय ॐ ऐं ग्लौं श्रीं वाराहीबलिद्रव्याय नमः इति संपूज्य वाराहीविद्यामुच्चार्य श्रीवाराहि एष ते बलिर्नम इति प्रा
णांजलिमुक्त्वा पुनः स्वविद्यया तां संपूज्य नाराचमुद्रया बलिं ग्राहयित्वा योनिमुद्रया प्रणमेदिति वाराही बलिः
श्रीविद्यानन्दनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाब्धौ तरंगो ह्यूनविंशतिः इति श्रीसच्चिदानन्दनाथचरण
रविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानन्दनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे एकोनविंशस्तरंगः १९ नमः श्रीमहात्रिपु
रसुन्दर्यै अथ बटुकादिबलिः तत्र शुद्धोदकेन चंदनादियुक्तेन वा हस्तं तत्र करोर्ध्वपुटहस्तमात्रां श्रीचक्रस्य ईशानाग्निनैरृ
तवायव्यकोणेषु श्रीचक्रस्योत्तरभागे चाङ्कितास्तु चतुरस्रवृत्तत्रिकोणात्मकं मंडलपंचकं निर्माय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
ऐं क्लीं व्यापकमंडलाय नमः इति प्रतिमंडलं संपूज्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं बां बटुकभैरवाय नमः इति मंत्रेण ईशानदिङ्मंडले बटुकभैरव
क्लीं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मंत्रे

मावाह्य वां वीमित्यादिषड्दीर्घषडंगन्यासेन सकलीकृत्य कपालयोनिमुद्रां प्रदर्श्य प्रोक्तमार्गेण गंधादिभिः संपूज्य तदग्रे पात्र
द्बलिपात्रं निधाय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वटुकभैरवबलिद्रव्याय नमः इति बलिद्रव्यं संपूज्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एह्येहि देवीपुत्र वटुकनाथ कपिल
जटाभारभासुर त्रिनेत्र ज्वालामुख सर्वविघ्नान्नाशय सर्वोपचारसहितं बलिं गृह्ण गृह्ण स्वाहा इति मंत्रमुच्चरन्ध्यायन्कृत्स्नरूपं वटुकं ध्याय
न् वामांगुष्ठानामिकाभ्यां सर्वोदकधारादानेन बलिमुत्सृज्य पुष्पांजलिमादाय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं बलिदानेन संतुष्टो वटुकः सर्व
सिद्धिदः शांतिं करोतु मे नित्यं भूतवेतालसेवितः इति पुष्पांजलिं दत्वा प्रणमेत् इति वटुकबलिः ततो द्वितीयमंडले
यां योगिनीभ्यो नमः सर्वयोगिनीश्रीपादुकां पूजयामीति गंधादिदीपांतैरुपचारैः संपूज्य पात्रं द्बलिपात्रं निधाय ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं ऊर्ध्वं ब्रह्माण्डतो वा दिवि गगनतले भूतले निष्कले वा पाताले वानले वा सलिलपवनयोर्यत्र कुत्रास्थिता वा क्षेत्रे पीठोपपी
ठादिषु च कृतपदा धूपदीपादिकेन प्रीता देव्यः सदा नः शुभबलिविधिना पान्तु वीरेन्द्रवंद्याः यां योगिनीभ्यः सर्ववर्णयोगि
भैर नीभ्यो हुं फट् स्वाहा इति वामकरांगुष्ठमध्यमानामिकाभिः योन्याकारेण योजिताभिर्बिन्दुधारादानेन बलिमुत्सृज्य पुष्पां
१५७ जलिमादाय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं या काचिद्योगिनी रौद्रा सौम्या घोरतरा परा खेचरी भूचरी व्योमचरी प्रीतास्तु मे सदा इत्यनेन पुष्पां

157

५
यां योगिनीभ्यो नमः
सर्वयोगिन्य इहागच्छ
त २ इति योगिनीरावा
ह्य प्राग्वद्ध्यात्वा यां यीं
इत्यादिना षडंगमंत्रेण
सकलीकृत्य योनिमुद्रां
प्रदर्श्य ५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

जलिं क्षिप्त्वा योनिमुद्रया प्रणमेत् इति योगिनीबलिः अथ क्षेत्रपालबलिः तत्र नैरृतमंडले क्षं क्षेत्रपाल इहा
गच्छ २ इति समावाह्य क्षां क्षीमित्यादि षडंगमंत्रेण सकलीकृत्य क्षां क्षेत्रपालाय नम इति गंधादिदीपान्तैरुपचारैः संपूज्य त
त्राग्रे यद्बलिपात्रं निधाय क्षेत्रपालबलिद्रव्याय नम इति बलिं संपूज्य प्राग्वत्कृतरूपं क्षेत्रपालं ध्यायन् ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्षां क्षीं क्षूं क्षैं
क्षौं क्षः हे क्षेत्रपाल पालय धूपदीपादिसहितं बलिं गृह्ण गृह्ण स्वाहा इति वामकरांगुष्ठतर्जनीभ्यां मध्योदकधारादानेन बलि
मुत्सृज्य पुष्पांजलिमादाय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं यो यो ऽस्मिन् क्षेत्रे निवासी च क्षेत्रपालः सकिंकरः प्रीतोयं बलिदानेन सर्वरक्षां क
रोतु मे इति पुष्पांजलिं क्षिप्त्वा योनिमुद्रया प्रणमेत् इति क्षेत्रपालबलिः अथ गणपतिबलिः तत्र वायव्यमंड
ले गां गणपतये नमः गणपते इहागच्छ इहागच्छ इति समावाह्य गां गीमित्यादिना षडंगमंत्रेण सकलीकृत्य गां गणपतये
नम इति मंत्रेण गंधादिदीपान्तैरुपचारैः संपूज्य तत्राग्रे यद्बलिपात्रं निधाय श्रीगणपतिबलिद्रव्याय नम इति बलिं संपूज्य
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गां गीं गूं गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वो बलिं गृह्ण गृह्ण स्वाहा इति मंत्रेण वामकरमध्यमांगुष्ठा
भ्यां मध्योदकधारादानेन प्राग्वत्कृतरूपाय गणपतये बलिमुत्सृज्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सर्वदा सर्वकार्याणि निर्विघ्नं साधयन् मम

श्रौ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

धांतिं करोतु सततं विघ्नराजेः सभक्तिकः। इति पुष्पांजलिं क्षिप्त्वा योनिमुद्रया प्रणमेत्। इति गणपतिबलिः। अथान्तर
मंडले सर्वभूतेभ्यो नमः सुरासुरनराद्याः सर्वभूतगणा इहागच्छत इत्यावाह्य नानारूपान्ध्यायन् ॐ ह्रीं ह्रीं इत्यादिषडंगमं
त्रेण सकलीकृत्य तन्मंत्रेण गंधादिदीपांतैरुपचारैः संपूज्य तत्र प्राग्वद्बलिपात्रं निधाय सर्वभूतबलिद्रव्यायनमः इति बलिं
संपूज्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं ह्रीं सर्वविघ्नकृद्भ्यः सर्वभूतेभ्यो हुं स्वाहा। सर्वभूतेभ्य एष बलिर्नमः इति वा समकरस्य सर्वांगुलिभिरर्घ्यो
दकधारादानेन बलिमुत्सृज्य पुष्पांजलिमादाय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं भूताये विविधाकारा दिविभूम्यंतरिक्षगाः पातालतलसं
स्था अशिवयोगेन भाविताः कूराद्याः शतसंख्याकाः पाशांकुशाद्यायुधस्थिताः ध्रुवाद्याः सत्यसंधाश्च पीडाद्याः श्मशानवासस्थि
ताः तृप्यंतु प्रीतमनसो भूताः गृह्णंतु इमं बलिं। इति पुष्पांजलिं क्षिप्त्वा योनिमुद्रया प्रणमेत्। इति सर्वभूतबलिः। अ
थोऽघोरप्सायी वा राजराजेश्वरी बलिं दद्यात्। तत्र सर्वभूतमंडलादुत्तरतः प्राग्वन्मंडलं विधाय तथैव संपूज्य तत्र वक्ष्यमाणराज
सौर राजेश्वरमंत्रेण तमावाह्य ह्रां ह्रीं इत्यादिषडंगैः सकलीकृत्य क्षेत्रपालवद्धारिभिः संपूज्य तत्र प्राग्वद्बलिपात्रं निधाय रा
158 १५८ जराजेश्वरबलिद्रव्यायनमः इति संपूज्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अमुकस्यानक्षेत्रपालराजराजेश्वर इमां पूजां बलिं गृह्ण गृह्ण स्वा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ह्रीं दक्षा योनिमुद्रया

द्धा इति वामकरमध्यमांगुष्ठाभ्यामर्धीकृतधारादानेन बलिमुत्सृज्य पुष्पांजलिमादाय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अनेन बलिदानेन वटुक
गणसमन्वितः राजराजेश्वरीदेवः सर्वदा मि प्रसीदतु इति मंत्रेण पुष्पांजलिं प्रणमेत् इति राजराजेश्वरी बलिः अथ क्रो
कुरुकुल्ला वाराही बलिदानानंतरं श्रीचक्रस्योत्तरभागे मंडलद्वयं कृत्वा तत्रैकस्मिन् ईशानादिमध्यांतं चतुरस्रं तत्र च पंचकं निधा
य वटुकादि सर्वभूतान्त बलिपंचकं दत्वा ऊर्ध्वाम्नायीं च द्वितीयमंडले राजराजेश्वरी बलिं दद्यात् यद्वा पाशांकावेकस्मिन्नेव मंडले
एकमेव पात्रं निधाय तस्मिन् ईशानादिकोणचतुष्टये बलिचतुष्टयं मध्ये द्वयमिति षण्णां बलिं दद्यात् इति अयमति संक्षेप
स्त्वा पर्त्कल्पः इत्थं बलिदानं विधाय सर्वाभ्यो बलिदेवताभ्यो नम इति पुष्पांजलिना समस्त बलिदेवताः संपूज्य तालत्रयं दद
त्वा नाराचं बद्ध्वा ॐ बलिदानेन संतुष्टाः क्षमध्वं बलिदेवताः यथासुखं विहरंतु यथेष्टासु दिशासु च वटुकाद्याः सुरास
र्वे सर्वसिद्धिविधायिनः मे शांतिपुष्टितुष्टीश्च संतु तेन त्वत्प्रसादतः इति संप्रार्थ्य तान् विसृज्य प्रसन्नात्मा चित्तास्वच्छस्वनुशुद्धो
दकेनात्मानं प्रोक्षयेत् इति बलिदानविधिः अथ शाक्तश्चेदस्मिन्नेवावसरे छागादिबलिं दद्यात् तद्यथा सर्वल
क्षणसंपन्नं पशुं मूलमंत्रेण स्नापयित्वा गंधस्रगादिभिरलंकृत्य देव्यग्रे स्थापयित्वा मूलमंत्रेण प्रोक्षणीजलेन प्रोक्ष्यास्त्रमंत्रेण सं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रक्षःकवचेन मुद्रया वगुंठ्य शूलेन धेनुमुद्रयामृतीकृत्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सर्वदेवतारूपिणे बलिरूपायामुकपशवे नमः इति गंधादिभि
स्त्रिः संपूज्य तस्य दक्षिणकर्णे पशुपाशाय विद्महे विप्रकर्णाय धीमहि। तन्नो जीवः प्रचोदयात् इति पशुगायत्रीं त्रिः पठि
त्वा पुरतः खड्गं निधाय ॐ ह्रीं कालि कालि वज्रेश्वरि लोहदंडाय नमः इति मंत्रेण त्रिरभ्यर्च्य तस्मुहिदेशे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वागीश्व
मध्ये री ब्रह्मभ्यां नमः। ॐ ऐं ह्रीं श्रीं मध्ये लक्ष्मीनारायणाभ्यां नमः। अग्रे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उमामहेश्वरीभ्यां नमः इति संपूज्य तां धृत्वाभिमंत्रयेत्। ॐ
खड्गायासुरनाशाय देवकार्यार्थतत्पर पशुं छेदय त्वं शीघ्रं खड्गनाथ नमोऽस्तु ते इति मंत्रेण खड्गमभिमंत्र्य गंधाक्षतजला
दिकमादाय फलविधायश्चार्योद्येत्यादितिथ्युल्लेखनांते अमुकगोत्रामुकशर्मा दीर्घायुस्त्वभिसदुःखनिवृत्तिपरमानंदद अश्वा
श्वमेधसमफलप्रदमालाकुलविमानवरारोहणपूर्वदेवीलोकगमनोत्तरभाग्भूतसमावधिचिन्मयाखंडविज्ञेयकामः श्रीमन्म
हात्रिपुरसुंदरि इमं पशुं तुभ्यमहं संप्रददे इत्युत्सृज्य पुष्पादिकमक्षतजलादिकं पशोः शिरसि निक्षिपेत् ततः पशोः शिरो धृत्वा
सौर ॐ यज्ञार्थे पशवः सृष्टाः यज्ञार्थे पशुघातनं अतस्त्वां घातयिष्यामि तस्माद्यज्ञे वधोऽवधः शिवाय त्वमिदं पिंडमतस्त्वं शि
२५९ वतां गतः उद्बुध्यस्व पशो त्वं हि नाशिवस्त्वं शिवो ऽसि हि इति बोधयित्वा खड्गमादाय मौः अस्त्राय फट् छिंधि छिंधि स्वाहेति

159

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मंत्रेण खड्गं तस्य स्कंधे योजयेत् ततः स्वयं देवीरूपो भूत्वा निर्विकल्पः सन् तमेकेन प्रहारेण छिंद्यात् सविकल्पः सा
धकस्तु परहस्तेन छेदयेत् ब्राह्मणातिरिक्तैः स्वगात्रशोणितदानरूपोपि बलिर्देयः इति छागादिबलिदानविधिः
इत्थं बलिदानं विधाय मूलेन देवीमभ्यर्च्य सुवर्णादिपात्रस्थं जलं धेनुमुद्रयामृतीकृत्य मूलविद्यया त्रिरभिमंत्र्य मूलमुच्चा
र्य श्रीमहात्रिपुरसुंदरीश्रीपादुकायै समर्पयामीति सलिलं संप्रदद्यात् सलिलं पावनं देवि शीतलं सुमनोहरं मयानिवेदितं भ
क्त्या गृहाण परमेश्वरि इत्यनेन देव्या वामभागे निवेदयेत् ततो मूलांते श्रीमहात्रिपुरसुंदरि त्वां स्नापयामीति विज्ञाप्य सुवर्णादि रस्नांमी
पात्रस्थं जलं धेनुमुद्रयामृतीकृत्य मूलेनाभिमंत्र्य ऐं क्लीं श्रीं अमृतापिधानमसि स्वाहेति देव्या दक्षिणहस्ते किंचिज्जलं द
त्वा तया प्राशितं विभाव्य गतसारं नैवेद्यमुद्धृत्य नैर्ऋत्यां दिशि संस्थाप्य अस्त्रमंत्रेण गोमयोदकेन तत्स्थानं शोधयित्वा ह
स्तप्रक्षालनजलं दत्त्वा स्नेहापनोदनार्थं सुगंधचूर्णं निदत्त्वा पुनर्हस्तप्रक्षालनार्थं जलं दत्त्वा कर्पूरादिसुवासितजलैर्ग
ण्डूषालिं कारयित्वा कर्पूरपूगफलैर्दंतशोधनं कारयित्वा पुनर्गण्डूषालिं कारयित्वा चरणौ प्रक्षाल्याचमनीयं निवेद्य सूक्ष्म
वस्त्रेण करचरणयोर्जलापनयनं कृत्वा सुगंधद्रव्यैः करौ सुरभीकृत्य सुगंधानुलेपनमाल्यानि समर्प्य तांबूलमानीय

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

प्राग्वदुत्सृज्य मूलमुच्चार्य श्रीमहात्रिपुरसुन्दरि तमालदलकर्पूरपूगभागतरंगितं संशोधितं सुगंधं च तांबूलमनुत्तर
ह्यतां इति तांबूलं निवेद्य स्मितं छत्रं चामरादि राजोपचारान्निवेद्य प्रसन्नपूजां कुर्यात् तत्र मूलविद्यामुच्चार्य सुप्रसन्नां श्री
महात्रिपुरसुन्दरीपादुकां पूजयामीति पुष्पाञ्जलिमिश्रितैः सपर्यां पुनर्मूलमुच्चार्य सुप्रसन्नायै श्रीमहात्रिपुरसुन्दरीश्री
पादुकायै अर्घ्यं कल्पयामि स्वाहेति पूर्ववदर्घ्यं दत्त्वा गंधपुष्पधूपदीपाक्षतान्निवेदयेदिति प्रसन्नपूजां विधायारात्रिकं कु
र्यात् तद्यथा स्वर्णादिपात्रे सिंदूरचंदनादिनाष्टदलकमलं निर्माय तत्र मध्ये दलाष्टके च यवगोधूमपिष्टादिरचितानि न
वदीपपात्राणि संस्थाप्य घृतेनापूर्य कर्पूरादिगर्भिणीर्वर्तीर्निक्षिप्य भुवनेश्वर्या प्रज्वाल्य श्रीं ह्रीं क्लीं ह्रूं ह्रां ह्रूं ह्रौं क्रीं श्रीं इति
नवरत्नेश्वरीविद्यया त्रिरभिमंत्र्य चुलुकसुधां प्रदद्य परत्नेश्वरीविद्यां पुनरुच्चार्य रत्नेश्वरीश्रीपादुकां पूजयामीति संपूज्य पुष्प
लेन मूलदेवीमारात्रिके संपूज्य पादाञ्च मामस्तकमुद्धृत्य यंत्रघंटादिवाद्यनपूर्वकं देव्या मस्तकादिपादान्तं भ्रामयेत् सम
सौर स्तचक्रेश्वरि श्रियुते देवि नवात्मिके आरात्रिकमिदं देवि गृहाण मम सिद्धये इति पठन् देव्या मस्तकोपरि त्रिःस्वभ्रामण
१६० पूर्वकं नवकृत्वो नीराजयेत् इति सामान्यारात्रिकविधिः अथ विशेषारात्रिकं तत्र लोहजे स्वर्णादिपात्रे कुंकु
वा

160

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मारचितानवयोनिचक्रं विलिख्य ततः कांचित्पात्रे सुप्रमतिसुधोदनं नवधा विभज्य नवगोलकान्कृत्वा भानुगोलकान्सप्रभ
न्नदीपाधारयोग्यानि कृत्वाकाराणि नवभाजनानि कृत्वा कांचित्स्थाप्य ततः शार्करायवगोधूमचूर्णानि पिंडयुग्मयुग्मेन पर
स्परपार्श्वसंलग्नसंलग्नसप्तसप्तकान्नवघटयनाकृत्वा तस्मिन्नवयोनिचक्रे मध्यादिनवयोनिषु स्थापयित्वा पूर्वरचितानि
नवभाजनानि समस्तमेकैकक्रमेण तेषामुपरि स्थापयित्वा तेषु घृतपाचिताश्वणकाश्चपादिमुद्राविकीर्य तत्र शर्करामि
श्रितानि यवगोधूमचूर्णादिरचितानि षट्प्रमितपिष्टकानि चतुरंगुलोन्नतानि अभिमतमानानि वा त्रिकोणाकारसु
त्वानि सर्वोकाराणि घृतपाचितानि दीपपात्राणि कृत्वा तेषां नवभाजनानामुपरि एकैकस्मिन्नन्नसप्तस्थापयेत् तत
स्तानि सुगंधिगोघृतपूर्णानि कृत्वा तेषु पंचवर्तीर्निक्षिप्य तत्पात्रं देव्याः पुरतो दक्षिणे वा चतुरस्रमंडले स्थापयित्वा तत्र गो
मेदसुवर्णमरकतपद्मरागनीलानीति गगनादीनां पंचरत्नानि निक्षिप्य भावयित्वा वा मूलविद्यया भुवनेश्वर्या वा दीपा
न्प्रज्वाल्य चक्रमुद्रां प्रदर्श्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ल्लूं गगनलोकगोमेदरत्नाय ल्लूं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ल्लूं स्वर्गलोकसुवर्णरत्नाय ल्लूं न
मः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ल्लूं मर्त्यलोकमरकतरत्नाय ल्लूं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ल्लूं पातालकलोकपद्मरागरत्नाय ल्लूं नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ल्लूं नाग

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लोकनीराजनायालं नमः इति स्वाग्रादिमध्यांतप्रादक्षिण्येन संस्पृश्य प्राग्वदुत्तरेश्वरीविद्ययाभिमंत्र्य संस्पृश्य पूर्वोक्तैः पंचसिं
हासनमंत्रैस्तथैव संस्पृश्य समुत्थाप्य घंटावादनपूर्वकं प्राग्वन्नीराजनं कुर्यात् ततस्तत्पात्रं तन्मंडले निधाय दीपमालामयं
महः पश्यन्नु बहिस्तेजः संक्रिन्नेव द्वारात् ततः संविदूपेण स्थितेति ध्यायेदिति विशेषाराचिकं शाक्तोपरत्यहं नो चेत्सर्वारिष्टकु
र्यात् ततः स्वगुरूपदिष्टविधिनारात्रिकमप्यस्यै देव्यै मूलविद्यया इति नीराजनविधिः अथ कुमारीसुवासि
नीर्वा बटुकवटुकाद्या देवीप्रीतये पूजयेत् तद्यथा सचैलस्नानेन पवित्रां सुस्नातां सुपरिष्कृतां कन्यां सुवासिनीं वा समानीय
तस्याः पादौ प्रक्षाल्य स्वच्छेन वस्त्रेण मार्जयित्वा तां पूजापीठे समुपवेश्य तस्याः पादौ पादपीठोपरि निधाय सपादपीठ
स्थिरासने संलेपितो योगपीठपूजां विधाय तत्र स्वस्तिकासनोपविष्टायां तस्यां ॐ मंत्राक्षरमयीं लक्ष्मीं मातृकारूपधा
रिणीं नवदुर्गात्मिकां साक्षात्कन्यामावाहयाम्यहं इत्यावाह्य ॐ ऐं क्लीं श्रीं बालाविद्यामुद्रायै कुमारी श्रीपादुकां पूज
यामीति तस्याः पादौ त्रिः संपूज्य बालायै वं गंधादिदीपांतैरुपचारैः संपूज्य सुवासिनीपक्षे तु सुवासिनी श्रीपादुकां पूजया
मि नमः अथ षोडशाब्दा कुमारी तत ऊर्ध्वं सुवासिनीति तांत्रिकसंप्रदायः तत्राप्यविवाहितां तु फलाधिकामिति ततः श्रा

161

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यन्त्रे स्वंउमुद्रया वाहनीविद्यया च तस्यां मूलविद्यामावाह्यावाहनादिपरमीकरणांतं प्राणायामं कृत्वा मूलदेवीरूपं ध्यायंस्तां
संपूज्य मणिदीपाद्यादि सुद्रास्त्रघटदर्पमूलेन पुष्पाञ्जलिभिः प्राग्वदासनादिभोजनान्तानुपचारानुपचयोक्तमनेन दत्त्वा ताम्बूलस
मर्प्य वस्त्रालंकारदक्षिणादिकं यथाशक्ति दत्वा प्रणम्य विसृजेदिति कुमारीपूजा ततो देवीपुत्रबटुकाय ॐ ऐं श्रीं ह्रीं कुमा
रायनम इत्यनेन यथाशक्त्युपचारैर्देवीप्रीतये कुमारमपि पूजयेत् इति कुमारपूजा ततो भोगपात्रनिवेदनपक्षे
पूर्वोक्तरीत्या पूजितायै कुमारिकायै सुवासिन्यै शक्तिपात्रं निवेद्य भोजनादिकं दत्वा विसृजेदिति ततो वक्ष्यमाणेन गु
रुश्रीपादुकाविद्यया सममभ्यर्च्य तदीयं तस्मै निवेदयेत् तदभावे तत्तुल्याय निवेदयेदिति तस्याप्यभावे शिरःपद्मस्थाय
गुरवे निवेद्य तर्पणविधिना त्रिः संतर्प्य तत्शमादं स्वात्मनि योजयेत् ततो बटुकभैरवमन्त्रेण कुमारं संपूज्य पूर्वं स्थापि
तं बटुकपात्रं तस्मै निवेदयेत् ततः पूर्वं स्थापितं स्वपात्रमात्माष्टाक्षरमन्त्रेण स्वात्मनि योजयेत् इति भोगपात्रसमर्पणवि
धिः भोगपात्राभावपक्षे कुमारीबटुकयोरेव पूजनं तत्रापि कुमार्या एवावश्यकमिति ततो मूलेन मूलदेवी
पुष्पाञ्जलिं विधाय प्राणायामत्रयं कृत्वा मूलविद्यया ऋष्यादिकरषडंगन्यासान्विधाय कामकलारूपमात्मानं ध्यायेत्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तत्रैषा तन्तुस्थापनं तु ऊंबद्धानिजदेहं शून्याकारं विभाव्य बिंदुत्रयरहार्धकलात्मकं तु सर्पयं स्वरं ध्यात्वा तस्योर्ध्व बिंदुके शाक
णं घ वयव समेतमात्मानं मध्य बिंदु दृश्यं वा कुंव तुष्याय वयव समेतं तत्र मंडलं तदधो मात्रां पादद्वयाद्यवयव समेतां यो
निं विभाव्यात्मानमपि तद्रूपं ध्यात्वा मूलविद्यां दशधा जपित्वा मूलविद्यां देवीरूपमात्मानं ध्यायन् स्वशिरसि कामेश्वर्यां
दि चिन्तातः पंचदश नित्यास्तन्मूलविद्यया संपूज्य अं आं ऋं कं चं टं तं पं यं शं षां णं शक्ति श्री पादुकां पूजयामि नमः इं ईं ऐं
खं छं ठं थं फं ऋं मिं शक्ति श्री पादुकां पूजयामि नमः उं ऊं औं गं जं डं दं बं ईं लां शक्ति श्री पादुकां पूजयामि नमः मं सं औं घं झं ढं
धं भं वं सं अं लृं शक्ति श्री पादुकां पूजयामि नमः लृं लॄं अं ङं ञं णं नं मं शं हं हरवं शौं शक्ति श्री पादुकां पूजयामि नमः
इति शिरस्येव संपूज्य ॐ ह्रौं हंसः सोहं स्वाहा आत्मने नम इति स्वात्मानं शिरसि पुष्पांजलिना पूजयेत् अत्र पंचभूतमंत्रा
णामादौ चिंतारयोजनात्मा आत्मोच्छादश मंत्रात्ते सप्तादशी योजनाचनास्तीति रहस्यायसंप्रदायः इत्थमात्मानं संपूज्य
सौर जपमालामानीय कांचित्तां ते वामपाणौ वा निधाय मूलविद्यया सामान्योघार्घ्येनाभ्युक्ष्य ॐ मां माले महामाये सर्व
१६२ शक्तिस्वरूपिणि चतुर्वर्गस्त्वयि न्यस्तस्तस्मान्मे सिद्धिदा भव ह्रीं सिद्ध्यै नम इति गंधादिभिः संपूज्य गंध विघ्न कुरुमा

162

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

५

चालयन्तर्जन्यामाला
मस्पृशन्ननिबीजंमंत्र
मुच्चरन्सर्वबीजंजप
समयेपरबीजंमंगुष्ठे
नास्पृशन्वामहस्तेनमा
लामस्पृशन्स्थापित
स्थानात्स्थानांतरम
प्रापयन्नदोलयन्
मेरुमुल्लंघयन्परिव
र्तनकालेसंघट्टनमका
रयन्नंगुष्ठाग्रेण ६

लित्वामित्यनेनदक्षिणहस्तेमालांगृहीत्वास्वशिरसिस्वगुरुंकंठेपीतवर्णांविद्यांहृदयेश्रीपरदेवतांश्रीगुरुचरणयो
रात्मानंचध्यात्वाभ्रूमध्येस्वाज्ञाचक्रेगुरुमंत्रदेवतात्मनामैक्यंविभाव्यकंठस्थविशुद्धिचक्रेतत्त्वत्रयमेकीभूतमा
नीयश्रीपरदेवतारूपेणध्यात्वामूलविद्ययाहृदयकमलमानीयतत्रश्रीपरदेवताध्यायन्मंत्रार्थंकृत्वाचित्तेहृदयसमी
पेमालामानीयदक्षिणस्यमध्यमांगुलिमध्यपर्वणिसंस्थाप्यैकचित्तोभूत्वाग्रीवोन्नतस्तुकायःस्वयमुन्नतःकंठस्मी
लनरहितःस्वरखरादिशून्यमकुर्वन्नंगुष्ठाग्रेणमध्यमामध्यपर्वस्थंबीजंपरिवर्तयन् प्रणवोच्चारणपूर्वकमारभ्या
मितमसंख्यंवाजपंसमाप्यपुनःप्रणवमुच्चार्य ९ त्वंमालेसर्वदेवानांप्रीतिदाशुभदामम शुभंकुरुष्वमेभद्रेयशोवीर्यं
चसर्वदा इतिमंत्रेणमालांस्वशिरसिसंस्थाप्यपुनःप्राणायामत्रयंकृत्वाऋष्यादिकरषडंगन्यासांश्चकृत्वागमंत्रा
श्चदशांशंजपित्वापुनःप्राणायामादिपूर्वं ९ गुह्यातिगुह्यगोप्त्रीत्वंगृहाणास्मत्कृतंजपं सिद्धिर्भवतुमेदेवित्व
त्प्रसादान्मयिस्थिता इतिमंत्रेणसामान्यार्घ्योदकेनदेव्यावामहस्तेजपंसमर्प्यमालांप्राग्वन्मंत्रेणसंपूज्यतेनै
वरहःस्थापयेत् मालाभावेकरमालेनजपंकुर्यात् सातुअनामिकामध्यपर्वादितर्जनीमूलपर्वपर्यंतंदशपर्वरूपा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

अनामामूलपर्वादिमध्यमामूलपर्यंता वा मातृकामालया तु सर्वोत्कृष्टो जपः सा त्वनुलोमविलोमस्था कादिलकारांता
सबिंदुवर्णात्मिका अवर्गा यष्टवर्गा योगेनाष्टोत्तरशता भर्तृरूपा क्षमेरुका हळादिब्रह्मरंध्रांतं सुषुम्णांतः कुंडलिनीसूत्रे-
ण ग्रथिता निजगुरूपदिष्टविधिना जपकाले भावनीया वर्गजपस्त्वष्टद्विसहस्रादिसंख्यावसानक इत्येके ऽयुतप्रत्याहृतिरिति
अस्या विद्याया नित्यजपस्तु सहस्रं तदर्धं त्रिशतमष्टोत्तरशतं वा तद्दिनजो वा तद्दिनजो मिलित्वैव नायत त्वनिशं घटिकाद्वर
त्रिनित्यकविंशत्तु त्रिरष्टोत्तरशतसंख्यो समसंख्याको जपः अयं जपः सिद्धविषयः आगमविद्यास्तु षट्चक्रेश्वरीविद्यास्तद्दिननित्या
विद्यातिथिनित्याविद्या चेति दशविद्या अथावश्यकः शक्तौ तु पंचदशानिश्रौविद्याः पंचसिंहासनगता विंशतिविद्याः श्वा
ध्याम्नायानां चतस्रो विद्याः चतुःसमयप्रज्ञोक्ता मगमालिनीमंत्ररत्नतिस्रः श्रीविद्या कामकलाविद्या तुरीयविद्या त्रितरप
राकुरुकुल्ला विद्या चेति सप्तचत्वारिंशत्संख्याका विद्या जप्याः ऊर्ध्वाम्नायी चेदेकं शक्तौ तु चरणषोडशार्णविद्या षडाधारविद्या
सौर श्चेति त्रयोविंशतिविद्या जपेत् अथाप्यशक्तौ चरणविद्या मूलविद्या चेति केवलशाम्भवदीक्षाप्राप्ता सामाददीक्षितश्चेत्तयोरे
८३ कतरं वा तदुभयं वा जपेत् षडध्वशाम्भवदीक्षितश्चेद्देवदेवीनां द्वादशविद्याः पृथक्कृत्य जपेत् ततस्तिरस्करिणीविद्यां
षडध्वशाम्भवदीक्षितश्चेत्तयोरेकतरं तदुभयं वा जपेत्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

भुवनेश्रीरहित्तादर्षेन मंत्रात्मं च वा जपेत् तेन श्रीविद्यांगश्ततास्य तुरायतनसमेताद्यन्तरश्मात संख्याकामवंति तत्रयथाशक्तिजपेत्
श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते गाढ्ढिंधगतितमस्तरंगो रत्नसागरे इति श्रीसच्चिदानंदचरणारविंदद्वंद्वान्तेवा
सिनाश्रीश्रीविद्यानंदनाथविरचिते सौभाग्यरत्नाकरे विंशस्तरंगः २० श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै नमः ततोमूलविद्यया देव्यै
पुष्पांजलिं कृत्वा घंटावादनपूर्वकं देवीस्तोत्रं पठेत् तद्यथा श्रीमत्क्षीरोदहृद्यपंचसिंहासनात्मकं फलेकल्पलतानां चया
करत्नसुरत्कले चतुरायतनानंदि चतुरत्रयकोणगं नित्यानंदि परंधामब्रह्मणे नौमि सुखाप्तये गणेशग्रहनक्षत्रयोगिनी
राशिरूपिणीं देवीमंत्रमयीं नौमि मातृकापीठरूपिणीं प्रणमामि महादेवीं मातृकां परमेश्वरीं कालहल्लोहलोल्लोलकल
नाशमकारिणीं यदक्षरैकमात्रेपि संसिद्धेस्पर्धते नरः रवितार्क्ष्येन्दुकंदर्पशंकरानलविष्णुभिः यदक्षरशशिज्योत्स्नामं
डितं भुवनत्रयं वंदे सर्वेश्वरीं देवीं महाश्रीसिद्धमातृकां यदक्षरमहासूत्रप्रोतमेतज्जगत्त्रयं ब्रह्मांडादिकटाहांतं तां वं
दे सिद्धमातृकां यदेकादशमाधारं बीजं कोणत्रयोद्भवं ब्रह्मांडादिकटाहांतं जगदद्यापि दृश्यते अकचादिटतोन्नद्धपय
साक्षरवर्गिणीं ज्येष्ठांगबाहुहृत्पृष्ठकटिपादनिवासिनीं तामीकाराक्षरोद्धारां सारात्सारां परात्परां प्रणमामि महादेवीं

साक्षरवर्गिणी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

परमानंदरूपिणीं अद्यापियस्याज्ञानंतिनमनागपिदेवताः केयंकस्मात्क्वकेनेतिसरूपारूपतार्चनां वंदेतामहमक्षय्य
क्षकाराक्षररूपिणीं देवींकुलकलोल्लोलप्रोल्लसंतीपरांशिवां वर्गानुक्रमयोगेनयस्यामात्राष्टकंस्थितं वंदेताम
ष्टवर्गोत्थमहासिद्ध्यष्टकेश्वरीं कामपूर्णजकाराख्यश्रीपीठांतर्निवासिनी चतुराज्ञाकोशभूतांनौमिश्रीत्रिपुरामहं
इतिद्वादशभिःश्लोकैःस्तवनंसर्वसिद्धिकृत् देव्यास्त्वखंडरूपायाःस्तवनंतवतद्यतः इतिस्तुत्वापुष्पांजलिमादायअन्यैश्च
वैदिकैःपौराणिकैःस्तवैःस्तुत्वातांदेव्याश्चरणयोःक्षिपेत् ततःप्रार्थनमुद्रांबद्ध्वाप्रार्थनस्तवंपठेत् किंकिंदुःखंदनु
जदलनिक्षीयतेनस्मृतायां काकाकीर्तिःकुलकमलिनिख्याप्यतेनस्तुतायां काकासिद्धिःसुरवरनुतेप्राप्यतेनार्चिता।
यांकंकंयोगंत्वयिनचिनुतेचित्तमालंबितायां १ सर्गसंसर्गसंरंभस्फारितायायाविभ्रमे। विश्वेंदुमंडलांतस्थेनमस्तेहर
वल्लभे जगदाह्लादनोद्योतयोगभोगवियोगिनि स्थितिमावस्थितेगौरिनमःस्थाणुप्रियेविके भावाभावस्वरूपावस्व
सौर भावोदयधर्मिणि चैतन्यपंचकेदेविनमस्तुभ्यंहृदंगने सृष्टिस्थित्युपसंहारप्रत्युदितपदोदये विद्धिश्रांतमहासत्तामा
164 १६४ त्रेमात्रेनमोस्तुते वक्त्रार्कशीतकिरणवह्निचक्रांतरोदिते चतुःपिंडस्फारिशिवेनमस्त्रिपुरसुंदरि चराचरमिदंविश्वंप्र।

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

काशस्यास्तिपास्यथ मातृकारूपमाश्यायतस्यैमातर्नमोस्तुते स्मृताभवभयंहंसि घृतितासिशुभंकरी स्तुतात्वंवां
छितंवस्तुददासिकरुणाकरे भक्तस्यानित्यश्रद्धायुक्तस्यपरमेश्वरि वाग्भवादिमहासिद्धिंदेहित्रिपुरसुंदरि परमानंद
संदोहप्रमोदभरनिर्भरे ॐ त्वत्रयपरिज्ञानुवदंतेग्राहिमांशिवे शब्दब्रह्ममयेस्वच्छेदेवित्रिपुरसुंदरि यथाशक्तिजपं
पूजांगृहाणपरमेश्वरि दत्तुग्रहात् द्रव्यहीनंक्रियाहीनंमंत्रहीनंचयद्भवेत् तत्सर्वंकृपयादेविक्षमस्वपरमेश्वरि यन्म
याक्रियतेकर्मजाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु तत्सर्वंतावकीपूजाभूयाद्भूत्यैनमःशिवे यन्मयोक्तमिहाज्ञानात्तन्महत्वंक्षमे
वेवा हंतसर्वजगद्व्याप्तिविज्ञानतन्मयमंजालिः द्वैताद्वैतमहामोहशर्वरीक्षपणक्षमः भास्वानिवजयत्येकोगणेशःशक्ति
संयुतः प्रतिभासागरोल्लासोनिशाकरइवापरः मूर्तियुक्तःसजयतिवटुकःकल्लोलवालितः षट्त्रिंशत्तत्त्वभरितंक्षेत्रंयःपा
लयत्यलं क्षेत्रेशंतमहंनौमिवारुणस्यमहाबलं चतुःपीठनिवासिन्योयोगेश्वर्योमहाबलाः चतुःषष्टिप्रकारास्ता
निःस्पंदंदेकुलागताः भेदाभेदमहामोहविवर्तपरिमंडिता आश्चर्यंतीसमयाद्यास्त्रिधावर्णानमाम्यहं इतिस्तुत्वापु
ष्पांजलिंकृत्वाप्रागुरुस्तोत्रेणपितृरूंस्तुत्वाप्रणम्य ७ सर्वशक्तित्रमोदूतिप्रश्नोहमिहात्मिकां देवस्यदेवताकां

दत्रा

चित्तं विन्दुस्त्वमयी श्रये इत्युच्चरन्नमस्कारमुद्रां प्रदर्शयेत् ततः प्रदक्षिणानि कृत्वा ॐ सर्वमंगलमांगल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके
शरण्ये त्र्यंबके गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते इति श्लोकं सप्तधा पठित्वा गुरूपदेशविधिना साष्टांगं वा पंचांगं वा पंच कृत्वः प्रणमेत्
ततो स्थित्वा तारमुच्चरन् ततः स्वस्तिकं कमठमुद्रां हि योन्या एवाभिः पंचमुद्राभिः प्रणमेत् पुनः साष्टांगं प्रणम्य श्मो श्मो सव
ल्लितपादानां शिरिया वलवन् त्वयि ज्ञाता परा धाता त्वमेव शरणं श्रये अपराधो भवत्येव सेवकस्य पदे पदे कोऽपरः संहतां लो
केके वलस्वामिना विना अपराधसहस्राणि क्रियन्तेऽहर्निशं मया दासोऽयमिति मां मत्वा क्षमस्व परमेश्वरि ज्ञानतोऽज्ञानतो वा
पि यन्मया क्रियते शिवे मम कृत्यमिदं सर्वमिति मत्वा क्षमस्व मे इति बद्धा प्रणतिपूर्वकं समाप्य अर्घ्योदकं चुलुकेन पात्रां
तरेणवादाय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इतः पूर्वं प्राणबुद्धिदेहधर्माधिकारतो जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यवस्थासु मनसा वाचा कर्मणा हस्ताभ्यां प
द्भ्यामुदरेण शिश्ना यत्स्मृतं यदुक्तं यत्कृतं तत्सर्वं गुरुदेव समर्पितमस्तु स्वाहा मां मदीयं च सकलं श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै स
सौर मर्पये ॐ तत्सदुत्तमेनेन देव्याश्चरणारविन्दयोर्गृहीतोदकेनात्मानमर्पयेत् ततः ऊर्ध्वाम्नायीचेन्महाहैरीयातीतो हंस
१६५ वतत्त्वसमुद्भूतमात्मानं अः अनुत्तरतत्त्वं यथा भवति तथा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं भगवते समर्पयामीत्यनेन निष्कलमात्मानमर्पयेत्

165

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ततः पूर्वोक्तमूलसमयं विद्यया केवलपुष्पेण मूलदेवीं सप्तवारमभ्यर्च्य कृतांजलिः ॐ यद्दत्तं भक्तिमात्रेण पत्रं पुष्पं फ
लं जलं निवेदितं च नैवेद्यं तद्गृहाणानुकंपया आवाहनं न जानामि न जानामि विसर्जनं पूजाभागं न जानामि त्वं गतिः पर
मेश्वरि कर्मणा मनसा वाचा त्वत्तो नान्या गतिर्मम अंतश्चारेण भूतानां रक्ष त्वं परमेश्वरि मातर्योनिसहस्रेषु येषु येषु
व्रजाम्यहं तेषु तेष्वच्युता भक्तिरस्तु तेस्तु सदा त्वयि देवी दात्री च भोक्त्री च देवी सर्वमिदं जगत् देवी जयति सर्वत्र या देवी
सोहमेव हि यदक्षरपरिभ्रष्टं मात्राहीनं च यद्भवेत् क्षंतुमर्हसि देवेशि कस्पनसचलितमनः क्षमस्व देव देवेशि त्रिपुरेप
रमेश्वरि तव पादांबुजे नित्यं निश्चला भक्तिरस्तु मे इति सर्वं क्षमापयेन्निमुद्रया प्रणमेत् ततः शाखमुद्रं हृत्पदेषु
परिभ्रामयित्वा साधु वा साधु वा कर्म यद्यदाचरितं मया तत्सर्वं कृपया देवि गृहाणाराधनं मम इति मंत्रमुच्चा
र्य देव्या दक्षहस्ते शंखजलं किंचिद्दत्वा पुनः प्राग्वदर्घ्यं देव्याः शिरसि दत्वा शंखं यथास्थाने निवेशयेत् तज्जलं किंचिद्वा
महस्ते निधाय तस्मिन् पूजावशिष्टं किंचिद्गंधमालोड्य मूलेन सप्तवारमभिमंत्र्य तेन जलेनात्मानमभ्युक्ष्यान्यानपि सामा
यिकान् शंखजलेन प्रोक्षयेत् ततः पुष्पांजलिमादाय ॐ रश्मिरूपा महादेव्यास्तत्र पूजितदेवताः श्रीसुंदर्यंगलीनास्ता

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

संतु सर्वाः शुभावहाः इति पुष्पांजलिं क्षिप्त्वा परिवारगणनाणे प्राप्यान् अर्घ्यं देवताद्वारदेवतासहितान् शलदेव्या देहे विली
नानिति विभाव्य पूर्ववत्कामकलारूपमात्मानं ध्यात्वा देव्या यद्गुणरूपमायुधं च तत्सर्वं निजदेहे विचिंत्य देवीरूपमात्मानं ध्या प्रबोध्य
यन् खेचरीमुद्रां बध्वा तद्वीजेन देवीं प्रणम्य मूलविद्यां वै भगवति श्रीमहात्रिपुरसुंदरि क्षमस्वेति तालत्रयेण देवीं श्वेतोकृते तेजो
मयीं विचिंत्य ॐ गच्छ गच्छ परे स्थाने स्वस्थाने परमेश्वरि यत्र ब्रह्मादयो देवा न विदुः परमं पदं इत्युच्चार्य तेजोरूपां तां संहार
मुद्रया निर्माल्यपुष्पेण तत्तेजः समुद्धृत्याघ्राय श्वरकयोगेन शिरःस्थ सहस्रदलकमलं प्रापय्य तत्र क्षणं तेजोरूपं ध्यात्वा सु
षुम्णावर्त्मना ऐं हृदयाय नमः इति हृदयकमलमानीय तत्र यथोक्तरूपां देवीं ध्यायन् ॐ तिष्ठ तिष्ठ परे स्थाने स्वस्थाने परमेश्वरि
यत्र ब्रह्मादयः सर्वे सुरास्तिष्ठंति मे हृदि इति हृदयकमले स्थापयित्वा तत्र यथोक्तसिंहासनमध्यगत श्रीचक्रमध्यगत सप
रिवारां परदेवतां मानसैरुपचारैः संपूज्य पुनस्तां तेजोरूपां कुंडलिनीरूपेण मूलादिब्रह्मरंध्रांतं ध्यात्वा मूलाधारे स्था
सौर पयेत् ततः शान्ता जलेन त्रिकोणं च चतुरस्रमंडलानि मार्जयेत् तन्मध्ये शोधिकाख्यां निर्माल्यवासिनीं तन्मंत्रेण वाह्य षडं
१६६ 166 गन्यासेन सकलीकृत्य तत्र तां ध्यायेत् तद्यथा मातंगीन्त्व यावकार्द्रचरणां प्रोल्लासिकल्पांशुकां वीणोल्लासिकरां समु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सुस्मितं

तत्कुचां मुक्ताप्रवालावली हृद्यांगी स्मितशालिकुंडलधरां बिंबाधरां माकौर्णोलकवेणि मत्तनयनां ध्यायेत्कुकच्छपामूलां इति
जगन्मोहिनी निर्माल्यवासिनीध्यानं ततस्याः पोरुषरूपान् लंबोदरादीन् देवी विंशति तत्पोरुषरूपगणान् निर्माल्येन ॐ लंबोदरा
यनमः इति लंबोदरं पूजयेत् ततश्चाग्नेयेस्त्र्यं निर्माल्येन ॐ तेजश्चंडाय नमः नैऋते विष्णुनिर्माल्येन ॐ विश्वक्सेनाय नमः वायव्ये
शिवनिर्माल्येन ॐ चंडीश्वराय नमः इति तत्तन्निर्माल्येन गंधादिभिः पंचोपचारैः संपूज्य त्रिकोणमध्ये प्रकृतिरूपभुवनेश्वर्यादिश
क्त्युपासनपक्षे तन्निर्माल्येन ॐ चंडीश्वर्यै नमः इति निर्माल्यवासिनीं संपूज्य ततस्त्रिकोणमध्ये देवीनिर्माल्येन ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं न
मः उच्छिष्टचंडालिमातंगि सर्ववशंकरि स्वाहा शेषिका श्रीपादुकां पूजयामि इति निर्माल्यपुष्पैस्त्रिः संपूज्य तन्निर्माल्योदका
दिभिः पाद्यादिदीपांतानुपचारानुपचर्य नैवेद्योच्छिष्टं स्वशक्त्यांशं सहस्रांशं वा तच्चरणोदकेनैव समर्पयेत् ततो निर्माल्यपुष्पां
जलिमादाय ॐ लेह्यचोष्यान्नपानादि तांबूलं स्रग्विलेपनं निर्माल्यभोजनं तुभ्यं ददामि श्रीशिवाज्ञया इत्यनेन तत्पु
ष्पांजलिं क्षिप्त्वा तालत्रयपूर्वकं प्रणिपत्य क्षमस्वेति विसर्जयेत् इति निर्माल्यवासिनीं पूजयित्वा ततस्तालत्रयपूर्वकं
ॐ देवनाथगुरो स्वामिन् देशिक स्वात्मनायक त्राहि त्राहि कृपासिन्धो पूजां पूर्णतरां कुरु इति श्रीगुरुं प्रार्थ्य कर्णोमा

२
गणेशादीनामुच्छिष्ट
भोजिनां कोणेषु शाना
दिषु तत्तन्निर्माल्येन
पूजयित्वा मध्ये मूल
देव्या निर्माल्येन तदु
च्छिष्टभोजिनीं तां पूज
येत् तत्र तत्कोणस्थशा
नकोणे २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ऐं क्लीं द्वितीयकूटं विद्या
तत्त्वाय नमः सौः तृती
यकूटं शिवतत्त्वाय न
मः ऐं क्लीं सौः समस्तवि
द्याश्चार्य सर्वतत्त्वाय
नमः २

श्रीपात्रमामस्तकमुद्धृत्य शिरसि स्थिताय श्रीगुरवे समर्प्य तत्पात्रं दक्षिणकरे निधाय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गुरुपादुकां विद्यां ते
श्रीअमृतकानंदनाथश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति त्रिः संतर्प्य तत्पात्रे यथास्थाने निवेश्य तज्जलं किंचित्पा
त्रे निधाय ऐं प्रथमकूटं आत्मतत्त्वाय नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इति तस्मिञ्जले तत्त्वचतुष्टयं विन्यस्य तज्जलं पात्रान्तरेणोद्धृ
त्य चुलुकेनादाय तत्र पूर्यलेशं निक्षिप्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं प्रकृतिबुद्ध्यहंकारमनःश्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणवाक्पाणि
पादपायूपस्थशब्दस्पर्शरूपरसगंधाकाशवाय्वग्निसलिलपृथिव्यात्मकं शुद्धं चतुर्विंशतितत्त्वसहितं अं आं इं ईं
उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः इत्यादि ऐं प्रथमकूटं आत्मतत्त्वात्मकं स्थूलदेहं शोधयामि स्वाहा मायाकलाविद्यारा
गकालनियतिपुरुषात्मकं शुद्धाशुद्धसप्ततत्त्वसहितं कं खं गं घं ङं चं छं जं झं ञं टं ठं डं ढं णं तं थं दं धं नं पं फं बं भं मं यं रं लं
वं शं षं सं हं क्लीं द्वितीयकूटं विद्यातत्त्वात्मकं सूक्ष्मदेहं शोधयामि स्वाहा शिवशक्तिसदाशिवेश्वरशुद्धविद्यामायाक्रिया
कलारागकालनियतिपुरुषात्मकशुद्धाशुद्धसप्त प्रकृतिबुद्ध्यहंकारमनःश्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणवाक्पाणिपादपा
यूपस्थशब्दस्पर्शरूपरसगंधाकाशवाय्वग्निसलिलपृथिव्यात्मकशुद्धमिश्राशुद्धषट्त्रिंशत्तत्त्वसहितं ऐं बालाम्ल

शिवशक्तिसदाशिवेश्वर
शुद्धविद्यात्मकपंचत
त्त्वसहितं यं रं लं हं सौः
तृतीयकूटं शिवतत्त्वात्म
कं परदेहं शोधयामि
स्वाहा २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ऊकं

विद्यां चोच्चार्य सर्वं तत्त्वं स्थूलसूक्ष्मपराख्यदेहत्रयाभिमानिनं जीवात्मानं शोधयामि स्वाहा इति चुलकचतुष्टयं स्वीकृत्य
तत्पात्रं कराभ्यामादाय शुक्लविद्यां गुरुपादुकां विद्यां चोच्चार्य प्रकाशमर्षहस्ताभ्यामवलम्बोन्मनीस्तु चं धर्माधर्मकलास्ने
हपूर्णं च ज्ञौ जुहोम्यहं इत्युच्चार्य तत्तत्त्वं प्राश्नीयात् ततः कराभ्यां स्वाधीदिपादांत पूर्वोक्तषडङ्गिन्यस्त तत्त्वात्मकतां भावयन्
स्वदेहं स्पृशेत् अथैतावत्कालं मण्डलस्थां प्रकरणे क्राचमनविधिना तत्स्रुचतुष्टयं शोधयेत् ततः स्वसामयिकान्स्व
यामाश्नन्त्र यथागुरूपदेशं संभाव्य तेषु परितुष्टेषु बलिविसर्जनं कुर्यात् तत्र पूर्वसंस्थापितबलिपात्रस्थमन्नादिकमेक
स्मिन्पात्रे कृत्वा तद्गृहीत्वा सोदकमात्रहस्तः प्रज्ञार्हद्वारे बहिर्गत्वा जलेन शुचौ देशे चतुरस्रं तत्त्रिकोणात्मकं मण्डलं कृत्वा त
त्र गदात्रिशूलडमरुपात्रहस्तं त्रिलोचनं कृष्णाममैरववदेवं सर्वविघ्नविनाशनं वामाधःकरमारभ्य वामोर्ध्वकरपर्यन्तमा
युधध्यानं इत्युच्छिष्टभैरवं ध्यात्वा गन्धादिभिः संपूज्य ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उच्छिष्टभैरव एह्येहि बलिं गृह्ण गृह्ण हुं फट् स्वाहा इति
मन्त्रेण तस्मिन्मण्डले पात्रस्थं बलिद्रव्यं विसृज्य तत्पात्रे हस्तौ पादौ प्रक्षाल्याचम्य तत्पात्रं जलेनापूर्य प्रज्ञार्हद्वारं गत्वा
उदयोऽस्ति तिष्ठ वचनं ततः प्रविश्य स्वासने समुपविश्य तत्पात्रस्थं जले विशेषार्घ्यबिन्दुं दत्त्वा तेन जलेन सामयिकानभिषि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चन्नु शांतिस्तोत्रंपठेत्‌ तत्रवामकेश्वरतंत्रेषट्‌शतां ॐ नश्यंतुप्रेतकूष्मांडानश्यंतुदूषकानराः साधकानांशिवाःसं
तुआम्नायपरिपालिनो जयंतुमातरःसर्वाजयंतुयोगिनीगणाः जयंतुसिद्धडाकिन्योजयंतुगुरुपंक्तयः नंदंतुचाणि
मा[illegible]नंदंतुभैरवादयः नंदंतुदेवताःसर्वाःसिद्धविद्याधरादयः येचाम्नायविशुद्धाश्चमंत्रिणःशुद्धबुद्धयः सर्वदानं
दहृदयानंदंतुकुलपालकाः इंद्राद्यास्तर्पिताःसंतुतृप्यंतुवास्तुदेवताः चंद्रसूर्यादयोदेवास्तृप्यंतुममभक्तितः न
क्षत्राणिग्रहायोगाःकरणायास्तथापरे सर्वतेसुखिनोयांतुसर्वानद्यश्चपक्षिणः पशवस्तरवश्चैवपर्वताःकंदरागु
हाः ऋषयोब्राह्मणाःसर्वेशांतिंकुर्वंतुमेसदा तीर्थानिपशवोगावोयेचान्येपुण्यभूमयः रुद्राःपतिव्रतानार्यःशिवं
कुर्वंतुमेसदा शिवंसर्वत्रमेचास्तुपुत्रदारधनादिषु राजानःसुखिनःसंतुक्षेमंमार्गेतुमेसदा शुभामेदिवसायां
तुमित्राःसंतिष्ठंतुमेशिवाः साधकाजयिनःसंतुशिवंतिष्ठंतुपूजकाः ५८ येयेपापधियःसुदूषणरतामन्निंदकाः
सौर पूजके देवाचारविरुद्धतत्वहृदयाद्रुष्टाश्चयेबाधकाः दृष्ट्वाचक्रमपूर्वज्ञातहृदयायेकौलिकदूषकास्तेयांतुविना
१६८ 168 शमत्रसमयेश्रीभैरवस्याज्ञया द्वेष्टारःसाधकानांसदेवाम्नायदूषकाः डाकिनीनांमुखेयांतुतृप्तास्तत्रमनोरथाः
सर्वेसन्निधिमात्रेणसुताः
सर्ग

१
मास्तास्थितिथयस्तथा
तृप्यंतुपितरःसर्वेक्रु
तवोवत्सरादयः दे
वताश्चचराश्चैवतृप्यंतु
ममभक्तितः ऋतरि
त्रचरायेचयेचान्येदे
वयोनयः सर्वेतेसु
खिनोयांतु ६

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शात्रवो नाशमायांतु मम निंराकरणाश्रये दुष्टाः साधकानां च विनश्यंतु शिवाज्ञया ॥ ये निंदकास्ते विलयं प्रयांतु ये सा
धकास्ते प्रभवंतु सिद्धाः सर्वेत्र देवी करुणावलोकात् उरः परेशी मम संनिधत्तां इति पठित्वा सर्वान्सामयिकान्नमित्विच्य
विशेषार्घपात्रमुद्धृत्य प्राशुद्धिकैः स्थिताय गुरवे समर्प्य तथैव तत्पादुकां त्रिः संतर्प्य मूलविद्यया गुरुपादुकां विद्यां तेच स्वा
हेति स्वमूलाधारस्वकुंडलिन्यात्मकपरदेवतामुखे हवनबुद्ध्या तज्जलं पात्रांतरे कृत्वा प्राश्नीयात् शेषं प्रियशिष्या
य प्रसादबुद्ध्या किंचिद्दद्यात् सोपि स्वपात्रे कृत्वा तज्जलं प्राश्नीयादित्यर्घप्रतिपत्तिः ततः स्वगुरु[illegible] द्विगुणविधिना भूष
कृत्यं निर्वर्त्य समापयेत् ततस्तावादिपात्रे गंधपुष्पाक्षतान्वितं जलमादाय ॐ नमो विवस्वते ब्रह्मन्भास्वते विष्णुतेजसे
तमः सवित्रे शुचये सवित्रे कर्मदायिने ह्रां ह्रीं सः श्री सूर्याय एष तेऽर्घः स्वाहेति सूर्यायार्घं दत्वा कृतांजलिः ॐ यन्मछि
द्रं तपश्छिद्रं यच्छिद्रं पूजने मम सर्वं तदच्छिद्रमस्तु भास्कर त्वत्प्रसादतः इत्यच्छिद्रमवधारयेत् ततो मूलं मूलविद्यया
प्राणायामत्रयं कृत्वा ऋष्यादिकरषडंगन्यासान्विधाय षडासनवाहदेवताः कन्यासान्विधाय प्रागुक्तगुरुस्तोत्रं पठित्वा
श्रीगुरुं प्रणम्य मूलविद्याद्वितीयकूटेन निर्माल्यापसारणं धृत्वा मूले नैव चरणे दकं [illegible] श्री परदेवताभक्ते [illegible] नैवे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

इत्यादिकं विमृश्य रत्नासनमपि स्तुहृद्बोधवह्नेः सार्थे तु त्वामस्यात्मानं कामकलारूपं भावयन्सुखं विहरेत्
इति श्रीपरदेवतायां नित्यपूजाविधिः ॥ एवं बिन्दुचक्रमारभ्य चतुरस्रान्तं वा पूजयेत् ॥ एषा सृष्टिक्रमपूजा ॥ शक्तौ
तु चेच्चतुरस्रादि बिन्दुचक्रान्तं पूजयित्वा पुनर्बिन्दुचक्राच्चतुरस्रान्तं पूजयेत् ॥ एषा संहारसृष्टिपूजा ॥ इति विस्तारात् ति वि
स्तारात्प्रपञ्चत्रयमेवं नित्यक्रमेण पूजयित्वा सर्वसिद्धिमेव तु ॥ अथ मंगलमपि मंगलं स्यात् ॥ विस्ताराशक्तौ संक्षेपतोऽ
पि नित्यपूजां कुर्यात् ॥ तत्र तु चिरं स्नात्वा शुद्धासने उपविश्य पगु वीदिवंदनपूर्वकं भूतशुद्धिं सुद्धमातृकान्यासं च कृत्वा यो
गपीठन्यासपूर्वकं प्राणायामत्रयं कृत्वा मूलविद्यया ऋष्यादिकरषडंगन्यासान् विधाय करशुद्धिषडासनषडंगयुव
तीश्रीदेवतात्मकचतुःपीठचतुःसत्वात्मकंन्यासं पंचकं कृत्वा अथ चाप्यशक्तौ प्राणायामं ऋष्यादिकरषडंगं चतुरासन
नाह्वाहूवतात्मकंन्यासत्रयं वा कृत्वा मुद्राद्दर्शनं यथाशक्ति मानसपूजां विधाय संक्षेपतः सामान्यार्घ्यं श्रीपात्र
सौ० र
च स्थापयित्वा आत्मपूजां विधाय पीठपूजां कृत्वा पंचायतनीचेत् पंचोपचारैः पंचायतनदेवताः संपूज्य श्रीचक्रे पूर्वव
169 १६९
न्मूलदेवीमावाह्य षोडशभिर्दशभिः पंचभिर्वोपचारैर्यथाशक्ति संपूज्य प्रागग्नि(स्या)मंडलादिषडंगयुक्तं पूजयि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्वानवावरणदेवताः पूजयित्वा अष्टाक्षौ चतुर्दशारमारभ्य बिंदुचक्रांतमावरणषट्कं पूजयेत् ततो यथाविधि
पूजाशेषं समापयेदित्यनुकल्पः अत्राप्यशक्तौ वह्न्यारमारभ्य बिंदुचक्रांतमावरणत्रयं पूजयित्वा पूजाशेषं स
मापयेदित्यापत्कल्पः तत्राप्यशक्तौ षडंगयुवतीपूजां तेनासायुधं त्रिकोणं बिंदुचक्रं च यथाविधि पूजयेदिति पर
मापत्कल्पः प्रवासे पथि दुर्गमस्थाने परचक्राद्यागमे सिंहव्याघ्रचौराद्युपद्रवभये काराग्रहप्रायोपवेशनादि
संभवे मनोभवे जाते स्थानपूजासाधनाद्यलाभे स्नानसंध्यादिकं यथाशक्ति निर्वर्त्य न्यासादिकमपि यथाशक्ति वि
धाय यथाविधिं ध्यात्वा वा बाह्यपूजाविधिनैवार्घ्यसाधनपीठपूजापंचायतनपूजागुरुस्मरं मानसीमेव श्रीचक्रपूजां
यथाविधि विधाय होमजपादिकमपि यथाविधि यथाशक्ति कृत्वा समापयेदिति मानसपूजासमयस्य विधिः
इति संक्षेपपूजाविधिः एवमपि यो न करोति सोधो यातीति शिवशासने इयं संक्षेपपूजा विस्तारतः कर्तुं
सामर्थ्ये देशकालादिकं च लक्ष्यीकृत्य पुनर्मूलस्यादिना चाल्पीक्रियते तदेवमनर्थकारिणी भवति तस्मादापत्समये
एवेयं पूजेति संक्षेपः श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाकरे तरंगो ह्येकविंश

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ति॰ इति श्रीसच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे
एकविंशस्तरंगः २१ श्रीगणनाथो जयति अथ नैमित्तिकपूजा तत्र दीक्षितः प्राप्तपूर्णाभिषेकः कृतगुरु
शरणो नित्यार्चनानिरतो नैमित्तिकार्चनं कुर्यात् तत्र विशेषदिवसेषु क्रियमाणा महापूजा नैमित्तिकेत्युच्यते
विशेषदिवसास्तु तत्रैव पर्वत्वेनोक्तानि दिनानि तानि तु गुरुपरमगुरुपरमेष्ठिगुरूणां जन्मवारतिथिनक्षत्राणि
स्वजन्मतिथिवारनक्षत्राणि विद्याप्राप्तिदिनं गुरोरथ्यदिनमष्टमी चतुर्दशी पूर्णिमामावस्या रविसंक्रांतियुगा
दिदिनानि तु ग्रहणनक्षत्राणि वासरपीठोपपीठगमनदेशिकागमनवीरमहायोगिदर्शनतीर्थगमनव्रतदीक्षा
यत्नचदिनानि विशेषक्षेत्रगमने देवतादर्शनाक्षरत्वेतीय संप्राप्तादिनानि चोक्षरस्य संपातदिनमिति एकस्मा
क्षरस्यादिनाक्षरत्वेनोदयाक्षरत्वेन च दर्शनं यस्मिन् दिने तद्दिनं विशेषपर्वत्वेनादिनेषु नित्यपूजानंतरं यथाबल
सौर यथाश्रद्धा यथाकालं यथादेशं यथाविभवविस्तरं वित्तशाठ्यरहितः यथोक्तद्रव्यैर्यथागुरुसंप्रदायं यथाशक्ति साम
१७० यिकैः सार्धं विशेषपूजां कृत्वा यथाशास्त्रं गुरुं सामयिकांश्च परितोषयेत् अत्र गुरुपर्वसु गुरुपंक्तिपूजोक्ता

170

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

१०८
श्री

क्रमान्वै घृतगुरुसंख्याकान् साधकांस्तत्र स्थाप्य सर्वोपचारैः समभ्यर्च्य यथाशक्ति दक्षिणादानादिभिः परितोषयेत् । चैत्रादि
फाल्गुणान्तेषु मासेषु द्वादशस्तु पूर्णिमासु विशेषपूजां कुर्यात् । तद्यथा तत्रादौ चैत्रमासि पूर्णिमायां दमनैः पूजयेत् । त
त्र चैत्रशुक्लत्रयोदश्यां साधकः कृतनित्यक्रियः सायंके साधकैः सार्धं दमनसमीपं गत्वा पूर्वोक्तवेलुस्थाल्यां लतां विधायाभिदम
नमभिमंत्र्य स्वासने समुपविश्य प्राणायामत्रयं त्रिरध्यादिकं षडंगन्यासं च विधाय ॐ कामभस्मसमुद्भूत रतिवाष्पजलो
द्भव आविर्गंधर्वदेवादिमोहनीय नमोस्तु ते सा वसन्तशोकस्त्रजायाः परिपूर्णतासिद्धये दमनत्वं समायाहि क्षेम स्वच नमोस्तु
ते । ॐ शिवप्रसादसंभूत अत्र संनिहितो भव शिवकार्यं समुद्दिश्य नेतव्योसि शिवाज्ञया । इति दमनमामंत्र्य तत्र कामदेवं रति
चात्र तन्मंत्रेण वक्ष्यमाणप्रकारेणाभ्यर्च्य संपूज्य गृहमागच्छेत् । तत्र चतुर्दश्यां कृतनित्यकृत्यः साधकः साधकैः सार्धं पुनर्द
मनसमीपं गत्वा स्वमंत्रेण दमनं समूलमुत्पाट्य शुद्धस्थलेन वा शक्तितस्त्वा गृहमानीय अघोरेभ्यो ऐं घोरेभ्यो ह्रीं घोरघोरतरेभ्यः श्रीं स
र्वतः सर्व सर्वेभ्यो नमस्ते रुद्ररूपेभ्यः क्लीं श्रीं इति मंत्रेण दमनमभ्युक्ष्य पूजास्थाने कांचिपात्रे दमनं नवधा विभज्य मध्ये शास्तु
दिक्षु च संस्थाप्य मंत्रेण चंदनागुरुकर्पूरकुंकुमादिपंकैः संलिप्य हं नमः सं नमः क्षं नमः मं नमः लं नमः वं नमः रं नमः यं नमः
ॐ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

२ रात्रौ कुर्यात् ततः पौर्णमास्यां प्रातः स्नात्वा नित्यपूजां निर्वर्त्य, सामयिकैः सार्धं रात्रौ स्वस्तिवाचनपुरःसरं दमनपूजास्थानमानीय सर्वैर्गुरुरधिवासनाकरणे चतुर्दश्यां सायंतने प्रोक्त
विधिना दमनमामंत्र्य पूर्णिमायां दमनमानीय वा पूर्णिमायामेव दमनमामंत्र्यानीयोक्तविधिना सद्योदिवासनं वा विधाय ॥ २

ॐ नमः इति नवधा विमंत्र्य दमनं मध्यादि प्रादक्षिण्येन संपूज्य तथैवानंदेश्वरीबीजेन नवधाभिमंत्र्य नपूजयेत् ततो
ऽस्त्रेण संरक्ष्य त्रिशूलमुद्रां बद्ध्वा कवचमंत्रेण दमनोपरि भ्रामयेत् ततो हतनवस्त्रेणाच्छाद्य रक्षांसि दमनं स्थापयेदि
त्यधिवासं चतुर्दश्यां सायंतने प्रोक्तविधिना सद्योधिवासनं वा विधाय पुरतः सिंदूरेण चतुरस्रं चतुर्द्वारं वेदिकां नव्या
निचं कृ विधाय तत्र सप्त नवसु योनिषु स्वर्णादिरचितान्नव कलशान् वंशपुञ्जोपरि दीक्षाप्रकरणे वक्ष्यमाणविधिना मध्यया
नीवेकं वा कुंभं संस्थाप्यासनपूजादि पीठपूजां तत्र गंधादिना व्रतः संलेपितो वा पंचायतनक्रमीचेत् गणेशादीन् दमनैः स
पूज्य दक्षिणभागे सर्वतोभद्रमंडले वक्ष्यमाणप्रकारेण कृत्वा तदभावे अष्टदलकमले वा सिंदूरादिना कृत्वा तन्मध्ये अ
शोकतरुं पंचवर्णसूत्रैः संवेष्ट्य अशोकाय नमस्तुभ्यं कामस्त्रीशोकनाशक शोकार्तिं हर मे नित्यमानंदं जनय स्वमे
इत्यशोकतरुं प्रार्थ्य अशोकाय नमः इत्यशोकतरुं संपूज्य ईशानादि प्रलयांतोयः कालरूपो महाबलः कलयत्यापिवि
सोर श्वं यस्तस्मै कालात्मने नमः इति कालं च संपूज्याशोकतरोरधः स्विकोणमंडले मंडुकादिपरतत्वांतयोगपीठं संपूज्या
171 १७१ ष्टदलकेसरेषु स्वाग्रादि प्रादक्षिण्येन ॐ सौभाग्यायै नमः ॐ हृद्यायै नमः ॐ वृद्ध्यायै नमः तमष्टदलकमलं बद्धासरश्चक

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

६ ॐ ऐँ ह्रीँ श्रीँ ग्लौँ ग्लीँ श्रीँ क्लौँ रत्यै नमः इति मंत्रेण रतिं पंचोपचारैः संपूज्य कामस्य दक्षिणभागे, प्रीतिं श्यामवर्णां सर्वाभरणभूषितां रक्तवस्त्रपरीधानां तांबूलकरां ध्यात्वा ६

चतुरस्रे रक्ष्यां पायेश्चिन्तं पूजामंडलं कृत्वा तस्मिन् धृत्यै नमः शान्त्यै नमः प्रीत्यै नमः संगमायै नमः निर्वाणायै नमः कान्तुकायै न
म इति मध्ये तं संपूज्य क्लीं सर्वशान्तिकमलासनाय नमः इति समस्तपीठं संपूज्य तत्र ॐ कामदेवाय विद्महे पुष्पबाणाय धी
महि तन्नोऽनंगः प्रचोदयात् इति कामगायत्री कामदेवमावाह्य आवाहनादिप्राणप्रतिष्ठां ते पाशांकुशधनुर्बाणमुद्राः प्रदर्श्य
कामदेवं तरुणमरुणवर्णं रक्तवस्त्रमाल्याभरणानुलेपनं वामदक्षिणयो रतिप्रीतिभ्यां शोभितं पुष्पबाणेक्षुधनुर्धरं वसं
तसहितं ध्यात्वा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं कामाय नमः इति मंत्रेण गंधादि पंचोपचारैः कामदेवं संपूज्य तद्वामभागे रतिं गौरवर्णां सर्वा
लंकारभूषितां रक्तवस्त्रपरीधानां तांबूलकरां ध्यात्वा ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ग्लीं ग्लौं श्रीं क्लौं प्रीत्यै नमः इति प्रीतिं पंचोपचारैः संपूज्य
ततः कामदेवस्याग्रे कदंबवनं वसंतं गौरवर्णं वामहस्तेन सुधाकुंभं दक्षिणहस्तेन नानापुष्पसमुच्चयं दधानं रक्तवस्त्रा
भरणभूषितं रक्तमाल्यानुलेपनं ध्यात्वा ॐ वसंताय नमः इति मंत्रेण पंचोपचारैर्वसंतं संपूज्य पुनर्मध्ये कामदेवं पुष्पांजलि
ना संपूज्य अष्टदलकेसरेषु अग्नीशासुरवायव्यमध्ये चतुर्दिक्षु च क्लां हृदयाय नमः क्लीं शिरसे नमः क्लूं शिखायै न
मः क्लैं कवचाय नमः क्लौं नेत्रत्रयाय नमः क्लः अस्त्राय नमः इति षडंगानि संपूज्य अष्टदलेषु स्वाग्रादि प्रादक्षिण्येन कामा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नमः

यनमः भस्मशरीराय नमः अनंगाय नमः मन्मथाय नमः वसंतसखाय नमः स्मराय नमः इक्षुधनुर्धराय पुष्पबाणाय नमः
इत्येतैः कामाख्यैः संपूज्य बहिश्चतुरश्रे लोकपालांस्तदस्त्राणि च पूजयेत् ततः पुनः कामदेवं तन्मंत्रेण संपूज्य धूपदीपादिकं द
त्वा प्रणम्य कामदेवाय विद्महे पुष्पबाणाय धीमहि तन्नोऽनंगः प्रचोदयात् इति कामगायत्रीं यथाशक्ति जपित्वा समर्प्य न
मोस्तु पुष्पबाणाय जगदानंदकारिणे मन्मथाय जगन्नेत्रे रतिप्रीतिप्रियाय च इति कामदेवं प्रणम्य मूलविद्याया अष्टादि
करषडंगन्यासान् कृत्वा मध्यकुंभे प्राग्वद्देवीमावाह्य षोडशोपचारैः संपूज्य प्राग्वत्तिथिनित्यादिलोकपालांतानुक्तक्रमेण दम
नैः संपूज्य आवाहितासि देवेशि सत्यकालेमयाशिवे कर्त्तव्यं तु यथालाभं मत्पूर्णपर्वं च दोषया इति विज्ञाप्य देवीं गंधपु
ष्पादिभिरर्दमनैः पुनः संपूज्य प्राग्वद्धूपदीपनैवेद्यानि निवेद्य नैमित्तिकहोमं नित्यहोमोक्तविधिना संस्कृतेऽग्नौ नित्यहोमद्र
व्यैः केवलघृतेन वा नित्यहोमसंख्यात्रिगुणं कृत्वा प्रायश्चित्तजोपचारमहदाराधिके कुमारीः सुवासिनीर्बटुकादीन् पूजयित्वा विधा
सौर यसर्वान्भोजनवस्त्रालंकारदक्षिणाताम्बूलादिभिः परितोष्य स्वगुरुं गोभूहिरण्यवस्त्रालंकरणपूजाप्रणतिभिः परितो
१७२ ष्य तदभावे तत्सुतं तज्ज्येष्ठकनिष्ठादीन् तत्पत्नीं वा महायोगिनं संपूज्य दक्षिणादानादिभिः परितोष्य मूलविद्यां नित्यजपादि

172

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गुणासंख्यं जपित्वा अङ्गविद्यापितया जपित्वा देव्यै जपं समर्प्य स्तुत्वा पुनः प्रणम्य षोडशार्घेनागन्धात वाँछितार्थफलप्रदे
कामान्पूरय मे देवि कामं कामेश्वरेश्वरि इति देवीं प्रार्थ्य पुनः कामदेवं तन्मंत्रेण दमनैः संपूज्य रतिप्रीतिवसंतांश्च दमनैः
संपूज्य धूपदीपनैवेद्यतांबूलानि निवेद्य प्रार्थयेत् स्तुत्वा प्रणम्य कामदेवं सवसंतं विसृज्य पुष्पांजलिमादाय चक्रचक्रेश्वरि देवि समस्त
श्रीसर्वविद्यापारीश्वरि वेदमातर्ममैतत्तु पूर्णं बलिष्टं त्वदाज्ञया इति देवीं प्रार्थ्य पुष्पांजलिं दत्वा प्रार्थयेद्देवीं विसृज्य श्रीपा
दुकां सनादिप्राशयपथा गुरुं संपूज्य दक्षिणां विधाय शान्तिसामयिकान्परितोष्य ब्राह्मणान् भूरिदक्षिणाभोजनादिभिः परितोष
येदिति दमनपूजाविधिः॥ इयं दमनपूजा यदि चैत्रपूर्णिमायां न संपद्यते तदा पक्षद्वयस्याष्टमीनवमीचतुर्दश्यन्यत
मतिथौ कार्या चैत्रमासि चेन्न भवेत्तदा वैशाखे ज्येष्ठे वा मासि प्रोक्ततिथिष्वन्यतमतिथौ कुर्यात् अथ चैत्रमासि
पूर्णायामेव तत्कालसंभवैः पुष्पैः सचंदनकर्पूरकुंकुमकह्लारैर्वसंतोत्सवपूजां कुर्यात् अत्रापि नैमित्तिकपूजायां
सर्वत्र पूजाद्रव्याणि पूर्वेद्युर्निशि पवित्रे स्थाने क्वचित्पात्रे निधाय सकलविद्यया सुतुल्यमूलविद्यया तद्दिननित्याविद्यया
चगंधपुष्पधूपदीपनमस्कारात्मकैः पंचोपचारैरभ्यर्च्याधिवासनं विधाय परेद्युः स्वनित्यक्रममश्चैनं तैः सविशेषपूजनं कृत्वा
त्रो

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सगुरुपूजनं च कुर्यादिति साधारणमधिवासनं पूजनं च सर्वत्र ज्ञेयं नैमित्तिकार्चनं तु सर्वदा रात्रावेव कार्यं नित्यार्चनं दि
वा कुर्याद्रात्रौ नैमित्तिकार्चनं उभयोः काम्यकर्माणि चेति गणस्तस्य निश्चयः इति कुलार्णववचनात् अथ वैशाखे मा
सि पूर्णिमायां हिमजलैः कर्पूरकस्तूरीचन्दनोन्मिश्रैः शीतलोदकैर्वा स्नानदधिवासनपूर्वकं विशेषपूजां कुर्यात् अथ
ज्येष्ठे मासि पूर्णिमायां विशेषपूजां विधाय कदलीफलसाम्रफलैर्महानैवेद्यैर्देवीं परितोष्य गुर्वादिपूजनं च कुर्यात्
आषाढे मासि पूर्णिमायां एलाकङ्कोलजातीफलकुङ्कुमान्वितचन्दनैः पूजयेत् अथ श्रावणे मासि पूर्णिमायां विशेष
पूजां विधाय पवित्रारोपणं कुर्यादत्र श्रावणे मासीत्युपलक्षणं मिथुनसंक्रममारभ्य तुलासंक्रान्तिपर्यन्तं पवित्रोत्सव
स्य कालस्तिथयस्तु पक्षद्वयेपि चतुर्थ्यष्टमीनवमीचतुर्दशीपूर्णिमा चेति अत्रानुत्तरोत्तरं गौणः कालः पवित्राणि तु सुवर्ण
रूप्यताम्रपट्टसूत्रक्षसरीयमसूत्रदर्भमुञ्जशणसूत्रवल्कलकार्पाससूत्रेष्वन्यतमेन सूत्रेण कुर्यात् कार्पासं चेत्सुवासि
सौर नीभिः कृतं त्रिगुणं त्रिगुणीकृत्य नवसूत्रस्यैकसरत्वेन कल्पितैर्मन्त्रसंस्कृतैः सूत्रैः पवित्राणि कुर्यात्तत्र षोडशाङ्गुलदैर्घ्याणि षोडशाहूतै
१७३ षोडशग्रन्थियुक्तानि नवाङ्गुलदैर्घ्याणि नवसरनवग्रन्थियुक्तानि वा यस्मिन्नावरणे यावत्यः शक्तयस्तत्संख्याङ्गुलसर

173

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ग्रंथियुक्तानि वा पवित्राणि कुर्यात् तत्रावरणशक्तिसंख्यांगुलादिपक्षे मूलदेव्याः षोडशांगुलायामादिकं पंचदशतिथ्यांतां

पंचदशांगुलादिकं वा वाराहीकुरुकुल्लयोश्च मूलदेव्यावत्पवित्राणि कुर्यात् आयुधानामष्टांगुलदैर्घ्यं सरग्रंथियुक्तानि

गुरुपंक्तित्रयस्य तत्तदाद्योक्तगुरुसंख्यांगुलादिकं नवांगुलादिकं वा पवित्राणि कुर्यात् इत्थं श्रीचक्रे स्थितादेवतावृन्दस

मसंख्यातानि पवित्राणि उक्तपक्षे स्वेच्छपक्षानुसारीणि कृत्वाष्टोत्तरशतसरग्रंथियुक्तमेकं वितानात्ससूत्रा विहरमानदै

र्ध्यमात्मनः क्रमागममहाशिष्याणां च स्कंदादिनाभिपर्यंतदैर्घ्यमंगीकृतपक्षानुसारि सग्रंथिकमन्येषां सामान्ययोगि

नीनामेकग्रंथि नवसरयुक्तानि मंडपस्यैकसूत्रेणवेष्टनप्रमाणं ग्रंथिरहितं पवित्रं कुर्यात् अथावरणशक्तिसमसं

ख्यांगुल्यादिपक्षे आत्मनः क्रमागममहाशिष्याणां च मूलदेवीवद्ध्वा अत्र वां पवित्रे युग्मग्रंथयो वा लामंत्रेण कवचमंत्रेण वा का

र्याः ग्रंथिषु सूत्रवेष्टनं यथेष्टमेवेति इत्थं पवित्रादीनि विधाय पवित्रारोपणदिनात्पूर्वदिने साधकः कृतनित्यकृत्यो

रात्रौ सामायिकैः सार्धं पवित्राणि शुद्धास्थाने मायनीय पवित्रे स्थाने सिंहासनादिना चतुरस्रहस्ते वेष्टितनवयोनिचक्रं कृ कृत्वा

चित्पात्रे कृत्वा तस्मिन्मंडले पवित्राणि गोरोचनकुंकुमरक्तचंदनकस्तूरीकर्पूरपंकैः प्रतिमुच्य मकैकालिप्तालाक्षा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गैरिकाद्यैर्ग्रंथिस्थानेषु विचित्रितानि संस्थाप्य कार्पासमयसूत्रकृतानि चेत्पवित्राणि तदा तेषां नवसु सूत्रेषु ॐकाराय
नमः चंद्रमसे नमः वह्नये नमः ब्रह्मणे नमः नागाय नमः गुरवे नमः रवये नमः सदाशिवाय नमः सर्वदेवेभ्यो नमः
इति देवताः संपूज्य शिरोमंत्रेणाभिमंत्र्य हृन्मंत्रेणाभ्युक्ष्यास्त्रमंत्रेणावरुध्य पवित्रेषु मूलविद्यया षडंगैश्च संपूज्य षो
डशानि त्वा स्पृष्ट्वा जपित्वा तेषु गंधकुसुमानि निक्षिप्य पंचरत्नानि सर्वौषधीश्च निक्षिपेत् पंचरत्नानि तु हीरकमुक्ता
फलनीलपद्मरागमरकताख्यानि सर्वौषधयस्तु सर्षपकुष्ठहरिद्रादारुहरिद्रालोध्रमुस्ताशीरप्रियंगुशिलीनाख्या
ततो नववस्त्रयुग्मेनाच्छादयेदित्यधिवासनं विधाय परेद्युः साधकः कृतनित्यक्रियः साधकः सामयिभिः सार्धं रात्रौ द्वारपूजा
पूर्वकं पूजास्थानं प्रविश्य पूजामंडपं वितानादिभिरलंकृत्य पूजावितानाद्यूर्ध्ववितानान्तं पूजाविष्टरपर्यंतं शाक्तपव
तारत्नंबा महापवित्रमालं रचयित्वा आसनशुद्ध्यादिन्यासजातं विधाय दमनपूजावत्कुंभस्थापनं कृत्वार्घ्यस्थापना
सौर द्यात्मपूजां ते पीठपूजां विधाय पंचायतनदेवताः संपूज्य पवित्रैः संभाव्य तस्मिन्कुंभे देवीमावाह्य सर्वोपचारैरभ्यर्च्य
१७४ नित्यपूजाक्रमेणैव रश्मिवृंदं पवित्रैः संभाव्य तदंगहवनं प्रायश्चित्तं कृत्वा गुरुः संतोष्य तस्मै पवित्रं समर्प्य पूर्णाहुतिं कु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्वा स्वयमेव पवित्रार्पणं कृत्वा गुरोरनुज्ञया स्वयमपि पवित्रधारणं कृत्वाऽऽत्मनः पूजां च ब्राह्मणान् सामयिकान् पवित्रादान
भोजनताम्बूलदक्षिणादिभिः परितोष्य जपं विधाय देवीविसर्जनं ब्राह्मणादीन् भोजनभूरिदक्षिणादिभिश्च तोषयेत् । ए
वं त्वप्रत्यायामसमर्थे तिथिषूक्तानि त्रीणि पवित्राणि कृत्वा प्राग्दधिवासनादि सर्वं कृत्वा तानि देव्यै समर्प्य शेषं समा
पयेत् । इति पवित्रारोपणविधिः ॥ अथ भाद्रपदमासि पूर्णिमायां केतकपुष्पैः साधिवासं विशेषपूजां कुर्यात् । व
अथाश्वयुजे मासि शुक्लपक्षप्रतिपत्तिथिमारभ्य पूर्णिमापर्यन्तं पञ्चदशसु तिथिषु प्रत्यहं नित्यपूजानन्तरं नैमित्ति
कत्वेन चक्रक्रमं रात्रौ संपूज्य प्रतिपत्तिथिमारभ्यैकादिवृद्ध्याऽष्टोत्तरं प्रतिपदि शतं द्वितीयायां द्विशतं तृतीयायां त्रिशतमि
त्यादि जपहोमौ विधाय पूर्णिमायां तु दिनपञ्चदशशतजपानन्तरं शतसंख्यामधिकं जपित्वा होमं तेन शतसंख्यहोमं कु
र्यात् । प्रतिपदादितिथिषु एकादिवृद्ध्याऽष्टम्यां षोडशकन्या यथा भवन्ति तथा एककन्यापूजनं च कुर्यात् । तत्र प्रत्यहं प्रा
तः कन्यकाया निमन्त्रणं कृत्वा पूजाजपहोमान्ते तां सुस्नातां समलंकृतां पूजास्थाने सपीठासने सम्यगुपवेश्य पश्चात्तां प्रा
गुक्तविधिना देवीमावाह्य संपूज्य वस्त्रालंकरणभोजनताम्बूलदक्षिणादानादिभिः परितोष्य प्रणम्य विसर्जयेत् । एवं च

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कन्याः पूजनेपि प्रत्येकं पूजनं कुर्यात् अस्मिन्नेव मासि प्रतिपत्तिथिमारभ्य नवम्यंतासु नवरात्रतिथिषु विशेषपूजां कृ
त्वा एकादिवृद्ध्या तत्पादिकं च विधाय कुमारीपूजनं चैकादिवृद्ध्या कुर्यात् तत्र नवरात्रीषु कुमारीपूजने विशिष्टोयं शे
षः प्रतिपद्येकवर्षा द्वितीयायां द्विवर्षा एवं नवम्यां नववर्षा कन्या पूज्या तत्रापि तिथिकुमारीश्चेदिनप्रतितास्त्र नव
म्यामेकवर्षादि नववर्षान्ता नवकुमार्यो यथा भवंति तथा पूजयेत् तासां नामानि तु प्रतिपदि शुद्धा द्वितीयायां बाला तृती
यायां ललिता चतुर्थ्यां मालिनी पंचम्यां वसुंधरा षष्ठ्यां सरस्वती सप्तम्यां रमा अष्टम्यां गौरी नवम्यां दुर्गा मंत्रास्तु
ॐ ऐं क्लीं श्रीं शुद्धायै नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीं ललितायै नमः इत्यादिनाममंत्रैः पूजयेत् अथवा नववर्षोचनसप्तत्राय थाक्ते ल-
क्षणाः सुवासिनीर्वा नवरात्रिषु पूजयेत् तासां नामानि तु हल्लेखा गगना रक्ता महोत्सुष्मा करालिका इच्छा ज्ञाना क्रि
या दुर्गा चेति अत्रापि मंत्रा स्विता रंतत्ते हल्लेखायै नमः इत्यादयः अत्र पूज्यापूज्यकुमारीणां लक्षणानि तत्र प्रथमं पू
सौर ज्यालक्षणानि श्रीकुलार्णवे अरोगिणीं सुरूपांगीं सुरूपां व्रणवर्जितां एकवंशसमुद्भूतां कन्यां सम्यक् प्रपूजयेत्
१७५ अपूज्याकुमारीलक्षणानि तत्रैव हीनाधिकांगीं कुष्ठां च विशालकुलसंभवां ग्रंथिस्फुरितसर्वांगीं रक्तपुष्प

175

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

१७६

वृएणंकितां ज्ञात्वंधांकेकरां काएणीकुरूपा ततुलोमयुक्तं संत्यजेद्धोगिलीकंपांदासीगर्भसमुद्भवां अथफलविशे
षेषुस्तकुमारीविशेषः ब्राह्मणीसर्वकार्येषुक्षत्रियार्थेजपवंशजां लाभार्थेवैश्यवंशोत्थांसुतार्थेशूद्रवंशजां दारुणे
वासजातीनांशूद्रजयेद्विधिनानरः अथनित्यनैमित्तिकशूद्राङ्गकुमारीपूजास्वपितृकं ज्ञातिषुपूर्वपूर्वोलाभेउत्तरोत्तरा
शुद्धेति अथशुद्धासुवासिनीलक्षणानि सुरूपातरुणीशांतागुरुकुलोमुदिताशुचिः शंकाहीनाभक्तियुक्तागुरु
शास्त्रोपयोगिनी अलोलुपासुशीलाचस्मितास्याप्रियवादिनी गुरुदेवतसद्भक्तासुचित्ताकौलिकप्रिया विम
त्सराविशेषज्ञादेवताराधनोत्सुका मंत्रतंत्रसमायुक्तासमयाचारपालिका मनोहरासदाचाराशक्तिरेवासुलक्ष
णा अथाशुद्धासुवासिनीलक्षणानि दुष्टाग्राककेशास्तब्धाकुत्सिताकुलकप्रिया विमत्सराविशेषज्ञादेवताराध
नोत्सुका मंत्रतंत्रसमायुक्तासमयाचारपालिका मनोहरासदाचाराशक्तिरेवासुलक्षणा दूषिकादुराचारापरा
धीनाभावहीनानुरालसा निद्रासक्तातिदुर्मेधाहीनांगीव्याधिपीडिता दुर्गंधादुःखिताशर्वांवृद्धाग्रमत्तागहस्यासिद्ध
कुतर्काकुत्सितालापानिर्लज्जाकलहप्रिया विरूपोन्मार्गगाकुंडापंथभाविकृतानना ईदृशीमंत्रहीनांचवर्जयेत्

पुज्ञा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गोविवर्जयेत् इति इयं नवरात्रपूजा चैत्रादिफाल्गुणांतेषु द्वादशमासेषु चैत्राषाढाश्विनपुष्याख्यमासचतुष्टये
चैत्राश्विनमासयोर्वा आश्विने वा शुक्लपक्षेषु यथाविभवविस्तरं कार्या तत्रापि नवरात्रकरणाशक्तौ तृतीयादिनव
म्यंतं सप्तरात्रं पंचम्यादिपंचरात्रं सप्तम्यादित्रिरात्रं वा ऊक्ततिथिकुमारीपूजनादिभिर्नवरात्रोत्सवं कुर्यात् एवम
न्यापि नैमित्तिकपूजाविशेषा बहवः संति तेत्र ग्रंथगौरवभयान्नात्र लिखिताः ते तु साधकैर्गुरुतः शास्त्रतश्च ज्ञा
तव्याः अथ कार्तिकमासि पूर्णिमायां कुंकुमेन देवीं समभ्यर्च्य रात्रौ कुंडस्थंडिलादौ वह्निस्थापनं कृत्वा पिष्टम
यैर्घृतमिश्रितैः कर्पूरवर्त्तिदीपितैः प्रदीपैर्नित्यहोमक्रमेणैव हुत्वा सांगायै सावरणायै देव्यै दीपदानं च कुर्यात्
तत्र पुरुषमेघतले सिंदूरादिना विपुलं श्रीचक्रं विरच्य तत्र देवीमावाह्य संपूज्य मध्ये बिंदुचक्रे षोडशदीपान् प्राक्
राद्युग्मिश्रयवगोधूमार्चितान्पिष्टरचितान्कर्पूरगर्भवर्त्तिकान्घृतपूरितान्प्रज्वालितान्मूलविद्यया स्थलदेव्य
सौर ग्रे स्थापयित्वोत्तरत्र स्थानिन्यादिश्रीचक्रेषु समस्तदेवताभ्यः तत्तत्स्थाने तत्तन्मंत्रेण तत्तद्देव्यै एकमेकं दीपं स्था
176 १७६ पयित्वोत्सृजेत् एतावत्करणाशक्तौ एकस्मिन्स्वर्णादिभाजने नवयोनिचक्रमष्टदलकमलं वा कुंकुमादिना

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

निर्माय तस्मिन्नपरोक्तरूपान्नवदीपान्मध्ये षट्सु योनिषु दलेषु वा संस्थाप्य देवीमभ्यर्च्यान्हडोलं समर्पयेत् ॥ अथ मार्गशी
र्षमासि पूर्णिमायां कर्पूरयुक्तनालिकेररत्नैरर्घस्थापनं विधाय सुगन्धपुष्पादिभिः संपूज्य माषपिष्टनिर्मिताश्च पैनैवेद्यं
चकुर्यात् ॥ अथ पुष्यमासि पूर्णिमायां देवीं संपूज्य शर्करायुक्तं गुडयुक्तं वा गव्यदुग्धं नैवेद्यं दद्यात् ॥ अथ माघमासि पूर्णि
मायां सुलैः कृसरैर्वा तिलैर्देवीं सावरणां संपूज्य शर्करागुडयुक्तापूपादि नैवेद्यं च निवेदयेत् ॥ अथ फाल्गुने मासि पूर्णिमायां पं
कजैः सुवर्णरजतपुष्पैः कल्हारैर्मधूकपुष्पैश्च देवीं संपूजयेदिति नैमित्तिकपूजा ॥ श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः
प्रियसूनुना ॥ कृते द्वाविंशतिः प्रागात्तरंगो रत्नवारिधौ ॥ इति श्रीसच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वान्तेवासिना श्री
श्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे द्वाविंशस्तरंगः ॥ २२ ॥ अथ नित्यनैमित्तिकार्चासु निरतानां सिद्धवि
नौ द्याविवेकिनां साधकानां काम्यपूजाविधिर्लिख्यते ॥ तत्र काम्यानि षट्कर्माणि तानि तु रक्षाशान्तिविजयलाभनिधननिग्रहा
ख्यानि ॥ तत्र रक्षा नाम राष्ट्रादीनां परचक्रचोरव्याघ्रव्यालादिभयेभ्यः परिपालनं रक्षाशब्देन संमतमस्तु आत्मने रक्षाया राजादी
नां कोधो योगगतिनिरोधरूपत्वात् ॥ शान्तिस्तु जनानां भूतप्रेतपिशाचकृत्यरोगाद्युपद्रवनिवृत्तिः ॥ संग्रामठकुठवादद्यूता

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दिग्भुविजयोत्सवः अत्र राज्ञामात्यधनिकवनितादयः प्रोक्तकर्मकरणे स्वतास्वामीष्टान्यपि वस्तूनि विजित्य प्राणैः स्वहस्तयच्छंतीति
वश्याकर्षण्योरपि जयार्त्त वेत्ति लूत तयोः सर्वजनावितत्त्वपरूपत्वात्" वाणिज्यसेवादिभिरभीष्टवस्तुप्राप्तिलाभः विद्वेषणोच्चा
टनव्याधिकरणादयो निग्रहा नियतमारणकर्मेद इति षट्कर्माणि तत्र रात्रिशेषे स्नातः कृतनित्यकर्मा साधकः प्रातः पंचघटि
कात्मके दिनस्य प्रथमभागे वसंतर्तौ गोमयोपलिप्ते शुभे समे भूतले हरिद्रारजसा त्रिशूलाद्यं कोणेत त्रिपुलं चतुरस्रं भूमि
मंडलं विरच्य ॐ ऐं क्लीं श्रीं ३ ॐ ग्लौं गंनउ दश्वललले भूपुराय नमः इति भूमंडलं प्रजयित्वा पुनरुक्तेमंत्रमुच्चार्य इला शक्ति श्रीपा
दुकांश्रत्ययाम्भि इति पुराधिदेवता मंडलमध्ये भूमिं च पीतपुष्पाक्षतादिभिः संपूज्य तन्मध्ये स्वासनं मासनीयं प्राग्युक्तविधिना
संपूज्योपविश्य स्वपुरतो गोरोचनादिपीतद्रव्येण श्रीचक्रं हूत्वा तत्र समस्तप्रकरेत्यादि समाहितयोगिनी विघ्नयाथाश्रयाज
लिं निक्षिप्य श्रीच[illegible]क्रस्य समीपे कचित्पीठं तरे प्रयोगाद्दिवसस्य वारेशाद्यतिथीशान् हवेश्यादिनित्यास्तिथीनिशंगः च
सौर १७७ इत्यात्तु देवताः पंचाशन्मिथुनदेवताश्च पूजयेत् तत्र वारेशास्तु रविवारस्य सूर्यः शिवो चंद्रवारस्य सोमाम्बिके मंगलवा
रस्य भौमकुमारौ सौम्यवारस्य ब्रह्मविष्णू गुरुवारस्य बृहस्पति विष्णू भृगुवारस्य शुक्र रमे शनिवारस्य कुवेर सौरीद

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

न नक्ष

तिति[illegible]द्वारेशौ पृथक्पृथक्तु यियोत्वा तिथीशपूजनं कुर्यात् तिथीशास्तु प्रतिपद्यग्निः द्वितीयायामश्विनौ तृतीया
यायां तु उमा चतुर्थ्यां विघ्नराट् पंचम्यां नागः षष्ठ्यां षण्मुखः सप्तम्यां रविः अष्टम्यां मातरः नवम्यां दुर्गा दशम्यां दिशः एका
दश्यां धनदः द्वादश्यां केशवः त्रयोदश्यां यमः चतुर्दश्यां हरः पंचदश्यां चंद्रः नक्षत्रदेवतास्तु अश्विन्यां अश्विनौ भ
रण्यां यमः कृत्तिकायां अग्निः रोहिण्यां धाता मृगशिरसः चंद्रः आर्द्रायां शिवः पुनर्वसोः अदितिः पुष्यस्य गुरुः अश्लेषा
याः सर्पः मघायाः पितरः पूर्वायां अर्यमा उत्तरायां भगः हस्तस्य सूर्यः चित्रायां त्वष्टा स्वात्यां मारुतः विशाखायां इंद्राग्नी
अनुराधायां मित्रः ज्येष्ठायां इंद्रः मूलस्य निरृतिः पूर्वाषाढायां तोयं उत्तराषाढायां विश्वेदेवाः श्रवणस्य हरिः धनिष्ठा
याः वसवः शतभिषायां वरुणः पूर्वभद्रपदायां अजैकपात् उत्तरभद्रपदायां अहिर्बुध्न्यः रेवत्याः पूषा अथैतेषां पूजा
मंत्राः प्रणवत्रितारदिनानि त्वाविद्यानतन्त्रामस्त्रीसप्ताक्षरीति मंत्रेण प्रोक्ता वारेशादि सर्वे देवताः पूजये ततस्तद्दिन
नित्यातिथिनित्याधातुदेवतामिथुनदेवताश्च वक्ष्यमाणविधिना संपूज्य ततः करशुद्ध्यादिन्यासजातं प्राग्वद्विधाय प्र
णादिपीठांगीतेचतुरायतनदेवताः संपूज्य ऐं अग्ये त्वादिति पुष्पेस्तं नीते अमुकस्य रक्षार्थं श्रीपरदेवतायाः सांगाव

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रणशताम हं करिष्ये इति संकल्पं विधाय नित्यपूजोक्तविधिना तत्र श्रीचक्रे देवीमावाह्य सर्वोपचारैराराध्य तथैव चक्रनार्च- २
नं विधाय विशेषनैवेद्यमहदाराध्रिकादिभिः समस्तगणोपचारैर्देवीं परितोष्य जपादिपूजाशेषं समापयेदेवं शां-
तिकर्मणि दिनस्य द्वितीये खंडे श्रीखंडकर्पूररजसा धवलितं तंडुलचूर्णेन विपुलमर्धचंद्राकारं जलमंडलं शृंगाटकद्वययुग्म-
लांछितं कृत्वा पूर्णवर्तितां रमस्कर श्रीघ्रफरथमवस्त्रेत्र जुं मंडलाय नमः इति तन्मंडलं श्वेतगंधादिभिः संपूज्य पुनस्तत्रैवा-
चार्य श्रीगुरुपंक्तिं श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति तन्मंडलाधिदेवतां मंडलमध्ये संपूज्य तन्मध्ये शायंश्वेतगंधादिभिः श्रीचक्र- स्वासनमालीयै संपूज्योपविश्य च
मुद्धृत्य पात्रमध्ये रक्षादिपूजापुरस्सरं देवीमावाह्य श्वेतचंदनाद्युपचारादिभिस्तथैव समर्चयेद्‌ दद्वजपोयवश्यादिसिद्ध्ये
वर्धतौ वा दिनस्य तृतीये खंडे रक्तैः सिंदूरकुंकुमादिना वह्निमंडलं कोणत्रयेपि स्वस्तिकलांछितं कृत्वा रं रं रं रं ब्लूं थफर हूं व-
ह्निमंडलाय नमः इति मंडलं संपूज्य पुनस्तत्रैवाचार्य श्रीगुरुपंक्तिं श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति रक्तचंदनपुष्पादिभिस्तन्मं-
सौर डलाधिदेवतां संपूज्य तन्मध्ये पात्रं कुंकुमादिभिः श्रीचक्रमुद्धृत्य तथैव संपूज्य ततो वायुरेखादिपूजापुरस्सरं देवीमावाह्य
१७८ संकल्पपूर्वकं रक्तगंधाद्युपचारैः स चक्रक्रमं संपूज्य जपादिपूजाशेषं समापयेत्‌ ततो लाभाय दिनस्य चतुर्थे भागे श्या र

178

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कंकोल

इतो कल्लोलैः कोकिलानूर्मिभिर्वा एकांतरितमंतर्बहिर्विरचितबिंदुषट्कयुक्तं षट्कोणात्मकं वायुमंडलं विरच्य प्रणवत्रितारांते स्व
आं एकचटतपयसवायुमंडलाय नम इति तन्मंडले संपूज्य पुनरुच्चार्य प्राणशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति वायुमंडला
धिदेवतां संपूज्य तन्मध्ये प्राग्वत्कलशं संस्थाप्य श्रीचक्रयुक्तं सर्वारेषु आदिपूजां तत्प्रोक्तविधिना देवीमावाह्य गंधादिभिः सर्वोपचारैः सं
पूज्य क्रमार्चनं विधाय प्राग्वत्पूजां समापयेत् ततो निग्रहनियनयोर्दिने सप्तपंचमुखं भागयोर्ह मंत्रशिखिशिखावर्णैः त्रि
कोणं व्योममंडलं प्रोक्तक्रमेण विधाय ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ह्लूं अं ङं ञं णं नं मं यं रं हं व्योममंडलाय नम इति व्योममंडलं कुसुम त्रैं
पुष्पाक्षतैः संपूज्य पुनरुच्चार्य शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नम इति व्योममंडलाधिदेवतां संपूज्य तन्मध्ये श्रीचक्रं कलश
मैर्द्रव्यैः संयुक्तं प्राग्वत्तत्र मीपूर्वा रेखादिपूजनं विधाय संकल्पपूर्वकं देवीमावाह्य प्राग्वत्कलशं पूज्यादिभिः सचक्रक्र
ममभ्यर्च्य प्राग्वत्पूजां शेषं समापयेदिति एवं च रात्रिं च पंच पंच घटिकाभिः प्रोक्ताविभक्तपंचसूत्रादिषट्कर्मसु तेषु तेषु स्वदेवु
प्रोक्तविधिना प्रोक्तषट्कर्मसिद्धये प्रोक्तक्रमेण देवीं पूजयेदिति तत्र रात्रमतं तत्रांतरे षट्कर्माणि शांतिवश्यस्तंभनवि
द्वेषोच्चाटनमारणानि तत्र शांतिर्नाम प्राणिनां रोगकृत्याग्रहाद्युपद्रवनिवृत्तिः वश्यं नाम सर्वजनानां स्त्रीवनितादीनां स्वाय

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्तीकरणं स्तंभनं तु सर्वेषां प्राणिनां प्रवृत्तिनिरोधः विद्वेषणं तु स्निग्धयोरन्योन्यद्वेषजननं उच्चाटनं तु द्विषतो देशादिभ्यः
प्रच्यावनं मारणं तु प्राणापहरणं अत्र मारणकर्मणि ब्राह्मणधार्मिकजनधर्मिष्ठराजस्त्रीजनव्यतिरिक्तदुष्टम्लेच्छाद
योविषयाः तत्रापि स्वरोषतो लोकानुग्रहाय वा मारणं कर्म कुर्यात् न तु द्रव्यादिलोभेन अथ शांतिषट्कर्मारंभकाले पूजनी
यतत्तत्कर्माधिदेवताः तत्र शांतिकर्मणि रतिं पूजयेत् तस्या मंत्रध्यानादिकं नैमित्तिकपूजापादमध्ये नारोपणप्रकरणे प्रागे
वप्रोक्तं तत्र पद्मासनः पद्ममुद्रितकरो रतिं ध्यात्वा स्वाहान्तपञ्चदशार्णरूपे तन्मंत्रेण षोडशोपचारैः पंचोपचारैर्वा तथा
ध्यात्वा पूजयेत् वश्यकर्मणि स्वस्तिकासनः पाशमुद्रामुद्रितकरः पारिजातसरस्वतीं पंचकल्पलतापूजाप्रकरणोक्त
रूपां ध्यात्वा तां तत्रोक्ततन्मंत्रेण पूजयेत् स्तंभनकर्मणि विकटासनो गदामुद्रामुद्रितकरो रमां प्राक् चललक्ष्मीपूजाप्रक
रणोक्तैकाक्षरतंत्रोक्तरूपां तां ध्यात्वा पूजयेत् विद्वेषणे तु कुक्कुटासनसंस्थो मुसलमुद्रामुद्रितकरो ज्येष्ठादेवीं धूमाव
सौ र तीतत्कल्पोक्तरूपां तां ध्यात्वा तन्मंत्रेण पूजयेत् धूमावतीमंत्रास्तु धूं धूं धूमावति स्वाहेति पिप्पलाद ऋषिः निवृच्छंदः ज्ये
179 २७९ ष्ठादेवी देवता यामित्यादिभिः करषडंगन्यासः अथ ध्यानं विवर्णा चंचला क्रुद्धा दीर्घा च मलिनांबरा विमुक्तकुंत

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लारूक्षा विधवा विरलद्विजा काकध्वजरथारूढा विलंबितपयोधरा शूर्पहस्तातिरूक्षाक्षी धूतहस्ता त्वरान्विता
प्रवृद्धरोमा तु भृशं जटिला कुटिलेक्षणा क्षुत्पिपासान्विता नित्यं सदा कलहतत्परा एवंविधां सदा ध्यायेदिति ध्यात्वा
पूजयेत् उच्चाटने तु ग्रामनस्थ्योः स्थानिमुद्रामुद्रितकरो दुर्गां प्राकुर्थ्यां च कृष्णाङ्गारं मे शालेभारिश्मशाने वा करणोक्तरूपां ध्या
त्वा तत्तोक्तमंत्रेण तां पूजयेत् मारणे तु भद्रासनस्थः खड्गमुद्रामुद्रितकरो भद्रकालीं तत्कल्पोक्तरूपां ध्यात्वा तन्मंत्रेण
तां पूजयेत् मंत्रस्तु ह्रीं कालि महाकालि किलि किलि फट् स्वाहेति ह्रीं हृत् कालि शिरः महाकालि शिखा किलि किलि
कवचं फट् नेत्र स्वाहास्त्रं अथ ध्यानं ह्सौं ल्हां मा कोटराक्षीं मषिमलिनमुखीं मुक्तकेशीं रुदन्तीं नाहं तृप्ता वदन्तीं जगदखि
लमिदं ग्रासमेकं करोमि हस्ताभ्यां धारयन्तीं ज्वलदनलशिखासन्निभं पाशमुग्रं दंतैर्जम्बूफलाभैः परिहरतु भयं पातु मां
भद्रकाली इति ध्यात्वा पूजयेत् अत्र शांतिकर्मणि साधकः श्वेतवसनमाल्यानुलेपनः ईशानकोणाभिमुखः प्रोक्तरूपां
श्रीचक्रस्थां प्रोक्तविधिना पूजयेत् वश्यकर्मणि तु नैर्ऋत्याभिमुखो रक्तवस्त्रादिभूषितः रक्तोपचारैः पूजयेत् स्तंभने पूर्वाभि
मुखः पीतवस्त्राभिमुखः पूजयेत् अत्र कालस्तु दशदशघटिकाभिरहोरात्रं षोढा विभज्य तेषु वसंतादिषडृतुषु
विद्वेषणे नैर्ऋत्यादिङ्मुखो धूम्रवस्त्रादिको (दिकः पीतद्रव्यैः) धूम्रवर्णद्रव्यैः पूजयेत् उच्चाटने वायव्याभिमुखः कृष्णवस्त्रादिकः कृष्णद्रव्यैः पूजयेत् मारणेपि कृष्णवर्णैर्देवाग्नेयकोणाभिमुखः
पूजयेत्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शिशिराख्ये षष्ठखंडे स्तंभनं कुर्यात्

खंडे तु पंचमे खंडे हेमंताख्ये शांतिकं कुर्यात् वसंताख्ये प्रथमखंडे वश्यकर्म कुर्यात् ग्रीष्माख्ये द्वितीयखंडे विद्वेषणं
कुर्यात् वर्षाख्ये तृतीयखंडे उच्चाटनं कुर्यात् शारदाख्ये चतुर्थखंडे मारणं कुर्यादिति षट्कर्मकालविशेषः अत्र मंड
लानि वारि वह्नि धरा व्योम वाय्वाख्यानि शांतिकादिषु ज्ञेयानि तानि तु पूर्वोक्तरूपाण्येव अत्र मारणे वह्निमंडलं उच्चा
टने [illegible]ति वायुमंडलमिति पूर्वतो विशेषः यस्मिन्कर्मणि यन्मंडलं तदुक्तोदये तत्कर्म कुर्यात् एतोदयपरि
ज्ञानप्रकारस्तु शिशिराख्ये षष्ठखंडे स्तंभनं नासारंध्रेण निर्गत्य वायुर्यदा तिर्यक्चलति तदा वायुमरुतोदयकालः यदा
ऊर्ध्वं चलति तदाग्न्युदयः यदा दंडलग्नस्तदा धरोदयः यदा त्वधश्चलति तदा जलोदयः यदा मध्यगतस्तदा काशोद
तोदयकाल इति इत्येतत्सर्वं गुरुमुखाज्ज्ञात्वा कर्म कुर्वीत तदावश्यं तत्फलसिद्धिर्भवति इति षट्कर्मप्रज्ञाविधिः
अथ चैत्रादिमासेषु पूजाविशेषः तत्र चैत्रमासि शिरीषपुष्पात्कल्केन विपुलं चतुरस्रपीठं निर्माय तस्मिन् त्रि
सौर सप्तरात्रं प्रतिदिनं कुंकुमादिना पीठं चक्रं कृत्वा तत्र देवीमावाह्य त्रिपुरभास्वरीं तन्मासभवैः संपूज्य जपहोमादि
१८० कं विधाय विप्र विद्वद्ब्राह्मणाय यथाशक्ति व्रीहिदानं विधाय यथाशक्ति दक्षिणां दत्त्वा प्रणम्य देवीं स्तुतिप्रदक्षि

180

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्रयोग

णनमस्कारैः परितोष्य प्रणम्य विसृजेत् । अत्र पूजायां त्रिपुरारूपिणी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी श्रीपादुकायै अर्घ्यं सम-
कल्पयामि नमः इत्यादि कार्यं मवाकांकायेमाद्ये त्रिपुरीभ्यादाव म्येवं प्रयोगवाकाम्र हनीयमेव वैशाखमासि करञ्जपी-
ठे श्रीचक्रमुद्धृत्य तत्र त्रिपुरश्रीनाम्नी देवीमावाह्य तत्कालसंभवैः पुष्पैः प्रतिदिने संपूज्य जपहोमादिकं विधाय
विप्रान्विदेमा प्रदानं यथाशक्ति दक्षिणां च दत्त्वा प्रणम्य देवीं च प्रार्थ्य विसृजेत् । ज्येष्ठमासि विभीतकपीठे श्रीचक्रमुद्धृ-
त्य तत्र त्रिपुरसुन्दरी नाम्नीं देवीमावाह्य तत्कालसंभवैः पुष्पैः प्रतिदिनं संपूज्य जपहोमादिकं विधाय प्रायश्चित्य वदा-
नं विधाय शेषं समापयेत् । आषाढमासे निंबपीठे श्रीचक्रमुद्धृत्य तत्र देवीमावाह्य त्रिपुरवासिनी नाम्नीं सर्वोपचारैः
संपूज्य मधुदानं विधाय प्रायश्चित्तशेषं समापयेत् । श्रावणमासे अश्वत्थपीठे श्रीचक्रमुद्धृत्य तत्र देवीमावाह्य त्रिपुराश्री-
रिति नाम्नीं सर्वोपचारैः संपूज्य प्रोद्धृत दानं विधाय शेषं समापयेत् । भाद्रपदमासि कदंबपीठे श्रीचक्रमुद्धृत्य तत्र
देवीमावाह्य त्रिपुरमालिनी नाम्नीं सर्वोपचारैः संपूज्य इक्षुदानं विधाय शेषं समापयेत् ।+ मार्गशीर्षमासे सहका-
रपीठे चक्रमुद्धृत्य देवीमावाह्य श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी नाम्नीं पुष्पैः सर्वोपचारैः संपूज्य हेमदानं विधाय शेषं समा-
आश्विनीमासि बिल्ववृक्षपीठे श्रीचक्रमुद्धृत्य तत्र देवीमावाह्य त्रिपुरासिद्धेति नाम्नीं सर्वोपचारैः संपूज्य दधिदानं विधाय शेषं समापयेत् । कार्तिकमासि वटवृक्षपीठे श्रीचक्र-
मुद्धृत्य तत्र देवीमावाह्य त्रिपुरांबिका नाम्नीं सर्वोपचारैः संपूज्य वस्त्रदानं विधाय शेषं समापयेत् ++२

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पयेत् पुष्ये मासि कस्तूरिकापीठं विधाय तत्र श्रीचक्रं तु इत्य तत्र देवीमावाह्य ललितेति नाम्ना सर्वोपचारैः समभ्यर्च्य रत्नदा
नं विधाय प्राग्वच्छेषं समापयेत् माघे मासि रक्तचंदनपीठे श्रीचक्रं तु इत्य तत्र देवीमावाह्य कामेदेति नाम्ना सर्वोपचारैः
समभ्यर्च्य तिलदानं विधाय प्राग्वच्छेषं समापयेत् फाल्गुणे मासि चंदनपीठे श्रीचक्रं तु इत्य तत्र देवीमावाह्य कामेश्व १२
रीति नाम्ना सर्वोपचारैः समभ्यर्च्य गुडदानं कृत्वा प्राग्वच्छेषं समापयेत् एवं वत्सरमात्रमविच्छिन्नं पूजयेत् आयुः
कीर्त्तिश्रियं धर्मविजयं बलारोग्यादि यद्यदभीष्टं तत्सर्वं प्राप्नुयात् आहो सिद्धिं च लभेत् अथ चैत्रादिद्वादशमासे
षु प्रतिमासं रविवारेषु नित्यपूजांते रक्तकमलैः प्रति रविवासरं पूजयेत् सोमवारेषु कुमुदकुसुमैः पूजयेत् भौ
मवारेषु महोत्पलैः बुधे नद्यावर्त्तैः गुरौ कल्हारैः भृगुवारेषु सुश्वेतकमलैः शनौ नीलोत्पलैः पूजयेत् अत्र रविवा
रादिषु नैवेद्यविशेषः तत्र रविवारेषु पायसं सोमवारेषु दुग्धं भौमवारेषु कदलीफलं बुधवारेषु नवनीतं गुरु
सौर वारेषु पिंडशर्करा शुक्रवारेषु सिकताभिधाशर्करा शनिवारेषु घृतमिति एवं वत्सरमात्रमविच्छिन्नं कुर्वन् ग्र
181 २५२ हपीडादिनानादुरितानि विनिर्जित्य नानाविधानि सुखानि प्राप्नुयात् अथ सिद्धिविशेषेषु काम्यपूजाविशेषः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तत्राम्रारामेमेलनार्थपर्वताग्रे रात्रौ पलाशपुष्पैः सिद्धद्रव्यैश्च श्रीचक्रे सपरिवारां देवीं पूजयेत् एवं सप्तरात्रे कृते आम्रारामेमेल
नं भवेत् अथ महारण्ये वटवृक्षतले पर्वतकंदरे वा कदंबजातिपुष्पाद्यैः सिद्धद्रव्यैश्च श्रीचक्रे सपरिवारां देवीं मासमात्रं
पूजयित्वा यक्षिणीयक्षिण्यः प्रसन्ना भूत्वा धनं वांछितमखिलं प्रयच्छंति समुद्रतीरे केतकीपुष्पैः सिद्धद्रव्यैश्च चक्रे सपरिवा
रां देवीं मासमात्रं रात्रौ पूजयित्वा चतुःषष्टिभेदाश्चेटकाः प्रसन्ना भूत्वा मालाभूषणानि नानावस्त्राण्यभीष्टानि वस्तूनि तानि अन्य
न्यानि नानाविधानि वस्तूनि साधकवांछितानि प्रयच्छंति युद्धे च महाकुंतामायां कुर्वंतः शत्रूणां च कदनं कुर्वंति स्मशा
नवृक्षे एणपीठं कृत्वा तत्र श्रीचक्रं संस्थाप्य श्मशाने देवीं मासमात्रं रात्रौ शाल्मलिपुष्पैः सिद्धद्रव्यैश्च निर्भयस्य देवीं पूज
यित्वा पिशाचाः प्रसन्ना भूत्वा तस्याज्ञया पाषाणपातादिनानाविधप्रहारैरस्य शत्रून्संहरंति नक्षत्रवृक्षास्तु कारस्का
रः आमलकोदुंबरो जंबुकस्तथा खदिरः कृष्णवंशश्च पिप्पलो नागरोहिणी पलाशप्लक्षकाम्बष्ठबिल्वार्जुनविकंक
ताः बकुलः सरलः सर्जो वंजुलः पनसस्तथा अर्कः शमी कदंबश्च आम्रो निंबस्तथैव च मधूकश्चेति संप्रोक्ता हृक्षमानां
क्रमादमी इति नक्षत्रवृक्षाः निर्जनेऽरण्ये मासमात्रं श्रीचक्रे देवीं सपरिवारां मालतीजातिपुन्नागकेतकीपुष्पैश्च स

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्रमिश्च सिद्धद्रव्यैश्च संप्रजप्य वेतालसिद्धिं प्राप्नुयात् ॥ ताना रूप्ययथेष्टं लोकत्रयेपि निर्भयश्चरेत् ॥ श्मशाने चंडिकायतने ।
निर्जने विपिने वा कुलकुलस्य स्वादिरक्षणं कज्जलादिकुलद्रव्येण श्रीचक्रस्य पूजयेत् तत्र देवीमावाह्य कुलसर्वं मतिकुंडलीं
ध्यायन्स्वयमपि अतिकुंडलीं भाययोर्द्धं रात्रे कुलपुष्पालये सिद्धद्रव्यैश्च मासमात्रं संप्रजप्यातिमृद्दिने ध रात्रे साध्यनक्षत्रयो
निं लिखित्वा देव्यै बलिं निवेदयेत् डीललोचनात्रिःस्रवताभ्योतिभीषणाभ्यः कृत्वा भ्यश्चस्वमूर्त्तिं निवेदयेत् ॥ तानेस्तास्संहत्य
साधकेन प्रार्थिताः पुनरेत्य देव्याललाटनेत्रेतिरोहिता बभूवुः ॥ साध्यनक्षत्रयोनयस्तु ॥ अश्विन्या अश्वः भरण्या गजः
कृत्तिकाया अजः रोहिण्याः सर्पः मृगशिरसः सर्पिणी आर्द्रायाः श्वा पुनर्वसोर्बिडालिका पुष्यस्याजः आश्लेषाया मार्जारः मघा
सौर या मूषकः पूर्वायां मूषकः उत्तराया वृषः हस्तस्य महिषी चित्राया व्याघ्रः स्वात्या महिषः विशाखाया व्याघ्री अनुराधायाम्
182 २०२ गी ज्येष्ठाया मृगः मूलस्य शुनी पूर्वफल्गुण्याः कपिः उत्तराया गो पंडः श्रवणस्य वानरी धनिष्ठाया नारी शतभिषायास्तु
रगी पूर्वभद्रपदायाः सिंहः उत्तरायाः गौः रेवत्याः करेणु ॥ इति पुष्पायाने निर्जने रक्तवस्त्रमाल्यानुलेपनभूषणभूषित वि
ग्रह श्रीचक्रे यथोक्तरूपां देवीं ध्यात्वा कल्हारचंपककाशोकपाटलशतपत्रपुष्पैः सिद्धद्रव्यैश्च मासमात्रं प्रजपित्वा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

५ स्त्रीप्राप्त्यै बकुलकुसुमैः
मासमात्रं पूजयेत्
तथैव कल्हारैः पुत्रप्रा-
प्त्यैः मासमात्रं पूजयेत्
५

मायासिद्धिं प्राप्य कामरूपो भूत्वा इंद्रजालादिदर्शनेन विश्वचारी नानाविनोदवान् भवेत् ॥ किंशुककुसुमैः सिद्धद्रव्यैश्च मा-
समात्रं श्रीचक्रे देवीं संपूज्य नानाविधानि भूषणानि प्राप्नुयात् ॥ तथैव गजप्राप्त्यै पाटलकुसुमैर्मासमात्रं पूजयेत् ॥ तथैव वाज-
प्राप्त्यै रक्तोत्पलै रुष्ट्रप्राप्त्यै मासमा-त्रं पूजयेत् ॥ गोप्राप्त्यै जपावर्तैर्मासमात्रं पूजयेत् ॥ महिषीप्राप्त्यै जंबीरैर्मासमात्रं
पूजयेत् ॥ तथैव वाजप्राप्त्यै बकुलैर्मासमात्रं पूजयेत् ॥ तथैव निधिप्राप्त्यै दाडिमैर्यासमात्रं पूजयेत् ॥ गानसिद्ध्यै तथैव मधूक-
कुसुमैर्मासमात्रं पूजयेत् ॥ तथैव जयावाप्त्यै शतपत्रैर्मासमात्रं पूजयेत् ॥ स्पंदनांदोलिकादिवाहनप्राप्त्यै मासमात्रं के-
तकैः पूजयेत् ॥ नानासुगंधपुष्पैः सौभाग्यसिद्ध्यै मासमात्रं श्रीचक्रे देवीं सपरिवारां पूजयेत् ॥ अत्र मासमात्रमित्युप-
लक्षणं मासद्वयं मासत्रयं यावत्फलावाप्तिर्वा पूजयेत् ॥ इति कुसुमकाम्यानेकसुकुसुमैः सिद्धद्रव्यैश्च दिवानिशं देवीं प्र-
पूज्य नरस्त्रीजनेषु साक्षान्मन्मथो भवेत् ॥ सिद्धद्रव्याणि तु कस्तुरवादवगंतव्यानि शृणोतु कुमारिकायां देवीमावाह्य सम-
र्चनाव सेरितां कृत्वा मंत्राश्च प्रेरका नेवपरा स्वत्यग्र संतिष्ठंतं कं बाधितुं न शक्नुवंति ॥ सुगंधकुसुमैः श्रीचक्रे देवीं सं-
कल्प्य पृथक्कं संपूज्य महापातकैर्मुक्तो भवति ॥ तथा शमीपत्रैर्दूर्वांकुरैरश्वत्थपल्लवै रक्तपुष्पैर्वा देवीं सपरिवारां श्री-

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चक्रे संस्पृश्य सम्भूतं ज्ञान्मार्जितैः पापैर्मुक्तो भवति पीतवर्णे स्थले पीतवितानादिशोभिते प्राङ्मुखः पीतद्रव्यैश्चक्रराजं मुद्रितं तत्र देवी
मावाह्य पीतवर्णां ध्यायन् पीतद्रव्यैः समभ्यर्च्याभीष्टमखिलं स्तम्भयेत् उत्तराभिमुखो भूत्वा सिंदूररक्ता साच चक्रराजं मुद्रितं त्वा रक्त
वस्त्राद्यलंकृतं तस्मिंश्चक्रोपचारैर्देवीं सम्पूज्य सर्वलोकं वशं नयेत् पश्चिमाभिमुखः श्वेदनेन चक्रराजं मुद्रितं तत्र विधि
वद्देव्यर्चनात् सर्वयोषिद्वल्लभो भवति तास्तस्य दासीवद्वश्या भवति दक्षिणाभिमुखः कृष्णद्रव्यैश्चक्रराजं मुद्रितं तन्मध्ये
अमुकस्य मंत्रे ह्रां निकृन्तु कुरु इति सिद्धनाम समालिख्य तत्र देवीमावाह्य कृष्णवस्त्राद्यलंकृतं कृष्णद्रव्यैः समभ्यर्च्य
द्विषंतां मंत्रे ह्रां निकृन्तु यात् एवमाग्नेयाभिमुखः श्चक्रं संस्पृश्य समभ्यर्च्य स्तम्भये द्विद्वेषणाय नैऋतकोणाभिमुखश्चक्रराजं
पूजयेत् शत्रूणामाधिकरणाय वायव्यकोणाभिमुखः पूजयेत् शत्रूच्चाटनाय ईशकोणाभिमुखः पूजयेत् महाप्र
ताप्यायां चतुर्दश्यां रात्रौ सिद्धद्रव्यैः श्मशाने देवीं स च चक्रे स्थिरचित्तः समभ्यर्च्य खड्गसिद्धिं वेतालसिद्धिं गुटिकासि
श्रीर द्धिं पादुकासिद्धिं मंत्रं नासिद्धिं धातुसिद्धिं महाबिलसिद्धिं यक्षिणीसिद्धिं वायथ्योद्दिष्टालभेत् रक्तपद्मैः कश्मेरधोद
१८३ सिद्धे तैर्मासमात्रे श्रीचक्रे सिद्धद्रव्यैश्च देवी सम्पूज्य जन्मान्तरकृतैर्महापातकसमूहैर्मुक्तो भवति महती सुस्थिरां च

183

मनःसिद्धिं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शतपत्रैर्मासमात्रं पूजनात् सर्वपापक्षयो भवति तथैव चंपकपुष्पैः संपूज्य शतजन्मार्जितपापसमूहान्मुक्तो भवति महासौभाग्यवांश्च भवेत् २

श्रियं प्राप्नोति जपापुष्पैर्मासमात्रं तथैव संपूज्य सप्तजन्मार्जितैश्च महापातकैश्च मुक्तो धनवान्भवेत् केतकीपुष्पैर्मासमा
त्रं प्राच्य संपूज्योपपातकान्मुक्तो भवति महासौभाग्यवांश्च तथा श्वेतपद्मैर्मासमात्रं देवीं संपूज्य त्रिंशतजन्मकृतैः पा
पैर्विमुक्तो मोक्षभाग्भवेत् बंधूककुसुमैर्देवीं मासमात्रं तथैव च संपूज्य समस्तपापक्षयतस्त्रैलोक्यं वशमानयेत् बि
ल्वपत्रयुक्तैः पद्मैर्मासमात्रं संपूज्य सर्वपापविमुक्तः सर्वसमृद्धिमान्भवेन्मल्लिकाजातीमालतीकुंदशतपत्रश्वेतपद्मै
र्मिलितैः सिद्धद्रव्यैश्च मासमात्रं संपूज्य शतजन्मार्जितब्रह्महत्यादिमहापातकसमूहान्मुक्तो भवति वाचा बृहस्प
ति समो ऽष्टलाभुत्तिभाग्भवेत् गोरसबाणबंधूकजपारक्तोत्पलैः पूर्ववन्मासमात्रं संपूज्य महोपातकसमूहनाशयित्वा कं
दर्पसमो भवेत् चम्पकपाटलबिल्वदलनागकेसरकल्हारस्निग्धवारपुष्पैर्मासमात्रं प्राचयत्संपूज्य सहस्रजन्मार्जितानि
महापातकानि नाशयित्वा महासौभाग्यं च प्राप्नुयात् श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभा
ग्यरत्नाकरे त्रयोविंशस्तरंगकः २३ इति श्रीमच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वांतेवासिनाश्री श्रीविद्यानंदनाथेन विर
चिते सौभाग्यरत्नाकरे त्रयोविंशस्तरंगः नमः श्रीमहात्रिपुरसुंदर्यै ॐ अथ दीक्षाविधिः तत्रादौ तत्र यथाकृतम

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

उपारिरचनार्थं प्राच्यादिदिक्परिज्ञानस्यावश्यकरणीयत्वात्तत्परिज्ञानं प्रदर्श्यते तत्र मेघाद्यनावृते सूर्ये निर्मले नभोमंड
ले दिवसे सुक्ष्मशमसादायनावृते शुभ्रदेशे जललयंत्रादिभिर्दर्पणोदरवत्सुसमीकृते भूतले केनचिच्छंकुं कृत्वा तदवष्टंभतः प्रति
दिशं द्वादशांगुलमानेन तेनैव निष्पाद्य तत्र षडंगुलमानेन परिणाहवलयं तदंतरे तत्परिणाहापचयेन सूचीमात्रीकृताग्रपरिणाहशं
ख्वाकृतिं शंकुं द्वादशांगुलोच्छ्रायसहितं तद्वृत्ताकारं शिल्पिवरेण निर्मितं तद्वृत्तमध्यस्थबिंदुमध्ये यथा शंकुमूलपरिणाहमध्यं
भवति तथा संस्थाप्य तच्छंकुच्छायाग्रस्य तद्वृत्तरेखायाः पूर्वभागे यत्र संपातस्तत्र चिह्नं विधाय पंतो चिह्नद्वयप्रापितं य
त्सूत्रं तत्पूर्वापरं परिकल्प्य तच्चिह्नद्वयावष्टंभेन तच्चिह्नांतरालमानस्य चतुर्थाधिकेनार्धमानेन मत्स्योत्पत्तिसमेन किंचिदन्यो
न्यमाश्लिष्टं पूर्वापरं वृत्तद्वयं विधाय तद्वृत्तरेखायां दक्षिणोत्तरपरिकल्प्य दक्षिणोत्तरसूत्रद्वयसंपातात्तुल्यमानेन तुल्यमा
णमानेन तुल्यपरिकल्पितसूत्राग्रे स्तेषां मंडपकुंडादीनां प्राक्प्रत्यक्दक्षिणोत्तरात्मकं दिक्चतुष्टयं कल्पयेदिति
इत्थं प्राचीसाधनं विधाय ॥ कुंडमानात्तु दिग्मानाभ्यधिकां भुवं खनित्वा तु षोगारास्थिलोष्टादिकं निरस्य तत्र नवहस्ता
याम विस्तारं मंडपं कुर्यात् उक्तलक्षणं तु महाकपिलपंचरात्रे वातायनपथप्राप्यमानैस्तिरविरश्मयः ते पुस्तहस्तादि सम ॥

०५
सर्वाके तद्वृत्तरेखापश्चिम
भागे यत्र संपातस्तत्र तेतो
पराके शंकुच्छायाग्रस्पर्शो
के ५

सौर

184 २ ५

दक्षिणोत्तरसंधिद्वयप्रापि प्राक्पश्चिमसूत्रम
ध्यगतमातिर्यग्रूपेण यत्सूत्रं तत् ४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तदष्टकं

पितोरेणव स्त्रसरेणवः परमाणोरष्टगुणस्त्रसरेणुरुदाहृतः तेऽष्टौ केशाग्रं स्यात्तेऽष्टौ लिक्षाप्रकाः तदष्टकं यूवस्तेऽष्टावंगु
लिः समुदाहृताः सा त्वष्टमांगुलिः सप्तयवा सैव तु मध्यमा स्मृता यवाः साधमा प्रोक्ता मानांगुलमितीरितं विन्यस्तौ स्त्रियो गृह्या
स्त्रियौ वैर्मानांतरांगुलं धाणालिभिर्वा अस्तु त्रयस्तौ स्त्रिभिर्मानांतरं भवेत् आचार्यदक्षिणकरे मध्यमांगुलमध्यमपर्वले
रंतरं दीर्घमात्रांगुलमुदाहृतं विनांगुष्ठेन चत्वारि मुष्टिमंगुलिभिः कृतं चतुर्धा विभजेदेको भागो मुष्ट्यंगुलः स्मृतः
यकं चितौ रूपायामं विभज्य दशधा पुनः एकं द्वादशधा भागं कृत्वा तोयकमंगुलं देहलब्ध्यांगुलं नाम ज्ञानीयात्तस्मात्.
पुनः एभिश्चतुर्विंशतिभिर्हस्तः स्यादंगुलैः क्रमात् उक्तोयः प्रतिमायाः स्यान्महामानांगुलाश्रयः महामानांगुलिरितिमा
त्रांगुलिरिहोच्यते प्रासादादौ अतेनैव कुर्यान्मानांतरेणवै वेदिकापीठशिविकारथादीनां विधिः पुनः मानांतरांगु
लेनैव भवेन्नान्येन केनचित् यागोपकरणानां च कुर्यान्मानांगुलेन वै होमांगानि तदादीनि कुंडमुष्ट्यंगुलाश्रयं देवल तृंना
ब्ध्यांगुलेनैव प्रतिमामानि कल्पयेत् इति आचारते आचारयती त्याचार्यो यजमानः एतावद्वक्तैः यस्मान्नैयजमानस्य
तद्व्वेदिरिति सारसंग्रहवचनात् कर्त्तुर्दक्षिणहस्तस्यांतिधाणरदातिलकवचनाद्वेति अत्र कुंडमुष्ट्यंगुलांतरापेक्षया विशेष

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कृथनार्थं तन्निर्माणे हस्तस्तुतं त्र्यणुज्जो कोशह्यते, यथा मध्यमांगुलिमध्यस्यपर्वणः परिणाहतः तृतीयांशो भवेदत्र तत्र सर्वत्र
चांगुलिः तैश्चतुर्भिर्भवेन्मुष्टिर्वितस्तिस्तत्त्रिभिर्गुणैः अरत्निस्तद्द्वयेन स्याद्धस्तस्तद्द्वयतः शिवे तद्द्वयं तु भवेद्व्योम तन्मानात्सा
न्नरात्नतिः षण्णवत्यंगुला सा स्यात्तन्मानैः कुंडकल्पनमिति इत्येवमुक्तप्रकारयोर्मध्ये कपिलपंचरात्रोक्तमात्रांगुलैर्भिर्हस्तपरि
कल्प्योक्तप्रकारेण शोधिते स्वयं कृते शिल्पिभिः समीकृते भूतले यथोद्दिष्टमानहस्तायामविस्तारं चतुरस्रं द्रक्ष्यमाणप्रकारेण चतुर्
कोणचतुष्कविन्यासतः शंकुचतुष्टयलग्नरज्जुचतुष्टयकोसष्टकं विधाय पूर्वापरायतं दक्षिणोत्तरायतं च मध्यसूत्रद्वये इरीकृत्य तत्पुनः
सूत्रैर्नवधा विभज्य बाह्यकोणचतुष्टये त्वेकैकप्रतिदिशं सूत्राग्रे द्विद्विक्रमाद्दिक्चतुष्टये च स्तंभाष्टकं संस्थाप्य द्वादशस्तंभानुन्नाति
स्थूलक्रमशानवणानेकत्रातीयानूर्ध्वत्रान्यंच हस्तोसम्युक्ता यान्नूनपांशं विष्कस्वस्व पंचमांशानुप्रमाणबाहिस्थ्य स्वस्वस्थौल्यतृ हस्त
तीयांशस्थूलवितस्तुन्नत शिखाचुक्तान्मध्याविभक्तैः कोणचतुष्टये स्तंभचतुष्टयं पूर्ववत्स्तंभसजातीयं पूर्ववेतः किंचित्स्थूलमुन्नत
सौर ममंडपे तदर्धोच्चमन्यषष्ठहस्तसमुन्नतं पूर्ववत्सशिखं पंचमांशेन । अविष्टम्भतलमिति षोडशस्तंभान्निखाद्य तेषामुपरि सजाती
१८५ यानि सन्नत्यत्र्यणानि शिलाप्रवेशायोग्यपवेधयुक्तकोटिद्वयवन्ति तिर्यक्काष्ठानि शिल्पिभिः परिकल्पितानि द्वादशस्तंभाग्रेष्वम

185

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रा

ध्यस्तंभचतुष्टयाग्रेषु च चतुरस्राकारेण समारोप्य मध्यस्तंभचतुष्टयोपरि शिखाग्रप्रविष्टमूलवेधयुक्तमेकीकृताग्रं चतुष्टयं
शिल्पिवरनिर्मितसजातीयकाष्ठकलशकमलाकृतिरोपिताग्रं दिग्विदिक्स्थद्वादशस्तंभशिखाग्रप्रोतमूलमध्यस्तंभचतु
ष्टयाग्रस्पृष्टाग्रकं तन्मध्यात्तिर्यक्काष्ठचतुष्टयमध्यगताग्रजलाकृति यथायोग्यदीर्घस्थौल्ययुतं च समारि द्वादशकाष्ठयुतमन्यैरपि
काष्ठैर्यथायोग्यं दृढीकृतं नारिकेलदलैर्वंशकटैर्वा सम्यगाच्छादितं तैरेवानिःशेषविहितकोणचतुष्टयं चतुर्दिक्षु चोत्तममध्यम
कनिष्ठमंडपेषु साष्टांगुलहस्तद्वयसचतुरंगुलहस्तद्वयहस्तद्वयविस्तारयुतद्वारचतुष्टयोपेतमंडपविरचनं मंडपस्य च द्वारात्
बहिर्हस्तमात्रं परित्यज्याम्बत्यस्तद्रक्षेण उत्तममध्यमकनिष्ठेषु सप्तषट्पंचहस्तोच्छ्रितं दशांगुलविस्तृतं पंचांगुलस्थूलं विषमच
तुरस्रं प्रमाणातिरिक्तं वितस्तियुतं तथा शिखं द्वारस्तोभयोः पार्श्वयोरुत्तममध्यमकनिष्ठमंडपेषु सार्धहस्तद्वयसपादहस्तद्वयहस्त
द्वयांतरालं यथापूर्वं पंचमांशेन प्रविष्टमूलतलफलकद्वयस्य श्रीमोलेषु रोहितयन्त्रस्य देवशक्तिर्वज्रे होतारं रत्नधातमं त्रेणानि इति मं
खाय तत्समे सजातीयकाष्ठेन समानविस्तारस्थूलं विषमचतुरस्रं कोटिद्वये विशिखाग्रवेधायोर्वेधयुतं तिर्यक्फलकं समारोप्य
दमालां च बध्नीयात् एवं दक्षिणद्वारं प्लक्षतरुमयं तोरणं इषेत्वोर्जेत्वा वायव स्थ देवो वः सविता प्रार्पयतु श्रेष्ठतमाय कर्मणे

पयवस्य र्प

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मध्ये गर्तं खनेच
कपार्श्वे स्थित

इति मंत्रेण न्यसेत् ततः पश्चिमद्वारे उदुंबरमयं तोरणं प्राग्वन्निर्मितं अग्न आयाहि वीतये गृणानो हव्यदातये नि होता सत्सि
बर्हिषि इति मंत्रेण न्यसेत् तत उत्तरद्वारे वटवृक्षमयं तोरणं प्राग्वन्निर्मितं शन्नो देवीरभिष्टये आपो भवन्तु पीतये। शंयो
रभिस्रवन्तु नः इति मंत्रेण न्यसेत् ततस्तेषां तु परितश्चातिर्यक्फलहेतु मध्यतः सुषिरं विधाय तेषु तोरणसजातीयकाष्ठेन नि
र्मितं कुटुं मध्ये स्थगनीयं तत्पार्श्वस्य गंडूयं कनिष्ठे नवांगुलदीर्घं मध्यमे त्वेकादशांगुलदीर्घं उत्तमे त्रयोदशांगुलदीर्घं तत्र
चतुर्थांशविस्तारं तु तं द्व्यंगुलत्र्यंगुलचतुरंगुलमानेन सुषिरं प्रविष्टं त्रिशूलाकारं प्रति तोरणमेकमेकं कीलमारोपयेत् ततो स्थूल
मंडपाग्रे दशहस्तदैर्घ्यं वंशदंडं बलान्वितं हस्तमात्रं विस्तृतं पंचहस्तदैर्घ्यं दातव्यम् तत्र देवतवाहनमुद्रांकितं घंटादिभूषितायं
सुश्वेतं तत्र दैवतवर्णानुरूपवर्णं वा ध्वजमारोपयेत् दशदिक्षु बाहुमात्रदीर्घा यथायोग्यमानदंडावलंबिता ततो लोकपाल
वर्णानुरूपवर्णा तत्तल्लोकपालवाहनमुद्रांकिता द्वादशांगुलविस्तृता लोकपालानां वेदोक्ततत्तन्मंत्रेण पताका आबध्नी
सौर यात् तत्रेंद्रस्य पीतवर्णा वह्नेः पिंगवर्णा यमस्य कृष्णा निरृतेः श्यामा वरुणस्य श्वेता वायोर्धूम्रा सोमस्यामला ईशानस्य
१८६ सिता अनंतस्य श्वेता ब्रह्मणो रक्तवर्णा इति लोकपालवाहनानि तु गज मेष महिष प्रेत मकर मृग नर वृषभ हंस गरुडा

186

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यथाक्रमेणेंद्रादीनां ज्ञेयानि एतेषां वर्णाः शुभ्रश्वेतरक्तकृष्णधूसरश्वेतकृष्णगौरसितश्वेतरक्ता ज्ञेयाः इत्थं पताकाभिर
लंकृत्य मंडपाभ्यंतरं वितानपुष्पमालादिभिरलंकृत्वा आश्वत्थदलग्रथितदर्भरज्जुरूपचंदनमालया मंडपमंतर्बहि
श्च परिवेष्टयेत् मालतुगुलैः संवेष्ट्य तन्मध्यस्थस्तंभचतुष्टयमध्यगते चतुरश्रस्थलमध्ये वेडूर्यपंक्तिरूपकाभिः स्त्रियः शृंगिर्वा वा
चतुरस्रां दर्पणोदरनिभपार्श्वचतुष्टयमध्यप्रदेशां समतां लोहहस्तमात्रां ऊर्ध्वायतवतीं वेदीं विदध्यादिति मंडपनिर्माणविधिः
अत्र नवहस्तमंडपस्यातिसंकोचत्वात् इत्थं क्रमदर्शयेद्वा कुल्ये विंशतिहस्तैरष्टादशहस्तैः षोडशहस्तैर्वा उत्तममंडपं चतु
र्दशहस्तैर्द्वादशहस्तैर्मध्यमं दशभिर्हस्तैः कनिष्ठं वा मंडपं यथोक्तलक्षणोपेतं कुर्यात् दिव्यं मंडपं कृत्वा तस्य निरृतिकोणे
हस्तमात्रविस्तारायामां यामां विस्तां तस्तिमात्रोन्नतां दर्पणोदरसंकाशां चतुरश्रां वेदीं कृत्वा तत्र वास्तुपूजां कुर्यात् तत्र
प्राक्प्रत्यक् दक्षिणोदक्छ्रा दश दशसूत्रविन्यासेनैकाशीतिकोष्ठानि समांतरालानि निष्पाद्य तन्मध्ये कोष्ठनवकमेकी
कृत्य तदनंतरा बाह्यवीथ्यां परितः षोडशसंख्याकोष्ठानि तासां प्रतिदिशं त्रीणि त्रीणि कोष्ठान्येकीकृत्य तद्वीथ्यां प्रति
कोणमेकैकं कृत्य क्रमेण वा शिष्टकोष्ठचतुष्टयं तद्बाह्यवीथीगतचतुर्विंशतिकोष्ठेषु प्रतिकोणमेकैकक्रमेण कोष्ठ च

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

प्रागादि प्राद... न
कालीनपुराणां पर्याय
निशाणत्रयं च लिखेत्. त
तो दक्षिणकोष्ठस्थखंड
चतुष्टये ः ५

तुष्टयं चैवं क्रमात्प्रतिकोणं कोष्ठद्वयं कोष्ठद्वयमेकैककोणस्थत्वेन द्विधाकृत्वा संमृज्य कोणचतुष्टयस्यार्धकोष्ठद्वयाष्टक
मेकैकं क्रमात्सोऽष्टदेवतास्थानं परिकल्प्य पुनस्तद्द्वितीयवीथ्यां ततस्तत्कोणेभ्यः पार्श्वयोः कोष्ठद्वयं कोष्ठद्वयमेकीकृत्य पुनस्त
द्वीथ्यां प्रतिदिशं मध्ये मध्ये शिष्टमेकैकं कोष्ठं वक्ष्यमाणक्रमादक्षरविन्यासार्थं परिकल्प्य पुनस्तद्बाह्यवीथ्यां द्वात्रिंशत्कोष्ठानि
द्वात्रिंशद्देवतास्थानानीत्येवं संमृज्याक्षरविन्यासस्थानानीत्येवं संमृज्याक्षरविन्यासस्थानकोष्ठचतुष्टयवर्जं त्रिपंचाशद्देव
तास्थानस्तु क्रमेण सुभद्राचक्रं निर्माय तस्य द्वितीयवीथीमध्यगतकोष्ठचतुष्टयं प्रत्येकं कोणसूत्राभ्यां चतुर्धा विभज्य पूर्व
कोष्ठखंडचतुष्टये तारादिनस्योद्यानंदिननिशाणत्रयं च लिखेत् ततः पश्चिमकोणे खंडचतुष्टये प्रागादिप्रादक्षिण्येन ते
भूमितोयमग्निवायुमितिपंच चतुष्टयं लिखेत् ततउत्तरकोष्ठे प्रागादिखंडचतुष्टये प्रादक्षिण्येन पूज्यामीति वर्णेच
तुष्टयं लिखेत् ततस्तानि कोष्ठानि वर्णैर्लिखितकोष्ठचतुष्टयविधुराणि त्रिपंचाशद्देवतास्थानानि श्वेतरक्तपीतकृष्ण
सौर नीलाख्यैः पंचवर्णै रजोभिर्मनोहरं यथा भवति तथा पूरयित्वा रेखाः सर्वाः श्वेतरजसा पूरयित्वा तन्मध्ये ॐ ब्रह्मणे
१८७ नमः पूर्वादिचतुर्दिक्षु ॐ अर्यम्णे नमः ॐ विवस्वते नमः ॐ मित्राय नमः ॐ महीधराय नमः एवं तत्क्रमेण हिरण्यकोष्ठकेऽष्टा

187

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मेयादीशानां सावित्राय नमः सवित्रे नमः शक्राय नमः इंद्रजिते नमः रुद्राय नमः रुद्रजयाय नमः अद्भ्यो नमः आपवत्सा-
यनमः इत्यष्टौ देवताः संपूज्य ततो बहिः कोणपार्श्वयोरेकीकृतकोष्ठद्वयात्मककोष्ठाष्टके प्राग्वद्ब्रह्मादितः शर्वाय नमः गुहा-
यनमः अर्यम्णे नमः जंभकाय नमः पिलिपिंछाय नमः चरक्यै नमः विदार्यै नमः पूतनायै नमः इत्यष्टौ देवताः संपूज्य ततो ब-
हिः पूर्ववीथ्यामीशानकोणस्थकोष्ठमारभ्याष्टसु कोष्ठेषु ईशानाय नमः पर्जन्याय नमः जयंताय नमः शक्राय नमः भास्करा-
य नमः सत्याय नमः वृषाय नमः अंतरिक्षाय नमः इत्यष्टौ देवताः संपूज्य दक्षिणवीथ्यामाग्नेयाद्यष्टसु कोणेषु अग्नये नमः
पूष्णे नमः वितथाय नमः यमाय नमः गृहक्षताय नमः गंधर्वाय नमः भृंगराजाय नमः मृगाय नमः इत्यष्टौ देवताः संपूज्य
पश्चिमवीथ्यां निरृतिकोष्ठमारभ्याष्टसु कोष्ठेषु निरृतये नमः दौवारिकाय नमः सुग्रीवाय नमः वरुणाय नमः पुष्पदंताय
असुराय नमः शोषाय नमः रोगाय नमः इत्यष्टौ देवताः संपूज्य उत्तरवीथ्यां वायुकोणकोष्ठमारभ्य वायवे नमः नागाय नमः मुख्याय नमः
सोमाय नमः भल्लाटाय नमः अर्गलायै नमः दित्यै नमः अदित्यै नमः इत्यष्टौ देवताः संपूज्य प्रागुक्तचतुरश्रकुंडे स्थंडिले
वा वक्ष्यमाणमग्निस्थापनं कृत्वा ॐ ब्रह्मणे स्वाहेत्यादिपूजितदेवतानाममंत्रैः स्वाहांतैः प्रत्येकं ब्रीहितंडुलयवैर्घृतमधु-

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दुग्धपरिप्लुतैः पायसैश्च प्रत्येकमेकैकद्रोणेनाष्टोत्तरशतसंख्यमष्टाविंशतिसंख्यं वा जुहुयात् ततो घृतशर्कराकदली
फलनानाव्यंजनयुतैः पायसैः ॐ ब्रह्मणे एष बलिर्नमः इत्यादितत्तन्नामभिस्तेषां पदेषु बलिं दद्यात् ततः श्रीपरदेवता
भक्तांस्त्रानानाविधान्नपानैर्भक्ष्यभोज्यैश्च तांबूलदक्षिणादिभिः परितोषयेदिति वास्तुपूजाविधिः इत्थं वास्तुपूजां स्वगृ
हे सिंहगते भानौ पौर्णिमायां प्रतिवत्सरं कुर्वतो न सुपीडा न बालमरणं नान्यान्यकलहाद्यशुभानि भवन्ति पुत्रपौत्रधना
रोग्यपशुदासदासीसमृद्धिमान् नरोगी वित्तयाविद्यान्वितस्तस्मिन्गृहे सुखं जीवति राजवेश्मातत्रन्नित्यमहिषीगृहे सचि
वामात्यसेनानीभवनेषु मांत्रिकः कारयेत् तेषां शुक्लसिद्धिर्भजतीति यदि न कुर्यात्तदा तत्तद्वैपरीत्यं भवति इत्थं वास्तुपू
जां विधाय तस्मिन्मंडपे प्रागादिदिक्षु मेषादिद्वादशराशिस्थानेषु चतुरश्रादिकुंडानि यथाकुलं कामफलप्राप्त्यै कुर्यात्त
त्र प्रोक्ते मंडपे बाह्यभक्त्यष्टके प्रागादिचतुर्दिग्गतासु च तस्य भक्तिषु एकस्यामेकस्यां द्वित्रिराशिक्रमेण कोणस्थितासु
सौर भक्तिष्वेकैकक्रमेण च संभूय प्रागाद्यक्तिगतास्थानमारभ्य प्रादक्षिण्यक्रमेणैशान्यकोणभक्तिपर्यंतं मेषादिद्वादशराशिस्था
188 १८८ नानि परिकल्प्य तेषु स्थानेषु मंगलप्रयोगे मेषकर्कटतुलामकरराशिषु चतुरश्रकुंडानि चत्वारि वृषसिंहवृश्चिककुंभराशिषु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चतुरश्रकुंडानि चत्वारि मिथुनकन्याचापमीनराशिषु योन्याकाराणि चत्वारि कुंडानि चतुर्ष्वनरमंगलप्रयोगे तन्मेषादिचरराशि
चतुष्टये र्धचंद्राकारकुंडचतुष्टयं स्थिरराशिचतुष्टये त्रिकोणाकारकुंडचतुष्टयमुभयराशिचतुष्टयं क्रमात्पंचास्त्रषडस्त्र
सप्तास्त्राष्टास्त्रात्मकान्येकैकमिति चतुःकुंडानि कुर्यात् तानि वृत्तेषु चतुरस्त्रार्धयोन्यर्धचंद्रत्रिकोणपंचास्त्रषडस्त्रसप्तास्त्रा
ष्टास्त्राणि नवविधानि अथैतेषां रचनाप्रकारः तत्र वेद्याः पूर्वभागे पदमात्रां भुवं परित्यज्य प्राक्कल्पितदिक्सूत्रमात्स्याकप्रत्य
गायते सूत्रमास्फाल्य तन्मध्ये चिह्नं कृत्वा तच्चिह्नात्पूर्वतः पश्चिमतश्च तत्रराजोक्तांगुलैर्द्वादशांगुलमानेन चिह्नं कृत्वा
तत्र दधिकांशमात्रं यित्वा तच्चिह्नद्वयावष्टंभेन तत्सूत्रांत्यात्किंचिदधिकमानेन भ्रमेण पूर्वापरतः किंचिदन्योन्यसंश्लिष्टं वृत्तद्व
यं विधाय तयोर्दक्षिणोत्तरहंसपदप्रापिप्राक्प्रत्यग्घयसूत्रमध्यगतहंसपदसंभेदात् दक्षिणोत्तरसूत्रमास्फाल्य तत्रा
पि मध्ये चिह्नाद्द्वादशांगुलमानेन चिह्नं कृत्वा तत्र दधिकांशमात्रं यित्वा चतुर्षु कोणेष्वपि हंसपदचतुष्टयं विधाय तत
त्तद्यात्तत्तद्धंसपदप्रापिप्राक्प्रत्यक्सूत्रद्वयं दक्षिणोत्तरसूत्रद्वयं चसंस्थ्य सूत्रचतुष्टयमास्फाल्य चतुरश्रं कुर्यात्
ततस्तत्र तत्स्यप्राक्प्रत्यगायतब्रह्मसूत्रमानं निःसंशं सम चतुरस्त्रे ख्यातं कृत्वा तद्बहिरेकांगुलमात्रं त्यक्त्वा तत्परितो बहि
त्रं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

द्वादशांगुलमाननिस्तारं चतुरंगुलमानोत्सेधां मेखलां कृत्वा, तदुपरि बाह्यैतैपरितश्चतुरंगुलमानं त्यक्त्वा षडंगुलमानवि
स्तारां चतुरंगुलमानोन्नतां मेखलां कृत्वा तदुपरि बाह्ये प्राग्वच्चतुरंगुलं त्यक्त्वा तदंतर्विस्तारोत्सेधाभ्यां चतुरंगुलमानमि
तां मेखलां कुर्यात् यो देवकृते प्रथमा मेखला द्वादशांगुलोन्नता चतुरंगुलविस्तृता तदुपरि द्वितीया षडंगुलोन्नता चतुरंगु
लविस्तृता तदुपरि तृतीया मेखला चतुरंगुलोन्नता चतुरंगुलविस्तृता च भवति ततः सर्वबाह्यस्य चतुरंगुलविस्तारोत्से
धमेखलामध्ये [illegible] प्रदेशे षडंगुलायामविस्तारमेकांगुलोत्सेधं चतुरस्रं पीठं मृदा कृत्वा तदुपरि निहितमूलं द्वादशांगुलदी
र्घोत्तरोत्तरहीनपरिणाहमध्यमेखलासंधं नालयुतां मूले कुंभद्वययुतां मध्ये सगर्त्तोपरितनमेखलोपगतां मध्ये षडंगु
लमानविस्तारमध्यात् तत्प्रदेशादुभयपार्श्वक्रमेण संकुचितां एकांगुलविस्तारां अग्रां द्वादशांगुलायामामेकांगुलोत्सेधां
समेखलामश्वत्थपत्राकारां मेखलाक्रमात् किंचिन्निम्नाग्रां योनिं कुर्यात् अत्र च तत्कुंडयोनिर्नास्तीति तत्र राजतरीकाकारम
(होर) तयोनिः कुंडयोनिः पद्मकुंडे नाभिश्च नास्तीत्याकुर्स्ताश्चिकाः अथ नाभिस्तत्र कुंडमध्यस्थहंसपदावलंबनेन प्रतिदिशं
(२८९) (18) चतुरंगुलमानेन वृत्तं निष्पाद्य तद्बहिः षडंगुलमानेन वृत्तं कृत्वा तदंतर्वृत्ते कर्णिकां परिकल्प्य तद्बहिःस्थवृत्तांतरा.

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लवीथ्यामष्टदलानि विधाय षडंगुलोच्चं नाभिपंकजं कुर्यादिति चतुरस्रकुंडनिर्माणविधिः   अत्र तन्त्रराजे कुंडानां
यत्कुंडेनोक्तं स्वतन्त्रेषोडशसप्तांगुलात्मकत्वमंगाधं कीयेति बोद्धव्यं तर्हि कंठाकरणेपि प्रसंख्याय श्रूयते इति चेत्समं तस्या
न्यतंत्रेषूक्तकुंडं परत्व कल्पनीयं शिवस्य स्वतंत्रेच्छत्वात् कुंडेष्वप्यन्यदप्यत्रान्यतंत्रापेक्षया विशेषबाहुल्यं दर्शनादिति
अथ वृत्तकुंडरचनाप्रकारः तत्र प्रायः पूर्वोद्दिष्टराशिस्थाने सम चतुरस्रक्षेत्रं साधयित्वा तन्मध्यविष्टं समानमष्ट
धा विभज्य तेष्वेकं समानतः प्राग्गतदक्षिणोत्तरायततिर्यक्सूत्राद्बहिः प्राक्प्रत्यगायतब्रह्मसूत्रस्य प्रागग्रं विस्तार्य म
ध्यचिह्नमवलंब्य विस्तारितब्रह्मसूत्राग्रमानेन परितो भ्रमणेन वृत्तं निष्पादयेत् तदा वृत्ताद्बहिः कोणचतुष्टयेऽस्य क्रमशः
मानं दिक्चतुष्टये चतुरस्राद्बहिर्वृत्तान्तरेण लभ्यते सर्वाणि कुंडानि षष्ट्यंगुलपरिणाहवच्चतुरस्रकुंडक्षेत्रसमाना॰
निर्भवन्ति परिणा~~हवच्चतुरस्रकुंडक्षेत्रसमानानि भवन्ति~~ इत्थं वृत्तं निष्पाद्य तद्बहिरेकांगुलं त्यक्त्वा पुनर्द्वादशांशमाने
नेमिं मादध्येच्चंद्राकारं कुंडं भवेदिति इत्थमर्धचंद्राकारं मंडलं निष्पाद्य तद्बहिरेकांगुलं सूत्रं त्यक्त्वा तद्बहिः रज्जुं तद्युक्त्वा द्वा
दशांशमानेन चार्धचंद्रनिभं मंडलं कृत्वा प्रथमकृतस्य मंडलमध्ये चतुरस्रब्रह्मसूत्रमानेन व्याप्तं कृत्वा बहिः प्रायते

ष्टकं निष्पाद्य अथ नवस्थान
वृत्तं मध्ये चतुरस्रक्षेत्र
मानानि कृत्वा तदेवान्तं कृत्वा ब
हिर्द्वादशांगुलान्तराले वी
थ्या प्रागग्रं वृत्तेषु लाञ्छनं कृत्वा
प्राक्चिह्नं दक्षिणोत्तरादिकं र
चयेदिति ॥ अथार्धचंद्राका
रकुंडरचनाप्रकारः तत्र प्रा
ग्वच्चतुरस्रं निर्माय तद्दि
क्षु समानं दशधा विभज्य
तेष्वेकैकांशं तत्याकाष्ठ
मध्योः परितश्चिह्नद्वयं
कृत्वा तत्रापि मध्ये दक्षिणो
त्तरायततिर्यक्सूत्रं संधि
मध्यावलंबनेन प्रागर्धकृ
त्यतचिह्नादष्टांशमा
नेन॰ २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मेखलादिकं कुर्यादिति ॥ अथ त्रिकोणकुंडरचनाप्रकारः । तत्र प्राग्वच्चतुरस्रं कृत्वा तद्ब्रह्मसूत्रस्य प्रागग्रं बहिर्गत्वा प्र-
सार्य तच्चतुरस्रविष्कंभमानं षोडशाविभज्य तेष्वेकैकांशमानेन पश्चिमतिर्यक्सूत्राग्रद्वयं पार्श्वयोर्बहिः प्रसार्य तदग्रद्वया-
त्तत्सूत्रमानोपेतसूत्रद्वयस्य प्राक्प्रसारितब्रह्मसूत्रस्याग्रे यत्र संपातस्तदावध्यास्फाल्य त्रिकोणकुंडं परिकल्प्य तद्ब-
हिरेकांगुलं संत्यक्त्वा तद्बहिर्द्व्यंगुलमानेनोत्कृष्टत्वात्त्रिकोणं निष्पाद्य खातयुतं मेखलादि प्राग्वत्कल्पयेदिति ॥ अथ यो-
निकुंडनिर्माणप्रकारः । तत्र प्राग्वच्चतुरस्रं निर्माय चतुःकोणेषु तस्य तस्य प्राक्प्रत्यगायतब्रह्मसूत्रस्य प्रागग्रं तन्मान-
पंचमांशेन बहिर्विस्तार्य तत्कोणचतुष्टयात्मकचतुरस्रपश्चिमभागस्थदक्षिणोत्तरकोणयोर्द्वयोर्नैर्ऋत्यादीशांतमा-
ग्नेय्यादिवायव्यांते च कोणसूत्रद्वयास्फालनेन लक्षिततत्सूत्रद्वयसंपातविदितमध्यदेशावधिमतः तत्र कोणावधि-
मानेनोत्तरकोणप्राक्कल्प्यब्रह्मसूत्रपाश्चिमादिद्दक्षिणोत्तरकोणयोर्द्वयोर्नैर्ऋत्यादीशांतमाग्नेय्यादिवायव्यां-
सौर २५. ते च कोणसूत्रद्वयास्फालनेन लक्षिततत्सूत्रद्वयसंपातविदितमध्यदेशावधिमतः ।] मध्यतिर्यक्सूत्रोत्तराग्रावधिततद्दक्षि-
णकोणतत्सूत्रपश्चिमाग्रादितद्दक्षिणाग्रावधि च भ्रमार्धचंद्रद्वयं निर्माय तन्मध्यतिर्यक्सूत्राग्रद्वयमारभ्य प्राक्प्रसा-

110

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रितब्रह्मसूत्राग्रावधिसूत्रद्वयास्फालनेनयोन्याकारं क्षेत्रं परिकल्प्य तद्बहिश्च मेखलार्थं यथोक्तमानेनोत्कृष्टन्यायो
निमंडलद्वये निष्पाद्य प्राग्वत्खातमेखलादिकल्पयेदिति   अथ पंचास्रकुंडनिर्माणविधिः   तत्र प्राग्वच्चतुरस्रं कृ
त्वा तन्मध्यमानेन ससप्तमांशेन ब्रह्मसूत्रस्य प्रागग्रं बहिर्विकासेनेन तच्चतुरस्रमध्यस्थं हंसपदावलंबनेन भ्रमा कृ
त्वं निष्पाद्य तच्चतुरस्रमध्यसूत्रं चतुर्धा कृत्वा तेष्वंशत्रयेणांशत्रयेण तद्वृत्ते ब्रह्मसूत्रप्रागग्राद्दिपारितः पंचचिह्नानि वि
धाय तत्र चिह्नाच्चिह्नं द्वाभ्यां रूपाणि पंचसूत्राण्यास्फाल्य तत्तच्चापपृष्ठे तत्खंडमार्जनात्पंचास्रं कुंडं स्यात् पंचास्रकुंडोद्वे   भवति
त्र परिकल्प्य तद्बहिरपि प्रोक्तयुक्त्या कंठमेखलार्थं पंचास्रद्वयं परिकल्प्य खातादिकं प्राग्वत्कल्पयेदिति   अथ षड
स्रकुंडनिर्माणप्रकारः   तत्र प्राग्वच्चतुरस्रं विधाय तन्मध्यमानं षोडशधा विभज्य तेष्वंशेन ब्रह्मसूत्रस्य प्रागग्रं बहि
विकाश्य तन्मानेन चतुरस्रमध्यस्थं हंसपदमध्यावलंबनेन भ्रमा कृत्वं निष्पाद्य तन्मध्यविष्कंभमानाधेन तन्मध्यात्तिर्य
क्सूत्रदक्षिणाग्राद्दिपारितो वृत्ते चिह्नषट्कं विधाय तत्तच्चिह्नाच्चिह्नं द्वाभ्यां रूपषट्कमास्फाल्य तत्तच्चापपृष्ठे तत्खंडमार्ज
नेन षट्कोणकुंडं द्वे च निष्पाद्य बहिरंकांशतो द्वादशांशतश्चोक्तयुक्त्या षट्कोणद्वयं प्राग्वन्निष्पाद्य खातादीनि प्राग्वत्कल्प
नेत

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

येदिति अथ सप्तास्रकुंडनिर्माणप्रकारः तत्र प्रागुक्तसमचतुरस्रं कृत्वा तन्मध्यमानं दशधा विभज्य तेष्वेकांशमानेन
तद्बहिस्सूत्रं बहिर्विकाश्य तन्मानेन तच्चतुरस्रमध्यस्थहस्तसमपदमध्यमवृत्तमस्पृष्टं कृत्वा तच्चतुरस्रमध्यसूत्रमानेन चतुः
षष्टिभागेन भागीकृत्य तेषु त्रयस्त्रिंशदंशमानेन तद्वृत्तसूत्रप्रागग्रादारभ्य तेन सप्त चिह्नानि कृत्वा चिह्नाच्चिह्नं स्पृशद्
येन सप्त सूत्राणि स्फालयेत् तत्र त्र्यापरूपवृत्तखंडमार्जनात् सप्तास्रकुंडक्षेत्रं निर्माय तद्बहिरंशोन द्वादशांशमानेनोक्त
वृत्त्या सप्तास्रकंठद्वयं कृत्वा खातादिकं कल्पयेत् तत्सप्तास्रं वायुदिग्गतं चापराशिस्थाने यत्र कृते वैरिनाशकरं कुंडं भवेदि
ति अथाष्टास्रकुंडरचनाप्रकारः तत्र प्राग्वच्चतुरस्रं विधाय तन्मध्यमानं चतुर्विंशतिधा विभज्य तेष्वेकांशमानेन तद्बहिः
प्रतिदिक्प्रसारितसूत्राग्रेषु पूर्ववच्चतुरस्रं प्रोक्तक्रमेण विधाय तत्र पूर्वचतुरस्रस्य कोणसूत्रस्यार्धमानेन बाणस्य चतुर
स्रकोणचतुष्टयं व्यत्यासाद्वृत्तं भ्रामयेत् ततः प्रतिरेखं विहगद्वयद्वयक्रमात्सम्पाताष्टचिह्नानि कृत्वा ताच्चिह्नाच्चिह्नं प्राग्वत्स
सौ० त्रचतुष्टयमास्फाल्य तद्बहिर्गतकोणमार्जनादष्टास्रकुंडं भवति इत्यष्टास्रकुंडक्षेत्रं कृत्वा तद्बहिरप्युक्तयुक्त्यैकांगुलमा
१५२ नेन द्वादशांशमानेन चाष्टास्रकंठद्वयं कृत्वा खातादि कल्पयेत् इति नवकुंडरचनाप्रकारः अथ दीक्षायां हृद्यादिस्थिरता

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शिस्थाने चतुष्टये चत्वारि चतुरस्रकुंडान्येव कुर्यात् अलिवा तुल्ये तु मिथुनकन्यामीनचापाख्ये मयात्मकराशिस्थाने ष्वा
ग्नेयादिकोणे चत्वारि कुंडानि कुर्यात् ईशानयोर्मध्ये नवममाचार्यकुंडं चतुरस्रमेव कुर्यात् अन्यानि तु शुभाशुभात्म-
ककाम्यादिकप्रयोगेषु यथागुरूपदेशं विधेयानि अत्र वह्निहस्तादिकुंडरचनाप्रकारो न लिखितः ग्रंथगौरवभयाद्दीक्षायां प्र
योजनाभावाच्च   श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयाः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाख्यो चतुर्विंशस्तरंगकः   इति श्री
सच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे चतुर्विंशस्तरंगः
अथ दीक्षा तत्र शिष्याय दिव्यज्ञानं ददाति सर्वपापक्षयं च करोति इति दीक्षाशब्दनिरुक्तिः सा तु सप्तविधा भवति क्रियाम
यी वर्णमयी कलामयी वेधमयी स्पर्शदृग्दीक्षा वाग्दीक्षा चेति तत्रादौ क्रियादीक्षाविधिर्विविच्यते तत्र शुभे मासि शुक्लपक्षे
शुभतिथौ यथोक्तलक्षणयुक्तं गुरुं यथोक्तलक्षणयुक्तः शिष्यो यथाविधि सेवादिभिः प्रसाद्य यथाविधि वरणं कृत्वा तस्मा
कामाद्दीक्षां गृह्णीयात् तत्र मासास्तु यथोक्तं भैरवतंत्रे चैत्रे दुःखाय दीक्षा स्याद्वैशाखे सर्वसिद्धिदा ज्येष्ठे मृत्युप्रदा सा
स्यादाषाढे बंधुनाशिनी श्रावणे वृद्धिदाश्वनं नभस्ये दुःखदा मता आश्विने सर्वसिद्धिः स्यात्कार्तिके ज्ञानवृद्धिदा शुभदा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मार्गशीर्षे च पौषे मेधाविनाशिनी माघे सुवर्णलाभः स्यात्फाल्गुणे सर्वसिद्धिदा सारसंग्रहे मलमासं परित्यजेदिति अथ
वासराणि तत्रैव वैशंपायनसंहितायां रविवारे भवेद्वित्तं सोमे शान्तिर्भवेत्किल आयुरंगारको हन्ति तत्र दीक्षां विवर्जयेदिति
बुधे सौन्दर्यमाप्नोति ज्ञानं स्यात्तु बृहस्पतौ शुक्रे सौभाग्यमाप्नोति यशोहानिः शनैश्चरे इति वारफलानि अथ तिथयः अत्र
तत्रैव प्रतिपत्सु कृता दीक्षा ज्ञाननाशकरा मता द्वितीयां भवेज्ज्ञानं तृतीयायां भवेच्छुचिः चतुर्थ्यां धननाशः स्यात्पंचम्यां तु
बुद्धिवर्धनं षष्ठ्यां ज्ञानक्षयं सौख्यं लभते सप्तमीदिने अष्टम्यां ज्ञाननाशः स्यान्नवम्यां वपुषः क्षयः दशम्यां राजसौभाग्य
मेकादश्यां शुचिर्भवेत् द्वादश्यां सर्वसिद्धिः स्यात्त्रयोदश्यां दरिद्रता तिर्यग्योनिश्चतुर्दश्यां हन्ति मासावसानके पक्षान्ते सर्व
सिद्धिः स्यात्स्वाध्यायं च वर्जयेत् मासावसानममावस्या पक्षान्तः पौर्णमासी ॥ संध्यागर्जितनिर्घोषभूकंपोल्कानिपात
नं एतानन्यांश्च दिवसान्शुभोक्तान्परित्यजेत् अथ नक्षत्राणि तत्रैव अश्विन्यां सुखमाप्नोति भरण्यां मरणं ध्रुवं कृत्तिका
ज्यो० यां भवेद्दुःखं रोहिण्यां वाक्पतिर्भवेत् मृगशीर्षे तु दुःखानि आर्द्रायां बन्धुनाशनं पुनर्वसौ धनाढ्यः स्यात्पुष्ये शत्रुविनाशनं
१९२ विशाखास्वात्योश्च दुःखायामनुराधा बुद्धिवर्धिनी ज्येष्ठायामशुभावाप्तिर्मूले सर्वसमृद्धिहृत् पूर्वाषाढोत्तराषाढे भवेतां कीर्ति
आश्लेषायां भवेन्मृत्युर्मघायां दुःखमोचनं सौन्दर्यं पूर्वफाल्गुन्यामाप्नोति न संशयः ज्ञानं चोत्तरफाल्गुण्यां हस्तायां च बली भवेत् चित्रायां ज्ञानसिद्धिः स्यात्स्वात्यां शत्रुविनाशनम् ॥ २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दाधिके श्रवणायां भवेद्दुःखं धनिष्ठायां दरिद्रता बुद्धिः शतभिषायां स्यात् पूर्वभद्रे सुखी भवेत् सौख्यं चोत्तरभद्रायां रेवत्यां
कीर्त्तिवर्धनं इति नक्षत्रफलं योगाश्च तत्रैव विष्कंभः प्रीतिरायुष्मान्सौभाग्यशोभनः शुभः सुकर्मा च धृतिर्वृद्धिर्ध्रुवसिद्धिश्च
हर्षणः वरीयांश्च शिवः सिद्धो ब्रह्मा ऐन्द्रश्च षोडश इति करणानि वा तत्रैव शुभानि करणान्याहुर्दीक्षायां च विशेषतः शकु
नादीनि विष्टिं च विशेषेण च वर्जयेत् अत्रादिपदेन किंस्तुघ्नचतुष्पदनागानां ग्रहणं राशयस्तु तत्रैव मंत्राधारे मेषे धन
धान्यप्रदं भवेत् वृषे मरणमाप्नोति मिथुने पुत्रनाशनं कर्कटे सर्वसिद्धिः स्यात् सिंहे मेधाविनाशकः कन्या लक्ष्मीप्रदा
नित्यं तुलायां सर्वसिद्धयः वृश्चिके स्वर्णलाभः स्याद्धनुर्ज्ञानविनाशकं मकरः पुत्रदः प्राहुः कुंभो धनसमृद्धिदः मीनो दुः
खप्रदो नित्यमेव राशिफलं भवेत् निषिद्धदिनानि ज्योतिःशास्त्राद्विशेषतो ज्ञेयानि तान्यत्र न लिखितानि ग्रंथगौरवभ
यात् अथोक्तमासर्क्षादिशोधनमन्तरेणापि सर्वेषां दीक्षायाः शुभकालविशेषः विषुवेप्ययनद्वंद्वे संक्रान्त्यां रमनो
त्सवे दीक्षा कार्या तत्कालेपि पवित्रे गुरुपर्वणि षष्ठी भाद्रपदे मासि ऽषकृष्णत्रयोदशी कार्तिके नवमी शुक्ला श्राव
णे कृष्णपंचमी इत्यानि दिव्यपर्वाणि तीर्थकोटिफलानि वै निन्दितेष्वपि मासेषु दीक्षोक्ता ग्रहणे शुभा सूर्यग्रहणका

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लेनसमासेनास्तिभूतले अत्रयद्यत्कृतंकर्मअनंतफलदंभवेत् रविसंक्रमणेचैवनान्यस्यान्वेषणंभवेत् नमासति
थिवारादिशोधनंसूर्यपर्वणि तदभीष्टंतुगृह्णीयात्तस्मिन्कालेगुरोर्नरः सिद्धिर्भवतिमंत्रस्यविनायासेनवेगतः र
विसंक्रमणेचैवसूर्येन्दुग्रहणेतथा तत्रलग्नादिकंकिंचिन्नविचार्यंकथंचन सत्तीर्थेर्कविधोर्ग्रासेपुण्यारण्येवने
षुच मंत्रदीक्षांप्रकुर्वाणोमासर्क्षादीन्नशोधयेत् अथवान्यप्रकारेणदीक्षाग्रहणमुत्तमं प्रवक्ष्यामिसमासेनसर्वे
तंत्रेषुगोपितं सर्वेवारग्रहाःसर्वेनक्षत्राणिचराशयः यस्मिन्नहनिसंतुष्टोगुरुःसर्वेशुभावहाः संतुष्टेचगुरौ
तस्यसंतुष्टाःसर्वदेवताः गुरुंसंतोषयेद्भक्त्याद्रव्यमेवंतथाभवेत् द्रव्यंभुक्तिमुक्ती मुमुक्षूणांसदाकालःस्त्रीणां
कालस्तुसर्वदा शुक्लपक्षेशुभादीक्षाकृष्णेप्यापंचमीदिनात् भुक्तिकामैःसितेपक्षेमुक्तिकामैःसितेतरे दीक्षाग्राह्येति
शेषः तथा त्रिषडायगताःपापाःशुभाःकेंद्रत्रिकोणगाः दीक्षायांतुशुभाःसर्वेरंध्रस्थाःसर्वनाशकाः आयःएकादश
सौर स्थानं पापाःराहुकेतुक्षीणक्षपेशतरणिधरणिजरविजाःपापयुक्ताःसौम्याश्च प्रथमचतुर्थसप्तमदशमस्थानानां
१९३ केंद्रसंज्ञात्रिकोणंनवमस्थानंपंचमस्थानंचशुभाःअक्षीणचंद्रःपापरहितःसौम्योगुरुर्भृगुश्चरंध्रमष्टमस्थानमेवंवि।

193

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चार्ये निर्दोषेप्सुमलग्ने दीक्षां कुर्यात् इति दीक्षाकालः अथ गुरुलक्षणानि तत्रैव कादिमते सुंदरः सुमुखः
स्वच्छः सुलभो बहुतंत्रवित् असंशयः संशयच्छेत्ता निरपेक्षो गुरुर्मतः सौन्दर्यमनवद्यत्वं रूपे सौमुख्यता पुनः स्मेरश्र
वोभिभाषित्वं स्वच्छता डिंभहीनता सौलभ्यमथ गर्वित्वसंत्यागो बहुतंत्रता असंशयस्तत्त्वबोधे तच्छिष्यप्रतिबोधनात्
नैरपेक्ष्यमवित्तेच्छा गुरुत्वं हितवेदिता एवंविधो गुरुः श्रेयः स्त्रीतरः शिष्यदुःखदः तथा कुलार्णवे श्रीगुरुः परमेशा
नि शुद्धवेशो मनोहरः सर्वलक्षणसंयुक्तः सर्वावयवशोभितः सर्वागमार्थतत्त्वज्ञः सर्वमंत्रविधानवित् लोकसंमोहना
कारो देववत्प्रियदर्शनः सुमुखः सुलभः स्वच्छः शुद्धाद्याख्यिमन्त्रसंशयः इंगिताकारचेष्टाविद्दूरतःकृतदुर्जनः अंतर्लक्ष्यो
बहिर्दृष्टिः सर्वज्ञो देशकालवित् आज्ञासिद्धस्त्रिकालज्ञो निग्रहानुग्रहक्षमः वेदवेदांगविज्ञाता सर्वजीवदयापरः
स्वाधीनेन्द्रियसंचारः षड्वर्गविजयक्षमः अग्रगण्योऽतिगंभीरः पात्रापात्रविशेषवित् निर्ममो नित्यसंतुष्टो निर्द्वन्द्वो नि
त्यशक्तिमान् सद्भक्तवत्सलो धीरः कृपालुः स्मितपूर्वभाक् भक्तप्रियः सर्वसमो दयालुः शिष्यशासिता । अथ निष्ठो
गुरुः प्राज्ञो वनिताघृणितोत्सुकः नित्यनैमित्तिककाम्ये रतः कर्मण्यनिन्दिते अलोलुपोऽहिंसकश्च पक्षपाताविचल

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्षणः छिन्नविद्यादिभिः श्लोकमंत्र्यं त्वादिपारगः निःसंकल्पविकल्पश्च अतीतार्थाभिधायकः तुल्यनिंदास्तुतिर्मौनी निरपे-
क्षो नियामकः इत्यादिलक्षणोपेतः श्रीगुरुः कथितः प्रिये इति श्रीगुरुलक्षणानि साक्षिध्यैरेवं विधो गुरुः सर्वदा सेव्य अ-
अथ शिष्यलक्षणानि चतुर्भिरार्द्धैः संयुक्तः श्रद्धावान् सुस्थिताशयः अलुब्धः स्थिरगात्रश्च प्रेक्ष्यकारी जितेंद्रियः आ-
स्तिको दृढभक्तिश्च गुरौ मंत्रे च सद्दैवते एवंविधो भवेच्छिष्य इतरो दुःखकृद्गुरोः तथा कुलार्णवे साक्षिध्यतं कुलेशानि सर्वलक्ष-
णसंयुतं शमादिसाधनोपेतं गुणशीलसमन्वितं शुद्धदेहानुबंधं च धार्मिकं शुद्धमानसं दृढव्रतं सदाचारं श्रद्धाभक्ति-
समन्वितं कृतज्ञं पापभीतं च साधुसज्जनसंमतं आस्तिकं दानशीलं च सर्वभूतहिते रतं विश्वासविनयोपेतं वित्तधाम-
विवर्जितं असाध्यसाधकं शूरं बलकीर्तिसमन्वितं अनुकूलक्रियायुक्तं मधर्मज्ञं विचक्षणं हितसत्यमितस्निग्धभा-
षिणं मुक्तदूषणं सकृदुक्तगृहीतार्थं चतुरं बुद्धिविस्तरं गृहंतेल्यासनोत्संगनिर्विकारममेवकं विमृश्यकारिणं वीरम-
मोर नोदारिद्र्यवर्जितं सर्वकार्यातिकुशलं धीरं सर्वोपकारकं स्वस्वार्थपरनिंदायां विमुखं सुमुखं प्रिये जितेंद्रियं सुसंतु-
१९४ ष्टं धीमतं ब्रह्मचारिणं त्यक्ताधिव्याधिचापल्यं दुःशंकातंकवर्जितं गुरुध्यानस्तुतिकथासेवनाभजनोत्सुकं गुरुदैव

१९४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तमस्कं च कामिनीपुत्रजनोत्सुकं नित्यं गुरुसमीपस्थं गुरुसंतोषकारिणं वाङ्मनःकर्मभिर्नित्यं गुरुकार्यसमुत्सुकं
गुर्वाज्ञापालकं देवि गुरुकीर्त्तिप्रकाशकं गुरुवाक्यप्रमाणज्ञं गुरुस्तुश्रवणे रतं विज्ञातुवर्त्तनं प्रेक्ष्यकारिणं कुलनायिके
लज्जाभिमानगर्वादिवर्जितं गुरुसंनिधौ निरपेक्षं गुरुद्रव्ये तत्वसाराभिकांक्षिणं कुलधर्मकथायोगियोगिनीकौलिकप्रि
यं कुलार्चनादिनिरतं मोक्षमार्गानुगामिनं इत्यादिलक्षणोपेतं गुरुः शिष्यं परिग्रहेत्. इति सच्छिष्यलक्षणानि अ
थासच्छिष्यलक्षणानि कुलार्णवे दुष्टान्ववायजं दुष्टं गुणहीनं विरूपिणं पराशिष्यं च पापिष्ठं धूर्त्तं पंडितमानिनं हीना
धिकविकाराङ्गं विकलावयवान्वितं पङ्गुमन्धं च बधिरं मलिनं व्याधिपीडितं उच्छिष्टं दुर्मुखं चापि स्वेच्छं विषधरं विटं दुर्वि
दग्धं कुवेषं च कुटिलं भीमवीक्षणं निद्रालस्ययुतं तं द्यूतादिव्यसनान्वितं कपालकुद्यस्तमादौ निरीहितं तं तु सदा शू
न्ययुक्तिकरं दुष्टं श्रद्धाभक्तिविवर्जितं किमेकवादिनं स्तब्धं पोषकं च पलं शठं धनस्त्रीशुद्धिरहितं निषेधविधिवर्जितं
रहस्यभेदकं चापि देवि कार्यार्थघातकं मार्जारबककृद्वृत्तिं रंध्रान्वेषणतत्परं मायान्वितं कृतघ्नं च प्रच्छन्नान्तरदायकं विश्वा
सघातकं देवद्रोहिणं पापकारिणं अविश्वासमविद्यांगमनर्थसिद्धिकांक्षिणं आततायिनमादिष्टं कुत्सितं क्रूरसा

च

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

छिकं सर्वत्रपाचकं देविसर्वाकृत्याभिगामिनं असत्यविष्टं चासक्तं ग्राम्यादिबहुभाषिणं दुर्विचारकृतर्कादिकारकं कलह
प्रियं वृथाक्षेपकर्तारं भ्रामकं वाशिडं बकं परोक्षेदूषणकरं स्वत्वक्षेप्रियभाषिणं वागूलवादिनं विद्याचौरमात्मप्रशंसकं
गुणानसहिष्णुसद्गीतमात्निक्रोधसमन्वितं चार्वाकं दुर्जनं द्रव्यं सर्वलोकविगर्हितं पिशुनं सर्वसंतापसर्वप्राणिभयंकरं
सक्लेशवादिनं मित्रद्रोहिणं भ्रातृवंचकं जिह्वोपस्थपरं देवितस्करं पशुचेष्टितं अकारणं दुष्टहास्यलोभक्रोधादिकारि
णं अतिहास्यसकर्माणं सर्वतः परिहासकं कौतुकयातिनिर्लज्जं मिथ्याडम्बरसूचकं असूयामदमात्सर्यदंभाहंका
रसंयुतं ईर्ष्यापैशुन्यपारुष्यकार्पण्यक्रोधमानिनं अधीरं दुःखितं दुष्टमशक्तं तृष्णावर्जितं अप्रसन्नमतिमूढं चिंताकुलि
तमानसं दृष्टालोभयुतं दानमत्सुष्टं सर्वपाचकं बहुभाषिणं कपटिनं सत्तापकं कुटिलप्रियं भक्तिश्रद्धादयाशान्तिधर्माचारवि
वर्जितं मातापितृगुरुप्राज्ञमहतां हास्यकारकं कुलद्रव्यादिहीनं तु गुरुसेवाभिमानिनं स्त्रीहिंसमयप्रदं गुरुरूपे
सौर णैव कुलेश्वरि इत्यादिविगुणोपेतं गुरुः शिष्यं परित्यजेत् स्नेहाद्वा लोभतो वापि यदि गृह्णाति मानवः तस्मिन् गुरौ स शिष्ये
१९५ तु देवताशापदो भवेत् यदि गृह्णाति मोहेन तत्पापैर्व्याप्यते गुरुः मंत्रिपापं चराजानं पतिं जाया यथाकृतं यथा तथा शिष्यकृतं पापं
195 गुरुं तं यथा तथा शिष्यं नष्टं गृह्णीयात्कथंचन

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

५८

प्राप्योगुरुमपिसंत्यजेत् ॥ इतिनिन्दितशिष्यपरिग्रहदोषश्रवणादसच्छिष्यं नपरिगृह्णीयात् ॥ इतिगुरुशिष्यलक्षणानि
अथदीक्षा ॥ तत्रयथोक्तलक्षणः शिष्योयथोक्तलक्षणंगुरुंपूर्वंचिरकालसेवितंशुश्रूषावित्तप्रदानेनविनयप्रणामाद्यैर्बहुभिः
परितोषितंगुरुंस्नातंकृतपौर्वाह्निकक्रियंस्वयंचस्नातःकृतपूर्वाह्निककृत्यः समलंकृतः पंचवायथायोषगुरस्समर्थंब्राह्मणैः स्वस्ति
वाचयित्वा ॥ अद्य अमुकेमासिअमुकराशिगतेसवितरि अमुकपक्षेअमुकतिथौभारतवर्षेअमुकदेशेविशेषक्षेत्रेचेदमु
कक्षेत्रेअमुकगोत्रः अमुकवेदान्तर्गतामुकशाखाध्यायीअमुकशर्माश्रीविद्याग्रहणंकरिष्येइतिकुशाग्रहस्तः संकल्पंकुर्या
दितिसदस्यैः कृतप्रतिवचनः शिष्योगुरुचरणसामग्रीमादायगुरोरभिमुखंविस्थितो अद्येत्यादि अमुकशर्माहममुकगोत्रि
णममुकवेदान्तर्गतममुकशाखाध्यायिनममुकशर्माणंत्वांश्रीविद्याग्रहणार्थंगुरुत्वेनवृणे ॥ इतिकुंडलस्वर्णयज्ञो
पवीतहारकेयूरवलयांगदमुद्रिकावसनादिगुरुपादयोर्निक्षिप्यप्रणम्यवृणुयात् ॥ ततोवृतोस्मीतिगुरुणाप्रतिवचने
दत्तेशिष्यः कृतांजलिर्यथाविधितत्कर्मकुरुयेतिब्रूयात् ॥ ततोगुरुः करवाणीतिप्रतिश्रुत्यपंचवायथायोषगुरस्समर्थंमो
नीसमलंकृतः ब्राह्मणाशीर्भिरभिनंदितः सशिष्यः सामयिकैः सार्धंदीक्षामंडपस्यपश्चिमद्वारंगत्वापादौप्रक्षाल्याचम्य

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

प्राङ्मुखः स्वासने समुपविश्य प्राणुक्ते सामान्यार्घ्यं विधाय द्वारपूजां प्राग्वत्कृत्वा भूतोत्सारणं विधाय प्राग्वदेव मंडपांतः
प्रविश्य वास्तोष्पतिदीपनाद्यादिविघ्नमर्दिनीत्या सांगं संशस्य पंचगव्यार्घ्यतोयाभ्यां तं प्रोक्ष्य मंडपं वीक्षणादिचतुर्भिः संस्का
रैः संस्कृत्य दशांगधूपेन धूपयित्वा लाजैश्चंदनासिद्धार्थभस्मदूर्वांकुराक्षताः ताः कामेश्वरमंत्रेण सप्तधाभिमंत्रिता विकि
रान्मंडपांतरे विकीर्य अस्त्रमंत्राभिमंत्रितेन कुशमुष्टिना ताः विकिरान् संमार्ज्य एकीकृत्य ईशानकोणे तत्संस्थाप्य ब्रा
ह्मणैः ब्राह्मणैः पुण्याहं वाचयित्वा ब्राह्मणान्दक्षिणादिभिः परितोष्य वेद्यां श्रीचक्रमुद्धरेत् । तत्र वेदिकायां गोमयो
पलिप्तायां पश्चिमतः स्वासनस्थानं परित्यज्य पूर्वभागे सुसमे भूतले हंसपदं विधाय तस्माद्दशास्थानं मध्यमं प्रति
पार्श्वं षड्विंशदंगुलमानं प्रमाणेन वृत्तं निष्पाद्य तत्र प्राक्प्रत्यगायतं ब्रह्मसूत्रमास्फाल्य तदष्टधा कृत्वा द्विगुणेन विभ
ज्य तत्र ब्रह्मसूत्रे प्रागादि षडंगुलमानेन तिर्यक्सूत्रत्रयं कृत्वा पुनरपि पश्चिमादि षडंगुलमानेन तिर्यक्सूत्रत्रयं
विधाय प्रागादितृतीयसूत्रस्य च मध्ये वक्ष्यमाणमर्मानुगुणं तिर्यक्सूत्रं तज्ज्ञस्थाने कृत्वा तया मनसा परिकल्प्य
तैः सह नव सूत्राणि तिर्यग्भूतानि तु सर्वपश्चिमस्थसूत्रं प्रथमसूत्रं परिकल्प्य तत्क्रमात्तृतीयसप्तमसूत्रद्वयं वृत्तस्पृ

त्रयं

सौर २९८

१९६

195/2

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

२ षट्कोणं कृत्वा पुनस्तत्प्रथमरेखामध्यादिप्राग्विनिर्गतषट्कोणप्राचीनमर्मानुगुणगतिवशेन यावदष्टमरेखाग्रद्वयांतं सूत्रद्वयं पुनर्नवमरेखामध्यादि षट्कोणस्य पश्चिममर्मानुगुणगतिवशेन यावद्द्वितीय
रेखाग्रोभयपार्श्वांतं सूत्रद्वयं संस्पृश्य सूत्रचतुष्टयं मर्मचतुष्टयानुगुणं मास्फाल्य २

कृत्वा ततस्तृतीयसूत्राग्रद्वयादिब्रह्मसूत्रप्रागग्रहन्तसंपातांतं सूत्रद्वयं ततस्सप्तमसूत्राग्रद्वयादिब्रह्मसूत्रं पश्चिमाग्रह
न्तसंपातांतं सूत्रद्वयं च संस्पृश्य सूत्रचतुष्टयमास्फाल्य पुनर्नवमे तिर्यक्सूत्रोभयपार्श्वांतमारभ्य सप्तमाष्टमसूत्रयो
रुभयपार्श्वसंपातस्थानचतुष्टयस्थमर्मचतुष्टयानुगुणं ब्रह्मसूत्रे स्पृष्टाग्रकं सूत्रद्वयमास्फालयेत् तत्सूत्रद्व
यस्य ब्रह्मसूत्रे यत्र संपातस्तत्र पश्चिमादिचतुर्थतिर्यक्सूत्रस्य स्थानं भवति पुनः सप्तमसूत्रमध्यादि पश्चिमतः उभय
पार्श्वस्थमर्मद्वयमर्मद्वयानुगुण्येन यावत्प्रथमतिर्यक्सूत्रोभयपार्श्वं संस्पृश्य च तन्मर्मानुगुण्येन सूत्रद्वयमास्फाल्य पु
नरष्टमतिर्यक्सूत्रमध्यमारभ्य प्रथमसूत्रे मध्यात्प्रसारितसूत्रद्वयावधिप्रसृत चतुर्थतिर्यग्रेखाग्रद्वयांतं सूत्रद्वयं
विन्यसेत् पुनरष्टमरेखामध्यादि पश्चिमतः प्रसृतरेखाद्वयस्यास्पृष्टाग्रद्वयां तिर्यग्रेखाद्वयं दत्त्वा तदग्रद्वयमारभ्य
तृतीयतिर्यक्सूत्रमध्यावधिसूत्रद्वयमास्फाल्य ब्रह्मसूत्रं मार्जयित्वा वृत्तस्पृष्टषडस्रं तत्सप्रशाखाशाखा सप्तमष्टादश
मर्मोपेतं चतुर्दश संधियुतं श्रीचक्रं विद्यात् द्विचतुर्दशारांतं निष्पाद्य तद्बहिः अंगुलमानेन वृत्तं कृत्वा तद्बहिरपि षड
गुलमानेन वृत्तेन तं विरच्य तत्र अंगुलवीथ्यां केसराणि षोडश रेखाभिः समांतरालाभिः परिकल्प्य तद्बहिः षडंगु

त्मकं
प्रसृतसूत्रद्वयसंपातद्वयानु
गुणं नवमरेखामध्यात्पश्चि
मतः प्रसृतोभयरेखावधि
तिर्यग्रेखां कृत्वा तदग्रद्वय
मारभ्य द्वितीयरेखामध्यावधि
सूत्रद्वयमास्फाल्य पुनस्तृ
तीयरेखामध्यमादि प्राक् प्रसृ
तरेखाद्वयस्य तन्नवमरेखाम
ध्यादि पश्चिमतः ४

षडंगुलवीथ्यामष्टदिक्ष्व
ष्टदलानि परिकल्प्य तद्ब
हिरंगुलमानेन वृत्तमेकं
तद्बहिः १

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लमानेन चतुरस्रमेकमिति द्वितयं निष्पाद्य अंगुलांतरालवीथ्यां समांतरालाभिर्द्वात्रिंशद्रेखाभिः केसराणि परिक ८
ल्पयेत् बहिः षडंगुलवीथ्यां महीरेखां तदंतराले पंचकोणदलानि निर्माय तद्बहिरेकैकांगुलांतराले वृत्तत्रयं भ्रामयित्वा त श्रीचक्रं यं
द्बहिर्द्व्यंगुलमानं तत्र त्रैलोक्यांगुलमानेन चतुरस्रत्रयं भूपुरादिबहिर्दिक्षु प्रतिदिशं द्व्यंगुलविस्तारांतराले द्वारं युतं कुर्यादि
ति चक्रोद्धारं समुद्धृत्य तत्समीपे स्वासनं तेस्यानं प्रावृत्तस्य शोध्य तत्र स्वासने नमास्तीर्य प्राङ्मुखः शुचिः तत्र प्राङ्मुखः १ आद्यासने नो
पविश्य मौनी विजितेंद्रियः प्रागुक्तसूत्रोद्धाराणं आसाद्य तान्निति थैवं संस्कृत्य ततो गुर्वादीन् वंदनां ते प्राणायामं सकृत्प्रकदेत्यादि
समहित्यियोगिनीरूलविघ्यया चक्रराजे पुष्पांजलित्रिं निक्षिप्य करशुद्ध्यादिमानसपूजांतं प्रायद्विधाय पूजनशोत्रं शणतज्ञ
वित्वा जपं देव्ये समर्प्य प्रावद्यस्थापनादि जातं विधाय पुनः स्थला विधाय यथाशक्ति जपित्वा जपं समर्प्य पुनः श्रीं
चक्रं श्रीचक्रे पुष्पांजलिं दत्वा मध्यत्रिकोणमध्ये शालिमिराशिं रचयेत् तदुपरि तंडुलान्निक्षिप्य तदुपरि दर्भानास्तीर्य साग्रान्
मौर दीर्घान् सप्तविंशति दर्भान् एकीकृत्याग्रदेशे ब्रह्मग्रंथिं विधाय कूर्चं कृत्वा गंधाक्षतैरभ्यर्च्य तं तत्र कूर्चं शालिपुंजोपरि निधा
१९६ य तत्र प्राग्युक्तविधिना पीठपूजां विधाय सुवर्णादिविरचितं कुंभमव्रणमतिशोभनाकृतिम् सूत्रमंत्रेण क्षालितं चंदना

196

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गुरुकर्पूरधूपितामंतरं त्रिगुणीकृततंतुनावेष्टितमक्षिद्रं गंधपुष्पादिभिः पूजितं कुंभं कुशाक्षतसमन्वितं पुष्पनीलवैडू
र्यविद्रुममौक्तिकमरकतवज्रगोमेदपद्मरागाख्यनवरत्नोदरं शालिपुंजोपरि पूर्णवस्त्रचीरसंस्थाप्य प्रागर्चितयोगपी
ठस्य कुंभस्य चैकांपरिकल्प्यैकपंचाशद्रुद्रौषधिक्काथतोयैर्गंधपुष्पकर्पूरवासितैस्तीर्थजलैः स्वात्मभेदेन प्रत्यक्षरंस
बिंदुकां मातृकां प्रतिलोमेन पठन्मूलविद्यामपि तथा जपन्नेव तावाधिया तं कुंभमापूर्य तत्र चंदनागुरुकर्पूरगोरोचनाकाश्मी
रसटीजटामांसीशिलाह्वकाख्याष्टगंधपंकं निक्षिप्य तास्मिंश्च रश्मीरवजले प्रार्थ्य शुक्रे वह्नेर्दशकलाः सूर्यस्य द्वादश सोमस्य
षोडशसहस्रारश्मिपंचाशत्केलाम्नावाहयत्वा भक्तिपूर्वं तासां प्राणप्रतिष्ठां च विधाय प्रतिलोममूलविद्यां त्रिः सकृद्वा शंखः सू
शब्दगाब्जाहृदि देवीं ध्यात्वा तेजोरूपस्थं जलं कुंभजले निक्षिप्याश्वत्थपनसाम्रपल्लवानिशांते कलुलतयाससमा बोध्य अकल्प
द्रुमधिया कुंभवक्त्रे निधाय तदुपरि कुंभसजातीयतंडुलपूर्णं नारिकेलफलान्वितं चषकं संस्थाप्य तत्फलकल्पवृक्षफ
लध्यायन्नारक्तमवस्त्रयुगेन तं कुंभं संवेष्टयेदिति प्रधानकुंभसंस्थापनम्। वादित्रतोरणसमीपेषु नवयोनिचक्रेषु शालिपुं
जोपरि प्राग्वत्कुंभान्संस्थाप्य पूर्वकुंभे ध्रुवं दक्षिणे धरां पश्चिमे वाक्पतिमुत्तरे रविं विघ्नेशं च पूजयेत् तन्मंडपस्य कोणचतुष्ट

उत्तरः प्रागुक्तसामान्यार्घ्यविधि
नार्घ्यं विशेषसंस्थाप्य तेनार्घ्येण कुं
भतोयसजातीयजलेना
पूर्य ४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

येकुंभांस्तस्याग्नेयकोणे कुंभमेकं तं नैरृते तु दुर्गं वायव्ये सिद्धार्थमीशाने मंडलं च संपूज्य पुनः पूर्वादिकुंभेष्विंद्रादीन्वैदिकैः
मंत्रैः संपूज्य पूर्वाद्यष्टस्वष्टदिक्षु ऐरावतं पुंडरीकं वामनं कुमुदांजनौ पुष्पदंतं सार्वभौमं सुप्रतीकं सप्तैते पौरिति दिग्गजान्संपूज्य
प्रधानकुंभे प्राग्वन्मूलविद्यया श्रीपरदेवतामूर्तिं परिकल्प्य तस्यां श्रीपरदेवतामावाह्य सर्वोपचारैः समाराध्य प्राग्वत्तिथिनि
त्यादि श्रीचक्रगतं सकलदेवतावृंदं संपूज्य प्राग्वद्धूपदीपौ नैवेद्यं परिकल्प्य प्राग्वद्गुरुं ज्ञानादेवीं ध्यात्वा स्वदक्षिणभागे गोम
योपलिप्ते भूतले हस्तमात्रविस्तारायाममंगुष्ठमात्रोर्ध्वमंगुलमात्रोच्छ्रितं वा वालुकाभिः समं चतुरश्रं स्थंडिलं कृत्वा तत्र नि
त्यहोमोक्तविधिना वह्निं संस्कृत्य तत्र देवीमावाह्य गंधादिभिः संपूज्य प्राग्वत्तारव्याहृतिभिराज्याहुतीर्हुत्वा सघृतेन पायसेन मू
लविद्यया पंचविंशत्याहुतीः षडंगेन षडाहुतीश्च हुत्वा पुनर्महाव्याहृतिहोमांते देवीं संपूज्य तां कुंभे विसृज्य वह्निं च प्राग्वद्वास्य ६
प्राग्वद्बलिदानं विधायोत्तरापोशनादिशेषोपचारान्तं कृत्वा प्राग्वत्तां मूलं निवेद्यारात्रिकं कुर्यात्पूजनं च प्राग्वद्देवं विधाय
सौर प्राग्वन्मूलविद्याष्टोत्तरसहस्रं जपित्वा देव्यै समर्प्य स्तुत्वा प्रणम्य मंडपस्येशानकोणे पूर्वसंचितविकिरं कुंभोपरि सोदकं हि
१९० रण्यगंधवस्त्रादिसंयुक्तं करकं निधाय तस्मिन्सिंहारूढां खड्गखेटकधारिणीं घोररूपां पश्चिमाभिमुखीमस्त्रदेवतां ध्यात्वा

197

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्रिष्ट गंधादिभिः संपूज्य तं करकमादाय श्रीपरदेवताज्ञया मां रक्ष रक्षेति लोकपालानां देवानां श्रावयन् मंडपांतर्नालस्यु
त्नोदकधारया पात्रया परिषिंचन् दक्षिणं परिक्रम्य तत्र सूत्रं स्तूय यथास्थानेन करकं निवेश्यापाविश्य पुनः पूर्ववत्सर्वदेवतामभ्य
र्च्येन्द्राशानयोर्मध्ये चतुरस्र कुंडे आचार्योऽग्निस्थापनं कुर्यात्   श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभा
ग्यरत्नाकरे तरंगः पंचविंशकः   इति श्रीसच्चिदानंदचरणारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभा
ग्यरत्नाकरे पंचविंशस्तरंगः   अथाग्निस्थापनं तत्रादौ गुरुः स्वकुंडसमीपे स्वासने प्राग्वत्संश्रित्य तत्र प्राङ्मुखः उप
विश्य कुंडं गोमयेनोपलिप्य मध्ये दशभिः संस्कारैः संस्कुर्यात् ॥ तत्रादौ मूलमंत्रमुच्चरन् दिव्यदृष्ट्या कुंडं निरीक्ष्यास्त्रमंत्रेण
कुशसलिलैः कृत्वा तु हस्ताग्रेण प्रोक्ष्यास्त्रमंत्रेणैव कुशैः संताड्य कवचमंत्रेण विरलमुष्टिना जलैरभ्युक्ष्यास्त्रमंत्रेण खनित्वा
णखनित्वास्त्रमंत्रेणैव मृदमुद्धृत्य बहिः परित्यज्य हृन्मंत्रेण शक्तिकांतरेण तत्खातमापूर्यास्त्रमंत्रेण तत्समीकृत्य कवचमंत्रे
ण जलैरासिच्यास्त्रमंत्रेण फलकादिना दृढीकृत्य कवचमंत्रेण कुशैः संमार्ज्य कवचेनैव गोमयाम्भोभिर्विलिप्य कवचेनैव
सोमसूर्याग्निकलारूपं परिकल्प्य कवचेन सूत्रत्रयेण मेखलात्रयं त्रिस्त्रिः संवेष्ट्य मूलविद्यया अभ्युक्ष्य कुंडाय नमः इति कुं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

डं संप्रोक्ष्य पुनः प्रणवमुच्चार्य नाभये नम इति नाभिं संस्पृश्य हृन्मंत्रेण मेखलाभ्यो नम इति मेखलाश्च संस्पृश्य अस्त्रमंत्रेण कुंडं
वकुंठयेत् इदं तत्त्वं संचिंत्य हृन्मंत्रेण कुंडस्य चतुर्दिक्षु वेद्यां दूर्वालाविलासाय मार्गं चतुःसूत्र्यं कुशैः पारिकल्प्य अच्छिन्नाग्रैः कु
शैरस्त्रमंत्राभिमंत्रितैः कवचमंत्रेण कुंडमभित्रिगुणं सर्वमाच्छादयेदित्यस्त्रापारणं कुर्यात् एवमष्टादशभिः संस्कारैः कुं
डं संस्कुर्यात् अथवा प्रथमोक्तैश्चतुर्भिरेवाक्षणादिभिः संस्कृत्य साग्निस्थापनं कुर्यात् स्थंडिले तु चतुः संस्का
र एव कुंडकार्यः अथ हृन्मंत्रकवचमंत्रास्तु नामोक्तरूपा ज्ञेयाः नमस्तु नमः पदरूपदमात्राः ॥ ततः कुंडमध्ये सौकुलं सू एं
लेन दक्षिणमध्योत्तरेषु पश्चिमादिप्रागग्रास्तिस्रो रेखा हृदयमंत्रेण विलिख्य पुनः पश्चिममध्यपूर्वेषु दक्षिणादुत्तराग्रा
स्तिस्रो रेखास्तथैव विलिख्य बालया वा अत्र बीजेन कुशसलिलैः प्रोक्ष्य प्रागग्ररेखासु दक्षिणरेखायां ॐ विष्णवे नमः म
ध्यरेखायां ईश्वराय नमः उत्तररेखायां रुद्राय नमः उदग्ररेखासु पश्चिमायां ब्रह्मणे नमः मध्यरेखायां यमाय नमः पूर्वरे
सौर खायां सोमाय नमः इति रेखाधिदेवताः संपूज्य तत्र त्रिकोणं गर्भे च चतुर्द्वारेषु तच्चतुरस्रं द्व्यवेष्टितमष्टदलकम
१९८ लकमिश्वरोपेतं विरच्य आविभाव्य वा तत्र ॐ मंडूकाय नमः कालाय नमः रुद्राय नमः मूलप्रकृत्यै नमः आधारशक्त्यै न
198

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

१ ह्रो

नमः कूर्मायनमः अनंतायनमः वराहायनमः भूम्यैनमः सुधार्णवायनमः रत्नद्वीपायनमः महाकल्पकोद्यानाय
नमः स्वर्णप्राकारायनमः कदंबवनायनमः मणिमंडपायनमः कल्पवृक्षायनमः स्वर्णवेदिकायैनमः रत्नसिंहासना
यनमः इति संपूज्य चतुरस्रं सिंहासनत्वेन परिकल्प्य तस्य आग्नेयादिकोणचतुष्टये धर्मायनमः ज्ञानायनमः वैराग्याय न
मः ऐश्वर्यायनमः तस्य स्वाग्रादि चतुर्दिक्षु अधर्माय अज्ञानायनमः अवैराग्यायनमः अनैश्वर्यायनमः मध्ये मायायै
नमः विद्यायैनमः अनंतायनमः पद्मायनमः आनंदकंदायनमः संविन्मयनालायनमः प्रकृतिमयपत्रेभ्योनमः वि
कृतिमयकेसरेभ्योनमः पंचाशद्वर्णबीजाढ्यसर्वतत्त्वरूपायै कर्णिकायैनमः अं अर्कमंडलायनमः उं सोममंडलाय
नमः मं वह्निमंडलाय संसत्वायनमः रं रजसेनमः तं तमसेनमः आं आत्मनेनमः अं अंतरात्मनेनमः पं परमात्मने ह्रीं
ज्ञानात्मनेनमः इति संपूज्याष्टदलकेसरेषु स्वाग्रमारभ्य ॐ मोहिन्यैनमः ॐ क्षोभिण्यैनमः वशिन्यैनमः स्तंभिन्यैनमः
ॐ आकर्षिण्यैनमः द्राविण्यैनमः आह्लादिन्यैनमः ॐ क्लिन्नायै मध्ये क्लेदिन्यैनमः इति पीठशक्तीः संपूज्य ह्रीं सर्वशक्ति
कमलासनायनमः इति समस्तपीठं संपूज्य पुनः पुनः कामबीजमुच्चार्य कामेश्वरकामेश्वरीमूर्तिं परिकल्प्य यामीति

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मूर्त्तीः परिकल्प्य पुनः कामबीजमुच्चार्य कामेश्वरकामेश्वरीमूर्त्तिभ्यां नम इति संपूज्य कामबीजेन प्राणायामत्रयं कृत्वा शि
रसि संमोहनऋषये नमः मुखे गायत्रीछंदसे नमः हृदये श्रीकामेश्वरदेवतायै नमः गुह्ये कं बीजाय नमः पादयोः ईं शक्तये न
मः नाभौ लं कीलकाय नमः इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्ध्यर्थे विनियोग इति कृतांजलिर्वदेत् ततः क्लां हृदयाय नमः
क्लीं शिरसे स्वाहा क्लूं शिखायै वौषट् क्लैं कवचाय हुं क्लौं नेत्रत्रयाय वौषट् क्लः अस्त्राय फट् इति षडंगमंत्रान् सु
खादितलांतेषु करयोर्विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्धये विनियोग इति कृतांजलिर्वदेत् हृदयादिषडंगेष्वपि न्यसेत् जपा
कुसुमसंकाशां धनुर्बाणधरां स्मरेत् नानालंकारसुभगां मोहयंतीं जगत्त्रयमिति ध्यात्वा मानसं पूजयित्वा करा
भ्यां पुष्पांजलिमादाय हृदयकमलान्निर्गतां कृपां भगवतीं करस्थपुष्पांजलौ सुषुम्णावर्त्मना वहन्नासापुटद्वारेण निः
सार्य कुंडमध्यस्थयंत्रमध्ये कल्पितमूर्तौ पाद्याद्याचमनीयादिपरमीकरणांतं ततस्तन्मुद्रया विधाय प्राणप्रतिष्ठां तेषु
सौर तु बीजयोनिमुद्राः प्रदर्श्य प्राणशक्तिरूपां समानवर्णायुधभूषणादियुतकामेश्वरयुतां शृङ्गारवतीं सकामां ग्रामस्य धर्मो
११९ मिरतां ध्यात्वा पाद्याद्यासनादिषु धांते रूपचारैर्देवं देवीं च पृथक्पृथक् संपूज्य पाद्यदलकेसरेषु मीशासुरवायव्याग्नेर्स्वर्ग्गादि

119

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चतुर्दिक्षु च क्लां हृदयाय नमः क्लीं शिरसे स्वाहा क्लूं शिखायै वषट् क्लैं कवचाय नमः क्लौं नेत्राय नमः क्लः अस्त्राय नम इ
ति संपूज्य कार्णिकायां त्रिकोणतः स्वाग्रादि चतुर्दिक्षु प्रादक्षिण्येन देव्यग्रे च द्रां द्राविण्यै नमः द्रीं क्षोभिण्यै नमः क्लीं वशीक
रिण्यै नमः ब्लूं आकर्षिण्यै नमः ॐ सः संमोहिन्यै नमः इति संपूज्याष्टदलेषु देव्यग्रादि अनंगरूपिण्यै नमः अनंगमदनायै न
मः अनंगमन्मथायै नमः अनंगकुसुमायै नमः अनंगमदनातुरायै नमः अनंगाधिशिरायै नमः अनंगमेखलायै नमः अनं
गदीपिकायै नमः इति प्रादक्षिण्येन संपूज्य चतुरस्रे प्राग्वल्लोकपालांस्तदस्त्राणि च संपूज्य धूपादिताम्बूलान्तानुपचारान्परि
कल्प्य स्वर्णरजतताम्रतन्मयान्यतमे पात्रे अरणिभवं सूर्यकान्तादिमणिप्रभवं वा लोहपाषाणप्रभवं ते श्रोत्रियगृहाद्
दाहृतं वा ... अग्निमादाय कवचमंत्रेण सजातीयपात्रान्तरेण पिधायाग्निमानीयास्त्रमंत्रेण तन्मध्यादेकमंगारं नैर्ऋतकोणे
क्रव्यादांशं परित्यज्य देवाग्रे स्वपुरतः सपात्रं मूलविद्यया संस्थाप्य मूलमंत्रेण वीक्ष्यास्त्रमंत्रेण प्रोक्ष्यास्त्रमंत्रेणैव कुशैस्त्रिः
संताड्य कवचेनाभ्युक्ष्य प्रणवेनाभिमन्त्र्य धेनुमुद्रयामृतीकृत्यास्त्रेण संरक्ष्य कवचेनावगुण्ठ्य जानुभ्यामवनीं गत्वा तस्मा
देकराभ्यामादाय कुण्डस्योपरि प्रदक्षिणं त्रिः परिभ्राम्य प्रणवमुच्चरन् क्रोमेश्वर्यां योनौ कामेश्वरस्य बीजमिति ध्यायन्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्वाभिमुखं कुंडमध्येऽग्निं निक्षिप्य कामेश्वरीकामेश्वरयोराचमनं दत्वा स्वनाभिमंडले तत्ठराग्निं संचिंतं सुषुम्णावर्त्मना ब्र
ह्मरंध्रस्थाग्निस्तोमात्मक महाबिंदुगतवैन्दवाग्नौ तेन ठराग्निं संयोज्य तौ पुनर्वहन्नासाध्वना निःसार्य कुंडमध्यस्थपार्थि
वाग्नौ संयोज्य कामेश्वरीगर्भे वक्ष्यमाणध्यानोक्तरूपां वह्निशक्तिं संचिंत्य शुक्लविग्रांते ऽग्नौ सोऽहं वह्निचैतन्याय नमः इति त
स्याः शक्तौ वह्निचैतन्यं संयोज्य लौं वह्निमूर्तये नमः इति वह्निशक्तिं संपूज्य तदुपरि कूष्माण्डशुष्ककोष्णशाकलानि च विनिक्षिप्य
चितिं गतो हन हन दह दह पच पच सर्वाज्ञाज्ञापय स्वाहा इति मंत्रेण मुखवायुना फूत्कृत्यातमग्निं प्रज्वाल्योत्थाय कृतांजलिः ॐ अग्निं
प्रज्वलितं वंदे जातवेदं हुताशनं सुवर्णवर्णममलं समिद्धं सर्वतोमुखं इति ज्वलंतमग्निमुपतिष्ठेत् ततो वक्ष्यमाणव वैश्वा
ह्निमंत्रेण प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि भृगुऋषये नमः मुखे गायत्रीछंदसे नमः हृदये अग्नये देवतायै नमः इति विन्यस्य
होमार्थे हविर्विनियोग इति कृतांजलिर्वदेत् ततः सहस्रार्चिषे हृदयाय नमः स्वस्तिपूर्णाय शिरसे स्वाहा उत्तिष्ठपुरुषाय शि
सौर खायै वषट् धूमव्यापिने कवचाय हुं सप्तजिह्वाय नेत्राय वौषट् धनुर्धराय अस्त्राय फट् इति षडंगमंत्रान् गुह्यादितलांतं कर
२०० योर्विन्यस्य हृदयादि षडंगेषु विन्यसेत् ततो लिंगे सप्तार्चिषे हिरण्यायै नमः पायोर्ह्र कनकायै नमः ग्रीवासि श्यामरक्तायै नमः

200

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मुखे ॐ कृष्णायै नासिकायां ॐ सुप्रभायै नमः नेत्रयोः ॐ अतिरक्तायै नमः सर्वांगे ॐ बहुरूपायै नमः इति सप्तजिह्वा वि
न्यस्य मूर्ध्नि ॐ अग्नये जातवेदसे नमः वामांसे ॐ अग्नये सप्तजिह्वाय नमः वामपार्श्वे ॐ अग्नये हव्यवाहनाय नमः वामक
ट्यां ॐ अग्नये अश्वोदरजाय नमः लिंगे ॐ अग्नये वैश्वानराय नमः दक्षिणकट्यां ॐ अग्नये कौमारतेजसे नमः दक्षिणपार्श्वे
ॐ अग्नये विश्वमुखाय नमः दक्षिणांसे ॐ अग्नये देवमुखाय नमः इति वह्नेः १२ तनौ विन्यस्य सप्तजिह्वामुद्रां बध्वा वक्ष्यमा
णवह्निरूपं स्वाभेदेन ध्यात्वा वह्निमंत्रेण प्रागुक्त सामान्यार्घ्यविधिनार्घ्यपात्रं दक्षिणपार्श्वे संस्थाप्य प्रागुक्तविधिनैव पाद्या
चमनीयमधुपर्कप्रोक्षणीपात्राणि च संस्थाप्य स्रुक्स्रुवाचाज्यस्थालीपात्राणि तान्प्रोक्षणीपात्रे बहुमात्रदीर्घमूलिकिहस्तच
माईमंगुष्ठमात्रस्थूलं परिधित्रयं पालाशवैकंकतकोद्यसर्पवैल्वाद्यन्यतमं परिधिसजातीयं प्रादेशमात्रं दैर्घ्यं कनिष्ठांगु
लमानस्थौल्यमाईं समित्संचकं कुशानां पवित्रत्रयं घृतभक्ष्याद्रव्याणि दध्यक्षतादिबलिद्रव्याणि च यागोपकरणानि संपाद्य
कुंडस्याभ्यंतरभागे कुशास्तरे स्रुगादिषट्पात्राण्यधोमुखानि संस्थाप्यान्यानि द्रव्याणि च यथायथं निधाय प्रोक्षणीपात्रं ज
लेन पात्रादीनि प्रोक्ष्य स्रुक्स्रुवादीनि पात्राण्युत्तानीकृत्य प्रणीतपात्रं प्रक्षाल्य स्वपुरतः कुशास्तरे निधाय शुद्धोदकेनाप्

चनस्थां न्नी प्रणीनपात्रं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

र्ये गंधाक्षतान्निक्षिप्य तत्र पवित्रस्तु तेराग्रे निधायोत्तानहस्तद्वयांगुष्ठानामिकाभ्यां पवित्राग्रमूले विधृत्याधोमुखौ हस्तौ कृत्वा स्व
मंत्रेण तदुत्तोलविंदु पवित्रमध्येन र्मोत्रिर्निक्षिप्य तत्र घृतविंदु दत्वा कुंडस्योत्तरकुशास्तरे तत्पात्रं संस्थाप्य तदुपरि कुशान्निक्षिपे
दिति प्रणीताप्रणयनं विधाय प्रोक्षणीपात्रं प्रक्षाल्य स्वपुरतः कुशास्तरे निधाय तत्कुशोदकेनापूर्य तत्र प्रणीताज्जलं किंचित्क्षि
प्य तेनोदकेन होमोपकरणानि प्रोक्ष्य तत्पात्रं त्रिभागजलापूर्णं कुंडस्योत्तरे प्रणीतपात्रस्य पूर्वभागे कुशास्तरे संपाताड्याधार
णाय स्थापयेत् ततः प्राक्स्थापितप्रोक्षणीजलेन वह्निं मेखलोपरि परिषिच्य मुख्यस्य मेखलोपर्याग्नेय्यात्रिभिर्दर्भैरीशानां
तप्राग्दक्षिणेनाग्नेये दक्षिणपरिस्तरणाग्रेण पूर्वपरिस्तरणस्य मूलमाच्छादयन्नैरृत्ये दक्षिणपरिस्तरणस्य मूलं पश्चिमप
रिस्तरणस्य मूलेनाच्छादयन्नुत्तरपरिस्तरणस्य मूलेन वायव्यस्य स्य पश्चिमपरिस्तरणाग्रमाच्छादयन्नीशाने उत्तरपरि
स्तरणाग्रेण पूर्वपरिस्तरणस्य मूलमाच्छादयन् परिस्तीर्य पश्चिमदक्षिणोत्तरदिक्षु ज्येष्ठमध्यकनिष्ठक्रमेण पूर्वाग्रमुत्तरा
ग्रं परिधीन्निक्षिपेत् तेषु पश्चिमपरिधौ ब्रह्मणे नमः दक्षिणे विष्णवे नमः उत्तरे रुद्राय नमः इति संपूड्यैपजयेत्॥ अत्र परिस्तरण
परिधिप्रक्षेपो पश्चिममेखलायायोनिनालोर्ध्वमेखलयोर्मध्ये कार्यो नालमेखलयोर्मध्ये परिधिस्थापनस्य वर्ज्यं कुर्यात्॥

सौर
२०१

201

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तथा मध्यमामेखलोपरि इति सारसंग्रहवचनात् तत्र रंध्रस्याविद्यमानत्वात् ॥ ततः शिष्यो ब्राह्मणमथवा दीक्षितं ब्राह्मणमाहूय तं कुं-
डस्य दक्षिणभागे कुशासने समुपवेश्यामुकगोत्रामुकशर्माहममुकगोत्रिणममुकवेदांतर्गतामुकशाखाध्यायिनममुकश-
र्माणं मम श्रीमहाविद्यादीक्षांगभूते होमकर्मणि कृताकृतवेक्षणाय ब्रह्मत्वेन त्वां वृणे इति वस्त्रालंकारादिभिर्वृणेत् ततस्तं गं-
धादिभिः पूजयेत् ब्राह्मणालाभे कुशवटुकं वा संस्थाप्य कुंडमध्ये कामेश्वरीगर्भस्थं वह्निं ध्यायेत् तद्यथा ततो वैश्वानरं गर्भे त्रि-
नेत्रमरुणप्रभं शक्त्या वरं रक्तकरं तक्षखणं पद्मसंस्थितं वरं शक्तिं स्वस्तिकं वाभीतिं हस्तैस्तु बिभ्रतं अनेकहेममालाभिरंकि-
तां संस्मरेत् प्रिये इति त्रिकोणगर्भितषट्कोणं कर्णिकं वा तेद्धोरयुक्तं चतुरस्रद्वयवेष्टिताष्टदलकमलात्मकवह्निपीठमध्यस्थं
ध्यात्वाधारशक्त्यादिज्ञानात्मांतं प्रथयोगपीठं संपूज्याष्टदले केसरेषु मध्ये च स्वाग्रादिप्रादक्षिण्येन ॐ पीतायै नमः ॐ श्वेतायै न-
मः ॐ अरुणायै नमः ॐ कृष्णायै नमः ॐ धूम्रायै नमः ॐ तीव्रायै नमः ॐ स्फुलिंगिन्यै नमः ॐ रुचिरायै नमः ॐ ज्वालिन्यै
नमः इति नवशक्तीः संपूज्य ॐ ईं सर्वशक्तिकमलासनाय नमः इति समस्तं पीठं संपूज्य तन्मध्यस्थं यथोक्तरूपं वह्निं ध्यायन् स्था-
पनादिपरमीकरणांतं तत्तन्मुद्रया विधाय सप्तजिह्वामुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ वैश्वानर जातवेद इहावह लोहिताक्ष सर्वकर्माणि साध-

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यस्वाहेति मंत्रेण सनादिषु ध्यातैरुपचारैर्वह्निं पूजयेत् अत्र वह्निपूजायामर्घादिकं वह्नेः समन्तदंगाबुद्ध्या कुंडाद्बहिः पात्रांतरे द
द्यात् चंदनादीनि वह्नावेव दद्यात् ततो वह्नेर्मुखे षट्कोणे विभाव्य बहिःस्थषट्कोणवाह्य ईशानकोणे स्रूं हिरण्यायै नमः पूर्वे श्रूं क
नकायै नमः आग्नेये श्रूं रक्तायै नमः नैरृत्ये श्रूं कृष्णायै नमः पश्चिमे ल्रूं सुप्रभायै नमः वायव्ये श्रूं अतिरक्तायै नमः मध्ये श्रूं बहु
रूपायै नमः इति सप्तजिह्वाः संपूज्याष्टदलकेसरेषु आग्नेये सहस्रार्चिषे हृदयाय नमः ईशाने स्वस्तिपूर्णाय शिरसे नमः नैरृते
उत्तिष्ठपुरुषाय शिखायै नमः वायव्ये धूमव्यापिने कवचाय नमः अग्रे सप्तजिह्वाय नेत्राय नमः स्वाग्रादिचतुर्दिक्षु धनुर्ध
राया स्त्राय नमः इति षडंगानि संपूज्याष्टदलेषु स्वाग्रादिप्रादक्षिण्येन ॐ अग्नये जातवेदसे नमः ॐ अग्नये सप्तजिह्वाय नमः
ॐ अग्नये हव्यवाहनाय नमः ॐ अग्नये अश्वोदरजाय नमः ॐ अग्नये वैश्वानराय नमः ॐ अग्नये कौमारतेजसे नमः ॐ अ
ग्नये विश्वमुखाय नमः ॐ अग्नये देवमुखाय नमः इति संपूज्याष्टदलाग्रेषु आं ब्राह्म्यै नमः ईं माहेश्वर्यै नमः ऊं कौ
सौर मार्यै नमः ऋं वैष्णव्यै नमः लृं वाराह्यै नमः ऐं इंद्राण्यै नमः औं चामुंडायै नमः अः महालक्ष्म्यै नमः इत्यग्रादिप्रादक्षिण्येन
२०२ संपूज्य चतुरस्रे लोकपालांस्तदस्त्राणि च प्राग्वत्संपूज्य पुनरुक्त वह्निमंत्रेण वह्निं संपूज्य धूपाद्युपचारान्दत्वा कृतांजलिस्तान्परि

२०२

रिकल्प्य वह्निं श्रपणमप्यस्रुक्स्रुवादिसंस्कारान्कुर्यात् ॥ अत्र दीक्षादिसात्त्विकहोमेषु प्रोक्तसप्तजिह्वाः संप्रदायाः वश्यादिरा
जसकाम्यकर्मसु तु पद्मरागा सुवर्णान्या तृतीया भद्रलोहिता लोहितानंतरं श्वेता धूम्रिणी च करालिका राजसा रसना वह्नेः
विहिताः काम्यकर्मसु इति मारणादिक्रूरकर्मसु तु विश्वमूर्त्तिस्फुलिंगिन्यौ धूम्रवर्णा मनोजवा लोहितान्या करालाख्या
काली तामस्यः ईरिता इति एताश्च तत्तत्कर्मणि प्रागुक्तबीजाद्यान्या सप्तजासु योज्याः केचित्तु प्रागुक्तसात्त्विकसप्तजिह्वासु
कर्मविशेषेषु तत्तत्कर्मानुगुणो जिह्वामध्येमध्ये तस्या होमः कार्य इत्याहुः उक्तं च कुंडस्य मध्ये तथ सा प्रशस्ता जिह्वा हि
रण्या तु सुविकर्मणादौ स्तंभनादिषु मता खलु रक्ता मारणे निगदिता सुविकृष्णा सुप्रभा तु यवैरिहणे स्या उच्चाटने त्वति
रक्तातरीति अत्र या जिह्वा मध्ये तिष्ठति तदूर्ध्वगामारभ्य शेषाः संपूज्य पुनरादिजिह्वामारभ्य मध्यस्थजिह्वापर्यंतमीशा
नादिमध्यांतप्रादक्षिण्येन पूजयेदिति श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाकरे षड्विंशो
गात्तरंगकः इति श्रीसच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्ना
करे षड्विंशस्तरंगः ॥ अथ प्रकृते पुनर्वह्निमंत्रेण वह्निं संपूज्याग्नेय्यां स्थालीमस्त्रमंत्रेण प्रक्षाल्य ॥ स्वपुरतः कुशास्तरे

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

अ· आ· क·
प्रो· ता· अभ्यु·

निधाय तस्यां तु तत्राग्रं पवित्रं निधाय व्रीहीणां दिव्यवर्त्मभिः संस्कारैः संहतास्तु गंधितस्तु शोधितं गव्यं घृतमाज्यं संलाविद्यया
त्रिरभिमंत्रितं तस्य हृदयेनवृतं संचित्य धेनुमुद्रां प्रदर्श्य कुंडाग्रागारात् हृत्वा कुंडस्य वायव्यकोणे कञ्चित्पात्रे भस्मौ वा निक्षिप्य तदु
परि हृन्मंत्रेण तस्य स्थालीं निधाय दर्भयुगलमग्नौ संदीप्य दर्भांग्रमात्रं हृदा निक्षिप्य वह्निरूपमग्नौ प्रक्षिप्य पुनर्दर्भयुगलं
संदीप्य कवचेनाज्यं पर्यग्निं श्रीमयित्वाग्नौ दग्धशेषं विसृज्य पुनर्दर्भान्प्रज्वाल्य हृन्मंत्रेणाज्ये प्रदर्श्य दर्भशेषानग्नौ प्रक्षि
प्याज्यस्थालीं मंगारेभ्य उत्तरस्यां तुत्रां योगारानग्नौ निक्षिप्य पश्चादुपविश्य पुरतो दर्भघाज्यस्थालीं निधाय प्रागग्रं सत्रमंत्रेणा
पवित्रमध्येन घृते त्रिरुत्पवनं विधाय हृदयमंत्रेण स्वामिस्तु त्वं पवित्रमध्ये त्रिःसंप्लवनं कुर्यादिति॥ तापनपवित्रीकरणाभि
द्योतनोद्योतनोत्पवनसंप्लवनाख्यषट्संस्कारान्कृत्वा करामभ्यां स्रुक्स्रुवावूर्ध्वमुखौ रहीत्वा तावधोमुखौ प्रताप्य कुशा
मूले तयोर्मूलं कुशामध्ये तयोर्मध्यं कुशाग्रे तयोरग्रं त्रिःस्पृशेत्॥ परिगृह्य वामहस्ते निधाय दक्षिणहस्तेन तौ प्रोक्ष्य पुनः प्रता
प्य दर्भानद्भिः संस्पृश्याग्नौ प्रक्षिप्य तयोरधोवामकरं कृत्वोर्ध्वमुखौ तौ मूलाग्रयोः तौ वाला विद्ययाभिमंत्र्य तयोर्मूले ऐं आत्म
तत्त्वाय नमः तयोर्मध्ये क्लीं विद्यातत्त्वाय नमः तयोरग्रे सौः शिवतत्त्वाय नमः इति पृथक् पृथग्विन्यस्य पुनस्तयोर्मूले ह्रां लें

सौर
२·३
203

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मध्यलोचने हुत्वा अग्नीषोमाभ्यां नमो वां पुनर्दक्षिभागात् नम इति स्रुवेनाज्यमादाय अग्नये स्विष्टकृते स्वाहेति वह्नेः

हत्वे त्रेण

इच्छाशक्त्यै नमः तयोर्मध्ये ह्रां ज्ञानशक्त्यै नमः तयोरग्रे हूं क्रियाशक्त्यै नमः इति शक्तित्रयं विन्यस्य स्रुचि विष्णवे नमः स्रुवे ह्रौं न
मः इति विन्यस्य तयोर्मध्ये कण्ठदेशे त्रितन्तुरूपेण सूत्रेण पृथक्पृथक् त्रिः प्रदक्षिणं संवेष्ट्य गन्धादिभिः संपूज्य स्वदक्षिणभागे कु
शास्तरे तौ स्थापयित्वा तस्याज्यस्थाल्यां पवित्रं प्रागग्रं कृत्वा द्वौ भागौ कल्पयित्वा दक्षिणभागाग्रं शुक्लपक्षं वामभागं कृष्णपक्षं च संचिं
त्य वामभागे इडां दक्षिणे पिंगलां मध्ये सुषुम्नां च विभाव्य हंसमन्त्रेण दक्षभागात् स्रुवेनाज्यमादाय अग्नये स्वाहा इत्यग्नेर्दक्षि
णनेत्रे हुत्वा अग्नये इदं न मम स्तत्स्रुक्का पुनर्वामभागात् तथैवाज्यमादाय अग्नीषोमाभ्यां स्वाहेति वह्नेर्मु[illegible]खे तु कुर्यात् अत्र सर्वत्र
स्रुवलग्नहुतशेषमाज्यं संपातधारणाय प्राक्स्थापितपात्रे निक्षिपेत् सर्वत्र प्राग्वत् कृत्वा तत्तन्मन्त्रादेशात्त्यागं च कुर्यादिति
वह्नेर्नेत्रवक्त्रोच्चाटनं विधाय ॐ भूः स्वाहा अग्नये स्वाहा इदं न मम ॐ भुवः स्वाहा वायव इदं न मम ॐ स्वः स्वाहा सूर्याय इ
दं न मम ॐ भूर्भुवः स्वः स्वाहा प्रजापतये इदमित्याहुतित्रयं हुत्वा वैश्वानर जातवेद इहावह लोहिताक्ष सर्वकर्माणि सा
धय स्वाहेति अग्निमन्त्रेण हुतित्रयं हुत्वा ॐ अग्नेर्गर्भाधानं संपादयामि स्वाहा ॐ अग्नेः पुंसवनं साधयामि स्वाहा ॐ व
ह्नेः सीमन्तोन्नयनं संपादयामि स्वाहा इति प्रतिकर्माज्याहुत्यष्टकं कामेश्वरीगर्भे जातं प्राग्रूपं वह्निं ध्यायेत् ॐ अग्ने

घृ. सोमाय स्वाहेति
वह्नेर्वामलोचने हु
त्वा सोमायेदं न मम स्रु
वमुद्देशभागं विधाय
पुनर्मध्यादाज्यमादाय

नमम

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रीतकर्म संपादयामि स्वाहेत्यष्टावाज्याहुतीर्हुत्वा वह्नेर्नालच्छेदं कृत्वा सूतकं संशोध्य ऐं वह्नेर्नामकरणं संपादयामि ।
स्वाहेत्यष्टावाज्याहुतीर्हुत्वा कामाग्निरिति नामधेयं परिकल्प्य ॥ कामेश्वरीकामेश्वरौ संपूज्य विसृज्य ऐं वह्नेरुपनिष्क्रम
णं संपादयामि स्वाहा ऐं अग्नेरन्नप्राशनं संपादयामि नमः ऐं अग्नेश्चौलं संपादयामि स्वाहा ऐं अग्नेरुपनयनं संपादया
मि स्वाहा ऐं महानाम्नं संपादयामि स्वाहा ऐं अग्नेर्महाव्रतं संपादयामि स्वाहा ऐं अग्नेरुपनिषदं संपादयामि स्वाहा
ऐं अग्नेर्गोदानं संपादयामि ऐं अग्नेः समावर्तनं संपादयामि ऐं अग्नेर्विवाहं संपादयामि स्वाहा ॥ इति प्रतिकर्माष्टावष्टा
वाज्याहुतीर्हुत्वा गर्भाधानादि पंचदश संस्कारान् विवाहान्तान् शुभकर्मसु कुर्यात् अशुभकर्मसु तु अग्नेर्मृतिं संपाद
यामि स्वाहेति मरणान्तान् षोडश संस्कारान् कुर्यादिति ॥ ततो मूलाग्रघृतप्लुतं समित्पंचकं तत्र वह्नौ निक्षिप्य ॥ स्रूं हिर
ण्यायै स्वाहा ख्रूं कनकायै स्वाहा स्रूं रक्तायै स्वाहा ग्रूं कृष्णायै स्वाहा ल्रूं सुप्रभायै स्वाहा म्रूं अतिरिक्तायै स्वाहा श्रूं यँ्रूं
सौर बहुरूपायै स्वाहा सहस्रार्चिषे हृदयाय स्वाहा ऐं स्वस्तिपूर्णाय शिरसे स्वाहा उत्तिष्ठपुरुषाय शिखायै स्वाहा ऐं धू
२५ मव्यापिने कवचाय स्वाहा सप्तजिह्वाय नेत्राय स्वाहा धनुर्धराय अस्त्राय स्वाहा ऐं अग्नये जातवेदसे स्वाहा ऐं अग्न

२०५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ये हव्यवाहनाय स्वाहा ॐ अग्नये अश्वोदरजाय स्वाहा ॐ अग्नये वैश्वानराय स्वाहा ॐ अग्नये कौमारतेजसे स्वाहा
ॐ अग्नये विश्वमुखाय स्वाहा ॐ अग्नये देवमुखाय स्वाहा ॐ आं ब्राह्म्यै नमः ॐ ईं माहेश्वर्यै नमः ॐ ऊं कौमार्यै न
मः ॐ ॠं वैष्णव्यै नमः ॐ ॡं वाराह्यै नमः ॐ ऐं इन्द्राण्यै नमः ॐ औं चामुण्डायै स्वाहा ॐ अः महालक्ष्म्यै ॐ लं अग्नये इंद्राय
स्वाहा ॐ रं अग्नये स्वाहा ॐ यं यमाय स्वाहा ॐ क्षं निरृतये स्वाहा ॐ वं वरुणाय स्वाहा ॐ यं वायवे स्वाहा ॐ सं सोमा
य स्वाहा हं ईशानाय स्वाहा ॐ आं ब्रह्मणे स्वाहा ॐ ह्रीं अनन्ताय स्वाहा ॐ वज्राय स्वाहा ॐ शक्तये स्वाहा ॐ दं
डाय स्वाहा ॐ खड्गाय स्वाहा ॐ पाशाय स्वाहा ॐ अंकुशाय स्वाहा ॐ गदायै स्वाहा ॐ त्रिशूलाय स्वाहा ॐ पद्माय
स्वाहा ॐ चक्राय स्वाहेति वह्नेर्जिह्वाग्नीहुति देवतानामेकैकाहुतिं कृत्वा स्रुवेन चतुर्वारं स्रुचि घृतमापूर्य अधो
मुखं स्रुवं स्रुचि विनिधाय योत्थाय प्राग्वत् वह्निमन्त्रान्ते वौषडिति वह्नौ हुत्वा पविश्य पुनः स्रुवेण ॐ स्वाहा १ ॐ श्रीं स्वाहा २ ॐ
श्रीं ह्रीं स्वाहा ३ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं स्वाहा ४ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं स्वाहा ५ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं स्वाहा ६ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं गणपतये स्वाहा ७
ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं गणपतये वरवरद स्वाहा ८ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशं स्वाहा ९ ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं गणपतये

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तत्रदेवाताया होमंकु·

दशाज्याहुतीः कृत्वा समस्तेन महागणपतिमंत्रेण कृतिचतुष्टयं जुहुयात् ॥ समस्तमहागणपतिमंत्रस्य दशमाहुतिहोमशेषः ॥ अग्न्यादिस्वाहान्तो ह्येषः ॥ ततस्ताभ्यादिनिर्मितां चरुस्थालीं मन्त्रमंत्रेण ९

वरवरद सर्वजनं मे वशमानय इति दशधा विभक्तेन महागणपतिमंत्रेण प्रज्वाल्य तत्र सुसिद्धान् शालितंडुलान् मूलविद्य त्वा

याभिमंत्रितान् पंचदशप्रसृतिमितान् स्वमंत्रं जपन् निक्षिप्य तत्र यथामानं गोक्षीरं निक्षिप्य कवचमंत्रेण पात्रांतरेण तं चरु

मूर्ध्वं विधाय गुरुः प्राङ्मुखो मूलविद्यां जपन् निधाय सजातीयेनाधमाधमाने नावदानयोग्यस्य लाभेन वृत्ताकारघटितेन मे

क्षणेन प्रादक्षिण्येनोर्ध्वमधश्च घट्टयन् स्रुविघट्टयन् सुसिद्धमर्द्धं नातिकठिनं नातिशिथिलं चरुं श्रपयित्वा स्रुवेण माज्येना तु

भिघार्य मूलविद्यया स्विन्नं तस्मिन् चरौ तन्नामाभिघारं स्रुवस्य माज्यं निक्षिप्य तत्पात्रं कवचेनोत्तार्य कुंडस्योत्तरभागे कुशा

स्तरे निधाय प्राग्वत् स्वासनं संप्रकल्प्य तत्र प्राङ्मुखं उपविश्य मूलविद्यया स्विन्नेन तस्मिन् चरौ तन्नामाभिघारं स्रुवस्य माज्यं निक्षिप्य त

त्पात्रं कवचेनोत्तार्य कुंडस्योत्तरभागे कुशास्तरे निधाय प्राग्वत् स्वासनं संप्रकल्प्य तत्र प्राङ्मुखं उपविश्य मूलविद्यया प्राणायामत्रयं

मूलविद्यया ऋष्यादिकं रषडंगन्यासांश्च विधाय करन्यासांश्च षडासनषडंगयुवतीर्वशिन्यादिगष्टकं चेतः पीठं च तत्त्वन्यासान् त्वा

सौर न्यासषट्कं विधाय ध्यानं मानसपूजां तेषामर्घ्यादिपात्रस्थापनं कृत्वा तत्र शंखं विधाय वह्निमुखे श्रीचक्रं ध्यात्वा प्राग्वद्योगपी

२०७ ठं संप्रकल्प्य मूर्तिं कल्पयित्वा तत्र प्राग्वद्देवीमावाह्य सर्वोपचारैः संपूज्य प्राग्वत्तिथिनित्यादिसमस्तदेवतावृन्दं संपूज्य संतर्प्य वह्नि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रूपां भगवतीं ध्यायन् मूलविद्ययाहुतैः पंचविंशत्याहुतीर्हुत्वा वह्न्यैकीकरणं विधाय पुनर्वह्निदेवतयोः स्वात्मना सहैक्यं
विभावयन्नाडीसंधानार्थमेकादशप्त्याहुतीर्मूलविद्यया हुत्वांगादिसमस्तवृत्तिदेवतानां तत्तन्नाम्ना तेषां पादुकायै स्वाहेत्या
दितत्तन्नाममंत्रैः प्रत्येकमेकैकाहुत्याहुतीर्हुत्वा प्राणादिषु कुंडेष्वन्तर्लिङ्गिः प्रागुक्तविधिना संस्कृते स्वाचार्यैः स्वकुंडादग्निमु
द्धृत्य विहरेत्। ततोऽन्तर्लिङ्गिः स्वस्वकुंडे वह्निं प्रज्वाल्य स्वस्वकुंडाग्रे स्वस्वासनादि प्रागुक्तविधिना संशुद्ध्योपविश्य पूर्ववद्दिग्वंदन
पूर्वकं भूतशुद्ध्यादियथाशक्तिन्यासजातं विधाय प्रोक्तविधिना घटादिस्थापनपूर्वकं वह्निमुखे श्रीचक्रं ध्यात्वा पीठशक्त्यादिपुर
स्सरं देवीमावाह्य सांगावरणां सर्वोपचारैः संपूज्य संस्कृतघृतेन पंचविंशत्याहुतीर्हुत्वा मूलविद्यया स्वस्वकुंडे जुहुयुः ततो गुरु
र्वेद्यामंडले अन्नस्थालीमभिमंत्रितं कृशानुस्तरे चरुं त्रिधा विभज्यैकं भागं देव्यै निवेद्य द्वितीयं भागं विभज्यान्तर्लिङ्गिः सहस्राज्येन तेन प्र
तिकुंडं पंचविंशत्याहुतीर्हुत्वा तृतीयं भागं शिष्येन सह गुरुः स्वयं भुक्त्वाचम्य समाचांतं शिष्यं मूलविद्यया षडंगन्यासेन सकली
कृत्याहंमंत्राभिमंत्रितं चीरवृक्षादिसंभवं दंतकाष्ठं शिष्याय दद्यात्। ततः शिष्यः समाहितस्तेन दंतान् विशोध्य दंतकाष्ठं प्रक्षा
२०६ ल्य विसर्जयेत्। समाचांतं शिष्यं मूलविद्यया बद्धशिखं मस्त्रमंत्राभिरक्षितं विद्यां नीत्वा गुरुस्तेन सार्धं तस्यां कुशास्तरे तां रात्रिं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ध्यायन इति दीक्षादिना सूर्यदिने धिवा सप्तमीतिथिस्तेन दंतान् विशोध्य दंतकाष्ठभक्षणं त्वा विसृजेत्तु नं कुर्यात् ततोन्यस्मिन्दिनेगु
रुः सशिष्यो रात्रिशेषे समुत्थाय स्नानादिनित्यकृत्यं निर्वर्त्य यागमंडपं गत्वा द्वारश्रद्धादिनि तत्क्रमोक्तविधिना कुंभस्थाप
र देवतां सांगां सावरणां संपूज्य पञ्चपात्रं समाप्य कुंडसमीपं गत्वा स्वस्वासने सशिष्य उपविश्य आत्मनो गुरुश्च स्वे स्वे कुंडे परदेवतां
यथाविधि संपूज्य सकलविघ्नशोषणं षोडशघृताहुतीर्हुत्वांगावरणदेवतानामेकैकामाज्याहुतिं हुत्वा घृताक्तैस्तैस्तिलैः सकल्पो
क्तपुरश्चरणांगहोमे विहितद्रव्यैर्वा प्रतिकुंडमष्टोत्तरसहस्रं जुहुयुः अत्र पुरश्चरणांगहोमद्रव्यं तु पलाशपुष्पाणि कुसु
मकुसुमानि त्रिमधूनि तु घृतक्षीरमधूनि घृतशर्करामधूनि वा ततः स्नातः कृतनित्यकृत्यः शिष्यं पंचगव्यं पाययित्वा कुंडस
मीपं नीत्वा गुरुः स्वदृष्ट्या विलोकय योगमार्गेण तदीयहृदये प्रविश्य तच्चैतन्यमाकृष्य स्वात्मनि संयोज्य शिष्यमूर्त्तिषडध्व
रूपं श्रीचक्रं विभाव्य तस्य षडध्वशोधनं कुर्यात् तत्र शिष्यस्य पादयोः प्राग्वत् कृतिनिवृत्त्यादिपंचकलात्मकं कलाध्यानं संचिंत्य
शैर पुनस्तस्य लिंगदेशे आत्मतत्त्वविद्यातत्त्वशिवतत्त्वविद्यातत्त्वात्मतत्त्वसर्वतत्त्वात्मकं सप्ततत्त्वमयं तत्त्वाध्यानं विभाव्य
२०६ पुनस्तस्य शिरसि समस्तमंत्रराशिमयं मंत्राध्यानं विभावयेदिति पक्षषडंगं शिष्यदेहे संस्मरन्तु गुरुः कुर्वीत शिष्यं स्पृशन्
पुनस्तस्य नाभिदेशे आगुल्फचतुर्दशभुवनात्मकं भुवनाध्यानं परिकल्प्य पुनस्तस्य हृदये अकारादिक्षकारांतमातृकावर्णमयं वर्णाध्यानं संचिंत्य पुनस्तस्य ललाटे वर्णस्वरूहमयं पदाध्यानं विभाव्य

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तत्त्वाध्यानं

ॐ अस्य कस्य कलाध्यानं शोधयामि स्वाहेत्यष्टावाहुतीः सांतैः स्विलैर्हुत्वा कलाध्वनि तत्त्वाध्वनि विलीनं विभाव्य एवं पुनः
ॐ तत्त्वाध्यानं शोधयामि स्वाहेत्यष्टावाहुतीर्हुत्वा शुंतं भुवनाध्वनि विलीनं विभाव्य पुनः ॐ भुवनाध्यानं शोधयामि स्वाहा इ-
त्यष्टधाहुत्वा तं वर्णाध्वनि विलीनं विभाव्य पुनः ॐ वर्णाध्यानं शोधयामि स्वाहा इत्यष्टधाहुतीर्हुत्वा तं पदाध्वनि लयेनी-
त्वा पुनः ॐ पदाध्यानं शोधयामि स्वाहा इत्यष्टधाहुत्वा तं मंत्राध्वनि लीनं विभाव्य ॐ मंत्राध्यानं शोधयामि स्वाहा इत्यष्टावा-
हुतीर्हुत्वा तं परमात्मनि विलीनं विभावयेदित्यध्वशोधनं विधाय पुनः स्वाहिकमात्परमात्मनि लीनं मंत्राध्यानं ततस्तस्मात्प-
दाध्यानं ततो वर्णाध्यानं ततो भुवनाध्यानं ततस्तत्त्वाध्यानं ततः कलाध्यानं च ततस्तत्स्थाने संयोज्य स्वात्मास्थितं शिष्यचैतन्यं तं हु-
हृत्पंकजे पूर्वेश पस्तुमणवत्मे नाशिष्यस्य हृदये तं दिव्यदृष्ट्यावलोकयन्स्थापयेत् अत्र शुद्धसंस्कारजातीनामध्वशोधनेन
कृयान्ते घात्तु स्वपादोदकपादेनैव पाशविमोचनं कार्यमिति ततो गुरुः स्वकुंडे ॥ ॐ भूरग्नये च पृथिव्यै च महते च स्वाहा अग्न-
य इदं न मम ॐ भुवो वायवे चांतरिक्षाय च महते च स्वाहा वायव इदं न मम ॐ स्वरादित्याय च दिवे च महते च स्वाहा सूर्याय
इदं न मम ॐ भूर्भुवःस्वश्चंद्रमसे च नक्षत्रेभ्यश्च दिग्भ्यश्च महते च स्वाहा प्रजापतय इदं न मम इत्याहुतिचतुष्टयं स्रूना तिरिक्तं स्रा-

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यज्ञिन्नार्थमाहुतिचतुष्टयं हुत्वा ॐ इतःपूर्वप्राणबुद्धिदेहधर्माधिकारतो जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यवस्थासु मनसा वाचा कर्मणा हस्ता
भ्यां पद्भ्यामुदरेण शिश्ना यदुक्तं यत्स्मृतं तत्सर्वं ब्रह्मार्पणं भवतु स्वाहा इति ब्रह्मार्पणमंत्रेण कर्मबंधविमुक्त्यर्थमाहुत्येनाहु
वैश्वा तीर्हुत्वा वह्निमंत्रेण प्राग्वद्वह्निं संपूज्य ॐ सहस्रार्चिर्महातेजा नमस्ते वज्ररूपधृक् सर्वाग्निने सर्वगात्रपावकाय नमोस्तु ते
त्वं रौद्रश्चाग्निरक्ष्मा च घोरहा त्वं नमामि ते विमुक्तस्त्वं लोकपालोसि शांतिमत्र प्रयच्छमे इत्यग्निं प्रार्थ्य ॥ न्यूनातिरिक्तपूर्णार्थं द्वा
त्रिंशत्तिलं घृतं ॐ हूं सांगं कुरु कुरु स्वाहेति तिलेनैकामाहुतिं हुत्वा ॥ स्रुवेण स्रुचि घृतमापूर्य तदग्रे पुष्पफलादिकं च निक्षि
प्य तदूर्ध्वेधोमुखं स्रुवं निधाय शंखवत्संपुटाभ्यां कराभ्यां स्रुक्स्रुवौ गृहीत्वोत्थाय स्रुक्मूलं स्वनाभौ निधाय वाम
पादमग्रे कृत्वा ॥ मूलविद्यामुच्चार्य वौषडिति द्व्यास्त्वकमले परमाप्तं बुद्ध्या ... कुर्यात् एवं पूर्णाहुतित्रयं हुत्वोपविश्य ॥ देवीमं वाद
डलस्थदेवीं सचक्रां सांगां सावरणां कुंभे विसर्जयेत् ॥ एवं स्थितिनापि स्वस्वकुंडे महाव्याहृत्यादिहोमपूर्वकं पूर्णाहुतिं हुत्वा देवीं
मोर संपूज्य विसर्जयेयुः ॥ ततो गुरुः प्रागुक्तविधिना सांगं सावरणं वह्निं संपूज्य प्राग्वद्व्याहृतिभिर्जिह्वादीनां मंत्रेण घृतेन हुत्वा वह्निं
२०७ परिषिच्य ॐ भो भो वह्ने महाशक्ते सर्वकर्मप्रसाधक कर्मान्तरेपि संप्राप्ते सान्निध्यं कुरु सादरं इति वह्निं संप्रार्थ्य प्रणम्य तत्स्वा

२ कूर्चपात्रमानीय कुशादिसत्वाः ब्रह्मणे

207

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्मनि संयोज्य परिस्तरणं परिधीनाग्नौ प्रक्षिप्य विभूतिं वंदनं कृत्वा नेत्रमंत्रेण शिष्यनेत्रे नववस्त्रेण बद्ध्वा तं करे गृहीत्वा कुंडसमी-
काशां कुंडलं नीत्वा तस्यांजलिं पुष्पैः पूरयित्वा स्वयं मूलविद्यां समुच्चरन् कुंभस्थदेवतायै पुष्पांजलिं दापयित्वा नेत्रस्थं विसृज्य दर्भा
सने तं समुपवेश्य ॐ अज्ञानतिमिरांधस्य ज्ञानांजनशलाकया चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः इति मंत्रं पाठयित्वा
कुंभदेवीं सांगां सावरणां सर्वोपचारैः संपूज्य प्रागुक्तभूतशुद्धिविधिना शिष्यदेहं संहृत्योत्पाद्य तद्देहे प्रागुक्तषोढाद्यखिलन्या
सान् विन्यस्य पंचोपचारैः कुंभस्थां देवतां संपूज्य षडंगन्याससंयोगेन प्राग्वद्देवीं सकलीकृत्य कुंभं चिह्नकुंभस्थानेव लक्ष्यमाणसर्वतोभ
द्रमंडले स्थले कृते शिष्यं प्राङ्मुखं समुपवेश्य पंचवाद्यघोषपुरस्सरं ब्राह्मणघोषैः सह गुरुः कुंभमुद्धृत्य तन्मुखस्थान् पुरस्तु
मानू शिष्यमूर्ध्नि निधाय विलोममातृकाशूलविद्यां च जपन्नुदस्रुतैः शिष्यमभिषिच्य पूर्वं स्थापितवर्धनीतोयैः रक्षार्थं।
शिष्यमभिषिच्य तदिष्टजलेनाचांतं तं षडंगन्याससंयोगेन षडंगमंत्रेण सकलीकुर्यात्। ततः शिष्य उत्थाय सुधौते शुभ्रे
श्वेते वाससी परिधाय आचम्य मौनी कृतांजलिः गुरुसंनिधौ तिष्ठेत्। ततो गुरुस्तं श्रीचक्रे प्रागुद्धृते समुपविश्य तस्मिन् संक्रा
न्तां स्वेष्टदेवतां गंधादिभिः पंचोपचारैः संपूज्य शिष्यदेवतयोरैक्यं संचिंतयन् श्रीपात्रामृतेन प्रागुक्तविधिना गुरुः शिष्यं त

सं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्वशोधनं कारयित्वा तस्य पाशच्छेदं विदध्यात् । तत्र प्रथमं शिष्यदेहे मूलाधारस्वाधिष्ठानमणिपूरकानाहतविशुद्धआज्ञा- षोडशस्थानेषु षो-
बिंदुर्ध्वेन्दुरोधिनीत्येणदि षोडशस्थानेषु षोडशनादान्तादातशक्तिव्यापिकासमनोन्मनीध्रुवमंडलाख्येषुन्नोपदेशेन तस्याः षोड- डशार्णेष्युपदेशे
शबीजानि संचिंत्य पंचदशाक्षर्युपदेशेन तस्याः पंचदशाक्षराणि मूलाधारादिपंचदशस्थानेषु संचिंत्य तदूर्ध्वे समस्तविद्यामयीं
संविदं च तुर्यं सर्वात्मिकां महाकामकलां संचिंत्य विद्याक्षरषोडशकसंलीनाः सत्त्वादिगुणत्रयगुणातीतस्वरूपं ज्ञात्वा तत्त-
त्स्थानेषु शुक्तितुर्याख्या चत्स्यात्तु हृदयजनितषोडशकला उत्पत्तिजागरबोधमनोभ्रान्तिरभिलाषभ्रमचिंतास्मृतिमरणवि-
स्मृतिर्हर्षनिद्रावैराग्यमुमुक्षासमाधिविवेकाख्याः संचिंत्य तद्दिव्यदृष्ट्यावलोकयन्बंधनमुक्त्यादिमूलेनानापातकमयप-
त्रमुत्तेरभिःलापत्रस्त नष्टरितेषु एषपापफलान्विति संसारक्लेशेषु तद्दृष्ट्याद्यस्थूलशरीराद्भूये निघस मोहमत्सरकामक्रो-
धाहंकारमदमयापिद्धबद्धरूपलाभ्यां संकल्पविकल्परूपपक्षाभ्यामतिचंचलं तेभ्यो चंद्रचुंचूकृत्यकृत्यपेदद्धूयं शिष्यस्य
सौर मनःपक्षिणं ज्ञानोपदेशलक्षणपाशेनेव बध्वा श्रीगुरुकरोक्तरूपशस्त्राच्छिन्नपक्षद्वयतया निश्चलीकृतमनःपक्षिणः श्री-
२०८ न्नोन्मनीभावस्थानिःशेषत्रुटितभवपाशस्य शिष्यस्य ब्रह्मरंध्रे गुरुः सुपुष्पफलेन स्वदक्षिणकरेण स्पृशन्नेवाच्यरूपं यद्द-
२०९

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्तुतच्छिष्यं संयोज्य ब्रह्मैवाहमिति भावयंस्तत्रस्थसहस्रदलसरसीरुहोदरमध्यगतं गुरुं तत्स्वप्रकाशात्मतः स्मरणेन क्रमरूपं
बोधयित्वा तत्रैवाज्ञपासंकल्पप्रकारेण क्रमप्रकारेण षडङ्गस्वरूपादिकं चोपविश्य प्राग्युक्तविधिना श्रीपात्रामृतेन तत्स्वशो
धनं कारयित्वा नूतनवस्त्रेण शिष्यमस्तकमाच्छादयेत् तस्य दक्षिणकर्णे प्रथमतो गुरुपादुकां विद्यां स्वपादुकां तामुपादि
श्य ततो बालां तदनु पञ्चपञ्चिकाविद्यां ततो मूलविद्यां तदनु चक्रेश्वरीविद्यां षोडशानां पदेशपक्षे तदङ्गतां पञ्चदशाक्ष
रीं तदनु पञ्चाशन्मिथुनविद्यास्ततश्चतुराम्नायविद्यास्ततः स्मरणपूर्वाम्नायविद्यां अन्याश्च श्रीचक्रोपस्तो पायोगिन्योपाया
विद्यास्ताः सर्वा यथाक्रमं यथासंप्रदायं यथाधिकारी सम्यगुपदिशेत् तस्य नामाद्यक्षरादि वसेमानन्दनाथशब्दान्तं नाम विदं
गुरुः शिष्यनाम कुर्यात् अथवा स्वशरीरमात्रकान्तामस्थाने स्वैकमंगं शिष्येन स्पर्शयित्वा तत्रस्थमातृकाक्षरमाद्यक्षरं
कृत्वानन्दनाथशब्दान्तं नाम विदध्यात् इति संप्रदायनाम कृत्वा तदनु गतं कलिषु गदिनानि दीक्षादिनावमानानि गणयि
त्वा नवभिर्हृते यावंति दिनान्यवशिष्टानि भवंति तानि परिज्ञाय प्राक्प्रातःसंध्याप्रकरणोक्तनवनाथेषु दीक्षादिनसंख्यः पर्या
नाथो भवति तस्य नामैव स्वशिष्यस्यापि नाम कुर्यात् ततः शिष्यप्राणायामन्यासादिकं षडङ्गन्यासं पूर्ववत्कृत्वा गुरुरुपदिष्टास्थल।

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रियामष्टोत्तरशतंमष्टधा वा जपित्वा वेद्या उत्तरभागे उत्तरकुंडयोरंतराले कनिष्ठमंडपे चेन्मंडपाद्बहिरुत्तरस्यां दिशि जपंसम
र्प्य गुरुमंत्रदेवतानामैक्यं विभावयेत् देवतात्मकं श्रीगुरुं ध्यायन् दंडवत्प्रणम्य तस्य पादद्वयं कृतार्थोस्मीति वदन् स्वशिरसि
निधाय प्रणमेत् ततो गुरुः कृतार्थोस्मीति वदन् शिष्यमुत्थाप्य परिरभ्य मूर्धन्याघ्राय कालनित्याविद्यादयार्द्रदृष्टिपातं
पूर्वकमुपदिश्य समयाचारादिकं यथाधिकारं बोधयेत् ततः शिष्यः प्रहृष्टमनाः स्वात्मनिवेदनं कृत्वा गुरवे सर्वस्वं तद गुरवे
र्धं वा स्ववित्तदशमांशं वा वित्तशाठ्यरहितो गोभूहिरण्यवस्त्राभरणगजाश्वदासदासीगृहारामादिषु तां दक्षिणां दत्त्वा
भूरिणाऽपूरितो ब्राह्मणकुमारिकाः सुवासिनीः सामयिकांश्च भक्ष्यभोज्यवस्त्रालंकारभूरिदक्षिणाद्यैः संतोषयेत् इति क्रियामयी
[रोहितो गोभूहिरण्यवस्त्राभरणगजाश्वदासदासीगृहारामादिषु तां दक्षिणां दद्यात्] दीक्षा श्रीविद्यानंदनाथेन
शिवयोः प्रियहेतुना कृते सौभाग्यरत्नाकरे तरंगः सप्तविंशकः इति श्रीसच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वांते
सौर वासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे सप्तविंशस्तरंगोऽयं २७ नमः श्रीमहात्रिपुरसुं
२१० दर्यै अथैतावत्कल्पेम शक्तानामाचार्यैः प्रायशः नवहस्तमंडपे मंडपकरणाशक्तौ प्रशस्ते कस्मिंश्चिद्गृहे सुसमे भूतलेम

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

उपेच पश्चिमस्यां गुरुः स्वासनं स्थानं परिषिच्य पूर्वतो हस्तद्वयमात्रं प्राक्प्रत्यगायतं ब्रह्मसूत्रमास्फाल्य तन्मध्ये चिह्नं विधाय तद्वि
ह्नावलम्बनेन हस्तमात्रं परिभ्राम्य वृत्तं निष्पाद्य तन्मध्ये ब्रह्मसूत्रं षोडशधा विभज्य प्रागादि पंचदश चिह्नानि कृत्वा समांतराले
षु दे तेषु पूर्वाद्द्वितीयचतुर्थसप्तमद्वादशेषु तिर्यक्सूत्रत्रयं दक्षिणोत्तरं वृत्तरेखावधि कृत्वा तेषु मध्यसूत्रस्य दक्षिणोत्तरवृत्तसंधिय
मारभ्य पश्चिमसूत्रं मध्यस्य ब्रह्मसूत्रस्य पूर्ववृत्तसंध्यवधि सूत्रद्वयमारभ्य ब्रह्मसूत्रमार्जयित्वा सुसमं नवयोनिचक्रं नि
ष्पाद्य तत्र प्राग्वत्कुंभस्थापनादिकं विधाय विश्वे देवां ते गुरुरिंद्रेशानयोर्मध्ये चतुरस्रमाचार्यकुंडं यथाविधि संस्कृत्याग्नि
स्थापनादिकं कृत्वाभिषिच्य प्राग्युक्तविधिना दीक्षां दद्यात् मंडपाभावे गृह एव कुंडकरणाशक्तौ प्राग्युक्तस्थंडिले वाग्निस्था
पनादि दीक्षांतं सकलं कर्म कुर्यात् अग्निस्थापने पि विस्तारो शक्तौ प्राग्युक्तनित्यहोमविधिना वाग्निस्थापनं कुर्यात् पूर्व
दिनादधिवासनाशक्तौ तस्मिन्नेव दिने सद्योधिवासनं कृत्वा दिनद्वयक्रममेकस्मिन्नेव दिने समापयेत् इति सद्योधिवासन
पक्षे गुरुशिष्ययोरुक्तशेषचरुप्राशनं न स्यात् किंतु प्राशनस्यावश्यकत्वाच्चरोराघ्राणं कार्यमिति शिष्टाचारः एवं प्राय
मेव तत्रैव प्राशितं तेनाप्राशितमिति श्रुतेरिति संक्षेपतः क्रियादीक्षा अथात्र होमकाले वह्नेर्जिह्वाक्षिकर्णादिकं ज्ञा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लाज्जुहुयात् तत्र जिह्वायामेव होमः श्रेयः अन्येष्वंगेषु दोषावहः तथा चोक्तं गुह्यकल्पे सर्वकार्येषु संसिद्ध्यर्थं जिह्वायां तस्य
होमयेत् चक्षुः कर्णादिकं त्यक्त्वा होमयेद्दैशिकोत्तमः अग्निकर्णे तु जायेत वस्तु कार्यो चेद्व्याधितो भयं नासिकायां महद्दुःखं च
हुषानाशनं भवेत् केशदारिद्र्यदं प्रोक्तं तस्माज्जिह्वायां तु होमयेत् यत्र काष्ठं तत्र कर्णो यत्र धूमस्तु नासिके यत्राल्पज्वलनं ने
त्रं यत्र भस्म तु तच्छिरः यत्र च ज्वालितो वह्निस्तत्र जिह्वा प्रकीर्तितेति तथा शारदातिलके आस्यात्तज्जुहुयाद्धव्यं विपश्चि
त्सर्वकर्मसु कर्णहोमे भवेद्व्याधिर्नेत्रेऽन्धत्वमीरितं नासिकायां मनःपीडा मस्तके धनसंक्षयः सधूमोऽग्निः शिरः प्रोक्तो
निर्धूमश्चक्षुरेव च ज्वलन्कृशो भवेत्कर्णः काष्ठलग्नश्च नासिका अग्निर्हि जायते यत्र शुद्धस्फटिकसंनिभः तत्रैव मुखं त
त्र विज्ञेयं चतुरंगुलमानतः इति अथाग्नेर्वर्णाद्याः नारदपंचरात्रे अग्नेर्भासश्च गंधश्च शब्दाद्याश्चात्र ते यथा तथा विकारा
श्च शिखाश्चैव संवेद्याः कर्मसिद्धये पद्मरागद्युतिः श्रेष्ठो लाक्षारससमप्रभः बालार्कवर्णोऽपि तु कृत्स्नार्थं शस्यते बुधैः
सौर इंद्रगोपकसंकाशः शोणिताभोऽथ पावकः शक्रचापनिभः श्रेष्ठः कुंकुमाभस्तथैव च रक्तानां पुष्पजातीनां वर्णेनाग्निरिहो
२११ च्यते अथ गंधः सुगंधद्रव्यगंधोऽग्निर्घृतगंधः सुशोभनः आयुर्दः पद्मगंधः स्यात् मल्लिगंधश्च सुव्रत तथा शारदातिलके

211

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नागचंपककपुन्नागपाटलायूथिकानिभः पद्मेंदीवरकल्हारसर्पिर्गुग्गुलुसंनिभः पावकस्य शुभो गंधः इति अथ शब्दः
जीमूतवल्लकीशंखमृदंगध्वनितुल्यकः शब्दोग्नेः सिद्धये होतुरतोन्यः स्यादसिद्धिदः तथा शारदातिलके भेरीमृदंगहस्तीन्द्रध्वनिर्वै
ह्निः शुभावहः अथ वर्णाकृतिः नारदपंचरात्रे छत्राकारोऽग्निश्रीवत्सध्वजचामरसंनिभः विमानानां हयानां च प्रासादानां वृष
स्य च आकारेणाथ हंसानां मयूराणां च सिद्धिदः तथाकृतिः सदा वह्निः सद्यः सिद्धिकरः स्मृतः शोभनां दक्षिणां रूपनमस्त
होमकर्मणि यद्रूपं कथितं चैव योदितस्य प्रतिलक्षणं अन्यान्यत्वप्रयद्येत तदा सिद्धिकरोनलः अथ शिखा तत्रैव विषमा
श्च शिखा वक्रा सम्यादेयश्च शुभावहाः ह्रस्वा ह्रस्वा न ता दीर्घा अग्निज्वालाः सिद्धिदाः स्मृताः तथा शारदातिलके प्रदक्षिण
स्य तु कंपाश्च शुभाः शिखिनः शिखाः शुभदा यजमानस्य राज्यस्यापि विवृद्धये तथा नारदपंचरात्रे प्रदीप्ते लेलि
हाने श्रीलिर्धूमे समगुणे तथा होये तद्विप्रदे चैव होतव्यं सिद्धिमिच्छता अथ निषिद्धः नारदपंचरात्रे अल्पतेजा अरु
क्षश्च विस्फुलिंगसमन्वितः धूमावलीढज्वालश्च कृशानुर्नैव सिद्धिदः दुर्गंधश्चावलीढश्च सितकृष्णश्च यो भवेत् श्वे
सिंच विलिखेद्यस्तु सोपि दद्यात्पराभवं तथा शारदातिलके कृष्णः कृष्णगतिर्वैरी यजमानं विनाशयेत् इति गंधोक्तु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तस्मुक्तोच्छ्रोत्तुङ्गः खषदोभवेत् छिन्नाष्टताश्रिखाकुर्यान्नस्तंभनपरिस्तयं शुकपक्षनिभोधूम्रःपारावतसमप्रभः हानिंतुर
गज्ञातीनांगवांचकुरुतेचिरात् तथापंचरात्रे खरोष्ट्रमहिषादीनांकुरुतमत्रनसिद्धये रूक्षःश्चरखरशश्च स्वपसमगतिः स
यस्त्र दा उल्लिखेद्धस्तुधीयश्चाधःशिलेखच नेष्यतेसौख्यनिश्रेद्दशास्त्रेस्मिन्पारमेश्वरे अत्रैवंविधेषुदोषेषुप्रायश्चित्तंतस्तुतं
श्चायदातिलके एवंविधेषुदोषेषुशायश्चित्तायदेशिकः शूलेनाप्यनेनतु कुर्यात्पंचविंशतिराहुतीः मंचविंशतिरेकैकस्मि
रक्तचंदन न्दोषेइतिज्ञेयं अथस्तूपकल्पनम्वो तत्र श्रीपर्णीशिंशपाचंदनंबिल्वाश्चपनसचम्पककपुन्नागखदिरवैकंकतपलाशवद
पिप्पलप्लक्षोडुंबरादिवृक्षाणामन्यतमस्यशुष्कमत्रणमघुर्णिघुणादिभिरदुष्टमसुदृढंसमारण्यदद्दीर्घाधिकस्थूलस्तुत
समचतुरस्रंकाष्ठंगृहीत्वा तत्रपूर्वोक्तस्तुष्टांगुलेनषत्तुर्विंशत्यंगुलमानंषड्विंशदंशेनविभज्य तेषुविंशमंशंदंडार्थंवि
भज्यावशिष्टषोडशभागेष्वष्टदशभागाष्टकंस्तुस्वार्थंपरिकल्प्यावशिष्टभागाष्टकेनसमचतुरस्रवेदिंकृत्वा तन्मध्ये
सौर चिह्नंकृत्वातच्चिह्नमवलंब्यार्धांशमानेनामितोवृत्तंनिष्पाद्य तद्बहिरप्येकांशमानेनवृत्तांतरंनिष्पाद्य वृत्तयोरंतरा
२२२ लेभागत्रयनिम्नमध्येवृत्ताकारांकर्णिकांस्थापयत् पुनस्तत्कृत्वातद्बहिरर्धांशमानेनसुसमाकारांविचित्रांवाक्षोभां
२ र्धांशमानेनबहिर्वृत्तंनिष्पाद्य तद्बहिरप्येकांशमानेनवृत्तांतरंकृत्वा वृत्तद्वयांतरालेष्टद्वयानिपरितल्प तद्बहिरर्धांशमानेनपरितश्चतुरस्राकारांमेखलांविधाय तद्बहिर २

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

विदध्यात् । ततोऽग्रे वशिष्टाष्टांशेष्वेकांशेन वेधास्तृतीयांशात् तृतीयांशेनैन पश्चार्ध्वं खंडयेत् खंडेनेन मध्ये किंचिन्निम्नं कंठं विधाया
वशिष्टैः सप्तभिरंशैरग्रे कंठसमानविस्तारं समतलमधस्तादूर्ध्वोर्ध्वं हीयमानविस्तारं स्रुवं कृत्वा लेपि पृष्ठे दिवन्मेखलां परिक
ल्प्य कोष्ठादधो स्रुवस्य मेखलामभितः स्त्रएणालिकाकारमेकांशमानेन निम्नं कनिष्ठाप्रवेशयोग्यं ख्यातं कृत्वा कर्णिकामध्य
मध्या२ स्थं खातं स्रुवमध्यस्य प्रणालाकारं खातं मध्ये यथा घृतं निःसरति तथा तत्र लोहशलाकया कण्ठवेदीपरिधिं भिन्नं दितं सुषि
रं विधाय तस्यैवाग्रे भिस्रुवपरिधिं भेदितं घृतनिर्गमनाय कनिष्ठाप्रवेशयोग्यं रंध्रं कुर्यात् ततो वेधाः पृष्ठभागं कूर्माकारं मध्ये
किंचित्समतलं भूमौ यथा निश्चलं तिष्ठति तथा कृत्वा स्रुवपृष्ठभागमध्ये किंचिन्निम्नं कृत्वा स्रुवस्याधस्तादूर्ध्वभागं हंसस्रु
वाकारं गजस्रुवाकारं वराहस्रुवाकारं वा स्रुवस्य कारयित्वा स्रुवं यंत्रमारोप्य तद्दण्डं स्रुवदृष्टिमानात् किंचिदधिकं स्थूलं
स्रुवर्तुलं शिल्पिवरेण कारयित्वा दंडस्य मूलेऽष्टकांशेन कंकणाकारं चतुष्टयं वा कृत्वा तदधोंऽशचतुष्टयेन स्रुवकंठमध्य
स्थलादिस्रुवं प्रमितमूर्ध्वं स्रुवकुंभं निधाय तदधः पुनरेकांशेन कंकणानि कृत्वा तदधो नवांशमानेन दैर्घ्यं स्रुवहस्तलं खण्डं गम
मानेन दैर्घ्यं मध्ये वेष्टनयोग्यं स्थूलं दंडमध्यं कृत्वा तदधः पुनरेकांशेनैकं कंकणानि तदधोंऽशत्रयेण प्राग्वदूर्ध्वं स्रुवकुंभं तदधः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रा ला

पुनरेकांशेन कंकणानि चक्रुर्यादिति स्रुचं निर्माय स्रुचश्च खलु विंशतिभागदैर्घ्यमग्रदेशोंशद्वयमानेन वर्तुलाकारं स्थूलाग्रि

ल्लुवर्तुलं स्रुव स्रुवे भागस्त्रुत्रीन् निर्माय तत्स्वरुप्रदेशे पंकमध्यगर्तं मृगपोतपदाकारं कर्षमात्रघृतग्राहित्वात्ते कृत्वा तद्वयोर्दंडस्थले एकांश

मानेन प्राग्वत्कंकणानि प्राग्वत्कंकणानि तद्योर्वाश्चतुष्टयेन कुंभं तत एकांशमानेऽव : कंकणानि तृतीये एकादशांशमात्रं चतुरंश

मानं चतुरंशमानं दीर्घस्तत्रैवेष्टनयोग्यस्थूलदेहं दंडमध्ये तत्त्वां पुनरेकांशेन कंकणानि ततोंशत्रयेण कुंभं पुनरेकांशे

न कंकणानि चक्रुर्यादिति स्रुक्स्रुवनिर्माणप्रकारः । एवं स्वर्णरौप्यरक्ततपत्रमयो वा स्रुक्स्रुवौ कार्यौ स्रुक्स्रुवाभावे पला

शस्य मध्यपत्रद्वयं पिप्पलद्वयं वा होमे ग्राह्यं संस्कारोपि स्रुक्स्रुवयोरिव पलयोः कार्य इति । अथ प्रकृतक्रियादीक्षा

शक्तानां वर्णदीक्षाविधिर्लिख्यते । तत्र पूर्वं कृत्यात्मकानकारादिक्षकारान्मातृकावर्णान् पूर्वप्रकृत्यात्मके शिष्यदेहे प्रागु

क्तविधिना विन्यस्य पुनः संहारक्रमेणैव शृंधादिहृदयांतं स्थले क्षकारं हृदयादिनाभ्यंतस्थले लकारे संहरामि हृदयादिनाभि

सौर पर्यंतस्थं लकारं हृदयादिवामपादाग्रपर्यंतस्थे हकारे संहरामि हृदयादिवामपादाग्रपर्यंतस्थं हकारं हृदयादिदक्षिणपा

२२३ दाग्रपर्यंतस्थं सकारे संहरामि हृदयादिपादाग्रावधिस्थं सकारं हृदयादिवामपाण्यग्रावधिस्थे षकारे संहरामि हृदयादि

213

दं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वामपादाङ्गुष्ठावधिस्थं षकारं दक्षिणपादाङ्गुष्ठावधिस्थे शकारे संहरामि २ स्थं पुनस्तं शकारं वकारे संहरामीत्यादि पुरुषवद्व
न्तेस्थमाकारं शिरःस्थे अकारे संहरामि सत्तु पुनस्तु तं सावर्णेन संहृत्य पुनस्तं चैतन्यं सकलतत्त्वग्रामसमेतं परमात्मनि संयो
ज्य विलीनसंकल्पतत्त्वसमूहं विगलितनिखिलकलुषं दिव्यतनुं शिष्यं संचिन्त्य पुनः परमात्मनः सकाशात् दकारादिक्षकारा
न्तान् वर्णानुत्पाद्य प्रागुक्तसृष्टिन्यासक्रमेण शिष्यदेहे मातृकावर्णान्विन्यस्य पुनस्तच्चैतन्यं तत्त्वग्रामसमेतं तस्मिन् संयोज्यो
क्तविधिनोपदेशं कुर्यात् ॥ इति वर्णदीक्षा ॥ अथ कलादीक्षा ॥ तत्र पादादिजान्वन्तपर्यन्तं निवृत्तिकलां जान्वन्तो नाभिपर्यन्तं
प्रतिष्ठाकलां नाभितः कण्ठपर्यन्तं विद्याकलां कण्ठाल्ललाटपर्यन्तं शान्तिकलां ललाटान्तब्रह्मरन्ध्रं शान्त्यतीतकलां च शिष्यदे
हे संचिन्त्य निवृत्तिकलां प्रतिष्ठाकलायां संहरामि प्रतिष्ठाकलां विद्याकलायां संहरामि विद्याकलां शान्तिकलायां संहरा
मि शान्तिकलां शान्त्यतीतकलायां संहरामि शान्त्यतीतकलां परमात्मनि संहरामीति क्रमात्संहृत्य वेधयित्वा पुनः परमा
त्मनः सकाशात् शान्त्यतीतकलां ततः शान्तिं ततो विद्यां ततः प्रतिष्ठां ततो निवृत्तिं च सृष्टिक्रमेण शिष्यदेहे तत्तत्स्थाने संयो
ज्योपदेशादिकं कुर्यादिति ॥ एवमष्टत्रिंशत्कलाभिर्वा एकपंचाशत्कलाभिर्वा प्रागुक्ताभिरुक्तयुक्त्या संहारसृष्टिन्यास

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्रमेण शिष्यं संस्कृत्य दीक्षां दद्यात् इति कलादीक्षा अथ स्पर्शदीक्षा तत्र गुरुः स्वहस्ततले शिवरूपं स्वगुरुं ध्यायन्
मूलविद्यां षडङ्गमन्त्रान्स्मरन्कांचत्तपशुशिष्यस्य शिरसि स्वदक्षिणकरं निधायोपदिशेत् इति स्पर्शदीक्षा अथ वा
दीक्षा तत्र गुरुः परचिद्रूपे शिवे चित्तं निधाय तद्भूतात्मा समस्तमन्त्रान्ध्यायंस्तन्मयः स्वयं शिष्याय मन्त्रानुपदिशेत् इति वाग्दी
क्षा अथ दृग्दीक्षा तत्र गुरुः स्वनेत्रे निमील्य परमात्मस्वरूपिणीं मन्त्रदेवतां ध्यात्वा प्रसन्नचित्तो दिव्यचक्षुषा शिष्यं निरीक्ष्य
मन्त्रोपदेशं कुर्यादिति दृग्दीक्षा पश्चादुक्रमेतद्दीक्षात्रयं विरक्तानाम शक्तानां शिष्याणां तत्त्वविदा गुरुणा कार्यमतिस्त्री
णां तु वाग्दीक्षा दृग्दीक्षा दीक्षा वा विहितान्या: अथ वेधदीक्षा तत्र गुरुः स्वशिष्यस्य मूलाधारे चतुर्दलपंकजमध्यग
तत्रिकोणमध्ये प्राग्रूपां कुण्डलिनीं ध्यात्वा तया तत्पत्रचतुष्टयमध्यस्थवादिसान्ताक्षरचतुष्टयं तन्मध्यस्थिते कमलास
ने संहृत्य तं ब्रह्माणं तदूर्ध्वगतस्वाधिष्ठानाख्यषड्दलकमलमध्यस्थिते विष्णौ संयोज्य वेधयित्वा तत्पत्रषट्कमध्यस्थवादि
सौर लान्तवर्णषट्कं च विष्णौ संयोज्य तदूर्ध्वे नाभिमण्डले दशदलकमलात्मके मणिपूरकचक्रे विष्णुं संयोज्य तत्पत्रदशकमल
२५८ स्थडादिफान्तवर्णदशकसहितं विष्णुं तत्पत्रपंकजमध्यस्थरुद्रे संयोज्य वेधयित्वा तद्रुद्रमनाहताख्यहृत्पद्मे कादि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गं तद्द्वादशवर्णोद्यद्द्वादशदलयुक्ते संयोज्य तैरस्त्रैः सार्धं तं रुद्रं तन्मध्यस्थिते श्वरे संयोज्य वेधयित्वा कंठदेशे षोडशस्वरा।
ढ्ये षोडशदलकमले विशुद्धिचक्रस्थमीश्वरं संपूज्य तैः स्वरैः सार्धमीश्वरं तन्मध्यस्थिते सदाशिवे संयोज्य वेधयित्वा तं सदाशि
वं भ्रूमध्यस्थद्विदलपंकजमाज्ञाचक्रं नीत्वा तत्र द्वयस्थहक्षवर्णद्वयसहितं तं सदाशिवं तन्मध्यवर्त्तिनि बिन्दौ संयोज्य वे
धयित्वा तं बिन्दुं तदूर्ध्वस्थितायां कलायां संयोज्य तां पुनर्नादे नादं दे नादान्ते नादान्तं तमुन्मन्यां तां विष्णुवक्त्रे विष्णुवक्त्रं गुरुवक्त्रे
चैतत्तु तरोत्तरं संयोज्य वेधयित्वा जीवात्मना सह तां कुंडलिनीं परशिवे संयोज्य वेधयेत्। एवं कृते शिष्यो गुरुर्वाज्ञया छिन्नसं
सारपाशो भवति ततो गुरुः संहृतविपरीतक्रमेण परशिवात्कुंडलिनीमुत्थाप्य तया संहृतमखिलं सृष्टिक्रमेण शिष्यदेहे तत्त
च्चक्रे तां तां देवतां संयोज्य हृदये जीवं मूलाधारे कुंडलिनीं च संयोज्योपदेशादिकं कुर्यात्। ततः संजातदिव्यबोधोऽसौ भूतभविष्य
द्वर्तमानज्ञः सदाशिवो भवति इति वेधदीक्षा प्रायः युगे कलौ वेददीक्षाकरा गुरुस्तद्योग्यश्च शिष्यश्च दुर्लभ इत्याहु रा
चार्याः प्रसंगादत्रापि लिखितेयमिति शिवं ग्रंथैवं दीक्षितानां सद्भक्तियुक्तानां शिष्याणां गुरुः पूर्णाभिषेकाख्यं द्वि
तीयमभिषेकं कुर्यात्। तत्र प्रागुक्ते मंडपे वेदिकारहिते प्रागुक्तकालक्षणं वक्ष्यमाणषड्विंशादधिकसार्धसहस्रकलशमस्थाप

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नयोगं पविपुलतरं श्रीचक्रं विरच्य तत्र चतुरस्ररेखात्रयमध्यगतवीथीद्वये सिद्धिदशकस्थानेषु ब्राह्म्याद्यष्टकस्थानेषु षोड
शदलेष्वष्टदलेष्वष्टधा एकशस्ता स्थानेषु त्रिकोणं निष्कृत्वा मध्यस्थत्रिकोणस्य कोणत्रये प्रतिकोणमेकैकां तिर्यग्रेखां कृत्वा त्रि
कोणत्रयं निष्पाद्य तेषु चतुर्दशारदशारद्वयाराष्टारांतचक्रचतुष्टयगतद्विचत्वारिंशत्त्रिकोणेषु च संश्रय पंचनवति संख्येषु श्रीच
क्रगताष्टावरणदेवतापूज्यस्थानत्रिकोणेषु प्रतिकोणं रेखात्रयेऽपि प्रतिरेखं समांतरालानि त्रीणि चिह्नानि निष्कृत्वा तेषु चि
ह्नचिह्नमिति क्रमेण उत्कृत्य तत्र नवतिर्यग्रेखाभिः षोडशत्रिकोणं निष्कृत्वा तेषु सर्वमध्यगतत्रिकोणत्रयस्यांतरालेषु
तं कृत्वा तन्मध्ये स्वाभिमुखाग्रं त्रिकोणं कृत्वा तत्रापि प्राग्वत्कृत्य ताः षोडश त्रिकोणं निष्कृत्वा तेषु सर्वमध्यत्रिकोणमध्ये
दीक्षाप्रकरणोक्तविधिना वक्ष्यमाणवारिप्रमाणजलपूर्णं कुंभं संस्थाप्यान्येषु षष्ठवतित्रिकोणगर्भगतेषु पंचत्रिंशदधिक
सार्धसहस्रसंख्याकेषु त्रिकोणेषु तावत्संख्याकान्कलशान्जलपूर्णान्वस्त्रयुग्मवेष्टितान्रत्नादियुतान्स्थापयित्वा सर्वम
सौर ध्यस्थकुंभे देवीमावाह्य प्राग्वत्सर्वोपचारैः सांगां सावरणां प्रोक्तक्रमेण संपूज्य मध्यस्थकुंभं स्पृष्ट्वान्यद्विशाद्युत्तरसप्तश
२२५ ताधिकविंशतिसहस्रसंख्याकाः कालनित्याः प्रजपेत्तास्तु प्रागेव पारायणप्रकरणे दर्शिताः एवं शिष्यस्य जन्मनक्षत्र

215

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दिनात्पूर्वदिने जन्मनक्षत्रदिने पूर्वमधिवासनं कृत्वा पूर्वदिनाधिवासपक्षे पूर्वेद्युः उक्तविधिनाधिवासनं विधाय शिष्य
स्य जन्मनक्षत्रे गुरुः प्रातः स्नात्वा नित्यक्रियां निर्वर्त्य मध्यस्थकुंभे देवीं सांगावरणां संपूज्य मूलविद्यामष्टोत्तरसहस्रं जपित्वा
नित्यहोमोक्तविधिना स्थंडिलादावग्निं संस्थाप्य नित्यहोमोक्तद्रव्यैर्यथाशक्ति हुत्वा पूजाशेषं समाप्य शृंगकाहलादिना
नावादित्रघोषपुरस्सरं ब्राह्मणाशीर्वादैः सह गुरुः प्राङ्मंत्रितैर्देवतात्मभिः शक्तिसामयिकैः सार्धं स्वयं प्रधानकुंभं
समुत्थाप्य प्रागुक्तविधिनाभिषिंचेत् ततः शक्तयः सामयिकाश्च कलशानुत्थाप्याभिषेकं कुर्युः ततः शिष्याय दिन
त्यो नित्यापर्यायनिर्मोदयाह्लरादिकं सकलमं सर्वं कथयेत् शिष्योपि तदारभ्याविच्छिन्नपर्यायं यथा भवति तथा गुरुक्रममा
र्जनं कुर्यात् पर्याये गुरुर्वाह्नाशते विच्छिन्ने शिष्यः साभिषेकं मूलविद्यामष्टोत्तरसहस्रं जपेत् प्रायश्चित्तार्थमिति वि
च्छिन्नदिनानां प्रत्येकं संध्यात्रये षष्टिजपं यदि कालात्पर्यश्नुतान्न त्रिजपं च प्रायश्चित्तं कृत्वा तद्दिनादिक्रमभजनं कुर्यादि
ति अथवा पूर्णाभिषेके प्रागुक्तषोडशार्के त्रिकोणकरणादिविस्ताराशक्तौ विपुलं श्रीचक्रमुद्धृत्य तत्र प्रागुक्तषण्णव
तित्रिकोणेषु मध्यत्रिकोणे हृत्कुंभमन्येषु कलशांश्च प्राग्वत्संस्थाप्य संपूज्याभिषिंचेत् अथवा मध्यत्रिकोणस्थ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

बिंदुस्थाने त्वारितोयपूर्णकुंभं संस्थाप्य संपूज्याभिषिंचेत् अत्र षष्ठवर्तिकलशस्थापनपक्षे त्वावरणशक्तीनां प्रतिक
लशमेकैकदेवतापूजनं मध्यकुंभे शुल्लदेव्याः पूजनमिति अत्रोत्तरोत्तरः पक्षो लघुक्रमविषय इति पूर्णाभिषेकविधिः
त्वारिलक्षणं तु भविष्यत्पुराणे पलद्वयं तु प्रसृतं द्विगुणं कुडवं मतं चतुर्भिः कुडवैः प्रस्थः प्रस्थश्चत्वार आढकः
आढकैस्तैश्चतुर्भिश्च द्रोणस्तु कथितो बुधैः कुंभो द्रोणद्वयं शूर्पः त्वारी द्रोणाश्च षोडश इति श्रीविद्यानंदनाथेन
शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाकरे अष्टाविंशस्तरंगकः इति श्रीमच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वान्तेवासि
नाश्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे अष्टाविंशस्तरंगः नमः श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्यै अथैवं प्राप्तद्विवि
धाभिषेकाणां सद्भक्तानां साधकानां श्रीगुरुपादुकाभक्तिलक्षणं तत्पादुकामाहात्म्यं तद्भजने प्राप्यफलं तदभक्तानां प्रत्य
वायं तद्भक्तैः कर्तव्याचारादिकं च लिख्यते तत्र श्रीकुलार्णवे वागुराश्लवलये सूत्रायायाः कवलीकृताः एवं कुलागमो ह्या
सौर नं पादुकायां प्रतिष्ठितं कोटिकोटिमहादानात्कोटिकोटिमहाव्रतात् कोटिकोटिमहायज्ञात्परा श्रीपादुकास्मृतिः कोटिमं
११८ त्रजपात्कोटितुण्यतीर्थावगाहनात् कोटिदेवार्चनाद्देवि परा श्रीपादुकास्मृतिः महारोगे महोत्पाते महादुःखे महा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

भये महापदि महापापे स्मृत्ता रक्षति पादुका येनं दत्तं श्रुतं ज्ञातं दत्तमिष्टं च पूजितं जिह्वाग्रे वसते यस्य सदा श्रीपादुका
स्मृतिः स एव श्रीपादुका देवि यो वा जपति भक्तितः स सर्वपापरहितः प्राप्नोति परमां गतिं शुचिर्वाप्यशुचिर्वापि यो भक्त्या
स्मरति पादुकां अनायासेन धर्मार्थकाममोक्षांल्लभेन्नरः श्रीनाथचरणाम्भोजं यस्यां दिशि विराजते तस्यां दिशि नमस्कुर्या
द्भक्त्या प्रतिदिनं प्रिये न पादुकापरो मंत्रो न देवः श्रीगुरोः परः नहि शाक्तात्परो मा[र्]गीन [illegible] पुण्यं कुलपूजनात् ध्यानमू
लं गुरोर्मूर्त्तिः पूजामूलं गुरोः पदं शास्त्रमूलं गुरोर्वाक्यं मोक्षमूलं गुरोः कृपा गुरुमूला क्रिया सर्वा लोकेऽस्मिन् कुलनायि
के तस्मात्सेव्यो गुरुर्नित्यं सिद्ध्यर्थं भक्तिसंयुतैः तावदार्त्तिर्भयं दुःखं मोहशोकभ्रमादयः यावन्नायाति शरणं श्रीगुरुं भक्त
वत्सलं तावद्भ्रमति संसारे सर्वदुःखमलीमसः यावन्न भजते भक्त्या श्रीगुरुं शिवरूपिणं सर्वसिद्धिफलोपेतो मंत्रस्कं
धोतिशोभनः गुरुप्रसादमूलोयं परतत्त्वमहाद्रुमः यथा ददाति संतुष्टः प्रसन्नो वरदो मनुः तथा भक्त्या धनैः प्राणैर्गुरुं
यत्नेन तोषयेत् यदा दद्यात्क्रियां यस्मा त्मानं दैक्षिकोत्तमः तदा मुक्तो भवेच्छिष्यो न ततोस्तितुनमेवः तावदाराधयेत्
शिष्यः सुप्रसन्नो यथा भवेत् गुरौ प्रसन्ने शिष्यस्य सद्यः पापक्षयो भवेत् मनसापि न कांक्षेत भक्त्यो मानानुजीविकां संपाद्य

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तितत्त्वंवैस्वामिनोभक्तवत्सलाः ब्रह्मविष्णुमहेशानदेवतामुनियोगिनः कुर्वंत्यनुग्रहंतुष्टागुरौतुष्टेनसंशयः भक्त्यासं
तुष्टगुरुणायोपरिष्टः कृपालुना कर्ममुक्तोभवेच्छिष्योभुक्तिमुक्तितः समाज्ञनं शिष्येणापितदाग्राह्यंयदासंतोषितोगुरुः ते
स्मात्गुरोः प्रियंकुर्यान्मनोवाक्कायकर्मभिः यद्वापरितुष्टेनगुरुणायत्रकुत्रचित् मुक्तोसीतिसमुद्दिष्टः सोपिमुक्तोभवेध्रु
वं अथवानिष्प्रपंचेनधाम्नाकेनचिदीश्वरि करोमिगुरुरूपेणपशुपाशविमोचनं नमेप्रियश्चतुर्वेदीमद्भक्तःश्वपचः
प्रियः तस्मैदेयंततोग्राह्यंसचपूज्योयथाह्यहं यथा विप्रोपिगुणयुक्तोवाप्यभक्तोनप्रशस्यते म्लेच्छोपिगुणहीनोवाभक्तिमा
न्सविशिष्यते गुरुभक्तिविहीनस्यतपोविद्याव्रतंकुलं निष्फलंहिकुलेशानिकेवलंलोकरंजनं गुरुभक्त्याख्यदहन
दग्धदुर्जातिकल्मषः श्वपचोपिपरैःपूज्योनविद्वानपिनास्तिकः धर्मार्थकामैःकिंतस्यमोक्षस्तस्यकरेस्थितः सर्वार्थैःश्री
गुरोर्देवियस्यभक्तिःस्थिरासदा साक्षाच्छिवोगुरुरूपेणभुक्तिमुक्तिप्रदोमम इतिभक्त्यास्मरेद्यस्तुतस्यसिद्धिरदूरतः यस्यदे
सौर वेपराभक्तिर्यथादेवेतथागुरौ तस्यैतेकथिताह्यर्थाःप्रकाशंतेकुलेश्वरि नारायणोमहादेवोमातापित्रोश्चराजनि यथा
२२७ भक्तिर्भवेद्देवितथाकार्यानिजेगुरौ लक्ष्मीनारायणौवाणीधातारौगिरिजाशिवौ श्रीगुरुर्गुरुपत्नीचपितराविति

217

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्री

चिंतयेत॥गुरुमन्त्रस्य यथा देवि प्राप्यंते सर्वसिद्धयः॥यज्ञ।दान तपस्तीर्थव्रताद्यैर्न तथा प्रिये॥श्रीगुरौ निश्चला भक्तिर्वर्धते
हि यथा यथा॥तथा तथास्या विज्ञानं वर्धते कुलनायिके॥किं तीर्थाद्यैर्महायासैः किं व्रतैः कायशोषणैः॥निर्व्याजसेवा देवेशि
भक्तिर्येषां हि सद्गुरौ॥कायक्लेशेन महता तपसा वा प्रियस्थले॥तत्फलं लभते देवि सुखेन गुरुसेवया॥भोगमोक्षार्थिनां ब्रह्म
विष्णीशपदकांक्षिणां॥भक्तिरेव गुरौ देवि नान्यथा श्रुतिश्रुतिः॥अश्रुतानि च सर्वाणि सा महापातकानि च॥भक्तिः क्षणेन
दहति तूलराशिमिवानलः॥विश्वासायतनमस्तस्मै सर्वसिद्धिप्रदायिने॥येन मृद्वारूढमर्दः फलं तस्य विकल्पफलं॥नयो
गो नेत योनीर्थो क्रमः कोपि निगद्यते॥अमायकुलमार्गेस्मिन्भक्तिरेव विशिष्यते॥साक्षाद्गुरुमये देवि सर्वस्मिन्भुवनांतरे
किन्न भक्तिमतां ह्येवं मंत्रः केषां न सिद्ध्यति॥येषां मनुष्यबुद्धिं च मंत्रे चाक्षरबुद्धिकं॥प्रतिमासु शिलाबुद्धिं कुर्वाणो नरकं
व्रजेत्॥गुरुं न मर्त्यं बुध्येत यदि बुध्येत तस्य तु॥कदापि न भवेत्सिद्धिर्मंत्रैर्वा देवतार्चनैः॥श्रीगुरुं प्राकृतैः सार्धं ये स्मरं
ति वदंति वा॥तेषां च सुकृतं सर्वं पातकं भवति प्रिये॥जन्महेतू हि पितरौ पूजनीयौ प्रयत्नतः॥गुरुर्विशेषतः पूज्यो
धर्माधर्मप्रदर्शकः॥गुरुर्माता गुरुः पिता गुरुर्देवो गुरुर्गतिः॥शिवे रुष्टे गुरुस्त्राता गुरौ रुष्टे न कश्चन॥गुरोर्हितं हि कर्त

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

व्यंवा मनःकायकर्मभिः अहिताचरणाद्देवि विष्ठायां जायते कृमिः शरीरवित्तप्राणांश्च श्रीगुरुं वंचयंति ये कृमिकीटपतं
गत्वं प्राप्नुवंति नराधमाः गुरुत्यागे भवेन्मृत्युर्मंत्रत्यागे दरिद्रता गुरुमंत्रपरित्यागाद्रौरवं नरकं व्रजेत् गुर्वर्थे धारयेद्देहं तदर्थं
च धनार्जनं निजप्राणान्परित्यज्य गुरुकार्यं समाचरेत् गुरुं तं परुषं वाक्यमाशिषं चिंतयेत्प्रिये तेन संताडितो वापि प्रसाद इ
ति संस्मरेत् भोगयोग्यानि वस्तूनि गुरवे सर्वमर्पयेत् तदुच्छिष्टमिति संचिंत्य चानुभूयात्कुलेश्वरि गुर्वग्रे न तपः कुर्यान्नोपवासादि
कं व्रतं तीर्थयात्रां च नो कुर्यान्न स्नानादीनि आत्मशुद्धये न नियोगं गुरोर्दद्याद्भक्ष्यादानेव भावयेत् ऋणदानैश्च वस्तूनां क्रयविक्रये न कु नथादाने
र्याद्गुरुभिः सार्धं शिष्योऽभ्युदु कदाचन न कुर्यान्नास्तिकैर्वादं संभाषणमपीश्वरि विलोक्य दूरतो गच्छेन्नासीत सह तैः क्वचित्
गुरोः संनिहितो यस्तु पूजयेदन्यमंबिके स याति नरकं घोरं सा पूजा निष्फला भवेत् शिरसा न वहेद्भारं गुरुपादाम्बुधारिणा तदाज्ञ
नै यानकर्तव्यमाज्ञारूपो गुरुः स्मृतः मंत्रागमाद्यंमौन्यच्छ्रुतं तस्मै निवेदयेत् गुर्वाज्ञया तद्गृहणीयात्तदनिष्टं विवर्जयेत् स्वशास्त्रो
मैर. क्तं रहस्यार्थं न वदेद्यस्य कस्यचित् यदि ब्रूयात्समयाच्च्युत एव न संशयः अद्वैतं भावयेन्नित्यं नाद्वैतं गुरुणा सह आत्मवत्सर्व
२१८ भूतेषु हितं कुर्यात्कुलेश्वरि आत्मस्थानोगसद्भावैः शुश्रूषा सर्वथा तु विधा शुश्रूषया तया देवि शिष्यः संतोषयेद्गुरुं पदे पदे

218

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

द्वी नस्तू

श्वमेधस्य फलं प्राप्नोत्यसंशयं शुश्रूषणपरो यस्तु गुरुदेवमहात्मनां केवलं गुरुशुश्रूषा नस्तपाकारिणी प्रिये प्रज्ञाक्तिसहि
सा ता वै सर्वकामफलप्रदा स्त्रीयं ते सर्वपापानि विवर्धे ते पुण्यराशयः सिध्यन्ति सर्वकार्याणि गुरुशुश्रूषया प्रिये यद्यदात्महितं वस्तु त-
त्तद्गुरुं मर्वचयेत् गुरुदेवाचे कोयस्तु तस्य पुण्यं न गण्यते भक्त्या वित्तानुसारेण गुरुमुद्दिश्य यत्कृतं स्वल्पं वा बहु वा पुण्यं तुल्यमाढ्य
दरिद्रयोः सर्वस्वमपि यो दद्याद्गुरवे भक्तिवर्जितः शिष्यो न फलमाप्नोति भक्तिरेवाहि कारणं यस्मिन्द्रव्ये गुरोरस्ति स्पृहा नानुभवे
द्धितत् अवश्यं यदि वा कास्मादनुमत्या न तदाहरेत् युक्तिलाघं तदर्धं वा गुरुः स्वगुप्तजीवति लोभान्मोहात्मपश्चेपत नरके चात्रिसप्त
के अल्पमल्पं गुरुद्रव्यमदत्तं स्वीकरोति यः तिर्यग्योनिमापन्नः कल्पादैर्भक्ष्यते प्रिये गुरुद्रव्याभिलाषी च गुरुस्त्रीगमनोत्सुकः
पतितस्य तु लोकस्य प्रायश्चित्तं न विद्यते आज्ञाभङ्गोऽर्थहरणं गुरोरप्रियवर्त्तनं गुरुद्रोहमिदं प्राहुर्यः करोति स पातकी सद्भावि
तियो गंचमानिवेद्यगुरोश्चरेत् अनिवेद्य तु यः कुर्यात्स भवेद्ब्रह्मघातकः गुरुस्थानं समप्रदर्शयं तद्धर्मयो विनाशयेत् गुरुभिः स बहिः
कार्यो दंडो वध्यश्च पातकी गुरुपापात्मनाशेन्यो गुरुद्रोहान्न पातकं नश्यति गुरुनिंदायां गुरुर्विनिष्ठान्नवापदः जीवेद्यपि प्रविष्टो वा
नरः पीतविषोऽपि वा मृत्युहस्तगतो वापि नापराधं करोति गुरोः यत्र श्रीगुरुनिंदास्यात् पिधाय श्रवणे स्वके सद्यस्तस्मादपक्रामेद्दूरं न

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शृणुयाद्यथा गुरोर्नाम जपेत्पश्चात्कुवेणैसाप्रतिक्रिया गुरुमित्रसुहृद्दासीदासायान्नावमानयेत् ननिन्देदस्य समयान्वेदशास्त्रागमा
दिकान् श्रीगुरुपादुकामन्त्रंगुरुनामस्मृतिर्जपः गुर्वाज्ञाकरणंकृत्संशुश्रूषाभजनंगुरोः विविक्तदेशिकावासंशंगतचिंतोतिभक्तिमान्
वाहनपादुकायंत्रंचामरव्यजनादिकं तांबूलमुल्लंघनैवेषमुत्स्त्रज्यप्रविशेछनैः आसनंपादुकांछत्रंवाहनंवसनादिकं दृष्ट्वानैगुरो
र्नमस्कुर्यान्नात्मभोगायकारयेत् पादप्रक्षालनंस्नानमभ्यंगंदंतधावनं मूत्रंनिष्ठीवनंक्षौरंशयनंस्त्रीनिषेवनं वीरासनंचउर्वीकामास
नंकाम्यरोदने केशमोचनमुष्णीषंकंचुकंनग्नतस्तथा पादप्रसारणंवादंकलहंदूषणंप्रिये अंगभंगांगवाद्यादिकरास्फालनंड
ननं द्यूतकुक्कुटमल्लादियुद्धमित्यादिचांबिके गुरुयोगिमहासिद्धपीठक्षेत्राश्रमेषुच नाचरेदाचरेन्मोहाद्देवताशापमाप्नुयात्
उपचारंविनातिष्ठेद्गुर्वग्रेनच्छयाविशेत् मुखावलोकीसेवेततदुक्तंचसमाचरेत् गुरुक्ताद्नुक्तकार्येषुनोपेक्षाकारयेत्प्रिये स
दसद्यद्गुरुर्ब्रूयात्तत्कार्यमविशंकया निग्रहानुग्रहेवापिगुरुःसर्वस्यकारणं निर्गतंयद्गुरोर्वक्त्रात्सर्वंशास्त्रंतदुच्यते गुरुकार्येस्व
गौर यंश्चक्तोनापरंप्रेषयेत्प्रिये वक्तुस्तैतत्परैर्भक्तैःसहितोप्यातिभक्तिमान् देविगुर्वग्रतस्तिष्ठेद्गुरुकार्यसमुत्सुकः स्वकार्यमन्यका
२१९ र्यंवाशिष्यःश्रीगुरुचित्तवित् गुरुपार्श्वगतोनम्रःप्रच्छन्नास्यामितंवदेत् सामान्यवन्निषेवेतसद्गुरोर्यदिसंनिधौ आचरेद्यदिमूढात्मा
२ गच्छेत्तिष्ठन्स्वपन्भुंजानस्तंजपन्भुंक्तश्चरन्जयन् गुर्वाज्ञामेवकुर्वीततत्रुतेनांतरात्मना अभिमानेनकर्तव्योजातिविद्याधनादिभिः सर्वदासेवयेन्नित्यंशिष्यःश्रीगुरुसंनिधौ क्वायासमिपहित्यागेविनीतस्त्व
तिभक्तिमान् २
© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दोषं कोटिगुणं भवेत् अनादृत्य गुरोर्वाक्यं शृणुयाद्यः पराङ्मुखः अहितं वा हितं वापि रौरवं नरकं व्रजेत् गोब्राह्मणवधं कृ
त्वा यत्पापं समवाप्नुयात् तत्पापं समवाप्नोति गुर्वग्रेऽनृतभाषणात् स्थानान्तरगतं चार्थव्यसने विषमे स्थिते श्रीगुरुं न त्यजेद्धा
पितरादिष्टो व्रजेत्प्रिये अधःस्थित्वा गुरोरूर्ध्वं न तिष्ठेत कदाचन न गच्छेदग्रतस्तस्य नाविशेदुत्थिते गुरौ शक्तिच्छायां गुरुच्छायां दे
वच्छायां न लंघयेत् स्वच्छायां तेषु नो कुर्यान्न स्वपेद्गुरुसंनिधौ भाषणं पाठनं गानं भोजनं शयनादिकं अनादिष्टो न कुर्वीत
न चावंदनपूर्वकं प्राणहत्या प्रशस्तं कुर्याद्गुर्वाज्ञां परिपालयेत् विना गुर्वाज्ञया शिष्योऽतिश्रमेन्नातिश्वासनात् सर्वं गुर्वाज्ञया
कुर्यान्नालिंगेत्तत्स्त्रियं प्रति भक्त्या प्रणमेच्चेत्ति इष्टकृतांजलिपुटः प्रिये पश्चात्पादेनानिगच्छेन्नमस्कृत्य गुरोर्गृहात् एकासने
नोपविशेद्गुरुणा तत्समैः सह न विशेदासने देवि देवता गुरुसंनिधौ गुरोः सिंहासनं देयं ज्येष्ठानामुत्तमासनं देशासनं
कनिष्ठानामितरेषां समासनं ज्ञातिविद्याधनाद्यैर्योऽयं हे दृ[illegible] गुरुं सदा दंडप्रणामं कुर्वीत त्रिःप्रदक्षिणमाचरेत् ततस्त्रि
षट्कृत्वा वा ज्येष्ठादिस्वेकमेव च गुरुस्तद्गुरुर्योगीत्युवं देतपरमं गुरुं ततो नमेद्गुरुं योऽपि गुर्वग्रे तेन कारयेत् अगुरोः संनिधौ शि
ष्यः स्वगुरुं मनसा नमेत् गुरुवद्ज्ञानमेत्सर्वं देवतारणमेव वा न नमेद्देवबुद्ध्या तु प्रतिमां लोहशब्दमयीं गुरोः प्रणमति तयं ज्ये

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ष्ठानीं सकृदेव च । भृत्यानामंजलिस्तद्वद्देषां वाक्यवंदनं । देवान्गुरून्कुलाचार्याननुज्ञानवृद्धान्स्तपोधनान् । विद्याधिकान्स्वकर्म
स्थान्प्रणमेत्कुलनायिके । स्त्रीद्विष्टं गुरुभिः शप्तं पार्श्वं उपतितं शठं । विकर्मिणं कृतघ्नं वा नाश्रमिणं च नो नमेत् । आनिवेद्य गुरोर्भुक्तेश्च
स्तेकरहस्संस्थितः । तेन भुक्तममेध्यं स्यात्स्वकं एतायते मृतः । एकग्रामास्थितः शिष्यस्त्रिसंध्यं प्रणमेद्गुरुं । क्रोशमात्रस्थितं भक्त्या गु
रुं प्रतिदिनं नमेत् । अर्धयोजनगः शिष्यः प्रणमेत्पंचपर्वसु । एकयोजनमारभ्य योजनद्वादशावधि । तद्योजनसंख्याते मासि गत्वान
मेद्गुरुं । दूरदेशास्थितः शिष्यो भक्त्या तत्संनिधिं गतः । अतिदूरस्थितः शिष्यो यदेच्छा स्यात्तदा व्रजेत् । रिक्तहस्तस्तु नोपेयाद्राजा
नं दैवतं गुरुं । फलपुष्पांबरादीनि यथाशक्त्या समर्चयेत् । एवं यो नार्चयेद्देवि ब्रह्मराक्षसतां व्रजेत् । गुरोः शक्तिश्च तत्पुत्रो ज्येष्ठभ्रा
ता गुरोः समः । आत्मवत्स्वकनीयांसः पुत्रवत्कुलपालकाः । लोकाचार्यस्य देवेशि गुरुर्ज्येष्ठकनिष्ठयोः । गुरुकल्पस्य कुर्वीत प्रणामं
स्वगुरोर्यथा । स्वज्येष्ठश्च क्रमज्येष्ठः कुलज्येष्ठस्तृतीयकः । गुरोर्ज्येष्ठश्च देवेशि इति ज्येष्ठचतुष्टयं । यावज्ज्येष्ठाभिवादेत्तु क्रमकोष्ठा
कौल २२० गयोगकः । गुरोश्च कुलवृद्धस्य वदनाद्विविधानतः । पितृमात्रादि सर्वेषु ज्येष्ठकोटिषु बंधुषु । अभ्युत्थानप्रणामाद्यैरव्यक्तो दोष
२४० लाघवः । यदा त्वाचार्यरूपेण स्वात्मानं संप्रकाशयेत् । अभ्युत्थानप्रणामाद्यैर्दोषदं स्यात्तदा प्रिये । पतिर्भूत्वा पश्चाद्भ्यस्तु प्रणामं यः क

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रिष्यति स महापशुरित्युक्तो देवताशापमाप्नुयात् यो गुरुस्थानकं प्राप्तः पादुकापरिसंख्यया गुरुवत्स तु मंतव्यो ह्यपैहैंर्विघ्नो न च प्रिये
इति पादुकाचारविधिः अथ समयाचारः तत्र श्रीकुलार्णवे श्रीगुरुं कुलशास्त्राणि पूज्यस्थानानि यानि तु भक्त्या श्रीपूर्वे
कं देवि प्रणम्य परिकीर्तयेत् ब्रह्मादिस्तंभपर्यंतं यस्य मे गुरुसंततिः तस्य मे सर्वशिष्यस्य को न पूज्यो महीतले गुरुनाम्ना न भाषेत
जपकालादृते प्रिये श्रीनाथदेवस्वामीति विवादे बोधने वदेत् श्रीगुरोः पादुकामुद्रां मूलमंत्रं स्वपादुकां शिष्यादन्यत्र देवेशि न वदे
द्यस्य कस्यचित् पारंपर्यागमाम्नायमंत्राचारादिकं प्रिये सर्वं गुरुमुखाल्लब्धं सफलं स्यान्न चान्यथा श्रीशास्त्राश्रयभूतं च पुस्तकं दे
ववत्प्रिये नित्यं समर्चयेद्भक्त्या पशुहस्ते न निक्षिपेत् सदारवन्निषेवेत कुलशास्त्राणि पार्वति पशुशास्त्राणि सर्वाणि वर्जयेत्परदा
रवत् श्वचर्मस्थं यथा क्षीरमपेयं स्याद्द्विजोत्तम तथा पशुमुखाद्धर्मो न श्रोतव्यश्च कौलिकैः यः शृणोति कुलाचारं यथाशास्त्रं च
यो वदेत् तावुभौ गच्छतः साक्षाद्योगिनीवीरमेलनं अश्रद्धया नायेचात्र कुलधर्मं कुलेश्वरि नस्कात्र निवर्त्तेत यावदाभूतसंप्लवं
ऊर्द्ध्वाधृता तथा प्रीता मूल्येन च समाहरेत् सकुलामगता वापि पंचधा गुरुयोषितः अलंघ्याः पूजनीयाः स्युर्गुरुवद्गुरुयोषितः कुमा
शुकां कुलवर्णां कुमारीं च कृशोदरीं मनोहरां यौवनस्थामर्चयेद्देवताधिया आममां संस्कुराद्भ्रमं तेऽमं सिद्धिलिंगिनं सहकार

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मद्योत्कंच क्रीडालोलां कुमारिकां एकवृक्षं श्मशानं च समूहं योषितामपि नारीं च रक्तवसनां दृष्ट्वा वंदेत भक्तितः गुरुशक्तिसुतद्वे
ष्टकनिष्टकुलदैशिकान् कुलदर्शनशास्त्राणि कुलद्रव्याणि कौलिकान् प्रेरकान्सूचकांश्चापि वाचकान्दर्शकांस्तथा शिक्षकान्
बोधकान्योगिनीयोगिनीसिद्धपुंगवान् कन्यां कुमारिकां नग्नामुन्मत्तामपि योषितं न निन्देन्न जुगुप्सेत न हसेन्नावमानयेत् नाप्रियं ना° इनितांनग्नामुन्म
प्रियं नानृतं ब्रूयात्कस्यापि कुलयोगिनः कुलस्येत्यतिकुलेति न वदेत्कुलयोषितं परीक्षयेन्न भक्तानां वीराणां च कृताकृते `नपश्येद्भवे
तां प्रकटस्तनीं न विश्वासयेन्नारीं तद्योनिं न निरीक्षयेत् या काचिदंगना लोके सा मातृकुलसंभवा कुप्यंति कुलयोगिन्यो वनितानामति
क्रमात् ज्ञातापराधां वनितां पुष्पेणापि न ताडयेत् दोषान्न गणयेत्स्त्रीणां गुणानेव प्रकाशयेत् तिष्ठंति कुलयोगिन्यः कुलवृक्षेषु सर्वदा
तत्पत्रेषु न भोक्तव्यमर्कपत्रे विशेषतः न स्वपेत्कुलवृक्षाधो न वा पद्रवमाचरेत् दृष्ट्वा जातं भक्त्या नमस्कुर्यान्न छेदयेन्न कदाचन श्लेष्मातक
करंजाक्ष निंबाश्वत्थकदंबकाः बिल्ववटोदुंबराश्च कुलवृक्षा नव मताः देवतागुरुशास्त्रादिसिद्धाचारविडंबकाः विद्याचौरो गुरुद्रो
सौर ही ब्रह्मराक्षसतां व्रजेत् गुरुमोहाद्वनाहृत्यानिमित्तं सवीरं गुरुषान् विकल्पकुलशास्त्राणि भवंति ब्रह्मराक्षसाः एकाक्षरप्रदातारं यो
221 २२१ गुरुमवमन्यते श्वानयोनिशतं गत्वा चंडालत्वमवाप्नुयात् गुरुं प्रकाशयेद्धीमान्मंत्रं नैव प्रकाशयेत् अप्रकाशप्रकाशाभ्यां क्षीय

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पातकिनः

तेसंपदायुषी कुलधर्मसमाश्रित्य आचारंयोनपालयेत् यथेष्टचारिणस्तस्य महापीतिस्कृतः प्रिये आपदोदुरितंरोगादारिद्र्यंकल
हंभयं योगिनीनांप्रकोपश्चस्खलितांचपदेपदे अश्मानःप्राणश्च्युतेज्ञोहीनोतिदुःखदः निन्दितःसर्वविद्विष्टोविकलःसंगवर्जितः
देशाद्देशान्तरंयातिकार्यहानिश्चसर्वदा तत्रापिकुलमार्गस्थाःशाकिनःकुलपालिकाः भक्षयंतिपुरातासांवरोदत्तोमयैवतु तस्मादा
चारवान्देवियोगिनीनांप्रियोभवेत् सदाचारेणदेवत्वंयोगिनीवीरमेलनं संप्राप्नुवन्तितिर्यक्त्वंकौलिकास्तद्विपर्ययात् संस्कारेण
विहीनत्वाद्गुरुवाक्यस्यलंघनात् आचारलंघनाद्देविकौलिकःपातितोभवेत् नित्यनैमित्तिकंकाम्यंमंत्रंतंत्रादिलोमजं अनहंपशु
दुःसंगमंत्रसंकर्यसंभवं गुप्तप्रकटसंभूतंज्ञानाज्ञानकृतंप्रिये एवमादिषुदोषेषुपापस्यगुरुलाघवं देशंकालंचयोवेत्तिसम्य पिन
कृज्ञात्वायथाविधि प्रायश्चित्तंगुरुर्दद्यात्सर्वपापविशुद्धये शिष्योपिचतथाप्रोक्तंप्रायश्चित्तंसमाचरेत् अथवासर्वपापानां
गुरुनामजपस्मृतिः ज्ञांबूनदस्यकालुष्यंपरिशुद्ध्येद्यथाग्निना अनाचारस्यमालिन्यंप्रायश्चित्ताग्निनादहेत् बहुनात्रकिमु
क्तेनरहस्यंशृणुपार्वति भद्रोश्रमाणांसर्वेषामाचारःसद्गतिप्रदः गुरुस्त्रिवारमाचारंकथयेत्कुलनायिके तत्रगृह्णातिशि
ष्यश्चेत्तदापापंगुरोर्नहि मंत्रिदोषश्चराज्ञानंजायादोषःपतिंयथा तथाप्रोक्तान्यसंदेहंशिष्यपापंगुरुंप्रिये तथाप्रयोगसारे देव

वंणी

स्थानेषु सूर्यस्थानेष्वश्मशाने वा चतुष्पथे पादुकासनविण्मूत्रमैथुनानि विवर्जयेत् देवं गुरुं गुरुस्थानं क्षेत्रं क्षेत्राधिदेवताः सिद्धंसि
द्धाधिवासांश्च श्रीपूर्वं समुदीरयेत् प्रमत्तां मत्तयत्तां कन्यां पुष्पितां पतितस्त्रीं विरूपां मुक्तकेशीं च कामार्त्तां च न निंदयेत् कन्यां
योनिं पशुक्रीडां दिग्वाससं प्रकटस्तनीं नालोकयेत् स्वरंड्रं च परदारांश्च वर्जयेत् धान्यगोगुरुदेवाग्निविद्याकोशनरान्प्रति नैव प्रसा
रयेत् पादौ नैतानपि विलंघयेत् आलस्यमदसंमोहशाठ्यपैशुन्यविग्रहान् असूयामात्मसंमानं परनिंदां च वर्जयेत् लिंगिनं व्र
तिनं विप्रं वेदं वेदांगवित्तमाः पुराणागमशास्त्राणि कल्पांश्चापि न दूषयेत् युगं मुसलमस्त्रानं दाम चुल्लीमुलूखलं शूर्पमा
सादिनादंडध्वजं वैदूर्यमायुधं कलशमायुधं छत्रं दर्पणं भूषणं तथा भोगयोग्यानि चान्यानि यागद्रव्याणि यानि च महास्थानानि
वस्तूनि यानि वा देवतालये दिव्योक्तानि पदार्थानि भूतावशिष्टानि यानि वै लंघयेन्न तानि नैतानि च पदा स्पृशेत् यागोष्ठी लोक
विद्विष्टा या च स्वैरविसर्पिणी परहिंसात्मकार्या च नैतामवतारयेद्रत्नं क्वचित् प्रतिग्रहं नरश्लाघ्यां यादात्मभोगविधित्सया देवतागुरु
सौर भक्तार्थं यत्नेतोप्यर्जयेद्धनं धारयेदार्जवं सत्यं सौशील्यं समतां धृतिं क्षांतिं दयामनास्यां दिव्यां शक्तिं च सर्वदा विभीतकार्ककारंज
२२२ स्नुहीच्छायां न संश्रयेत् स्तंभदीपमनुष्याणां मन्यपशुप्राणिनां तथा नखाग्रकेशनिर्धूतस्नानवस्त्रघटोदकं एतत्स्पर्शं त्यजेद्दूरं स्वर

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

६
तत्थापादप्रसारणं अगम
गं च लीलां च न कुर्यात्कृतस
न्निधौ गमनागमने कुर्या
त्प्रणम्य गुरुपादुकां छा
यां न लंघयेत्तद्व ॥५

स्वात्तरं तत्तथा तथासोमभेत् न निर्देत्कारणं देवि न शास्त्रं तेन निर्मितं न गुरुं साधकं चैव लिंगच्छायां न लंघयेत् नाद्याल्लंघेन्नति
र्माल्यं न दद्याच्छिवदीक्षिते तच्छिवनिर्माल्यं तथा षडन्वयमहारत्ने न लंघयेद्गुरोराज्ञामुत्तरं न वदेत्तथा रात्रौ दिवा चेतस्याज्ञां दासव
त्परिपालयेत् असत्यमशुभं तद्वद्दुर्वादं परित्यजेत् अप्रियं च तथालस्यं कामक्रोधौ विशेषतः अप्रच्छन्नमुखो ब्रूयाद्गुरोरग्रे क
दाचन अभिमानं न कुर्वीत धनज्ञात्याश्रमादिभिः गुरुद्रव्यं न भोक्तव्यं तेनादत्तं कदाचन दत्तं प्रसादवत्त्वाश्नं लोभतो न कदाचन अदे
तेद्देवघ्रं ज्ञांच गुरोरग्रे परित्यजेत् पादुकायोगपट्टादिगुरुचिह्नानि सादरं न लंघयेत्स्पृशेन्नैव पादाभ्यां प्रणमेत्सदा सादरं प्रणमेदि
त्यलयः पर्यंकशयनं तद्वन्नागच्छेत्पुरतो गुरोः पश्चात्पादेन निर्गच्छेत्प्रणम्य च गुरोर्गृहात् गुरोरग्रे न कर्त्तव्यं प्रभावं शिष्यसंग्रहं
अहंकारं न कुर्वीत नोल्वणं धारयेद्वपुः अगुरोः संनिधौ नैव स्वगुरुं प्रणमेद्बुधः नमस्काराय चोद्युक्तं गुरुर्दृष्ट्वा निवारयेत् न नि
योगं गुरोर्दद्याद्यक्षमादानैव भाषयेत् उपयुक्तं परेणैव यद्दिवादीक्षितेन तु छत्रोपानहवस्त्राद्यं नोपयुञ्जीत कर्हिचित् असंपत्तौ
वथापत्सु न दोषः क्षालिते सति सकुले दीक्षितानां च अचार्याणां तथैव च उपयुक्तान्न दोषः स्यात्तद्दत्ताद्दाहृतादपि मंत्रोपयुक्तमन्ना
द्यं तथा यन्मंत्रसंस्कृतं आघ्रामायतनाद्द्रव्यां शिरसा प्रणतो वदेत् निक्षिपेदंभसि ततो न पतेदवनौ यथा ज्ञातायामापदिश्रेशो गु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पर्यंगुरुसंज्ञकं नकुर्याद्भगवत्संज्ञं प्रसादो नक्रियेत चेत् तदर्थं निवेदयित्वा दत्तेभ्यस्तान्यपाकृताः अनिर्वाहितु कार्यस्य यद्यर्थं अपथः
कृतः प्रायश्चित्तं जपो देविसहस्रं स्वमनोरतः लोकोद्वेगकरी या च या च मन्तुनिकृंतनी स्थित्युद्वेगकरी या च तां गिरं नैव भाषयेत्
रम्यमप्युज्ज्वलमपि मनसोपि समीप्सितं लोकविद्विषणं वेषं न गृह्णीयात्कथंचन अत्रोक्तान्यः सदा ह्येतानेहिकामुष्मिकोचिता
नु आचारानाहृतःशांतिदीक्षितःसोधिगच्छति स्त्रीणां विशेषितोदद्यात्समयाश्चामलाशयाः पालनात्समयानां तु सिद्धिरुक्ता
द्येते चिरात् मंत्रः साम्मुख्यमायाति समयस्यस्य सर्वदा सिद्धयः समयस्थस्य सर्वाःस्युर्मोक्षपश्चिमाः अयने विषुवे चैव ग्रहणे
चंद्रसूर्ययोः अष्टम्यां पूर्णिमायां तेषु नैमित्तिको जपः नित्यं त्रिगुणितां सोथ पूजां चैव समाचरेत् न्यायार्जितैःसाधनैश्च दानेहो
मार्चनादिकं कुर्यान्न चेदधो याति मन्त्राः कुर्वन्नपीश्वरि श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाब्धावू
नत्रिंशस्तरंगकः इतिश्रीसच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते, सौभाग्यरत्नाक
सौभा रे. एकोनत्रिंशस्तरंगः अथ पुरश्चरणविधिः तत्र पुरश्चरणसंपन्नो मंत्रो हि फलदायकः किं मंत्रैः किं जपैः कार्यं किं मंत्र होमैः
२२३ न्यासविस्तरैः रहस्यानां हि मंत्राणां यदि न स्यात्पुरस्क्रिया पुरस्क्रिया हि मंत्राणां प्रधानं बीजमुच्यते वीर्यहीनो यथा देही सर्वकर्म

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सुनक्षमः पुरश्चरणहीनो हि तथा मंत्रः प्रकीर्तितः इति वैशंपायनेन पुरश्चरणस्यावश्यकत्वाभिधानात्तस्य तु निरुक्तिर्वि
धिहीनानां हि फलं हरति कर्मणामिति विधिहीनानुष्ठाने निष्ठाश्रवणादनुष्ठानविधिर्विविच्य लिख्यते तत्र पुरश्चरणशब्दनिरु
क्तिर्वायवीयसंहितायां साधनं मूलमंत्रस्य पुरश्चरणमुच्यते पुरश्चरणीयत्वाद्धि नियोगाख्यकर्मणां पुरतो विनियोगस्य च
रणाद्वा तथोदितमिति विनियोगलक्षणं तु मंत्रतंत्रप्रकाशे धर्मार्थकाममोक्षाणामाप्तये मार्गेण योजनं सिद्धमंत्रस्य संप्रोक्तो वि
नियोगो विचक्षणैः पुरश्चरणपूर्वोसौ विनियोगो विनिर्मितः फलाय मंत्रसेवायां राजसेवा यथा तथा चरणात्पूर्वमेवास्मौ पुरश्च
रणमुच्यते इति एतेन काम्यकर्मफलसिद्धिजनकक्रियाऐहिकामुष्मिकमंत्रात्मशुद्धिहेतुक्रिया वा पुरश्चरणमित्युक्तं तत्र श्री
विद्यायाः पुरश्चरणमुक्तं ज्ञानार्णवे यत्र वा कुत्रचिद्गंगालिंगस्यात्पश्चिमामुखं स्वयंभूर्बाणलिंगं वा वृषभशून्यं जलास्थितं
पश्चिमायतनं वापि इतरं वापि सुव्रते शक्तिक्षेत्रेषु गंगायां नद्याः पर्वतमस्तके पवित्रे सुस्थले देवि जपेद्विद्यां प्रसन्नधीः तत्र स्थि
त्वा जपेल्लक्षं साक्षाद्देवीस्वरूपवान् ततो भवति विद्येयं त्रैलोक्यवशकारिणी एवं जपं यथाशक्ति कृत्वादौ साधकोत्तमः किंशु
केहं वर्नं कुर्याद्दशांशेन वरानने कुसुमं कुसुमैर्वापि मधुरत्रयमिश्रितैः विधिनोक्तप्रकारेण विघ्नौघं नाशयेत्क्षणं सर्वकाम

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

प्रदाराज्यभुक्तिमुक्तिफलप्रदेति एवं लक्षणपरस्वश्रीविद्यायाः पुरश्चरणं दशांशहोमस्य तद्धर्मस्य सर्वकामप्रदत्वादिफल
स्यचाप्यभिधानादेतद्धर्मेपि देशादिति न्यायात्तत्वनिर्णयात्प्रयोगादौ विधानादुक्तानां प्रयोगानां कथं सिद्धिरित्याकांक्षायां पुरश्च
रणस्यैवासौ विनियोगो विनिर्मित इति वचनात् तदभिधानस्यैव योग्यत्वात्तथा श्रीक्रमसंहितायामपि लोपामुद्रां प्रत्युक्तं लक्षमे विद्या
वंविधं जपं सर्वपापहरो भवेदिति लक्षजपमात्रमेवोक्तं वामकेश्वरे तन्त्रेप्येवमेवोक्तमिति वदंति ततस्तु विचार्यमाणे दक्षिणामू
र्त्तिसंहितैकवाक्यतया ज्ञानार्णवे श्रीचक्रसाधनप्रकरणे क्लीं त्रिलक्षजपरूपपुरश्चरणमिति भाति यथा ज्ञानार्णवे शृणु सर्वा
ंगसुभगे श्रीचक्रविधिमुत्तमं यस्य विज्ञानमात्रेण कर्ता हर्ता सदाशिवः अनेन विधिना यत्र श्रीचक्रं क्रमसंहितं पूज्यते तत्र स
कलं वशीकुर्यान्न संशयः नागरं वशमायाति देशं मंडलमण्डिते योषितः सकला वश्याज्ज्वलत्कामाग्निपीडिताः विद्याविमूढहृ
दयाः साधकेन्यस्तमानसाः तद्दर्शनेन देवेशि जायंते सर्वयोषितः अक्षमालां समाश्रित्य मातृकावर्णरूपिणीं अथ भुक्तिफल
सौर मयी वा मोक्षफलदायिनी सर्वसिद्धिप्रदा नित्यं सर्वराजवशं यथा भुक्तामफलमयी तथा स्फाटिकनिर्मिता रुद्राक्षमा
२२५ लिका मोक्षे भवत्येव समृद्धिदा प्रवालमाला वश्ये तु सर्वकार्यार्थसाधिका माणिक्यमाला फलदा साम्राज्यफलदायिनी

224

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पुत्रंजीवकमालात्तु वश्यपदा भोगदा भवेत् अक्षमालां प्रवक्ष्याथ चंदनेन प्रपूजितां समाश्रित्य जपेद्विद्यां लक्षमात्रं यदा शुचिः यो
षितो भ्रामयंत्येनं मनस्तस्य मुनीश्वर तदा द्वितीयलक्षांते प्रजपेत्साधकोत्तमः पातालतलनागेंद्रकन्यकाः क्षोभयंति तं तासां कटा
क्षजालैस्तु न मोहं याति साधकः तदा लक्षत्रयं कुर्यात्साधकः स्थिरमानसः तृतीयलक्षे संप्राप्ते द्रावयंति सुरांगनाः अभिमानेन सौ
दर्यसौभाग्यमदकारिणी साधकं द्रावयंत्येव ततश्चासौ मनःस्थिरः तदा लक्षत्रयं साधकः सर्वपापनिकृंतनं एवं लक्षत्रयं कृत्वा व्रतस्थः
स्वस्थमानसः संक्षोभयंति भूलोकं स्वर्लोकतलवासिनः पुरुषा योषितो वश्याश्चराचरमपि प्रिये इति त्रिलक्षं जपेत्तु स्फाटीचकस्य
साधनस्योक्तत्वात् क्लींचक्रसाधनस्य काम्यप्रयोगत्वात् काम्यप्रयोगस्य विद्यासिद्धेरपेक्षितत्वात् विद्यासिद्धेः पुरश्चरणमूलकत्वात्पुरश्चर
^ मन्त्रोक्तकाम्यप्रयोगक णप्रकरण एव वक्तव्यत्वाद्विघ्नबाकुल्यकथनान्नौचित्यादक्षमालावेदनिरूपणादक्षमालायाः पुरश्चरणप्रकरण एव वक्तव्यत्वा
थनानौचित्यादक्षमाला द्विघ्नबाकुल्यकथनादेवं विधानां सिद्धिप्रतिबंधकतया पुरश्चरणकाल एवेति सिद्धत्वात् काम्यजपेषु वक्तुं विघ्नानामेव फलत्वेनाभि
मेदनिरूपणादक्षमाला धानाद्व्रतस्थः स्थिरमानस इति नियमम मनःस्थैर्ययोः पुरश्चरणकाल एवात्यंतमावश्यकत्वेन तत्कथनस्यौचित्याद्दक्षिणामूर्तिसंहि
याः पुरश्चरण ^ ४ तायामपि शृणु देवि प्रवक्ष्यामि श्रीविद्यामंत्रसाधनं शमीदूर्वांकुराश्वत्थपल्लवैरर्कसंभवैः श्रीचक्रं पूजयेद्देवि मासमात्रं स ।

दि ह्यांतं
२

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मास्थितः सहस्वजन्मजं पापं हंति मासेन दैशिकः इत्यारभ्य प्रायश्चित्तपूर्वकं ज्ञानार्णवोक्तप्रकरणेन स्थानाक्षमालोपांस्वादिजपलक्षणं
प्राग्रुक्तप्रकारेण विघ्नत्रयकरणपूर्वकं लक्षत्रयजपमुक्त्वा तद्दशांशेन होमः स्यात्कुसुमैर्ब्रह्मवृक्षजैः कुसुंभपुष्पैर्जुहुयान्मधुरत्रयसं
युतैः इति दशांशहोमकथनादेव लक्षत्रयजपएव पुरश्चरणत्वमिति तत्त्वं यत्तु ज्ञानार्णवे यत्र वा कुत्रचिद्गगे लिंगे सर्वदित्यारभ्य जप
स्थानकथनपूर्वकं तत्रास्थित्वा जपेल्लक्षं साक्षाद्देवीस्वरूपवान् इत्युक्तं स तु लक्षशब्दः पूर्वोक्तलक्षत्रयः स्मारकः दक्षिणामूर्तिसंहितेक-
वाक्यात् अत एव श्रीचक्रसाधनप्रकरणे तत्रोक्तस्यानेहोमाविवत्रोक्तौ अन्यथाक्षमालादीनामप्यत्रैव वक्तुमुचितत्वात् केवललक्षं
जपस्यापि पुरश्चरणं केचिद्वदंति तदप्युक्तं दक्षिणामूर्तिसंहितायां अथवा नवलक्षं तु जपेद्विद्यां समाहितः तद्दशांशेन होमांतं पूर्वोक्त धा
विधिना चरेत् साधयेत्स्वर्गभूलोकपातालतलवासिनः इति ज्ञानार्णवे तु नवलक्षजपो नोक्तः किं त्वेकलक्षमारभ्यैकलक्षस्येदं फलं द्वि
लक्षस्येतीदं फलमित्यादि नवलक्षपर्यंतस्य पृथक्पृथक्फलमुक्तं न तु द्वितीयलक्षस्य तृतीयलक्षस्येति तस्मान्नत्र संख्यपंचचत्वारिंश
ल्लक्षजपो ज्ञायते तेन तत्र पुरश्चरणत्वशंकापि नास्ति सत्तु काम्यजपएवेति निश्चितं एवं कृतयुगजपः कलौ वेतच्चतुर्गुणं जपादिकं का
सौर र्यमिति तत्र राजेंद्र तृतीयकूटस्यस्वरव्यंजनबिंदुपृथक्कृते सप्ताक्षराणि भवंति तेषां सप्तानां वर्णानां प्रतिवर्णं त्रिलक्षमिति संख्यैक
२२५
225

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

विंशतिलक्षं जपः पुरश्चरणं कृतयुगे कलौ चैतच्चतुर्गुणं जप इति पुरश्चरणं तु किं पुरश्चरणं तु जपहोमतर्पणस्वाभिषेकब्राह्मणभो
जनात्मकं पंचांगरूपं भवति तत्रैतदंगपंचकं पूर्वपूर्वदशांशतः कार्यमिति तत्र राजे तु होमसंख्यासमसंख्यं तर्पणमिति विशेषः
केचित्तु जपो होमस्तर्पणं च स्वाभिषेकोऽघमर्षणं सूर्यार्घ्यं जलपानं च प्रणामं देवपूजनं ब्राह्मणानां पूजनं च पूर्वपूर्वदशांशतः
दशांगोपासनं भक्त्या पुरश्चरणमुच्यते इति वचनाद्दशांगं वदंति अत्र संसारे दुःखभूयिष्ठे यदीच्छेत्सिद्धिमात्मनः पंचांगोपा
सनेनैव मंत्रज्ञापी सुखं व्रजेत् इति कुलप्रकाशतंत्रवचनाद्ध्रुवं संमत्वाऽत्र पंचांगमेव पुरश्चरणं प्रसिद्धमिति केचित्तु शारदा
तिलकप्रपंचसारादिषु जपहोमावभिधाय प्रयोगाभिधानाज्जपहोमयोरेव पुरश्चरणं वदंति तन्न रम्यं बहुतंत्रविरोधात्
वर्णाक्षमालया तु ब्रह्मनाडीगतेनादिक्षांतवर्णान् विभाव्य च अं एं बिंदुयुतं कृत्वा स्वेष्टमंत्रं जपेत्सुधीः अकारादिषु संयोज्य तथा
कादिषु च क्रमात् क्षाणमेरुमथो तत्र कल्पयेत्तु गदीश्वरि तदा लिपिमयेदक्षमालाष्टशतसंख्यया अनया सर्वमंत्राणां जपः स
र्वार्थसाधकः लकारं मेरुसंस्थाने लकारादि विलोमतः एकैकांतरितं मंत्रं जपेदेवं फलप्रदमिति कुलमूलावतारोक्तौ अत्राष्टो
त्तरसहस्रमष्टोत्तरं शतं वा यदा जपः कार्यः तदा वर्गाष्टकविभेदेन भवेदष्टोत्तरं शतमिति अत्र वर्गाष्टकं जपस्तु हृष्टशास्त्रादि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तुलसीवनक्षेत्रदेवतासंनिधि

संख्यावसानएवकर्त्तव्यः अथदेशः तत्रसमुद्रतीरपर्वतशृंगसमुद्रगामिनीनदीतीरविष्णुगृहविविक्तनिर्जनगृहगोष्ठाश्वत्थबिल्वमूल
जलाशयपक्षिमाभिमुखवटवृक्षसन्निधिशिवालयगुरुसंनिधिपुण्यक्षेत्रतीर्थवनोपवननदीह्रदस्वाभिमतस्थानेष्वेकं दुष्टमृगव्यालतस्करको
वर्जितेकांतनिन्दारहितधार्मिकस्वेष्टदेवताभक्तजनाश्रयं सुभिक्षनिरुपद्रवराजतत्संविवादिगमनागमनरहितस्थानानि एषामन्यत
मस्थानंग्रामेक्रोशमात्रंनगरेक्रोशद्वयंनदीपर्वततीर्थादौपरिमाणरहितं अमुकमंत्रस्यपुरश्चरणंसिद्ध्येमयेयंगृह्यतेभूमिर्मंत्रोमे
सिद्ध्यतामितिमंत्रेणभूमिपरिग्रहंविधायक्षीरवृक्षमयान्वितस्तिमितान्दशकीलान्कृत्वास्त्रमंत्रेणपृथगष्टधाभिमंत्र्यपूर्वाद्यष्टदि
क्षुईशानयोर्मध्येनिरृतिवरुणयोर्मध्येचनिखनेत् तेषामस्त्रंचसंपूज्यतेषुस्थानेषुइंद्रादिदशदिक्पालेभ्योमाषभक्तबलिंदद्या
त् ततःक्षेत्रपालंगणेशंवास्तुपुरुषंचसंपूज्यप्राकृत्यगायत्तारक्षिणांतेरायताश्चतस्माच्चतस्रोरेखाविलिख्यनवकोष्ठानिकृत्वा
तेषुपूर्वादिक्रमेणकचटतपयशाख्यान्सप्तवर्गान्सप्तकोष्ठेषुविलिख्येशानकोणेष्टलक्षौविलिख्यमध्यकोष्ठेतेनवधाविभज्यपूर्वा
सौर दिक्रमेणदिशःषोडशस्वरानष्टकोष्ठेषुलिखेदितिकूर्मचक्रंनिर्माय तत्रमध्येनवकमध्येपूर्वादिक्रमेणाष्टसुदिक्षुग्रमृतवृषम
२२६ शैलराजवास्तुकार्यक्रौंचशक्तिपद्मयोनिमहाशंखछायाक्षत्रगणान्नवक्षेत्रपालान्प्रणवादिचतुर्थ्यंतनमोंततत्तन्नाम्नासंपूज्यया

226

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पा

मनामाद्यक्षरयुक्तकोष्ठदिशि कूर्मस्तुखेतदलाभेमध्येकूर्मपृष्ठिवातदधःकोष्ठद्वयेप्यन्यतमेकूर्महस्तेवाप्तहं जीवार्थंशीतवा
तातपनिवारणक्षमंकुर्यात् अथवर्णस्थानानि अवर्णस्यगकारेण आवर्णस्यमकारेण इवर्णस्यपकारेण ओकारस्यषका
रेण ङकारस्यटकारेण ऊकारस्यखकारेण हकारस्यडकारेण फकारस्यठकारेण भकारस्य रेफेण यकारस्यसकारेण इत्येवं यत्र
रिंब स्थानसाधकयोरायक्षरेण निर्णीतं तत्स्थानं त्याज्यमिति अथजपमाला पुत्रजीवशंखप्रवालरक्तस्फटिकमुक्ताफलपद्मबी
जरजतसुवर्णकुशाग्रग्रंथिरुद्राक्षाण्यतमस्यनिर्मिताष्टोत्तरशतंच तुःपंचाशत्सप्तविंशतिसंख्याकैर्वाक्षैर्युक्तासमेरुकाकार्या
अथमालासंस्कारकालः विष्णोर्द्वादशीशिवोद्भवः शक्तेरष्टमीनवमीचतुर्दशीरात्रिः शिवस्यत्रयोदशीदिवा अन्येषांतिथिनिय
मोनास्तीति अथमालायाःसूत्राणि विष्णोःपद्मसूत्रंकर्पाससूत्रंवादेव्याःपट्टसूत्रं शिवस्योर्णाभवंकृतंकुर्यात् अन्येषुसूत्रेषु
यथेष्टमेवस्योल्पमानं अथसंस्कारः तत्रगोमूत्रगोमयदुग्धदधिघृतकुशजलात्मकंपंचगव्यंतिलान्घृतेचहोमार्थंसंपा
द्यशक्तित्याथातिरिक्तेषुपूर्वेद्युरेकभक्तंविधायान्येद्युःप्रातःकृतनियमस्नानःशक्तिमालासंस्कारेतुकृतभोजनोगुरुःसाधकःसूत्रं
मणीश्चपृथक्पृथक्पंचगव्येनजलेनचप्रक्षाल्यनवसुपिप्पलदलेषुपद्माकाररचितेषुसूत्रंमणींश्चसंस्थाप्यतेषुप्रणवंभुवने

ः वाल्कलंवा कार्पाससूत्रंचे
त्ब्राह्मणीकृतंस्वसमान
वर्णयोषित्कृतंवात्रिगुणं
त्रिगुणी ः४

नकृत्यःसाधकः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रीबीजं मातृकां च विन्यस्य मणीन् सूत्रं च गंधादिभिः संपूज्य स्थंडिलादावग्निं संस्थाप्य यथाशक्ति सघृतैस्तिलैः स्वंदादिपंचमं
त्रैर्हुत्वा होमाशक्तौ जपं वा विधाय सूत्रे मुखे मुखे वा संयोज्य मणीनारोप्य एकैकमणिमध्ये ब्रह्मग्रंथिं विधाय गोपुच्छाकारेण स
र्पाकारेण वा ग्रंथयित्वा सर्वतः स्थूलं सजातीयमेकं मणिं सूत्रद्वयमेकीकृत्य मेरुं ग्रंथयित्वा सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय
वै नमः भवे भवे नादिभवे भजस्व मां भवोद्भवाय नमः इति मंत्रेण पंचगव्येन शीतलजलेन च प्रक्षाल्य ॐ वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः
रुद्राय नमः कालाय नमः कालविकरणाय नमः बलप्रमथनाय नमः सर्वभूतदमनाय नमः मनोन्मनाय नमः इति मंत्रेण चंदनागुरुकस्तू
रीकुंकुमैर्विघृष्य ॐ अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यः सर्वतः सर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः इत्यगुरुश्रीरशर्करागुग्गुलु
मधुचंदनघृतैर्धूपयित्वा ॐ तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि। तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् इति गंधचंदनकस्तूरीकुंकुमकर्पूरैर्धू
पयेत् ततः ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वविद्यानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधिपतिः ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिव ॐमिति मंत्रेण
सोर प्रतिबीजं पश्चात्तमभिमंत्रयेत् मेरुं चानेन घोरेभ्य इत्यभिमंत्रयेत् ततश्चावाहनास्थापनसंनिधापनसंनिरोधनसंपुटीकरणावगुं
२२७ ठनामृतीकरणपरमीकरणानि तत्तन्मुद्रया विधाय प्रागुक्तैः पंचभिर्मंत्रैः प्रतिबीजं पंचोपचारैः स्वेष्टदेवताः पूजयित्वा स्वयं संस्कृतमा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तत्संगमे शतरुद्रीयविरूपशिवदशकोः पृथक्पृथगावाह्य पंचोपचारैः संपूज्य ह्रौमिति मंत्रेण पंचगव्ये निक्षिप्य पुनस्तां पंचगव्यादुद्धृत्य स्वर्णपात्रे पिप्पलदले वा पयोदधिघृतक्षौद्रशर्करात्मकं पंचामृतं धूपवासितं संस्थाप्य १

लयाजपंकुर्यादिति अथ वैदिकसंस्कारो रुद्राक्षाणामेव नान्येषां ग्रथितानां कुत्रचित्पात्रे संस्थाप्य तत्र मालां निक्षिप्य पुनस्त
स्मादुद्धृत्य शीतलजलेन निक्षिप्य प्रक्षाल्य चंदनकस्तूरीकुंकुमकर्पूरागुरुभिरनुलिप्य तस्यां ह्रीं मंत्रमष्टोत्तरं शतं जपित्वा सूर्यादिन
वग्रहानिंद्रादिदिक्पालांश्च संपूज्य सघृतैस्तिलैर्यथाशक्ति मूलमंत्रेण हुत्वा यथाशक्ति गुरवे कांचनं दक्षिणां दद्यात्ब्राह्मणभोजना
दिभिस्तोषयेदिति द्वितीयः प्रकारः प्रकारांतरस्तु सूत्रमणींश्च पंचगव्ये सप्ताहं क्षिप्त्वा चतुर्थदिने तस्मादुद्धृत्यास्त्रमंत्रेण प्रक्षाल्य हृ
न्मंत्रेण ग्रंथयित्वा कवचमंत्रेण प्रतिबीजं ब्रह्मग्रंथिं नागपाशं वा विधाय मेरुं प्रणवेन बध्नीयात् तत्र स्थंडिले श्रीचक्रं कृत्वा तत्रेष्ट
ष्टदेवतां संपूज्य मूलविद्यामष्टोत्तरशतं जपित्वा पुरश्चरणोक्तद्रव्यैः स्वत्सरवां हुत्वा श्रीचक्रमध्ये मालां संस्थाप्य तस्यां मस्त्रमूलांगमंत्रा
न्विन्यस्य स्वेष्टदेवतारूपां तां मूलविद्यया संपूज्य प्रागुक्तबलिदानं विधाय पुनस्तस्यां स्वेष्टदेवतां संपूज्य गुरवे दक्षिणां दत्वा ब्राह्म
णान्भोजनादिभिस्तोषयेदिति तृतीयः प्रकारः अथ पुरश्चरणकाले विहितानि मनःसंहरणं शौचं मौनं मंत्रार्थचिंतनं अव्यग्रता नि
र्वेदत्यागमनोत्साहक्रोधत्यागस्वधर्मानुष्ठानपरित्यक्तेंद्रियनिग्रह ब्रह्मचर्य गुरुनति साधकसंसर्गेषु गंधामलकस्नानं मंत्राभि
मंत्रितजलेनाभिषेकं त्रिषवणं द्विषवणं मध्याह्ने वा सकृत्वा स्नानं पित्र्यादितर्पणं स्वेष्टदेवतातर्पणं मध्यपत्राहितपलाशपत्ररचितपात्राव

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्यां रात्रौ मितभोजनं गोविप्रबालादिशुश्रूषा पातांभूलमह्लणमुगंधांगवसनमुखवेकेशाधारणं अथनिषिद्धानि अप्रियाशतमाषणेक
रंजनविभीताकेस्नुहीह्णयाक्रमणप्रतिग्रहारीक्षितस्त्रीशूद्रपतितोच्छिष्टनास्तिकसंभाषणस्नातेनतर्पणानुष्ठानबहुवस्त्रैकवस्त्रम,
लिनवस्त्रधारणकाम्यकर्मसंकल्पितकर्मस्वाश्रमाद्यविहितकर्माचरणकाम्यभोजनादिवाभोजनासद्भाषणान्यपूजनकौटिल्य,
चौरसाधुसमागमोस्नजलस्नानोन्मर्दनगीतवाद्यादिश्रवणनृत्यदर्शनाष्टविधमैथुनतत्कथालापास्नानस्पर्शप्राणिहिंसाकं
चुकोष्णीषधारणप्रलापकरपादावारणकेशमोक्षणशिरःप्रावरणचिंताक्रोधरथ्यशय्यनगमनोत्थानांगैधकारागलस्नानेपादुका
धारणयानशय्याधिरोहणपादप्रसारणोत्करासनद्युद्धर्ममाहिंसाविकलमनस्त्वानग्नत्वप्रौढपादत्वनग्नत्वकुशरहितकर
तत्ववाचको त्वानिच अथजपः सवाच्योपांशुजिह्वामानसभेदाच्चतुर्विधः सस्पष्टपदाक्षरसर्वकोच्चारणेवाचिकः ईषदोष्ठचालनश्रवकः किंचि
छ्रवणस्कयोग्यश्चोपांशुः जिह्वामात्रेस्पन्देनजपोजिह्वाजपः मनसापदाक्षरर्पणमानसः वाचिकादीनामुत्तरोत्तरफलयोकल्पंदशश
मोर तसहस्रगुणत्वेनेति अथासनानि व्याघ्रचर्ममृगाजिनवेत्रजकंबलकुशकर्परक्तवस्त्रात्मकानि अथनिषिद्धासनानि वं
२२८ शदारुजभूमियाषाणतृणपल्लवेष्टकानिनिर्मितानि अथजपःपूर्वदिनकृत्यं तत्रप्रातःस्नात्वा नित्यक्रियांविधायभोजना,

228

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नारिकेलैर्ब्राह्मणांस्तोषयित्वा गुरुमपि वित्तभूषावस्त्रादिभिः परितोष्य क्षां क्षेत्रपालाय नम इति मंत्रेण क्षेत्रपालं संपूज्य प्राग्युक्तबलिदा
नविधिना क्षेत्रपाल एह्येहि विद्धि विघ्नरूप रुद्र भयंकर भयनर्तयन तेऽयं विघ्नविघ्नमहाभैरव क्षेत्रपाल बलिं गृह्ण गृह्ण स्वाहेति मंत्रेण बलिं
दत्वोपविशेत् शान्तोऽद्य दिनत्रयं बलिमुपोषणं च कुर्यात् अथ तद्दिनकृत्यं तेन दीक्षोक्तमासपक्षादिशुद्धदिवसे प्रातः स्नात्वा गुरुवि
प्राज्ञामादाय कुशहस्तः स्वस्तिवाचनं कारयित्वा ॐ सूर्यः सोमो यमः कालः संध्ये भूतान्यहः क्षपा पवनो दिक्पतिर्भूमिराकाशः खचराम
राः ब्राह्मं शासनमास्थाय कल्पध्वमिह संनिधिं इति पठित्वा ताम्रपात्रे कुशतिलाक्षतजलान्यादायोदङ्मुखः ॐ अद्यामुके मासि अमुक
राशिगते सूर्ये अमुकपक्षे अमुकतिथौ भारतवर्षे अमुकप्रदेशे विशेषक्षेत्रे चैदमुकक्षेत्रे अमुकगोत्रे अमुकशर्मा श्री अमुकश्री वि
द्यासिद्धिकाम इयत्संख्याकं जपात्मकं पुरश्चरणमहं करिष्ये इति संकल्प्य गुरुगणेशदुर्गाः प्रणम्य पूजां समाप्य जपमारभेत् तत्र मूल
विद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा मूलविद्यायाः ऋष्यादिकरषडंगन्यासान्विधाय देवीं ध्यात्वा मानसोपचारैः संपूज्य जपमाले वा
म हस्ते कुत्रचित्पात्रे संस्थाप्य एलालवंगकर्पूरजातीफलजातिपत्रात्मकं पंचतिक्तं देव्यै समर्प्य सुखिच्छित्वोष्णोदकेन मूलविद्यया हृ
दयस्थानाहतचक्रमानीय तत्रापि भगवतीं ध्यायमंत्रार्थगतचित्तो हृदयसमीपे मालामानीय दक्षिणहस्तस्य मध्यमांगुलिपर्वणि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

माले र्थ

अभ्युक्ष्य ॐ माले महामाये सर्वशक्तिस्वरूपिणि चतुर्वर्गस्त्वयि न्यस्तस्तस्मान्मे सिद्धिदा भव ह्रीं सिद्ध्यै नम इति गंधपुष्पाक्षतैर्मालां
संपूज्य गं अविघ्नं कुरु माले त्वमिति मंत्रेण दक्षिणहस्तेन मालामादाय स्वशिरसि गुरुं कंठे पीतवर्णं मूलविद्यां हृदये स्वेष्टदेवतामात्मानं
गुरुपादयोश्च ध्यात्वा गुरुमंत्रदेवतात्मैक्यं भ्रूमध्यस्थाज्ञाचक्रे विभाव्य कंठस्थविशुद्धचक्रे तच्चतुष्टयमैक्यमृतमानीय तत्र स्वेष्टश्रीप
रदेवतां आत्मा मूलविद्यया हृत्पद्मस्थानाहतचक्रमानीय तत्रापि भगवतीं ध्यायन् मंत्रार्थं गतचित्तो हृदयसमीपे मालामानीय दक्षि
णहस्तस्य मध्यमांगुलिपर्वणि संस्थाप्यैकचित्तः सुग्रीवः सुस्तब्धगात्रः कंपोन्मीलनरहितः खट्खटादिशब्दमकुर्वन्मालायाः प्रति
बीजं मंत्रमुच्चरन् पूर्वबीजं जपसमये परबीजमस्पृशन् प्रणवोच्चारणपूर्वकमारभ्य प्रातःकालान्मध्याह्नावधि दशाधिसहस्रं वा संमा
वनायां प्रहरत्रयावधि वा जपित्वा पुनः प्रणवमुच्चार्य ॐ त्वं माले सर्वदेवानां प्रीतिदा शुभदा मम शुभं कुरुष्व मे भद्रे यशो वीर्यं च सर्वे
दा ह्रीं सिद्ध्यै नम इति मंत्रेण मालां शिरसि संस्थाप्य पुनः प्राणायामत्रयं कृत्वा ऋष्यादिकरषडंगन्यासान् विधायार्घ्योदकेन प्राप्त
मोर क मंत्रेण देवताहस्ते जपं समर्प्य मालापूजनमंत्रेण मालां संपूज्य रहसि स्थापयेत् ततो मध्याह्नस्नानादिकं विधाय पुनः पूजां विस
२२९ रतः कृत्वा प्रतिदिनं होमपक्षे जपदशांशाकल्पोक्तद्रव्यैर्होमं कुर्यादिति कल्पोक्तसंख्यां समाप्यानन्तरं होमपक्षे कल्पोक्तसंख्याजप
प्रतिलक्षहोमपक्षे तत्संख्यजपं समाप्य तद्दशांशहोमादिकं समाप्याग्रिमलक्षजपारंभं कुर्यादिति ॥ १

229

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

समाप्य पश्चाद्दूर्ध्वं होमादिकं कुर्यादिति पक्षत्रये एकः पक्षो ग्रीकार्यः होमपर्यायस्तु प्रागेव दीक्षाप्रकरणे विहितः होमाशक्तौ
तावदाह गौतमः होमकर्मण्यशक्तानां विप्राणां द्विगुणो जपः इतरेषां तु वर्णानां त्रिगुणादिर्विधीयते इति द्विगुणजपे परस्तु
२३ पुनश्चरजपस्य इतरेषां क्षत्रियवैश्यानां द्विजमन्त्रव्यतिरिक्तशूद्राणां तु द्विजपत्नीतुल्यत्वाभिधानात्तथा तुल्यसंभवो यदि होमेऽशक्तिः न
स्यात्तज्जायां तर्पणेऽपि वा तावत्संख्या जपेनैव ब्राह्मणाराधनेन च भवद्गुड्डयेनैव पुरश्चरणं मार्यवै यद्यदङ्गं विहीयेत तत्संख्या द्वि
गुणो जपः कर्त्तव्यः साङ्गसिद्ध्यर्थं तद्दक्षोक्तेन भक्तितः तावत्संख्या जपेनैव यावता पुरश्चरणं तेन प्रकृतजपाद्द्विगुणजपलाभः इ
जायां संख्याभावेन तद्द्वैगुण्याभावात् उत्तरग्रन्थविरोधाच्च तद्दक्षोक्तेन द्विगुणजपासमर्थेन यद्यदङ्गं संपद्यते तावत्संख्या द्विगुणो
जपः कर्त्तव्यः इति तथा कुलार्णवेऽपि यद्यदङ्गं विहीयेत तत्संख्या द्विगुणं जपं कुर्वीत त्रिचतुःपञ्चसंख्यया साधकः प्रिये कुर्वीत
साङ्गसिद्ध्यर्थं तद्दक्षोक्तेन भावितः तेन शक्तानां द्विजातीनां द्विगुणादिर्जपः अशक्तानां होमसंख्या द्विगुणादिर्जपो द्विजमन्त्रव्यतिरि
क्तशूद्रादीनां पञ्चगुणो जपः द्विजमन्त्रानां द्विजस्त्रीणां च द्विगुणादिर्जपेनैव पुरश्चरणं दक्षिणा च प्रदातव्या गुरोरिष्टा द्विजन्मना भ
क्तियुक्तस्य शूद्रस्य दक्षिणा द्विगुणा भवेत् स्त्रीणामपि तथा ज्ञेया भक्तस्यैव फलं भवेदिति गौतमेन विप्रभक्तस्य शूद्रस्य तत्पत्नीनां

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चतेतोद्विगुणं दक्षिणाविधानादेकत्र निर्मीत इति न्यायेन जपेपि तथा कल्पनादिति अपरे तु होमाशक्तीनां द्विजातीनां क्रमेणैव दर
सतांगगुणं जपः तदाश्रितानां शूद्राणां द्विजातीनां चायमेव प्रकृतजप इत्याहुः यथासंप्रदायं विधेय इति अथ होमं विधाय चंदनकर्पू
रादिवासितैः शुद्धसलिलैर्होमसंख्यादशांशतः प्रागुक्तविधिना देवीं संतर्प्य स्वात्मानमिष्टदेवतारूपं ध्यायन् कुंभमुद्रया मूलविद्यां
ते आत्मानमभिषिंचामि नम इति तर्पणदशांशसंख्यया स्वमूर्धानमभिषिंचामि अभिषेकसंख्याकांत्र मूलविद्यादीक्षितान्सदाचारान्ब्रा दशांशसंख्या
तर्निमंत्रितानाहृत्याभ्यंगादिना स्नापयित्वा वस्त्रगंधादिभिरलंकृत्य षड्रसैर्नानाविधैर्भक्ष्यभोज्यैः स्वेष्टदेवताबुद्ध्या भोजयित्वा तांबू
लदक्षिणादिभिः परितोष्य कुमारिकाः सुवासिनीश्च यथाशक्त्या तथैव परितोष्य प्रदक्षिणीकृत्य प्रणम्य विसृजेदिति प्रत्यहं वा ल
क्षांते वा समस्तसंख्यासमाप्तौ वा भक्तिपूर्वकं कुर्यादिति ततो वैश्वदेवादिकमाह्निकं विधाय स्वेष्टदेवतामंत्रजपध्यानकीर्तनश्रवण
दिना दिनशेषं नीत्वा शक्तौ सायंतनं स्नानं विधाय पूजां समाप्य भुंजीत तत्र भोज्यानि शुक्लैकविधान्यन्नहि हैमंतिकनीवारकंगुषष्टिका
मोर यवाश्च ज्ञानवहताः पादाभ्यामनुत्ताल्या वहता मुद्गवर्जितमैक्ष्यवं कृसरं तिलमुद्गकलायकेमुकेतरकंदविशेषा नालिकेरकंदलीलव द
२२. लीपनसाम्रामलकानि हरीतकी वास्तुककालशाकतिलमोचिकसैन्धवसमुद्रलवणे अनुद्धृतसाराणि गव्यानि पिप्पलीजीरक

230 1513 5 के

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नागरंग तिंतिडी लशुन मृणाल कोद्रक वमंडूक मैकाल पक्क माषमसूर चणक गोधूम देवधान्यादीनि अतिभोजनं दिवाभो
जनं च अथ भोजनपर्यायः स्वेष्टदेवताप्रसादं नमत्रं मध्यपत्र रहितपलाशपत्रावल्यां संस्थाप्य मूलविद्यया प्रोक्ष्य प्रतिद्रव्यं
मूलविद्यया सप्तधाभिमंत्र्य मौनी पवित्रहितमित्रैः हन्मंत्रेणाश्नीयात् मूलविद्यया द्वात्रिंशद्वारमभिमंत्रितजलं वा प्राशयेदिति
अथ शयनं कुशनिर्मितायां शय्यायां प्रक्षालितायां तादृशं वस्त्रमास्तीर्य तां मूलविद्यया सप्तवारमभिमंत्र्य ॐ यज्जाग्रतो
दूरमुदैति दैवं तदु सुप्तस्य तथैवैति दूरंगमं ज्योतिषां ज्योतिरेकं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु येन कर्माण्यपसो मनीषिणो यज्ञे
कृण्वन्ति विदथेषु धीराः यदपूर्वं यक्षमन्तः प्रजानां तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु यत्प्रज्ञानमुत चेतो धृतिश्च यज्ज्योतिरन्तरमृतं
प्रजासु यस्मान्न ऋते किंचन कर्म क्रियते तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु येनेदं भूतं भुवनं भविष्यत्परिगृहीतममृतेन सर्वं येन
यज्ञस्तायते सप्तहोता तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु यस्मिन्नृचः साम यजूंषि यस्मिन्प्रतिष्ठिता रथनाभाविवाराः यस्मिंश्चित्तं
सर्वमोतं प्रजानां तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु सुषारथिरश्वानिव यन्मनुष्यान्नेनीयतेऽभीशुभिर्वाजिन इव हृत्प्रति
ष्ठं यदजिरं जविष्ठं तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु इति मंत्रास्त्रिः पठित्वा ॐ भगवन्देवदेवेश शूलभृद्वृषवाहन इष्टानिष्टे समा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वक्तुं मम स्तुत सत्यशाश्वत ॐ ह्रिलि हिलि शूलपाणये स्वाहा नमो ज्ञानत्रिनेत्राय पिंगलाय महात्मने वामाय विश्वरूपाय स्वप्नाधि
पतये नमः स्वप्ने मे कथय ये मे तथ्यं सर्वकाले स्वेष्वेशाश्वतः क्रियां सिद्धिं विधास्यामि तत्प्रसादान्महेश्वर ॐ नमः सकललोकाय विश्वचेष्ट
मविश्वले विश्वाय विश्वरूपाय स्वप्नाधिपतये नमः इति मंत्रोष्टसहस्रं पठित्वा शाकुशिरा दक्षिणपार्श्वशायी स्वप्नं परीक्षेत तत्र स्वप्ना
नां प्रथमे प्रहरे दृष्टस्य स्वप्नस्य वर्षेण फलं द्वितीये षड्भिर्मासैः तृतीये मासत्रयेण चतुर्थे मासेन निशान्ते सद्यः फलं ज्ञेयमिति अथ
सिद्धिसूचकस्वप्नाः तत्र प्रसादसुमुखस्वेष्टदेवतागुरु निर्मलचंद्रसूर्यमंडलगंगागोदावरीसंन्यासिशिवलिंगानां दर्शनं भूमि
लाभरक्तमसुद्रहरणश्वेडजयहोमवाक्षिप्रस्तानहंसचक्रवाकमयूरसारसरथारोहणकन्याछत्ररथदीपप्रासादपद्मागज
सर्प वृषमाल्यसमुद्रफुल्लवृक्षपवित्राममांससुरासव स्त्रीदर्शनं तेजोग्रोसादधिखरगजोश्ववृषमतेरूपर्वतशिखरारोहणवि नदीतरणकाशगमन
मानगमनलाभदेवीदर्शनात्मेनिमदिरापानमांसभक्षणकृमिपूरीषानुलेपनरक्ताभिषेकदधिभक्तभोजनश्वेतवस्त्रानुलेपन शङ्खनत्तत्रदर्शनहर्म्य
सौर सिंहासनरथयानध्वजराज्याभिषेकरत्नाभरणादिदर्शनानि अथाशुभसूचकाः चंडालकलमकाकशून्यगर्तामंगलद्रव्य
२३१ तैलाभ्यक्तनग्नरुष्कवृक्षकंटकतरुतलरहितप्रासाददर्शन रोगदं तत्र प्रायश्चित्तं ॐ सिंहमंत्रं पठित्वा दुःस्वप्नसूचितादोषा

271

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्रासितत्रासितपुनर्नृसिंहं मंत्रं पठित्वा स्वाहा इत्यष्टोत्तरशतं घृतेर्जुहुयात् अथवा एवमेवास्य मंत्रेण होमः कार्यो नृसिंहमंत्रस्तु व
र्णांत्यवर्णेन संस्थं तु मनुस्वरविभूषितं बिंदुनादयुतं प्रोक्तं बीजं नरहरेः श्रुतं इत्युक्तमस्य मंत्रस्तु सफलं विधाय अथ स्वप्ननिवेदनं
स्वप्नं गुरुचरणारविंदयुगलं प्रणम्य बद्धहस्तः स्वयं तस्मै निवेदयेत् गुरोरन्यत्र न प्रकाशयेत् स्वप्ने वा प्रत्यक्षं वा आश्चर्यमति हर्षं
च अकस्माद्यदि ज्ञायते नाख्यातव्यं गुरोर्विनेति वचनात् अथ सिद्धिचिह्नानि चित्तप्रसादो मनस्तुष्टिः स्वल्पाशननिद्राजपस्फो
र्तिर्दर्शनात् अकस्मादतिहर्षः अंतरिक्षस्थडिंडिमशब्दमधुरवाद्यनानागीतश्रवणकर्पूरादिगंधप्राप्तिचंद्रार्ककिरणकाशालोक
नादीति श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाख्ये गात्रिंशस्तरंगकः इति श्रीसच्चिदानंद
नाथचरणारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे त्रिंशस्तरंगः ३० अथ मंत्रसिद्धेरन्यप
र्यायः तत्र सूर्यशशिग्रहणे त्रिरात्रमेकरात्रं वा पूर्वमुपोषणकमलं वा विधायाथ ग्रहणं दृष्ट्वा स्नानमात्रं विधाय समुद्रगा
यां नद्यां नाभिमात्रे जले स्थितस्तदलाभे क्वचिज्जले भूमौ वा समुपविश्य ३ अथ यामुके मासि अमुकराशिगते सवितरि अमुकप
क्षे तिथौ भारतवर्षे जंबूप्रदेशे अमुकतीर्थे सोमग्रहणे सूर्यग्रहणे वा तत्समयमारभ्य विमुक्तिपर्यंतममुकविद्याजपमहं क

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रिष्ये इति जपं संकल्प्य जपेत् ततो ग्रहणकालीनजपदशांशहोममहं करिष्य इति संकल्पं विधाय होमं कुर्यात् होमाश-
क्तौ ग्रहणकालीनजपसमसंख्यं जपमहं करिष्ये तदशक्तौ ग्रहणकालीनजपदशांशहोमसंख्याद्विगुणं जपमहं करि-
ष्य इति त्रिगुणं दवाप्येवमेव संकल्पः तर्पणादिकमप्येवमेव संकल्प्य कार्यमिति अपरस्तु मंत्रसिद्धिपर्यायः तत्र तु अये
त्यादिश्रीविद्यासिद्धिकामः कृष्णाष्टमीमारभ्य चतुर्दशीपर्यंतममुकश्रीविद्याया अयुतचतुष्टयजपतद्दशांशहोमतद्द-
शांशतर्पणाद्यात्मकं पुरश्चरणमहं करिष्य इति संकल्पं विधाय जपादिकं कुर्यात् अत्रापि प्रत्यहं वा समस्तजपान्ते वा हो-
मादिकं कार्यमिति होमाशक्तौ कृष्णाष्टमीमारभ्य कृष्णचतुर्दशीपर्यंतं कृताऽयुतचतुष्टयजपसमसंख्यं जपमहं करिष्ये
तद्दशांशहोमसंख्याद्विगुणादिजपमिति वा संकल्प्य कृष्णाष्टमीमारभ्य कृष्णचतुर्दशीपर्यंतमयुतचतुष्टयं जपं सप्तधा वि-
भज्य प्रत्यहं चतुर्दशोत्तरसप्तशताधिकसहस्रपंचकं जपित्वांतिमदिने षोडशोत्तरसप्तशताधिकं सहस्रपंचकं जपेदिति
सौर एवमयुतचतुष्टयजपं कृत्वा दशांशहोमादिकं कुर्यादिति अत्र सर्वत्र पुरश्चरणजपे स्वनित्यां तस्मारम्भदिनं यावत्संख्या
२३२ जपः कृतः तावद्देवांतिकदिनपर्यंतमन्यूनादिकं कार्यमिति न्यूनाधिके तु सिद्धिहानिः स्यादन्यस्तु क्रमोक्तमात्रकापुरितं मंत्रं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मासमात्रं प्रतिदिनं शतं शतं जपेत् तत्र ओमित्यादि अमुकविद्यासिद्धिकामः क्रमोत्क्रममातृकापुटितायाः अमुकविद्यायाः
अद्यारभ्य मासमात्रं प्रातिदिनं शतसंख्यं जपमहं करिष्ये इति जपसंकल्पः संपुटप्रकारस्तु अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं लॄं एं ऐं ओं औं अं
अः कं खं गं घं ङं चं छं जं झं ञं टं ठं डं ढं णं तं थं दं धं नं पं फं बं भं मं यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं क्षं ळं हं सं षं शं वं लं रं यं मं भं बं फं पं नं धं दं थं
तं णं ढं डं ठं टं ञं झं जं छं चं ङं घं गं खं कं अः अं औं ओं ऐं एं लॄं लृं ॠं ऋं ऊं उं ईं इं आं अं इति शतवारं मूलविद्यां जपेत् प्रतिशतमिति न्यू-
नसंख्याव्यवच्छेदकमष्टोत्तरशतं जपेदिति अपरस्तु तेन क्रमोत्क्रममातृकालिपिपुटितायाः मूलविद्यायाः अष्टोत्तरसहस्रं मासमात्रं
प्रतिदिनं जपेत् संकल्पस्तु पूर्ववदेव मृतलिपयस्तु अं इं उं ऋं लृं एं ऐं ओं औं हं यं वं लं ङं कं खं गं घं ञं चं छं जं झं णं टं ठं डं ढं नं तं थं दं धं मं
पं फं बं भं हं शं षं सं रं मं सं षं शं हं भं बं फं पं मं धं दं थं तं नं ढं डं ठं टं णं झं जं छं चं ञं घं गं खं कं ङं लं वं रं यं हं औं ओं ऐं एं लॄं लृं ऋं उं इं अं इति मूलविद्या-
मष्टोत्तरसहस्रमष्टोत्तरशतवारं प्रतिदिनं मासमेकं जपेत् अष्टोत्तरशतं तु गुरुकं जपमन्त्रपरमिति ज्ञेयं प्रकारान्तरस्तु अद्येत्यादि
अमुकविद्यासिद्धिकामो रात्रौ त्रिकालपूजनमहं करिष्ये इति संकल्प्य वत्सरमात्रं प्रतिदिनं रात्रौ त्रिकालं सर्वोपचारैः श्रीच-
क्रे देवीं सांगावरणां पूजयेत् एवं षण्मासं त्रिमासं वा मासमात्रं वा पूजयित्वा पुरश्चरणमन्तरेणापि विद्यासिद्धिर्भवतीति आद्यास्तु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ

मंत्रवर्णौषधिविनिर्मितमंत्रवर्त्यैः समस्तस्याप्यगुलिकान्तधारणं विलेपनं ताभिः पूजा तत्कायतैलैः स्नानं तद्भस्मधारणं च कुर्यात् तेन
विद्यासिद्धिर्भवतीति ॥ औषधयस्तु चंदनरक्तचंदनागुरुकर्पूरोशीरकुंकुमवालककक्कोलकुंकुमजातीफलजटामांसीमुरोरग्रंथि
गोरोचनापत्रजपिप्परेलाविल्वशुण्ठिपिप्पलीचित्रकलवंगकृतरेणुकस्फलवृद्धिविडंबनपाषाणभेदपद्मशंखपुष्पीमयूरशिखाग्निशाखि
मयूरशिखा मंथासिंहीकुशाक्रमपश्चंखपुष्पीरोहिण्योशीरबृहतीपाटलिसृविकंकसीतुलस्यपामार्गवल्लीभृंगराजापराजितातैलमूलीकृतोज
लिहवोश्रीदेवीकुमारीभंगीभद्रमुस्ता इत्येकपंचाशदोषध्यः क्रमादकारादिक्षकारांतैकपंचाशद्वर्णानामिति ॥ अपरप्रकारस्तु
भूर्जपत्रे गोरोचनागंधादिभिरष्टदलपद्मं विरच्य तत्कर्णिकायां साध्यकं वर्णैर्विदर्भितमाद्यंते सकलं नाममंत्रं च विलिख्य पत्रे
ष्वष्टसु क्रमेण स्वरान्विलिख्य गुलिकीकृत्य पवित्रसूत्रदासंवेष्ट्य तदपि सिक्थकेन संवेष्ट्य मधुरत्रयपूरिते स्वर्णस्य ताम्रस्य पात्रे निक्षि
प्याक्षीरपूर्णे घृतेन कुंभे संयंत्रगुलिकं तत्पात्रं निक्षिप्य प्रागुक्तविधिना निकुंडादो संस्कृत्य तत्कुंभं संस्थाप्य ॐ अद्येत्यादि अमुकविद्या
सो र सिद्धिकामो विद्यासाधकयोरैकत्वसिद्ध्यर्थमष्टोत्तरसहस्रमष्टोत्तरशतं वा मधुरत्रयहोमं करिष्ये इति संकल्प्योपास्यविद्यायाः
२३२ 233 संकल्पमुख्यप्रत्याहुतिमूलमंत्रसंपातं स्रुवलग्नं हुतशेषं स्वं तत्स्वं तं निक्षिपन्हुत्वा कुंभजलाशये निक्षिप्य गुरुं ब्राह्मणादीनां धारी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्वतो धूपयेदिति एवं कृतेऽपि न सिद्ध्यति चेद्विद्यायाश्चावरणादिकं कुर्यात्तत्र तद्भावरणं वरुणबीजग्रथितं मंत्रं कर्पूरकुंकुममनःशिलागोरो
चनोशीराष्टदलपद्मे द्वारे यंत्रमध्ये विलिख्य तद्युग्ममधस्तल घृतमेकीकृत्य कस्मिंश्चित्पात्रे निधाय तन्मध्ये तद्यंत्रं निक्षिप्य शुद्धा जपहोमा
न्कुर्यादिति अथ बोधनं तत्तु वाग्भवपुटितमंत्रजपस्वरूपं अथ वशीकरणं तत्र भूर्जपत्रे रक्तचंदनदारुहरिद्राकस्तूरीमनःशिला
भिर्विद्यामालिख्य कंठे धारयेदिति अथ पीडनं अधरोत्तरभावेन मंत्रप्रजप्य देवतामधरोत्तरभावेन ध्यात्वार्कदुग्धेऽर्कपत्रे पत्रमालिख्य
तत्पादेनाक्रम्याधरोत्तरक्रमपठितमंत्रेण होमं च कुर्यात्तदिति अथ पोषणं बालाहतीयं बीजपुटितमंत्रं गोदुग्धमध्वाभुजादौ विलि
ख्य हस्ते धारयेदिति अथ शोषणं यद्वा भस्मना वायुबीजविदर्भितं मंत्रं विलिख्य कंठे धारयेदिति अथ ताडनं पलाशबीजतैलेन व
ह्निबीजसंपुटितमंत्रस्यैकैकमक्षरं विलिख्य प्रतिवर्णमधश्चोर्ध्वं च वह्निबीजमालिख्य कंठे धारयेदिति विदर्भलक्षणं तु शारदातिल
के मंत्रार्णद्वंद्वमध्यस्थं साध्यनामाक्षरं विदर्भणं तु विज्ञेयमिति एकान्तरग्रथनमिति तत्रारब्धपुरश्चरणव्रतस्याशौचादिसंभवेऽपि न ज
पबाधः यदुक्तं विष्णुना यज्ञव्रतविवाहेषु श्राद्धे होमार्चने जपे प्रारब्धे सूतकं न स्यादनारब्धे तु सूतकं प्रारंभो वरणं यज्ञे संकल्पो व्रत
जापयोः नांदीमुखं विवाहादौ श्राद्धे पाकपरिक्रिया इति वस्तुतस्तु तांत्रिकदीक्षाव्रतानां शौचादिसंभवे नित्यार्चनादिबाधो नास्ति जपो,

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

देवार्चनविधिः कार्यो दीक्षान्वितैर्नरैः नास्ति पापं यतस्तेषां सूतकं वा यतात्मनामिति देवीयामलवचनात् सूतके मृतके चैव धूमोद्गा
रादिके तथा अकृत्वाप्यं तथा कुर्यान्मंत्रन्यासपुरस्सरं शुद्धानीतेत्रवचनात् सूतके मृतके चैव नित्यविस्मृमयस्य च साधिष्ठानस्य विप्रें
द्रसद्यः शुद्धिः प्रजायते नारदपंचरात्रवचनात् अशुचौ न महामायां पूजयेत्तु कदाचनेत्यादीनि कालिकापुराणाद्युक्तवचनानि नात्र
लिखितानि ग्रंथगौरवभयात् नैमित्तिककाम्यपूजास्तु निषिद्धा एव सूतके मृतके चैव वर्तमानेपि नारद कामतः पूजिते मंत्रे शांतिका
दौ च कुत्रचित् जपेन्मंत्रं च शतं मंत्री सिद्धमंत्रस्य भक्तितः शतत्रयं सकामाच्च प्रायश्चित्तविधौ जपेदिति नारदपंचरात्रे नैमित्तिकार्च
ने प्रायश्चित्तविधानादिति अकामान्नैमित्तिके तत्सर्वं निष्कामनाया उपासनायामिति केचिदाहुः अथ सूतकिनः पूजा वेदागमा
गमबाधिता ध्यात्वा नित्यं च निर्वर्त्यमानस्याक्रियया तु वै बाह्यपूजा क्रमेणैव स्थानयोगेन पूजयेत् यदि कामी न चेत्कामी नित्यं
पूर्ववदाचरेदिति तत्त्वसारसंहितावचनात् सूतकाद्यशौचे मानसपूजैव कार्या अथ यथा गुरूपदेशात्कार्यमिति अथ काम्य
मोर होमविधिः तत्रादौ तंत्रोक्तपरिपाट्याग्निचक्रं विचार्य सौम्यक्रूरयोः हेतु खगाद्गतिप्रवेशं विज्ञाय शुभग्रहं सुखप्रवेशादिने च शुभहोमा
२३५ रंभं कुर्यात् तत्परिज्ञानप्रकारस्तु सूर्यनक्षत्रमारभ्य चंद्रस्थितनक्षत्रपर्यंतं गणयित्वा प्रतिग्रहं त्रीणि त्रीणि नक्षत्राणि सूर्यादिनवग्र
स्थित

२३५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हेभ्यो विभज्य दद्यात् तत्रादौ सूर्यस्ततो बुधः ततः शुक्रस्ततः शनैश्चरस्ततश्चंद्रः ततो भौमः तत्तो गुरुस्ततो राहुस्ततः केतुरिति ग्रहाणां क्र(
मो ज्ञेयः अत्रयस्य त्रिकोणहोमारंभस्तस्तन्मुखे तदाहुतिप्रवेशः इत्यग्निचक्रपरिज्ञानप्रकारः अत्र सौम्यहोमे सूर्ये शोकः बुधे धना
गमः शुक्रेऽभीष्टफललाभः शनौ पीडा चंद्रे सौख्यं भौमे बंधनं गुरौ धनप्राप्तिः राहौ रोगः केतौ मृत्युरिति ग्रहाणां फलानि अथ स्वर्गम
र्त्यपातालेषु स्थितिं वह्नेर्विज्ञाय तत्फलानि च ज्ञात्वा काम्यहोमारंभं कुर्यात् तत्परिज्ञानप्रकारस्तु प्रतिपदादि होमतिथिपर्यंतं गण
यित्वा तथा सूर्य यागादि होमारंभवारपर्यंतं च गणयित्वाऽतो लब्ध संख्याकानंकानेकोनत्रिंशकेमेलयित्वा ज्ञातांकसमुदायं त्रि
एक भिर्हृत्वा वशिष्टांकश्चेदग्निः स्वर्गे वसति द्वयं चेत्पाताले शून्यश्चेन्मर्त्यलोके इति पावकस्य स्थितिं विज्ञाय तत्फलानि निर्दिशेत् तत्र
स्वर्गस्थिते वह्नौ भुत्या ततः पाताले धनक्षयो मर्त्यलोकस्थिते सकलफलप्राप्तिः इति वह्निचक्रं विज्ञाय प्राग्युक्ते मंडपे प्राग्युक्तेऽस्य दक्ष
राशिस्थानमते पुनर्वसुर्कुंडे प्राग्युक्तमंडलमंडलरूपे प्राग्युक्तविधिनाग्निस्थापनं कृत्वा प्राग्युक्तजिह्वाभेदं विज्ञाय यथोक्तदेवेय
थाविधि जुहुयात् तत्र सौम्यहोमद्रव्याणि ज्ञानार्णवे मालती मल्लिका मल्ली कुसुमैर्मधुमिश्रितैः घृतप्लुतैर्हुते देवि वाग्मीसमं
प्रजायते मूकस्यापि हि मूढस्य शिलारूपस्य तत्पायुषो राज्यप्युक्तैः करवी[illegible]विधैः रैस्तथा विधैः हवनान्मोहयेन्मर्त्यलोकत्रय

हृंदरि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

निवासितः कर्पूरं कुंकुमं देवि मिश्रं मृगमदेन हि हवनान्मदनो देवि मंत्री एवं वशितो भवेत् सौभाग्येन विलासेन सामर्थ्येनापि सुव्रते
पं चंदनैः पाटलैः कृत्वा श्रियं प्रोल्लसितां परां प्राप्नोति मंत्री महतीं संनमयेज्जगतीमिमां श्रीखंडं गुग्गुलुं चंद्रमगुरुं होमयेत्ततः राजनागे
द्रदेवानां पुरंध्रीं वशमानयेत् सर्वे लोका वशास्तस्य भवंत्येव न संशयः लक्षहोमाल्लभेद्राज्यं दारिद्र्यभयपीडितः दुर्गोपसर्गशमनं प
द्मैलाजैर्मधुकहोमतः दूरस्थितानां देवेशि गुरूणां प्राक्तमागतः होमः कार्यो वश्यकामैरन्यथा निष्फलं भवेत् रुधिराक्तेन छागस्य मां
सेन निशि होमतः मधुरत्रयहोमेन गुरुणोक्तविधानतः परराष्ट्रं महादुर्गं समस्तं स्ववशं नयेत् महापलेन देवेशि रिपोः सैन्यं विना
शयेत् खेचरो जायते रात्रौ कृत्वा होमं चतुष्पथे क्षीरं दधि मधु स्वाज्यं पृथग्घुत्वा वरानने आयुर्धनं यशारोग्यं समृद्धिर्जायते नृणां
क्रमेण शैलजे क्षीरं मधुकं स्यान्मृत्युनाशनं दधिमाक्षिकहोमेन सौभाग्यं धनमाप्नुयात् सितया केवलं होमो वैरिस्तंभनकारकः कमलैररु
णैर्होमः सम्यक्संपतिदायकः रक्तोत्पलैर्नगं दृष्ट्वा राजानो वश्यगाः क्षणात् नीलोत्पलैर्महादुष्टा वश्यमायांति नान्यथा श्वेतोत्पलैः
श्रोर श्रियं वा शालमं ते हवनात्प्रिये श्वेतैस्तु होमात्कमलैर्लक्ष्मीसौभाग्यमाप्नुयात् कल्हारहवनान्मंत्री सौभाग्यं च धनं लभेत् पूर्णवदरहो
२३५ मेन वशीकुर्यान्महीसुरान् मातुलुंगफलोद्भूतहोमेन क्षत्रिया वशाः नारिंगफलहोमेन वैश्या वश्या भवंति हि कूष्मांडफलहोमेन शू

235

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वश्यास्तथापरे द्राक्षाफलैः सिद्धयोषीललक्षहोमान्नसंशयः कदलीफलहोमेन लक्षमानेन भूभृतः वश्या विंशतिसंख्याका इत्या
ज्ञापारमेश्वरी नारिकेलफलैर्होमात्सर्वसिद्धिर्जायते प्रिये लक्षमंत्रेण मंत्रज्ञा राजा परवशः प्रिये पक्वाम्रफलहोमेन लक्षमात्रेण सुंदरि
चतुःसमुद्रपर्यंता मेदिनी वश्यमानयेत् पनसस्य फलैर्होमाल्लक्षेण शतभूभुजः वश्या भवंति देवेशि नात्र कार्या विचारणा तिलानां हो
माद्देवेशि कामसिद्धिर्भवेत्प्रिये राजिकालवणाभ्यां तु दुष्टलोकान्वशं नयेत् कुंकुमेन कृतो देवि त्रैलोक्यं वश्यमानयेत् गुग्गुलस्य
च होमेन सर्वदुःखानि नाशयेत् वैरिणो वश्यगाः शीघ्रं चंदनस्यापि होमतः रक्तचंदनहोमेन वश्याः स्युः पुरुषाः स्त्रियः कर्पूरस्य च हो
मेन वाग्वश्या जायते रणे कस्तूरीहोमतो देवि राजानो राजमंत्रिणः वश्या भवंति सकलाः परिवारयुताः प्रिये तिलतंदुलहोमे
न शांतिर्भवति मंदिरे शर्करागुरुहोमेन सर्वकार्यार्थसाधकः गुरुपायसहोमेन सिताज्ययुक्तेन मंत्रिणः त्रैलोक्यं वश्यमायाति धा
न्यसिद्धिमवाप्नुयात् नानाविधान्नहोमेन धान्यसिद्धिर्भवेद्ध्रुवं सोपस्कैरैश्च वटकैरुपसर्गादि नाशयेत् बंधूककुसुमैर्होमात्सर्वस
त्त्वान्वशं नयेत् जपापुष्पैर्जगद्वश्यं बाणपुष्पैश्च मोहनं बकुलास्तु कृतैः पुष्पैः सौभाग्यं जायते महत् दशांगधूपहोमेन सौभाग्यमतु
लं भवेत् जंबूफलैः स्त्रियो वश्याः कूष्मांडैर्दैत्यकन्यकाः श्रीफलैरतुलां लक्ष्मीं पत्रैर्वा सुरसुंदरि इक्षुदंडैः सुखावाप्तिस्तद्रसाद्राजक

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

न्यकाः वश्या भवंति देवेशि नारिकेलजलेन वा केवलं घृतहोमेन सौभाग्यमतुलं भवेत् जंबूफलैः स्त्रियो वश्याः कूष्मांडैर्दैत्यकन्यकाः
वरदाः सर्वशक्रयः तथा यक्षवरांगनाः अथ होमं प्रवक्ष्यामि ललिताविषयं शिवे येनामर्त्योपि भुवने जायते देवतासमः तद्विधानं
शृणु प्राज्ञे द्रव्यकालादिभेदतः शाकेषु नवकुंडेषु तस्मिन्कर्मसु चोदितः जुहुयादुत्तमार्गेण तत्तत्कर्मानुपूर्वकं शुक्लप्रतिपदारं
ग्र्ल भात्स्वान्तं कमलैर्हुते मधुरत्रयसंसिक्तैः पुष्पैरप्यरुणैः शुभैः अखंडितैरष्टमात्रान्नरो नृपतिसंनिभः तथैवादिवसेष्वेवं सितैः स्या
द्भुनयोत्कुतैः कल्हारैर्हवनात्तेषु दिनेषु धनधान्यवान् तथैवोत्पलहोमेन श्रियं प्राप्नोति पुष्कलं अरुणैः कमलैर्होमात्क न्यका
समवाप्नुयात् सौभाग्यं कीर्तिमारोग्यमवाप्नोत्यचिरादपि तैः षड्भिः कुंकुमक्षोदसुतैस्तद्दिनहोमतः अचलां च श्रियं प्राप्य सुखी
जीवति भूतले तैश्चंदनाक्तैर्हवनात्तद्दिनेषु यथाविधि पुत्रदारसुदासयुतश्चिरं जीवति मानवः तैरेव कुंकुमाक्तैश्च होमात्कंदर्पसं
निभः वनिताजनैः सह नरो दीर्घायुर्बहु जीवति कृष्णप्रतिपदारं भात्कृष्णांतं तु कुर्यात्सितैः घृताक्तैरष्टमात्रेण त्रिः सपत्नीं लभेद्धि
सौर यं तैरेव दिवसेष्वेवं गोरोचनाक्तैर्हुते कांतिलक्ष्मीस्तथारोग्ययुतो जीवति भूतले द्राक्षाभिर्दुग्धसिक्ताभिस्तद्दिने हवनान्नरः स्त्री
२३६ राहीहारी चिरं भूमौ जीवत्यकलुषाशयः खर्जूरीफलहोमेन त्रिमध्वक्तेन तद्दिनेः आयुरारोग्यविज्ञत्वं संपन्नो श्रियमश्नुते

236

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

४ गोश्रृङ्गिरणवालाभि
सष्टशोजीवतितातो
रविवारेसिताज्ञेस्तु
रीराकैः हवनात्तथा
अष्टादनसमृद्धिःस्या
हुताकैर्वामधुस्तुतैः
सोमवारेसितापीतैः
नारिकेलफलेङ्गैतैः
संपन्नसस्यापृथिवी
मवाप्नोतिस्तुनिश्चितं

कदलीफलहोमेनतथातद्दिवसेषुच पुण्यकीर्तिर्नृपैर्मान्योजीवेद्वर्षशतंसुखी नारिकेलफलाक्षोटसिताक्षौद्रसमन्वितैः हवनात्त
द्दिनैरिष्टमखिलंसमवाप्नुयात् तैःसवत्ससिताग्रयष्टयोत्थैर्हवनादपि महिषीक्षीरसंसिक्तैर्मोहाद्दिष्टमवाप्नुयात् अष्टाक्षीरस्तुतैस्तै
श्चतथाविक्षीरसंप्लुतैः नारिकेलफलक्षोदक्षीराक्तैरपितैर्हुतं तथाष्टादशभिर्द्रव्यैरेकैकैःसंहृतैस्तथा नित्यशोहवनाद्दुग्धक्षौद्रस
र्पिःसमन्वितैः संपन्नसस्यापृथिवीमवाप्नोतिस्तुनिश्चितं अंगारवारेक्षौद्राक्तैरग्नौहोमाल्लभेच्छ्रियं तैरिष्टैश्चशमिलितैर्हवनात्तमहीं
लभेत् बुधवारेघृताक्तैस्तुहोमेनतिलतण्डुलैः श्रियंसकलकल्याणनिलयांलभतेध्रुवं गुरुवारेदुग्धमिश्रैःपनसास्थिपरागकैः
हुत्वाकुर्याद्दर्शमात्रेणलभतेगेहसुत्तमं सितवारेनारिकेलक्षौद्रैःसितसमन्वितैः गुडान्वितैश्चसंहुत्वाश्रियमचिरमेधते शनिवारेतैलसि
क्तैस्तिलैःशुद्धैस्तथैतरैः हवनाल्लभतेलक्ष्मीमक्षादत्तिमनोहरैः तैःसमस्तैःसमस्ताक्तैर्हुत्वाकुर्यात्सप्तसुक्रमात् तद्दिनेरिन्दिराप्तिःस्याद्दि
ग्यहवनवैभवात् तत्तद्दिनेषुतद्भक्तौ द्वौस्त्रीश्चभोजयेत् घृतक्षीरसिताक्षौद्रगुडाशपसमन्वितैः अश्विन्यादिषुनक्षत्रेषुनवस्वपिकृतैक्र
मात् शालिमिश्रतण्डुलैस्तुङ्गमाषैर्गौरितरैस्तिलैः तथाविधैःसर्षपैश्चकोद्रवैरिन्दिराप्तये क्षौद्रसर्पिस्तैलदुग्धकैरदेक्षुरसाप्लुतैः महिष्यन्नावि
विकाक्षीरप्लुतैस्तैर्नवसुक्रमात् मघादिषुतथाहोमंनवभिःस्यान्नवस्वपि चणकैश्चणकान्नैश्चमुद्गान्तैःकुसरैस्तथा माषान्नैश्चहरिद्रा

तं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

४
कृत्यलै
तु घृ

नैर्गुडान्नैः पायसैरपि शुद्धान्नैस्त्रिमधुक्तैः कीर्तिर्लक्ष्मीर्जयस्तथा तथामूलादिनवकेन वभिर्जुहुयात्तथा पृथुकैः सप्तभिर्लाजैरिक्षुदं
डैः पयस्तु तैः शालीचणकमुद्गोत्थैर्माषपिष्टतिलोद्भवैः अश्वपैर्मधुराम्लकैर्विजयं कीर्तिमिन्दिरां आरोग्यमाप्नुयाद्राजमान्यतां चल
मेव ध्रुवं सिद्धयोगेषु चन्द्रवैर्जुहुयात्स तत्समृद्धिमान् तथाश्वताख्ययोगेषु जुहुयाद्रोगशान्तये गुडूचीतिलदूर्वाभिस्त्रिमधुक्ताभिराद
रात् तैश्च योगेषु जुहुयादरुणैर्दुर्लभैरपि उच्चो भवति सर्वेषां स्वकुलानां सुनिश्चितं पर्वताख्यकृते योगे यद्योगे तद्धि पर्वते भवेदसा
चिरेणैव कालेन परमेश्वर अथान्यदद्भुतं होममाकर्णय वदामि ते स्वगोत्रे वा नगे स्वोच्चगृहे वा जुहुयाद्ग्रहतृप्तये पायसैर्घृतसिक्तैश्च सित
मिश्रैस्तु विधया सर्वधायोक्तविधिमनं कुर्याद्यथाविधि तत्तत्प्रोक्तेषु कालेषु ग्रहार्तिः स्यान्न तत्कुले मासेषु जन्मत्रितये होमं कुर्या
द्यथाविधि दूर्वामृततिलैर्नित्यं यावज्जीवं सुखी भवेत् तद्दिनेषु जपेद्विद्यां सहस्रं दिननित्यया न तस्य कुत्रचित्कश्चित्कदाचित्क्लेशसं
भवः तर्पणं कारयेच्चैव दवा सितैर्मधुरैर्जलैः सौरभाद्यैः प्रसूनैश्च पूजयेद्ध्यायतद्दिने अवन्ध्यं जन्मत्रितयं स्यात्कदाचिन्न मांत्रिकः यदि स्या
सौर त्तस्य रोगादिपीडादि भवति निश्चितं उच्चस्थे वा स्वराशौ वा स्थिते चन्द्रे दिवाकरे विद्यां जपेत्सहस्रं वा शतं वाप्ययुतं यजेच्छिवां यस्तस्य रोग
२३० तो बाधः कदाचिन्न भवेद्ध्रुवं तस्मादुक्तेषु कालेषु तथा कुर्वन्सुखी भवेत् ग्रहरोगादिदारिद्र्यक्लेशास्तु कस्य मंत्रिणः मांत्रिकत्वं भवेल्लो

227

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्ये ४

केशोकहास्यास्पदं भवेत् पलाशपुष्पैश्च फलैः पत्रैः काण्डैश्च शलकैः हवनाद्ब्रह्ममात्रेण वाग्मी स्यात्कुंडवागपि बिल्वप्रसूनैश्च फलैः
पत्रैः काण्डैस्तथाङ्कुरैः मूलैश्च लक्ष्मीसंसिद्ध्यै यस्तदत्वगामभवेत् पद्माक्षैर्मधुरात्र्यक्तैर्होमेत्तावद्दिनैर्नरः इन्दिरां लभते रम्यां सर्वलोकच
मत्कृतां चम्पकैर्मधुसंमिश्रैर्जुहुयात्तावद्दिनावधि श्रद्धात्स्यास्य तत्पुत्रानवाप्नोति गुणान्वितान् तैरेवाज्यप्लुतैर्होमान्मंगलेतच्च सं
स्थितो लभेत सर्वसस्यानां धुवं भोक्ता च जायते तैः क्षीराक्तैर्हुतैश्चैव दुग्धं तद्दिने भवेत् शीतपुष्पसाधकस्तद्वत्त्रिमध्वाक्तैर्भवेदयं पाटलैः
क्षौद्रसंसिक्तैर्होमात्कन्यामवाप्नुयात् तगरोसैरपि तथाज्यैश्च कुरवैस्तथा तैः क्षीरमिश्रैर्हवनाच्च तु मिलेभते धनं अम्बराणि वि
चित्राणि महार्हाणि तु तद्दिने शतपत्रैस्त्रिमध्वक्तैर्होमाल्लक्ष्मीमवाप्नुयात् केसरैश्च कदंबैश्च कुंदैर्विचिकिलैरपि मल्लिकामाल
तीजातिपुंनागैश्च नमेरुभिः जुहुयात्पृथमारं भं पंचमं तमधुप्लुतैः एकैकशः समस्तैश्च महालक्ष्मीमवाप्नुयात् तैरेव क्षीरसंमिलि
तैर्होमात्स्वर्णमवाप्नुयात् तथाज्याक्तैर्हवनाल्लभते भूषणैः श्रियं प्रसूनैः कर्णिकारैश्च द्राक्षाक्तैर्हवनाद्दिने उदितैरखिलां लक्ष्मीम
वाप्नोति सुनिश्चितं कल्हारैरक्तकुसुमैरुत्पलैः कमलद्वयैः प्रायत्नदादिश्रृणुतमकेकेवोपि पंचभिः हवनाल्लभते लक्ष्मीं सम्पूर्ण
सवाहनां त्रिमध्वक्तैस्तथैकैकैः सर्वैर्वा साधकोत्तमः केतकीकुसुमैः श्वेतैःप्लुतैर्होमात्तु तद्दिने वासांसि लभते चित्राण्यपनर्घाणि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

बहून्यपि सितैः प्रसूनैः क्षीराक्तैर्होमादाप्नोति तद्दिनैः सितानि वासांसि तथा शुक्लादामासितं तथा हुतैः कर्दमकैः क्षौद्रप्लुतैर्वांछि-
तसिद्धये तथा दमनकैः पत्रैर्हवनात्प्रियमाप्नुयात् यद्वर्णानि प्रसूनानि जुहुयाद्दिग्धयाप्रिये तद्वर्णान्येव वासांसि लभते साध-
कोऽधवं मरिचैः सर्षपैस्तैलप्लुतैर्होमान्निशास्तुवे लक्षामानकुलस्यागलोलामिष्टासमानयेत् पाटलीकुंदमंदारशेणफालिकसमु-
द्भवैः चम्पकाशोकपुन्नागनमेरुकुसुमैः शुभैः हवनाद्धनिताः सर्वा वश्यायेल्लोद्रसंप्लुतैः तैरेवाज्यप्लुतैर्होमाद्वश्यायेत्पुरुषानपि
तैराज्यलक्ष्मीलभते घृताक्तैर्हवनाच्छिवे समस्तं जीवनयनं नाशये तैः सितान्वितैः श्वेतैर्घृताप्लुतैर्नित्यं हवनाद्रत्नवान्भवेत् तथै-
व जुहुयान्नित्यमायुषे तिलतंदुलैः मधुरात्रयपुलवणैः सुश्लिष्टपारिचूर्णितैः त्रिमधक्तैर्हुतैः सर्वोन्वश्यायेदंगनाजनं तथा तदन्वितै-
स्तैलैर्होमाद्देश्यं वृशं नयेत् तथा पुंड्रेक्षुतोयाक्तैर्हुतैः सुवर्षशगान्नृपाः आज्येस्तु केवलाद्धोमाद्दिनैरुक्तैर्धनी भवेत् नित्यं घृ-
तहोमेन श्रीमान्भोगी च जायते स्नातोनुलिप्तः स्रग्वी च सितगंधस्रगंबरः संपूज्य देवीं तु ह्यात्मा सं स्कृते हव्यवाहने सवत्सायाः
सौभा सितायागोः पयसि द्विगुणे पचेत् गृहीत्वा पाणिना विद्यां जपित्वा शतवारकं श्रियं मे देवि देहीति प्राक्काकाशे ज्वलनेनले जुहुयास-
२३८ माप्य पूजां तु तथा शुक्लां तु तद्दिने मौनी तु गमयेद्वर्षाच्छ्रियं प्राप्नोति पुष्कलां निरंतरं नित्यशश्चैव जुहुयाच्चेदेत्तदर्चनात् न कदापि

श्रि

२२४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रमां मुंचत्यहुतां मंत्रशक्त्या: पायसैर्जुहुयात्पूर्णोऽस्वर्कवारेषु साधकः निवेदयेच्च पूजायामष्टादशाद्यतमो भवेत् सचत्मारुण
वत्सायागोक्षीरान्नवनीतकं तद्दिनात्तत्तुकल्हारस्रसूत्रैर्निक्षिपेत्ततः तद्धृत्य जुहुयाद्दक्षो भौमवारे तदुच्चके कालेतावादिनैर्लक्ष्मी
र्भस्मात्स्यालमतेध्रुवं तथाथवलरूपायातनवनीतं सितांबुजे निधायादीयमानेकुनेदग्रोभृगोर्दिने सप्तवारं प्रयोगेन महतीमाप्नु
यात्छ्रियं नृपमान्यासर्वेहृद्यानानाभोगान्वितां शुभां तथारुणसमुद्भूतनवनीतांश्च वेदिने निधायविकचेपद्मे कर्णिकायां त
तस्तु तत् जुहुयादष्टभिर्वारैराद्यः स्यात्साधकः शिवे कर्णिकारसपुष्पाणि तथाच एककशान्यपि जुहुयान्नवनीताक्तान्युच्चे
स्तच्चगते गुरौ निरातंका महार्था च राजचौरापहारकैः प्राप्नोति महतीलक्ष्मीं यानीतं ध्यगामिनी केवलेन नवनीतेन सितोपेतेन हो नदंत्र
युंता मतः कांतिलक्ष्मीधनारोग्यविजयैरान्नुयात् बंधूकैः किंशुकैः श्वेतैस्त्रिमधुक्तैर्हुताक्रिया सौभाग्यलक्ष्मीविजयकांतिप्रज्ञावहा
भवेत् दध्यन्नहोमाद्धनाढ्यः साधकः स्यात्त्रिमासतः आर्द्रेषु तालपत्रस्य खंडेषु निजं वांछितं विलिख्य नवनीतेन समेतं जुहुया
त्त्रिषु मंडलान्मासतो वा सम्प्राप्नोत्येव स वांछितं तथा पलाशपर्णेषु विलिख्य मदर्दे हुते कुंकुमेश्चूतपत्रेषु लिखित्वा बाहुने
निशि चंदनैः पानस्य पत्रे विलिख्य जुहुयात्तथा यक्षक्षोद्रैर्विलिख्याष्ट नागवल्लीदलेषु तैः हुतैरवाप्नोति निजं वांछितं प्राक्तका

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लतः कस्तूरीलिखितं त्विष्टं पत्रे च एपकश्वरूहः तैर्कृतैस्तद्वाप्नोति तद्दिनैस्तद्विधा ततः एलालवंगकक्कोलजातीफलसमन्वितैः
सितैरालिख्य चस्वेष्टं पद्मपत्रसमुद्भवे जुहुयात्तस्य संसिद्धैर्वक्तुभिः कर्म चोदितैः नासाध्यमस्ति भुवने विद्याहोमैस्तदीरितैः
२१५८श्लो अथ क्रूरहोमः सूक्ष्मं परं च होमं ते कथितं सुपरमेश्वरि इदानीं स्थूलहोमं च कथयाम्यरिमर्दनं तत्तत्कर्मोदितैः कुण्डे कुर्याद्धो
मस्तदीरितैः विधाने दोषनिधनरोगनिग्रहचाटने आयुर्दयारियोज्ञात्वा लग्नोल्कपातेनुयुएपतः तदात्मकग्रहाणां चास्थितिमष्ट
कवर्गगां त्रयाणामनुकूल्ये न कुर्यात्तदभिचारकं अन्यथा क्रूरकर्माणि कुर्वतं नाशयंति हि तान्येव कर्माणि तत्तत्त्रयं प्रतिकूल
तः कुर्यात्तद्देवताभक्तिमास्तिक्यं वर्तनं गुरुं तत्याश्वेवार्त्ति मंत्रज्ञानाल्लोच्यारिपुनिग्रहं विदध्यादन्यथाशक्तिनेष्फल्यं चात्मनाशनं
सपेशीर्षस्त्रुचा होमं कुर्यादशुभकर्मसु वैरियोनं समृत्वा कृत्वा च स्रुवाद्यं जुहुयात्तथा त्रिकोणकुण्डे यमदिङ्मुखो भूत्वार्धरात्रके श्म
शाने निर्जने देशे विदध्यादभिचारकं यत्राभिचारहोमं तु करोति सुविसाधकः तत्रामितोऽपि रक्षां कारयेदात्मसिद्धये नचेदारातिन
सौर पतिश्चारैर्ज्ञात्वा निहंत्यमुं स्वराष्ट्रसंधौ कुर्वीत न कुर्वीत स्वमंडले यदि कुर्यात्स मादेवमांत्रिकोऽज्ञानमोहितः तद्राष्ट्रं पीडयन्ति
२३९ त्यशो नकैर्वैरिभूतैः अश्वद्रुमसमिद्भिर्वा तत्फलैश्च करंजकैः होमीदलरसाक्तैस्तु होमाच्छत्रून्विनाशयेत् नक्तमालसमि

239

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

(तत्फलैर्वा तथार्कुनेत् रिपुरुग्रोपि रोगार्तः प्रयाति यमसादनं उन्मत्तकाष्ठैः प्रज्वाल्य वह्निं तद्बीजकैर्हुनेत् तत्पत्रांशुमनुनैर्मासादर्वातिर्ह्नुमाप्नुयात् आरग्वधसमिद्भो (

द्भिर्नौत तत्फलैश्च करंजकैः हैमीं दलरसाक्तैस्तु होमाच्छत्रून्विनाशयेत् नक्तमालसमिद्भिर्नौत तत्समिद्भिश्च तत्फलैः वितस्तिमात्रैस्तै
लाक्तैर्हवनाद्वैरिणो मृतिः आरुष्करसमिद्भिर्नौत तद्बीजैस्तद्भूतांस्तु तैः होमाद्रातेस्त्रीव्रेण ज्वरेण स्यान्मृतिर्ध्रुवं सौवीराक्तैश्च कार्पास
बीजैर्होमात्तु मंडलात् अरातीनामथान्योन्यकलहान्निधनं भवेत् सर्षपाज्यालुतैः शुंठीमागधीमरिचैर्हुतैः वैरिजन्मर्क्षवृक्षस्य सोम डला
अथात्तेन्मृतिर्ज्वरात् पाठकैस्तु तैलीकृत्वा इध्मैरुक्तविधानतः सर्षपैर्घृतसंसिक्तैर्जुहुयान्निशि प्राग्वद्धुत्वा तदंगेस्तु क्रुद्धचित्तोऽरु साधकः ४
णांबरः रक्तस्रग्गंधपुष्पाक्तैर्होमाच्छत्रुं विनाशयेत् आरुष्करघृताभ्यक्तैस्तद्बीजैः सर्षपशीर्षकैः हवनाद्विपुमं नाशमेति सुनि घातो
श्चितं क्रमकृत्संनिपातेन निर्घातेनाशिवाद्भुतैः सलिले पावके सर्पैर्दशनं मत्तद्विपाद्वात् यक्षराक्षसगंधर्वपिशाचैर्ब्रह्मराक्ष
सैः अन्यैर्वा करणैः क्लिष्टं नाशमेति रिपुर्ध्रुवं निंबपत्रैश्च कार्पासबीजैस्तत्काष्ठकांडकैः हवनात्सर्षपस्नेहसिक्तैर्विद्वेषणं भवेत्
नीचयोगे कृते वह्नौ रिपुरिध्मसमिन्धिते तद्वृक्षखंडैस्तैलाक्तैर्निशामध्ये रिपुर्दिनैः उच्चाटितः प्रयात्येव मंत्रेणानेन सिताडितः
शस्तु पत्रैश्च तत्काष्ठैस्तद्बीजैस्तच्छुचौ हुनेत् अरातिर्दंतिनो बाहारोगैर्नश्यति निश्चितं गैरिकीपुत्तलीकृत्वा रिपोरष्टमराशिके
प्राग्युक्तकंठकाद्यैस्तु यदंगं वेधयेच्छनैः विषनाशां विसस्थाने तथैव वयमबंके अर्धप्रहरके शीर्षे प्रहरे वा शनैः शनैः अराते

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्तन्नं रंगेषु निधनं प्रहरादिना ग्रंथिभिर्वा रंककादिक्षु तत्र हस्ताविदारणैः तत्र छस्त्रो कृष्टे क्षोत्कृपुत्तलीस्थापितेरकां गर्दभमेहसलिले
संस्थाप्य क्वाथयेच्छनैः रिपुर्ग्रहज्वरग्रस्तः शनैर्याति यमालयं मध्यच्छिद्रेन तां कृत्वा तापयेन्निशि वाशनैः तेनोन्मादज्वरग्रस्तः प्र
याति निधनं शनैः तां तत्कंठकाविद्धांगीं खनेत्पितृगृहे निशि व्रणात्पिशाचाविष्टस्तु रिपुर्याति यमालयं प्रायुक्तैरेव तद्रूव्यैरशेषैः
पुत्तलीं तथा निर्माय कुंडमध्ये तां महीरुहैः समिद्भिर्निहितस्तैलाक्तैर्जुहुयान्निशि संनिपातज्वरग्रस्तस्य जायते द्विजोत्तम
दधीः प्रलयमनुष्यानकैर्दहंत्य जन्याति यमालयं तथाविधां तां प्रतिमां निखनेत्कृष्णपक्षके नवम्यां मातृदिवसे मातृगेहे ग्रपीठ
के सप्ताहान्निधनं वैरी प्रयाति निशि ताडितः कृताद्यैः शिरसि सीये निर्धौतदलक्षितां सर्षपमाषचूर्णं च तिलशालितंडुले
पिष्ट्वा साध्यर्क्षोत्कृष्टमृण्णाकलैरपि संयुतैः ऐरंडबीजैर्मिलितैः कृत्वा पुत्तलिकां ततः तद्धृदि तन्निधायादिना मतालप्यपत्त्रगं सडो
ष्यतां स्पृशान्विधां तां नीयप्रतिलोमतः सहस्रेणाध्यस्य वधकेऽष्टमरात्रिषु शिशु निबध्य तां पादयोस्तु बाणहृक्षोत्यते तेन गृही
सोर त्वाजीव हस्तेन तां जपन् दुत्ताग्नौ तैः सहस्रं वा तां प्रवाग्निमवाप्नुयी तद्दिने तापत्वस्मादिविकलेन ज्वरेण सः ग्रस्तदेहो लुठन्भू
२५. मौ विसंज्ञः प्रलयस्तु कुः प्रयाति निधनं शीघ्रं प्रयोगबलतः शिवे साध्यवृक्षसमुद्भूतां पुत्तलीं मधु उद्धृतः वज्रीक्षीरेण चालिप्य बद्ध्वा

२४०

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

प्राग्वदधोमुखीं साध्यनामाभिसंयुक्तां कुर्ड्डाइर्द्धं प्रलेपयेत् कुर्याज्जलसमिद्भिस्तु तल्लीराक्तैर्निंबंगा तरौ त्वरात्रिः स्यादरातेस्तु त्रि
भिरेवदिनैस्ततः यद्यस्ति तस्य रक्षेन्ना, तडागोदरे जंबालमध्ये तेन स्यात्सौख्यं तस्य शनैः शनैः तथा, यद्दिनं कुर्वीत चिरं रोगात्मकोभ
वेत् तथा तामामभांडे हुतनिवेश्य पाणारवासरे चंडिकायतने खात्वा तद्योनिःपुरतो बलिं निहत्य दत्वा रातिं तु निहन्यादुपसर्गकैः
स्वगेहे चुल्लाधःखात्वा तदुपर्यग्निवर्धनात् अवच्छिन्नमरातेः स्याज्ज्वरादिगदसंभवः तां तथा तां स्वरूपां तु भुजंत्वेयास्थि संयुता
निबध्यो पूर्वसूत्रेण द्विषद्गेहे खनेन्निशि रोगो तद्दृष्टमेमासात्प्रयात्सु च्चाटितो न्यतः तथा विधपुत्तलिकायुगं कृत्वा क्रमागतः बिडा
लमूषिकाचर्म बद्धं साध्याख्यया युतं निखनेत्तोरयो नद्यापि तद्गेहे यवा ततः मातद्गेहे न तदीशगणो द्विष्टः स्याद्द्वयोः सदा तान वप्राग्व
डुत्वास्य साध्याख्यादिसमन्विता निबद्ध्य विद्याज्जप्तास्ताःखनेदरिगृहे पुनः मध्याह्ने दिक्षु तु तेनाथ तत्कीलोत्पादनं भवेत् एवं निकटवर्त्तीना
ममिचारकरीरिता दूरस्थितानां द्विषतां कथं स्यादभिचारकं वदामि ते शृणु प्राज्ञे सुदूरस्थस्य वैरिणः विनाश्यने प्रयोगेन्ते क्षिप्रमप्यभि
चारकं येनारिर्निकरस्यस्तु प्रागेव निधनं व्रजेत् तत्साधर्म्यैः पुत्तलिकां विधायाष्टोत्तरशतक्रमात् ताः प्राग्वदीरितक्षीरध्यसिक्ताः स
संज्ञकाः तत्तद्दृश्याकवेलायां येवा तामध्यरात्रतः एकामेकां कुनेद्वैरि दिक्षु स्वस्थानतो मृतः तत्तद्दृश्याककाले वा सुदूरस्थोपि तत्क्रमात्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कथं वा मांत्रिकबलीनि हंतुं शक्नोति व्रजेत् तच्छृणुष्व शिवे वाच्मि प्रकारं तस्य निग्रहे तैर्मांत्रिकैस्तस्य पूर्वं चेद्विद्वेषं कारयेत्ततः तैर्दुष्टे
र्निधने तस्मिंस्तु शक्नोत्स्य स्मारणाश्रयात् मायपाधिकं महारत्नाकर मांत्रिकसंगतं राज्ञा नेराजपुत्रेवा कथं हन्यात्प्रयोगतः तन्मे कथय
देवेशं यद् द्वैवेशयद्युपायस्तु विद्यते वदामि ते शृणु प्राज्ञे त्वमोघं घोरविग्रहं अभिचारमरातीनामाशु नाशंकरं परं सिद्धमंत्रानातिस्त्रियाबो
निरिच्छया ड्शाष्ट्रा श्रयात् तैरविच्छिन्नरूपं तु होमयेद्यामतः क्रमात् तेन तन्निधनं स्याद्द्वेषितस्याशु यत्नतः अरातिनिधनं कुर्याद्देवस्तु क्तविधा
नतः श्रीविद्यानंदनाथेनाशिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाख्ये कत्रिंशस्तरंगकः इति श्रीसच्चिदानंदनाथच
रणारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे एकत्रिंशस्तरंगकः अथ काम्यहोमद्रव्याणि तं भ्रमरं
तत्र ज्ञानार्णवे शृणु देवि प्रवक्ष्यामि मानहवनसिद्धिदं पुष्पं समग्रं तु कुर्यात्कमलं वापि पुष्कलं कुसुमं बाणपुष्पाणि यथेष्टानि कुने
प्रिये शतसंख्यास्तिलादेविराजिकाः शतसंख्यया लाजाप्रक्षिप्रमाणाः स्युर्घृतं गव्यानमात्रकं चुलुकार्धं दधिक्षीरमन्नं यासमितं भ
सौभ वेत् स्थूलं फलं महेशानि कूष्माण्डमातुलुंगकं मनःप्रिये स्वखंडे श्रफलं भवति निश्चयात् रंभाफलं चतुःखंडं लघुचेत्खंडितं न हि ना
२४१ रिकेलस्य खंडं च स्थूलं कुर्यान्मनःप्रियं पर्वस्थाने चेक्षुदंडं मनःसंतोषकारि वा द्राक्षाफलं समग्रं स्यान्नारंगं खाजूरं तथा गुग्गुलुः

241

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कस्तूरी

कस्तुकार्धं तु कुंकुमं वा तथा भवेत् गुंजासमं तु कर्पूरं घुसृणं तथा चंदनं वागुरुं देवि कस्तुकेन समं भवेत् मनःप्रियाकृतीः कृत्वा होमं
कुर्यात्सुलोचने एतदाकृतिमानं ते कथितं सर्वसिद्धिदं यथेच्छया वरारोहे श्रीविद्यां परितोषयेत् तथा शारदातिलके कर्षमात्रं घृ
तं होमे शुक्तिमात्रं पयः स्मृतं दधिप्रसृतिमात्रं वा लाजाः स्युर्मुष्टिसंमिताः पृथुकास्तत्प्रमाणाः स्युः सक्तवोपि तथोदिताः तथा गुडः
पलार्धं स्याच्छर्करापि तथा मता ग्रासार्धं चरुमानं स्यादिक्षुः पर्वमितः स्मृतः एकैकपत्रपुष्पाणि तथापूपानि कल्पयेत् कदलीनाम
रंगनाफलान्येकैकशो विदुः मातुलुंगं चतुःखंडं पनसं दशधाकृतं अष्टधा नारिकेलानि खंडितानि विदुर्बुधाः त्रिधाकृतं बिलकृतं
कपित्थं खंडितं द्विधा उर्वारुकफलं होमे कथितं खंडितं त्रिधा फलान्यन्यान्यखंडानि स[मिदः]मतिः स्युर्दशांगुलाः इक्षोत्रयं समुद्दिष्टं गु
डूची चतुरंगुला व्रीहयो मुष्टिमात्राः स्युर्मुद्गा माषा यवा अपि तंदुलास्तदर्धांशाः कोद्रवा मुष्टिसंमिताः गोधूमा रक्तकलमा विहि
ता मुष्टिमानतः तिलाश्चुलकमात्राः स्युः सर्षपास्तत्प्रमाणकाः शुक्तिप्रमाणं लवणं मरिचान्यपि विंशतिः पुरं बदरमानं स्याद्रा
मठं तत्समं स्मृतं चंदनागुरुकर्पूरकस्तूरीकुंकुमानि च तित्तिरीबीजमानानि समुद्दिष्टानि देशिकैरिति कर्षलक्षणमुक्तं सारसं
ग्रहे माषो दशगुंजाः स्यात्षोडशाख्या निगद्यते कर्ष इति तैलस्याप्येतद्द्रवपरिमाणमिति शुद्धिः कर्षद्वयं पलद्वयं मात्रं मुष्टिः पलं

माषो नि:

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पलार्धं कर्षद्वयं ग्रासार्धं अशीतिरक्तिकामितं तदुक्तं पिंगलामते गुंजाभिर्दशभिर्माषः शाणो माषचतुष्टयं द्वौ शाणौ धरकः कोलो बद
रं द्रंक्षणश्च सः तौ द्वौ पाणितलं कर्षः सुवर्णं कवलग्रहः पिचुर्बिडालपदकं बिंदुकोक्षस्तद्वयं शुक्तिरष्टाभिकां तेद्वे पलं बिल्वं च
तुर्थिका मुष्टिराम्रं प्रकुंचोथ द्वे पले प्रसृतिस्तथेति मातुलुंगं बीजपूरकं उर्वारुकं कर्करी तदर्धाशाः शुक्तिमिताः शुलुकमात्राः
पाणितलप्रमाणकर्षमात्रा इत्यर्थः पुनर्गुग्गुलुः बदरमानमाशितिं गुंजामितां रामठं हिंगुः तथा नारदपंचरात्रे तृतीयखंडे स्थूलानां
कृत्वा निस्वप्रमाणतः शैवागमेपि खंडत्रये स्थूलाना सूक्ष्माणामपि वह्निहोमयेत् कंदानो मध्यमं भागं लेह्या नामंगुलद्वयमिति अथ सम लंता
मिधः समित्प्रादेशमात्रेण सममच्छेदान्विता पुरा तथा विशीर्णास्तद्विदलाश्च वक्रास्थूला हृस्वा द्विधा कृमिदष्टाश्च दीर्घाश्च निस्त्वचः परिव
र्जिताः विशीर्णा आयुःक्षयं कुर्याद् द्विदला व्याधिसंभवं कृशा याः शत्रुमाप्नोति वक्रा विघ्नकरी तथा स्थूला भिर्हरते लक्ष्मीं कृशायाज्ञा
यते क्षयः द्विधाये नेत्रदोषाः स्युः कीटदष्टार्थनाशिनी दुःखं प्रकुरुते दीर्घा प्राणघ्नी निस्त्वचस्तथा सक्षीराना धिकान्यूनाः समिधः सर्व
सौर कामदाः आर्द्रत्वचं सममच्छेदां तर्जन्यगुलवर्तुलां ईदृशीं होमयेत्स्वाहः प्राप्नोति विपुलां श्रियं श्रौतस्मार्तेच तेत्रोक्ते समिधः परिकीर्ति
२४२ ताः तथा यवीयसंहिताया तांपालाद्याः परावापियज्ञीया द्वादशांगुलाः अवक्राश्च स्वयंशुष्काः सत्वचो निर्व्रणाः परः दशांगु

वा ष्याः स्मा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चे

लावाविहिताः कनिष्ठांगुलिसंमिताः प्रादेशमात्राश्चालंभैर्होतव्याः सकलाश्चपि अथ काम्यजपविधिः तत्रज्ञानार्णवे श्रीचक्रं स
मर्चयेद्देवि शुक्लेनियतंव्रतः बाह्यमध्यगतं वापि मध्यं वा चक्रमर्चयेत् उपचारैः समाराध्य सहस्रं प्रजपेच्छुचिः तदग्रे संस्थितो मंत्री
तेतानं तफलं लभेत् ध्यात्वाथवा चक्रराजं मनः पूजां समर्चयेत् जपारंभं सुधीः कुर्यान्महापातकहा भवेत् निगदेनोपांशुना वा मान
सेनाथवा जपेत् निगदः परमेशानि स्पष्टं वाचा निगद्यते अव्यक्तस्तु स्मृतो रुद्धे उपांशुः परिकीर्तितः मानसस्तु वरारोहे चिंतनात्तरह
यवान् निगदेन तु यज्जप्तं लक्षमात्रं वरानने उपांशुस्मरणैर्वै तुल्यं भवति शैलजे उपांशु लक्षमात्रं तु यज्जप्तं कमलेक्षणे मानसोच्चा
रणान्तुल्यमेकेन परमेश्वरि मुद्रासन्नद्धयोगः सन्पूर्वोक्तध्यानयोगतः लक्षमात्रं जपेद्यस्तु महापापैः प्रमुच्यते लक्षद्वयेन पापा
नि सप्तजन्मभवान्यपि महापातकयुक्तानि नाशयेन्नात्र संशयः तृतीलक्षत्रयं जप्त्वा यंत्रमांत्रकलेवरः महापातककोटीघ्ना
शयेन्नात्र संशयः चतुर्लक्षे जपेद्देवि महावागीश्वरो भवेत् ^ सप्तलक्षे जपान्मंत्री खेचरीमेलको भवेत् अष्टलक्षे जपान्मंत्री देवदुर्लभो
भवेन्नरः अणिमाद्यष्टसिद्धीनां नायको भवति प्रिये ब्रह्मागारस्तस्य राजानो याचितस्तु विशेषतः नवलक्षप्रमाणं हि जपेत्त्रिपुरसुं
दरी रुद्रमूर्तिः स्वयं कर्ता हर्ता साक्षान्न संशयः सर्ववैद्यः सदा स्वस्थः सर्वसौभाग्यवान्भवेत् अथाकूटत्रयस्य पृथक्साधन

पंचलक्षजपाद्देवि मंत्री
सिद्धत्वमाप्नुयात् लक्षष
ट्कं ततो जप्त्वा गंधर्वो जाय
ते नरः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

विधिः तत्रज्ञानार्णवे एषा विद्या वरारोहे पारंपर्यक्रमागता भवबंधं नाशयंती संस्मृता पापहारिणी ज्ञपान्मंत्रं तु जयेशानी ध्यानात्स
र्वार्थसाधनी पृथग्बीजत्रयस्याहं साधनं कथयामि ते शुक्लांबरधरो वीरः कस्तूरीगंधमंडितः मुक्ताफलस्तु रत्नैश्च भूषणैः शुभ्रमाल्य
धृक् शुभ्रमंदिरसंविष्टो ब्रह्मचर्यसमन्वितः पूजयेच्छ्वेतकुसुमैर्नैवेद्यमपि चोज्ज्वलं पायसं दुग्धसंपूर्णं तथामृतफलोदनं घृतगो
लकसंपन्नं नानाखाद्यान्नशर्करां नैवेद्यं दर्शयेद्देव्यै वागीश्वर्यै सुरेश्वरि मनःसंकल्पशुद्धो वा साधयेन्मोक्षवाग्भवं वाग्भवाख्यान्तये
द्वितीयां वागीशीं संस्मरेद्बुधः कर्पूरधवलां शुद्धां शुभ्राभरणभूषितां श्वेतपट्टवसनां वज्रमौक्तिकभूषणां मुक्ताफलामलमा
णिक्यपमालालसत्करां पुस्तकं वरदानं च दधतीमभयप्रदं एवं ध्यायेन्महेशानि सर्वविद्याधिपो भवेत् मूलादिब्रह्मरंध्रांतं सु
वर्णीं सुधवर्षिणीं तस्माज्ज्योतिर्मयीं ध्यायेज्जिह्वाग्रे शतरूपिणीं पापाणेन समो वापि सद्यो वाणीवसमो भवेत् अथ कामकलासं
क्तः साधकः परमेश्वरि रक्तालंकारसुभगो रक्तगंधानुलेपनः रक्तवस्त्रावृतः सम्यक्कुमध्यकामकलात्मना रक्तपुष्पैश्च विविधैः कुं
सौर कुमादिभिरर्चयेत् मूलादिब्रह्मरंध्रांतं सुरदीपस्वरूपिणीं बंधूककुसुमारक्तकांतिभूषणभूषितां इक्षुकोदंडपुष्पेषुवरदाभ
२४३ यसत्करां उद्दीपकांतिसिन्दूरभरितभुवनत्रयं चिंतयेत्परमेशानि त्रैलोक्यं मोहयेत्क्षणात् राजानो वशमायांति राक्षसाः पन्नगास्तु
243

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गः कंदर्पेश्वरे देवेशि योषितां मानहारकः मनाश्चिंतितः योषित्तु दासीव वशगा भवेत् लक्षं लेखं तु संकाशं तरुणारुणविग्रहं चिंत
येद्योषितं यो नो लोभयेत्सुरसुंदरी किं पुनर्मानवी देवि त्रैलोक्यमपि मोहयेत् एवं विचिंतिता देवि सिंधूराभा हृदिस्थलेन तु आकर्षये
त्तेदासीवद्रंभा वापि तिलोत्तमां रक्तवर्णां स्त्रियं ध्यात्वा तदीयमहसा ततः तस्मान्मूर्ध्नि स्मरेद्बीजं स्रवत्पीयूषवर्षिणं ध्यायेत्तां मोहयेद्देवि म
दनोन्मत्तमानसं क्षणमात्रेण देवेशि त्रैलोक्यं वशमानयेत् एतत्कामकलाध्यानात्पंचकामा वरानने मोहयंति जगत्सर्वं प्रयोगैश्च
ए पार्वति पूर्वोक्तकामा देवेशि ज्ञातव्याः पंचसंख्यकाः विदित्वा ह्येन कामेन मन्मथांतर्गतं कुरु कंदर्पसंपुटं कृत्वा कोणगमेगतं ततः
मकरध्वजसंज्ञं तु सर्वे महद्धुरानने मीनकेतुगतं कुर्यान्मोहयेज्जगतीमिमां त्रैलोक्यमोहनो नाम प्रयोगोयं प्रकीर्तितः अत्र विदर्भे
त्यादि कुर्यादित्यं तस्य श्लोकद्वयस्यायमर्थः प्रथमं मन्मथकूटं क्लींकारमालिख्य तस्य ककारस्योदरे कामराजकूटं क्लींकारमालितस्य ख्य
हकारोदरे मम रेफोपरि अमुकं तयोर्मध्ये वशमानयेति साध्यनाम क्लींकारविदर्भितं विलिख्य बीजद्वयाद्बहिस्तृतीय कंदर्पकूटं रूपे
ण एंकारद्वयेन त्रिकोणाकारेण पुटितं षट्कोणेनावेष्ट्य तस्य षट्सु कोणेषु दरेफेच चतुर्थं मकरकेतनं कूटं ब्लूंकारं ब्लूंकारमालिख्य षट्को
णाद्बहिर्मीनकेतनकूटाकारेण स्त्रीकारेण वाञ्छितार्थेषु विनियुंज्यादिति अत्र पंचमकूटाक्षरलेखनेनाक्षरं वह्निस्थानगं यथास

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कल्पयंत्रंभवति तथागुह्यकक्रमतःसमालेख्यमितिरहस्यार्थः शृणुदेविप्रवक्ष्यामिशक्तिबीजस्यसाधनं सृष्टिसंहारपर्यंतोशरीरंचिं
तयेत्परां स्रवंतीममृतधाराभिर्वर्षंतीवविहारिणीं हेमप्रभाभासमानांविद्युत्कांतिकरस्तुप्रभां स्फुरच्चंद्रकलापूर्णकलशंवरदाभये ज्ञा
नमुद्रांचदधतींसाक्षाद्दशतरूपिणीं ध्यायन्विषंहरेन्मंत्रीनानाकारव्यवस्थितं एतस्यस्मरणाद्देविनीलकंठत्वमागतः अहंसत्सुडेयो
शत्वाविचरामिस्थलेजले वैनतेयसमोमंत्रीविषभारसहस्रभुक् भूतप्रेतपिशाचांश्चनाशयेद्रोगसंचयं चातुर्थिकज्वरंसर्वानप
स्मारांश्चनाशयेत् अथत्रिकूटसंपूर्णामहात्रिपुरसुंदरी चिंतितासाधकस्याशुत्रैलोक्यवश्यकारिणी क्रमेणनाभिहृद्वक्त्रमंडल
स्थारुणप्रभा पद्मरागमणिस्वच्छांचिंतयेत्सुरवंदिते तथाष्टगुणमैश्वर्यंसौभाग्यंचप्रजायते तन्नामसंस्मरन्मंत्रीयोगिनीनांभवेत्प्रि ४
यः मातृचक्रंतस्यकायेतेनसार्धंसुखीभवेत् पुत्रवान्देवदेवेशिमंत्रीध्यानेनात्रसंशयः यदाचक्रस्थिताशक्तिःखेचरीसिद्धिदायि
नी चतुःषष्टिर्यतःकोट्योयोगिनीनांमहौजसां चक्रमेतत्समाश्रित्यसंस्थितास्त्रीसुरवंदिते आदिसंबंधिनिपद्ममध्येबीजाष्टकंत्वहिः कला
सौर ध्यात्वांगनासंगेकामराजइवापरः पाशांकुशधनुर्बाणसादनैर्मोहयेत्प्रिये त्रैलोक्यसुंदरीर्देविकिंपुनर्मर्त्ययोषितः तथैवशक्तिबंध
२५५ स्वशास्त्रेस्तन्मयविग्रहः सिद्धगंधर्वदेवांश्चवशीकुर्यान्नसंशयः एतामाराध्यदेवेशिकामसौभाग्यसुंदरः हरिश्चत्रिपुरेशानित्रिपुरा

२५५

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

राधनात्प्रिये त्रैलोक्यमोहनो भूत्वा स्थितिकर्त्ता भवेत्सदा एतत्समाराधनात्तु ब्रह्मा सृष्टिकरो भवत् चंद्रसूर्यौ च रागो हि सृष्टिसंहार
कारकौ अथ श्रीचक्रसाधनविधिः तत्र श्रीज्ञानार्णवे शृणु सर्वांगसुभगे श्रीचक्रविधिमुत्तमं यस्य विज्ञानमात्रेण एक
र्त्ता हर्त्ता सदाशिवः अनेन विधिना यं यं श्रीचक्रक्रमसंयुतं पूजयेत्तेन तत्र सकलं वशीकुर्यान्न संशयः नगरं च वशमायाति देशमंडल
मद्रिजे योषितः सकला वश्या ज्वलत्कामाग्निपीडिताः विद्याविभूतहृदया साधकन्यस्तमानसा तद्दर्शनेन देवेशि जायंते सर्वयो
षितः गोरोचनादिभिर्द्रव्यैश्चक्रराजं समालिखेत् अतीव सुंदरं रम्यं तन्मध्ये प्रतिमावरां ज्वलंतीं नामसहितां महाबीजाविदर्भि
तां महाबीजं मूलविद्याद्वितीयकूटं विदर्भलक्षणं प्रोक्तं चिंतयेत्तु ततो देवि योजनानां सहस्रशः अदृष्टश्रवा देवेशि श्रुतमात्रा
पितुर्लभा नागकन्या यथा वाचान्या लज्जाभयविवर्जिता आयाती साधकं मंत्री सदा सती प्रिये चक्रमध्यगतो भूत्वा साधकश्चिंतयेद्य सम्यक्
दा उद्यत्सूर्यसहस्राभमात्मानमरुणं तथा साध्यमप्यरुणं भूत्वा चिंतयेत्परमेश्वरि अनेन क्रमयोगेन स्वयं कंदर्परूपवान् सर्वसौंद
र्यसुभगः सर्वलोकवशंकरः सर्वैरत्नोपचारैश्च मुद्रासहितविग्रहः चक्रं प्रपूजयेद्यस्तु तस्य नामविदर्भितं सम्भवेद्वा सर्वदेविध
नाद्यो वापि भूपतिः चक्रमध्यगतं कुर्यान्नाम यस्यास्तु योषितः अचिरायामहेशानि योनिमुद्राधरो बुधः हठादानीयते शीघ्रं य

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्षिणीराजकन्यकां नागकन्यामप्सरसं खेचरीं चासुरांगनां विद्याधरीं दिव्यरूपां शंखिकन्यामपि स्त्रियं मदनोद्भवसंतापस्फुरत्कु
घनमंडलां कामबाणप्रभिन्नांतःकरणां लोलचक्षुषं महाकामकलाध्यानयोगात्तु सुरवंदिते त्रैलोक्ये स्वर्गभूर्लोकपातालतलयो
क्षितः अथातिलकादिवश्यप्रयोगः रोचनाभागमेकं तु भागमेकं तु कुंकुमं अपि भागद्वयं देवि चंदनं मर्दयेत्समं एकत्र तिलकं
कुर्यात्त्रैलोक्यवश्यकारिणं अष्टोत्तरशतान्हत्या मंत्रयित्वा वशं नयेत् राजानं नगरं ग्रामं येन येन यद्यत्स्पृशते मंत्रिणा परमे
शानि तत्सर्वं तस्य वश्यगं तांबूलं धूपसुदकं पत्रपुष्पं फलं दधि दुग्धं घृतं चूर्णपत्रं वस्त्रं कर्पूरमेव च कस्तूरीघुसृणं चैलालव
गं जातिपत्रकं फलं वा वस्तु यद्यत्तु सकलं परमेश्वरि शतमष्टोत्तरं जप्त्वा यस्मै यस्मै प्रयच्छति स वश्यो जायते देवि नात्र कार्या वि
चारणा स्त्रियस्तु सकला वश्या दासीभूता भवंति हि हठाकर्षणमेतत्तु कथितं नान्यथा भवेत् अथाकर्षणप्रयोगः रहस्येस्था
नेके मंत्री लिखेद्रोचनया भुवि वा कुड्यागारवेश्मनां सर्वाभरणभूषितां प्रतिमां सुंदरीमेतां विलिख्य सुमनोहरां तत्तेड्डालकं हत्वा
सौर मितं तन्मंडलयोजितं जन्मनाम ह्रौं विद्यामंकुशांतर्विदर्भितं सर्वसंधिषु देहस्य मदनाक्षरमालिखेत् लीनं दाडिमपुष्पाभं चिंतयेद्दे
२४५ हसंधिषु तदाशाभिमुखो भूत्वा स्वयं देवीस्वरूपकः मुद्रां तु क्षोभणीं बद्ध्वा मंत्रमष्टशतं जपेत् नियोज्य दहनागारे चंद्रसूर्यकलात्म

हंता

245

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

के ततो विकलसर्वांगी कामबाणैः प्रपीडितां आनन्दमानसंभ्रमभ्रममानां मरालसां एवमाकर्षयेन्नारी योजनानां शतादपि तथा
मातृकां विलिखेच्चक्रं बाह्यतः सकलां प्रिये भूर्जपत्रे स्वर्णपत्रे रौप्यपत्रेतोच ताम्रजे सो वश्यः सर्वजंतूनां व्याघ्रादीनां विशेषतः
तथैवमातृकायुक्तं स्वमाज्ञाचक्रमंडितं कर्पूरकुंकुमाद्यैस्तु अजरामरतां व्रजेत् अनेनैव विधानेन रोचनायुक्कुंकुमैः लिखितं
चक्रयोगेन साध्यनाम वरानने विदर्भितं स्वनाम्ना तु यस्मिन्कस्मिन्नपि स्थितं स्थावरं जंगमं वापि सकलं जनमंडलं वशीकुर्यात्
महेशानि पादाक्रांतं न संशयः महात्रिपुरसुंदर्याः कामकूटेन भाविता एकमेकमवछिन्न साध्यनामाक्षरेण हि बहिरप्यालिखेद्धूमै
मौक्तिकायाः प्रवेष्टयेत् होममध्यगतं कुर्याच्छित्वायां वामकेतुडे धारयेद्यन्त्रकं चापि त्रैलोक्यवश्यकारिणं राजेंद्रमपि देवेशि दा
स्यं करोति हि राज्ञो नो वाजिनः सर्वे महादुष्टा मदोत्कटाः व्याघ्राः केसरिणो मत्ता वश्याः स्तस्य भवंति हि पूर्वोक्तक्रमेण नगरं नाम
संदर्भ्य शैलजे मध्ये चतुष्पथे वापि चतुर्दिक्षु निधापयेत् महाक्षोभो योषितां तु जनानां महतामपि तथैव सर्वदुष्टानांपुरसानां
च जायते एतन्मध्यगतां पृथ्वीं सशैलवनकाननां ज्वलंतीं सर्वराजेंद्रमंडितां सागरांबरां मासषट्कं चिंतयेद्यः स संक्षोभकरो भवेत्
कटाक्षक्षेपमात्रेण नार्यस्तस्य वशाः प्रिये ब्राह्मणा राजानो वैश्याः शूद्राश्च पशवो जगत् दृष्ट्याकर्षयते देशान् दृष्ट्या नाशयति क्षणात्

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

एतस्मिंइग्रस्तु भगं रात्रौ संशक्तितं प्रिये यो जनानां शतं देवि सम्यगाकर्षयेत्स्त्रियं यदा दिक्षु विदिक्षु एवं सम्यग्देवी प्रशस्यते तत्र दिक्षु स्थि
तौल्लोकान्विदिक्स्थान पिस्तु दरि वशमानयते शीघ्रं सम्यक्त्रपशु बान्धवान् भूर्जपत्रे समालिख्य रोचनागुरुकुंकुमैः तन्मध्ये नगरं दे
शं मंडलं खंडमेव वा नाम्ना विदर्भितं स्वस्य पूजयित्वा यथाविधि भूमिमध्यगतं कृत्वा त्रैलोक्यं वशमानयेत् अथवा धारयेत् कंठे शि
खायां बाहुमूलके यत्र कुत्रास्थितं भद्रे लोभयेन्नगरं महत् अर्कक्षीरेण संयुक्तं धत्तूरकरसं तथा रोचनाकुंकुमं चैव लाक्षालक्त
कसंयुतं करवीरं द्रवसंयुक्तमेकीकृत्य ततः परं चक्रमेतत्समालिख्य यस्य नाम्ना महेश्वरि तस्य व्याघ्रहय व्याधिरिपुसर्पगजादिकं
चौरग्रहज्वलारिछडाकिनीशाकिनीभवं भयं न विद्यते देवि परमं चाभिचारकं नित्यं समर्चयेद्देवि कालमृत्युविनाशयेत् अथवा
मध्यगा देवी त्रिकोणे भयमध्यगा अधस्तान्नाम संयुक्तं रोचनाकुंकुमान्वितं निधापयेत्स सप्ताहाद्दासवत्किंकरो भवेत् पीतद्र
व्यैः समालिख्य पीतपुष्पैः समर्चयेत् शत्रोशापि मुखोद्भूता स्तंभयेत्स वेवादिनः सहस्रवदनो देवि मूको भवति तत्क्षणात् नाम्नाय
सौर स्य स वाग्मो हि पाषाण इव निश्चलं जायते देवदेवेशि महानीलीरसेन तु नाम संयोज्य विधिवद्दक्षिणाशामुखो बुधः वन्हौ दग्ध्वा
२४६ महेश्वानि मारयेद्वैरिणं प्रिये महिष्याश्च पुरीषाप्यां सारमाकृष्य शीलते गोमूत्रेण च संलिख्य नाम संदर्भ्य पूर्ववत् क्षिप्त्वा नामम

246

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

प्रिये

धास्यं विद्वेषणकरं कृत्वा रोचनं यानाम का कृपक्षस्य मध्यगं लंबमानं तदा कोशशत्रुश्चारनकारकं महानीलीरोचनाभ्यां दु
ग्धलाक्षारसादिभिः विलिख्य धारयेन्मंत्री सर्वं वश्यं नयेत् अनेनैव विधानेन स्थापयेत्तीरमध्यगं तेनोदकेन संस्नातः पीतं
तत्सर्वं वश्यं प्रकृत् सौभाग्यं जायते तेन पानीयेन न संशयः एतन्मध्यगतां पृथ्वीं नगरं ग्रामलोचने सप्ताहात्क्षोभयेन्नित्यं ज्वलमानं वि
चिंतयन् अथ वक्ष्ये महेशानि महापातकनाशनं शिवं संपूजयेद्देवि सुगंधैः कुसुमैः प्रिये महापातकयुक्तात्मा तत्क्षणात्पापहा
भवेत् शमीदूर्वाकुशाश्वत्थपल्लवैरथवार्कजैः मासेन हंति कलुषं सप्तजन्मकृतं नरः पूर्वाशाभिमुखो भूत्वा पीतद्रव्यैः समर्चयेत्
पीतस्थाने समालिख्य स्तंभयेत्सर्ववादिनः उत्तराभिमुखो भूत्वा सिंदूररसमालिखेत् संपूज्य विधिवद्विद्वान्सर्वं लोकं वशं नये
त् पश्चिमाभिमुखो भूत्वा चंदनेन समालिखेत् संपूज्य विधिवद्विद्वान्सर्वयोषिन्मनोहरे वल्लभो जायते तासां दासीमिव वशं नयेत् य
माशाभिमुखो भूत्वा चक्रं कृष्णंयदर्चयेत् यस्य नामांकितं तस्य मंत्रहानिः प्रजायते आग्नेयराक्षसवायव्यईशकोणेषु पूजिता
स्तंभविद्वेषणव्याधिमारणोच्चाटकरं परं रोचनालिखितं चक्रं क्षीरमध्ये क्षिपेद्बुधः सर्ववश्यकरं भद्रे भवत्येव न संशयः गोमूत्रमध्य
गं सम्यक् शत्रूच्चाटकरं परं तैलस्थं चक्रराजं तु विद्वेषणकरं परं ज्वलज्ज्वलनमध्यस्थं शत्रुनाशकरं भवेत् यदेकांते चतुर्मार्गे सि

२४६

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दूरतत्साल्लिखेत् सर्वबाह्यतेऽऽरभ्य यावन्मध्यं महेश्वरि अकारादिक्षकारांतां मातृकां तत्र विन्यसेत् पूजयेद्रात्रिसमये कुला
चारक्रमेण तु साधको खेचरो देवि जायते नात्र संशयः गुरावेकतरे तद्वदचेयेत्कुलमार्गतः अजरामरतां लब्ध्वा सुखी भवति
मांत्रिकः अशक्तेन पूजयेच्चक्रं महाभूतदिने तु यः पूर्वक्रमेण विधिवत्साधकः स्थिरमानसः खङ्गसिद्धिं च वेतालसिद्धिं च गुटि
कां लभेत् पादुकाञ्जनसिद्धिं च मनःसिद्धिं च धातुदां समहाबिलसिद्धिं च यक्षिणी चेटकोद्भवां सर्वतो लभते मंत्री नात्र कार्या विचा
रणा श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाब्धौ द्वात्रिंशस्तरंगकः इति श्रीसच्चिदानं
दनाथचरणारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे द्वात्रिंशस्तरंगः ३२ अथ श्रीसकल
विद्याभेदा निरूप्यंते तत्र श्रीज्ञानार्णवे सकलाभुवनेशानी कामेशी बीजमुत्तमं अनेन सकलाविद्याः कथयामि वरानने शृ
णु तस्तु यद्वर्णीयं कलमध्यस्थलोचने वाग्भवं पंचवर्णं तु कामराजमथोच्यते मादनं शिवचंद्राढ्यं शिवांतं मीनलोचने काम
सौर राजमिदं भद्रे त्रैलोक्यं सर्वमोहनं शक्तिबीजं वरारोहे चंद्राढ्यं सर्वसिद्धिदं शक्तिरेका दशस्वराः तस्या अंते अथ स्तुयैवर्णसि स्त्रिस्र
२४८ ती शांसकलाभुवनेशानी इत्येषा कलामध्यामं तत्र वत्तेमानाभुवनेशीत्यर्थत्वात् कलयोर्मध्ये प्रोक्तवर्णद्वयोरं वेते कामराजविद्या २५१

२४६/२

यावाग्भवाख्यं प्रथमं कूटं भवति मादनं सकलेत्येतत्संबंधाचंद्रशिवेन कुलीशपृथ्वीशवाग्घ्येयस्यैतत् । शिवेन कुलीशत्र्यंतेयस्य
तत् चंद्रमाहृष्वीशस्याद्योयस्यैतत् वामकेश्वरतंत्रे मादनतदधः शक्तिस्तदंतर्बिंदुमालिनी ऐंद्रमाकाशबीजस्य मधस्तादुज्वलना
ढ्यं मायाबिंदीश्वरयुतं सर्वोपरि नियोजयेत् अयं वाग्भवोदेविवागीशत्वप्रवर्त्तकः शिवबीजं त्रिधा कृत्वा सृष्टिस्थितिलयक्रमात्
हृयमाद्येनरहितं मायाधोमदनाढ्यं पुनः स्थितिशिवाधस्तादिंद्रबीजं नियोजयेत् तथालयशिवाधोपिज्वलनाढ्यं महेश्वरि चतु
र्थस्वरसंयुक्तं बिंदुखंडेंदुलंकृतं एवमेतन्महाबीजं कामराजं महोदयं मायाबीजं महेशानि मादनं शक्रसंयुतं चंद्रबीजं केव
लं तु विनियोज्य वरानने त्यक्त्वा सृष्टिक्रमं देवि रेफाद्युद्धारक्रमेण तु संहारक्रमयोगेन शक्तिकूटं समुद्धरेदिति कामराजपक्षे तु सकु
यैरोर्थः लोपामुद्रापक्षे तु सारसंग्रहे साशक्तिश्च समाख्याता दनसीकारकः शिवः एवं मारनमितु क्तो हकारः शिवसंज्ञकः तत्र हंस
शक्तिर्यथार्थत्वे सकारश्च विधीयते शिवोहकार इत्युक्तः सकारः शक्तिरुच्यते बिंदुमालिनीकानस्य पर्यायः परमेश्वरि शक्रव्योमना
त्वाण्णंते मायाबिंदीश्वरादयः यथास्थिताः पंचवर्णा वाग्भवस्यानिराविलाः ह्रौं वैलो कामशक्त्याख्यावर्णो निःकीलकात्मकौ हंसः पारमेश्वरो
पि मादनं प्राणरूपस्तु विकोशः शिवउच्यते सकारस्तत्परो ज्ञेयः संकोचः शक्तिरूपवान् संकोचः परमाशक्तिर्विकासः परमः शिवः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

संकोचस्याविकारस्य

चंद्रोच

हंसहस्सहस्रहृद्वयं तयोरधोधोरूपेणकवर्णोबिंदुमालिनी अधोधइंद्वग्राकाशंलवलनश्चतयोरधः मायाबिंदुर्ध्वचैवं वाग्भवोसावकीलकः
इतिहृल्लेखानामाख्येवे कामराजाख्यविद्यायाः शक्तिंतुर्यंचसुंदरि हृल्लेखाश्रुखेशिवेन्दुभ्यां लोपामुद्राः प्रकाशिताः कामराजाख्यविद्यायाः
वाग्भवेनवरानने विद्योद्धारंप्रवक्ष्यामिशक्तिसाधनमध्यगं शिवंकुर्याद्वाग्भवंतुशिवाद्यंकामराजकं चंद्राद्यंतत्तृतीयंस्याद्द्वितीयंम
नुपूजिता शक्तिर्मादनसौःकारस्ककारस्यामध्येशिवंहकारंकुर्यात् तदावाग्भवकूटंभवतिकामराजविद्यायावाग्भवंहकाराद्यंचेत्कामरा
चंद्राराधितविद्यामाह जकूटंस्याच्चंद्राद्यंसकाराद्यंतद्वाग्भवंवाग्भवेनेतिप्रतिज्ञानात् कुवेरविद्यावधिरयमधिकारः तृतीयंस्याच्छक्तिकूटंस्याच्छिवाद्यंवा
ग्भवंदेविचंद्राद्यंशिवमध्यगं मादनंकामराजेतुशक्तिबीजंहसाननं चंद्राराधितविद्येयंभोगमोक्षफलप्रदा शिवोहकारआद्योयस्य
तच्चंद्रसाद्यमादनंशिवस्यमध्यगंअथकुर्यादित्यर्थः तेनहकसएइत्यादिहसौअनेनआदौयस्यतत् हसाद्यंवाग्भंविद्धिशिवाद्यंहंस
मध्यगं मादनंकामराजेतुतार्तीयंशृणुपार्वति शिवाद्यंशक्तिबीजंस्याद्विद्याकुवेरपूजिता हसयोर्मध्यगतेन हसकहलइत्यादि काम
सौर राजाख्यविद्यायास्तार्तीयंसुरवंदिते हसाद्यंशक्तिबीजंचविद्याराम्सप्रपूजिता तार्तीयंशक्तिकूटंहसौआद्योयस्यतत् तेनान्यकूट
२५७ द्वयंकामराजविद्यायाएवकामराजाख्यविद्यायावाग्भवमादनंत्यजेत् चंद्रंतथैवसंयोज्यकामराजंयथातथा शक्तौचंद्रस्तुखेकुर्याद्द्वितीयंन

स्यवैज्ञायायाः शक्तिमेकारन्तु
तीयमीकारंकलयोर्मध्यस्थि
तमेतदक्षरद्वयमपास्य क
लयोरादौक्रमेणहसकारौ
दद्यात् एवंहसेनेलोपामुद्रा
राधितविद्याभवति ते
नान्यत्कूटद्वयसवैक्रमे
ण कामराजाख्यविद्याया
२

247

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दिग्भजिता शक्तौ तत्कूटे चंद्रं सकारं पुरैव आदौ तेन समकहल इत्यादि कामराजाद्यविद्यायां हित्वा भूमिं तृतीयगे शक्तिबीजस्थितां देवि चं
द्राधः कुरु तत्त्वतः इंद्राराधितविद्येयं भुक्तिमुक्तिप्रदायिनी शक्तिबीजस्याभूमिं तृतीयकूटस्थितं लकारं तृतीयसकारस्याधः कुर्यात् तेन सल
कइत्यादि आद्यकूटद्वयं तु कामराजप्रस्तारस्यैव लोपामुद्राख्यविद्यायां द्वितीयायां महेश्वरि कामराजे भृगुं हित्वा तार्तीयसकारात् शिवः १
धाविद्या वराराहे त्रिपुरास्य यैश्च भजिता भृगुं सकारं तदा हकहल इत्यादि तार्तीयशक्तिकूटे सकारं सकारककारयोरधः हकारं कुर्यादित्यर्थः
लोपामुद्रां द्वितीयां तु विलिख्य सुरवंदिते पुनर्विलिख्य तामेव चतुर्थं पंचमे स्थितां हित्वा तु भुवनेशानीमेकोच्चारणवोच्चरेत् चतुष्कूटा महा
विद्या शंकरेण प्रपूजिता पूर्वोक्तामगस्त्यविद्यामालिख्य पुनस्तामेव विलिख्य चतुर्थपंचमयोर्द्वितीयवारविलिखितायाः आद्यद्वितीयकूट
योर्मध्ये स्थितं मायाबीजद्वयं विहाय कूटत्रयेणैकं कूटं कुर्यादित्यर्थः लोपामुद्रां पुनर्देवि विलिख्य तदनंतरं नंदिकेश्वरविद्येयं षट्कूटा वै
सर्वीभवेत् लोपामुद्रागस्त्यविद्याग्रगस्य नंदिविद्याभ्यां षट्कूटा वैसवाप्रियतिसहितोक्तेः कामराजाख्यविद्याधयास्त्रिकूटेषु वरानने
यास्थिता तु महेशानी तां तु शृणु महेश्वरि विंदुहीनां नादहीनां दुर्वासःपूजिता भवेत् तेन क्लीं इति त्रिषु कूटेषु बीजोच्चारणं दक्षिणामूर्ति
संहितायां मायास्थाने हरीं वर्णयुगलं च क्रमाल्लिखेत् दुर्वाससा पूजितेयं पुरुषार्थप्रदायिनी इत्युक्तं तेन हरीं इति पृथगुच्चारः प्रतीयते व

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सियुगलमित्युक्तेः अत्रयथागुरूपदेशोजपःकार्यः ज्ञानार्णवे त्रिकूटाःकथिताःसर्वाश्चतुष्कूटाश्चशंकरी षट्कूटावैसमीचैवेति
चंद्राढ्यंवारुणंतंचशाकादिसहितंपृथक् वामाक्षिबिंदुनादाढ्यंविश्वमातैकलात्मकं विद्यादौयोजयेद्देविसाक्षाज्ज्ञानस्वरूपिणी त्रिकू
टासकलाभेदाःपंचकूटाभवंतिचे वैसमीचतुष्कूटास्यात्षट्कूटाशंकरी द्वितीयोयंप्रकारःस्याद्दुर्लभोभुवनत्रये चंद्राढ्यंहकारःवारुणं
तशकारःशाकादिःरेफोवामाक्षीईकारःबिंदुरनुस्वारःनादार्धचंद्रःएतैर्मायाबीजंश्रीबीजंचोद्धृतंतथा वेदादिमंडितादेविशिवशक्तिम
यीसदा तदावेदादिसकलाषट्कूटापरमेश्वरि वैसमीनवकूटास्यात्सप्तकूटातुशंकरी वेदादिःप्रणवस्तथा आद्यंबीजद्वयंभद्रे
विपरीतक्रमेणतु विलिख्यपरमेशानिततोन्यानिसमुद्धरेत् विपरीतक्रमेणश्रीमायाक्रमेण अतएवखावरारोहेकुमारीत्रिपुरेश्वरी
अतमध्येमुखंमायावाग्भवबीजंयस्याःसाकामवाग्भवशक्तिबीजक्रमेणत्यर्थः एभिस्तुपंचसंख्यकैर्बीजैःसंपुटिताभवेत् षट्कूटाप
विद्ये रमेशानिनित्येयंषोडशाक्षरी त्रिकूलाःसकलाभद्रेषोडशार्णोभवतिवैसमीत्येकोनविंशार्णाशिवासप्तादशाक्षरा वक्त्रकोटिसहस्रै
सौर स्तुजिह्वाकोटिशतैरपि वर्णितुंनैवशक्येयंश्रीविद्याषोडशाक्षरीसंपुटिता क्रमोत्क्रमेणाद्यंतयोःपंचबीजयुता मंत्रमादौवदेत्सर्वं
२५८ साध्यंसंज्ञामनंतरं विपरीतंपुनश्चांतेमंत्रंतत्संपुटंस्मृतमितिसिद्धेश्वरीतंत्रोक्तंसंपुटलक्षणं षोडशार्णामयाभद्रेश्रीविद्याकथिता

248

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

परा निधाननिवचोरेभ्योरक्षणीयंसदाप्रिये नदेयायस्यकस्यापिदेयाचात्मप्रदायिने निर्मलायससत्यायप्राणेभ्योप्यधिकाय
च वामकेश्वरतंत्रेषट्शतत्या कामोविष्णुयुतःशक्तिर्मायाशक्रश्चपार्वति पश्चाद्देविमहामायाबीजस्यांतेनियोजयेत् एवंच
वाग्भवबीजंकथितंदेविदुर्लभं एवंज्ञात्वामहाबीजंकिंनसिध्यतिभूतले कामःकःविष्णुनाअकारेणयुक्तःएतेनसर्वाश्रीविद्या
कूटेषुसस्वराएववर्णाःपठनीयाःशक्तिःएमायाईशक्रोलकारोमायाभुवनेश्वरीअयमाद्योवाग्भवकूटः तथाशिवबीजंस
मुद्धृत्यशक्तिबीजमनंतरं तदधःकामबीजंतुव्योमानलसंयुतं चतुर्थस्वरसंयुक्तमर्धेन्दुबिंदुसंयुतं प्रथमंकामबीजं
स्यकूटंत्रैलोक्यपूजितं शिवबीजंहकारःशक्तिबीजंसकारःकामबीजंककारःलव्योमहाअनलेनरेफेनयुक्तंचतुर्थस्वरःई
एतेनमायाबीजंव्योमानलेइत्यादिनोक्तं तथा वियद्भृगुपदंदेविमादनंतदनंतरं तदधोहंसबीजंतुइंद्रबीजंतुपार्वति वि
न्दुःपरंवह्नियुतंमायाबीजविभूषितं अर्धेन्दुमस्तकाक्रांतंकूटंत्रैलोक्यदुर्लभं मध्यकूटमिदंप्रोक्तंसर्वसौभाग्यप्रदायकं हं
सबीजंहइंद्रबीजंलविन्दुःपदमित्यादिनाभुवनेश्युद्धृता कामबीजंमहेशानिशिवबीजंततःपरं तदधोवायुबीजंतुइंद्रबीजं
ततःपरं वियद्वह्निसमायुक्तंचतुर्थस्वरसंयुतं अर्धेन्दुबिंदुसंयुक्तंतृतीयंबीजमुद्धरेत् वायुबीजंयथोक्तंवियदित्यादिनाम

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

योक्ता प्राणबीजं समुद्धृत्य कामबीजं समुद्धरेत् इंद्रबीजं ततो देवी क्रमेण विनियोजयेत् सांतं वह्निसमायुक्तं चतुर्थस्वरसंयु-
तं नादबिंदुसमायुक्तं शक्तिकूटं समुद्धरेत् प्राणबीजं हकारो देवी शक्तिः तेन सकारो गृह्यते सांतमित्यादिना मायोद्धृता एतान्क्र-
मेण योजयेदित्यर्थः श्रीरुद्रयामले ब्रह्म चाधारशक्तिश्च कला स्मरपुरंदरौ एतान्संयोज्य पुरत ईश्वरीं योजयेच्छिवे चंद्रबीजं
तदादिस्थं शिवबीजं नियोजयेत् मादनं शक्तिबीजस्थं योजयेद्भुवनेश्वरीं शिवबीजं मादनस्थं शक्रषष्ठं नियोजितं रक्तसप्तमश-
क्रस्थं मायाबीजं समुद्धरेत् तुंडाक्षरं शिवादिस्थं मर्धबिंदुसमन्वितं धराधरसुताबीजमेकत्रापि नियोजयेत् वक्रतुरीयबीजाख्यः
क्रोधीशं च नियोजयेत् पिनाकेशं चंद्रमस्थमाकाशं रक्तसंयुक्तं चतुर्थस्वरसंयुक्तं नादबिंदुविभूषितं सर्वमेकत्र संयोज्य पंचपंचा-
क्षरी भवेत् पंचकूटात्मिका विद्या सर्वतंत्रेषु गोपिता ब्रह्मकश्चाधारशक्तिः एकला स्मरई पुरंदरः लई ईश्वरी माया बीजं चंद्रबीजं सत-
दादिस्थं शिवबीजं सकारादौ हकारमित्यर्थः मादनं कः शक्रषष्ठं हरक्तसप्तमे तु क्ष्मानुवादेन शक्रस्थं लस्थं तुंडाक्षरं कः शिवादि-
सौर स्थं हादिस्थं मरुत् यकारः यद्वा शिवा शक्तिस्तत्स्थं तुंडाक्षरमिंद्रः लं धराधरसुता भुवनेश्वरी वक्रतुरीयबीजं हं क्रोधीशः कपिना-
२४५ केशः लं चंद्रः सश्चाकाशः इत्यादि मायोद्धृता शिवादिस्थं सकारस्थं वा श्रीक्रमसंहितायां कामशक्तिचमायाचेंद्रबीजं ततः परं

२५१

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वियदग्निसमायुक्तं नादबिंदुसमन्वितं वाग्भवं कथितं कूटं चतुर्थस्वरभूषितं शक्तिः ए माया ई वियदित्यादिना भुवनेश्वरीबीजं विय
क्तिस्ततः पश्चात्कलोनकुलवह्निमत् मायास्वरेण संयुक्तं नादबिंदुकलान्वितं वियद्देवि समुद्धृत्य कामं व्योम महेश्वरि शक्तिबी
जं परं भद्रे अत्र परं शृणु वल्लभे महामाया ततः पश्चात्स्वप्नावतातिकथ्यते मादनशक्तिबीजं तद्बालिंनके ततः पठेत् इंद्रबीजं ततः पश्चात्
शिवबीजं सवह्निकं चतुर्थस्वरसंयुक्तं बिंदुनादविभूषितं शक्तिबीजं सयद्भा शक्तिबीजं हकारं तस्यापि शक्तिवाचकत्वात् अकारः
सर्ववर्णाग्र्यः प्रकाशः परमः शिवः हकारोन्त्यः कलारूपो विसर्गाख्यः प्रकीर्तितः इति संकेतपद्धतिवचनात् वामकेश्वरस्तद्यामल
योश्च एकवाक्यात् अत्र संप्रदायानुसारेण जपार्थो लोयकारः कामराजमिदं देवि शक्तिबीजं शृणु प्रिये शिवबीजं महादेवि कामपि त्र्यम
हेश्वरि महामायां पठेत्पश्चात्सर्वकामफलप्रदां महेश्वरी शक्तिः सकार इति डामरे पंचमी षोडशी चैव तथा सर्वांगसुंदरी चंडालेभ्यो
पिशहणीयाद्यदि भाग्येन लभ्यते सर्वमेव शुभः कालः शुक्ले ग्रहणेपि च नच दोषो दिवारात्रौ संध्यायां च महानिशि न शुद्धिं चिंतयेदत्र भा
वशुद्धिर्हि सुद्धुता नात्र शुद्ध्याद्यपेक्षास्ति न चामित्रादिदूषणं अमित्रादिदूषणमिति पदच्छेदः तेनारिदोषो नास्तीति सर्वांगसुंदरी मा विद्या
हुः श्रीमच्छंकराचार्यचरणाः गिरमाहुर्देवीं द्रुहिणगृहिणीमागमविदो हरेः पत्नीं पद्मां हरसहचरीमद्रितनयां तुरीया कापि त्वं दुर

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

धिगमनिःसीममहिमा महामाये विश्वं भ्रमयसि परंब्रह्ममहिषि ह्रसह्चरीशाह्लादकं मकरौपश्यशाह्लादिंदुः लोपामुद्राकामराजविद्य
योरंत्यकूटांते वर्णद्वयेरते तुरीया नामविद्याद्वयं स्यादिति इयं सर्वांगसुंदरीविद्येत्यानंदगिरिश्रीचरणैः व्याख्याता अत्र पश्यश हस लक्ष्मी
वाचकत्वेन कामकलाक्षरप्रतिपादकत्वात् तस्या बिंदुत्रयात्मकलाङ्कारोपर्यर्धबिंदु सकारपार्श्वे बिंदुद्वयं तेन हंसः पदं सिद्धमित्यस्मरा
ध्यचरणोक्तिः इत्येवं श्रीमूलविद्याया एकपंचाशद्भेदाः श्रीमदाराध्यचरणपादैः प्रदर्शिताः अत्र यद्यप्यासां विद्यानां ध्यानेन चाभिचारादिदूष
णमित्युक्तेः सिद्धसाध्यादिविचारो न कर्तव्यः तथापि नित्यानां (विद्या) चैषु राणां नावेक्ष्यावस्त्वेकारदयस्तथाप्यत्रोच्यते किंचिदभिचारादि
सिद्धय इति तंत्रराजवचनेनाभिचारकर्मसु स्वस्याविरुद्धमंत्रेणाभिचारक्रियमाणे स्वस्याविनाशकरं भवति शत्रोश्चाभिचरते न क्रिय
माणे नैष्फल्यं भवतीत्यादिदोषपरिहारायस्वस्याभिचरितुर्नक्षत्रेणाभिभूतेन तत्कर्मणः कर्तव्यत्वात् तत्परिज्ञानाय मंत्रमेलनचक्राणि त
त्रचक्रादीनि लिख्यंते तत्रादौ नक्षत्रचक्रस्य रचनाप्रकारः तत्र दक्षिणोत्तरायता अंतराः स्वरेखाः प्राक्प्रत्यगायताः दश रेखा अष्टकों
सौर त्वा सप्तविंशतिकोष्ठानि विलिख्य दक्षिणोत्तरायतपंक्तित्रये सर्वोर्ध्वपंक्तौ प्रथमकोष्ठे अ आ द्वितीये इ तृतीये ई उ ऊ चतुर्थे ऋ ॠ ऌ ॡ
२८. पंचमे ए षष्ठे ऐ सप्तमे ओ औ अष्टमे क नवमे ख ग इति विलिख्य तदधःस्थद्वितीयपंक्तेः प्रथमकोष्ठे घ ङ द्वितीये च तृतीये छ ज चतुर्थे झ ञ पंच

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मेरठघेष्ठे ३ सप्तमेरठ एणास्त्रो ष्टमेत घदनवमेध इति विलिख्यत दधःस्थ तृतीयपंक्तेः प्रथमकोष्ठे नप फद्वितीये बत्तृतीये मचतुर्थे मपंचमेयर षष्ठे
लसप्तमेवशाष्टमेषहैं सह नवमेलक्षं स्त्र इति स्वावामादि दक्षिणांतं मात्रकावर्णान्विलिख्य सर्वोर्ध्वपंक्तौ प्रथमकोष्ठमारभ्य सर्वाधःस्थ
तृतीयपंक्तेर्नवमकोष्ठपर्यंतेषु सप्तविंशति कोष्ठेषु एकादिसप्तविंशत्यंकानालिख्य तानेकान श्विन्यादिनक्षत्राणि परिकल्प्य विचारयेत्
तत्र यस्मिन्कोष्ठे साधकस्य नामाद्यक्षरं तिष्ठति तत्रस्थांकवर्णं सुविज्ञाय यत्र तत्र नक्षत्रे समायाति तत्साधकस्य जन्मनक्षत्रं परिकल्प्य त
त्कोष्ठमारभ्य मंत्रस्याद्यक्षरं यस्मिन्कोष्ठे तिष्ठति तत्पर्यंतं गणयित्वा तत्रस्थमंकमक्षराणि च विज्ञाय यत्र यन्नक्षत्रं दृष्टं पतेन देव मंत्रस्य
नक्षत्रं परिकल्प्य साधकनक्षत्रमारभ्य मंत्रनक्षत्रपर्यंतं जन्मसंपद्विपत्क्षेमप्रत्यरासाधकनिधनमैत्रपरममैत्रं च जन्मादीनि पुनः पुनरिति कुला
कुलोक्तप्रकारेण जन्मादिनवकप्रकारेण जन्मादिनवकं पर्यायत्रयेण विज्ञाय फलानि च निर्दिशेत् तत्फलानि च कुलार्णवे जन्म
स्मारयाश्चस्तुरायुर्नाशस्तृतीयया शत्रुः पंचमताराया सप्तमो घातको मतः द्विचतुःषष्ठनवकगतास्ताराः शुभा मताः इति ताराफलं ज्ञा
त्वा मंत्रं दद्याद्विप्राग्रधीः अथ नक्षत्राणां गणनिर्भेदः तत्र कुलमूलावतारे अश्विनी मृगशीर्षं च तथा पुष्यपुनर्वसू हस्तस्वातीरनूराधा
रेवती विष्णुदैवतं भरणी रोहिणी चैव स्वार्द्रा पूर्वोत्तरा तथा पूर्वाषाढोत्तराषाढ श्रवं मद्रोत्तरा तथा कृत्तिका हि मघा चित्रा विशाखा ज्येष्ठका

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तथा मूलं धनिष्ठा श्रोतमिषा च रक्षोगणाः प्रिये अथमर्थः विष्णुः श्रवणेन नक्षत्रं दैवतं देवगण इति अत्र विसर्गलोपश्छान्दसः अहिरस्तोषा च
त्रः मनुष्यगणः अथ वैतेषां गणानां प्रीतिविरोधौ रुद्रयामले स्वगणे चोत्तमा प्रीतिर्मध्यमा देवमानुषे अधमा राक्षसे दैवि शत्रुर्मानव
राक्षसे इति नक्षत्रशोधनप्रकारः अथ राशिचक्रं तत्र प्राक्पश्चिमायतं रेखाद्वयं दक्षिणोत्तरायतं रेखाद्वयं च मध्ये चतुरस्रं यथा भव
ति तथा विलिख्य मध्यस्थ चतुरस्रस्य चतुष्कोणेषु बहिः एकैकां रेखां कृत्वा द्वादश खण्डानि विधाय तेषु खण्डेषु प्रागादि प्रादक्षिण्येन प्रथम खण्डे
अ आ इ ई द्वितीय खण्डे उ ऊ ऋ ॠ तृतीये ऌ ॡ चतुर्थे ए ऐ पंचमे ओ औ षष्ठे अं अः शषसह सप्तमे कखगघङ अष्टमे चछजझञ नवमे टठडढ
णं दशमे तथदधनं एकादशे पफबभमं द्वादशे यरलवलक्ष इति मातृकावर्णान् विलिख्य तेषु प्राणादिषु द्वादश खण्डेषु अकारादि द्वादश प
र्यंतान् एकैकशः समालिख्य यस्मिन् खण्डे साधकनामाद्यक्षरं तिष्ठति तदारभ्य यस्मिन् खण्डे मंत्राद्यक्षरं तिष्ठति तत्पर्यंतं गणयेत् तत्र स्वलग्ना
दि द्वादशस्थानानां नामानि कुलार्णवे लग्नं च नेयं धनं भ्रातृबन्धुपुत्रकलत्रकाः मरणं धर्मकर्माय व्यया द्वादश राशयः इति अथैतेषां फला
नि कुलसागरे एको वा यदि वा पंचमो यदि नवमो राशिः शत्रुसंख्यो धनी राशिः स्याद्दशमो द्वितीय सहितः षष्ठे भवत्सेवकः रुद्राग्निस्वरसंख्यया य
मेर २१२ दि मंत्रो मंत्री भवेत्पोषकः स स्याद्द्वादशको एकस्तुतिमितो मंत्रः स्मृतो घातक इति रुद्र एकादश अग्निस्तृतीय स्वरसंख्यः सप्तमः श्रुति

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मितश्चतुर्थः   अथ पंचभौतिकचक्रं तत्र दक्षिणोत्तरायताः षड्रेखाः प्राक्पश्चिमायता एकादशरेखाश्च विलिख्य पंचाशत्को-
ष्ठानि कृत्वा दश दश कोष्ठैरेकैका पंक्तिरिति पंक्तिपंचकं परिकल्प्य तासु पंक्तिषु सर्वोर्ध्वगतप्रथमपंक्तौ वामादि दक्षिणांतं दशसु
कोष्ठेषु अ आ ए क च ट त प य ष द्वितीयपंक्तौ इ ई ऐ ख छ ठ थ फ र स तृतीयपंक्तौ उ ऊ ओ ग ज ड द ब ल ह चतुर्थपंक्तौ ऋ ॠ औ घ झ ढ ध
भ व क्ष पंचमपंक्तौ लृ ॡ अं ङ ञ ण न म श ळ इति वाय्वग्निभूजलाकाशात्मकान्पंचवर्णान्द्विसर्गरहितपंचाशद्वर्णैर्विभागज्ञानिता
नात्मीयस्वनामाद्यक्षरं यत्र पंक्तौ तिष्ठति तत्रैव तन्मंत्राद्यक्षरमपि तिष्ठति तदा तन्मंत्रमेकभूतदैवत्यं सुकुलं ज्ञेयम् अन्यत्र चेन्मंत्रा-
द्यक्षरं तिष्ठति तदा तत्किंभूतदैवत्यमिति विचार्य तद्गुणदोषानुज्ञानीयात् आत्मनो नामाद्यक्षराधिदैवतभूतस्य विरुद्धभूतदैवत्यं
चेन्मंत्राद्यक्षरं भवति तदा तन्मंत्रं न गृह्णीयात् मित्रभूतभूतदैवत्यं वा तटस्थभूतदैवत्यं वा मंत्राद्यक्षरं स्यात्तदा तन्मंत्रं गृह्णीयात् अ-
त्र भूतानां वैरमैत्रीतटस्थतास्वरूपमुक्तं श्रीकुलार्णवे सतीसलिलयोर्मैत्रमनलानिलयोरपि सामान्यमग्निभूम्योश्च सलिलानिल-
योस्तथा शात्रवं वैपरीत्येन मित्रं सर्वत्र चापरं परस्परविरुद्धानां वर्णानां यत्र संगतिः वर्जयेत्तां दृढं मंत्रं नाशकृत्तत्फलेस्मरि
अथ मंत्राणां सिद्धसाध्यादिशोधनप्रकारः तत्रादौ द्वादशारचक्रं तत्र पूर्वोक्तराशिचक्रवच्चक्रं विधाय तस्माद्द्वादशरेखेषु प्रागा

मंत्री

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दिक्षु दक्षिणक्रमेण अ आ इ ई उ ऊ ए ऐ ओ औ अं अः इति द्वादश स्वरान् प्रतिखंडमेकैकशः समालिख्य पुनस्तथैव ककारादि ठकारांता
न् वर्णान् विलिख्य पुनस्तथैव डकारादि मकारांतान् वर्णान् विलिख्य पुनस्तथैव मकारादि हकारांतान् नव वर्णान् नव खंडेषु क्रमेण विलि
ख्य यस्मिन् खंडे शिष्यनामाद्यक्षरं तिष्ठति तदारभ्य मंत्राद्यक्षरपर्यंतं साध्यसिद्धसुसिद्धारि क्रमेण गणयेत् तत्र कुलमूलाचतीरे न
वैकं पंचमसिद्धः साध्यषट्सप्तमः सुसिद्धोष्टनिरुद्धाश्रि स्तु योष्ट द्वादशारिषुः इति ज्ञात्वावरारोहे मंत्रं दद्याद्बुद्धिमान् सुधीः अथ षो
डशारचक्रे सिद्धसाध्यादिशोधनप्रकारः तत्र प्राक्प्रत्यगायतां दक्षिणोत्तरायतां च पंच पंच रेखा विलिख्य षोडशकोष्ठानि कृत्वा
चतुष्कचतुष्कोष्ठात्मकदक्षिणोत्तरायतपंक्तिचतुष्टये सर्वोर्ध्वपंक्तौ प्रथमकोष्ठे अ तृतीये आ तदधस्तृतीयपंक्तौ तृतीयकोष्ठे इ त
त्प्रथमकोष्ठे ई पुनः प्रथमपंक्तौ द्वितीयकोष्ठे उ चतुर्थे ऊ तृतीयपंक्तौ च तुर्यकोष्ठे ऋ तद्द्वितीये ॠ ततो द्वितीयपंक्तौ द्वितीयकोष्ठे ऌ तच्चतु
र्थे ॡ ततश्च तुर्थपंक्तौ च तुर्थकोष्ठे ए तद्द्वितीये ऐ पुनर्द्वितीयपंक्तौ प्रथमकोष्ठे ओ तृतीयकोष्ठे औ चतुर्थपंक्तौ तृतीयकोष्ठे अं तत्प्र
थमे अः इति षोडश स्वरान् विलिख्य सर्वोल्लेखनक्रमेणैव कादिषोडशकं थादिषोडशकं हादित्रयं च पुनः पुनर्लिखेदिति मातृका
वर्णान् विलिख्य तत्क्रमेण नामादि च तुश्चतुष्कोष्ठेषु चतुष्कचतुष्टयेन विभज्य तच्चतुष्कचतुष्टये यस्मिंश्चतुष्के साधकनामाद्य

सौर
२५३

253

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

क्षरं तिष्ठति तदा स्मृतः यस्मिन्मंत्राय क्षरं तिष्ठति तद्वधिगणयित्वा सिद्धसाध्यसुसिद्धारीन्विचारयेत् तत्र साधकमंत्राय
क्षरयोरेककोष्ठ एव स्थितिश्चेत्स मंत्रः सिद्धसिद्धः तच्चतुष्क एव प्रादक्षिण्यप्राप्तद्वितीयकोष्ठे चेन्मंत्राय क्षरं स्यात्तदा स मंत्रः सि
द्धसाध्यस्तृतीये चेत्सिद्धसुसिद्धश्चतुर्थे चेत्सिद्धारिः एवं तत्प्रादक्षिण्यप्राप्तद्वितीयचतुष्के चेत्तत्समानकोष्ठे मंत्राय क्षरं तिष्ठ
ति तदा स मंत्रः साध्यसिद्धस्तद्द्वितीये चेत्साध्यसाध्यस्तृतीये चेत्साध्यसुसिद्धश्चतुर्थे साध्यारिः एवं तृतीयचतुष्केवत्सुसिद्धसिद्धः
द्वितीये सुसिद्धसाध्यस्तृतीये सुसिद्धसिद्धश्चतुर्थे सुसिद्धारिः एवं चतुर्थचतुष्केऽपि प्रथमे अरिसिद्धः द्वितीये अरिसाध्यः तृतीये
अरिसुसिद्धश्चतुर्थे अर्यरिः इति समस्तचतुष्कोद्धितायमंत्रमेलनं कार्यं अथैतेषां फलानि तत्र कुलमूलावतारे सिद्धः
सिद्ध्यति कालेन साध्यः सिद्ध्यति वा न वा सुसिद्धस्तत्क्षणाद्धवि अरिर्मूलं निकृंतति स्मा तंत्रराजे सिद्धारिः सिद्धो जपात्सिद्धो द्विगुणात्सि
द्धसाधकः सिद्धसुसिद्धसंप्राप्तैः सिद्धारिर्हंति गोत्रजान् साध्यसिद्धोतिक्लेशात्साध्यसाध्येति दुःखकृत् साध्यसुसिद्धो भजना
त्साध्यारिः स्वस्त्रियं हरेत् सुसिद्धः सिद्धवद्ध्यं तपात्फलं दद्याद्यथेप्सितं सुसिद्धसाध्यो जापादौ सिद्धये स्यादतोऽन्यथा सुसि
द्धस्तु सुसिद्धस्तु पूर्ववज्जन्मकृतश्रमः तस्मात्तत्सर्वसिद्धीनां साधने योजयेन्मंत्रं सुसिद्धारिर्विशेषेण स्वकुलमारयेद्ध्रुवं अरिसिद्धः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्तुतं हत्यादरिसाध्यफलकाम्यकां तन्त्रसिद्धरत्नुपत्नीमश्चर्यैरिःसाधकापहः सारमंत्रहे इद्धूर्ध्वेराशिभूतारिवर्गसप्रत्नुगमंत्रकं सम्य
क्चारीक्षितुं यत्नादूर्ध्वेयेन्मतिमात्रैरः अत्र मंत्रमेलनेप्रसिद्धमेव नामग्राह्यं सिद्धसाध्यारियोगेषुमंत्रदानेविशेषतः प्रसिद्धं
नामगृह्णीयात्स्वस्तुप्राप्येन ज्ञाप्ययात् इति ज्ञानार्णववचनात् अथ ऋणधनशोधनप्रकारः तत्र मातृकायां साधकनामाक्षरमा
रभ्यमंत्राक्षरपर्यंतं गणयित्वा ज्ञातसंख्यं सप्तभिर्गुणितं ज्ञातसंख्यं त्रिभिराहत्यावशिष्टमंकं पृथक्कृत्य स्थाप्यावशिष्टांकद्वये यत्रम
ल्याधिकं स ऋणी इति ज्ञेयो मंत्रः स्वर ऋणी भवति सर्वत्र ग्राह्यो नान्यः देवाद्गृहीतमंत्रस्य पश्चात्स्वयं ऋणीति ज्ञातश्चेत्तदा मंत्राक
र्षणापेक्षयाशेषांके कियत्संख्याकमधिकमिति विज्ञाय तत्साध्यलक्ष्यं स्वेष्टविद्याजपेनावताम्नरणं शुद्धिर्भवतीति संप्रदायिकाः

श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना । कृते सौभाग्यरत्नाब्धौ त्रयस्त्रिंशत्तरंगकः इति श्रीसच्चिदानंदनाथचर
णारविंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे त्रयस्त्रिंशत्तरंगकः ३३ अथोक्तानां काम्यक
सौर मेणामंगलत्वेनपूजनं देवताष्टकमध्ये त्रयोविंशतितरंगे वा रेणू कूयतिथीशनक्षत्रेशानां पूजाप्रकारो दर्शितः इदानीं दिननित्यातिथि
२७४ नित्यानां सहदेवतानां च सांगावरणविधिर्लिख्यते तत्रादौ दिननित्यापूजाविधिः तत्र श्रीतंत्रराजे अत्रासांतु नित्याविद्यानामं

धा पंचाशन्मिथुनदेवतानां २५पटले

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

२५४

गानिश्रृणुपार्वेति द्विकृत्वाततःषडंगानिकुर्यादशैःकरांगयोः विन्यस्यमातृकामुक्तांजपेद्धियांतथैकशः रक्तारक्तांबरारक्तभूष
णस्त्रग्विलेपनां पाशांकुशेक्षुकोदंडप्रसूनविशिखां स्मरेत् वामाघूर्णयोराद्येतदाद्यधःस्थयोरंत्यइत्यायुधध्यानं तदावृत्तीनां
पंचानांशक्तीःसत्तसहश्रीःस्मरेत् चतुरस्रद्वयंकृत्वाद्वारढ्यविभूषितं अष्टपत्रांबुजमध्येनवयोनीचुतामजेत् अंगहात्तिमध्य
योनौविहेद्धायुधाहुतिः पृष्ठतोगुरुपंक्तिंचकोणस्वष्टसुचक्रमात् बहिर्दलेष्वपितथायजेद्दुर्गादिलोमतः स्वपिणीशक्तिसहि
तैर्मायासप्ताक्षरीयुतैः ब्राह्म्याद्याःशक्तीःसप्तचतुरस्रेतथायजेत् आसांबलिप्रदानंचकारयेत्कुरुकुल्लया मन्त्रोक्तयाकेवलया
प्रोक्तरूपांस्मरन्निमां अथप्रयोगः तत्रसाधकःकृतप्रातराह्निकक्रियःपूजागृहेक्वचित्स्वासनमास्तीर्यप्राग्वत्संशुद्धतत्रप्राङ्मु
उपविंश्य खतयाविद्ययाप्रागुक्तविधिनासर्वभूतबलिंदत्वागुर्वादिवंदनपूर्वंसंक्षेपतोभूतशुद्धिंप्राणप्रतिष्ठामातृकान्यासंचकृत्वायोग
पीठन्यासंचविधायतद्दिननित्याविद्ययाप्राणायामत्रयंकृत्वाशिरसि ॐऐंह्रींश्रींदक्षिणामूर्तयेऋषयेनमःमुखेपंक्तिछंद
सेनमः ॐऐंह्रींश्रींहृदयेकालनित्यायैदेवतायैनमइतिविन्यस्यमयाक्रियमाणंकाम्यकर्मांगत्वेनकालनित्यापूजनेविनि
योगः इतिकृताञ्जलिःकृत्वातद्दिननित्याविद्यायाःप्रथमाक्षरस्वरेणाद्यंहृदयायनमः द्वितीयंशिरसेस्वाहा तृतीयंशिखायैव

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

षट् पुनः प्रथमं कवचं द्वितीयं नेत्रायवौषट् तृतीयमस्त्राय फट् इति षडंगमंत्रानंगुष्ठादितलांतं करयोर्विन्यस्य हृदयादि
षडंगेष्वपि विन्यस्य रक्तां रक्तांबरामित्यादि ध्यात्वा मानसपूजादिकं विधाय स्वपुरतः स्वर्णादिपट्टे कुंकुमादिना सकेसरमष्टद
लकमलं विलिख्य तन्मध्ये प्राक्दीक्षाप्रकरणोक्तप्रकारेण नवयोनिचक्रं विलिख्य अष्टदलाद्बहिश्चतुरस्रद्वयमंतर्बहिर्विभागे
न प्राकारद्वितयं मायोद्धारयुतं कृत्वा तन्मध्ययोनौ तद्दिननित्याविद्यायास्त्र्यक्षरत्रयं लिखित्वा श्रीपर्णादिपीठे स्वपुरतः संस्थाप्य तत्र
तद्दिननित्याविद्यया पुष्पांजलिं दत्वा पूर्वोक्तसामान्यार्घ्यादिपात्राणि संस्थाप्यात्मपूजां विधाय श्रीचक्रस्य पीठपूजावद्देवपीठपू
जां विधाय तत्र तामावाह्यावाहनादिमुद्रास्तैरुपचारैरुपरिलयागपूजनं कृत्वा योनिमुद्राः पाशादिचतुर्मुद्राः प्रदर्श्य मध्ययोनिमध्ये
श्रीकामेश्वरवायव्यकोणेषु देव्यग्रे तदादिचतुर्दिक्षु प्राग्वत्षडंगानि संपूज्य मध्ययोनेर्बहिरष्टकोणमध्ये तदंतरस्थांतरालेषु प्राग्वदायुधचतु
ष्टयं संपूज्याद्याः पृष्ठभागे पूर्वं योनिमध्ययोनेरंतरालेषु गुरुपंक्तित्रयं स्थाने प्राग्वद्रेखात्रयं विभाव्य तासु प्रथमरेखायां प्रातः संध्या
सौर २५१
क्रमप्रकाशानंदादिगुरुत्रयं मध्यरेखायां श्रीज्ञानानंदादिगुरुत्रयं तृतीयरेखायां स्वभावानंदादिगुरुत्रयं चेति गुरुपंक्तित्रयं पूज
येत् अथ स्वमंडलेषु नाथांतांः शक्तीनां देवि मंडले इति तंत्रराजवचनात् प्रकाशानंदशक्तिपादुकां पूजयामीत्यादिशक्तिपदांतो

255

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मीति श्रीपदादिदर्शनात् सर्वत्र श्रीसर्वयानयापूजा कार्या ततोऽष्टयोनिकुंडे वह्निमारभ्यवामावर्त्तेन तद्दिननित्याविद्यां ध्यामध्यमाद्यक्षरं षोडशस्वरयुक्तं कृत्वा मायाबीजपूर्वकं तेनाद्याक्षरमुच्चार्य

शक्ति

प्रयोगवाक्यं ज्ञातव्यं अत्र यत्रापि तंत्रराजे पादुकां पूजयामीति सप्ताक्षरी विद्यैव पूजायामुक्ता तथापि बहुषु तंत्रेषु श्रीपादुकांपू
जयामि नमः इति द्वितीयं रूपिणी श्रीपादुकां पूजयामि नमः इति इत्याद्यष्टशक्तीः संपूज्याष्टदलेषु च वामावर्त्तेनावशिष्टाक्षरश
क्तीः संपूज्य बहिश्चतुरस्रवीथ्यां वामावर्त्तेन ब्राह्म्याद्यष्टशक्तीर्मायाबीजादिकाः संपूज्य लोकपालांश्चेन्द्रादीन् नैवेद्यदानं तेन नित्यहोमं प्रा
गुक्तविधिना कुरुकुल्लाविद्यया सप्ताक्षर्या बलिदानं च विधाय सर्वं समापयेदिति दिननित्याया नित्यपूजाविधिः अथ कामेश्वर्या
दिपंचदशनित्यानां पूजाविधिर्लिख्यते तत्र कामेश्वरीनित्यायजनविधिः तंत्रराजे अथ षोडशनित्यासु द्वितीयायाः समीरिता
कामेश्वरीति तां सर्वकामदां शृणु तत्त्वतः तस्याः संतानभेदास्तु चक्रस्तत्पूजनमिति अत्र पंचदशनित्याविद्यानां नित्यपू
जाप्रकरणे लिखितत्वान्नात्रोद्धारः क्रियते दक्षिणामूर्त्तिसंहितायां ऋषिः संमोहनो नाम गायत्र्युप्छंदः समीरितः कामेश्वरीति देव
तास्यात् कं दर्पबीजं शक्तिके कन्दर्पैककारईकारः पृथिवीकीलकं प्रोक्तमिति पृथिवीलकारः तंत्रराजे मूलविद्याक्षरैरेवं कुर्या
दंगानि षट् क्रमात् एकेन हृदयं शीर्षं तावता तो द्वयं द्वयात् चतुर्भिर्नेत्रं तद्वदस्त्रमेकेन चोदितं कश्चात्रेनासाद्वितीयेऽजिह्वा हृ
न्नाभिगुह्यके व्यापकत्वेन सर्वांगमूर्धादिप्रपदावधि न्यसेद्विद्याक्षराण्येषु स्थानेषु तदनंतरं समस्तेन व्यापकं तद्वत्कुर्यादुक्तक्र

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हृच्चोदितं

मरणंतु अथध्यानंप्रवक्ष्यामिनित्यषोडशार्णवोदितं येनदेवीसुप्रसन्नाददातीष्टमयत्नतः बालार्ककोटिसंकाशांमाणिक्यमुकुटो
ज्ज्वलं हारग्रैवेयकांचीभिरूर्मिकानूपुरादिभिः मंडितांरक्तवसनांरक्ताभरणभूषितां षड्भुजांत्रीक्षणामिंदुकलाकलितमौलिकां
पंचाष्टषोडशद्वंद्वषट्कोणचतुरस्रगां मंदस्मितलसद्वक्त्रांदयासक्ताधवीक्षणां पाशांकुशौचपुंड्रेक्षुचापंपुष्पशिलीमुखं रत्नपा
त्रंशीधुसंपूर्णंचवरदंबिभ्रतीकरैः वामाद्यूर्ध्वयोरग्रेतदाद्यधःस्थयोरथ तदाद्यधःस्थयोरग्रे एवंध्यात्वार्चयेद्देवीनित्याषोडशास्तुसिद्धये
प्रयोगादिषुसर्वत्रवक्ष्येध्यानादितत्रवै मदनोन्मादनौपश्चात्तथादीपनमोहनौ शोषणश्चेतिकथिताबाणाःपंचपुरोदिताः कु
सुमामेखलापश्चान्मदनामदनातुरा अनंगपादपूर्वास्ताःपंचमीमदवीक्षिणी ततोभुवनपालाख्याशशिरेखात्वनंतरा रेखाग
गनपूर्वावायाःप्रज्ञाःपत्रेषुचाष्टसु श्रद्धाप्रीतीरतिश्चैवधृतिःकांतिर्मनोरमा मनोहराष्टमीप्रोक्तादेवीचात्रमनोरथा मदनोन्मादि
नीपश्चान्मोहिनीशांतिनीततः शोषिणीचवशंकारीशिंजिनीवाशिनीसुभगाततः सस्वराःषोडशप्रोक्ताःप्रियदर्शितकांतिकाः प्रज्ञा
स्ताःप्रतिपत्रंतुप्रत्येकंषोडशच्छदे पुष्पविद्यासुमनसारतिःप्रीतिर्धृतिस्तथा ऋद्धिःसोम्यामरीचिश्चपरतस्त्वंशुमालिनी शशिनी
सौर चांगिराच्छायाततःसंपूर्णमंडला तुष्टिरमृताख्याःकथिताःकलाःसुसस्वराविधेः षोडशस्वपिपत्रेषुपूजयेत्तायथाक्रमं बहिः
२५६

256

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

षट्कोणे कोणेषु डाकिन्याद्यास्तथार्चयेत् तद्बहिश्च चतुरस्रस्था लोकेशास्तान् समायजेत् वटुकं गणपं दुर्गां क्षेत्रेशं चाभितो यजेत्
अस्याद्याश्चिह्नविद्यादिसन्नाक्षं येन तारास्थिता तन्नामभिर्बलिं तेभ्यो दद्यादृध्यादिबोधितैः ततस्तामंगविद्याभ्यां लक्षं जप्त्वा चं:शृङ्ग्योक्षिवा
प्रयुक्ते रूपचाराद्यैर्होमं कुर्यात्ततस्तथा घृताक्तैर्मधुराक्तैर्वा प्रसूनैररुणैः शुभैः अन्नाद्यैर्भस्मभावेति अथ प्रयोगः तत्रादौ यदासनेम
ज्ञादियोगपीठाय नमः ततः कामेश्वरीविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ॐ सनातनाय ऋषये नमः मुखे अनुष्टुप् छन्दसे नमः हृदये श्रीका
मेश्वरीदेवतायै नमः गुह्ये कं बीजाय नमः पादयोः ई शक्तये नमः नाभौ लं कीलकाय नमः इति विन्यस्य मम कृते मम प्रयोग फलसिद्ध्
यो विनियोग इति कृतांजलिः कृत्वा ऐं हृदयाय नमः सकलह्रीं शिरसे स्वाहा नित्यक्लिन्नायै वौषट् ऌं क्लिन्ने कवचाय हुं मदद्रवे नेत्राय
वौषट् सौः अस्त्राय फट् इति षडंगन्यासं विधाय दक्षनेत्रे ऐं नमः वामे सकलह्रीं नमः दक्षश्रोत्रे नि नमः वामश्रोत्रे क्लें नमः दक्षनासिकायां
क्लिं नमः वामनासिकायां न्ने नमः जिह्वायां मं नमः हृदये दं नमः नाभौ द्रं नमः गुह्ये वे नमः सर्वांगे सौः नमः इति वर्णान् विन्यस्य मूलवि
द्यया त्रिर्व्यापकं विन्यस्य ध्यानमानसपूजां ते स्वर्णादिपट्टे कुंकुमादिना पंचदलं कमलं कृत्वा तद्बहिरष्टदलं तद्बहिः षोडशदलं भुवन
स्तद्बहिः षोडशदलं तद्बहिः षट्कोणं तद्बहिश्चतुर्द्वारयुक्तं चतुरस्रत्रयमिति पूजाचक्रं निर्माय स्वपुरतश्चंदनादिपीठे संस्थाप्य तत्र

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ग्रेकामेश्वरीविद्ययाष्टुधांजलिंनिक्षिप्याद्यादिस्थापनाद्यात्मसंपूज्यांते प्राग्वदग्निस्थापनप्रकारेण ऌंकामेश्वरीपीठंसंपूज्य तत्रका
मेश्वरीविद्ययामूर्त्तिपरिकल्प्य तत्र कामेश्वरीं तद्विद्यया वाह्यावाहनादिषुधांते उपचारैः संपूज्य प्राग्वल्लयांगं संपूज्य पंचदलकम
लं केसरेषु अग्नीशासुरवायव्यकोणेषु अग्रे तदादिचतुर्दिक्षु षडंगानि संपूज्य देव्याः पृष्ठभागे पंचदलाष्टदलयोरंतरालेप्राशिनानित्याश्च
वोक्तगुरुपंक्तित्रयं संपूज्य प्राग्वल्लयांगं संपूज्य पंचदलेषु देव्याद्दिशादक्षिणेन द्रांश्रीं द्रां मदनबाणायनमः द्रींश्रींद्रीं उन्मादन
बाणायनमः क्लींदीपनबाणायनमः ब्लूंमोहनबाणायनमः सःशोषणबाणायनमः इतिसंपूज्य तद्बहिरष्टदलेषु देव्यग्रादिप्रा
दक्षिणेन ॐऐंह्रींश्रीं अनंगकुसुमाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐऐंह्रींश्रीं अनंगमेखलाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐऐंह्रींश्रीं अ
नंगमदनाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐऐंह्रींश्रीं अनंगमदनातुराश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐऐंह्रींश्रीं अनंगमदवेगिनीश्रीपा
दुकांपूजयामिनमः ॐऐंह्रींश्रीं अनंगभुवनपालाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐऐंह्रींश्रीं अनंगशशिरेखाश्रीपादुकांपूजयामि
सौर नमः ॐऐंह्रींश्रीं अनंगगगनरेखाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ततःषोडशदलेषु ह्रींश्रींअंश्रद्धाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐऐंह्री
२५७ श्रीं आंप्रीतिश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐऐंह्रींश्रीं इंरतिश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐऐंह्रींश्रीं ईंधृतिश्रीपादुकांपूजयामिनमः

257

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ ऐं ह्रीं श्रीं उं कान्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऋं मनोरमाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॠं मनोहराश्रीपा ऌं उन्मादिनीश्रीपा
दुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऌं मनोरथाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॡं मदनाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं एं मोहिनीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐं शान्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ओं शोषणीश्रीपादुकां पूजया
मि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं औं वशंकरीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं शिञ्जिनीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सर्वं
गाश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य तद्बहिः षोडशदलेषु ॐ ऐं ह्रीं श्रीं अं पूषाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आं
धी ऋद्धिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं इं मनसाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ईं रतिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं उं प्रीतिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऊं आह्लादिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऋं सौम्याश्रीपादुकां पूजयामि न
मः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॠं मरीचिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऌं अंशुमालिनीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं एं शशि
नीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ॡं अंगिराः श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं श्रीं छायाश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ह्रीं

ॐ पुन्तश्री

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐऐंह्रींश्रींऊैंसंपूर्णमंडलाश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐऐंह्रींश्रींअंतुष्टिश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐऐंह्रींश्रींअःअमृताश्रीपादु
कांपूजयामिनमः इतिसंपूज्यपत्रद्वाहिः षट्कोणेषुस्वदक्षिणाग्रकोणे ऐंडाकिनीश्रीपादुकांपूजयामिनमः वामाग्रे ऐंराकिनीश्री
पादुकांपूजयामिनमः एवंदेव्याः पृष्ठकोणेलाकिनीदेव्याः पृष्ठभागेकाकिनीश्रीपादुकांपूजयामिनमः पृष्ठदक्षिणेशाकि
नीश्रीपादुकांपूजयामिनमः देव्याग्रेहाकिनीश्रीपादुकांपूजयामिनमः एवंदेव्याः पृष्ठकोणेलाकिनीश्रीपादुकांपूजयामिनमः
एवंबटुकश्रीपादुकांपूजयामिनमः नैरृत्येऐंगंगणपतिश्रीपादुकांपूजयामिनमः वायव्येऐंडुंदुर्गाश्रीपादुकांपूजयामिनमः
ईशानेऐंक्षेत्रपालश्रीपादुकांपूजयामिनमः इतिसंपूज्यपत्रद्वाहिश्चतुरश्रेदेव्यग्रमारभ्यदशदिक्षुऐंलंइंद्रशक्तिश्रीपादुकांपू
जयामिनमः ऐंरंअग्निशक्तिश्रीपादुकांपूजयामिनमः इत्यादिलोकेशास्तदायुधानिचवकंभेततत्तन्नामभिःसंपूज्यधूपादीनि
त्यहोमांतेपायसंकुरुकुल्लाबलिंवटुकगणेशदुर्गाक्षेत्रेशबलिंचदत्त्वाजपादिकंकृत्वाप्राग्वत्समापयेदिति अत्रदुर्गाबलिस्तु
ॐऐंह्रींश्रींडुंदुर्गायैनमः इत्यष्टाक्षरमंत्रेणदेयः अत्रपंचदशनित्यास्वपिपूर्वादौसर्वत्रबलिपूजांतेसप्ताक्षर्याकुरुकुल्लाबलि
दद्यादितिकामेश्वरीनित्यायजनविधिः अथभगमालिनीनित्यापूजाविधिर्लिख्यते तत्रश्रीतंत्रराजे ग्रंथषोडशा

सौर
२५८

288

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नित्यास्तु तृतीयां भगमालिनीं शृणु देवि प्रवक्ष्यामि सांगां सावरणां क्रमात् तदंगान्यथ तद्ध्यानं तदावरणदेवताः तत्पूजाक्रममिति
दक्षिणामूर्तिसंहितायां ऋषिरस्यास्तु सुभगे गायत्रीछंद उच्यते देवतेयं सबीजं तु हृल्लेखात्मकं प्रिये शक्तिस्त्रीबीजमन्यत्तु की
लकं परमेश्वरि इयं भगमालिनी नित्या तंत्रराजे अंगानि मंत्रवर्णैः स्यादाद्यो न हृदुदीरितं ततश्चतुर्भिः शीर्षं स्याच्छिखा त्रिभिरुदा
हृता चतुष्टयत्रयैः श्रीवोरणंगानि षडिति क्रमात् अरुणामरुणाकल्पां सुंदरीं सुस्मिताननां त्रिनेत्रां बाहुभिः षड्भिरुपेतां कम
लासनां कल्हारपाशपुंड्रेक्षुकोदंडान् वामबाहुभिः दधानां दक्षिणैः पद्ममंकुशं पुष्पशायकं उभयत्रोर्ध्वदिक्क्रमेणास्तु यथा ध्यानं
तथाविधाभिः परितावृता शक्तिभिरात्मभिः अक्षरोत्थाभिरन्याभिः स्मरोन्मादमदात्मभिः पंचत्रिंशच्छताभिस्तु रूपिणीं शक्तिपंच
कं सप्ताक्षरीं च संयोज्य शक्तीस्तत्सख्यया यजेत् मदनां मोहिनीं लोलां भंजनीमत्पमां शुभां ह्लादिनीं द्राविणीं प्रीतिं रतिं रक्तां मनो
रमां सर्वोन्मादां सर्वेसुखां मभगमामितोद्यतां अनल्पां व्यक्तविभवां विविधव्योमविग्रहैः एताः स्युः शक्तयः पंचपंचाशद्भिः शतैः
त्विति तामिर्वृतां तां तु देवीं पूजयेद्वांछितातये अथ यंत्रक्रमं देवि शृणु सर्वार्थदायकं येन विश्वं वशीभूयादपि स्थावरजंगमं च
तुरस्त्रद्वयं कृत्वा कुर्याद्द्वारं तु पश्चिमे तन्मध्ये स्यात्पंचदलं केसरात्तत्कर्णिकागतं योनिद्वयं तयोर्मध्ये तिर्यग्रेखाविधानतः योनीः कुर्या

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हुतं तस्मिन्यायोनयः परितः स्थिताः अग्रा द्विलोमगास्ता स्तु शक्तीः संस्थाप्य पूजयेत् मध्ये वृत्तद्वयं कृत्वा तत्र विंशतिरेखया निष्पादयेत्
वर्तीर्योनीर्मदनाद्याः समर्चयेत् वृत्तान्तराले त्वरितो यजेद्दंगानि षड्क्रमात् तन्मध्ये भगमालिनीं तामावाह्योक्तस्वरूपिणीं संस्थाप नारि
भिर्युक्तामर्चयेदुपचारकैः अर्घ्यमंगेश्च मूलेन समाध्याप्युत्सृज्य मूलतः द्वारस्य पार्श्वयोरागङ्गे पूजाक्रोस्तथार्चयेत् तदंते भगमा
याम दनाद्यास्तथार्चयेत् मध्ये च देवीमभितो यजेत्तान्यायुधान्यपि ततो देवीं षोडशभिरुपचारैरुदीरितैः पूजयेद्दाद्यवर्णेनाविद
द्या तु बलिद्वयं जपेद्दशोत्तरशतमग्रे देव्यास्तुतिं स्तवं पायसं त्रिमुखं कृत्वा होमं कुर्याद्दशांशतः संयोज्य बिंदौ तां प्राग्वन्मूलेना
भ्यर्च्य तां तथा स्वात्मन्युद्वासयेदुक्तप्रकारेण महेश्वरि देव्यात्मा वशयेद्विश्वं नरनारीनराधिपान् अथप्रयोगः तत्र प्राग्वदासन
शुद्ध्यादियोगपीठन्यासांतं कृत्वा मूलविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि सुभगाय ऋषये नमः मुखे ॐ गायत्रीच्छंदसे नमः हृदये
श्रीभगमालिनी नित्यायै देवतायै नमः गुह्ये हरक्लें बीजाय नमः पादयोः स्त्रीं शक्तये नमः नाभौ क्रीं कीलकाय नमः इति विन्यस्य मम
सौर भीष्टसिद्धये जपे विनियोगः इति कृतांजलिरुक्त्वा ॐ ऐं हृदयाय नमः ॐ भगभुगे शिरसे स्वाहा ॐ भगिनि भगोदरि शिखायै वषट् ॐ भगोद
२१९ रि कवचाय हुं ॐ भगमाले नेत्राय वौषट् ॐ भगावहे अस्त्राय फट् इति मंत्रैः करषडंगन्यासं विधाय प्राग्वन्मूलविद्यया व्यापकं विन्यस्य

२५९

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

अरुणमित्यादि यथोक्तरूपां ध्यात्वा मानसपूजां विधाय स्वर्णादिपट्टे कुंकुमादिभिरंतर्बहिर्विभागेन चतुरस्रद्वयेन चतुरंगुलांत
रालां समचतुरस्रवीथीं कृत्वा तस्याः पश्चिमदिग्भागे मध्ये द्वारं विधाय तस्य चतुरस्रस्य मध्ये पंचदलपद्मं विरचय्य रत्नद्वयवृत्तं तत्क
र्णिकायां समत्रिरेखां कर्णिकावृत्तं तस्पृष्टाग्रत्र्यायथामानं योनिं कृत्वा तस्याः एकां रेखां चतुर्विंशतिधा विभज्य तैरंशैरष्टयोविंश
तिचिह्नानि कृत्वा तस्याः स्विस्पृष्टरेखाः स्थापितथा कृत्वा तेष्वेकांशमानमभितस्य त्कोणतद्दतः प्राक्तत्समत्रिरेखां योनिं विधाय तस्याः यो
न्यामेकां रेखामेकविंशतिधा विभज्य तेषु विंशतिचिह्नानि प्रतिरेखमिति रेखात्रयेऽपि प्रत्येकं कृत्वा तेषु बाह्याभ्यंतरचिह्नेषु चिह्ना
विह्नमिति क्रमेण पंच चत्वारिंशद्रेखास्तिर्यग्रूपाः प्रतिष्ठिताश्च विलिखेदेवं कृते बाह्यरेखाग्राण्यभ्यंतररेखाग्राणि च त्रिकोणानि पं
चात्रिंशदधिकशतसंख्यानि भवंति तदंतःस्थितरेखाक्रमेण निष्पाद्य तदंतरपि तथा पंचमांशमानक्रमेण वृत्तं विधाय तदंतरप्येकां
शमानेन वृत्तांतरं कृत्वा पूर्वं वृत्तयोर्विष्कंभं षोडशांशसहितं विष्कंभमानं त्रिगुणीकृत्य ततस्तत्समुदायमानं दशधा विभज्य तेष्वेकां
शेन चिह्नानि परितस्तद्वृत्तद्वये प्रतिवृत्तं दशाधो दश विधाय तेषु क्रमेण बाह्याभ्यंतरमाभ्यंतराद्बाह्यमिति भोगो त्रिकाक्रमेण ति
र्यग्रूपा विंशतिरेखा विलिखेत् एवं कृते बाह्यवृत्तेऽन्तस्पृष्टाग्राण्यभ्यंतरवृत्तस्पृष्टाग्राणि च त्रिकोणानि मितानि विंशतिसंख्याका

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

निसंभवंति इत्थं पूजाचक्रं निर्माय प्राग्वत्पुरतः संस्थाप्य भगमालिनीविद्ययाभ्यर्च्यार्घ्यादिस्थापनोध्यात्मपूजां ते प्राग्वत्कृत्वा भुवनेश्वरी
पीठं संपूज्य तत्र भगमालिनीविद्यया शक्तिं संकल्प्य बाह्यावाहनादिपुष्पांते रूपचारैः संपूज्य देव्याः पृष्ठभागे वृत्ताभ्यंतर एव प्राग्व
त्प्रकाशानंदादिगुरुपंक्तित्रयं पूजयित्वा पंचदलकर्णिकामध्यगतवृत्तद्वयांतराले प्राग्वद्ग्रीवास्तु वायव्यदेव्यग्रे तदादि च
तुर्दिक्षु षडंगानि संपूज्य द्वारस्य वामदक्षिणपार्श्वयोः ॐ ऐं रागशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं द्वेषशक्तिश्रीपादुकां पूज
यामि नमः इति संपूज्य पंचदलकमलकर्णिकामध्यगतयोनिद्वयांतरालस्य पंचत्रिंशदधिकशतसंख्यत्रिकोणेषु दक्षाग्रत्रि
कोणमारभ्य वामावर्तेन ॐ ऐं अरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं भरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं गो
रूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं तुरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं गेरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूज
यामि नमः ॐ ऐं मरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं गिरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि न
सौर मः ॐ ऐं निरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं सेंरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं
२६ गोरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं दरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं रिरूपि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

णीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं मरूपिणीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं गरूपिणीशक्तिश्रीपादु
कां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं मारूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं लिरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजया
मि तर्पयामि नमः ॐ ऐं निरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं मरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि
नमः ॐ ऐं भगारूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं वरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं
हेरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं मरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं गरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां
ऐंगुरूपिणी पूजयामि नमः ॐ ऐं योविरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं सरूपिणीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं गरूपिणीश्री
पादु पादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं निरूपिणीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं पारूपिणीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं निरूपिणीश्री
पादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं नरूपिणीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं सरूपिणीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं पारूपिणीश्रीपा
दुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं ऐरूपिणीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं गरूपिणीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं वरूपिणीश्रीपादु
कां पूजयामि नमः ॐ ऐं शोरूपिणीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं करूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः ॐ ऐं रिरूपि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

णीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं म रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं म रूपिणी शक्तिश्रीपा
दुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं रू रूपिणी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ये रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पया
मि नमः ॐ ऐं स रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ल्कि रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं लो
रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं म रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ग रूपिणी शक्ति
श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं न रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं म रूपिणी श्रीपादुकां पूज
यामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं या रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं न रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पया
मि नमः ॐ ऐं य रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं व रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं य
रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं व रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं र रूपिणी श
क्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं दे रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं रे रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां
सौर पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं तो रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं म रूपिणी शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि त
२६१

261

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

र्पयामिनमः ॐऐंगरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंक्लिरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामि
नमः ॐऐंन्त्रेरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंक्लिन्नेरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः
ॐऐंनरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंद्ररूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंवेरूपिणीश-
क्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंक्लेरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंदरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां
पूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंयरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंवरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पया-
मिनमः ॐऐंयरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंश्ररूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंतोरू-
पिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंयोरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंभरूपिणीश्रीपादुकांपू-
जयामितर्पयामिनमः ॐऐंगरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंविरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्प-
यामिनमः ॐऐंच्चेरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंह्लुरूपिणीश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंम
रूपिणीश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंररूपिणीश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐयेऐंयरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंसरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामिनमः ॐऐंवरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐं
सरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंत्वोरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंमिरूपिणीशक्ति
श्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंऐरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंगेरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजया
मितर्पयामिनमः ॐऐंशारूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंतिरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः
ॐऐंरेरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंत्रूंरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंजंरूपिणी
शक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंन्नूरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंमेरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूज
यामितर्पयामिनमः ॐऐंस्रूंरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंमोरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः
ॐऐंस्रूंरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंहेरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंत्रूंक्लिंरू
सौर पिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंक्लिंरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंयेरूपिणीशक्ति
२६२ श्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंसरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐऐंवोरूपिणीशक्तिश्रीपादुकांपूजया

262

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ऐँ भग भुगे भगिनि भगोदरि भगमाले भगावहे भगगुह्ये भगयोनि भगनिपातिनि सर्वभगवशंकरि भगरूपे नित्यक्लिन्ने भगस्वरूपे सर्वाणि भगानि मे
ह्यानय वरदे रेते सुरेते भगक्लिन्ने क्लिन्नद्रवे क्लेदय द्रावय अमोघे भगविच्चे क्षुभ क्षोभय सर्वसत्वान् भगेश्वरि ऐँ ब्लूँ जँ ब्लूँ भेँ ब्लूँ मोँ ब्लूँ हेँ ब्लूँ क्लिन्ने स
र्वाणि भगानि मे वशमानय स्त्रीँ हर ब्लेँ क्लीँरूपिणीशक्तिश्रीपा दुत

मितर्पयामिनमः ॐ ऐं णिरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः ॐ ऐं भरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पया
मिनमः ॐ ऐं गरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः ॐ ऐं मेरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः ॐ
ऐं वरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः ॐ ऐं शरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः ॐ ऐं नरूपिणी
शक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः ॐ ऐं मरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः ॐ ऐं नरूपिणीशक्तिश्रीपा
दुकां पूजयामितर्पयामिनमः ॐ ऐं नरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः ॐ ऐं यरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूज
यामितर्पयामिनमः ॐ ऐं स्त्रीं रूपिणीशक्तिश्रीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः ॐ ऐं हूरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजया
मितर्पयामिनमः ॐ ऐं ब्लेंरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः ॐ ऐं ह्रींरूपिणीशक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पया
मिनमः ॐ इति संपूज्य तदनंतरं वृत्तद्वयांतरालस्थविंशतित्रिकोणेषु देव्यग्रमारभ्य वामावर्त्तेन रुं ऐं मदनाश्रीपादुकां पूजया
मितर्पयामिनमः रुं ऐं मोहनीश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः रुं ऐं लोलाश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः रुं ऐं भंजि
नीश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः रुं ऐं उद्यमाश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामिनमः रुं ऐं ह्लादिनीश्रीपादुकां पूजयामित

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पेयामि नमः ॐ ऐं द्राविणीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं प्रीतिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं रतिश्रीपादुकां
पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं रक्ताश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं मनोरमाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ
ऐं सर्वोन्मादाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं सर्वसुखाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं अभगाश्रीपादुकां
पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं अमितोद्यमाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं अनल्पाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि
नमः ॐ ऐं व्यक्तविभवाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं विविधविग्रहाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं क्षो
भविग्रहाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इतिसंपूज्य पत्रदले तालवृत्तवीथीरेखाभिःशोभाविभ्रमस्पतेषु षट्सु खंडेषु दे
व्यग्रखंडमारभ्य ॐ ऐं इक्षुकोदंडायनमः ॐ ऐं पाशायनमः ॐ ऐं कल्हारायनमः ॐ ऐं पद्मायनमः ॐ ऐं अंकुशायनमः ॐ ऐं
पुष्पसायकेभ्योनमः इतिदेव्यावामाधःकरादिदक्षिणाधःकरांतस्थान्यायुधानि संपूज्य बहिश्चतुरश्रेइंद्रादिलोकपालास्त
दायुधानिच संपूज्य पुनस्तद्विद्यया भगमालिनीनित्यां संपूज्य धूपादिसर्वंप्राग्वत्समापयेदिति भगमालिनीनित्यार्चनवि
धिः अथनित्यक्लिन्नानित्यपूजाविधिर्लिख्यते तंत्रराजे अथषोडशनित्यासु चतुर्थीं शृणु पार्वति नित्यक्लिन्नाभि

सौर
263

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

धानं तां तन्मंत्रं प्रागुदीरितं नित्यक्लिन्नादेवतोक्ता द्रवनित्ताद्राविणीपरा बीजमाद्यं वह्निजाया शक्तिर्नैकीलकं मतं इतितंत्रराजे श्री
द्योमंत्रवर्णेन हृदयं समुदीरितं ततोद्वाभ्यां पुनर्द्वाभ्यां द्वाभ्यां द्वाभ्यां द्वयेन च कुर्याच्छेषाणि चांगानि कल्प्योक्त्वन्यसेत्क्रमात् तत्रैव षडंगम
न्त्रोक्तं तत्रतत्र करद्वये न्यसेदंगुष्ठमूलादिकनिष्ठाग्रांतमूर्ध्वगं शेषं तलद्वये न्यस्य हृत्कंठान्तमयोर्द्वयोः तयोर्विधयोश्च पार्श्वयोश्च पा
दयोरस्तकं न्यसेत् अरुणामरुणाकल्पामरुणांशुकधारिणीं अरुणस्रीविलेपांतां चारुस्मेरमुखांबुजां नेत्रत्रयोल्लसद्वक्त्रां भा
लेघर्मांबुमौक्तिकैः विराजमानां मुकुटलसदर्धेन्दुशेखरां चतुर्भिर्बाहुभिः पाशमंकुशं पानपात्रकं अभयं बिभ्रतीं पद्ममध्य
मीनां महालसां वामामूर्ध्वयोरं घेतदाधःस्थयोरंते उत्पलायुधध्यानं ध्यात्वैवं प्रजयेन्नित्यक्लिन्नां नित्यांस्वशक्तिभिः क्षोभिणीमो
हिनीलोलात्रिकोणादिषु शक्तितः नित्यनिरंजनाक्लिन्ना क्लेदिनी मदनातुरा मदद्रवा द्राविणी च द्रविणी चाष्टपत्रगा मदाविला
मंगला च मन्मथार्ता मनस्विनी मोहा मोदा मानमयी माया मंदा मितावती चतुरस्रगताः पूज्या मदारुणचलेक्षणाः मध्यनित्यास
माकारवसवाक्कायुधान्विता चतुरस्रद्वयं कृत्वा प्राक्प्रत्यग्द्वारसंयुतं तन्मध्ये षोडशदलपद्मं तन्मध्ये पंचकं तथा अग्न्येषडंगमूलाभ्यां
कृत्वा तां प्राङ्मुखीं चर्चयेत् चतुरस्रपश्चिमादि निहत्य संतर्पयेज्जेच्च ताः द्वारपार्श्वेषु कोणेषु दिक्षु तादृश पूजयेत् तद्वत्तरष्टपत्रेषु पश्चिमा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

द्विपत्रदक्षिणं अर्चयेद्देवि शक्तीस्तास्तलं दं ततो योनिकोणगाः अग्रात्प्रदक्षिणं तिस्रः शक्तीश्चोक्तविधानतः कर्णिकायोनिमध्यस्थ
देशे वाथ यीश्च यन्त्रिषु नेत्रस्थानपुरतो दिक्षु यजेदंगानि षडंगमात् ततो देवीं तु तां नित्यां नित्यक्लिन्नामुदीरितां उपचारैरर्चयेच्च बलिं द
द्याच्च पूर्ववत् ततश्चैव जपेद्विद्यां सहस्रं यदि वाष्टकं ततोऽभ्यर्च्य शिवा होमं कुर्यादुक्तक्रमेण तु आज्यासिक्तैर्धत्तूरपुष्पैर्वा
सौरभान्वितैः जुहुयात्तावदुद्दिष्टं संख्याप्रायं समापयेत् अथार्च्य देवीमथ तां स्वात्मन्युद्वास्य पूर्ववत् न्यासं कृत्वा स्तोत्रयुगं जपि
त्वा तन्मयश्चरेत् अथ प्रयोगः तत्र प्रातरासनपूजादि योगपीठन्यासं कृत्वा नित्यक्लिन्नाविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्र
ह्मणे ऋषये नमः मुखे विराट्छन्दसे नमः हृदये श्रीनित्यक्लिन्नानित्यायै देवतायै नमः गुह्ये ह्रीं बीजाय नमः पादयोः स्वाहा शक्तये
नमः नाभौ नेत्रे कीलकाय नमः इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्धये विनियोग इति प्राग्वदुक्त्वा क्लौं अस्त्राय फडिति करषडंगन्यासं च कृत्वा
हृदये ह्रीं नमः दक्षनेत्रे निं नमः वामे त्यं नमः दक्षश्रोत्रे क्लिं नमः वामे न्नें नमः दक्षिणनासायां द्रं नमः वामे ह्रूं नमः सर्वांगे ह्रीं श्रीं नमः लिं ङं
सौर गे वें नमः गुदे स्वां नमः पादयोः हौं नमः इति विन्यस्य प्राग्वन्मूलविद्यया व्यापकं कृत्वा ध्यानादिमानसपूजान्ते स्वर्णादिताम्रपट्टे
२६४ कुंकुमादिना पूर्वपश्चिमयोर्द्वारयुतं चतुरश्रद्वयं कृत्वा तन्मध्येऽष्टदलपद्मं निर्माय तत्कर्णिकायां स्वाभिमुखाग्रं त्रिकोणं कृ

764

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्वा प्राग्वत्स्वपुरतः संस्थाप्य पाद्यार्घ्यादिस्थापनांते ऽर्घ्यात्मशुद्ध्यंते प्राग्वद्भुवनेश्वरीपीठमभ्यर्च्य तत्र नित्याक्लिन्नामाविर्भाव्य विद्यया तन्मू
र्त्तिं परिकल्प्यावाहनादिषु षोडशोपचारांते त्रिकोणे ततः प्राग्वद्देवीं परितः षडङ्गानि संपूज्य, तद्बहिर्देव्याः पृष्ठभागे प्राग्वत्त्रिकोणं न
दाक्षिणरूपं पंक्तित्रयमभ्यर्च्य चतुरस्रे देव्यग्रगतद्वारस्य दक्षिणे ऐं ह्रीं श्रीं मदाविला श्रीपादुकां पूजयामि नमः उत्तरे ऐं ह्रीं श्रीं मंगला
श्रीपादुकां पूजयामि नमः एवमन्मथार्ता श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मनस्विनी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मोहा
श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः अमोदा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मानमयी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मा
या श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मंदा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मितावती श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति
प्रादक्षिण्येन दिग्विदिक्षु क्रमेण द्वारपार्श्वेषु च संपूज्याष्टदलेषु देव्यग्रदलमारभ्य ऐं ह्रीं श्रीं नित्या श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
ऐं ह्रीं श्रीं निरंजना श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं क्लिन्ना श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं क्लेदिनी श्री
पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं मदना श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं मदनातुरा श्रीपादुकां पूजयामि
तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं मदद्रवा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं द्राविणी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐह्रींश्रींद्राविणीश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः प्रादक्षिण्येनसंपूज्यतांतास्त्रिकोणेषुदेव्यग्रकोणमारभ्य ॐह्रींश्रींक्षोभिणीश्री
पादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐह्रींश्रींमोहिनीश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ॐह्रींश्रींलोलाश्रीपादुकांपूजयामितर्पया
मिनमः इतिसंपूज्यपुनर्मध्येनित्यक्लिन्नांतद्विद्यांसंपूज्यधूपदीपादिकंसर्वंकृत्वाप्यार्घ्यंसमापयेत् इतिनित्यक्लिन्नापूजाविधिः
अथभेरुण्डानित्यापूजाविधिर्लिख्यते तत्रश्रीतंत्रराजे अथषोडशनित्यासुभेरुण्डापंचमीतुया तद्विधानंशृणुप्राज्ञेकथयामिय
थाविधि मंत्रोद्धारस्तृतीयेऽत्रछंदोगायत्रिदेवता पूजाक्रमंचेतिदक्षिणामूर्तिसंहितायां अत्रिरस्यामहाविष्णुर्गायत्रीछंदउच्यते
देवतेयंवरारोहेतृतीयंबीजमुच्यते वह्निजायाथशक्तिःस्यात्कीलकंहरिणेश्वचेति तंत्रराजे आद्यंतहृदयमध्यस्थेषड्भिःकुर्यात्षडंगके
ंआज्ञासुखकंठेषुहृन्नाभ्याधारपार्श्वयोः न्यसेन्मंत्रार्णनवकंमातृकान्यासपूर्वकं ततःशक्तिरानृतिस्याध्यानंचशृणुपार्वति बा
लद्वैतौब्राह्मण्यद्यायुगपश्चात्कीलकंपूजयेत् तदंतरष्टपत्रेषुविन्यासविमलांशुभां विश्वाविभूतिंवनितांविविधांविमतांक्रमात् तदं
सौर तरष्टपत्रेषुकमलाकामिनीतथा किरातीकीर्तिसहिताकुट्टिनीकुलसुंदरी कल्याणीकालकोलाचपूजयेद्क्रमयोगतः डाकिनी
२६५ राकिनीतद्वल्लाकिनीकाकिनीतथा शाकिनीहाकिनीषट्सुकोणकोणेषुक्रमतोर्चयेत् एषाज्ञानक्रियापश्चात्कीलस्त्रिषुकोणेषुपूजयेत्

265

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चतुरश्रद्वयं कृत्वा चतुर्द्वारसमन्वितं तदंतरष्टपत्रं च वृत्तत्रयमथांतरा अष्टास्त्रं स्फुरद्रूपं त्रिकोणं वृत्तसमन्वितं तदंतस्तात् शंकुर्या
त्सद्कोणं चारुविग्रहं तदंतस्तात् श्रीं कुर्याद्योनिं तन्मध्यतो यजेत् मेरुंडां पंचमीं नित्यां मुक्तशक्तिभिरावृतां अर्घ्यं षडंगमूलाभ्यां स
शोध्य प्राग्वत्स्वो यजेत् बलिं च षोडशार्णेन दद्यादाद्यंतयोः क्रमात् अथ देव्याः प्रवक्ष्यामि देव्याः सर्वांगसाधकं तदाहूतिस्थश
क्तीनां क्रमेण शृणु पार्वति तप्तकांचनसंकाशां देहां नेत्रत्रयान्वितां चारुस्मितां चितसुखीं नैं दिव्यालंकारभूषितां तारं कल्हारकेयूर
लसत्तवकमंडितां रक्तनूपुरोन्मादि ... रतिसुंदरीं पाशांकुशौ वीणां खड्गौ गदां च क्रीं धनुः शरान् करैर्दधाना मासीनां शवजाया
मत्यदास्थितां शक्तीश्च तत्समाकारं तेजोहेतिभिरन्वितां ध्यायेत् हृदमितां स्मितसौम्यमुखां सदा एवं देवीमावृतिभिरावृतामर्चयेत्त
था बलिमाद्यंतयोर्दद्यात्पूर्वोक्तविधिना यतः अथ प्रयोगः तत्र प्रायशः दासनशुद्ध्यादियोगपीठन्यासांते मेरुंडाविद्यया प्राणायामत्रयं
कृत्वा शिरसि महाविष्णुर्ऋषये नमः मुखे ॐ गायत्रीछंदसे नमः हृदि श्रीमेरुंडानित्यादेवतायै नमः गुह्ये क्रौं बीजाय नमः पादयोः
स्वाहा शक्तये नमः नाभौ क्रौं कीलकाय नमः इति विन्यस्य मम मनसा वांछितसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः इति कृतांजलिः कृत्वा ॐ क्रौं हृदया
य नमः ॐ क्रीं शिरसे स्वाहा ॐ क्रूं शिखायै वषट् ॐ क्रैं कवचाय हुं ॐ क्रौं नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ क्रः अस्त्राय फट् इति करषडंगन्यासं कृ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रीं श्रौं

त्वा ब्रह्मरन्ध्रे ऐं नमः आज्ञायां क्रों नमः मुखे ह्रौं नमः कण्ठे क्लौं नमः हृदि ज्रौं नमः नाभौ ह्रौं नमः मूलाधारे ग्रौं नमः दक्षपादे स्रौं नमः वामे ह्रां
नम इति विन्यस्य प्राग्वदात्मपूजां कृत्वा तप्तकाञ्चनसंकाशामितां दिव्यां त्वा मानसपूजां ते प्रोक्षणस्थापनादि विधाय कुंकुमादिना चतुर्द्वारयु
क्तं चतुरस्रद्वयं कृत्वा तदंतरष्टदलपद्मं तदंतर्वृत्तं तदंतर षडश्रं पुनस्तदंतः षट्कोणं तदंतर्वृत्तं तदंतः स्वामिष्टस्वाग्रे त्रिकोणं त्रिकोणद्वयं यो
निं कृत्वा प्राग्वत्तस्याप्यात्मार्चायामाधारात्मपूजां ते प्राग्वद्भुवनेश्वरीपीठमभ्यर्च्य वाहनादि प्राणप्रतिष्ठां तेयो निरुद्धां परदश्रुपासना
दिष्वेवोपचारैस्तेयोत्वं ततः देवमितः प्राग्वत्षडङ्गानि संपूज्य योनिष्टत्रायां तरालेदेव्याः पश्चभागे प्राग्वद्गुरुपंक्तित्रयमभ्यर्च्य चतु
रश्रस्य पश्चिमद्वारपार्श्वयोः ह्रीं श्रीं ब्राह्मी श्रीपादुकां पूजयामि नमः ह्रीं श्रीं माहेश्वरी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः उत्तरद्वारस्य
पश्चिमपूर्वपार्श्वयोः ह्रीं श्रीं कौमारी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः वैष्णवी पूर्वद्वारस्योत्तरदक्षिणपार्श्वयोः ह्रीं श्रीं वाराही श्री
सौर पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं इन्द्राणी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः दक्षिणद्वारस्य पूर्वपश्चिमपार्श्वयोः चामुंडा।
श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं महालक्ष्मी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य चतुरश्रस्य वायुकोणे कृतयुग
२६८ शक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ईशाने त्रेतायुगशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः आग्नेये द्वापरयुगशक्ति श्रीपादुकां पू

106

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

जयामि नमः विनृतिकोणे कलियुगशक्तिपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य तदन्तरषड्दलेषु देव्यग्रदलमारभ्य प्रादक्षिण्येन क्रीं
श्रीं चित्रया श्रीपादुकां पूजयामि नमः एवं विमला श्रीपादुकां पूजयामि नमः क्रीं श्रीं शुभा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
क्रीं श्रीं शिवा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः क्रीं श्रीं विश्रुति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः क्रीं श्रीं विनता श्रीपादुकां पूज
यामि तर्पयामि नमः क्रीं श्रीं विविधा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः क्रीं श्रीं विमलौ श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति
संपूज्य तदन्तरषट्कोणेषु देव्यग्रमारभ्य प्रादक्षिण्येन क्रीं श्रीं कमला श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः क्रीं श्रीं कामिनी श्रीपादु
कां पूजयामि तर्पयामि नमः क्रीं श्रीं किराता श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः क्रीं श्रीं कीर्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
क्रीं श्रीं कुट्टिनी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः क्रीं श्रीं कुलसुन्दरी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः क्रीं श्रीं कल्याणी श्रीपा
दुकां पूजयामि तर्पयामि नमः क्रीं श्रीं कालकोला श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य तदन्तः षट्कोणेषु देव्या वामाग्रकोणे
डाकिनी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः एवं दक्षिणाग्रकोणे राकिनी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः पृष्ठकोणे लाकि
नी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः पृष्ठवामकोणे काकिनी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः दक्षिणपृष्ठकोणे शाकि श्री
नी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः देव्यग्रकोणे ऐं श्रीं हाकिनी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य तान्त्रिकोणे देव्यग्र
कोणमारभ्य प्रादक्षिण्येन ऐं श्रीं इच्छाशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं श्रीं ज्ञानशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि न
मः ऐं श्रीं क्रियाशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य षट्कोणषड्कोणयोरंतराले देव्या दक्षिणमारभ्य दक्षि
णेन तस्थानचतुष्टयं परिकल्प्य शरेभ्यो नमः चक्राय नमः खड्गाय नमः अंकुशाय नमः इति दक्षिणकरादितदूर्ध्वकरांतः स्थानायु
धानि संपूज्य देव्याः पृष्टवाममार्गमारभ्य वामाग्रावधिस्थाने चतुष्टयं परिकल्प्य तेषु पाशाय नमः चर्मणे नमः गदायै नमः धनुषे नमः
इति देव्या वामोर्ध्वकरादितदधः करांतः स्थानायुधानि संपूज्य प्रायश्लोकपालांश्च तदायुधानि च संपूज्य पूजनमेध्यस्थानि स्वातः
ढ्ढियया संपूज्य धूपादि सर्वं प्रायश्च समापयेत् इति मंडलनित्यपूजनविधिः अथ वह्निवासिनी तत्रैवोक्तं तत्रराजे अथ षोड
शनित्यासु या षष्ठी समुदीरिता सा विद्या वह्निवासिन्याः कथिता भैरवाक्षरा तदंगानि लिपिन्यासं ध्यानं शक्तिभिरर्चनं दक्षिणा
सौर मूर्त्तिसंहितायां ऋषिर्वसिष्ठश्छंदोस्या गायत्री देवता तथा आद्यं तेबीजं शक्तिरस्याः कीलकं मध्यमेव च तत्रराजे विद्याद्विती
२६७ यबीजेन स्वरान्दीर्घान्नियोजयेत् मायांता षड्विरेका गान्याचरेत्स्वकरांगयोः नवाक्षराणि विन्यसेन्न वर्गेषु विन्यसेत्

267

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

व्यापकं तु समस्तेन कुर्याद्देव्यात्मसिद्धये सर्वास्वपि च विद्यासु व्यापकं न्यासमाचरेत् तेन तत्तर्पयेत्स्यात्साधकस्तेनासिद्धयः
तस्याचिरेण देवीनां प्रसादात्संभविष्यति मातृकायाः षडंगं च मातृकान्यासमाचरेत् सर्वासां प्रथमं कृत्वा पश्चात्तंत्रोदितं न्यसेत्
ललितायास्तु वर्गैस्तु प्रोक्तमष्टभिरेव च तेन तस्यास्तु लिपिरूपमन्यासेनैव समीरितः तप्तकांचनसंकाशां नवयौवनसुंदरीं चारुस्मे
रमुखांभोजां विलसन्नयनत्रयां अष्टभिर्बाहुभिर्युक्तां माणिक्याभरणोज्ज्वलां पद्मरागकिरीटांशुसंभेदारुणितांबरां पीतकौ
शेयवसनां रक्तमंजीरमेखलां रक्तमौक्तिकसंभिन्नस्तवकाभरणोज्ज्वलां रक्ताब्जकंबुपुंड्रेक्षुचापपूर्णेन्दुमंडलान् दधानां
बाहुभिर्वामैः कल्हारहेमशृंगकं पुष्पेषुमातुलुंगं च दधानां दक्षिणैः करैः स्वसमानाभिरभितः शक्तिभिः परिवारितां वामोर्ध्वादितद
धःपर्यंतं दक्षिणोर्ध्वादितदधःपर्यंतमित्यायुधध्यानं एवं ध्यात्वार्चयेद्वह्निवासिनी विश्वाविग्रहा ज्वालिनी विस्फुलिंगिन्यो मंगला
सुमनोहरा कनकाकितवा विश्वा विविधा चेति शक्तयः अष्टकोणेषु संपूज्यास्तद्बाह्ये तु प्रदक्षिणं दलेषु द्वादशस्वेता राशिशक्तीः
समर्चयेत् मेषां वृषां द्वयां शक्तिं मिथुनां कर्कटामपि सिंहां कन्यां तुलां कीटां चापीं च मकरामपि कुंभां मीनां यजेत्साध्य द्वादा
रभ्याग्नाकरि चतुरस्रद्वारस्तु गपार्श्वयोः कोणदिक्षु अन्ययोश्च दिशोः शक्तीः प्रोक्ता दश समर्चयेत् मायासप्ताक्षरीमध्यगतैर्नामभि

से

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वैभवा

रीरितैः घस्मरा सर्वभक्षा च विश्वा च विविधोद्भवा चित्ररूपा निःसपत्ना निरातंका चपावनी अचिंत्यवत्ति वारक्ता दशमी परिकी
र्त्तिता बलिदेवी तु संप्रोक्ता कुरुकुल्लादिविद्यया यत्रनोक्तो देवतानु बलिकर्मणि तत्र तां सप्तार्च्यैस्समोपेतां विदध्याद्बलिदेवतां
वृत्तत्रयोर्नवयोनिं त्वं कृत्वा तद्बहिरंबुजं द्वादशाच्छदसंयुक्तं विदध्याद्वृत्तयुग्मकं तद्बहिश्चतुरस्रं चेद्द्वारद्वयसमन्विते पूर्वपश्चिमयो
स्तस्मिंश्चक्रे देवीं तथार्चयेत् अथ प्रयोगः तत्र प्रागेव दासनशुद्ध्यादियोगपीठन्यासांतं कृत्वा वह्निवासिनीविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा
शिरसि वसिष्ठऋषये नमः मुखे गायत्रीछंदसे नमः हृदि वह्निवासिनीविद्यायै देवतायै नमः गुह्ये ह्रीं बीजाय नमः पादयोः नमः
श्रीं शक्तये नमः नाभौ वह्निवासिन्यै कीलकाय नमः इति विन्यस्य सर्वाभीष्टसिद्ध्ये विनियोग इति प्रोच्य उक्त्वा ॐ ह्रां हृदयाय नमः
ॐ ह्रीं शिरसे स्वाहा ह्रूं शिखायै वषट् ॐ ह्रैं कवचाय हुं ॐ ह्रौं नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ ह्रः अस्त्राय फट् इति करषडंगन्यासं कृत्वा दक्षनेत्रे
ॐ नमः वामनेत्रे ह्रीं नमः दक्षकर्णे वं नमः वामकर्णे ह्रीं नमः दक्षनासिकायां वं नमः वामनासिकायां सिं नमः मुखे नमः लिंगे लं न नै
सौर मः गुदे मं नमः इति विन्यस्य वह्निवासिनीविद्यया व्यापकं विधाय तप्तकांचनसंकाशामित्यादि कृत्वा मानसपूजांते पट्टे कुंकु
२६८ मादिना द्वादशदलकमलं विलिख्य तत्कर्णिकायां वृत्तद्वयं विधाय तन्मध्ये प्राग्वन्नवयोनिचक्रं कृत्वा पश्चाद्बहिर्वृत्तद्वयं विधा

ध्यानं

768

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यतद्बहिः पूर्वपश्चिमयोर्द्वारयुतं चतुरस्रद्वयं कुर्यादिति पूजा च ॐ निर्माय प्राग्वत्तस्यां प्राणानभ्यर्च्य स्थापनाद्यात्मपूजां ते प्राग्यन्त्रव
नेश्वरीपीठमभ्यर्च्य तत्र वह्निवासिनीविग्रयामूर्त्तिं परिकल्प्यावाह्यावाहनादिमुद्रोपचारांस्ते बाह्याभ्यन्तरस्थत्रयो रक्तरालेप्राग्यत्व
ङ्गानि संपूज्य देव्याः पृष्ठभागे पूर्वे योनिमध्ययोन्यो रक्तरालेषु रूपंक्तित्रयं संपूज्य पश्चयोनिषु देव्यग्रमारभ्य प्रादक्षिण्येन ह्रीं श्रीं ज्वा
लिनीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः एवं विस्फुलिंगिनीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मंगलापादुकां पूजयामि तर्पयामि न
मः मनोहरापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कनकापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कितवापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
विश्वापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः विविधापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य पश्चाद्दशदलेषु देव्यग्रादि प्रादक्षिण्ये
न मेषापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः वृषापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मिथुनापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कर्कटापा
दुकां पूजयामि तर्पयामि नमः सिंहिनीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कन्यापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः तुलापादुकां पू
जयामि तर्पयामि नमः वृश्चिकापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः चापापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मकरापादुकां पूज
यामि तर्पयामि नमः कुंभापादुकां पूजयामि पूजयामि तर्पयामि नमः मीनापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य पच

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तुरस्याग्रे देव्यग्रद्वारस्य दक्षिणभागमारभ्य पश्चाद्दक्षिणेन अथ स्मरापादुकां पूजयामितर्पयामिनमः सर्वभक्षापादुकां पूज
यामितर्पयामिनमः विश्वापादुकां पूजयामितर्पयामिनमः विविधोद्भवापादुकां पूजयामितर्पयामिनमः चित्ररूपापादुकां पू
जयामितर्पयामिनमः इति पश्चिमद्वारद्वयवायव्यान्तरेशानेषु संपूज्य पश्चिमद्वारयोः कृत्ते रदक्षिणपार्श्वाग्नेयदक्षिणनैरृतिको
णेषु च निःसपत्नापादुकां पूजयामितर्पयामिनमः निरातङ्कापादुकां पूजयामितर्पयामिनमः पावनीपादुकां पूजयामित
र्पयामिनमः अचिन्त्यविभवापादुकां पूजयामितर्पयामिनमः रक्तापादुकां पूजयामितर्पयामिनमः इति संपूज्य पतद्ग्रहः प्राग्व
ल्लोकपालांश्च तदायुधानि च संपूज्य धूपदीपादि सर्वं प्रायत्य समापयेत् इति वैन्दवासिनीपूजाविधिः अथ षोडशी नित्या
सुसप्तमीयाः समीरिता तस्या विधानं वक्ष्यामि शृणु सर्वार्थसाधनं प्रोक्तैव विद्या प्रागेव ह्रादधण्ड्रारविग्रहा तदङ्गानि लिपि
सौर न्यासं ध्यानं भक्तिभिरर्चनमिति दक्षिणामूर्तिसंहितायां ऋषिर्ब्रह्मा च गीयते गायत्रीछन्द आख्याता देवता परमेश्वरी वज्रे
२८४ श्वरी शक्तिः आद्यं तेबीजमाख्यातं तुवाग्भवं कीलकं भवेदिति तन्त्रराजे द्वयमेकैकमथवा द्वयं द्वयमथ द्वयं मायया पुटितं
कृत्वा कुर्यादङ्गानि षट्क्रमात् हृत्कर्णश्रोत्रनासावाक्त्वक्षुर्नाभिगुह्येषु च क्रमात् रक्ताम्बरां रक्तगन्धमाल्यविभूषणं च

२६१

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

चतुर्भुजां त्रिनयनां माणिक्यस्तुक्करोज्ज्वलां पाशांकुशाविक्षुचापदाडिमीसायकं तथा दधानां बहुभिर्नेत्रैर्देयं मदघूर्णितलैः
पशुपतीसायकानुशस्वत्वह्नोणाह्नपहीपुरे चक्रमध्ये सुखासीनां स्मेरवक्त्रसरोरुहां सशक्तिभिः स्वरूपाभिरावृतां पोतमध्य
गां सिंहासनेमितः प्रेद्द्वेत्यो तस्याभिश्चशक्तिभिः वृतां तां मुविनोदायातायाताद्दिभिः सदा कुर्वाणामरुणंभोजे चिंतयेन्मंत्र
नायकां इच्छाज्ञानक्रियातत्रत्रिकोणस्याश्चशक्तयः डाकिन्याद्याः षडश्रस्याः पयष्टादशपत्रगाः हृल्लेखाक्लेदिनीक्लिन्ना क्षो
भिणीमदनातुरा निरंजनारागवतीतथैवमदनावती मेखलाद्राविणीवेगवतीष्टादशशक्तयः ततः षोडशपत्रस्याः शक्ती
राकर्षयांविके कमलाकामिनीकल्पाकालांकलितकौतुकां किरातांकालकदंनीकोशिकींकौर्कबुवादिनी कातरीकप
लांकीर्तिकुमारीकुंकुमामपि चतुरश्रस्थिताश्चापिशक्तीराकर्षयत्क्रमात् मंजिनीवेगिनीनागाचपलापेशलासती र
तिश्रद्धाभोगलोलामदोन्मत्तामनस्विनी दिक्षुद्वारेषुपार्श्वेषुकोणदिक्षुचसंस्थिताः द्वादशैतामहादेव्याश्चतुरश्रेमितोयजे
त् कृत्वार्घ्यंमंगमूलाभ्यांप्रोक्तरूपांततोर्चयेत् स्नानाद्यहोमपातंचासिंहासनमनंतरं तत्रचक्रंततोदेवीप्राग्वदावाह्यशक्ति
भिः मध्यासप्ताक्षरीमंत्रमध्यगेस्ताभिरर्चयेत् बलिंदद्याच्चतत्देवसमप्ताक्षयीपुरोक्तया देव्यास्तुकुरुकुल्लायाहोमंकुर्यादि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

त्रै

यथाविधि हुत्वा केसरस्थलैः पुष्पैर्घृतैर्वा होममाचरेत् प्राग्वत्समापयेदित्यमर्चनं ते समीरितं अथ प्रयोगः तत्र प्राग्वदासनशुद्ध्यादि योगपीठ
न्यासांतं वज्रेश्वरीविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि त्र्यक्षाय ऋषये नमः मुखे गायत्रीछंदसे नमः हृदि वज्रेश्वरीनित्यायै देवतायै न
मः क्रीं बीजाय नमः क्रीं शक्तये नमः ऐं कीलकाय नमः इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्धये विनियोगः इति कृतांजलिः कृत्वा क्रीं क्लिंने
क्रीं हृदयाय नमः क्रीं ऐं श्रीं शिरसे स्वाहा एवं क्रौं शिखायै वौषट् ठ नित्यकवचाय हुं महानेत्राय वौषट् पूर्वं अस्त्राय फट् इति कर
षडंगन्यासं विधाय दक्षनेत्रे क्रीं क्लिं क्रीं नमः वामे क्रीं क्लिं क्रीं नमः एवं दक्षकर्णे ऐं नमः वामे क्रों दक्षनासायां वामे अंत्यं मुखे मं पृष्ठासि
दं नाभौ ड्रं लिंगे चेति विन्यस्य मूलविद्यया व्यापकं विधाय रक्तां रक्तांबरामित्यादि ध्यात्वा मानसपूजां विधाय प्राग्वत्स्वस्योदिपट्टे कु
कुमादिना स्वाभिमुखाग्र त्रिकोणस्थयोनिं विधाय तद्बहिः षट्कोणं तद्बहिः अष्टदलं पद्मं तद्बहिः षोडशदलं पद्मं तद्बहिः वृत्तत्रयं
ततश्चतुरस्रद्वयं कुर्यादिति पूजाचक्रं निर्माय प्राग्वत्स्वपुरतः संस्थाप्य आत्मार्घ्यस्थापना या त्मपूजां इति प्राग्वद्भुवनेश्वरीपीठार्चनं मं
सैर डूकादि शिखिपर्यंतं सम्यगर्च्य तदनु कोणे सप्तमुद्राय नमः कनकपातीय नमः रत्नसिंहासनाय नमः इति संपूज्य तदनु धर्मादिपीठमंत्रांतं
220 २० प्राग्वत्संपूज्य तत्र वज्रेश्वरीविद्यया मूर्तिं परिकल्प्यावाहनादिमुद्राः दर्शयित्वा उपचारैः संपूज्य षट्कोणेषु प्राग्वत् डाकिन्यादिषट्कं संपूज्य त्रि
त्रिकोणमध्ये प्राग्वत्षडंगानि संपूज्य त्रिकोणषट्कोणयोरंतराले देव्याः पृष्ठे प्राग्वद्गुरुपंक्तित्रयमभ्यर्च्य अंतस्त्रिकोणे देव्या आदि प्रादक्षिण्येन क्रीं इच्छाशक्तिश्रीपा पू ज एवं ज्ञानशक्तिक्रियाशक्ती च संपूज्य,

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दशदलेषु देव्यग्रमारभ्य प्रादक्षिण्येन ऐं क्लीं ह्स्लीं स्वां श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः एं वं क्लेदिनी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पया
मि नमः क्लिन्नां श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः क्षोभिणी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मदनां श्रीपादुकां पूजयामि तर्प
यामि नमः मदनातुरां श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः निरंजना श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः रागवती श्रीपादुकां
पूजयामि तर्पयामि नमः मदनावती श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मेखला श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः द्राविणी
श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः वेगवती श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य तद्बहिः षोडशदलेषु देव्यग्रमारभ्य
प्रादक्षिण्येन ऐं क्लीं ह्स्लीं स्वां श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कमला श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कामिनी श्रीपादुकां पू
जयामि तर्पयामि नमः कल्पा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कला श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कलितंकोतुका श्री
पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः किराता श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः काला श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कद
ना श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कौशिका श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कंबुवादिनी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पया
मि नमः कातरा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कपटा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कीर्त्ति श्रीपादुकां पूजयामि त

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

र्पयामि नमः कुमारीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कुंकुमाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति प्राग्वत्संपूज्य चतुर
स्रेष्वग्न्यादिद्वारचतुष्टयपार्श्वेषु पश्चिमद्वारस्य दक्षिणभागादिप्रादक्षिण्येन मेदिनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः वे
गिनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः नागाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः चपलाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
पेशलाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः सतीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः रतिःश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
श्रद्धाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य वायव्यादिकोणचतुष्टये प्राग्वत्प्रादक्षिण्येन [रतिःश्रीपादुकां पूजयामि
तर्पयामि नमः] भोगलोलाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मदाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः उन्मत्ताश्रीपादुकां पू
जयामि तर्पयामि नमः मनस्विनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति नैरृत्यांते संपूज्य प्राग्वल्लोकपालार्चां निःशेषं समापये
दिति वज्रेश्वरीपूजाविधिः अथ शिवदूतीनित्याविधिर्लिख्यते अथ षोडशनित्यासु याष्टमी शिवदूती तद्विधानं शृणु
सौव प्राज्ञे समीहितफलप्रदं वियोद्धारः स्मृतः पूर्वमथ न्यासक्रमं तथा तदावरणशक्तीश्च तद्ध्यानं तत्प्रपूजनमिति दक्षिणामूर्ति
२७१ संहितायां ऋषी रुद्रोऽथ गायत्रीछंदोऽस्या देवता शिवा शिवदूतीश्वा यंते बीजशक्ती च मध्ये कीलकमुच्यते इति तंत्रराजे पश्चा

271

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

२ हुतुर्खीहुं दरीतारा हृमनाचमरस्वती समयाकर्पणीतिष्ठ नुक्ताः तद्दष्ट अग्रमातयः २

दर्व्येमध्ये दिक्षु तच्छक्तीः शृणु पार्वति विद्युल्लाकर्षणी लोला नित्या मदनमालिनी विनोदा कौतुका पुण्या पुराणा चतुरश्रगा वामी
शिवरदा विश्वा विनोदा विघ्नहारिणी वीरा विघ्नहरा विद्या इत्युक्ताः पत्राष्टशक्तयः ॥ डाकिन्याद्याः षट् शृणु सर्वा आग्नेयादि दक्षिणे स्थले दे
वी समाकारवर्णायुधसमन्विता शिवां वाणीं इयं सिद्धान्तं विग्रहवतीमपि नादां मनोन्मनीं षड् गृह्य पत्रेषु परितोऽर्चयेत् इच्छा ज्ञाना क्रिया
शक्तीस्त्रिकोणेषु पूजयेत् मध्ये देवीं ह्रीं इति पूजयेद् ईमीशिवां तस्या ध्यानं शृणु प्राप्नोति यस्मात् विश्वमीरितं तथापि विश्व सं
त्राणते तल्लूर्णपर्यंतं तु ग्रीष्मनिदाघकालमध्याह्नदिवाकरसमप्रभां नवरत्नकिरीटां च त्रीक्षणां मरुणाम्बरां नानाभरणसंभिन्नां देह
कांतिविराजितां शुचिस्मितामष्टभुजां स्तूयमानां महर्षिभिः पाशं खट्वाङ्गदारत्नचषकं वामबाहुभिः दक्षिणे रंकुशं खड्गं कुमारं कम
लं तथा दधानां साधकाभीष्टदानोद्यमसमन्वितां ध्यात्वैवं पूजयेद्देवीं इतो दुरितनाशनी इति हृदयबहिस्त्र्यश्रं तद्बहिः षड्दलांबुजं
तथाष्टदलमष्टास्रं ततो द्वादशदलांबुजं भूपुरे वह्निवासिन्याः कृत्वा तन्मध्यगां शिवां आवाह्याभ्यर्च्य ताः शक्तीः प्रायुक्तविधिना स्थिताः
उत्पत्त्या नमस्कृत्य स्वात्मन्युद्वासयेत् इति अथ प्रयोगः तत्र प्रायद्वासन शुद्धादियोगपीठन्यासांतं कृत्वा शिवा इती विद्ययाप्राणा
यामत्रयं कृत्वा शिरसि रुद्राय ऋषये नमः मुखे गायत्री छंदसे नमः हृदि श्रीशिवा इती नित्यायै देवतायै नमः गुह्ये क्रीं बीजाय नमः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नमः नेत्रयोः श्रीशिवकाङ्क्षीनित्यार्चने विनियोगः इति

पदयोः नमः शक्त्यै नमः नाभौ शिवदूतीकीलकाय नमः इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्धये कृतांजलिः क्रां क्रीं क्रौं इत्यादि षड्दीर्घ
स्वरयुक्तमायाबीजेन करषडंगन्यासं विधाय श्रोत्रयोः ह्रीं श्रीं क्लीं ह्रीं नमः ऐं सर्वबीजे वं नमः चक्षुषोः हूं नमः जिह्वायां यं नमः घ्राणयो
ऌं नमः मनसि मं नमः इति विन्यस्य समस्तविद्यया व्यापकं कृत्वा निदाघकालदृतिं ध्यात्वा मानसपूजां कृत्वा प्राग्वत्स्वस्यादिपदं कुंकु
मादिना षड्दलपद्मं निर्माय तन्मध्ये वृत्तं तन्मध्ये साध्यं त्रिकोणं तदंतर्वृत्तं तद्बहिः पद्मं तद्बहिः षट्कोणं तद्बहिरष्टकोणं तद्बहिरष्ट
दलपद्मं तद्बहिः पूर्वपश्चिमयोर्द्वारयुतं चतुरस्रद्वयं कुर्यादिति पूजाचक्रं निर्माय प्राग्वत्स्वपुरतः संस्थाप्य अर्घ्यपात्रं संस्थापना
द्यात्मपूजांते शिवदूतीविद्यया मूर्तिं परिकल्प्य आवाहनादिपुष्पोपचारांतं त्रिकोणे ततः प्राग्वत्षडंगानि संपूज्य त्रिकोणवृत्तयो
रंतराले प्राग्गुरुपंक्तित्रयं संपूज्य चतुरस्रे अग्रद्वारस्य दक्षिणभागमारभ्य प्रादक्षिण्येन ह्रीं श्रीं विकलापादुकां पूजयामि नमः
एवमाकर्षिणीपादुकां पूजयामि नमः लोलापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः नित्यापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मदनापादु
सौर कां पूजयामि तर्पयामि नमः मालिनीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः विनोदापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कौतुकापादुकां
२७२ पूजयामि तर्पयामि नमः पुण्यापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः पुराणपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य अष्टदले पु

272

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

प्राग्वत् वागीशीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः वरदाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः विश्वाश्रीपादुकां पूजयामि त
र्पयामि नमः विनदाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः विघ्नकारिणीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः वीराश्रीपादुकां
पूजयामि तर्पयामि नमः विघ्नहाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः विद्याश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति सम्पूज्या
ष्टसुकोणेषु प्राग्वत् सुमुखीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः सुन्दरीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः साराश्रीपादुकां
पूजयामि तर्पयामि नमः सुमनाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः सरस्वतीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः समयाश्रीपा
दुकां पूजयामि तर्पयामि नमः सर्वगाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः सिद्धाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपू
ज्य षट्कोणे देव्यग्रकोणमारभ्य हाकिनीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः एवं राकिनीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः शाकिनी डाकिनी
श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः लाकिनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः काकिनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
इति संपूज्य षट्पत्रेषु शिवापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः वाणीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः दूरसिद्धापादुकां पूजया
मि तर्पयामि नमः विग्रहवतीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः नादापादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः मनोन्मनीपादुकां पूजया

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मितर्पयामि नमः इति संपूज्यांतस्त्रिकोणे देव्यग्रादिप्रादक्षिण्येन इच्छाशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ज्ञानशक्तिपादु
कां पूजयामि तर्पयामि नमः क्रियाशक्तिपादुकां पूजयामि नमः इति संपूज्य त्रिकोणमध्ये तरे, वृत्तयोरंतराले देव्या दक्षिणाधः
करादिवामाधःकरांतान्यायुधस्थानानि परिकल्प्य कमलाय नमः कुठाराय नमः खड्गाय नमः अंकुशाय नमः पाशाय नमः खट्वा
य नमः चूडायै नमः रत्नचषकाय नमः इति संपूज्य पुनर्मध्ये देवीं संपूज्य धूपदीपादिकं सर्वं प्राग्वत्सर्वं समापयेदिति शिव
इति नित्यार्चनविधिः   अथ त्वरिताविद्याविधिर्लिख्यते तत्र श्रीतंत्रराजे अथ षोडशनित्यासु नवमी या समीरिता: प्रोक्ते त्वरिताविद्याप्रागेवद्दश
त्वरितादेवता प्रोक्ता पुरुषार्थफलप्रदा तंत्रराजे विद्या च तुर्यवर्णादिसप्तभिरक्षरैस्तथा कुर्यादंगानि मंत्रार्णैः षडंगक्रमेण दशाक्षरा तद्विधानं शृणु प्रा
करांगयोः शिरोललाटकंठेषु हृन्नाभ्याधारकेषु च ऊरुयुग्मे तथा जानुद्वये जंघाद्वये तथा पादयुग्मे तथा वर्णान्मंत्रज्ञो न्दश ज्ञे विराट्छंदः समीरितम् ॥
विन्यसेत् द्वितीयोपांत्यमध्यस्थैर्मंत्रार्णैरितरैरपि ताराद्यैः शृणु तद्ध्यानं तत्कौलस्त्वचरञ्जनं श्यामवर्णां शुभकारां नवयौवन
शोभिनीं द्विद्विक्रमाद्दष्टभागैः कल्पिताभरणोज्ज्वलां बर्हिबर्हकृतापीडां तच्छत्रां तत्सताकिनीं गुंजागुणलसद्वक्षःकुचकुंकु
ममंडलां त्रिनेत्रां चारुवदनां मंदस्मितमुखांबुजां पाशांकुशवराभीतिलसद्भुजचतुष्टयां ध्यात्वैवं तत्र तां देवीं पूजयेच्छक्ति

त्वरित

273

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

हुं चाप

भिर्वृतां तदग्रस्थां तु फट्कारीशरमाचकरोज्ज्वलां प्रसादफलदानेन साधकानां त्वरान्विता यतः सा त्वरितेत्युक्ता मया शक्तिर्नवम्यसौ हु
म्बर्वलोमहापाणिर्वेत्ररुद्धाखिरोरुहः किंकरस्थाग्रतस्तस्याः पूज्यः सर्वार्थसिद्धये तद्द्वारपार्श्वयोः पूज्ये जयाविजयसंज्ञके शक्ती तस्मि
न्दिशे स्वर्णवेत्रवेल्लत्करांबुजे हुंकारी खेचरी चंडा छेदनी स्यात् क्षेपनी ततः स्त्रीं हुंकारी क्षेमंकरी लोकपालसमाः इमाः पूज्याः पूर्वाद्यष्टपत्रेषु
स्थिता मंत्राक्षरशक्तयः याभिर्नित्यार्चिताभिः स्यान्नरो नारीषु मन्मथः शृणु पूजाविधिं तस्याः त्वरिताया महेश्वरि प्राग्वद्यंत्रं विधायेशी
मष्टसिंहांघ्रिके शुभे आसने हेमरचिते विदध्यात् चतुरस्रकं पश्चिमद्वारसंयुक्तं तदंतर्वृत्तयुग्मके तदंतरष्टपत्राब्जं विधायात्राशिवापि
रां प्राग्वदावाह्य परितः शक्तिभिर्वेष्टितामथ मुद्रादर्शनपूर्वं तु पूजयेत्तां यथोचितां अथ पत्राग्रके वृत्तं मध्ये वर्णैः पुरोदितैः किंकरस्य च
लिंरयाद्द्व्यग्रप्राग्वदीरितैः स्वसमानगणकौ से मंडलस्य स्वभक्तितः एवं पूजां विधायास्यै जपेद्दिग्यांसहस्रकं शतं वा कृतहोमस्तु
पूजां प्राग्वत्समापयेदिति अथ प्रयोगः तत्र प्राग्वदासनशुद्ध्यादि यावत्पीठन्यासांते त्वरिताविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि अर्जुन
ऋषये नमः मुखे विराट्छंदसे नमः हृदि त्वरितानित्यायै देवतायै नमः गुह्ये स्त्रीं बीजाय नमः पादयोः हुं शक्तये नमः नाभौ क्षें कीलकाय
नमः इति विन्यस्य सर्वाभीष्टसिद्ध्यर्थे विनियोगः इति कृतांजलिरुक्त्वा हुं खेच हृदयाय नमः चछे शिरसे स्वाहा क्षः स्त्रीं शिखायै

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ग्रैं ह्रीं

वौषट् क्ष्स्त्रीं कवचाय हुं नेत्राय वौषट् हुं ख्रीं ह्रूं नेत्राय वौषट् ह्रः स्त्रे अस्त्राय फट् इति करषडंगन्यासं कृत्वा शिरसि ह्रूं नमः ललाटे हुं नमः ह्रीं
कण्ठे ऐं नमः हृदि ह्रीं नमः नाभौ श्रीं नमः मूलाधारे ह्रीं नमः ऊरुद्वये स्त्रीं नमः जानुद्वये हुं नमः जानुद्वये हुं नमः जंघाद्वये क्ष्लें नमः पादयोः फट्
नम इति मायापुरितान्वर्णान् विन्यस्य समस्तविद्यया व्यापकं कृत्वा ध्यानादि मानसपूजान्ते प्राग्वत्स्वर्णादि पद्रे कुंकुमादिना पश्चि
मद्वारस्य तु चतुरस्रद्वयं विधाय तदन्तः षट्कोणद्वयं तदन्तरष्टदलपद्मम् इति शक्तिचक्रं विधाय प्राग्वत्तु रतः संस्थाप्यार्घ्यादिस्थापना
ध्यानपूजान्ते भुवनेश्वरीपीठमभ्यर्च्य तत्र त्वरिता विद्यया शक्तिं परिकल्प्य आवाहनादिषु उपचारान्ते कस्मिन्कान्तः प्राग्वत्षडंगानि
गुरुपंक्तित्रयं संपूज्य तद्बहिर्वृत्तत्रयं तत्र वीथीद्वये देव्यग्रदलाग्रबाह्ये ह्रीं श्रीं फेत्कारी पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः बाह्यवी
थ्यां देव्यग्र एव किंकरी पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य चतुरस्रद्वारस्य दक्षिणोत्तरपार्श्वयोः जया श्रीपादुकां पूजया
मि तर्पयामि नमः विजया श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ततोऽष्टदलेषु देव्यग्रदलमारभ्य प्राग्वत्प्रादक्षिण्येन ह्रीं श्रीं हुंकारी
गौर पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः खेचरी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं चंडा पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं
२७४ छेदनी पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं क्षपणी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः स्त्रीं पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः हुंका

274

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

रीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि ह्रीं करीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संशुद्ध्य लोकपालार्चादि सर्वं समापयेदिति
अत्र कुरुकुल्ला बलिदानानंतरं किं करस्यापि देवाग्रे त्रादिभि बलिं दद्यादिति त्वरितानि त्यागहून विधिः श्रीविद्यानंदना
थेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाकरे चतुस्त्रिंशत्तरंगकः इति श्रीसच्चिदानंदनाथचरणारविंदद्वंद्वांतेवा
सिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे चतुस्त्रिंशस्तरंगः ३४ अथ श्रीकुलसुंदरीतंत्रराजे अथ सो
ऽज्ञानित्यासुदर्शमीया समीरिता विद्याकाक्कलसुंदर्यास्तस्याः पूजाविधिं शृणु तद्ध्यानमयतत्त्वासंततत्त्वशाक्तौ स्तत्त्वं समर्चनामि
ति दक्षिणामूर्त्तिसंहितायां ऋषिस्तु दक्षिणामूर्त्तिरहं शिरसि विन्यसेत् छंदः पंक्तिस्तु विज्ञेयं मुखे विन्यसेद्देवतां हृदये पर
मेश्वानि विन्यसेत् कुलसुंदरी वाग्भवबीजमित्युक्तं शक्तिस्तार्तीयमीरितं कामबीजं कीलकं स्यात्तु रुषार्थे विनियोजयेत् तंत्रराजे
त्रिभिस्तैरुदितैर्मूलवर्णैः कुर्यात्षडंगकं आदिमध्यावसानेषु पूजाजपविधौ क्रमात् प्रत्येकं तैस्त्रिभिर्बीजैर्दीर्घस्वरसम
न्वितैः कुर्यात्करांगवक्त्राणां न्यासं प्रोक्तं यथाविधि ऊर्ध्वप्राक्दक्षिणोदीच्यापश्चिमापरनामभिः षड्भिरभ्यंतरस्थैस्तैस्तदा
त्मसु यथाक्रमं आधाररंध्रहृत्स्वेकं द्वितीयं लोचनत्रये तृतीयं श्रोत्रचिबुके चतुर्थं घ्राणतालुषु पंचमं वासनाभीषु ततः पाणि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पदद्वये मूलमप्यग्रतोन्यसेन्नवधाम्रलवल्लिकैः लोहितांलोहिताकारशक्तिवृंदनिषेवितां लोहितांशुकभूषास्रग्लेपनांषण्मुखांबु
जां प्रतिवक्त्रंत्रिनयनांतथाचारुस्मितोननां अनर्घ्यरत्नघटितमाणिक्यमुकुटोज्ज्वलां ताटंकहारकेयूररशनानूपुरोज्ज्वला
रत्नस्तवकसंभिन्नलसद्वक्षस्थलांशुभां कारुण्यानंदपरमामरुणांबुजविष्टरां भुजैर्द्वादशभिर्युक्तां सर्वेषांसर्ववाङ्मयी प्रवालाक्ष
स्रजंपद्मंकुंडिकांरत्ननिर्मितां रत्नपूर्णंतुचषकंलुंगंव्याख्यानमुद्रिकां दधानांदक्षिणैर्वामैः पुस्तकंचारुणोत्पलं हैमींचलेखनींर
त्नमालांकंबुपरैर्भुजैः अभितःस्तूयमानांचदेवगंधर्वकिन्नरैः यक्षराक्षसदेवर्षिसिद्धविद्याधरादिभिः ध्यात्वैवमर्चयेन्नित्यंवर्णलक्ष्मी
कांतिसिद्धये सिद्धिकेवलवाक्सिद्धौलक्ष्मैहेमप्रभामपि धूम्राभांवारिविद्विष्टैः मृतयेनिग्रहायच नीलांचमूकीकरणे स्मरेत्त
द्राय्येपक्षया भाषासरस्वतीवाणीसंस्कृताप्राकृतापरा बहुरूपाचित्ररूपारम्याप्यानंदकौतुके एवमेकादशप्रोक्तानवयोनिषु
योजयेत् बहिर्वृत्तच्छदांगोतेब्राह्म्याद्यास्समार्चयेत् चतुरश्रेलोकपालान्शक्तिरूपान्समर्चयेत् इंद्राग्नियमरक्षोभिर्वरुणान
सौर लसोमकान् ईशानांतविधान्याग्नागायष्टदिक्ष्वधरोत्तरे शक्त्यंतेनामभिःप्राग्वत्पूजयेत्सर्वसिद्धये चतुरश्रद्वयंकृत्वाप्राक्प्रत्य
२७५ द्वारसंयुते तन्मध्येवृत्तयुग्मस्थंकुर्याद्दष्टदलांबुजं चतुस्त्रिपंचचत्वारिभागोतेनवयोनिकां कृत्वात्रतांसमावाह्यप्राग्वत्स
275

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्रगर्घ्याद्यैर्यजेत् एकादशान्तु ताः शक्तीर्मध्ययोनौ स्तु पार्श्वयोः तथैव लोकपालांश्च शक्तीर्द्वारद्वये यजेत् विशेषस्य सामान्यमन्यद्
वेनमं विके सप्ताक्षर्या बलिं दद्यात्स्त्रज्ञाते कुरुकुल्लया एवं नित्यार्चनं कुर्यान्नित्यहोमं घृतेन वै अथप्रयोगः तत्रप्रातरुदासनशुद्ध्यादि
योगपीठन्यासान्ते मूलविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि दक्षिणामूर्तये ऋषये नमः मुखे पंक्तिछन्दसे नमः हृदये श्रीकुलसुन्दरीनि
त्यायै देवतायै नमः गुह्ये ऐं बीजाय ज्ञाय नमः पादयोः सौः शक्तये नमः नाभौ क्लीं कीलकाय नमः इति विन्यस्य सर्वाभीष्टसिद्धये विनि
योगः कृताञ्जलिः कृत्वा ऐं हृदयाय नमः क्लीं शिरसे स्वाहा सौः शिखायै वषट् ऐं कवचाय हुं क्लीं नेत्राय वौषट् सौः अस्त्राय फट् इ
ति करषडङ्गन्यासं कृत्वा शृङ्गारं मे जपारम्भे आं हृदयाय नमः ईं शिरसे स्वाहा ऊं शिखायै वौषट् ऐं कवचाय हुं औं अस्त्राय फट् इति करांग
यो विन्यस्य शिरसि ऐं ऊर्ध्ववक्त्राय नमः मुखे ऐं पूर्ववक्त्राय नमः दक्षकर्णे ऐं दक्षिणवक्त्राय नमः वामकर्णे ऐं उत्तरवक्त्राय नमः ऐं
ऐं पश्चिमवक्त्राय नमः ब्रह्मरन्ध्रे ऐं अपरवक्त्राय नमः इति न्यसेत् शृङ्गाममध्ये तु आवरणशृङ्गारं मे विद्यया मध्यमबीजं षड्दीर्घस्वरैर्भि
न्नं कृत्वा क्रां क्रीं इत्यादिना न्यसेत् शृङ्गारे ततपि विद्ययान्त्यमबीजं तथैव स्वरैर्भिन्नं कृत्वा सां सीं इत्यादिना न्यसेदेवं जपादौ जपमध्ये जपा
न्ते वा जपमध्ये तु हृदि हंसं ध्यायात् अथ जपान्तरमिति अथ प्रकृते प्रथमकूटस्य वक्त्रन्यासानन्तरं मूलाधारे ऐं नमः ब्रह्मरन्ध्रे क्लीं नमः हृ

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दये सौः नमः दक्षनेत्रे ऐं नमः वामे क्लीं नमः ललाटनेत्रे सौः नमः दक्षश्रोत्रे ऐं नमः वामश्रोत्रे क्लीं नमः चिबुके सौः नमः दक्षनासापुटे
ऐं नमः वामनासापुटे क्लीं नमः तालुनि सौः नमः दक्षनासापुटे ऐं नमः वामनासापुटे क्लीं नमः नाभौ सौः नमः दक्षदोर्मूले ऐं न
मः मध्ये क्लीं नमः अग्रे सौः एवं वामोरुमूलजानुनिपादाग्रे तथैव न्यसेत् ततो मूलविद्यया व्यापकं कुर्यात् सूर्ज्ञात्तपमध्यातयोरपि
मध्यबीज्ञाउद्यबीजयोरपि व्यक्तन्यासानंतरं मूलबीजैर्नवविधन्यासं व्यापकत्वा सेच कुर्यादिति संप्रदायः ततोप्यनामानामश्रजांते
प्रायत्स्वर्णादिपट्टे कुंकुमादिना अष्टदलकमलं कृत्वा तत्कर्णिकायां श्रीयंत्रं वयोनिचक्रं निर्माय पद्माद्बहिर्वृत्तद्वयं तद्बहिः पूर्वपश्चि
मयोर्द्वारयुतं चतुरस्रयंत्रं कुर्यादिति श्रीचक्रं निर्माय प्राग्वत्सुरः संस्थाप्याभ्यर्च्य वाह्यात्मशुद्धांते मंडूकादिना दात्मांतं प्राग्वत्पीठपू
जां कृत्वा अष्टदलकेसरेषु वामायै नमः ज्येष्ठायै नमः रौद्र्यै नमः अंबिकायै नमः इच्छायै नमः क्रियायै नमः कुब्जिकायै नमः विद्या
यै नमः विषघ्न्यै नमः दूत्यै नमः आनंदायै नमः इति द्वादशशक्तीः संपूज्य सौः सदाशिवमहाप्रेतपद्मासनाय नमः इति समस्तपीठं
संपूज्य तत्र कुलसुंदरीविद्यया मूर्तिं परिकल्प्य आवाहनादिप्राणप्रतिष्ठांते पाद्यक्रमपद्धक्रनाममंत्रैर्देव्या वक्रमुद्रां संपूज्यासनादिषु
ष्वोपचारांतं त्रिकोणमंतरे प्राग्वत्षडंगानि संपूज्य प्राग्योनिमध्ययोन्यामंश्चे प्राग्वत्गुरुपंक्तित्रयं संपूज्य तात्रिकोणाग्रकोणे ऐं श्री

एवं वामबाहुमूले ऐं नमः मध्ये क्लीं अग्रे सौः दक्षिणे तत्ने ऐं नमः मध्ये क्लीं अग्रे सौः

सौर
२०६

276

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पराश्री
२

माख्या श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य पाद्यस्तु योनिवृद्धेर्व्याप्य योनिमारभ्य प्रादक्षिण्येन ह्रीं श्रीं सरस्वती पादुकां पूजयामि
तर्पयामि नमः एवं वाणी श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं संस्कृता श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं प्राकृ
ता श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं बहुरूपा श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं चित्ररूपा श्री पादुकां पूजया
मि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं रम्या श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इत्यष्टशक्तीः संपूज्य तयोर्मध्ये दक्षिणकोणे आनंदा श्री
पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः वामकोणे कौतुका श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य पद्मदलेषु प्राग्वद्ब्राह्म्या
द्याः संपूज्य चतुरस्रे प्राग्वल्लोकपालान् लइंद्रशक्ति पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इत्यादि शक्तिरूपान् संपूज्य तदायुधान्य
पि तथैव शक्तिरूपाणि संपूज्य तदायुधान्यपि तथैव शक्ति धूपादिकं सर्वं प्राग्वत्समापयेदिति कुलसुंदरी नित्यपूजाविधिः
अथ नित्यानित्या तत्र श्रीतंत्रराजे अथ षोडशनित्यासु या प्रोक्तैकादशी तथा नित्यानित्याभिधा प्राज्ञे यदायत्तमिदं जगत्
वियोद्धारः कृतः पूर्वं तद्विधानमिहोच्यते यासौ समस्तजीवानां देहस्थितिविधायिनी जपध्यानं ततः श्रीकीर्तिताभिः पूजा च सा
धनमिति दक्षिणामूर्तिसंहितायां त्रिपुरेशीव तंत्रेति त्रिपुरेशी बालेति नबालेव कुलसुंदरीति ह्यानार्यसर्वएवोक्ता बालाङ्क

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लसुंदर्योरभेदात् बालायाश्चाद्यादिकमेवकुलसुंदर्यास्तएव नित्यानित्याया अपीति प्राक्कुलसुंदरीविधानोक्ता एव अघाद्योप्यत्र
ज्ञेयः तेषु प्रयोगे लिखनीयाः तंत्रराजे दीर्घस्वरसमेता ऐं भ्रां ह्रं सह्स्त्रां षडंगकं भ्रूमध्ये कंठहृन्नाभिगुह्याधारेषु च क्रमात् वि-
द्यास्थानानि क्रमशोन्यसेद्बिंदुयुतानि च व्यापकं तु समस्तेन विद्यया विधिनायुतं ध्यायेत सर्वसंपत्तिहेतोः सर्वोत्तमिकां शिवां उ
द्यद्भास्करबिंबाभां माणिक्यमुकुटोज्ज्वलां पद्मरागकृताकल्पामरुणांशुकधारिणीं चारुस्मितलसद्वक्त्रषट्सरोजविराजितां
प्रतिवक्त्रं त्रिनयनां भूषैर्दशभिर्युतां पाशांकुशगुणपुंड्रेक्षुचापखेटत्रिशूलकान् वरवामेर्द्धानां चापं कुसुमपद्मकं तथा पुष्पे
षुमंडलाश्च चकपालमभयं तथा दधानां दक्षिणैर्हस्तैर्ध्यायेद्देवीमनन्यधीः अनंतशक्तयो देव्याः स्वाकर्षयवरादिमि लता
शक्तिः स्वदालबीजद्वयमथो क्रमात् शर्णमंडलवर्णाः स्युरंतशः क्लीतिसंयुतं सप्ताक्षर्याः पुनः संज्ञा विद्यास्याद्द्वादशाक्षरा षट् सप्त
म्यां पंचशतं यज्ञेत्ताभिर्वृतां शिवां षट्कोणकर्णिकासीनां डाकिन्याद्यास्तथार्चयेत् रक्षोनिले ऽग्नि ईशाव रुणेषु क्रमाच्चतोः
सौर डाकिनी राकिनी पश्चाल्लाकिनी काकिनी तथा शाकिनी हाकिनी सम्यक् देवी सहस्रविग्रहा हेतीस्ता अमितः शक्तिरूपास्तस्मुक
२७७ दानवाः कृतन्यासाः प्रसंकल्प्य पूजयेदीरितक्रमात् सबलिद्वयहोमं तु जपं तद्विधां यथोदितां षट्कोणाद्बहिरष्टौ तु शतार्धं

277

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कदल्यान्वितं कृत्वा तेषु पितामिस्तु वृत्ताश्च ज्ञातु मध्यमा द्विचतुःषट्दले शादलैर्द्वादशाष्टद्व्यष्टकैः पद्मैरावृतैः षट्कोणैर्युजेत्
लघीरितार्चना चतुरश्रत्रयं बाह्ये चतुर्द्वारसमन्वितं विधाय तेषु शाखोश्रशक्तीनां विंशतिं यजेत् ब्रह्मादीलोकपालास्त्वमाः
षोडशद्वारसंस्थिताः अनंतब्रह्मनियातिकालरूपादिदिङ्गताः अथप्रयोगः तत्र प्रायद्दासनादियोगपीठन्यासांते नित्या
नित्याविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि दक्षिणामूर्तये ऋषये नमः मुखे पंक्तिछंदसे नमः हृदि नित्यानित्यादेवतायै नमः
गुह्ये ऐं बीजाय नमः पादयोः ॐ शक्तये नमः नाभौ ईं कीलकाय नमः इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्धये विनियोग इति कृतांज
लिः ऐं क्लीं ह्रां सां हृदयाय नमः ह्रीं सीं शिरसे स्वाहा ह्रूं सूं शिखायै वौषट् हैं सैं कवचाय हुं ह्रौं सौं नेत्राय वौषट् हः सः अस्त्रा
य फट् इति करषडंगन्यासं विधाय अं मध्ये हं नमः कंठे सं नमः हृदि कं नमः नाभौ लं नमः गुह्ये रं नमः मूलाधारे हुं नमः समस्त ॐ
विग्रहे व्यापकं विधाय उद्यद्भास्करबिंबाभामित्यादि ध्यात्वा मानसैः संपूज्य ताते स्वर्णादिपट्टे कुंकुमादिना षट्कोणं विधाय तन्म
ध्ये वृत्तं विधाय षट्कोणाद्बहिः षोडशदलयुतां निषड्विंशत्यंतानि विधाय पद्मद्वात्रिंशद्दलयुतान्यष्टादश पद्मानि चांतर्बहि
र्विभागेन कृत्वा तद्बहिश्चतुरस्रद्वयं चतुर्द्वारोपेतं कुर्यादिति शक्तिचक्रं निर्माय प्राग्वत्पुरतः संस्थाप्य पात्राण्यर्घ्यस्थापना

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

यात्मपूजांते कुलसुंदरीपीठमभ्यर्च्य पूजांविधाय यावाहनादिपुष्पोपचारांतमंतर्वृत्ते मध्ये देवीं परितः प्राग्यत्स्वडंगानि संपूज्य दे
व्याः पृष्ठभागे षट्कोणवृत्तयोरंतराले प्राग्वद्गुरुपंक्तित्रयमभ्यर्च्य षट्कोणे पुनर्निरृतिकोणे ह्क्रीं श्रीं डाकिनीश्रीपादुकां पूजयामि
नमः वायव्ये राकिनीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः पूर्वकोणे लाकिनीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः आग्नेये काकि
नीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ईशाने शाकिनीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः पश्चिमकोणे हाकिनीपादुकां पूजया
मि तर्पयामि नमः इति संपूज्य बहिः षोडशदले रेखाग्रदलमारभ्य प्रादक्षिण्येन ह्क्रीं श्रीं अंशक्तिपादुकां पूजयामि तर्पया
मि नमः ॐ ऐं ह्क्रीं श्रीं आंशक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः एवं इतिं शक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः उंशक्तिपा
दुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऊंशक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऋंशक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॠं
शक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः लृंशक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः लॄंशक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
सौर एंशक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐंशक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ओंशक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि
२७८ नमः औंशक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः अंशक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं ह्क्रीं श्रीं अः शक्तिपादुकां पू

२५४

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

जयामि तर्पयामि नमः इति षोडश शक्तीः पूजयेत् एवमन्येष्वपि पंचत्रिंशत्यंतेषु ककारादि क्षकारांत पंचत्रिंशद्वर्गेश शक्तीः
प्रतिपत्रं षोडश षोडश शक्तीरिति प्राग्वत्क्रमं डलवर्णाः शक्तीः पूजयेत् अष्टादशपद्मपक्षे तु प्रतिपत्रं द्वात्रिंशत्संख्याकाः प्रा
क्रमशक्तयः पूज्याः अथवा षट्कोणाद्बहिः षोडशदलपद्मं तद्बहिर्द्वादशदलं तद्बहिर्दशदलं तद्बहिः षड्दलं तद्बहिश्चतुर्दलमिति
रेकपंचाशद्दलमंडितं पद्ममेकं पद्मं विरच्य तद्दलेषु देव्याग्रादि प्रादक्षिण्येन ह्रीं श्रीं अं शक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
ह्रीं श्रीं आं आशक्ति पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इत्यादि क्षकारांतैकपंचाशद्वर्णशक्तीः पूजयेत् यद्वा षट्कोणाद्बहिः षोडशद
लपद्मं तद्बहिर्द्वादशदलं तद्बहिर्दशदलं तद्बहिः षड्दलं तद्बहिश्चतुर्दलमिति पद्मषट्कं निर्माय षोडशदलेषु कादिठांतान्वर्णे षोडशस्वरशक्तीः द्वादशदलेषु १
शक्तीर्दशदलेषु डादि फांतवर्णशक्तीः षड्दलेषु बादि लांतशक्तीः चतुर्दलेषु वादि सांतवर्णेश शक्तीर्द्विदले हक्षशक्तीरिति पंचा
शक्ति क्तीः पूजयेत् एवमुक्तममध्यमकनिष्ठपक्षेष्वेकपक्षानुसारेण वर्णेशशक्तीः संपूज्य बहिश्चतुरस्रस्य चतुर्द्वारपार्श्वेषु दे
व्यग्रद्वारस्य दक्षिणपार्श्वतः प्रतिद्वारं द्विद्विक्रमेण ब्राह्म्याद्यष्टशक्तीः प्रादक्षिण्येन ह्रीं श्रीं ब्रां ब्राह्मी श्री पादुकां पूजयामि तर्पया
मि नमः इत्यादिक्रमेण संपूज्य पश्चिमद्वारमारभ्य प्रतिद्वारं द्विद्विक्रमेणेंद्रादीनां शक्तिं पादुकं प्राग्वत्संपूज्य वायव्यादि नैरृत्यांतं को

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नाति

नित्या३

ण चतुष्टये ह्रीं श्रीं अनंतशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ब्रह्मशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कालशक्तिश्रीपादु
कां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य षट्कोणं तद्वृत्तयोरंतराले द्वादशस्थाने परिकल्प्य देव्या दक्षिणाधःकरादि वामाधःकरांतस्था
न्यायुधानि ह्रीं श्रीं अभयशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः एवं कपालशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः खड्गश
क्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इक्षुशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः पुस्तकशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि
नमः अंकुशशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः पाशशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः अक्षगुणशक्तिश्रीपादु
कां पूजयामि तर्पयामि नमः इक्षुचापशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः खेटशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः वर
शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य पुनर्मध्ये देवीं तद्विद्यया संपूज्य धूपादिकं सर्वं कृत्वा समापयेदिति नित्यानि
त्यापूजाविधिः अथ नीलपताका तत्रोक्तं तंत्रराजे अथ षोडशनित्यासु द्वादशी या समीरिता तस्या नीलपताकाया विधा
सौर नं सर्वसिद्धये न्यासक्रमं विधिं चैव ध्यानं शक्तीः प्रपूजनमिति दक्षिणामूर्त्तिसंहितायां ऋषिः संमोहनः छंदो गायत्रं देवताम
२७९ नोः नित्यानीलपताका स्यात् ह्रीं बीजं ह्रीं च शक्तिकं कामबीजं कीलकं स्यादिति तंत्रराजे मूलविद्याक्षरैरंगन्यासं चरेत्षडपि क

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

२५९

मात् छिचतुष्टयषड्वर्णैः क्रमेण षडितीरितैः श्रोत्राक्षिनासायुगले वाचि कंठे हृदि क्रमात् नाभावाधारके पादासंधिषु त्रिषु चक्रे
मातृ मंत्राक्षराणि क्रमशो न्यसेत्सप्तदशापि च व्यापकं च समस्तेन विदध्याच्च यथाविधि इंद्रनीलनिभां भास्वन्मणिमौलिविराजि
तां पंचवक्त्रां त्रिनयनामरुणांशुकधारिणीं दशहस्तां लसन्मुक्ताप्रायाभरणमंडितां रत्नस्तवकसंभिन्नदेहां चारुस्मिताननां
पाशंपोताकां चर्माथशार्ङ्गं चापं वरं करैः दधानां वामपार्श्वस्थैः सर्वाभरणभूषितैः अंकुशं च ततः शक्तिं खड्गं बाणं तथाभयं
दधानां दक्षिणैर्हस्तैरासीनां पद्मविष्टरे आकारवर्णवेश्माद्यायुधविभूषणैः शक्तिवृन्दैर्वृतां ध्यायेद्देवीं नित्यार्चनक्रमे
उभयोःपार्श्वयोरूर्ध्वादिक्रमेण युतं ध्यानमिति त्रिषट्कोणयुतं पद्ममष्टपत्रं ततो बहिः अष्टारं भूपुरं द्वाभ्यां हृतेनैतत्सुरयुग्मकं
चतुर्द्वारयुतं दिक्षु शाखाभिश्च समन्वितं कृत्वा तामावृतां शक्तिगणैस्तत्रार्चयेच्छिवामिति इच्छाज्ञानक्रियाशक्तीस्त्रिषु कोणे
पूजयेत् डाकिन्याद्यायजेत्षट्सु कोणेषु परितः क्रमात् प्राच्यादीनष्टपत्रेषु तत्कोणेषु बहिस्तथा प्राग्वक्तास्तायजेत्षोडशीर्नित्या
नित्यादिपूजिताः बलिद्वयं च कुर्वीत पूजां प्राप्य समापयेत् सर्वे च नित्यहोमं तु कुर्यादन्नाज्यसंयुतं तिलतंडुलकैर्वापि पित्राकं
द्व्यानुदीरयेत् इति अथ प्रयोगः तत्र प्राग्वद्योगपीठन्यासांते नीलपताकाविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि संमोहना

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नील

यज्ञऋषये नमः मुखे गायत्रीछन्दसे नमः हृदि पताकाविद्यायै देवतायै नमः गुह्ये क्रीं बीजाय नमः पादयोः क्रीं शक्तये नमो नाभौ ल्कीं
कीलकाय नमः इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्धये विनियोगः इति कृताञ्जलिर्वदेत् ततो क्रीं श्रीं हृदयाय नमः स्त्रूं क्रौं श्रां ल्कीं शि
रसे स्वाहा ऐं ल्रूं नित्यमदद्रवे शिखायै वषट् ड्रौं कवचाय हुं वें नेत्रत्रयाय वौषट् ह्रौं अस्त्राय फट् इति करषडङ्गन्यासं विधाय दक्षकर्णे
क्रीं नमः वामकर्णे फ्रें नमः दक्षनेत्रे स्त्रूं नमः वामनेत्रे क्रौं नमः दक्षनासिकायां श्रां नमः वामनासिकायां ल्कीं नमः मुखे ऐं नमः
कण्ठे ल्रूं नमः हृदि नित्यं नमः नाभौ मद नमः मूलाधारे द्रवे नमः दक्षोरुमूले दं नमः जानुनि डुं नमः गुल्फसंधौ वें नमः वामोरुमूले ह्रूं नमः
जानुनि फ्रें नमः गुल्फसंधौ क्रीं नमः इति विन्यस्य नीलपताकाविद्यया प्राग्वत् व्यापकं विधाय ध्यानादिपूर्वं मानसपूजां तेन प्राग्वत् स्वर्ण
दिपट्टे कुङ्कुमादिना चतुर्द्वारोपेतं चतुरस्रद्वयं कृत्वा तदन्तः वृत्तद्वयं तदन्तः षट्कोणं तदन्तः षड्दले कमलं तदन्तः षट्कोणं तदन्तः
त्रिकोणमिति यन्त्रचक्रं निर्माय पुरतः संस्थाप्य सम्पूज्य अर्घ्यं दत्वा आत्मपूजां तेन पूर्ववत् पीठं सम्पूज्य तत्र नीलपताकाविद्यया
सोर. मूर्तिं परिकल्प्य आवाहनादि पुष्पोपचारान्तं त्रिकोणाभ्यन्तरे प्राग्वत् षडङ्गानि सम्पूज्य त्रिकोणषट्कोणयोरन्तराले प्राग्वत् गुरुपंक्तित्रय
२८ मभ्यर्च्य त्रिकोणषट्कोणयोरन्तराले देव्याः दक्षिणकरादि वामाधःकरान्तस्थान्यायुधानि क्रीं श्रीं अभयाय नमः एवं बाणाय नमः

१४०

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

खड्गाय नमः शक्तये नमः अंकुशाय नमः पाशाय नमः पताकायै नमः वर्मणे नमः शार्ङ्गाय चापाय नमः वराय नमः इति संपूज्य त्रिको
णस्याग्रकोणादि प्रादक्षिण्येन ऐं ह्रीं श्रीं इच्छाशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः एवं ज्ञानशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
क्रियाशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य षट्कोणेषु देव्यग्रादि प्रादक्षिण्येन ऐं ह्रीं श्रीं हाकिनीश्रीपादुकां पूजयामि
तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं राकिनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं लाकिनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं
शाकिनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं काकिनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं डाकिनीश्रीपादुकां
पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्याष्टदलेषु देव्यग्रादि प्रादक्षिण्येन ऐं ह्रीं श्रीं आं ब्राह्मी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
इति ब्राह्म्याद्यष्टशक्तीः संपूज्याष्टकोणेषु देव्यग्रमारभ्य प्रादक्षिण्ये ऐं ह्रीं श्रीं सुमुखीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं
सुन्दरीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं सुमनाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं साराश्रीपादुकां पूजयामि
तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं सरस्वतीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं ह्रीं श्रीं समयाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐं
ह्रीं श्रीं सर्वार्थसिद्धाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य ततो बहिश्चतुरस्रे देव्यग्रद्वारस्य दक्षिणभागमारभ्य ऐं ह्रीं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

श्रीविह्वलाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः एवं आकर्षिणीश्रीपादुकां पूजयामि पूजयामि पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ क्लीं श्री
लोलाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीनित्याश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीमदनाश्रीपादुकां पूजया
मि तर्पयामि नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीमालिनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीविनोदाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
ॐ ऐं क्लीं श्रीकौतुकाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीपुण्याश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॐ ऐं क्लीं श्रीपुराणा
श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य बहिश्चतुरस्रस्य चतुर्द्वारपार्श्वेषु देव्यग्रद्वारस्य दक्षिणपार्श्वमारभ्य तद्वामपार्श्वां
तं प्रतिद्वारं द्वि द्वि क्रमेण प्रादक्षिण्येन पुनर्ब्राह्म्याद्यष्टशक्तीः संपूज्य पुनर्देव्याः पुरोभागस्थद्वारस्य दक्षिणपार्श्वमारभ्य प्रतिद्वारं द्वि
द्वि क्रमेणैन्द्रादीशानान्तलोकपालशक्त्यष्टकं प्राग्वत्संपूज्य वायव्यादिकोणचतुष्टये अनन्तब्रह्मनियतिकालशक्तीः संपूज्य वज्रादी
न्यायुधानि प्राग्वच्छक्तिरूपाणि संपूज्य पुनर्मध्ये नीलपताकां नित्यां तद्विद्ययाभ्यर्च्य धूपादि सर्वं प्राग्वत्कल्पयेदिति नीलपताका
सोर विधिः अथ विजया तत्र श्रीतन्त्रराजे अथ षोडशनित्यासु संप्रोक्तायास्त्रयोदशी तद्विधानं शृणु प्राज्ञे विद्या प्रागुदिता तत्र
२८१ तदङ्गान्यक्षरन्यासध्यानान्यस्याः शृणु क्रमशिति दक्षिणामूर्तिसंहितायां ऋषिरस्या अहिश्छन्दो गायत्री देवता स्वयं स्वयं विजया

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नृंत्यदेह

तंत्रराजे विद्यायामजनैर्दीर्घस्वरयुतैरस्त्रतुष्टयं शोषाभ्यां तद्द्वयं कुर्यात्षडंगानि करांगयोः ज्ञानेंद्रियेषु श्रोत्रादिषु यथाचित्ते च विन्य
सेत् अक्षराणि क्रमाद्विंदुयुग्ममन्त्यं तु पूर्ववत् पंचवक्त्रां दशभुजां प्रतिवक्त्रं त्रिलोचनां भास्वन्मुकुटविन्यस्तचंद्ररेखाविराजितां सर्वा
भरणसंयुक्तां पीतांबरसमुल्लसज्ज्वलां उद्यद्भास्वद्देहकांतिज्वालांशुविस्मितां शंखपाशखेटकं चाकल्हारं वामबाहुभिः चक्रं तथांकुशं खड्गं
सायकं मातुलुंगकं दधानां दक्षिणैर्हस्तैः प्रयोगे भीमदर्शनां व्याघ्रास्याभिरभितः शक्तिभिः परिवारितां समस्तजनेन्स्वप्रयोगेषु सुखा
सनां शक्तयश्चापि शज्ञायां सुखासनसमन्विताः सर्वा देव्यः समाकारसुखपाण्यायुधाश्च आभूपि वामोर्ध्वादिदक्षिणोर्ध्वादिचायुधध्या
नं चतुरस्रद्वयं कृत्वा चतुर्द्वारोपशोभितं शाखाष्टकसमोपेतं तत्र प्राग्वत्समर्चयेत् तदंतर्हृत्तयुग्मातः षट्कोणं विधाय तु तदंतश्च
तथा पद्मं षोडशाच्छदसंयुतं तथैवाष्टच्छदं पद्मं विधाय वाह्यतश्चतः तत्र शक्तीराहृता सम्यगुपचारैस्तथार्चयेत् अन्नाज्याभ्यां नि
त्यहोमं कुर्यात् तिलतंडुलैः बलिद्वयं प्रकुर्वीत पूजां प्राग्वत्समापयेदिति ललितारहिताः पंचदश नित्यास्तिथीश्वराः चंद्रखंडलसन्मौ
लिसुतासा तन्मयी तथा अत्र कामेश्वर्यादि पंचदश नित्यानां वृद्धिक्षयोपितं चंद्रकलापंचदशकरूपं पंचदशतिथिमयत्वात्तासां
चंद्रकलाधारणं त्वे ललितायास्तु तासां कौलानां कालेरणमृतां क्षयादिकलादिरूपत्वात्तस्याः तद्धारणं नास्ति मायासप्ताक्षरीम

त

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

(नामभि)
ध्यगतैरर्चयेत् तदावरणशक्तीस्तु समानाकारहेतिकाः अग्न्यादक्षिणेनैव ताः सर्वास्तु प्रपूजयेत् तासां क्रमेण नामानि शृणु वक्ष्ये
यथाविधि नित्यानित्यावदुदितमर्चनं चतुरस्रके ब्राह्म्यादिलोकपालाख्याः षोडशाधारसंस्थिताः अनन्तब्रह्मनियतिकालाश्च वि
दिक्षु गताः अंतस्त्यस्वष्टकोणेषु पूजयेदुक्तविग्रहाः जयां च विजयां दुर्गां भद्रां भद्रकरीमपि क्षेमां क्षेमंकरीं नित्यामष्टकोणेषु मं
त्रिणः तदन्तः षोडशदलेष्वर्चयेत्षोडशामिताः शक्तीस्ता गंधपुष्पादिभिश्चैतो भक्तिसमन्विताः विदारिकां विश्वमयीं विश्वां विश्वविभंज
नीं वीरां विक्षोभिणीं विद्यां विनोदां वित्तविग्रहां वीतशोकां विषग्रीवां विपुलां विजयप्रदां विभवां विविधां विप्रां प्रोक्ताकारसमान्वि
ताः तदन्तरष्टपत्रेषु शक्तीरष्टामिताः यजेत् प्रोक्तक्रमेण गंधाद्यैर्भक्तिनिघ्राय शायावशी भजेत नित्यशो देवीं योऽसौ स्यात्सर्वतः सुखी
अथ प्रयोगः तत्र प्राग्वद्योगपीठन्यासान्ते विजयाविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि अग्निऋषये नमः मुखे गायत्रीछंदसे नमः हृ
दि विजयानित्यायै देवतायै नमः इति विन्यस्य मं हृदयाय नमः मीं शिरसे स्वाहा मूं शिखायै वषट् मैं कवचाय हुं मौं नेत्राय वौषट् मः न
मश्चास्त्राय फट् इति करषडंगन्यासं विधाय श्रोत्रयोः मं नमः सर्वांगे मं नमः नेत्रयोः रं जिह्वायां यं नमः नासायां डौं नमः चित्ते ऊं नमः
सौर इति विन्यस्य प्रोक्तविजयाविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि व्यापकं विधाय ध्यानादिमानसपूजां ते स्वर्णादिपट्टे कुंकुमादि
४८२

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नाचतुर्द्वारयुक्तं चतुरस्रद्वयं विधाय तदंतर्वृत्तयुग्मं तदंतरष्टकोणं तदंतः षोडशदलपद्मं तदंतरष्टदलपद्ममिति श्रीचक्रं निर्माय
पुरतः संस्थाप्याभ्यर्च्यार्घ्याद्यात्मशुद्ध्यांते प्राग्वद्भुवनेश्वरीयोगपीठमभ्यर्च्य तत्र विजयाविग्रहमूर्त्तिं परिकल्प्यावाहनादिपुष्पोपचा
रांते प्राग्वत्षडंगानि गुरुपंक्तित्रयं संपूज्य चतुरस्रस्य चतुर्द्वारपार्श्वेषु देव्यग्रद्वारस्य दक्षिणद्वारमारभ्य तद्वामपार्श्वांतं प्रातिद्वारं ढुं
ढिक्रमेण ब्राह्म्याद्यष्टशक्तीः प्रादक्षिण्येन ह्रीं ब्राह्मी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इत्यादिक्रमेण संपूज्य चतुरस्रस्य चतुर्द्वा
रपार्श्वेषु देव्यग्रद्वारस्य दक्षिणद्वारमारभ्य तद्वामपार्श्वांतं प्रतिद्वारं ढुंढिक्रमेण ब्राह्म्याद्यष्टशक्तीः पश्चिमद्वारमारभ्य प्रतिद्वारं ढुंढि
क्रमेण इंद्रादीशानांतं लोकपालशक्त्यष्टकं प्राग्वत्संपूज्य वायव्यादिनिर्ऋत्यंतं कोणचतुष्टये ह्रीं श्रीं अनंतशक्तिपादुकां पूजयामि तर्पया
मितर्पयामि नमः एवं ब्रह्मशक्तिं नियतिशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः कालशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
इति संपूज्याष्टकोणेषु देव्यग्रमारभ्य प्रादक्षिण्येन ह्रीं जया श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विजया श्रीपादुकां पूजया
मितर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं दुर्गा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं भद्रा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं भद्रकाली
श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं क्षेमा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं क्षेमंकरी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पया

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मि नमः ह्रीं श्रीं नित्याश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य षोडशदलेषु विदारिकाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं
विश्वमयीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विश्वाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विश्वाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पया
तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विश्वाविभक्तिकाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं वीराश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विक्षो
भिणीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विद्याश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विग्रहाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पया विनोदा
मि नमः ह्रीं श्रीं वीतशोकाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विषग्रीवाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विपुला
श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विजयाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं दुर्गाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि न
मः ह्रीं श्रीं विविधाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विप्राश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्याष्टदलेषु ह्रीं श्रीं
मनोहराश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं मंगलाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं मदोत्सिक्ताश्रीपादुकां पू
सौर जयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं मनस्विनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं मानिनीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं
२८३ श्रीं मधुराश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं मायाश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं मोहिनीश्रीपादुकां पूजया

283

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

इतिसंपूज्याष्टदलकर्णिकायां देव्या दक्षिणाधःकरादि वामाधःकरांतानि दशायुधस्थानानि परिकल्प्य ह्रीं श्रीं मातुलुंगाय नमः एवं सा
यकेभ्यो नमः ह्रीं श्रीं खड्गाय नमः ह्रीं श्रीं अंकुशाय नमः ह्रीं श्रीं चक्राय नमः ह्रीं श्रीं चक्राय नमः ह्रीं श्रीं शंखाय नमः ह्रीं श्रीं पाशाय
नमः ह्रीं श्रीं खेटाय नमः ह्रीं श्रीं चापाय नमः ह्रीं श्रीं कह्लाराय नमः इति संपूज्य पुनर्विजयानित्यां तद्विद्यया संपूज्य धूपादि सर्वं प्रापयेत्
समापयेत् इति विजयानित्याविधिः   अथ सर्वमंगला तत्रैव तंत्रराजे अथ षोडशानित्यासु या प्रोक्ता तु चतुर्दशी एकाक्ष
रा तु या प्रोक्ता सा विद्या सर्वमंगला न्यासक्रमं ध्यानशक्तिश्चक्रावरणस्थिताः पूजाक्रमं साधनं च विनियोगादिकान् क्रमात् द
क्षिणामूर्त्तिसंहृ ऋषिश्छंदो महेशानि गायत्री छंद उच्यते देवीयं सर्वमंगलेतितितंत्रराजे मूलविद्याक्षरैर्दीर्घस्वरभिन्नैः षडंगकं ता
नि तत्स्वरभिन्नानि न्यसेत्षडंगमनोवधि सुवर्णवर्णां रुचिरांशुक्तां माणिक्यभूषणां माणिक्यमुकुटां नेत्रद्वयां वेलद्वयांपरां द्विभु
जां स्वासनोपद्मे लसत्षोडशात्मद्वयैः पत्रैः रूपितैः सचतुर्द्वारभूपुरे पद्मयुग्मके मातुलुंगफलं दक्षे दधानां करपंकजे वामेन नि
जभक्तानां प्रयच्छंतीं धनादिकं स्वसमानाभिरभितः शक्तिभिः परिवारितां षड्भिस्तिथिभिरन्याभिरष्टसेक्ताभिरन्वितां प्रयोगे
त्वन्यदा नित्यसपर्यास्तु शक्तिशक्तयः ताःशक्तीः शृणु देवेशि यानित्यावरणास्थिताः वरां भगवतीं भव्यां विशालाक्षीं शुचिस्मितां कक्कु

भङ्गी

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

मां कमलाकान्तां पूजयेदष्टपत्रके । कलां च पुराणीं नित्याममृतां जीवितां दयां । अशोकाममलां पूर्णां पुण्यां भाग्यामथोदितां विवेकां
विमलां विश्वां विनतां चाष्टयुग्मके । पूजयेदमितः शक्तीः शारदास्ति एवं क्रमेणैव कामिनीं खेचरीं चर्यां पुराणां परमेश्वरीं गौरीं शिवाममे
यां च विमलां विजयां परां । पवित्रां पद्मिनीं विद्यां विश्वेशीं विश्ववल्लभां । अमेयां सूक्ष्मां माननन्दामम्बुजाक्षीमनिन्दितां वरदां वाक्प्रदां
वाणीं विविधां वेदविग्रहां । वन्द्यां वागीश्वरीं सत्यां संजितां च सरस्वतीं । निर्मलां नादरूपां च पूजयेत्षोडशद्वये । प्राग्वदन्याः परिभिः
सर्वाः क्रमादन्वर्थसंज्ञकाः । ब्राह्म्याद्यालोकपालाख्याः शक्तीर्द्वारेषु पूजयेत् । पश्चिमादिचतुर्दिक्षु चतस्रः प्रोक्तविग्रहाः । अनेनत्र
ह्मनियतिकालरूपा विदिक्षु ताः । बलिद्वयं च होमं च कुर्यात्प्राग्वत्समापनं । जपं तु नित्यशः कुर्याद्धेतस्याः सहस्रकं । अथ यत्र
योगः । प्राग्वद्योगपीठन्यासान्ते सर्वमंगलाविद्यया प्राणायामत्रयं कृत्वा शिरसि चंद्राय नमः मुखे गायत्रीछंदसे नमः हृदि सर्वमंग
लादेवतायै नमः इति विन्यस्य स्रां हृदयाय नमः स्रीं शिरसे स्वाहा स्रूं शिखायै वषट् स्रैं कवचाय हुं स्रौं नेत्राय वौषट् स्रः अस्त्राय फ
सौर ट् करषडंगन्यासं कृत्वा श्रोत्रयोः स्रां नमः स्रीं सर्वांगे स्रीं नमः नेत्रयोः स्रूं नमः जिह्वायां स्रैं नमः नासायां स्रौं नमः मनसि स्रः नमः
२८४ इति विन्यस्य समस्तविद्यया व्यापकं विधाय ध्यानादि मानसपूजान्ते प्राग्वत्स्वर्णादिपट्टे कुंकुमादिना चतुर्द्वारोपेतं चतुरस्रद्वयं कृत्वा

284

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तदंतर्द्वात्रिंशद्दलं तदंतः षोडशदलं तदंतरष्टदलमिति पूजाचक्रं निर्माय प्राग्वत्पुरतः संस्थाप्याभ्यर्च्य प्राग्वद्योगात्मपूजांते भुवनेश्व
रीपीठमभ्यर्च्य तत्र सूर्यमंगलाविग्रहयास्मूर्त्तिं परिकल्प्यावाहनादिभिरुपचारैः ते प्राग्वत्षडंगानि गुरुपंक्तिं च यंत्रं च संपूज्य कर्णिकायां
देव्या दक्षिणवामयोर्बीजगणेशाय नमः वटुकाय नमः इति संपूज्याष्टदले ह्रीं श्रीं भव्या श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं भद्रा श्री
पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं भवानी श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विशालाक्षी श्री पादुकां पूजयामि त
र्पयामि नमः ह्रीं श्रीं सुविस्मिता श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं कंकुभा श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं
कमला श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं कल्या श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य षोडशदलेषु ह्रीं श्रीं कु
मला श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं पूरणी श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं नित्या श्री पादुकां पूजयामि तर्प
यामि नमः ह्रीं श्रीं अमृता श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं जीविता श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं दया श्री पा
दुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं अशोका श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं अमला श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि न
मः ह्रीं श्रीं पूर्णा श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं पुण्यभाग्या श्री पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं उद्यता श्री पादुकां

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींविवेकाश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींविभ्रमाश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः
ह्रींश्रींविश्वाश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींवितताश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः इतिसंपूज्यद्वात्रिंशद्दलेषु ह्रीं
श्रींकामिनीश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींखेचरीश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींआर्याश्रीपादुकांपूज
यामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींउराणाश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींपरमेश्वरीश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रीं
गौरीश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींशिवाश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींक्षेमयाश्रीपादुकांपूजयामि
तर्पयामिनमः ह्रींश्रींविमलाश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींविजयाश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींप
राश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींपवित्राश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींपद्मिनीश्रीपादुकांपूजयामित
र्पयामिनमः ह्रींश्रींविद्याश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींविश्वेशीश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींशिव
सौर वल्लभाश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींअशेषरूपाश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींआनंदाश्रीपादुकांपू
२८५ जयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींअंबुजाक्षीश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः ह्रींश्रींअनिंदिताश्रीपादुकांपूजयामितर्पयामिनमः

285

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ह्रीं श्रीं वरदा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं वाक्प्रदा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं वाणी श्रीपादुकां पूज
यामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विविधा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं वेदविग्रहा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
ह्रीं श्रीं वंध्या श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं वागीश्वरी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं सत्या श्रीपादुकां पू
जयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं संयता श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं सरस्वती श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः
ह्रीं श्रीं निर्मला श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं नादरूपा श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य चतुरस्रस्य चतु
र्द्वारपार्श्वेषु देव्यग्रद्वारस्य दक्षिणपार्श्वमारभ्य तद्वामपार्श्वांतं प्रतिद्वारं द्विद्विक्रमेण ब्राह्म्याद्यष्टशक्तीः प्रादक्षिण्येन ह्रीं ब्राह्मी
श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इत्यादिक्रमेण संपूज्य पश्चिमद्वारमारभ्य प्रतिद्वारं द्विद्विक्रमेण इंद्रादीशानांतलोकपालश
क्तीरष्टकप्राग्वत्संपूज्य वायव्यादिनिरृत्यांतकोणचतुष्टये ह्रीं श्रीं अनंतशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः एवं ब्रह्मशक्ति श्री
पादुकां पूजयामि नमः ह्रीं श्रीं नियतिशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं कालशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि
नमः इति संपूज्य षट्कोणेषु देव्यग्रद्वारमारभ्य प्रादक्षिण्येन ह्रीं जया श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं विजया श्रीपादु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

पुनः सर्वमंगलाविद्यया मध्ये तां संपूज्य धूपादिकं सर्वं प्राग्वत्कृत्वा समापयेत् इति सर्वमंगलापूजाविधिः अथ ज्वालामालिनी
तन्त्रश्रीतंत्रराजे अथ षोडशनित्यास्तु पंचदश प्रोदिताः पुरा तद्विधानं स्तु एव प्राहे ज्वालामालिन्युदाहृता न्यासं ध्यानं ततः शक्तीः पूजामपि
च सादरं दक्षिणामूर्तिसंहितायां ऋषिस्तु कश्यपः छन्दो गायत्री देवता त्वियं रेफस्त्री बीजशक्तीस्तु कीलकं कवचं परे इयं ज्वालामा
लिनी एकद्वयवक्त्रा पंचचतुर्हस्त्य दशाष्टकैः कर्यादंगानि मूलार्णैरारदितः षडंगयोः ज्वलज्ज्वलनसंकाशा माणिक्यमुकुटोज्ज्वलां
षट्कोणाद्धारमस्थुतां सर्वाभरणभूषितां पाशांकुशौ खेटखड्गौ चापबाणौ गदाधरौ शूलवज्रौ वराभीती दधानां करपंकजैः स्वस
मानाभिरमितः शक्तिभिः परिवारितां चारुस्मितलसद्वक्त्रसरोजां त्रीक्षणान्वितां ध्यात्वैवमुपचारैस्तैरर्चयेत्तां च नित्यशः चतुर
श्रद्वयं कृत्वा चतुर्द्वारसमन्वितं सषाल्वमष्टपत्राब्जमंतरष्टाश्रकं ततः षट्कोणमध्यतस्त्र्यश्रं विधायात्र शिवं यजेत् इच्छाज्ञानक्रि
याशक्तिरर्चयेत्र्यश्रगाः क्रमात् डाकिन्याद्याश्च षट्कोणे स्वष्टाग्रेऽघस्मरादिकाः घस्मरा विश्वकवला लोला लोलाक्षी लोलजिह्विकं
मोर सर्वभक्षा सहस्राक्षी निःसंगा संहृतिप्रिया बाहिरष्टदले देवीः तां पूजयेच्च प्रदक्षिणं अचिंत्यामप्रमेयां च पूर्णरूपां दुरासदां
२८६ सर्वेशां सिद्धिरूपां च पावनीमेकरूपिणीं बाह्यद्वारेषु कोणेषु पूजयेत्त्वा उदीरिता प्राग्वत्कृत्वा ध्यश्चकेजा मुस्का प्रोक्तकं मंत्रजेत्

786

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

बलिहोमावसानांतमितिसम्यक्समीरितं अथप्रयोगः तत्रप्रागयोगपीठन्यासांते ज्वालामालिनीविद्यया प्राणायामत्रयं कृ
त्वा शिरसि कश्यपाय ऋषये नमः मुखे गायत्रीछंदसे नमः हृदि ज्वालामालिनीनित्यायै देवतायै नमः गुह्ये रं बीजाय नमः पादयोः
फट् शक्तये नमः नाभौ हुं कीलकाय नमः इति विन्यस्य मम सर्वाभीष्टसिद्ध्यर्थे विनियोगः इति कृतांजलिः कृत्वा रं हृदयाय नमः न
मः शिरसे स्वाहा हा भगवति शिखायै वौषट् ज्वालामालिनि कवचाय हुं देवदेवि नेत्राय वौषट् इति सर्वभूतसंहारकारिके अस्त्राय
फडिति करषडंगन्यासं कृत्वा तत्रादंतरष्टदलपद्मं ततः तदंतरष्टकोणं विधायोध्यानादि मानसपूजांते स्वर्णादिपट्टे कुंकुमादिना चतु
र्द्वारोपेतं चतुरस्रद्वयं कृत्वा तदंतरष्टदलपद्मं तदंतरष्टकोणं तदंतः षट्कोणं तदंतस्त्रिकोणमिति पूजाचक्रं विधाय प्रागवत्पुर
तः संस्थाप्यार्घ्यमर्घ्योदयात्म पूजांते प्रागवत्सुवनेश्वरीपीठमभ्यर्च्य तस्मिन् ज्वालामालिनीविद्यया मूर्तिं परिकल्प्यावाहनादि
पुष्पोपचारांते प्रागवत्षडंगानि गुरुपंक्तिं च यंत्रे त्रिकोणमध्ये संपूज्य त्रिकोणषट्कोणयोरंतराले देव्या दक्षिणाधःकरादिवामाधः
करांतानि द्वादशायुधस्थानानि परिकल्प्य ह्रीं श्रीं अभीत्यै नमः ह्रीं श्रीं वज्राय नमः एवं शंखाय नमः बाणेभ्यो नमः खड्गा
य नमः अंकुशाय नमः पाशाय नमः ह्रीं श्रीं चापाय नमः ह्रीं श्रीं खेटाय नमः ह्रीं श्रीं गदायै नमः ह्रीं श्रीं त्रिशूलाय नमः ह्रीं श्रीं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

वराय नमः इति संपूज्य त्रिकोणे ह्रीं श्रीं इच्छाशक्त्यै नमः ह्रीं श्रीं ज्ञानशक्त्यै नमः क्रियाशक्त्यै नमः ततः षट्कोणे देव्या वामाग्र
कोणे ह्रीं श्रीं डाकिन्यै नमः एवं दक्षिणाग्रकोणे ह्रीं श्रीं राकिन्यै नमः पृष्ठकोणे ह्रीं श्रीं लाकिन्यै नमः पृष्ठवामकोणे काकिन्यै न
मः पृष्ठदक्षे शाकिन्यै नमः देव्यग्रकोणे ह्रीं श्रीं हाकिन्यै नमः इति संपूज्याष्टकोणे ह्रीं श्रीं घस्मरायै नमः ह्रीं श्रीं विश्वकवला
यै नमः ह्रीं श्रीं लोलाक्ष्यै नमः ह्रीं श्रीं लोलजिह्वायै नमः ह्रीं श्रीं सर्वभक्षायै नमः ह्रीं श्रीं सहस्राक्ष्यै नमः ह्रीं श्रीं निःसंगायै न
मः ह्रीं श्रीं संहृतिप्रियायै नमः इति संपूज्याष्टदलेषु ह्रीं श्रीं अचिन्त्यायै नमः ह्रीं श्रीं अप्रमेयायै नमः ह्रीं श्रीं पूर्णरूपायै नमः
ह्रीं श्रीं दुरासदायै नमः ह्रीं श्रीं सर्वसंसिद्धिरूपायै नमः ह्रीं श्रीं पावन्यै नमः ह्रीं श्रीं एकरूपिण्यै नमः इति संपूज्य चतुरस्रस्य चतु
र्द्वारपार्श्वेषु देव्यग्रद्वारस्य दक्षिणद्वारमारभ्य तद्वामपार्श्वान्तं प्रतिद्वारं द्विद्विक्रमेण ब्राह्म्याद्यष्टशक्तीः प्रादक्षिण्येन संपूज्य पश्चि
मद्वारमारभ्य पूर्वपश्चिमक्रमेणेन्द्रादीशानान्तं लोकपालाष्टकं संपूज्य वायव्यादिनिरृत्यन्तं कोणचतुष्टये प्राग्वत् ह्रीं श्रीं
सौर अनन्तशक्त्यै नमः ह्रीं श्रीं ब्रह्मशक्त्यै नमः ह्रीं श्रीं नियतिशक्त्यै नमः ह्रीं श्रीं कालशक्त्यै नमः इति संपूज्य पुनः ज्वालामा
२८७ लिनीं विद्यया पुनः संपूज्य धूपदीपादिकं सर्वं प्राग्वत् कृत्वा समापयेत् इति ज्वालामालिनीपूजाविधिः अथ वि
मध्ये
287

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ल्प

त्रानित्या अथ षोडशनित्यासु याचित्राषोडशी शिवे प्रोक्ता तत्कालमथनाशृणु सर्वार्थसिद्धिदं विद्याभोगेवु कथिता तदंगन्या
समं युतं ध्यानं प्रक्ती: पूजनं चेति दक्षिणामूर्तिसंहितायां सावित्र्या स्य मंत्रस्य गायत्रीछंद उच्यते विचित्रा देवतेति तत्रतत्र
राजे विद्यादिवायुना कुर्याद्दीर्घस्वरयुतं क्रमात् षडंगानि यथापूर्वं मातृकां विद्यया न्यसेत् उद्यदादित्यबिंबाभां नवरत्नविभू
षितां नवरत्नाकिरीटां चित्रपट्टसुकोज्ज्वलां चतुर्भुजां त्रिनयनां शुचिस्मितलसन्मुखीं सर्वानंदमयीं नित्यां समस्तेप्सितदा
यिनीं चतुर्भुजां भुजै: पाशमंकुशं वरदाभये दधानां मंगलापरकरालिका नवयोगिनी अत्रायुधध्यानं वामोर्ध्वादि वामदक्षिण
क्रमेण तत्क्रांतिमिश्रक्रमंत्थैवा चेनमीरितं नवयोनावष्टवर्गोयुता त्राह्म्यादिका यजेत् इच्छाज्ञानक्रियाशक्ती: चर्चयेन्मध्यकोण
त: हेतीश्च परितो देव्या: शक्तयेत तदंतिके सर्वासामपि नित्यानां नाथोदेव्यास्तु पश्चिमे पूजयेत्त तदाकारं ततत्रैव यथाविधि गुरु
मंडलपूजादिसाधारणमुदीरितं सर्वासामपि नित्यानां पराद्यास्यदेवतास्मा: अथ प्रयोग: तत्रयोगपीठन्यासांते चित्राविद्यया प्रा
णायामत्रयं कृत्वा शिरसि ब्रह्मणे ऋषये नम: मुखे गायत्रीछंदसे नम: हृदि चित्रानित्यादेवतायै नम: इति विन्यस्य चां हृदयाय न
म: चीं शिरसे स्वाहा चूं शिखायै वषट् चैं कवचाय हुं चौं नेत्राय वौषट् च: अस्त्राय फट् इति करषडंगं कृत्वा न्यासं कृत्वा चं कौं त्र

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नमइत्यादि वकौ अं नमः वकौ इं नमः वकौ ईं नमः वकौ उं नमः वकौ ऊं नमः इत्यादि वकौ क्षं नमः इत्यंतं मातृकां विन्यस्य चि
त्राविधया व्यापकं विधाय ध्यानादिमानसपूजां ते स्वर्णादिपट्टे कुंकुमादिना चतुर्द्वारयुक्तं चतुरश्रं वृत्तं कृत्वा तदंतः द्वात्रिंशद्दल
पद्मं तदंतः षोडशदलपद्मं तदंतः अष्टदलं तदंतः नवयोनिमिति श्रीचक्रं निर्माय पुरतः संस्थाप्यात्मयोग्योपचारात्मपूजां ते प्राग्वद्भुवने
श्वरीपीठमभ्यर्च्य तत्र चित्राविधयावाह्य त्रिपरिकल्प्यावाहनादि पूज्योपचारांते प्राग्वत् त्रिकोणाग्रकोणयोरंतराले षडंगानि दे
व्याः पृष्ठभागस्यांतराले गुरुपंक्तित्रयं च संपूज्य त्रिकोणाग्रकोणयोरंतराले षड्वद्दक्षिणवामपार्श्वेषु ह्रीं श्रीं अभयाय नमः ह्रीं
श्रीं अंकुशाय नमः ह्रीं श्रीं पाशाय नमः ह्रीं श्रीं वरदाय नमः इति संपूज्य तत्त्रिकोणे देव्या आदिप्रादक्षिण्येन ह्रीं श्रीं इच्छाशक्ति
श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं ज्ञानशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं क्रियाशक्तिश्रीपादुकां पूजया
मि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं इति संपूज्याष्टयोनिदेव्या आदिप्रादक्षिण्येन ह्रीं श्रीं अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं ऌं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः ब्राह्मीश्री
सौर पादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं कं खं गं घं ङं माहेश्वरीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं चं छं जं झं ञं कौ
२८८ मारीश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं टं ठं डं ढं णं वैष्णवीश्रीपादुकां पूजयामि नमः ह्रीं श्रीं तं थं दं धं नं वाराहीश्रीपा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं पं फं बं भं मं इंद्राणी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं यं रं लं वं चामुण्डा श्रीपादुकां पू
जयामि तर्पयामि नमः ह्रीं श्रीं शं षं सं हं लं क्षं महालक्ष्मी श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्याष्टदलेषु सर्वमंगलाष्टको
क्तमार्गतः संपूज्य तथैव सर्वं समापयेत् इति विचित्रा नित्या पूजाविधिः अथ डाकिन्यादि षड्ग्राम्यदेवतापूजाविधिर्लिख्यते
तत्र श्रीतंत्रराजे भूमौ विधाय षट्कोणमष्टकं प्राक्प्रदिक्क्रमात् मध्ये च तत्र तां नित्यां नित्यां गंधादिभिर्यजेत् अभितस्तत्र मध्यस्थत
स्य चक्रं तत्क्रमात् यजेत् बाह्येष्वपि च ताः प्राग्वत्प्रोक्तवर्णाः समर्चयेत् तासां सर्वासामपि तथा षट्कोणेषु डाकिन्याः षड्विंशतत्समादेव्याः स
वीरुपात्रुध्यादिभिः प्राग्वत्तवर्णाणां पंच सप्ताक्षराः क्रमादिमा नवकाः परेष्वपि च लक्षाणां राहितैस्तैस्तथा चार्चयेत् तेषामपि च चक्राणां शाकी
नीचविलेपितः शृतानि ग्रहसंज्ञास्याः तासां शत्रूणां विपत्तये अथ प्रयोगः तत्र कश्चित्तु समेषु संस्कृते गोमयोपलिप्ते पश्च इष्टिर
हिते गृहे प्रायदासनस्थः ज्ञानादियोगपीठन्यासांते नित्यानित्याविधोक्तविधिना प्राणायामादिमानसपूजांते कृतास्य पुरतो भूमौ कचि
द्विंदुकृतात तदष्टमतः परितश्चतुर्विंशांगुलमानक्रमात् कृते नियाय्य तन्मध्ये प्राक्प्रत्यगायतं ब्रह्मसूत्रमास्फाल्य तद्ब्रह्मसूत्रस्या
र्धमानेन तस्मिन्वृत्ते ब्रह्मसूत्रस्य पूर्वायां दिशि तः पश्चिमायां दिशि दक्षिणभागे चिह्नद्वयमुत्तरभागे चिह्नद्वयमिति संभूय चिह्नचतु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

छयं कृत्वा चिह्नान्वितं दक्षिणोत्तरायतं तिर्यक्सूत्रद्वयमास्फाल्य पश्चिमतिर्यक्सूत्रावधिद्वयमारभ्य ब्रह्मसूत्रपूर्वाग्रावधि सूत्रद्वयं
विन्यस्य पुनः पूर्वतिर्यक्सूत्रस्य कोटिद्वयमारभ्य ब्रह्मसूत्रपश्चिमाग्रान्तं सूत्रद्वयं विन्यस्य षट्कोणं कृत्वा तस्मिन्षट्कोणे आग्नेयादि
वायुकोणान्तमीशानादिनिरृतिकोणान्तं च कर्णसूत्रद्वयं च विन्यस्य पूर्ववत्कृतब्रह्मसूत्रसमेतानि त्रीण्यपि सूत्राणि प्रत्येकं त्रिधा वि
भज्य चिह्नानि कृत्वा पश्चिमवायव्येशानपूर्वाग्नेयनिरृतिदिग्गतेषु षट्सु ब्रह्मसूत्रतृतीयांशस्थानेषु मध्ये तत्तद्दर्धाधमानसूत्र
क्रमेण वृत्तसप्तकं कृत्वा ब्रह्मसूत्रस्य पूर्ववत्कृतब्रह्मसूत्रसमेतानि त्रीण्यपि सूत्राणि प्रत्येकं त्रेधा विभज्य चिह्नानि कृत्वा पश्चिमवा
यव्येशानपूर्वाग्नेयनिरृतिदिग्गतेषु षट्सु ब्रह्मसूत्रतृतीयांशस्थानेषु मध्ये तत्तद्दर्धाधमानसूत्रक्रमेण । वृत्तं प्रत्येकं चतुर्विंशति
धा विभज्य वृत्तमध्यगतानि विंदुमारभ्य पादितः षट्सु वृत्तेषु दशमांशद्दशमांशस्थानेषु तत्तन्मध्यगतब्रह्मसूत्रे चिह्नानि कृत्वा पुन
र्मध्यवृत्तस्य वायव्यवृत्तस्य च मध्यादितः आग्नेयकोणगतवृत्ते ब्रह्मसूत्रे प्राग्दशमांशचिह्नानि कृत्वा तथैव आग्नेयमध्यवृत्तयोरंत
रालादितः वायव्यवृत्तमध्यगतब्रह्मसूत्रदशमांशे चिह्नं कृत्वा तथैवेशाननिरृतिकोणगतवृत्तयोरप्युक्तप्रतिवृत्तं चिह्नद्व
यं कृत्वा तथैव पश्चिमवायव्यगतब्रह्मसूत्रस्य पश्चिमादितः पूर्वाद्यादितश्च प्राग्दशमांशे दशमांशे चिह्नद्वयं विधाय समस्तेषु वृत्तेषु

मोर
२८९
289

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ष्ठापिचिक्कंविक्रं प्रतिष्ठितं कृत्वा तेषु प्रागुक्तसुक्तात्षट्कोणमन्त्रकं कृत्वा निष्पाद्य तेषु प्रतिषट्कोणं मध्ये षट्सु त्रिकोणेषु चतुष्टयानि कृत्वा
अष्टसूत्राणि मार्जयेदिति षट्जाचक्रमुद्धृत्य तन्मध्ये नित्यानित्याविषयाभ्युपांजलिं निक्षिप्य नित्यानित्याविषयार्घ्यस्थापनाद्यात्मपू
जां तं कृत्वा मध्यषट्कोणे प्रागुक्तनित्यानित्याः पूर्वोक्तविधिना पीठपूजादिषु ब्यापचारं ततस्तोक्तविधिना डाकिन्यादिषट्कं संपूज्य धूप
दीपौ दत्त्वा वक्ष्यमाणे नैवेद्यषट्कं निवेद्य तांबूलादि समर्प्य प्रागुक्तं कृत्वा निरृतिकोणस्थषट्कोणे धूम्रवर्णं मध्ये डाकिनीमावाह्य धूम्रवर्णे
नित्यानित्यासमानसुखेषु ज्ञानेषु धारिषु तां ध्यात्वा डां डीमित्यादिषडंगसंजैर्ज्ञातिषुक्तैः षडंगन्यासयोगेन सकलीकृत्य तस्याः प्राण
प्रतिष्ठां कुर्यात् एवमुत्तरत्रापि राकिन्यादीनामाद्यक्षरैः षड्दीर्घजातिषुक्तैः सांसकलीकरणं प्राणप्रतिष्ठां च कुर्यात् ततः स्वामिषु
खीमासनादिषु षष्ठीं तैरुपचारैरभ्यर्च्य तदावरणशक्तीः नैरृतिकोणे ऐं ह्रीं श्रीं अं शक्तिपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः एवं वायव्यको
णे कं शक्तिपादुकां पूजयामि नमः पूर्वकोणे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं खं शक्तिपादुकां पूजयामि नमः आग्नेयकोणे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गं शक्तिपादुकां पूजया-
मि नमः ईशानकोणे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं घं शक्तिपादुकां पूजयामि नमः पश्चिमकोणे ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ङं शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः इति संपू
ज्य धूपदीपौ दत्त्वा पायसान्नं निवेद्य तांबूलादि प्रणामांतैरुपचारैः परितोष्य वायव्यस्थषट्कोणे सिंदूरवर्णां राकिनीमावाह्य सिंदूरवर्णां

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ततः स्वर्वादायनः षट्कोणे नीलवर्णे लाकिनीमावाह्य नीलवर्णां प्रागवत् सुखदुःखादिष्टां तां ध्यात्वा आसनादिषु ष्वोपचारान्ते श्रोक्तरीत्या षट्कोणेषु ॐ शक्तिश्रीपा पू त दशक्तिश्री पू त
ढशक्तिश्री डशक्तिश्री ढशक्तिश्री णशक्तिश्रीपा पू त इति संपूज्य धूपदीपौ दत्त्वा गुडौदनं निवेद्य शेषं प्राग्वत्कुर्यात् ॥ ४

नित्यानित्यासमानसुखदुःखादियुतां ध्यात्वासनादिषु ष्वोपचारान्ते राकिण्या वामाग्रदक्षिणाग्र २६ २६ वामदक्षिणे मं सुखस्थेयु षट्कोणे
णेषु क्रीं श्रीं इं शक्तिपादुकां पूजयामि नमः एवं च शक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामि नमः छ शक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामि नमः ज
शक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामि नमः झ शक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामि नमः ञ शक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामि नमः इति सं
गुडौ: पूज्य धूपदीपौ दत्त्वा गुडौदनं निवेद्य शेषं प्राग्वत्कुर्यात् अथाग्नेयस्य षट्कोणे उद्यदादित्यवर्णां ताद्रंगीं काकिनीमावाह्य प्राग्वत् आलासना
दिषु ष्वोपचारान्ते प्राग्वत् षट्कोणेषु क्रीं श्रीं अं शक्तिपादुकां पूजयामितर्पयामि नमः क्रीं श्रीं तं शक्तिश्रीपादुकां पूजयामितर्पयामि नमः
क्रीं श्रीं थं शक्तिश्रीपा पू त नमः क्रीं श्रीं दं शक्तिश्रीपा पू त नमः क्रीं श्रीं धं शक्तिश्रीपा पू त नमः क्रीं श्रीं नं शक्तिश्रीपा पू त नमः इति
संपूज्य धूपदीपौ दत्त्वा हरिद्रान्नं क्रमन्त्रं निवेद्य तांबूलादि प्राग्वत्कल्पयेत् ततईशानादिगते षट्कोणे हेमवर्णां शाकिनीमावाह्य सुवर्ण
वर्णां ध्यात्वासनादिषु ष्वोपचारान्ते ॐ ऐं क्रीं श्रीं अः शक्तिपादुकां पूजयामितर्पयामि नमः ॐ ऐं क्रीं श्रीं पं शक्तिश्रीपा पू त नमः ॐ ऐं क्रीं
सोर श्रीं फं शक्तिश्रीपा पू त नमः क्रीं श्रीं बं शक्तिश्रीपा पू त नमः क्रीं श्रीं भं शक्तिश्रीपा पू त नमः क्रीं श्रीं मं शक्तिश्रीपा पू त नमः इति
१९. संपूज्य तिलमिश्रमन्नं निवेद्य शेषं प्राग्वत्कुर्यात् अथ पश्चिमषट्कोणे शुद्धवर्णां हाकिनीमावाह्य प्राग्वत् सुखदुःखादियुतां शुद्धवर्णां

२९०

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ध्यात्वासनादिपुष्पोपचारांते ऐंह्रींश्रीं यशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ऐंह्रींश्रीं रशक्तिश्रीपा॰पू॰त॰नमः ऐंह्रींश्रीं लशक्तिश्री
पा॰पू॰त॰नमः ऐंह्रींश्रीं वंशक्तिश्रीपादुकां पू॰त॰नमः ऐंह्रींश्रीं शंशक्तिश्रीपादु॰पू॰त॰नमः ऐंह्रींश्रीं षंशक्तिश्रीपा॰पू॰त॰नमः ऐंह्रींश्रीं संश
क्तिश्रीपा॰पू॰त॰नमः ऐंह्रींश्रीं हंशक्तिश्रीपा॰पूजयामि तर्पयामि नमः इति संपूज्य तिलमिश्रमन्नं निवेद्य शेषं प्रायत्कुर्यात् धूपदीपादि
त्वा पुष्पार्घ्यं निवेद्य ताम्बूलादि प्राग्वत्कल्पयेत् ततो नित्यानित्यां प्राग्वत्तद्विद्यया संपूज्य स्तुतिप्रणामादिभिः परितोष्य हाकिन्याद्याः
सावरणास्तस्यां संयोज्य तां स्वहृत्पद्मस्थ तन्मयः सुखं विहरेदिति इयमनुग्रहपूजा वश्यादिशुभकाम्यकर्मसु ज्ञेया निग्रहादिक्रू
रकर्मसु तु पश्चिमद्वारोणसप्तकोणहाकिन्यादिनित्यानित्यां ता विलोमेन तत्तदावरणशक्तीश्च विलोमेन संपूज्य क्रूररूपां ध्यायन्स्ववे
शिन स्वनेत्रयोनिरक्तसंपादितचरुणा नैवेद्यं कल्पयित्वा स्ववैरिणां शरीराणि च ताभ्यो निवेद्य क्रुद्धाभिस्ताभिस्तच्छरीराणि छित्वा पिशा
चेभ्यो विभज्य दत्तानि तैश्च भक्ष्यमाणानि ध्यायेदिति धातुदेवतापूजाविधिः अथ पिशाचमिथं पंचाशन्मिथुनपूजा तत्र श्रीतं
त्रराजे स्वादिह्लांतार्णैः प्रायरूपिणीशक्तिसंयुतैः बीजद्वयाद्यैः सप्तार्णयैतैः पंचदशार्णैः पंचाशत्संख्यकैः पूज्याः पंचाशत्स्त्रपा
लकैस्तेषां बीजद्वयं वर्णस्तत्र शसंयुताः सप्तार्णयैव संयुता मंत्राः पंचदशार्णास्ताश्चतुःषष्टिपदेमध्यचतुष्कोदिनविद्यया मनीषितं समा॰

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तदंतरं वा स्याधः पंक्तिस्थको
ष्ठद्वये दक्षिणकोष्ठमारभ्य
प्रादक्षिण्यक्रमेणमुत्क्रम
निर्गमगत्या चक्रवामपं
क्त्याकोष्ठादि षष्टिकोष्ठेषु
तद्दिनोदयाक्षरादीनि मा
तृकायाः पंचाशदक्षराणि
समालिख्य

लिख्येत्तेषु तान्मिथुनानि वै घटिकाक्रमयोगेन ह्रस्वायां मध्यगोऽर्चयेत् दिनेषु घटिकायोगात्पंचाशन्मिथुनान्यपि एवं मंडलं
मासार्धोद्याप्नोत्यवाभिवांछितं नित्यशस्ताः समावाह्य तस्मिंश्चक्रे समर्चयेत् समस्तवांछितप्राप्तिस्तदा भवति सर्वतः आ
दिक्षांतेत्यादि सर्वेतदित्यंतस्य श्लोकषट्कस्यायमर्थः तत्र प्राङ्मुखस्थाने समांतरालानि नव सूत्राणि प्राक्प्रत्यगुदग्दक्षिणा दि
दिक्षु विन्यस्य चतुःषष्टिपदोपेतं चक्रं कृत्वा तस्मिंश्चक्रे मध्यकोष्ठचतुष्कमेकीकृत्य तत्र तद्दिननित्याविद्याक्षराणि स्वा
भिमतप्रार्थनमध्यमालिख्य लिखितक्रमेण उदयाक्षरादिषु षष्टिघटिकासु तत्तद्घटिकामिथुनषोडशाभिरुपचारैरभ्यर्च्येत
त्फलमवाप्नुयात् अत्र पूजामंत्रास्तु क्लीं श्रीं अरूपिणी शक्तिः श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः इत्यादि शक्तिमंत्राः क्लीं श्रीं
अपरक्षेत्रेशपादुकां पूजयामि नमः इत्यादयः क्षेत्रेशमंत्राः पंचाशत् इत्येवं पंचदशाक्षराकाभिर्विद्याभिः पंचदशाक्षरैः सं
त्रैश्च तानि मिथुनानि प्रोक्तक्रमेण पूजयेत् काम्यकर्मांगत्वेन पूजायां तु घटिकापारायण वदुदयाक्षरादीनि षष्टिमिथु
सौर नानि यथोक्तक्रमेणैकैकशो विलंबेन पूजयेत् प्रतिघटिकापूजनेऽस्य तदेव काम्यकर्मविषयत्वात् इति पंचाशन्मिथुनपू
२९२ जा   अथ मुद्राप्रस्तारस्तु अंकुशांकं मामिकेप्राकारः अग्यारिकरसो भागपदं उडिनीरिपु जिह्वाग्रग्रहा मालिनीथि

२४१

षडंग

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कुंभं खयोनिमत्स्या वाहनादिनव संक्षोभिण्यादिपद्मगं धारि पंचवक्त्रग्रासप्राणादिस्त्रे पंचसप्तजिह्वाबलिपंचकर्मा
राचनमस्कारसंहारगदामुसुलाभ्रान्तिखड्गाख्याश्चेति चत्वः षष्टिमुद्राः   अथैतासां लक्षणानि ज्ञानार्णवे मुष्टि
बद्ध्वा दक्षकरे तर्जन्यंकुशरूपिणी   अंकुशाख्या ख्याता महामुद्रा त्रैलोक्याकर्षणक्षमा   तथा नारदपंचरात्रे दक्षांगु
ष्ठापरांगुष्ठेर्वेष्टिता हस्तद्वयेन तु सावकाशं चैव मुष्टिं कुंभमुद्रां विदुर्बुधाः   प्रयोगसारे त्रिशूलाग्रौ करौ कृत्वा विन्यसेत्
वमितो नयेत्   अग्निमुद्रेयमाख्याता वह्निप्राकारलक्षणा   सारसंग्रहे ऋषिश्छन्दोदेवतानां न्यासे तत्र लयः स्मृताः
चत्वारोऽङ्गुष्ठरहिता इति नारदपंचरात्रे मंत्राभिमृष्टयोः पाण्योः पल्लवांगानि विन्यसेत्   अंगुष्ठेनाचरेन्न्यासमन्याङ्गुलीस
मार्श्रय अंगुष्ठविषयन्यासं तर्जनीभिः शिरसे वह्नि दक्षिणमूर्तिसंहितायां कनिष्ठांगुष्ठरहितैस्त्रिभिर्मुखहृदि विन्यसेत्
मध्यमानामिकाभ्यां तु न्यसेच्छिरसि मंत्रवित्   शिखांगुष्ठेन विन्यसेद्दशभिः कवचं न्यसेत्   हृदुत्तैर्नेत्रविन्यासं विन्यसेत्प
रमेश्वरि तर्जनीमध्यमाभ्यां तु ततो स्त्र विन्यसेत्प्रिये मुष्टिं कृत्वोच्चलेन्मंत्री तर्जनीं दंडवत्तदा सौभाग्यदंडिनी नाम रिपुः
दंडयते क्षणात्   अंगुष्ठं मुष्टिगं कुर्याद्विषुजिह्वा ग्रहा भवेत्   मंत्रतंत्रप्रकाशे कनिष्ठांगुष्ठौ शक्त्या करयोरितरेतरं तर्ज

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

नीमध्यमानामासंहृता शुद्रवर्जिता मुद्रैषा मालिनी प्रोक्ता अग्रखेसो परिचालिता लक्षणसंग्रहे वामांगुष्ठं तु संगृह्य दक्षिणे
न तु मुष्टिना कृत्वोत्तानं तथा मुष्टिमंगुष्ठं तु प्रसारयेत् वामांगुल्यस्तथाश्लिष्टाः संयुक्ताः संप्रसारिताः दक्षिणांगुष्ठसंस्पृश
मुद्रैषा शंखसंज्ञिता अधोमुखे वामहस्ते तादृशं दक्षहस्तकं विन्यस्यांगुष्ठयुग्मं तु पार्श्वयोः संप्रसार्य च दर्शयेदर्घ्यपात्रे
मुमत्स्यमुद्रेयमीरिता सत्यवाहिन्यां अंगुल्यनामतर्जन्योरनखनिष्ठाग्रयोगतः मुद्रेयं त्रिशिखा प्रोक्ता इति लक्षणसंग्रहे
हस्ताभ्यामंजलिं बद्ध्वा नासिकामूलपर्वतः अंगुष्ठौ निक्षिपेत्सेयं मुद्रा त्वावाहनी स्मृता अधोमुखी त्वियं चेत्स्यात्स्थापनी
तिनिगद्यते उच्छ्रितांगुष्ठमुष्ट्योस्तु संयोगात्संनिधापनी अंतःप्रवेशितांगुष्ठा सैव च संरोधिनी मता उत्तानमुष्टियुगले सं।
मुखीकरणी भवेत् देवतांगषडंगानां न्यासः स्यात्सकलीकृतिः सव्यहस्तकृता मुष्टिर्दीर्घाधोमुखतर्जनी अवगुंठनमुद्रेयम
भितो भ्रमिता सती अन्योन्याभिमुखश्लिष्टा कनिष्ठानामिका पुनः तथैव तर्जनीमध्या धेनुमुद्रेयमीरिता अमृतीकरणं कुर्या
त्तथा साधकसत्तमः अन्योन्यग्रथितांगुष्ठा प्रसारितपरांगुली महामुद्रेयमुदिता परमीकरणे प्रिये प्रयोजयेदिमा मुद्रा देवता
ह्वानकर्मणि तच्चरांडे पुरांजलिकरौ कृत्वा वृत्तस्यात् दनामिके तन्नखे तर्जनीग्रस्ते त्रिखंडा ललितावहा खेचर्या वक्ष्यमा।

सौर
२५२

२५२

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तर्जनीभ्यां समाक्रान्ते पर्वार्धमपि मध्यमे अंगुष्ठौ तु महेशानि कारयेत्सरलावपि इयं सा खेचरी नाम्ना मुद्रा सर्वोत्तमा प्रिये एचित्तैव महेशानि सर्वनैवेद्योपहारिणी बद्ध्यैव तया देवि दृश्यते साध
कोत्तमः योगिनीसर्वदृष्टं देहं ज्वलत्पावकसन्निभः डाकिनी राकिनी हंदे लाकिनी काकिनीगणैः शाकिनी हाकिनी हंदे दृश्यते परमेश्वरि एतया तु तया देवि योगिनीनां भवेत्प्रियः अतः
समयमुद्रेयं सर्वासामपि कीर्तिता अयत्नो प्रयत्नो वापि शुचौ देशे यथवाशुचौ उपविष्टो पविष्टो वा चक्रमन्निश्चलोपि वा उच्छिष्टो वाशुचिर्भूत्वा भुंजानो मैथुने रतः मुद्रायां मध्यमांगुल्या परि
वर्त्तक्रमेण तु ॥ ६

णायामध्यमे करपृष्ठगे तर्जन्यो ऋजुसंश्लिष्टे मुद्रा प्रोक्ता नमस्कृतौ कनिष्ठानामिका मध्या न खेर नान्योन्यसंगता कृत्वांगु
ष्ठे कनिष्ठास्थौ ऋजु कुर्याच्च तर्जनी सर्वसंक्षोभणी मुद्रा त्रैलोक्यक्षोभकारिणी एतस्या मध्यमे देवि तर्जनी वक्रिते सति सर्वविद्रा
विणी मुद्रा सर्वासामपि योषितां द्वाभ्यामंकुशरूपाभ्यां संश्लिष्टाकर्षणी मता परिवर्त्तांगुलीकृत्वा नखाश्लिष्टतलौ करौ अंगुष्ठौ त
र्जनी श्लिष्टौ न खेरावेशकारिणी करस्याग्रप्रसृते कृत्वा व्यत्यसेत्तत्कनिष्ठके तदग्रा श्लेषतो युग्मे मध्यमे नामिके ऋजू तन्नखस्पोरु
तर्जन्यौ वांगुष्ठो मध्यमोपरि इयमुन्मादिनी मुद्रा सर्वोन्मादनकारिणी अस्यास्त्वनामिके युग्मे तर्जन्यावंकुशाकृती एषा म
हांकुशामुद्रा स्तंभनाकर्षकारिणी सव्यदक्षकरौ सम्यक्व्यत्यसेत्कुर्परौ ततः मणिबंधौ च बध्नीयादंजलिं मध्यपृष्ठयोः
विधाय युग्मे तर्जन्या वंगुष्ठौ कारयेदृढं कनिष्ठानामिके कुर्यात्तु व्यत्यसेत्करपृष्ठगे अयं सा खेचरी मुद्रा ललिता प्रीतिकारि
णी अस्या विरोचनेनैव सर्वाः सिद्ध्यन्ति देवताः अस्या मुद्राया मेषं वा क्रोमेदइति वामकेश्वरतंत्रे सव्यं दक्षिणदेशे तु दक्षि
णं सव्यदेशतः बाहुं कृत्वा महादेवि हस्तौ संपरिवर्त्य च कनिष्ठानामिके देवि युक्तां तेन तत्क्रमेण तु पार्थिवास्थानके युक्ता
सद्यः खेचरतां लभेदिति तंत्रराजे मध्यमा मध्यमा पार्श्वोग्रः कनिष्ठाग्रविपर्ययात् अनामिके धो व्यस्ते न्यस्ते तर्जन्या वंकु

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

णाकृती इतरेतं नखाग्राग्रे बीजमुद्रेयमीरिता कनिष्ठांगुष्ठसंयोगान्महायोनिस्त्रिखंडका कनिष्ठानामिकामध्याव्यत्यस्ताः पृ
ष्ठतः क्रमात् वलितामध्ययोगेन मस्तुतर्जनिकौ करौ शक्तमुत्थापनमुद्रेयं पाजपश्जा समाधिषु शस्त्रीकरणमेतस्या रचनेन समी
रितं बाणकोदंडमुद्रा स्याद्दक्षयष्ठेन मुष्टिना पाशमुद्राकृते नैव तर्जन्यंगुष्ठयोगतः कनिष्ठानामयोः पृष्ठे स्यादंगुष्ठस्तु त
र्जनी कुटिलाकृतमध्या स्यान्मुद्रा स्यादंकुशाभिधा लक्षणे संग्रहे हस्तौ तु संमुखौ कृत्वा संहतांगुष्ठतांगुली तलांतर्मि
लितांगुष्ठा मुद्रैषा पद्मसंज्ञया आसने पद्ममुद्रा स्याद्धस्तद्वयमधोमुखं मुद्रैषा कूर्मलप्रश्ने तदेवोर्ध्वमुखं पुनः मुद्रा सा
गते पाद्यमुद्रा चांजलिरुच्यते अनामांगुष्ठयोगात्सा प्रोक्ता चार्घ्यस्य मुद्रिका उत्तानं दक्षिणं हस्तं कृत्वा निम्नतलं सुधीः
कनिष्ठहीनाः संयुक्ताश्चतस्रोंगुष्ठउत्तमाः मुद्रैषा चासने प्रोक्ता धोमुखी सा त्वनामया मुष्ट्यांगुष्ठा भवेन्मुद्रा मधुपर्के वरा
नने अधोमुखं दक्षहस्तं कृत्वा मुष्टि कनिष्ठया वियुक्ता स्नानमुद्रैषा गदिता परमेश्वरि उत्तानं दक्षिणं हस्तं कृत्वा तन्मध्य
सौ. मा पुनः अंगुष्ठेन स्पृशेदेषा मुद्रा वस्त्रस्य कीर्तिता एषैवानामिकास्पर्शान्मुद्रा भूषणसंज्ञका कनिष्ठास्पर्शतो ह्येषा उपवि
२८२ तस्य मुद्रिका ज्येष्ठाग्रेण कनिष्ठाग्रं स्पृशेद्गंधस्य मुद्रिका अधोमुखं करं कृत्वा तर्जन्यग्रे तु योजयेत् अंगुष्ठाग्रं तु मुद्रैषा।

793

पुष्पाख्या परमेश्वरि अंगुष्ठाग्रेण तर्ज्जन्या स्पृशेदग्रं महेश्वरि धूपमुद्रेयमाख्याता सर्वदेवप्रियंकरी ज्येष्ठाग्रेण स्पृशेदग्रं
मध्यमायाः सुरार्च्चने दीपमुद्रेयमुदिता सर्वदेवप्रिया शिवे अनामाग्रं स्पृशेद्देवि ज्येष्ठाग्रेण तु देशिक नैवेद्यमुद्रा कथिता
देवानां तृप्तिदायिनी नारदपञ्चरात्रे विपर्यस्ततले कृत्वा वामदक्षिणहस्तयोः अंगुष्ठे ग्रथयेच्चैव कनिष्ठानामिकांतरे
चक्रमुद्रेयमुद्दिष्टा सर्वदुष्टनिकृंतनी ग्रासमुद्रा सव्यहस्ते प्रफुल्लकमलाकृती दर्शयेत्तं च वायूनामन्यहस्तेन नारद क
निष्ठानामिके सम्यगंगुष्ठाग्रेण योजयेत् प्राणमुद्रा समाख्याता प्रथमा मुनिसत्तम योजयेत्तर्ज्जनीमध्यामपाणस्याथ
मुद्रिका मध्यमानामिके तद्वद्व्यानमुद्रा प्रकीर्त्तिता तर्ज्जनीमध्यमानामास्तद्वन्मुद्रा तुरीयका सर्वाभिरंगुलीभिश्च पंचमी
मुद्रिका मता स्वकीयैरंगुलिभिः पंचमुद्राः प्रकीर्त्तिताः प्राणसंज्ञस्तथापाणो व्यानोदानौ मनुस्ततः समानेङ्युताः सर्वे प्राण
वाय्वादिगतिकाः पंचमुद्रा भवंतीह क्रमेण मुनिसत्तमाः लक्षणसंग्रहे मणिबंधस्थितौ कृत्वा प्रसृतांगुलिकौ करौ कनि
ष्ठांगुष्ठयुगलं मिलितं तत्प्रसारयेत् सप्तजिह्वाख्यमुद्रेयं प्रिया वैश्वानरस्य हि कुलार्णवे अंगुष्ठानामिकाभ्यां तु वटुक
स्य बलिः स्मृतः तर्ज्जनीमध्यमानामिकांगुष्ठैर्योगिनीबलिः अंगुलीभिश्च सर्वाभिः क्षेत्रभूतबलिः प्रिये अंगुष्ठतर्जनीभ्यां

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तुल्लेत्रपालबलिमर्पयेत् अंगुष्ठमध्यमाभ्यां तु राजराजेश्वरस्य च इयमेव गणेशस्य बलिमुद्रा अंगुष्ठमध्यमाभ्यां च ग
णपस्य बलिं हरेदिति ज्ञानार्णवात् पद्मवाहिन्यां वृद्धाभ्यामंगुलीर्बद्ध्वा तर्जन्योर्दण्डवत्त्यजेत् अग्रे वामं ततः पृष्ठे दक्षमा
कर्षयेच्छनैः नाराचमुद्रा संप्रोक्ता योज्या बलिविसर्जने लक्ष्मणसंग्रहे अधोमुखे वामहस्ते ऊर्ध्वास्यं दक्षहस्तकं कृत्वा
ंगुलीः संगुलीभिः संयोज्य परिवर्तयेत् एषा संहारमुद्रा स्याद्विसर्जनविधौ प्रिये वाममुष्टेस्तु तर्जन्या दक्षमुष्टेस्तु तर्जनी
संयोज्यांगुष्ठकाग्राभ्यां तर्जन्याग्रे स्वके स्पृशेत् एषा पाशाह्वया मुद्रा कथिता परमेश्वरि हस्तौ तु संमुखौ कृत्वा संलग्नौ सं
प्रसारितौ अंगुल्यौ मध्यमे पृष्ठे संलग्ने संप्रसारिते गदामुद्रेयमाख्याता सर्वशत्रुनिवर्हणी कृत्वा मुष्टिं तु हस्ताभ्यां
वामस्योपरि दक्षिणं कुर्यान्मुसलमुद्रेयं कथिता परमेश्वरि ऊर्ध्वस्य वामतर्जन्या मध्यो वक्रो परान्न्यसेत् तिर्यक्प्रथम
वेदेषा वज्रमुद्रा महेश्वरि कनिष्ठानामिके बद्ध्वा चांगुष्ठेनैव रक्षतः शिष्टांगुली प्रसृते संयुक्ते खड्गमुद्रिका इति मुद्रा
२५५ दिविचारः अथ जपकालविहितासनानि तत्र गोरक्षसंहितायां ऊर्वोश्चांतरे सम्यक् कृत्वा पादतले उभे । ऋ
२९४ जुकायः समासीनः स्वस्तिकं तदुदाहृतं गुल्फौ च वृषणस्याधः शीवन्याः पार्श्वयोः क्षिपेत् पार्श्वपादौ च पाणिभ्यां दृढं ब

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ह्रात्तु निश्चलः सिद्धासनं भवेदेव सर्वव्याधिविघातकं एकपादमथैकस्मिन्विन्यस्योरुणि संस्थितं इतरस्मिंस्तथा चो
रुवीरासनमुदीरितं वामपादं समादाय दक्षिणे तु प्रविन्यसेत् तथैव दक्षिणं पादं सव्यस्योपरि विन्यसेत् पद्मासनं भ
वेदेतत्सर्वेषामपि पूजितं स्वस्तिकं पद्मकं वीरं सिद्धं चेति चतुष्टयं जपे प्रशस्तमन्येषां प्रसंगादिह कीर्तितं इत्यासनविधिः
श्रीविद्यानंदनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना कृते सौभाग्यरत्नाकरे पंचत्रिंशत्तरंगकः इति श्रीसच्चिदानंदनाथचरणार
विंदद्वंद्वांतेवासिना श्रीश्रीविद्यानंदनाथेन विरचिते सौभाग्यरत्नाकरे पंचत्रिंशस्तरंगः ३५ अथ मंत्रपारायणक्र
मः स तु धर्मार्थैः स्वकीयलघुस्तवे मायाकुंडलिनीत्यादिश्लोकेन सूचितः यथा मायाकुंडलिनी क्रिया मधुमती काली कला
मालिनी मातंगी विजया जया भगवती देवी शिवा शांभवी शक्तिः शंकरवल्लभा त्रिनयना वाग्वादिनी भैरवी ह्रींकारी त्रिपुरा
परापरमयी माता कुमारीत्यसि मायाह्रींकुंडलिनी ऐं क्रिया क्लीं मधुमती शुद्धा बिंदुयुक्ता विसर्गयुक्ता चेति चतुर्विधा मा बिंदुविसर्गयुक्ता
तृका कालत्यारी निदर्शनामानि शक्त्याद्यादशविद्याएसिः श्रीमूलविद्यायाः श्रीमदाराध्यचरणकृपाप्राप्तमंत्रपारायणक्रमः
प्रदर्श्यते तत्र कृतप्रातरह्निकक्रियो विविक्तस्थले स्वासनमास्तीर्य ह्रीं आधारशक्तिकमलासनाय नमः इति तत्संपूज्य त

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

अग्रांसुखउपविश्यगुरुगणपतिपरदेवताः प्रणम्यमूलविद्ययाप्राणायामत्रयं कृत्वा संक्षेपतो भूतशुद्धिंप्राणप्रतिष्ठा मातृकान्यासं
मूलविद्यायाऋष्यादिकरषडंगन्यासं चतुरासनन्यासं देवताध्यानं कृत्वा संचदेवीध्यात्वामानसैरुपचारैः संपूज्य श्रीपरदेवतात्मकः
पारायणं जपमारभेत् तत्र ॐ मूलविद्यां क्रीं अ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं आ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं इ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ई का
लीसौः ॐ मूलं क्रीं उ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ऊ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ऊ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ऋ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ॠ काली
सौः ॐ मूलं क्रीं ऌ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ॡ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ए कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ऐ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ओ कालीसौः
ॐ मूलं क्रीं औ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं अं कालीसौः ॐ मूलं क्रीं अः कालीसौः ॐ मूलं क्रीं क कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ख कालीसौः
ॐ मूलं क्रीं ग कालीसौः ॐ मूलं क्रीं घ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ङ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं च कालीसौः ॐ मूलं क्रीं छ कालीसौः ॐ
मूलं क्रीं ज कालीसौः ॐ मूलं क्रीं झ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ञ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ट कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ठ कालीसौः ॐ मू
सौर लं क्रीं ड कालीसौ ॐ मूलं क्रीं ढ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ण कालीसौः ॐ मूलं क्रीं त कालीसौः ॐ मूलं क्रीं थ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं
२९५ द कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ध कालीसौः ॐ मूलं क्रीं न कालीसौः ॐ मूलं क्रीं प कालीसौः ॐ मूलं क्रीं फ कालीसौः ॐ मूलं क्रीं

295

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

बकालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं भ कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं म कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं य कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं र कालीसौः ॐ ह्स्
लं क्रीं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं वं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं शं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं षं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं सं कालीसौः ॐ ह्स्लं
क्रीं हं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं लं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं क्षः कालीसौः इत्येकपंचाशद्वारं जपित्वा ॐ ह्स्लं वियां क्रीं अं
कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं आं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं इं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं ईं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं उं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं ऊं
कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं ऋं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं ॠं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं लृं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं ॡं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं
एं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं ऐं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं ओं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं औं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं अं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं अः
कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं कं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं खं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं गं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं घं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं ङं का
लीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं चं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं छं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं जं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं झं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं ञं का
लीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं टं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं ठं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं डं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं ढं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं णं कालीसौः
ह्स्लं क्रीं तं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं थं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं दं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं धं कालीसौः ॐ ह्स्लं क्रीं नं कालीसौः

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

ॐ ह्लं क्रीं पं कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं फं कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं बं कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं भं कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं मं कालीसौः ॐ ह्लं
क्रीं यं कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं रं कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं लं कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं वं कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं शं कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं षं
कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं सं कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं हं कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं ळं कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं क्षं कालीसौः इत्यनेन बिंदुसहित
मातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपित्वा ॐ ह्लं क्रीं अः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं आः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं इः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं ईः
कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं उः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं ऊः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं ऋः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं ॠः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं ऌः का
लीसौः ॐ ह्लं क्रीं ॡः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं एः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं ऐः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं ओः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं औः कालीसौः
ॐ ह्लं क्रीं अंः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं कः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं खः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं गः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं घः कालीसौः ॐ
ह्लं क्रीं ङः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं चः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं छः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं जः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं झः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं ञः
कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं टः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं ठः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं डः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं ढः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं णः कालीसौः ॐ
ह्लं क्रीं तः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं थः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं दः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं धः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं नः कालीसौः ॐ ह्लं क्रीं पः

सौर
२९६
296

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

कालीसौः ॐ मूलं क्रीं फः कालीसौः ॐ मूलं क्रीं बः कालीसौः ॐ मूलं क्रीं भः कालीसौः ॐ मूलं क्रीं मः कालीसौः ॐ मूलं क्रीं यः कालीसौः
ॐ मूलं क्रीं रः कालीसौः ॐ मूलं क्रीं लः कालीसौः ॐ मूलं क्रीं वः कालीसौः ॐ मूलं क्रीं शः कालीसौः ॐ मूलं क्रीं षः कालीसौः ॐ मूलं क्रीं सः का
लीसौः ॐ मूलं क्रीं हः कालीसौः ॐ मूलं क्रीं ळः कालीसौः ॐ मूलं क्रीं क्षः कालीसौः इत्यंतं विसर्गसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपे
दिति मायाबीजेन सह चतुर्विधमातृकाक्षरैश्चतुरधिकद्विशतवारं मूलविद्यां जपित्वा पुनर्मूलं ऐं अ कालीसौः मूलं ऐं आ कालीसौः
मूलं ऐं इ कालीसौः ॐ मूलं ऐं ई कालीसौः इत्यादि ॐ मूलं ऐं क्ष इत्यंतं इत्येकपंचाशद्वारं जपित्वा मूलं ऐं अं कालीसौः ॐ मूलं ऐं आं
कालीसौः ॐ मूलं ऐं इं कालीसौः इत्यादि बिंदुसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपित्वा ॐ मूलं ऐं अः कालीसौः ॐ मूलं ऐं आः
कालीसौः ॐ मूलं ऐं इः कालीसौः ॐ मूलं ऐं ईः कालीसौः ॐ मूलं ऐं उः कालीसौः ॐ मूलं ऐं ऊः कालीसौः ॐ मूलं ऐं ऋः कालीसौः ॐ
मूलं ऐं ॠः कालीसौः इत्यादि ॐ मूलं ऐं क्षः कालीसौः इत्यंतं विसर्गसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपेदिति वाग्भवबीजेन सह
चतुर्विधमातृकाक्षरैश्चतुरधिकद्विशतवारं मूलविद्यां जपित्वा पुनर्मूलं क्लीं अ कालीसौः ॐ मूलं क्लीं आ कालीसौः ॐ मूलं क्लीं
इ कालीसौः ॐ मूलं क्लीं ई कालीसौः ॐ मूलं क्लीं उ कालीसौः ॐ मूलं क्लीं ऊ कालीसौः ॐ मूलं क्लीं ऋ कालीसौः ॐ मूलं क्लीं ॠ का

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

लीसौः ऐं ह्स्लं क्लीं ऌ कालीसौः ऐं ह्स्लं क्लीं ॡ कालीसौः इत्यादि ऐं ह्स्लं क्लीं क्ष कालीसौः इत्यंतं एकपंचाशद्वारं जापित्वा ऐं ह्स्लं क्लीं
अं कालीसौः ऐं ह्स्लं क्लीं आं कालीसौः ऐं ह्स्लं क्लीं इं कालीसौः ऐं ह्स्लं क्लीं ईं कालीसौः ऐं ह्स्लं क्लीं उं कालीसौः ऐं ह्स्लं क्लीं ऊं का
लीसौः ऐं ह्स्लं क्लीं ऋं कालीसौः इत्यादि ऐं ह्स्लं क्लीं क्षं कालीसौः इत्यंतं बिंदुसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जापित्वा पुनर्ह्स्लं
क्लीं अः कालीसौः ह्स्लं आः क्लीं कालीसौः ह्स्लं क्लीं इः कालीसौः ऐं ह्स्लं क्लीं ईः कालीसौः ऐं ह्स्लं क्लीं उः कालीसौः ऐं ह्स्लं क्लीं
ऊः कालीसौः इत्यादि ऐं ह्स्लं क्लीं क्षः कालीसौः इत्यंतं विसर्गसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपेदिति कामराजबीजेन सह
चतुर्विधमातृकाक्षरैश्चतुरधिकद्विशतवारं जै ह्स्लविद्यां जापित्वा ऐं ह्स्लं क्रीं अ कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं आ कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं
इ कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं ई कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं उ कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं ऊ कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं ऋ कलासौः इत्यादि ऐं ह्स्लं क्रीं क्ष कला
इत्यंतमेकपंचाशद्वारं जापित्वा पुनः ऐं ह्स्लं क्रीं अं कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं आं कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं इं कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं ईं कलासौः ऐं
मीर ह्स्लं क्रीं उं कलासौ इत्यादि ऐं ह्स्लं क्रीं क्षं कलासौः इत्यंतं बिंदुसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जापित्वा पुनर्ह्स्लं क्रीं अः कला
२९८ सौः ऐं ह्स्लं क्रीं आः कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं इः कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं ईः कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं उः कलासौः ऐं ह्स्लं क्रीं ऊः कलासौः इत्या

297

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

दि ह्स्लं क्लीं क्षः कलासौः इत्यंतं विसर्गसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपेदिति मायाबीजेन सह चतुर्विधमातृकाक्षरै
श्चतुरधिकद्विशतवारं मूलविद्यां जपित्वा पुनः ह्स्लं ऐं अ कलासौः ह्स्लं ऐं आ कलासौः ह्स्लं ऐं इ कलासौः ह्स्लं ऐं ई कलासौः
इत्यादि ह्स्लं ऐं क्ष कलासौः इत्यंतं जपित्वा पुनर्ह्स्लं ऐं अं कलासौः ह्स्लं ऐं आं कलासौः ह्स्लं ऐं इं कलासौः इत्यादि ह्स्लं ऐं क्षं कला
सौः इत्यंतं जं बिंदुसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपित्वा पुनर्ह्स्लं ऐं अः कलासौः ॐ ह्स्लं ऐं आः कलासौः ॐ ह्स्लं ऐं इः क
लासौः ईः कलासौः ह्स्लं ऐं उः कलासौः इत्यादि ह्स्लं ऐं क्षः कलासौः इत्यंतं जपित्वा विसर्गसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं
जपेदिति वाग्भवबीजेन सह चतुर्विधमातृकाक्षरैश्चतुरधिकद्विशतवारं मूलविद्यां जपित्वा पुनर्ह्स्लं क्लीं अ कलासौः ॐ ह्स्लं
क्लीं आ कलासौः ॐ ह्स्लं क्लीं इ कलासौः ॐ ह्स्लं क्लीं ई कलासौः ॐ ह्स्लं क्लीं उ कलासौः इत्यादि ह्स्लं क्लीं क्ष कलासौः इत्यं
तमेकपंचाशद्वारं जपित्वा ह्स्लं क्लीं अं कलासौः ह्स्लं क्लीं आं कलासौः ह्स्लं क्लीं इं कलासौः ह्स्लं क्लीं ईं कलासौः इत्यादि ह्स्
लं क्लीं क्षं इत्यंतं बिंदुसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपित्वा पुनर्ह्स्लं क्लीं अः कलासौ ह्स्लं क्लीं आः ईः कलासौः ह्स्लं क्लीं इः
कलासौः ह्स्लं क्लीं ईः कलासौः ह्स्लं क्लीं उः कलासौः इत्यादि ह्स्लं क्लीं क्षः कलासौः इत्यंतं विसर्गसहितमातृकाक्षरैरेकपंचा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शाद्धारं जपेदिति कामराजबीजेन सह चतुर्विधमातृकाक्षरैः श्चतुरधिकद्विशतवारं मूलविद्यां प्रत्येकं मायावाग्भवकामराजैः
बीजैः सह द्वादशाधिकषट्शतवारं मूलविद्यां जपेत् पुनर्मूलं क्लीं अ मालिनी सौः मूलं क्लीं आ मालिनी सौः ॐ मूलं क्लीं इ मा
लिनी सौः ॐ मूलं क्लीं ई मालिनी सौः इत्यादि ॐ मूलं क्लीं क्ष मालिनी सौः इत्यंते मेकपंचाशद्वारं जपित्वा ॐ मूलं क्लीं अं मालिनी सौः
ॐ मूलं क्लीं आं मालिनी सौः मूलं क्लीं इं मालिनी सौः मूलं क्लीं ईं मालिनी सौः मूलं क्लीं उं मालिनी सौः इत्यादि ॐ मूलं क्लीं क्षं मालि
नी सौः इत्यंते बिंदुसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपित्वा पुनर्मूलं क्लीं अः मालिनी सौः मूलं क्लीं आः मालिनी सौः ॐ मू
लं क्लीं इः मालिनी सौः ॐ मूलं क्लीं ईः मालिनी सौः ॐ मूलं क्लीं उः मालिनी सौः इत्यादि ॐ मूलं क्लीं क्षः मालिनी सौः इत्यंते विसर्गस
हितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपेदिति मायाबीजेन सह चतुर्विधमातृकाक्षरैः श्चतुरधिकद्विशतवारं मूलविद्यां जपित्वा
पुनर्मूलं ऐं अ मालिनी सौः ॐ मूलं ऐं आ मालिनी सौः ॐ मूलं ऐं इ मालिनी सौः ॐ मूलं ऐं ई मालिनी सौः इत्यादि ॐ मूलं ऐं क्ष मा
मोर लिनी सौः इत्यंते मेकपंचाशद्वारं जपित्वा पुनर्मूलं ऐं अं मालिनी सौः मूलं ऐं आं मालिनी सौः मूलं ऐं इं मालिनी सौः मूलं
२९८ ऐं ईं मालिनी सौः इत्यादि ॐमूलंऐंअःमक्षं इत्यंते बिंदुसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपित्वा पुनर्मूलं अः मालिनी

298

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

सौः ह्लंहं अः मालिनीसौः ह्लंहं इः मालिनीसौः ह्लंऐं ईः मालिनीसौः इत्यादि ह्लंऐं क्षः मालिनीसौः इत्यंतं विसर्गसहि
तमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपेदिति वाग्भवबीजेन सह चतुर्विधमातृकाक्षरैश्चतुरुत्तरद्विशतवारं मूलविद्यां जपित्वा पुनः
ह्लंक्लीं अं मालिनीसौः ऐं ह्लंक्लीं आं मालिनीसौः ऐं ह्लंक्लीं इं मालिनीसौः ऐं ह्लंक्लीं ईं मालिनीसौः इत्यादि ऐं ह्लंक्लीं क्षं मालि
नीसौः इत्यंतमेकपंचाशद्वारं जपित्वा पुनर्ह्लंक्लीं अं मालिनीसौः ह्लंक्लीं आं मालिनीसौः ह्लंक्लीं इं मालिनीसौः ह्लंक्लीं ईं मा
लिनीसौः इत्यादि ऐं ह्लंक्लीं क्षं मालिनीसौः इत्यंतं बिंदुसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपित्वा पुनर्ह्लंक्लीं अः मालिनी
सौः ऐं ह्लंक्लीं आः मालिनीसौः ऐं ह्लंक्लीं इः मालिनीसौः ऐं ह्लंक्लीं ईः मालिनीसौः इत्यादि ऐं ह्लंक्लीं क्षः मालिनीसौः इत्यंतं
जपेदिति वाग्भवकामराजबीजेन चतुर्विधमातृकाक्षरैः प्रत्येकं मायावाग्भवकामराजबीजैः सह द्वादशाधिकसहस्रवारं मू
लविद्यां जपेत् पुनर्ह्लंक्रीं अं मालिनीसौः ऐं ह्लंक्रीं आं मातंगीसौः ऐं ह्लंक्रीं मातंगीसौः ऐं ह्लंक्रीं ईं मातंगीसौः इत्यादि ह्
लंक्रीं क्षं मातंगीसौः इत्यंतमेकपंचाशद्वारं जपित्वा ऐं ह्लंक्रीं अं मातंगीसौः ऐं ह्लंक्रीं आं मातंगीसौः ऐं ह्लंक्रीं इं मातंगीसौः ऐं ह्लं
क्रीं ईं मातंगीसौः इत्यादि ह्लंक्रीं क्षं मातंगीसौः इत्यंतं बिंदुसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपित्वा पुनर्ह्लंक्रीं अः मातं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

गीसौः मूलंह्रींआंमातंगीसौः मूलंह्रींइंमातंगीसौः मूलंह्रींईंमातंगीसौः इत्यादि मूलंह्रींक्षःमातंगीसौः इत्यंतंविसर्गसहित
मातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपेदिति मायाबीजेनसह चतुर्विधमातृकाक्षरैश्चतुरुत्तरष्टिशतवारं मूलविद्यां जपित्वा पुनः
मूलंऐंअंमातंगीसौः मूलंऐंआंमातंगीसौः इत्यादि मूलंऐंक्षंमातंगीसौः इत्यंतमेकपंचाशद्वारं जपित्वा पुनर्मूलंऐंअंमातंगीसौः
मूलंऐंआंमातंगीसौः इत्यादि मूलंऐंक्षंमातंगीसौः इत्यंतंबिंदुसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपित्वा पुनर्मूलंऐंअःमातंगी
सौः इत्यादि मूलंऐंक्षःमातंगीसौः इत्यंतंविसर्गसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपेदिति वाग्भवबीजेनसह चतुर्विधमातृका
क्षरैश्चतुरुत्तरष्टिशतवारं मूलविद्यां जपित्वा पुनर्मूलंक्लींअंमातंगीसौः मूलंक्लींआंमातंगीसौः इत्यादि मूलंक्लींक्षंमातंगी
सौः इत्यंतमेकपंचाशद्वारं जपित्वा मूलंक्लींअंमातंगीसौः मूलंक्लींआंमातंगीसौः इत्यादि मूलंक्लींक्षंमातंगीसौः इत्यंतंबिंदुस
॥ हितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपित्वा पुनर्मूलंक्लींअःमातंगीसौः मूलंक्लींआःमातंगीसौः इत्यादि मूलंक्लींक्षःमातंगीसौः
सौर इत्यंतंविसर्गसहितमातृकाक्षरैः प्रत्येकं मायावाग्भवकामराजबीजैः सहद्वादशाधिकषट्शतवारं मूलविद्यां जपेत्
२५५ पुनर्मूलंअंविजयासौः मूलंह्रींआंविजयासौः इत्यादि मूलंह्रींक्षंविजयासौः इत्यंतमेकपंचाशद्वारं जपित्वा मूलंह्रींअं
ह्रीं

२११

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

विजयासौः ॐ मूलं क्लीं श्रां विजयासौः इत्यादि मूलं क्लीं ह्लां विजयासौः इत्यंतं बिंदुसहितमातृकाक्षरैरेकपंचाशद्वारं जपित्वा
पुनर्मूलं क्लीं श्रः विजयासौः मूलं क्लीं श्राः विजयासौः इत्यादि मूलं क्लीं ह्लः विजयासौः इत्यंतं विसर्गसहितमातृकाक्षरैः प्रत्येकं
मायावाग्भवकामराजबीजैः सहस्राद्दशाधिकषट्शतवारं बीजेन सह चतुर्विधमातृकाक्षरैश्चतुरुत्तरद्विशतवारं मूल
विद्यां जपित्वा पुनर्मूलं ऐं श्रं विजयासौः मूलं ऐं श्रां विजयासौः इत्यादि मूलं ऐं ह्लं विजयासौः इत्यंतमेकपंचाशद्वारं जपित्वा
पुनर्मूलं ऐं श्रं विजयासौः मूलं ऐं श्रां विजयासौः इत्यादि मूलं ऐं ह्लं विजयासौः इत्यंतं बिंदुसहितमातृकाक्षरैः मूलं ऐं श्रः वि
जयासौः मूलं ऐं श्राः विजयासौः इत्यादि मूलं ऐं ह्लः विजयासौः इत्यंतं विसर्गसहितमातृकाक्षरैः वाग्भवबीजेन सह पुन
मूलं क्लीं श्रं विजयासौः इत्यादि मूलं क्लीं ह्लं विजयासौः इत्यंतमेकपंचाशद्वारं मूलं क्लीं श्रं विजयासौः इत्यादि मूलं क्लीं
ह्लं विजयासौः इत्यंतं बिंदुसहित मूलं क्लीं श्रः विजयासौः इत्यादि मूलं क्लीं ह्लः विजयासौः इत्यंतं विसर्गसहितमातृका
क्षरैः प्रत्येकं मायावाग्भवकामराजबीजैः सहस्राद्दशाधिकषट्शतवारं मूलविद्यां जपेत् पुनर्मूलं ह्रीं श्रं जयासौः इ
त्यादि मूलं ह्रीं ह्लं जयासौः इत्यंतं ५१ मूलं ह्रीं श्रं जयासौः इत्यादि मूलं ह्रीं ह्लं जयासौः इत्यंतं बिंदुसहितमातृकाक्षरैः ५१ मूलं ह्रीं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्रौः जयासौः इत्यादि म्लंक्लींस्त्रःजयासौः इत्यंतं विसर्गसहिततन्मातृकाक्षरैः मायाबीजेन सह २५ पुनर्म्लंऐंस्रौंजयासौः इत्या
दि म्लंऐंस्त्रंजयासौः इत्यंत बिंदुसहित मातृकाक्षरैः ५१ म्लंऐंस्रौंजयासौः इत्यादि म्लंऐंस्त्रंजयासौः इत्यंतं बिंदुसहित
मातृकाक्षरैः ५१ म्लंऐंस्रौंजयासौः इत्यादि म्लंऐंस्त्रःजयासौः इत्यंतं विसर्गसहितमातृकाक्षरैः वाग्भवबीजेन सह २५ पुन
म्लंक्लींस्रौंजयासौः इत्यादि म्लंक्लींस्त्रंजयासौः इत्यंतं मातृकाक्षरैः ५१ म्लंक्लींस्रौंजयासौः इत्यादि म्लंक्लींस्त्रंजयासौः
इत्यंतं बिंदुसहित मातृकाक्षरैः ५१ म्लंक्लींस्रौःजयासौः इत्यादि म्लंक्लींस्त्रःजयासौः इत्यंतं विसर्गसहितमातृकाक्षरैः मा
या वाग्भवकामराजबीजैः सह द्वादशाधिकषट्शतवारं मूलविद्यां जपेत् पुनर्म्लंक्लींस्रौंभगवतीसौः इत्यादि म्लं
क्लींस्त्रंभगवतीसौः इत्यंतं जपित्वा ५१ म्लंक्लींस्रौंभगवतीसौः इत्यादि म्लंक्लींस्त्रंभगवतीसौः इत्यंतं बिंदुसहितमा॰ म्लं
क्लींस्रौःभगवतीसौः इत्यादि म्लंक्लींस्त्रःभगवतीसौः इत्यंतं मायाबीजेन सह मातृकाक्षरैः २५ म्लंऐंस्रौंभगवतीसौः इत्यादि
सौर म्लंऐंस्त्रंभगवतीसौः इत्यंतं ५१ म्लंऐंस्रौंभगवतीसौः इत्यादि म्लंऐंस्त्रंभगवतीसौः इत्यंतं बिंदुसहितमा॰ ५१ म्लंऐंस्रौःभग
३०० वतीसौः इत्यादि म्लंऐंभगवतीसौः इत्यंतं विसर्गसहितमातृका॰ २५ म्लंक्लींस्रौंभगवतीसौः इत्यादि म्लंक्लींस्त्रंभगव
स्त्रौ

300

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

तीसौः इत्यंतं ५१ मूलं क्लीं अं भगवतीसौः इत्यादि मूलं क्लीं क्षं भगवतीसौः इत्यंतं ५१ मूलं क्लीं अः भगवतीसौः इत्यादि मूलं
क्लीं क्षः इत्यंतं। मायावाग्भवकामराजबीजैः सहद्वादशाधिकषट्शततवारं मूलविद्यां जपेत्॥ पुनर्मूलं क्लीं अं देवीसौः इ-
त्यादि मूलं क्लीं क्षं देवीसौः इत्यंतं मूलं क्लीं अं देवीसौः इत्यादि मूलं क्लीं क्षं देवीसौः इत्यंतं मूलं क्लीं अः देवीसौः इत्यादि मूलं क्लीं
क्षः देवीसौः इत्यंतं मूलं ऐं अं देवीसौः इत्यादि मूलं ऐं क्षं देवीसौः इत्यंतं मूलं ऐं अं देवीसौः इत्यादि मूलं ऐं क्षं देवीसौः इत्यंतं मूलं
ऐं अः देवीसौः इत्यादि मूलं ऐं क्षः देवीसौः इत्यंतं मूलं क्लीं अं देवीसौ इत्यादि मूलं क्लीं क्षं देवीसौः इत्यंतं मूलं क्लीं अं देवीसौः इ-
त्यादि मूलं क्लीं क्षं देवीसौः इत्यंतं मूलं क्लीं अः देवीसौः इत्यादि मूलं क्लीं क्षः देवीसौः इत्यंतं मायावाग्भवकामराजबीजैः सहद्वाद-
शाधिकषट्शततवारं मूलविद्यां जपेत्॥ पुनर्मूलं क्लीं अं शिवासौः इत्यादि मूलं क्लीं क्षं शिवासौः इत्यंतं मूलं क्लीं अं शिवा-
सौः इत्यादि मूलं क्लीं अं शिवासौः इत्यादि मूलं क्लीं क्षं शिवासौः इत्यंतं मूलं क्लीं अः शिवासौः इत्यादि मूलं क्लीं क्षः शिवासौः इत्यंतं
मूलं ऐं अं शिवासौः इत्यादि मूलं ऐं क्षं शिवासौ इत्यंतं मूलं ऐं अं शिवासौः इत्यादि मूलं ऐं क्षं शिवासौ इत्यंतं मूलं ऐं अः शिवासौः इ-
त्यादि मूलं ऐं क्षः शिवासौः इत्यंतं मूलं क्लीं अं शिवासौः मूलं क्लीं क्षं शिवासौः इत्यंतं मूलं क्लीं अं शिवासौ इत्यादि मूलं क्लीं क्षं
इत्यादि

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शिवासौ इत्यंतं मूलं क्लीं स्त्रः शिवासौः इत्यादि मूलं क्लीं ह्सः शिवासौः इत्यंतं मायावाग्भवकामराजैर्बीजैः सहद्वादशाधिकषट्शत
वारं मूलविद्यां जपेत् पुनर्मूलं क्लीं स्त्र शां मवीसौः मूलं क्लीं स्त्रां शां मवीसौः इत्यादि मूलं क्लीं ह्स शां मवीसौः इत्यंतं मूलं क्लीं स्त्र
शां मवीसौः इत्यादि मूलं क्लीं ह्सं शां मवीसौः इत्यंतं मूलं क्लीं स्त्रः शां मवीसौः इत्यादि मूलं क्लीं ह्सः शां मवीसौः इत्यंतं मूलं ऐं स्त्र शां म
वीसौः इत्यादि मूलं ऐं ह्स शां मवीसौः इत्यंतं मूलं ऐं स्त्र शां मवीसौः इत्यादि मूलं ऐं ह्स शां मवीसौः इत्यंतं मूलं ऐं स्त्रः शां मवीसौः इत्यादि
मूलं ऐं ह्सः शां मवीसौः इत्यंतं मूलं क्लीं स्त्र शां मवीसौः इत्यादि मूलं क्लीं ह्स शां मवीसौः इत्यंतं मूलं क्लीं स्त्र शां मवीसौः इत्यादि मूलं क्लीं
ह्सं शां मवीसौः इत्यंतं मूलं क्लीं स्त्रः शां मवीसौः इत्यादि मूलं क्लीं ह्सः शां मवीसौः इत्यंतं जै मायावाग्भवकामराजबीजैः सहद्वाद
शाधिकषट्शतवारं मूलविद्यां जपेत् एवं समुच्चये कस्मिन्दिने विंशत्युत्तरशताधिकषट्सहस्रावृत्तिको जपो भवति मूल
विद्यायास्ततो द्वितीयदिने प्रातर्दासनादिमानसपूजांते ॐ मूलं क्रीं स्त्र कालीहस्त्रीहस्फ्रौं इत्यादि मूलं क्रीं ह्स कालीह
सोर स्त्रीहस्फ्रौं इत्यंतं ॐ मूलं क्रीं स्त्र कालीहस्त्रीहस्फ्रौं इत्यादि मूलं क्रीं ह्स कालीहस्त्रीहस्फ्रौं इत्यंतं मूलं क्रीं स्त्रः कालीहस्त्रीहस्फ्रौं
३०१ इत्यादि मूलं क्रीं ह्सः कालीहस्त्रीहस्फ्रौं इत्यंतं ततो मूलं ऐं स्त्र कालीहस्त्रीहस्फ्रौं इत्यादि मूलं ऐं ह्स कालीहस्त्रीहस्फ्रौं इत्यंतं मूलं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

४०१

ऐं ग्रं कालीं हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं ऐं क्षं कालीं हस्वीं हस्क्रीं इत्यंतं श्लं ऐं ग्रः कालीं हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं ऐं क्षः कालीं हस्वीं हस्क्रीं इत्यं
तं श्लं क्लीं ग्रं कालीं हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं क्लीं क्षं कालीं हस्वीं हस्क्रीं इत्यंतं श्लं क्लीं ग्रं कालीं हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं क्लीं क्षं कालीं ह
स्वीं हस्क्रीं इत्यंतं श्लं क्लीं ग्रः कालीं हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं क्लीं क्षः हस्वीं हस्क्रीं इत्यंतं ॥ श्लं ह्रीं ग्रं कला हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं ह्रीं क्षं
कला हस्वीं हस्क्रीं इत्यंतं श्लं ह्रीं ग्रं कला हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं ह्रीं क्षं कला हस्वीं हस्क्रीं इत्यंतं श्लं ह्रीं ग्रः कला हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्
लं ह्रीं क्षः कला हस्वीं हस्क्रीं इत्यंतं श्लं ऐं ग्रं कला हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं ऐं क्षं कला हस्वीं हस्क्रीं इत्यंतं एवमेव वाग्भवबीजैः श्लं क्लीं ग्रं क
ला हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं ऐं क्लीं क्षं कला हस्वीं हस्क्रीं इत्यंतं बिंदुविसर्गयुक्तैः मायावाग्भवकामराजबीजैः एवमेव श्लं ह्रीं ग्रं मालि
नी हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं ह्रीं क्षं मालिनी हस्वीं हस्क्रीं इत्यंतं बिंदुविसर्गयुक्तैः मायावाग्भवकामराजबीजैः एवमेव श्लं ह्रीं ग्रं मा
तंगी हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं ह्रीं क्षं मातंगी हस्वीं हस्क्रीं इत्यंतं इत्यमेव बिंदुविसर्गयुक्तैः मायावाग्भवकामराजबीजैः सहस्रादशाधिकषट्कृ
तवारं जपेत् श्लं ह्रीं ग्रं विजया हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं ह्रीं क्षं मातंगी हस्वीं हस्क्रीं इत्यंतं इत्यमेव बिंदुविसर्गयुक्तैः मायावाग्भवका
मराजबीजैः सहस्रादशाधिकषट्कृतवारं जपेत् श्लं ह्रीं जया हस्वीं हस्क्रीं इत्यादि श्लं ह्रीं क्षं जया हस्वीं हस्क्रीं इत्यंतं एवमेव बिं

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

डुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः सहद्वादशाधिकषट्कृतवारं जपेत् पुनर्ह्स्लें क्रौं अ भगवती ह्स्रौं ह्स्क्ष्रीं इत्यादि
ह्स्लें क्रौं ह्स भगवती ह्स्रौं ह्स्क्ष्रीं इत्यंतं एवमेव बिन्दुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः सहद्वादशाधिकषट्कृतवारं जपेत्
॥ पुनर्ह्स्लें क्रौं अ रेवी ह्स्रौं ह्स्क्ष्रीं इत्यादि ह्स्लें क्रौं ह्स भगवती ह्स्रौं ह्स्क्ष्रीं इत्यंतं एवमेव बिंदुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः
सहद्वादशाधिकषट्कृतवारं जपेत् ह्स्लें क्रौं अ शिवा ह्स्रौं ह्स्क्ष्रीं इत्यादि ह्स्लें क्रौं ह्स शिवा ह्स्रौं ह्स्क्ष्रौं इत्यंतं एवमेव बिंदुविसर्गयुक्तमा
यावाग्भवकामराजबीजैः सहद्वादशाधिकषट्कृतवारं जपेत् ह्स्लें क्रौं अ शांभवी ह्स्रौं ह्स्क्ष्रीं इत्यादि ह्स्लें ह्स शांभवी ह्स्रौं ह्स्क्ष्रीं इ
त्यंतं एवमेव बिंदुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः सहद्वादशाधिकषट्कृतवारं जपेत् इत्यं द्वितीयदिने संपूज्य
ततस्तृतीयदिने प्रागुदासनादिमानसपूजांते ॐ ह्स्लें क्रौं अ कालीवौषट् इत्यादि ह्स्लें क्रौं ह्स कालीवौषट् इत्यंतं केवलबिंदुविसर्गबिं
दुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः सहद्वादशाधिकषट्कृतवारं जपेत् ३।२ ह्स्लें क्रौं अ कालीवौषट् इत्यादि ह्स्लें क्रौं ह्स क
सौर लीवौषट् इत्यंतं केवलबिंदुविसर्गबिंदुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः सहद्वादशाधिकषट्कृतवारं जपेत् ह्स्लें क्रौं अ
३०२ मालिनीवौषट् इत्यादि ह्स्लें क्रौं ह्स मालिनीवौषट् इत्यंतं केवलबिंदुविसर्गबिंदुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजैः द्वादशाधिकषट्

302

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

शतवारं जपेत् श्लें क्लीं अमातंगीवौषट् इत्यादि श्लें क्लीं ह्समातंगीवौषट् इत्यंतं केवलबिंदुविसर्गबिंदुविसर्गयुक्तमायावा
ग्भवकामराजबीजैः सह १०८ जपेत् ॥ श्लें क्लीं अविजयावौषट् इत्यादि श्लें क्लीं ह्सविजयावौषट् इत्यंतं शुद्धबिंदुविसर्गबिं
दुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः सह १०८ जपेत् श्लें क्लीं अजयावौषट् इत्यादि श्लें क्लीं ह्सजयावौषट् इत्यंतं शु
द्धबिंदुविसर्गबिंदुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः सह १०८ जपेत् । श्लें क्लीं अभगवतीवौषट् इत्यादि श्लें क्लीं ह्सभ
गवतीवौषट् इत्यंतं शुद्धबिंदुविसर्बिंदुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः सह १०८ जपेत् श्लें क्लीं अभगदेवीवौषट् इत्या
दि श्लें क्लीं ह्सइत्यंतंशुद्धबिंदुविसर्गबिंदुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः सह १०८ जपेत् श्लें क्लीं अशिवावौषट् इत्यादि
दि श्लें क्लीं ह्सशिवावौषट् इत्यंतं बिंदुविसर्गबिंदुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः सह १०८ जपेत् श्लें क्लीं अधाम
वीवौषट् इत्यादि श्लें क्लीं ह्सधामवीवौषट् इत्यंतं बिंदुविसर्गबिंदुविसर्गशुद्धयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः सह १०८ जपे
त् एवं सहस्रयविंशात्युत्तरशतताधिकसहस्राहुतिको जपो भवति अथ चतुर्थदिने पिशाचदासनादिमानसपूजां
ते श्लें क्लीं अकालीस्वाहस्त्रीं स्फ्रीं इत्यादि श्लें क्लीं ह्सकालीस्वाहस्त्रीं स्फ्रीं इत्यंतं शुद्धबिंदुविसर्गबिंदुविसर्गयुक्तमायावा

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri

अव कामराजबीजैः सह द१२ जपेत् इत्थमेव ष्लैंक्लीअंकलाआह्स्रौंस्क्रीं इत्यादि ष्लैंक्लींक्षकलाआह्स्रौंस्क्रीं इत्यंतं
द१२ जपेत् ष्लैंक्लींअंमालिनीआह्स्रौंस्क्रीं इत्यादि ष्लैंक्लींक्षंकलाआह्स्रौंस्क्रीं इत्यंतं द१२ जपेत् ष्लैंक्लींअंमातंगीआ
ह्स्रौंस्क्रीं इत्यादि ष्लैंक्लींक्षमातंगीआह्स्रौंस्क्रीं इत्यंतं द१२ जपेत् एवमेव· विजयाआह्स्रौंस्क्रीं· द१२ एवमेव·जयाआ
ह्स्रौंस्क्रीं द१२ इत्थमेव भगवतीआह्स्रौंस्क्रीं द१२ एवं देवीआह्स्रौंस्क्रीं द१२ इत्थं शिवाआह्स्रौंस्क्रीं द१२ इत्थमेव भ्रा
मवीआह्स्रौंस्क्रीं द१२ इत्थमेव शुद्ध बिंदु विसर्ग बिंदुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबीजैः सह दशादेवीः संभूय विंशत्युत्तर
शताधिकषट्सहस्राहुतिको जपेत् अथ पंचमदिने प्राग्वदासनादिमानसपूजांते पूर्ववदेव ष्लैंक्लींअंकालीह्स्रैंह्
स्क्लींह्स्रौं इत्यादि ष्लैंक्लींक्षकालीह्स्रैंह्स्क्लींह्स्रौं इत्यंतं इत्यनेन विधिना शुद्धबिंदुबिंदुविसर्गयुक्तमायावाग्भवकामराजबी
जैः दशादेवीः संभूय विंशत्युत्तरशताधिकषट्सहस्राहुतिको जपो भवति ततोपि च षष्ठदिने आसनादिमानसपूजांते
सौर ष्लैंक्लींकालीबीजत्रयमित्यादि प्राग्वन्मायावाग्भवकामराजबीजैः प्रतिबीजं केवलबिंदुबिंदुविसर्गविसर्गयुक्तमातृका
३-२ क्षरैः सह दशादेवीः संभूय विंशत्युत्तरशताधिकषट्सहस्राहुतिको जपो भवति पुनरपि सप्तमदिने आसनादिमान

© Dharmartha Trust J&K. Digitized by eGangotri